

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΟΧΕ-ΒΑΑ Θεσσαλονίκης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
Μητροπολιτική Ενότητα Θεσσαλονίκης

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2017

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΛΙΣΤΑ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ	6
1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	7
2. ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ	9
2.1. Παρουσίαση της Περιοχής Εφαρμογής	10
2.2. Σκοπιμότητα Στρατηγικής Αστικής Ανάπτυξης	31
2.3. Τεκμηρίωση με βάση Προγράμματα και μελέτες	39
2.4. Χάρτες	44
2.5. Θύλακες επικέντρωσης	46
3. ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	67
3.1. Προκλήσεις, δυνατότητες, αδυναμίες και προοπτικές	68
3.2. Εντοπισμός και προτεραιοποίηση αναγκών	71
3.3. Άξονες Στρατηγικής, Ειδικό Στόχοι και ένταξη στο Ε.Π. Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020	84
3.4. Συνέργιες με ειδικές στρατηγικές, άλλα Ε.Π. και πολιτικές στην Περιφέρεια	91
4. ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ	96
4.1. Εξειδίκευση των Αξόνων Στρατηγικής σε παρεμβάσεις	97
4.2. Προτεραιοποίηση παρεμβάσεων και χρονοπρογραμματισμός	110
4.3. Αξιολόγηση αντίστοιχων παρεμβάσεων κατά το παρελθόν	116
5. ΣΧΕΔΙΟ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	119
5.1. Χρηματοδοτικός Πίνακας	120
5.2. Συμπληρωματική χρηματοδότηση	122
6. ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	125
6.1. Επάρκεια της Αστικής Αρχής / Ενδιάμεσου Φορέα	126
6.2. Ανάλυση λειτουργιών διακυβέρνησης	136
6.3. Ανάγκες σε Τεχνική Βοήθεια	141
6.4. Διαβούλευση	144
7. ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	147
7.1. Αναγνώριση και ανάλυση των προβλημάτων που πιθανό να απειλήσουν τη διακυβέρνηση και υλοποίηση της Στρατηγικής	148

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1 - ΧΑΡΤΕΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 - ΕΝΤΥΠΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3 - ΦΕΚ ΝΕΟΥ ΟΕΥ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4 - ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5 - ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΟΜΑΔΑΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6 - ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ / ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 7 - ΠΙΝΑΚΕΣ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 8 - ΠΙΝΑΚΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 9 - ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΛΑΔΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 10 - ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 11 - ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΝΤΟΠΙΣΜΟΥ ΘΥΛΑΚΩΝ ΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΚΛΗΣΕΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 12 – ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΝΕΡΓΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΕΔΡΑΣ ΚΑΙ ΜΕΘ

ΛΙΣΤΑ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ

BRD Bus Rapid Transit
JRC Joint Research Centre
ΑΕΙ Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα
ΑΕΠ Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν
ΑΜΕΑ Άτομα Με Ειδικές Ανάγκες
ΒΑΑ Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη
ΒΕΘ Βιοτεχνικό Επιμελητήριο Θεσσαλονίκης
ΓΑΔΘ Γενική Αστυνομική Διεύθυνση Θεσσαλονίκης
ΓΕΩΤΕΕ Γεωτεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος
ΓΠΣ Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο
ΓΣΕΕ Γενική Συνομοσπονδία Εργαζομένων Ελλάδος
Δ.Ε. Δημοτική Ενότητα
Δ.Κ. Δημοτική Κοινότητα
ΔΕΔ-Μ Διευρωπαϊκό Δίκτυο Μεταφορών
ΔΕΘ Διεθνής Έκθεση Θεσσαλονίκης
ΔΟΔ Διευρωπαϊκό Οδικό Δίκτυο
Ε.Ο. Εθνική Οδός
ΕΒΕΘ Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Θεσσαλονίκης
ΕΔΑ Ενδιάμεση Διαχειριστική Αρχή
ΕΔΕΤ Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία
ΕΕ Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΕΘ Επαγγελματικό Επιμελητήριο Θεσσαλονίκης
ΕΕΛ Εγκατάσταση Επεξεργασίας Λυμάτων
ΕΚΤ Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα
ΕΛΣΤΑΤ Ελληνική Στατιστική Αρχή
ΕΠ Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
ΕΠ/ΣΑΑ Επιτροπή Παρακολούθησης Στρατηγικής Αστικής Ανάπτυξης
ΕΠΑνΕΚ Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία
ΕΠΠΕΡΑΑ Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη

ΕΣΔΚΕΡ Επιχειρησιακό Σχέδιο Δράσης για την Κοινωνική Ενσωμάτωση των Ρομά
ΕΣΠΑ Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς
ΕΣΥΕ Εθνική Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδος
ΕΤΠΑ Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης
ΕΥΑΘ Εταιρία Ύδρευσης Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης
ΕΥΘΥ Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης
ΕΥΣΣΑ Ειδική Υπηρεσία Στρατηγικής, Σχεδιασμού και Αξιολόγησης
Ι.Χ. Ιδιωτικής Χρήσεως
ΙΝΕ Ινστιτούτο Εργασίας
ΚΕΠΥΟ Κέντρο Πληροφόρησης Υπουργείου Οικονομικών
ΜΕΘ Μητροπολιτική Ενότητα Θεσσαλονίκης
ΜΜΣΤ Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης
μ.ο. Μέσος Όρος
ΜΠΘ Μητροπολιτική Περιοχή Θεσσαλονίκης
Ν.Σ.Σ. Νέος Σιδηροδρομικός Σταθμός
ΟΑΕΔ Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού
ΟΕΥ Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας
ΟΙΚ. ΕΠ. Οικονομικό Επιμελητήριο
ΟΟΣΑ Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης
ΟΠΥ Οδηγία Πλαίσιο περί Υδάτων
ΟΣΕ Οργανισμός Σιδηροδρόμων Ελλάδος
ΟΧΕ Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις
Π.Ε. Πολεοδομική Ενότητα
ΠΑΘΕ Αυτοκινητόδρομος Πατρών - Αθηνών - Θεσσαλονίκης – Ευζώνων
πΓΔΜ Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας
ΠΔΣ Πρόγραμμα Διασυνοριακής Συνεργασίας
ΠΕΠ Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
ΠΕΣΚΕ Περιφερειακή Στρατηγική (Καταπολέμησης της Φτώχειας) και Κοινωνικής Ένταξης
ΠΚΜ Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας
ΠΠΧΣΑΑ Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης
ΠΣΘ Πολεοδομικό Συγκρότημα Θεσσαλονίκης

ΡΣΘ Ρυθμιστικό Σχέδιο Θεσσαλονίκης
ΣΑΑ Στρατηγική Αστικής Ανάπτυξης
ΣΒΑΑ Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης
ΣΑΣΘ Συμβούλιο Αστικών Συγκοινωνιών Θεσσαλονίκης
ΣΜΠΕ Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων
ΤΕΕ Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος
ΤΕΙ Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα
ΤΠΕ Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών
ΥΑ Υπουργική Απόφαση
ΦΕΚ Φύλλο Εφημερίδας Κυβερνήσεως
ΧΑΝΘ Χριστιανική Αδελφότητα Νέων Θεσσαλονίκης

1. ΑΙΤΗΣΗ

2. ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ

2.1. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

2.1.1. Ακριβή όρια της Περιοχής Εφαρμογής

Ο ορισμός της Περιοχής Εφαρμογής της Στρατηγικής για την περιοχή της Θεσσαλονίκης έχει γίνει από τη Διαχειριστική Αρχή κατά την Εγκύκλιο της ΕΥΣΣΑ και τις Οδηγίες της ΕΥΘΥ, εφαρμόζοντας τη μεθοδολογία των ΟΟΣΑ/ΕΕ όπως προτείνεται στο ΠΕΠ. Ως περιοχή εφαρμογής της ΣΑΑ, ορίζεται η περιοχή που περιλαμβάνει:

- το σύνολο της έκτασης των Δήμων Αμπελοκήπων – Μενεμένης, Θεσσαλονίκης, Καλαμαριάς,

Κορδελιού – Ευόσμου, Νεάπολης – Συκεών, Παύλου Μελά

- τη Δ.Ε. Πυλαίας του Δήμου Πυλαίας – Χορτιάτη

- τη ΔΚ Καλοχωρίου του Δήμου Δέλτα.

Βόρεια τα όρια της περιοχής ταυτίζονται με τα βόρεια διοικητικά δυτικά όρια των Δήμων Κορδελιού – Ευόσμου, Παύλου Μελά και Νεάπολης – Συκεών.

Νότια η περιοχή ορίζεται από την ακτογραμμή της ΔΚ Καλοχωρίου, του Δήμου Θεσσαλονίκης και του Δήμου Καλαμαριάς.

Ανατολικά τα όρια της περιοχής ταυτίζονται με τα ανατολικά διοικητικά δυτικά όρια των Δήμων Νεάπολης – Συκεών, Θεσσαλονίκης και της ΔΕ Πυλαίας.

Δυτικά τα όρια της περιοχής ταυτίζονται με τα δυτικά διοικητικά όρια των Δήμων Αμπελοκήπων – Μενεμένης, Κορδελιού – Ευόσμου και τα διοικητικά όρια της ΔΚ Καλοχωρίου.

Η ανωτέρω περιοχή προσδιορίζεται ως η συνεκτική περιοχή μέσα στην οποία τα προβλήματα, οι ανάγκες και οι προκλήσεις που αφορούν συνολικά τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη εμφανίζουν ένταση - συγκέντρωση, ομοιομορφία και αλληλεξάρτηση.

2.1.2. Διοικητικές ενότητες που περιλαμβάνονται

Δήμοι: το σύνολο της έκτασης των Δήμων:

- Αμπελοκήπων – Μενεμένης,
- Θεσσαλονίκης,
- Καλαμαριάς,
- Κορδελιού – Ευόσμου,
- Νεάπολης – Συκεών,
- Παύλου Μελά

Δημοτικές Ενότητες (όλες όσες περιλαμβάνονται)

- Δ.Ε. Αμπελοκήπων και Δ.Ε. Μενεμένης του Δήμου Αμπελοκήπων – Μενεμένης
- Δ.Ε. Τριανδρίας και Δ.Ε. Θεσσαλονίκης του Δήμου Θεσσαλονίκης

- Δ.Ε. Ελευθερίου – Κορδελίου και Δ.Ε. Ευόσμου του Δήμου Κορδελίου – Ευόσμου
- Δ.Ε. Αγίου Παύλου, Δ.Ε. Νεάπολης, Δ.Ε. Συκεών, Δ.Ε. Πεύκων του Δήμου Νεάπολης – Συκεών
- Δ.Ε. Πολίχνης, Δ.Ε. Σταυρούπολης, Δ.Ε. Ευκαρπίας του Δήμου Παύλου Μελά
- Δ.Ε. Πυλαίας του Δήμου Πυλαίας – Χορτιάτη
- Δ.Ε. Καλαμαριάς

Δημοτικά / Κοινοτικά Διαμερίσματα, Δημοτικές Κοινότητες (όλα όσα περιλαμβάνονται)

- Δ.Κ. Αμπελοκήπων, Δ.Κ. Μενεμένης του Δήμου Αμπελοκήπων – Μενεμένης
- το σύνολο των Δημοτικών Κοινοτήτων του Δήμου Θεσσαλονίκης (Α' Δημοτική Κοινότητα, Β' Δημοτική Κοινότητα, Γ' Δημοτική Κοινότητα, Δ' Δημοτική Κοινότητα, Ε' Δημοτική Κοινότητα, Δ.Κ. Τριανδρίας)
- Δ.Κ. Ελευθερίου – Κορδελίου και Δ.Κ. Ευόσμου του Δήμου Κορδελίου – Ευόσμου
- Δ.Κ. Αγίου Παύλου, Δ.Κ. Νεάπολης, Δ.Κ. Συκεών, Δ.Κ. Πεύκων του Δήμου Νεάπολης – Συκεών
- Δ.Κ. Πολίχνης, Δ.Κ. Σταυρούπολης, Δ.Κ. Ευκαρπίας του Δήμου Παύλου Μελά
- Δ.Κ. Πυλαίας του Δήμου Πυλαίας – Χορτιάτη
- η ΔΚ Καλοχωρίου του Δήμου Δέλτα
- Δ.Δ. Καλαμαριάς του Δήμου Καλαμαριάς

2.1.3. Υφιστάμενη κατάσταση

α. Δημογραφικά χαρακτηριστικά - β. Κοινωνικά χαρακτηριστικά

Σύμφωνα με τα στοιχεία της απογραφής του Πληθυσμού (ΕΛΣΤΑΤ, 2011 βλέπε Παράρτημα 7. Πιν. 1 και 2) ο πραγματικός πληθυσμός της περιοχής παρέμβασης εκτιμάται σε 790.715 κατοίκους. Η δημογραφική εξέλιξη, όπως αποτυπώνεται από την απογραφή του 2011 περιγράφει εν μέρει τις δημογραφικές αλλαγές που επέφερε η κρίση. Η εικόνα του 2011 συγκρινόμενη με τα δεδομένα των αντίστοιχων ερευνών του 1991 και 2001 εξακολουθεί να δείχνει τη Θεσσαλονίκη σε μια φάση από-αστικοποίησης με μετακίνηση του πληθυσμού από τον κεντρικό Δήμο (Δήμους) προς τους περιφερειακούς (βλέπε Χάρτη 1). Ο πληθυσμός του Δήμου Θεσσαλονίκης την περίοδο 2001 -2011 μειώνεται, για πρώτη φορά μετά τις δεκαετίες της αστικοποίησης (1960-1990), κατά περίπου 70.000 κατοίκους. Η μετακίνηση πληθυσμού από τον Κεντρικό Δήμο προς τους όμορους δήμους του ΠΣΘ ουσιαστικά είναι μια διαδικασία που έχει αρχίσει από τη δεκαετία του 1980, ωστόσο ως και το 2001 καταγράφεται μια αναπλήρωση του πληθυσμού του Δήμου Θεσσαλονίκης από νέους κατοίκους, η οποία διατηρεί τον πληθυσμό σταθερό, παρά τη μεγάλη πληθυσμιακή αύξηση περιοχών όπως ο Εύοσμος, η Καλαμαριά, οι Συκιές και η Πολίχνη αλλά και η Περαιά και το Πλαγιάρι. Τη δεκαετία 2001 -2011 αντίθετα, ο πληθυσμός του κεντρικού δήμου σταματάει να αναπληρώνεται, ενώ η αύξηση του πληθυσμού των όμορων δήμων του ΠΣΘ συνεχίζεται μειωμένη, σε αντίθεση με την ανάπτυξη προαστιακών περιοχών όπως η Θέρμη, το Ωραιόκαστρο, η Περαιά και το Πλαγιάρι, όπου ο πληθυσμός αυξάνεται με περισσότερο υψηλούς ρυθμούς. Δεν παρουσιάζει όμως μόνο ο Δήμος Θεσσαλονίκης πληθυσμιακές απώλειες κατά τη δεκαετία 2000-2010. Πτώση παρουσιάζουν και άλλες περιοχές του ΠΣΘ, όπως οι Αμπελόκηποι, οι Συκιές, η Νεάπολη, ο Αγ. Παύλος και η Τριανδρία. Πρόκειται στο σύνολο τους για περιοχές πυκνοδομημένες με έντονα λειτουργικά προβλήματα και γερασμένο οικιστικό απόθεμα, χωρίς δυνατότητα επεκτάσεων, καθώς στην πλειοψηφία τους δεν διαθέτουν κατάλληλα αποθέματα γης. Οι περιοχές αυτές πλην των Συκεών είχαν ήδη παρουσιάσει πληθυσμιακή "κόπωση" κατά την περίοδο 1990-2000 με ελαφρά θετική πληθυσμιακή αύξηση ή μείωση. Εξαιρεση αποτελεί η περίπτωση των Συκεών, η οποία μέσα σε δύο δεκαετίες παρουσιάζει έντονη ανάπτυξη καθώς από 34.059 κατοίκους το 1991, φτάνει τους 42.787 το 2001 για να μειωθεί στους 37.753 το 2011.

Δεδομένου ότι κατά την άνοιξη του 2011 οι δημογραφικές επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης ήταν περιορισμένες, προκειμένου να εκτιμηθεί η σημερινή εικόνα θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι από το 2011 ως τουλάχιστον το 2015 παρατηρήθηκε μια επανεισροή πληθυσμού από τους περιστατικούς δήμους στους Δήμους του ΠΣΘ, η οποία προκλήθηκε από την αδυναμία συντήρησης των μονοκατοικιών και την ανάγκη για περιορισμό των ημερήσιων εξόδων μετακίνησης. Παράλληλα, υπήρξε ένα σημαντικό κύμα μετανάστευσης κυρίως στις ηλικίες 18-44 για αναζήτηση εργασίας σε άλλες χώρες (κυρίως στην ΕΕ). Η φυγή αυτή του πληθυσμού αναμένεται να έχει ευρύτερες αρνητικές δημογραφικές επιπτώσεις καθώς επιβαρύνει το ήδη καταγεγραμμένο το 2011 πρόβλημα της γήρανσης, ενώ επηρεάζει αρνητικά το εκπαιδευτικό επίπεδο του πληθυσμού, αφού μετανάστευσαν κυρίως άτομα με υψηλά προσόντα.

Η γήρανση (βλέπε Χάρτη 2 – Παράρτημα 1, και βλέπε Παράρτημα 7. Πιν. 2) αποτελεί την κυριότερη δημογραφική απειλή για την περιοχή παρέμβασης. Ο δείκτης γήρανσης (κλάσμα πληθυσμού ηλικιών 64+ προς 0-14) συνολικά στα 5 Δ.δ. του Δήμου Θεσσαλονίκης είναι 2,06, ενώ υψηλούς δείκτες (> του 1) έχουν και οι περιοχές (Δ.Ε.) Τριανδρίας (1,76), Νεάπολης (1,52), Αγίου Παύλου (1,50), Αμπελοκήπων (1,28), Καλαμαριάς (1,28) και Συκεών (1,09). Αντίθετα οι περισσότερο "νεανικές" περιοχές είναι τα Πεύκα (0,33), η Ευκαρπία (0,40) και ο Εύοσμος (0,48). Στον Δήμο Θεσσαλονίκης, βάσει της αναλογίας των συνταξιούχων στο σύνολο των φορολογούμενων κάθε περιοχής, κύριες περιοχές συγκέντρωσης γερασμένου πληθυσμού φαίνεται να είναι η

περιοχή του Διοικητηρίου, η περιοχή Παναγίας Φανερωμένης, η Άνω πόλη, η περιοχή του Ε' Δημοτικού Διαμερίσματος (Δελφών, Μπότσαρη, Μαρτίου) και η περιοχή του Κέντρου¹. Κύρια ζητήματα που θα πρέπει να ληφθούν υπόψη στο σχεδιασμό της στρατηγικής ΒΑΑ αφορούν: α) Την ανάγκη αναζωογόνησης του πληθυσμού των περιοχών αυτών προκειμένου να μπορεί να διατηρηθεί η οικονομική και κοινωνική τους ισορροπία και β) την ανάγκη για ενίσχυση της ικανότητας των υποδομών και των υπηρεσιών να προσαρμοστούν στις λειτουργίες και να καλύψουν τις ειδικές απαιτήσεις, που θα εξασφαλίσουν ένα υψηλό επίπεδο διαβίωσης και εξυπηρέτησης για αυτή την πληθυσμιακή ομάδα. Καθώς η γήρανση εντοπίζεται κύρια σε πυκνοδομημένες και κεντρικές περιοχές, το ενδιαφέρον εστιάζεται i) στην ικανότητα - ποιότητα της συναφούς υποδομής να εξυπηρετήσει τις ανάγκες κινητικότητας του πληθυσμού και την απρόσκοπτη προσβασιμότητα, ii) στην παροχή ειδικά προσαρμοσμένων υπηρεσιών υγείας και φροντίδας, iii) στην ποιότητα του ελεύθερου χώρου κ.ο.κ.

Ο αριθμός πτυχιούχων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (βλέπε Παράρτημα 7. Πιν. 3) διαφοροποιείται στις επιμέρους περιοχές κατοικίας. Στους Δήμους του "ανατολικού" τομέα το ποσοστό των πτυχιούχων φτάνει σχεδόν ως το διπλάσιο του εθνικού (Δήμος Καλαμαριάς, Πυλαία 29,1% έναντι 16,7% Εθνικού μ.ο.), ενώ στον Δήμο Θεσσαλονίκης ανέρχεται στο 25,2%. Από τους λοιπούς Δήμους μόνο στον Δήμο Νεάπολης- Συκεών το ποσοστό των πτυχιούχων (17,3%) ξεπερνάει τον Εθνικό μ.ο. Στις υπόλοιπες περιοχές διαμορφώνεται ως εξής: περιοχή Κορδελιού - Ευόσμου στο 13,8%, Παύλου Μελά στο 13,4%, Αμπελοκήπων - Μενεμένης 12,9%, ενώ στο Καλοχώρι (Δήμος Δέλτα) το ποσοστό ανέρχεται στο 8,5%. Το ποσοστό των όσων έχουν εγκαταλείψει το δημοτικό και των αναλφάβητων στην περιοχή παρέμβασης ανέρχεται στο 9% (έναντι 12,4% του εθνικού μ.ο.) με τα υψηλότερα ποσοστά να εμφανίζονται στους Δήμους Αμπελοκήπων - Μενεμένης (11,4%), Παύλου Μελά και Κορδελιού - Ευόσμου (11,2%).

Η σχολική διαρροή (ΕΛΣΤΑΤ ετήσιες έρευνες εκπαίδευσης 2010 -2015) κατά τη σχολική χρονιά 2014-2015 μεταξύ γυμνασίου / Λυκείου ανήλθε στο 4,25% (υψηλότερο κατά 0,51% του Εθνικού μ.ο. και χαμηλότερο κατά 0,60% από το αντίστοιχο ποσοστό της Αττικής) σε επίπεδο Π.Ε. όπου καταγράφηκε ότι 438 μαθητές της Γ Γυμνασίου δεν συνέχισαν τη φοίτησή τους, σε σύνολο 10.294 μαθητών αντίστοιχα. Σε κάθε περίπτωση στα στοιχεία όσον αφορά τη σχολική διαρροή θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ότι μέρος αυτής διαφεύγει της καταγραφής λόγω της μη εγγραφής στις διαδικασίες εκπαίδευσης. Αυτό αφορά ομάδες πληθυσμού όπως οι Ρομά και οι παράτυποι μετανάστες, οι οποίοι πολλές φορές δεν εγγράφονται στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Ως προς τη σύνθεση του σχολικού πληθυσμού κατά τη σχολική χρονιά 2010 - 2011 φοιτούσαν σε σχολεία του νομού Θεσσαλονίκης ανά βαθμίδα εκπαίδευσης:

- 67.545 μαθητές δημοτικού, εκ των οποίων οι 5905 ήταν αλλοδαποί (8,7%) και οι 490 (0,7%) παλιννοστούντες
- 35.583 μαθητές γυμνασίου εκ των οποίων οι 2.997 (8,4%) ήταν αλλοδαποί και οι 1.039 (2,9%) παλιννοστούντες
- 26.839 μαθητές Λυκείου εκ των οποίων οι 1160 (4,3%) ήταν αλλοδαποί και 686 (2,6%) παλιννοστούντες.

Συγκρίνοντας τον αριθμό αλλοδαπών μαθητών Γυμνασίου 2007 (2.504 μαθητές), μαθητών Λυκείου 2010 (1.160 μαθητές) και με την επιφύλαξη της μετακίνησης σε άλλο τόπο κατοικίας, προκύπτει ότι η ομάδα αυτή αποτελεί την κύρια κατηγορία σχολικής διαρροής στην περιοχή. Ως προς την προέλευση των αλλοδαπών μαθητών, οι περισσότεροι από αυτούς (30% με 35%) προέρχονται από την Αλβανία.

¹ Η τελευταία ενδεχομένως να εμφανίζει πλασματικά μικρότερο ποσοστό κατοίκων που δηλώνουν συνταξιούχοι, καθώς σε αυτό εδρεύουν πολλοί επαγγελματίες οι οποίοι ενδεχόμενα να δηλώνουν ως "φορολογική έδρα" την διεύθυνση εργασίας και όχι αυτή της κατοικίας

Η εγκληματικότητα εστιάζεται κύρια στις ληστείες και κλοπές. Συνολικά σε επίπεδο Π.Ε. το 2015 έγιναν 10.454 κλοπές (έναντι 10.116 το 2014 και 12.216 το 2010). Σύμφωνα με έκθεση της ΓΑΔΘ του 2014 το κέντρο της Θεσσαλονίκης και ο συνωστισμός ευνοούν την ανάπτυξη έκνομων δραστηριοτήτων. Στην περιοχή από την οδό Βενιζέλου μέχρι την πλατεία Ναυαρίνου εμφανίζεται αυξημένη δράση πορτοφολάδων, τσαντάκηδων, διαρρηκτών, διακινητών ναρκωτικών, ακόμη και ληστών που χτυπούν υποκαταστήματα τραπεζών. Σημεία αιχμής είναι η πλατεία Ναυαρίνου και το εμπορικό κέντρο. Περιοχές αυξημένης εγκληματικότητας θεωρούνται επίσης η Αριστοτέλους προς την Αρχαία αγορά, στο τετράγωνο Χαλκίων, Ολύμπου, Εγνατία, και η πλατεία ΧΑΝΘ, η ευρύτερη περιοχή πλατείας Σιδηροδρομικού Σταθμού, η περιοχή της παλιάς λαχαναγοράς, η Ευζώνων, τα Δικαστήρια, η Ευκαρπία στην περιοχή προς τα κοιμητήρια, ο Δενδροπόταμος, η Ιωνία, η Πολίχνη στα υψώματα των αυθαιρέτων και η περιοχή του Εύοσμου πάνω από την περιφερειακή οδό. Συχνότερες είναι οι διαρρήξεις και οι κλοπές στις περιοχές Ντεπώ, Καλαμαριά, Τούμπα-Κωνσταντινοπολίτικα, Κέντρο, Άνω Πόλη, Άγιος Παύλος, Νεόκτιστα Εύοσμου, Ηλιούπολη, Ωραιόκαστρο και Ευκαρπία. Ληστείες σημειώνονται συχνότερα στο κέντρο, στη λεωφόρο Στρατού, στη Σταυρούπολη, στους Αμπελόκηπους, στην Καλαμαριά, στην Τούμπα και στον Εύοσμο. Η οικονομική κρίση έχει συμβάλει στην αύξηση της παραβατικότητας σε σχέση με την κυκλοφορία παραχαραγμένων. Ο αριθμός των περιστατικών έχει αυξηθεί από 958 το 2010 σε 2036 το 2016.

Στην περιοχή καταγράφεται αυξανόμενος αριθμός ευπαθών κοινωνικών ομάδων (σύμφωνα με τα στοιχεία της Περιφερειακής Στρατηγικής προώθησης της κοινωνικής ένταξης, καταπολέμησης της φτώχειας και κάθε μορφής διακρίσεων στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, 2015). Σύμφωνα με τις κατηγοριοποιήσεις του άρθρου 1 του Ν. 4019/2011 οι ευπαθείς κοινωνικές ομάδες υποδιαιρούνται σε τρεις κατηγορίες:

- Ευάλωτες ομάδες (άτομα με αναπηρίες, εξαρτημένα ή απεξαρτημένα από ουσίες άτομα, οροθετικοί, φυλακισμένοι/ αποφυλακισμένοι, ανήλικοι παραβάτες),
- Ειδικές ομάδες (μακροχρόνια άνεργοι, άνεργες γυναίκες, άνεργοι άνω των 54 μέχρι και 65 ετών μέλη πολύτεκνων οικογενειών με χαμηλό εισόδημα, αρχηγοί μονογονεϊκών οικογενειών, θύματα κακοποίησης, μετανάστες, πρόσφυγες και αιτούντες άσυλο),
- Λοιπές ομάδες (νοικοκυριά χωρίς κανένα εργαζόμενο, περιθωριοποιημένες κοινότητες, άστεγοι ή άτομα που έχουν αποκλειστεί από τη στέγαση, φτωχοί εργαζόμενοι με χαμηλό οικογενειακό εισόδημα, φτωχοί συνταξιούχοι με χαμηλό εισόδημα, ηλικιωμένοι άνω των 65 ετών χωρίς ασφάλιση υγείας κλπ).

Ο αριθμός των ατόμων που ανήκουν σε ευάλωτες κοινωνικές ομάδες ανέρχεται σε 11.379² για την περιοχή με την πλειοψηφία αυτών να αποτελούν **άτομα με αναπηρίες** (10.152). Αποτελούν ομάδα υψηλής έντασης κατά κύριο λόγο στους Δήμους Αμπελοκήπων – Μενεμένης, Θεσσαλονίκης, Παύλου Μελά, Κορδελιού – Εύοσμου και Νεάπολης Συκεών ενώ ένας σημαντικός αριθμός καταγράφεται και στο Δήμο Καλαμαριάς (βλέπε Πίνακα 1 – Άτομα με αναπηρία Αναπηρία ανά Δήμο και συνολικά στην περιοχή παρέμβασης, Παράρτημα 8).

² Επισημαίνεται ότι τα στοιχεία που αφορούν την παρουσία των ευπαθών κοινωνικών ομάδων είναι διαθέσιμα σε επίπεδο Δήμου. Για το λόγο αυτό και για να μπορέσουν να εξαχθούν συνολικά νούμερα και συμπεράσματα για την επιλέξιμη περιοχή τα νούμερα για τη ΔΕ Πυλαίας και τη ΔΚ Καλοχωρίου εκτιμώνται επί του πληθυσμού (βάσει απογραφής) των περιοχών αυτών (πληθυσμός ΔΕ Πυλαίας, πληθυσμός ΔΚ Καλοχωρίου) βάσει του ποσοστού που καταλαμβάνει κάθε κοινωνική ομάδα στο σύνολο του αντίστοιχου Δήμου (Δήμος Πυλαίας – Χορτιάτη και Δήμος Δέλτα).

Ο αριθμός των ατόμων που ανήκουν στις **ειδικές κοινωνικές ομάδες** ανέρχεται σε 131.254 εκ των οποίων βασικότερη ομάδα για την περιοχή αποτελούν οι άνεργοι (71.063) με πάνω από το 50% αυτών να είναι μακροχρόνια άνεργοι. Υψηλότερη ένταση σε ότι αφορά τις ειδικές κοινωνικές ομάδες καταγράφεται στους Δήμους Νεάπολης – Συκεών, Αμπελοκήπων Μενεμένης, Παύλου Μελά, Κορδελιού – Ευόσμου και Θεσσαλονίκης ενώ τα υψηλότερα ποσοστά ανέργων και μακροχρόνια ανέργων καταγράφονται στους Δήμους Αμπελοκήπων Μενεμένης, Παύλου Μελά, Κορδελιού – Ευόσμου, Νεάπολης – Συκεών. Στο Δήμο Θεσσαλονίκης καταγράφεται υψηλή ένταση σε απόλυτους αριθμούς σε ανέργους και μακροχρόνια ανέργους (βλέπε Πίνακα 2 – Άνεργοι και Μακροχρόνια Άνεργοι ανά Δήμο και συνολικά στην περιοχή παρέμβασης, Παράρτημα 8).

Οι μετανάστες αποτελούν επίσης σημαντική ειδική κοινωνική ομάδα. Στην περιοχή καταγράφονται περισσότεροι από 50.000 μετανάστες (6,4% του πληθυσμού) με την πλειοψηφία αυτών να εντοπίζονται στους Δήμους Θεσσαλονίκης, Αμπελοκήπων Μενεμένης, Νεάπολης – Συκεών και δευτερευόντως στους Δήμους Κορδελιού – Ευόσμου, Παύλου Μελά και τη ΔΚ Καλοχωρίου (βλέπε Πίνακα 3 – Μετανάστες ανά Δήμο και συνολικά στην περιοχή παρέμβασης, Παράρτημα 8).

Τέλος ο αριθμός των ατόμων που ανήκουν στις **λοιπές κοινωνικές ομάδες** ανέρχεται σε 73.460 με τα υψηλότερα ποσοστά να καταγράφονται στους Δήμους Νεάπολης – Συκεών, Κορδελιού – Ευόσμου, Θεσσαλονίκης και Αμπελοκήπων – Μενεμένης. Βασικότερες ομάδες αποτελούν οι φτωχοί εργαζόμενοι με χαμηλό εισόδημα και οι φτωχοί συνταξιούχοι με χαμηλό εισόδημα και δευτερευόντως τα νοικοκυριά χωρίς κανέναν εργαζόμενο και οι περιθωριοποιημένες κοινότητες (βλέπε Πίνακα 4 – Ευάλωτες, Ειδικές και Λοιπές Κοινωνικές ομάδες ανά Δήμο και συνολικά στην περιοχή παρέμβασης, Παράρτημα 8).

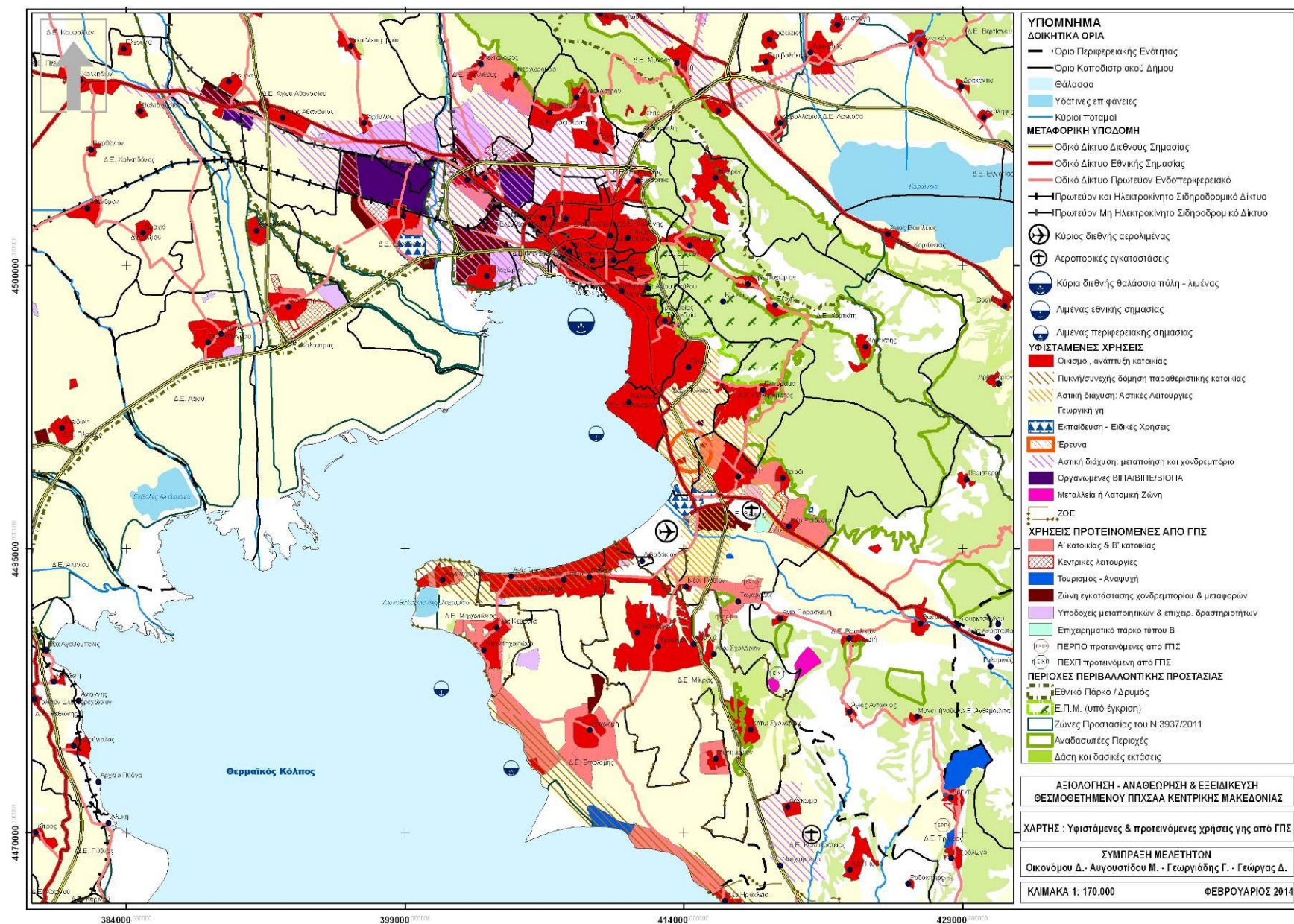
Στον πίνακα 4 του Παραρτήματος 8 φαίνονται συγκεντρωτικά το πλήθος των ατόμων που ανήκουν στις 3 κατηγορίες των ευπαθών κοινωνικών ομάδων ανά Δήμο και το ποσοστό που αποτελούν επί το συνολικό πληθυσμό κάθε περιοχής.

Η υφιστάμενη υποδομή εμφανίζεται υποστελεχωμένη και ανεπαρκής για την κάλυψη της αυξανόμενης ζήτησης κοινωνικών και προνοιακών υπηρεσιών. Παράλληλα παρατηρείται δυσκολία στη χρηματοδότηση και διατήρηση πολλών κοινωνικών δομών ενώ περιορισμένη είναι η ανάπτυξη και παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών εστιασμένων στα ιδιαίτερα προβλήματα των κοινωνικών αυτών ομάδων.

γ. Διάρθρωση οικονομίας

Στο μέγιστο τμήμα της προτεινόμενης Περιοχής Εφαρμογής, η οικονομία οργανώνεται κατά κύριο λόγο περί τους κατεχοχόν αστικούς κλάδους του τριτογενούς τομέα. Ο δευτερογενής τομέας συγκεντρώνεται κυρίως στις (βορειοδυτικές) παρυφές της Περιοχής και σύμφωνα με τις προβλεπόμενες ή και θεσμοθετημένες ρυθμίσεις η μεν βιομηχανία περιορίζεται εκτός αστικού ιστού η δε μικρή βιοτεχνία και οι επαγγελματικές χρήσεις (όσες επιτρέπονται υπό τον όρο της μη όχλησης) περιορίζονται δραστικά (βλ. συνημμένο Χάρτη του υπό αναθεώρηση ΠΠΧΣΑΑ), με συνέπεια να έχουν μικρή συμμετοχή και στη συνολική απασχόληση και στη συνολική οικονομική δραστηριότητα στην Περιοχή.

ΧΑΡΤΗΣ: ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ στο ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ και στην ευρύτερη περιοχή του

Η τελευταία ολοκληρωμένη καταγραφή του αριθμού των επιχειρήσεων στη Θεσσαλονίκη αφορά το έτος 2005³, όταν και καταμετρήθηκαν συνολικά 92.246 επιχειρήσεις εκ των οποίων 37.715 στο χώρο του εμπορίου, 34.611 στον τομέα των υπηρεσιών⁴ και 20.338 στον τομέα της Μεταποίησης, εκ των οποίων 345 βιομηχανίες και 19.993 βιοτεχνίες.

Στις δραστηριότητες του κυρίαρχου τριτογενούς τομέα περιλαμβάνονται 30 κλάδοι από αυτούς που πάντοτε εντοπίζονται σε αστικό ιστό, οι οποίοι επηρεάστηκαν σε διαφορετικό βαθμό από την οικονομική κρίση (βλ. συνημμένο Πίνακα στο Παράρτημα 9, με τα μόνα διαθέσιμα στοιχεία 2010 και 2008). Η κατά κλάδο κατανομή των επιχειρήσεων είναι αναμενόμενη για μεγάλο αστικό κέντρο: 26,5% των επιχειρήσεων δραστηριοποιούνται στο Λιανικό εμπόριο ενώ 8,7% στην Εστίαση και τέχνες – διασκέδαση. Ενδεικτική της λειτουργίας της πόλης ως διαμετα-κομιστικού κόμβου είναι η σημαντική παρουσία των κλάδων Χονδρικού εμπορίου, Χερσαίων μεταφορών - μεταφορών μέσω αγωγών, Αποθήκευσης και υποστηρικτικών δραστηριοτήτων, Ταχυδρομικών και ταχυμετα-φορικών, και Αεροπορικών μεταφορών, με 22% των επιχειρήσεων. Σημαντικότερο μέρος των επιχειρήσεων αντιπροσωπεύουν οι Αρχιτεκτονικές, νομικές, λογιστικές και δραστηριότητες μηχανικών, κεντρικών γραφείων και παροχής συμβουλών, διαχείριση ακίνητης περιουσίας (25%). Αντιθέτως, χαμηλή συμμετοχή έχουν οι κλάδοι Προγραμματισμού ή επισκευής ηλεκτρονικών υπολογιστών, Διαφήμισης και έρευνας αγοράς, Επιστη-μονικής έρευνας και ανάπτυξης, Τηλεπικοινωνιών και υπηρεσιών πληροφορίας, Χρηματοπιστωτικών και Ασφαλιστικών υπηρεσιών (5,5%), οι οποίοι κατά τεκμήριο συνδέονται με προωθητική για την οικονομία της πόλης λειτουργία σε περιβάλλον καινοτομίας. Τέλος, Καταλύματα και ταξιδιωτικές υπηρεσίες αντιπροσωπεύουν μόνο το 1% των επιχειρήσεων, ως ένδειξη της περιορισμένης ανάπτυξης του τουρισμού στην πόλη.

Από τους 45 «αστικούς» κλάδους, μόνον οι 14 «γλίτωσαν» την κρίση στην αρχική της φάση (2008-2010), με αύξηση του αριθμού των επιχειρήσεων, με πρώτους τους κλάδους Νομικών και λογιστικών υπηρεσιών, Χερσαίων μεταφορών, Τεχνών και διασκέδασης, Καταλυμάτων και Παροχής υπηρεσιών υγείας. Στη χειρότερη θέση (μείωση επιχειρήσεων πάνω από 20% σε δύο χρόνια) βρέθηκαν οι κλάδοι Τηλεπικοινωνιών, Ενοικίασης – εκμίσθωσης (λογικό λόγω της προηγούμενης μεγάλης «άνθισης» της δραστηριότητας), Αποθήκευσης (ένδειξη κρίσης στη διαμετακομιστική λειτουργία της πόλης) και σε δύσκολη θέση (μείωση 10-20%) περιήλθαν οι κλάδοι Λιανικό εμπόριο (κύρια δραστηριότητα εντός του αστικού ιστού και ευρύτατα διεσπαρμένη), Επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη, Εστίαση, Χονδρικό εμπόριο (επίσης ένδειξη τη κρίσης στη διαμετακομιστική λειτουργία).

Οι παραπάνω κλάδοι διαθέτουν ιδιαίτερη χωροθετική συμπεριφορά και παρουσιάζουν σημαντικές διακυμάνσεις.

Η περιοχή του Ιστορικού Κέντρου (Αγγελάκη - Εγνατία - Δραγούμη - Λ. Νίκης + Λαδάδικα, Βαλαωρίτου) κυριαρχείται από την ανάπτυξη μιας αγοράς λιανικού εμπορίου υπερτοπικής (διαπεριφερειακής και διασυνο-ριακής ακόμη) εμβέλειας που πλαισιώνεται από τις ανάλογες δραστηριότητες αναψυχής - εστίασης και από τους

³ Δυστυχώς, δεν υφίστανται ποσοτικά στοιχεία ανά δραστηριότητα και χωρική ενότητα που να επιτρέπουν μια ακριβή αποτύπωση επιχειρήσεων και κλάδων ούτε καταγράφονται πλέον στοιχεία οικονομικής δραστηριότητας ανά επιχείρηση τα οποία θα επέτρεπαν μια εκτίμηση της κατάστασης των επιχειρήσεων και της επίπτωσης της οικονομικής κρίσης σε αυτές, ανά χωρική ενότητα. Κατά συνέπεια, η ανάλυση της διάρθρωσης της οικονομίας της Περιοχής διενεργείται με βάση εκτιμήσεις και προβολές επί στοιχείων που παρέχονται είτε από πολύ προγενέστερες μελέτες (π.χ. Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια ορισμένων Δήμων) είτε από προγραμματικά κείμενα με σχετικώς γενικόλογες αναφορές στο συγκεκριμένο θέμα (π.χ. τα Επιχειρησιακά Σχέδια των Δήμων).

⁴ Δεν συνυπολογίζονται οι ατομικές επιχειρήσεις επιστημόνων (γιατρών, δικηγόρων, μελών ΓΕΩΤΕΕ, ΤΕΕ και ΟΕΕ ή άλλων κλάδων που δεν έχουν υποχρέωση εγγραφής σε Επιμελητήριο).

κλάδους υπηρεσιών (τραπεζικές - διοικητικές - τουριστικές). Στην ίδια περιοχή, στα χαμηλά επίπεδα ορόφων εντοπίζονται χρήσεις παροχής υπηρεσιών κυρίως ελεύθερων επαγγελματιών (όπως γιατρών, δικηγόρων, ασφαλιστών - συμβούλων, αισθητικών κ.ο.κ.). Στην περιοχή του Λιμανιού διαμορφώνεται ένας σχετικά μικρός πυρήνας υπηρεσιών σχετικών με τη ναυσιπλοΐα. Το Ξενοδοχειακό δυναμικό έχει ιστορικά αναπτυχθεί επίσης κατά κύριο λόγο στο ιστορικό κέντρο καθώς και προς την περιοχή του Νέου Σιδηροδρομικού Σταθμού Θεσσαλονίκης. Οι "νέες" ξενοδοχειακές μονάδες ωστόσο εξαπλώνονται, όπου είναι δυνατόν να βρεθεί επαρκές απόθεμα γης, όπως στην περιοχή του Λιμένα (26ης Οκτωβρίου) και στη Μοναστηρίου. Ένας μικρότερος θύλακας ξενοδοχείων αναπτύσσεται ανατολικά του κέντρου στην περιοχή Φαλήρου - Β. Όλγας.

Στους περιφερειακούς δήμους (και τα λοιπά δημοτικά διαμερίσματα του Δήμου Θεσσαλονίκης) το λιανικό εμπόριο διαρθρώνεται στις περιοχές κεντρικών λειτουργιών (όπως εντοπίζεται στα ισχύοντα ή υπό έγκριση Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια), αλλά και κατά μήκος των κύριων οδικών αρτηριών⁵. Στις οδούς αυτές αναπτύσσονται κατά κύριο λόγο δραστηριότητες τοπικού ενδιαφέροντος. Στις περιπτώσεις όπου οι άξονες αυτοί συνδέονται με περιαστικές⁶ οδούς οι δραστηριότητες μεταβάλλονται: προς την έξοδο της πόλης και μετά από αυτήν κυριαρχούν σταδιακά οι επαγγελματικές χρήσεις ή η εμπορία οχημάτων / εξοπλισμού / δομικών υλικών κ.λπ. Ανατολικά της πόλης, κυρίως στην εκτός σχεδίου περιοχή της Δ.Ε.. Πυλαίας αναπτύσσεται ο δεύτερος σημαντικότερος πόλος εμπορίου μετά από αυτόν του κέντρου. Εδώ κυριαρχεί η ανάπτυξη υπερκαταστημάτων και εμπορικών κέντρων. Ο πόλος αυτός ανήκει διοικητικά στον Δήμο Πυλαίας, βρίσκεται ανάμεσα από τις ανατολικές περιοχές του ΠΣΘ και τα προάστια, έχει ευρύτερη διαπεριφερειακή εμβέλεια και ανταγωνίζεται αυτόν του κέντρου. Η ανάπτυξη του πόλου αυτού αντιμετωπίζει πολεοδομικά και συγκοινωνιακά προβλήματα, καθώς έχει αναπτυχθεί με μηχανισμούς εκτός σχεδίου δόμησης (εξακολουθεί να μην έχει Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο / Πολεοδομικές Μελέτες), μέρος του υψηλού οδικού φόρτου σ' αυτόν και περί αυτόν εξυπηρετείται από οδούς χαρακτηρισμένες ως αγροτικές και από παράτυπες συνδέσεις στην Ε.Ο. Θεσσαλονίκης - Μουδανιών, ενώ ελλείψεις παρουσιάζονται και στο σύστημα των υπόλοιπων υποδομών. Στην ανατολική περιοχή της Δ.Ε. Πυλαίας και προς την περιοχή του Δήμου Θέρμης, αναπτύσσεται επίσης περιοχή εγκατάστασης επιχειρήσεων / φορέων και οργανισμών που δραστηριοποιούνται σε κλάδους τεχνολογίας, παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών, έρευνας και διοίκησης, η οποία αντιμετωπίζει ανάλογα προβλήματα πολεοδομικής και κυκλοφοριακής οργάνωσης.

Νεότερες ενδείξεις ως προς την επίπτωση της κρίσης στην οικονομική δραστηριότητα της πόλης παρέχονται από τα στοιχεία εγγραφής / διαγραφής επιχειρήσεων. Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΕΒΕΘ μεταξύ 2008 και 2016, οι εγγραφές (έναρξη δραστηριότητας) έφθασαν τις 7.799 και οι διαγραφές (παύση δραστηριότητας) τις 10.802, δηλαδή φαίνεται να «έκλεισαν» 3.003 επιχειρήσεις στην περίοδο της κρίσης⁷. Από την αρχή της οικονομικής κρίσης (2009) ο αριθμός των διαγραφών κατ' έτος είναι σταθερά μεγαλύτερος του αριθμού των εγγραφών και χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι αρνητικό ισοζύγιο παρουσιάζεται σταθερά σε όλη την περίοδο μέχρι το 2016, με ιδιαίτερα «κακές» χρονιές για την επιχειρηματικότητα το 2009 και την περίοδο 2010-2012. Οι επιχειρήσεις που έκλεισαν το 2009 ήταν 2010 ενώ σταθερά κλείνουν πάνω από 900 το χρόνο. Αντιθέτως, οι

5 (Εθνικής Αντίστασης / Λ. Γεωργικής Σχολής - Β. Όλγας, Λαμπράκη, Πλαστήρα, 25ης Μαρτίου, Μπότσαρη, Παπαναστασίου, Δελφών - Κωνσταντινουπόλεως, Νέα Εγνατία, Παπάφη / Μ. Ασίας, Κασσάνδρου - Αγ. Δημητρίου - Ολυμπιάδος, Λαγκαδά, Ελ. Βενιζέλου, Μοναστηρίου, Γιαννιτσών, Λεωφ. Α. Παπανδρέου, Καραολή και Δημητρίου, κ.α.).

6 Χαλκιδικής, αεροδρομίου, Εθνική Οδός Θεσσαλονίκης - Γιαννιτσών, ΠΑΘΕ, Εγνατία / Δερβένι

7 Με την επιφύλαξη ότι επειδή από το 2014 η εγγραφή στο ΕΒΕΘ δεν είναι υποχρεωτική, τα στοιχεία 2005 και 2016 δεν είναι απολύτως συγκρίσιμα με αυτά της προηγούμενης περιόδου. Εκτιμάται όμως ότι η «στρέβλωση» αυτή δεν αλλάζει τη συνολική γενική εικόνα. Εξάλλου, μόνο μέχρι το 20014 το ισοζύγιο είναι επίσης έντονα αρνητικό: - 2.316 επιχειρήσεις.

εγγραφές σε όλη την περίοδο είναι σταθερά κάτω από τις 935 (με υψηλότερη τιμή τις 935 το 2010 και χαμηλότερη τιμή τις 858 το 2011).

Διερευνώντας ανά τάξη μεγέθους των επιχειρήσεων, τα στοιχεία νομικής μορφής τους που καταγράφονται δείχνουν ότι ενώ κατά τα πρώτα έτη της κρίσης οι «μεγάλες» επιχειρήσεις εταιρίες (ΑΕ και ΕΠΕ) έδειξαν ανθεκτικότητα (με θετικό πρόσημο στο ισοζύγιο εγγραφών / διαγραφών και με μικρή διακύμανση από έτος σε έτος), εντούτοις από το 2014 παρατηρείται και σε αυτές αρνητική τάση. Στις Πολύ Μικρές Επιχειρήσεις (όπως είναι κατά τεκμήριο οι ατομικές και οι ΟΕ και ΕΕ) το ισοζύγιο εγγραφών / διαγραφών ήταν ιδιαίτερα αρνητικό στα πρώτα χρόνια της κρίσης (2010-2012) όταν κυμαίνονταν περί το -55%. Κατά συνέπεια, ιδιαίτερα «χτυπήθηκαν» από την κρίση και πολύ απότομα, με το ξεκίνημα της, οι πολύ μικρές επιχειρήσεις οι οποίες και κατά το μέγιστο μέρος τους χωροθετούνται εντός αστικού ιστού, παρόδια σε κεντρικούς άξονες, στα τοπικά εμπορικά / επαγγελματικά κέντρα των Δήμων, στο ισόγειο κατοικιών σε περιοχές μικτών χρήσεων ή και σε ορόφους κεντρικών οικοδομών. Η εξέλιξη αυτή υπήρξε και συνολικά πολύ αρνητική για όλη την «αστική» επιχειρηματικότητα, αν ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι συνολικά το μερίδιο των ΠΜΕ υπερβαίνει το 90% όλων των επιχειρήσεων των εγγεγραμμένων στα Μητρώα.

Ενδεικτική είναι και η έρευνα που πραγματοποιήθηκε⁸ (στην αρχική φάση της κρίσης) για τις κλειστές εμπορικές επιχειρήσεις στα κέντρα των ελληνικών πόλεων. Ο «δείκτης επιβίωσης» των επιχειρήσεων ήταν στη Θεσσαλονίκη ο χειρότερος από όλες τις πόλεις που διερευνήθηκαν⁹, με 5,6% των επιχειρήσεων να «κλείνουν» ανά εξάμηνο. Μία στις τέσσερις εμπορικές επιχειρήσεις στο κέντρο της Θεσσαλονίκης εμφανίζονταν κλειστές το 2012, με ιδιαίτερη όξυνση του φαινομένου σε Κασσάνδρου (55%), Αγίας Σοφίας (42%), Ιωνος Δραγούμη (36%), Βενιζέλου (33,5%) ενώ στις «ακριβές» περιοχές (Προξένου Κορομηλά, Μητροπόλεως) τα ποσοστά ήταν χαμηλά (18%) αλλά και πάλι με επιδείνωση ως προς τα προηγούμενα έτη. Αντιθέτως, στη «μη κεντρική» περιοχή της Βασιλίσσης Όλγας το φαινόμενο ήταν περιορισμένο αλλά με εκτεταμένες αλλαγές χρήσεων και κλάδου δραστηριότητας.

Ειδικότερα επίσης, η οικονομική κρίση έπληξε έντονα τη βιοτεχνία, σημαντικό μέρος της οποίας αναπτυσσόταν στο Δυτικό τμήμα της Περιοχής Εφαρμογής και κυρίως στις περιοχές Λαχανόκηπων (Θεσσαλονίκη - Μενεμένη), Καλοχωρίου, Δυτικό τμήμα περί την Περιφερειακή Οδό (Εύοσμος, Σταυρούπολη και Ευκαρπία), αποτελώντας κύριο πυλώνα στήριξης της απασχόλησης στο Πολεοδομικό Συγκρότημα και ειδικά στους Δυτικούς δήμους του. Τα στοιχεία εγγραφών / διαγραφών επιχειρήσεων ειδικά του Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου Θεσσαλονίκης (και πάλι για το σύνολο της Περιφερειακής Ενότητας) δείχνουν ότι από το 2009 ως το 2014 οι διαγραφές βιοτεχνικών επιχειρήσεων ξεπερνούσαν τις 1.500 ανά έτος (με αποκορύφωμα το 2011 όταν έκλεισαν 1.894) ενώ στην ίδια περίοδο οι εγγραφές κυμάνθηκαν σε ποσοστό περίπου μόνο 40% των διαγραφών. Συνολικά εκτιμάται ότι ο αριθμός των περίπου 20.000 βιοτεχνιών που δραστηριοποιούνταν το 2009 σε επίπεδο Π.Ε. Θεσσαλονίκης έχει περιοριστεί το 2016 περίπου στο μισό.

Σε σχέση τέλος με την εμφανιζόμενη ως «πάγια» στρατηγική αναπτυξιακή επιλογή για τη Θεσσαλονίκη, την ανάπτυξη του Τουρισμού Πόλης (City breaks και MICE¹⁰), τα στατιστικά στοιχεία για την επισκεψιμότητα δείχνουν ότι, μετά από μια σημαντική πτώση κατά την περίοδο 2009-2011, υπήρξε μια σημαντική αύξηση διανυκτερεύσεων που έφτασαν τις 2.158.923 το 2015 (και σε επίπεδο οκταμήνου 2016 παρουσιάζουν μάλιστα περαιτέρω αύξηση +4,6%). Ο λόγος αλλοδαπών προς ημεδαπούς τουρίστες κυμαίνεται περίπου στη σχέση 9

⁸ ΕΣΣΕ (2012) «Έρευνα καταγραφής των κλειστών επιχειρήσεων σε κεντρικούς εμπορικούς δρόμους»

⁹ (Αθήνα, Καλλιθέα, Μαρούσι, Ν. Ιωνία, Χαλάνδρι, Κηφισιά, Πειραιάς, Λάρισα, Κοζάνη, Βέροια, Έδεσσα, Ηράκλειο)

¹⁰ MICE -Meetings, Incentives, Conferences, and Events / Exhibitions

προς 10, παρουσιάζοντας διαχρονικά μικρή αλλά συνεχή βελτίωση της αναλογίας ξένων τουριστών. Παρ' όλες τις θετικές αυτές εξελίξεις, η προοπτική ανάδειξης της Θεσσαλονίκης σε ισχυρό Τουριστικό Πόλο υπό τις παρούσες συνθήκες φαίνεται να έχει μάλλον περιορισμένη δυναμική: σύμφωνα με στοιχεία που δημοσιεύει η Ένωση Ξενοδόχων¹¹, η Θεσσαλονίκη παραμένει στην τελευταία θέση της συγκριτικής αξιολόγησης ως προς ποιοτικούς δείκτες τουρισμού πόλεων αντίστοιχου μεγέθους¹². Σχετικά προβληματικό είναι και το στοιχείο ότι σε ετήσιο επίπεδο οι ροές από τις κύριες χώρες προορισμού παρουσιάζουν διακυμάνσεις ενώ, αν εξαιρεθεί η Κύπρος, οι υπόλοιπες τέσσερις χώρες που καταλαμβάνουν τις πρώτες θέσεις επισκεπτών είναι χώρες εκτός Ε.Ε. (Ρωσία, Τουρκία, Ισραήλ, ΗΠΑ).

Περαιτέρω βελτίωση των προοπτικών τουριστικής ανάπτυξης θα σηματοδοτήσει η αναβάθμιση τόσο των υποδομών, όσο και του τρόπου λειτουργίας και οργάνωσης επιχειρήσεων και δομών υποστήριξης. Όσον αφορά στον δημόσιο τομέα, οι δράσεις του εστιάζονται κυρίως σε τομείς όπως η αξιοποίηση, προβολή και ευέλικτη και καινοτόμα διαχείριση του πολιτιστικού αποθέματος και της δημόσιας ιδιοκτησίας ως προς τουριστικές χρήσεις (π.χ. οργάνωση events σε μουσεία - μνημεία), η ανάπτυξη βιώσιμων συγκοινωνιών και γενικότερα η απρόσκοπτη προσβασιμότητα των επισκεπτών μέσω τακτικής αξιόπιστης διασύνδεσης (ιδιωτικές ή δημόσιες συγκοινωνίες) με γειτονικούς πόλους διεθνούς ενδιαφέροντος (Βεργίνα, Δίον, Πέλλα, Όλυμπος, Αγ. Όρος, Κερκίνη - Δέλτα Αξιού), η αξιοποίηση του Πανεπιστημίου και η μεγέθυνση των θεσμών / events της πόλης (Φεστιβάλ, ΔΕΘ). Στον ιδιωτικό τομέα οι πρωτοβουλίες εστιάζονται σε τομείς όπως τα πρότυπα επιχειρησιακής οργάνωσης, καλλιέργειας νέων δεξιοτήτων, εξειδικευμένης και συνεχούς βελτίωσης των προσόντων των επαγγελματιών του χώρου, και εισαγωγής σύγχρονων ή και καινοτόμων υπηρεσιών και δραστηριοτήτων τουρισμού. Ως επιτομή της συνεργασίας των δύο τομέων και σε συνεργασία με τους τοπικούς φορείς του τουρισμού απαιτείται η εξειδίκευση μιας μοναδικής και ολικής στοχοθετημένης, σύγχρονης (evidence-based) ρεαλιστικής, αφοσιωμένης, πολύπλευρης στρατηγικής τουριστικής ανάπτυξης και προβολής.

δ. Απασχόληση

Σύμφωνα με τα στοιχεία της απογραφής του 2011 (βλέπε Παράρτημα 7. Πιν. 4), στην περιοχή εφαρμογής της στρατηγικής ΒΑΑ κατοικεί το 46,25% του πληθυσμού της περιφέρειας (78,29% της Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης) και το 49,26% του Οικονομικά ενεργού πληθυσμού της. Ο συνολικός Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός ανέρχεται στο 43,7% των κατοίκων και θεωρείται εξαιρετικά χαμηλός για αστικό κέντρο του μεγέθους και του ρόλου της Θεσσαλονίκης.

Το χαμηλό αυτό ποσοστό εκφράζει τον περιορισμό των θέσεων εργασίας. Ενδεικτικό της μείωσης αυτής είναι ότι ενώ ο πληθυσμός στην περιοχή εφαρμογής της ΒΑΑ είναι πρακτικά σταθερός, ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός μειώνεται κατά 7.500 άτομα, ενώ λαμβάνοντας υπόψη και την ανεργία οι απασχολούμενοι από 314.891 άτομα το 2001, μειώνονται στους 276.950 το 2011 (-12%). Τα πλέον σύγχρονα στατιστικά στοιχεία (δείκτης ανεργίας ανά νομό, ΕΛΣΤΑΤ /3ο τρίμηνο 2016) δείχνουν μια περεταίρω αύξηση από το 1ο τρίμηνο του 2011 κατά 5%. Εκτιμάται ότι ο αριθμός των απασχολούμενων πιθανότατα έχει μειωθεί το 2016 πέρα των 265.000 ατόμων.

¹¹ Ένωση Ξενοδόχων Θεσσαλονίκης, GBR Consulting

¹² Αμβέρσα, Μπέρμιγχαμ, Κολωνία, Ντίσελντορφ, Εδιμβούργο, Γλασκώβη, Βουδαπέστη, Αμβούργο, Μάντσεστερ, Σάλτσμπουργκ

Το ποσοστό του οικονομικά ενεργού πληθυσμού μεταβάλλεται σε σχέση με την περιοχή κατοικίας, ωστόσο σε κάθε περίπτωση ανεργία και ενεργός πληθυσμός είναι καθολικά ζητήματα, δεν εντοπίζονται σε θύλακες και απαιτούν οριζόντιες στρατηγικές σε επίπεδο ΒΑΑ. Συγκριτικά, δήμοι με υψηλή γήρανση και συγκριτικά μικρά εισοδήματα τείνουν να έχουν και μικρότερο ποσοστό ενεργού πληθυσμού (Παύλος Μελάς: 32,4%, Νεάπολη - Συκιές 33,6%). Περιοχές που έχουν προσελκύσει νεαρότερο πληθυσμό και συνοικίες που συγκεντρώνουν υψηλό αριθμό εργαζομένων ως μισθωτών παρουσιάζουν ανθεκτικότητα (Κορδελιό – Εύοσμος: 52,7%, Αμπελόκηποι - Μενεμένη: 48,7%). Οι διακυμάνσεις αυτές εξισορροπούνται αν προστεθούν στοιχεία που αφορούν την ανεργία, η οποία ξεπερνάει το 30% στις περιοχές του Κορδελιού-Εύοσμου, Νεάπολης - Συκεών και Καλαμαριάς.

Τα στοιχεία της απασχόλησης, αν συσχετιστούν με τα δημογραφικά στοιχεία καθορίζουν τυπολογικά τρεις κατηγορίες περιοχών, για τις οποίες απαιτείται να διαμορφωθούν κατάλληλες στρατηγικές παρέμβασης:

- Περιοχές χαμηλής απασχόλησης και ανεργίας, η οποία οφείλεται στη δημογραφική γήρανση (απαιτούνται στρατηγικές αναζωογόνησης): Νεάπολη, Β' Διαμέρισμα Θεσσαλονίκης, Δυτικό τμήμα Α' Διαμερίσματος)
- Περιοχές με νεαρότερο πληθυσμό, υψηλότερης ενεργοποίησης πληθυσμού που πλήττονται από την κρίση με αυξημένη ανεργία λόγω περιορισμού των θέσεων εργασίας σε τομείς παροχής υπηρεσιών (απαιτούνται στρατηγικές ενεργοποίησης) Δυτικό τμήμα Καλαμαριάς, κεντρικό τμήμα Πυλαίας, Εύοσμος.
- Περιοχές που δείχνουν (έστω και περιορισμένα) ανθεκτικότητα στην κρίση (Απαιτούνται στρατηγικές υποστήριξης): Αμπελόκηποι - Μενεμένη

Στοιχεία σχετικά με τα προσόντα (επίπεδο σπουδών των απασχολούμενων) δείχνουν μια σχετική διαφοροποίηση μεταξύ δυτικών και ανατολικών περιοχών της πόλης. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι το 41% των απασχολούμενων στο Δήμο/ Κ.Δ. Καλαμαριάς κατέχει τουλάχιστον δίπλωμα / πτυχίο ΑΕΙ, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό στο Κ.Δ. Εύοσμου είναι 16,5%. Η ποιοτική αυτή διαφορά φαίνεται ότι δεν επηρεάζει τα επίπεδα ανεργίας. Έτσι για παράδειγμα τόσο στην Καλαμαριά, όσο και στον Εύοσμο τα υψηλότερα ποσοστά ανεργίας εμφανίζονται στην κυρίαρχη ομάδα προσόντων παρόλο που αυτή είναι διαφορετική για κάθε περιοχή. Η συμπεριφορά αυτή πέρα από το ότι καταδεικνύει πως η ανεργία δεν εστιάζεται σε συγκεκριμένες κατηγορίες ατόμων που θα μπορούσαν να εντοπιστούν χωρικά, οδηγεί και στο συμπέρασμα ότι οι πολιτικές για την απασχόληση θα πρέπει να εστιάσουν τόσο σε παρεμβάσεις για την ενδυνάμωση των μηχανισμών προσφοράς (καλλιέργεια δεξιοτήτων) όσο και ενδυνάμωσης των μηχανισμών ζήτησης (δημιουργία νέων θέσεων, υποστήριξη αυταπασχόλησης κλπ).

Η διάρθρωση της απασχόλησης σε σχέση με τους τομείς/ κλάδους και το επάγγελμα διαφοροποιείται σημαντικά (ανάλογα και με τα προσόντα, βλέπε Παράρτημα 7. Πιν. 5). Γενικά σε επίπεδο περιοχής παρέμβασης οι μισθωτοί απασχολούμενοι στους τομείς παροχής υπηρεσιών και υπαλλήλων γραφείου μαζί με τους ελεύθερους επαγγελματίες (πλην τεχνικών κλάδων) αποτελούν τις κύριες ομάδες (32,12% και 22,7% των απασχολούμενων αντίστοιχα). Από τις υπόλοιπες κατηγορίες που καταγράφονται, το 26,3% αφορά τις κατηγορίες που αναφέρονται σε Ειδικευμένους τεχνίτες, Χειριστές βιομηχανικών εγκαταστάσεων, μηχανημάτων, ανειδίκευτους εργάτες, χειρώνακτες και μικροεπαγγελματίες, ενώ ένα άλλο 9,7% αφορά τους Τεχνικούς (Ελεύθερου Επαγγέλματος). Τέλος, ένα 6,5% των απασχολούμενων ανήκει στην κατηγορία των ανωτέρων διευθυντικών και διοικητικών στελεχών. Η χωρική κατανομή των επαγγελματιών παρουσιάζει σημαντική χωρική διαφοροποίηση. Η απασχόληση σε κλάδους του τριτογενή τομέα σε Πυλαία, Καλαμαριά και Θεσσαλονίκη είναι >77% ενώ στα Δυτικά Κ.Δ. οι τομείς αυτοί συγκεντρώνουν ποσοστά μεταξύ 71,8% (Νεάπολη - Συκιές), ως 60,2% (Μενεμένη). Αντίθετα, οι περιοχές του "Δυτικού Τόξου" εμφανίζουν υψηλά ποσοστά στην απασχόληση που συνδέεται με τον

δευτερογενή τομέα, με ποσοστά που ξεπερνούν το 30% για το σύνολο των περιοχών των Δήμων Κορδελιού - Ευόσμου (34,7%), Παύλου Μελά (35,7%), Αμπελοκήπων – Μενεμένης (38,7%) ενώ ανέρχεται στο 42% για την ΔΚ Καλοχωρίου. Η κατανομή μεταξύ μισθωτής εργασίας / επιτηδεύματος είναι σχετικά ισορροπημένη, ωστόσο καταγράφονται ποιοτικά οι ανάλογες χωρικές διακυμάνσεις που εντοπίστηκαν και παραπάνω σε σχέση με την θέση στο επάγγελμα.

Η εργασία στην περιοχή εφαρμογής παρουσιάζει μικρή εξάρτηση από την εργασία αλλοδαπών. Ο ενεργός πληθυσμός των αλλοδαπών είναι μόλις το 7,9% του συνολικού ενεργού πληθυσμού της περιοχής, έναντι 11,16% σε επίπεδο χώρας. Το μικρότερο ποσοστό καταγράφεται στις περιοχές Καλαμαριάς και Πυλαίας (3,75%), ενώ το μεγαλύτερο ποσοστό στους Δήμους Αμπελοκήπων - Μενεμένης (10,48%) και Θεσσαλονίκης (9,87%). Τα στατιστικά αυτά, σε συνδυασμό με τους αντίστοιχους πίνακες απασχόλησης ανά υπηκοότητα και θέση στο επάγγελμα, δείχνουν ότι οι αλλοδαποί καλύπτουν κατά κύριο λόγο θέσεις εργασίας ανειδίκευτου εργάτη - τεχνίτη. Σε σχέση με τα παραπάνω νούμερα δεν θα πρέπει να παραληφθεί ότι μεγάλο ποσοστό της εργασίας των μεταναστών γίνεται με άτυπες μορφές, που δεν καταγράφονται στατιστικά. Εμπειρικά δεδομένα¹³ δείχνουν ότι ένα μεγάλο μέρος μεταναστών (παράτυπων ή μη) απασχολείται σε ευκαιριακές εργασίες. Στην περιοχή εφαρμογής καταγράφονται δύο χώροι συγκέντρωσης μεταναστών που αναζητούν ευκαιριακή εργασία. Η μία βρίσκεται στην περιοχή Χαριλάου (συμβολή οδών Παπαναστασίου και Βούλγαρη) και η δεύτερη στην περιοχή του Σιδηροδρομικού - Σταθμού (αρχή οδού Γιαννιτσών). Στις περιοχές αυτές συχνάζουν συνήθως (λόγω των τακτικών ελέγχων) νόμιμα ευρισκόμενοι αλλοδαποί και παλιννοστούντες που αναζητούν "μεροκάματο" σε χειρωνακτικές δουλειές. Σημαντικός αριθμός παράτυπων μεταναστών (κυρίως από την Αφρική και δευτερεύοντος από την Ανατολική Ασία) ασχολείται με το παραεμπόριο. Αυτοί δραστηριοποιούνται κυρίως στο κέντρο της πόλης (Λευκό Πύργο, Λεωφ. Νίκης, Τσιμισκή).

Σημαντικές δυνατότητες προκύπτουν λόγω της υφιστάμενης πανεπιστημιακής υποδομής καθώς η Θεσσαλονίκη αποτελεί τη μεγαλύτερη πανεπιστημιούπολη της Ελλάδας με 4 ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα (ΑΕΙ και ΑΤΕΙ).

ε. Κίνδυνος κοινωνικού αποκλεισμού

Η περιοχή εφαρμογής (σύμφωνα τουλάχιστον με τα επίσημα στοιχεία) εμφανίζει μικρή εθνική ποικιλότητα. Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ το 93,6% του πληθυσμού διαθέτει την ελληνική υπηκοότητα (έναντι 91% σε επίπεδο χώρας). Από τους αλλοδαπούς που διαμένουν στην περιοχή μόνο το 14% είναι πολίτες κρατών της ΕΕ έναντι 22% του αντίστοιχου εθνικού μ.ο.. Το γεγονός ότι οι οικονομικοί μετανάστες των προηγούμενων δεκαετιών που προέρχονταν κύρια από τα κράτη των Βαλκανίων και τις Δημοκρατίες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης έχουν αφομοιωθεί σε μεγάλο ποσοστό, ενισχύει την άποψη ότι δεν υφίστανται σημαντικοί θύλακες μεταναστών, ή εθνικών και θρησκευτικών μειονοτήτων. Περιοχές όπου φιλοξενούν σημαντικούς πληθυσμούς μπορούν να εντοπιστούν βάση της πυκνότητας μαγαζιών που απευθύνονται σε ομάδες πολιτών ή κατοίκων που προέρχονται από άλλες χώρες. Κυριότερη περιοχή εγκατάστασης ομογενών από τη Ρωσία, τη Γεωργία και άλλες χώρες της Ανατολικής Ευρώπης, αλλά και οικονομικών μεταναστών από την Αλβανία την Πολωνία και την Αφρική, προσδιορίζεται (λόγω φθηνής στέγης) η περιοχή της Παλιάς Λαχαναγοράς, η οδός Κασσάνδρου, η Αγίου Δημητρίου, η Ολύμπου, η Φιλίππου μέχρι την Εγνατία Οδό και η οδός Λαγκαδά (περιοχή Δώδεκα Αποστόλων). Στους περιμετρικούς δήμους η εγκατάσταση μεταναστών και παλιννοστούντων πραγματοποιήθηκε εξίσου σε περιοχές στις οποίες υπήρξε δυνατότητα φθηνής στέγης. Σε πολλές περιπτώσεις, οι περιοχές αυτές

¹³ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΙ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΛΟΓΩ ΤΟΥ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ, ΤΕΕ/ΤΚΜ, 2012

δεν σχηματίζουν θύλακες καθώς το τμήμα της στέγασης τόσο στον κεντρικό, όσο και στους περιφερειακούς δήμους δεν διαμορφώνεται μόνο εκτατικά, άλλα και καθ' ύψος. Πολεοδομικές ενότητες αμιγώς παλιννοστούντων εμφανίζονται κυρίως περιφερειακά. Πρόκειται για περιοχές όπως η Ευξεινούπολη, η Νικόπολη, τα Μετέωρα Πολίχνης (Δ. Παύλου Μελά), οι Λαχανόκηποι της Μενεμένης κ.α.. Από τις παραπάνω συνοικίες μόνο οι περιοχές Νικόπολης και Λαχανόκηπων έχουν αναπτυχθεί με τη χρήση πολεοδομικών μηχανισμών και εργαλείων. Συγκεντρώσεις μεταναστών αναπτύσσονται επίσης σε περιοχές - συγκροτήματα παλαιών Εργατικών κατοικιών, όπως στην περιοχή του Φοίνικα, την Ξηροκρήνη κ.α..

Σύμφωνα με το Επιχειρησιακό Σχέδιο Δράσης για την Κοινωνική Ενσωμάτωση των Ρομά (ΕΣΔΚΕΡ) της ΠΚΜ στην περιοχή παρέμβασης προσδιορίζεται ένας κύριος θύλακας Ρομά στον οικισμό του Αγ. Νεκταρίου (Δενδροπόταμος) που εκτιμάται ότι φιλοξενεί 2.500 άτομα, ενώ εκτός περιοχής παρέμβασης, (άλλα εφαιπόμενος σε αυτή) βρίσκεται και ο οικισμός της Αγίας Σοφίας (3.000 άτομα, περιοχή του πρώην στρατοπέδου Γκόνου). Αρκετά μικρότεροι θύλακες ανιχνεύονται στην περιοχή της Ξηροκρήνης και των Λαχανόκηπων στον Δήμο Θεσσαλονίκης (περίπου 50 με 80 άτομα) και 22 άτομα καταγράφονται εντός αστικού ιστού στην περιοχή του Φοίνικα. Το 2014 καταγράφηκε για πρώτη φορά, ένας νέος θύλακας εγκατάστασης περίπου 240 ατόμων Ρομά στην περιοχή του Κ.Δ. Ελευθερίου - Κορδελιού σε περιοχή πλησίον της περιφερειακής οδού Θεσσαλονίκης και στο ύψος του Βιομηχανικού Συγκροτήματος Διαβατών. Κύριο εργαλείο αντιμετώπισης των ζητημάτων κοινωνικού αποκλεισμού για τους Ρομά θα αποτελέσει το Επιχειρησιακό Σχέδιο Δράσης για την Κοινωνική Ενσωμάτωση των Ρομά (ΕΣΔΚΕΡ) της ΠΚΜ, το οποίο θα υλοποιηθεί αυτόνομα στο πλαίσιο του ΠΕΠ. Κατά συνέπεια η Στρατηγική της ΒΑΑ θα επικεντρωθεί σε τυχόν συνέργιες που μπορεί να προκύψουν με το Επιχειρησιακό και όχι σε συγκεκριμένα μέτρα για τους Ρομά.

Τέλος, ενδεχόμενοι θύλακες παρέμβασης για την πρόληψη του κοινωνικού αποκλεισμού σχετίζονται με την ακραία φτώχεια. Σύμφωνα με τα στοιχεία των Δήμων που αφορούν τους δικαιούχους κοινωνικών επιδομάτων, τα οποία ερμηνεύονται ως δείκτης φτώχειας ο Δήμος Αμπελοκήπων - Μενεμένης (κυρίως η περιοχή της Μενεμένης) εμφανίζει με διαφορά την υψηλότερη συγκέντρωση δικαιούχων επιδομάτων. Σύμφωνα με τα στοιχεία του Δήμου το ποσοστό αυτό ανέρχεται στο 34% του Πληθυσμού. Στους λοιπούς Δήμους του Δυτικού και Βορείου τομέα του ΠΣΘ (Παύλου Μελά, Νεάπολη- Συκεών, Κορδελιού - Εύοσμου τα αντίστοιχα ποσοστά κυμαίνονται μεταξύ 14% - 17%, ενώ στους Δήμους Θεσσαλονίκης και Καλαμαριάς τα ποσοστά κυμαίνονται στο 6% και 3% αντίστοιχα. Οι θύλακες ακραίας φτώχειας λίγο ως πολύ ταυτίζονται με τις περιοχές χαμηλής αξίας γης, καθώς το κόστος της κατοικίας είναι ανάλογο του οικογενειακού εισοδήματος. Διερευνώντας τις αξίες γης στον Δήμο Θεσσαλονίκης, το χαμηλότερο κόστος ανιχνεύεται στις περιοχές της Παναγίας Φανερωμένης και του Διοικητηρίου (χαμηλότερη τιμή ανά τ.μ. σε όροφο 178 €) και ακολουθεί η περιοχή της Ξηροκρήνης (>220 €). Είναι χαρακτηριστικό ότι οι δύο αυτές γειτονίες του Β' Διαμερίσματος Θεσσαλονίκης είναι αυτές με το χαμηλότερο εισόδημα σύμφωνα με τα στοιχεία του ΚΕΠΥΟ του 2012 (βλέπε Χάρτη 3). Στην περιοχή της Νεάπολης και στις Συκιές οι τιμές πώλησης ξεκινούν από τα 200 €/τ.μ., στην Μενεμένη (Κέντρο) από 220 €/τ.μ., στους Αμπελόκηπους από 250 €/τ.μ., στον Εύοσμο από 300 €. Ανατολικά θύλακας χαμηλής αξίας γης είναι η περιοχή του Φοίνικα με 250 €/τ.μ. και ακολουθεί η Κηφισιά και το Κέντρο Καλαμαριάς (270 - 300 €/τ.μ.). Στις περιοχές οι οποίες ανοικοδομήθηκαν για την εγκατάσταση παλιννοστούντων (Νικόπολη, Λαχανόκηποι) καταγράφονται τιμές πώλησης κατοικιών που ξεπερνούν τα 550 €/τ.μ. Ωστόσο θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι πρόκειται για νεόδμητες κατοικίες οι οποίες πωλούνται οριακά πάνω από την τιμή κόστους κατασκευής.

στ. Επάρκεια σε βασικές υποδομές

Τις τελευταίες δύο δεκαετίες στην περιοχή εφαρμογής εξελίχθηκε ένα ιδιαίτερα σημαντικό πρόγραμμα

επενδύσεων για τη βελτίωση των βασικών υποδομών. Οι κύριοι άξονες του προγράμματος αυτού περιελάμβαναν α) την ύδρευση - αποχέτευση και αντιπλημμυρική προστασία, β) τις αστικές μεταφορές, γ) την ενεργειακή αναβάθμιση, δ) την αστική - πολεοδομική ανάπτυξη. Οι επενδύσεις που πραγματοποιήθηκαν έχουν σαφώς διαμορφώσει το σύγχρονο πρόσωπο της πόλης, χωρίς ωστόσο να έχουν εξασφαλίσει θεματικά και χωρικά πλήρη επάρκεια. Αναφέρονται ανά τομέα ενδεικτικά:

α) Ύδρευση, αποχέτευση και αντιπλημμυρική προστασία: Το κύριο μέρος της περιοχής παρέμβασης καλύπτεται από το δίκτυο της ΕΥΑΘ ΑΕ¹⁴, το οποίο εφοδιάζει με νερό που μεταφέρεται (από τις αρχές της προηγούμενης δεκαετίας) από τον Αλιάκμονα. Εν τούτοις ορισμένες περιοχές δεν καλύπτονται από τα δίκτυα αποχέτευσης - ύδρευσης. Αυτό αφορά και περιοχές (Νικόπολη, Ανθούπολη) όπου λειτουργούν δίκτυα ιδιωτικών γεωτρήσεων στα οποία κατά καιρούς εμφανίζονται υπερβάσεις σε ρύπους όπως η περιεκτικότητα σε νιτρικά. Σε επίπεδο αντιπλημμυρικής προστασίας, το 2003 εκπονήθηκε το Γενικό Ρυθμιστικό Σχέδιο Αντιπλημμυρικής Προστασίας και αποχέτευσης ομβρίων το οποίο δρομολόγησε μια σειρά έργων που υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2007-2013. Η Περιφερειακή Τάφρος (ανατολική) καλύπτει τις ανάγκες αντιπλημμυρικής προστασίας της ανατολικής Θεσ/νίκης, σε όλο σχεδόν το μήκος της, με τοπικές όμως εξαιρέσεις (όπως αναγνώριζε και η σχετική Μελέτη Διευθέτησης Περιφερειακής Τάφρου Θεσσαλονίκης» που εκπονήθηκε το 2010 από τον ΟΡΘ): α) την εκτός σχεδίου περιοχή της Πυλαίας, όπου δεν υφίσταται συνεχές αριστερό (ανατολικό) ανάχωμα, β) τα τεχνικά των οδών Πausανία, οδού προς Θέρμη, οδού Ν. Ελβετίας-Πυλαίας, Ν. Αγ. Παύλου, τα οποία επαρκούν οριακά, γ) περιοχές διαβρώσεων της όχθης (κυρίως στο κομμάτι της Πυλαίας), δ) περιοχές συμβολής ρεμάτων και διαμόρφωση εκβολής που κρίνονται ανεπαρκείς.

β) Οι επενδύσεις στον τομέα των αστικών μεταφορών κατά την περίοδο 1980-2006 εστιάστηκαν κατά κύριο λόγο στην ανάπτυξη του οδικού δικτύου, με κύρια έργα τη δημιουργία των δύο περιφερειακών οδών και την κατασκευή των ανισόπεδων κόμβων στις εισόδους της πόλης. Η απουσία μιας σύγχρονης Κυκλοφοριακής Μελέτης (σε επίπεδο ΠΣΘ) σε συνδυασμό με αποσπασματικές (χωρίς τεκμηρίωση σκοπιμότητας - αξιολόγησης επιπτώσεων) παρεμβάσεις στις περιοχές κέντρου όλων των δήμων, οδήγησαν στην υλοποίηση ελάχιστων αποδοτικών έργων για την προαγωγή της βιώσιμης κινητικότητας. Ο σχεδιασμός ωστόσο οποιασδήποτε στρατηγικής θα πρέπει να περιμένει προκειμένου να αξιολογηθούν πρώτα οι επιδράσεις του Μετρώ Θεσσαλονίκης που αναμένεται να ολοκληρωθεί το 2020. Δεν υπάρχουν πρόσφατες διαθέσιμες μελέτες και επίσημα στοιχεία σε ότι αφορά του κυκλοφοριακούς φόρτους. Η πλέον πρόσφατη εικόνα της διάθρωσης και του φόρτου του οδικού δικτύου της Θεσσαλονίκης μπορεί να δοθεί μέσω δεδομένων εφαρμογών παρακολούθησης της κίνησης ή και έμμεσα από τους χάρτες αποτύπωσης κυκλοφοριακού θορύβου που έχει θέσει σε διαβούλευση το ΥΠΕΚΑ (οι οποίοι διατίθενται όμως μόνο για τους Δήμους Θεσσαλονίκης και Καλαμαριάς και την περιοχή της Νεάπολης), ενός μεγέθους που είναι ανάλογο της κίνησης κάθε άξονα (Χάρτης 4).

γ) Ως προς την ενεργειακή αναβάθμιση, κύρια εξέλιξη κατά τα προηγούμενα έτη υπήρξε η ανάπτυξη του δικτύου και των συνδέσεων φυσικού αερίου, η οποία σε σημαντικό βαθμό "έλυσε" το πρόβλημα¹⁵ εκπομπών SO₂ που

¹⁴ Οι εγκαταστάσεις που διαθέτει ή διαχειρίζεται βάσει της από 27.7.2001 σύμβασης με το ελληνικό Δημόσιο η ΕΥΑΘ Α.Ε. είναι: α) τα έργα υδροληψίας, β) τα εξωτερικά υδραγωγεία με τις γεωτρήσεις και τους σχετικούς αγωγούς, γ) τα αντλιοστάσια και οι δεξαμενές και δ) το δίκτυο διανομής με τους αγωγούς και τα υδρόμετρα.

¹⁵ Η αιθαλομίχλη (smog στα αγγλικά) είναι ένα είδος ατμοσφαιρικής ρύπανσης, όπου υπήρξε ορατό πρόβλημα το χειμώνα που μας πέρασε και περιέχει επικίνδυνα σωματίδια αιθάλης, διοξείδιο του θείου, καθώς και άλλα συστατικά. Το φωτοχημικό νέφος αποτελεί σοβαρό πρόβλημα σε πολλές πόλεις και μπορεί να βλάψει σοβαρά την ανθρώπινη υγεία. Το τροποσφαιρικό/επιφανειακό όζον, το διοξείδιο του θείου, το διοξείδιο του αζώτου και το μονοξείδιο του άνθρακα είναι ιδιαίτερα επιβλαβή για τους ηλικιωμένους, τα παιδιά και τα άτομα με καρδιακές και πνευμονικές παθήσεις όπως εμφύσημα, βρογχίτιδα και άσθμα. Επίσης, μπορεί να μειώσει την ικανότητα λειτουργίας των πνευμόνων, να προκαλέσει δυσκολία στην αναπνοή και πόνο κατά την βαθιά εισπνοή βάσει επιστημονικών αναφορών.

αντιμετώπιζε έντονα κατά τις δεκαετίες του 1980 και 1990 η Θεσσαλονίκη. Παράλληλα στο πλαίσιο της νέας ενεργειακής πολιτικής για την Κλιματική Αλλαγή, από το 2000 και μετά υλοποιήθηκαν μια σειρά από έργα (οριζόντιου χαρακτήρα) για την ενεργειακή αναβάθμιση ιδιαίτερα ενεργοβόρων δημόσιων κτηρίων, όπως τα νοσοκομεία, άλλα και του οικιστικού αποθέματος, είτε μέσω της βελτίωσης του ενεργειακού κανονισμού νέων κατασκευών, είτε μέσω προγραμμάτων χρηματοδότησης ενεργειακής αναβάθμισης του υφιστάμενου αποθέματος. Οι ανάγκες παραμένουν υψηλές (σύμφωνα και με τις υποχρεώσεις της σχετικής Οδηγίας) και θα αντιμετωπιστούν οριζόντια από το ΠΕΠ.

δ) Σε επίπεδο αστικών - πολεοδομικών αναπλάσεων κύρια περιοχή παρέμβασης (έργα 2004-2012) υπήρξε η Νέα Παραλία Θεσσαλονίκης. Το έργο ανάπλασης που υλοποιήθηκε μέσω των παρεμβάσεων για την αστική ανάπτυξη του Γ' και Δ' ΠΕΠ ΚΜ θεωρείται ότι βελτίωσε το "πρόσωπο" της πόλης, ενίσχυσε τις δραστηριότητες ήπιας αναψυχής και συνέβαλε στη βελτίωση του επίπεδο ζωής όλων των κατοίκων της περιοχής παρέμβασης.

Η Θεσσαλονίκη είναι μια πόλη - λιμάνι, ωστόσο αυτό παρουσιάζει μια συνεχή υποβάθμιση της ανταγωνιστικότητας του τόσο σε επίπεδο εμπορικής, όσο και επιβατικής κίνησης. Συνολικά, ο αριθμός των πλοίων που προσεγγίζουν το λιμάνι έχει μειωθεί περισσότερο από 35% από τις αρχές τις δεκαετίας του 2000 (3.421 πλοία το 2001, έναντι 1.987 το 2015), ενώ σε όλη την περίοδο μετά το 2008 μόλις δύο χρονιές η κίνηση ξεπέρασε (οριακά) τις 2.000 αφίξεις. Σε όρους καθαρής χωρητικότητας η πτώση έχει περιοριστεί κατά 18% στο αντίστοιχο διάστημα. Το λιμάνι έχει κύρια διεθνή ρόλο, καθώς κάθε χρονιά το 68% με 72% των πλοίων προέρχονται από προορισμούς του εξωτερικού¹⁶. Ο επιβατικός ρόλος του λιμανιού της Θεσσαλονίκης έχει σχεδόν εκμηδενιστεί. Ο αριθμός επιβατών από τους σταθερά άνω των 200.000 την περίοδο 2000-2004, εμφανίζει συνεχή πτώση, υποδιπλασιάζεται το 2010, πέφτει εκ νέου στους 63.000 το 2011 και μηδενίζεται το 2015, όταν και δεν υπήρξε καμία επιβατική σύνδεση της Θεσσαλονίκης με νησιωτικούς προορισμούς. Κύριο αίτιο της κατάρρευσης αυτής αποτελεί η "θέση" της Θεσσαλονίκης σε σχέση με εναλλακτικές περιοχές αποβίβασης για τους νησιωτικούς προορισμούς, άλλα και η αύξηση των δυνατοτήτων μετακίνησης στους προορισμούς αυτούς μέσω αεροπλάνων. Τόσο λόγω χρόνου, όσο και του κόστους (και συνεκτιμημένου του περιορισμού των εξόδων) η μετάβαση στα νησιά - προορισμούς του Αιγαίου από το λιμάνι της Θεσσαλονίκης δεν είναι ανταγωνιστική ακόμα και για τους κατοίκους της πόλης. Αντίθετα, από το 2012 και μετά το λιμάνι της Θεσσαλονίκης αρχίζει να δέχεται επισκέψεις κρουαζιέρας. Το 2013 διήλθαν 14.582 επιβάτες, το 2014 19.720 το 2015 26.365. Σημειώνεται ότι σε επίπεδο εθνικού σχεδιασμού υπάρχει σχεδιασμός για λειτουργία του Λιμένα Θεσσαλονίκης ως home Port για εκδρομές στην περιοχή του Βορείου Αιγαίου.

Το αεροδρόμιο της Θεσσαλονίκης (εκτός περιοχής εφαρμογής), σε διεθνές επίπεδο εξυπηρετεί κύρια τον τουριστικό προορισμό της Χαλκιδικής και λιγότερο της Θεσσαλονίκης. Η κίνηση του έχει σταθεροποιηθεί από το 2014 και μετά και έχει ξεπεράσει τις 1,5 εκ. αφίξεις από διεθνείς προορισμούς (και αναμένεται να κυμανθεί γύρω στα 1,7 εκατ. το 2016). Κατά τους μη καλοκαιρινούς μήνες που αποτελούν κυρίως περίοδο άφιξης επισκεπτών πόλης η κίνηση το 2015 κυμάνθηκε κατά μ.ο. περίπου στις 70.000 άτομα ανά μήνα.

Ο κύριος όγκος των αφίξεων στην ευρύτερη περιοχή προέρχεται από τα γειτονικά κράτη (ακόμα και ως ημερήσια επίσκεψη) και μετακινείται μέσω του Οδικού δικτύου. Συνολικά στο πρώτο 10μηνο του 2016 από τους συνοριακούς σταθμούς της Περιφέρειας εισήλθαν περισσότερα από 5.370.000 αυτοκίνητα.

ζ. Φυσικό περιβάλλον και κλιματική αλλαγή

¹⁶ η αναλογία αυτή εκτιμάται ότι είναι ακόμα μεγαλύτερη σε όρους φορτίου, καθώς τα πλοία που εκτελούν διεθνείς μεταφορές έχουν πολλαπλάσια χωρητικότητα

Φυσικό και Δομημένο Περιβάλλον

Η επίδραση των διαφόρων φυσικών (κλιματολογικών) και ανθρωπογενών παραγόντων, αποτελεί τον κυριότερο παράγοντα περιβαλλοντικής υποβάθμισης στη Θεσσαλονίκη. Η πυκνή δόμηση με παλαιά - μη αποδοτικά θερμικά - υλικά, η απουσία ελευθέρων χώρων, η απουσία αστικού πρασίνου, η εκτεταμένη κάλυψη των ελευθέρων χώρων (πλατείες, πάρκα, πεζόδρομοι) με δομικά υλικά σε συνδυασμό με τη μη προώθηση βιώσιμων μορφών κινητικότητας επιδρούν αρνητικά, εντείνοντας φαινόμενα όπως η αστική νήσος θερμότητας και η μεταφορά και συγκέντρωση αιωρούμενων σωματιδίων (PM₁₀ - σκόνη).

Τα στοιχεία μετρήσεων του δικτύου σταθμών παρακολούθησης της ατμοσφαιρικής ρύπανσης (Χάρτης 5), δείχνουν γενικά ότι η ατμοσφαιρική (φωτοχημική) ρύπανση έχει μειωθεί αισθητά τα τελευταία χρόνια στη Θεσσαλονίκη (βλ. ΣΜΠΕ ΠΕΠ ΚΜ 2014-2020). Κύριοι λόγοι για αυτό αποτελούν η βελτίωση των εγκαταστάσεων κεντρικής θέρμανσης, της ποιότητας των καυσίμων και ο περιορισμός των βιομηχανικών εκπομπών λόγω της βελτίωσης των συστημάτων απορρύπανσης, άλλα και της απομάκρυνσης βιομηχανιών από την περιοχή. Κύριο πρόβλημα ατμοσφαιρικής ρύπανσης αποτελούν οι συχνές υπερβάσεις των ορίων συγκέντρωσης των PM₁₀ που παρατηρούνται κύρια στον Κεντρικό (Αγ. Σοφίας) και Δυτικό τομέα της Πόλης (Κορδελιό - Σίνδος). Παρά το γεγονός ότι οι ατμοσφαιρικοί ρύποι έχουν περιοριστεί ως προς τις συγκεντρώσεις τους, η αρνητική επίδραση τους στην ποιότητα ζωής παραμένει λόγω του κακού αερισμού της πόλης και της απουσίας πρασίνου.

Το κυκλοφοριακό πρόβλημα στην περιοχή της Θεσσαλονίκης αναγνωρίζεται ως ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα. Αυτό προκύπτει και μέσα από ένα σύνολο (ανεφάρμοστων) σχεδιασμών όπως το Στρατηγικό Σχέδιο Μεταφορών Θεσσαλονίκης, κ.ο.κ. Τα κυριότερα ζητήματα που εντοπίζονται αφορούν την κίνηση και το μπιτολιάρισμα στις κεντρικές αρτηρίες που οδηγούν στο κέντρο της πόλης, την απουσία επαρκών θέσεων στάθμευσης σε πυκνοκατοικημένες και κεντρικές περιοχές όλων των Δήμων και τη δυσλειτουργία του Συστήματος Μαζικών Μεταφορών. Σε επίπεδο υλοποίησης έργων η υλοποίηση του Μετρώ το 2020 αναμένεται να μεταβάλει την εικόνα των μετακινήσεων. Σε θέμα σχεδιασμού ένα βασικό ζήτημα είναι η απουσία επίκαιρης κυκλοφοριακής μελέτης που θα βασίζεται σε πρόσφατα και έγκυρα στοιχεία και θα προτείνει ένα συνολικό μοντέλο διαχείρισης των συγκοινωνιών για την περιοχή. Η απουσία αυτή οδηγεί στην αποσπασματική υλοποίηση έργων που έχουν μικρή αποτελεσματικότητα, ή ακόμα και στην κακή εκτίμηση των επιπτώσεων από την υλοποίηση συγκοινωνιακών έργων που μπορεί εν τέλει να οδηγήσει σε απλή μετακύληση των προβλημάτων και όχι σε επίλυση τους. Δεδομένης της αδυναμίας αυτής το κύριο βάρος για υλοποίηση δράσεων ενίσχυσης της βιώσιμης κινητικότητας στρέφεται κατά κύριο λόγο στη βελτίωση του συστήματος δημοσίων συγκοινωνιών με "έξυπνες" εφαρμογές (βλέπε πρόταση ΣΒΑΚ ΣΑΣΘ 2014). Ενδεικτική είναι η κατάσταση αναφορικά με τη χρήση του ποδηλάτου ως μέσου καθημερινής μετακίνησης. Οι ποδηλατόδρομοι που έχουν δημιουργηθεί είναι αποσπασματικοί, πολλές φορές μόλις λίγων μέτρων (βλ. Κέντρο Καλαμαριάς) χωρίς να συνθέτουν ένα διαπεριφερειακό δίκτυο, έχοντας κενά μεταξύ τους, χωρίς κατ' ουσία να εξυπηρετούν διαδρομές καθημερινών μετακινήσεων και χωρίς να συνδέουν περιοχές κατοικίας - εργασίας. Σε πολλές περιπτώσεις λόγω του κακού σχεδιασμού ή χάραξης έχουν εγκαταλειφθεί (βλ. Πανεπιστήμια, Λ. Στρατού, Δικαστήρια), παραβιάζονται συστηματικά από τα αυτοκίνητα ή έχουν μετατραπεί σε θέσεις στάθμευσης (Δικαστήρια, Στρ. Καλάρη). Ακόμα και ο κατ' ουσίαν μόνος "χρηστικός" παραλιακός ποδηλατόδρομος είναι ιδιαίτερα δυσλειτουργικός καθώς: α) δεν διαθέτει κατάλληλο οδόστρωμα, β) η χάραξη του αφήνει εκτεθειμένους τους ποδηλάτες στον δυνατό άνεμο και τον καλοκαιρινό ήλιο (δυσκολεύει τη χρήση), γ) διέρχεται (ειδικά στο τμήμα της παλιάς παραλίας) από το ήδη κορεσμένο με περιπατητές κατά τις ώρες αιχμής παραλιακό κράσπεδο με αποτέλεσμα από τη μία να αυξάνει τον κίνδυνο ατυχημάτων και από την άλλη να μειώνει την κινητικότητα (ταχύτητα) των ποδηλάτων, δ) δεν

διαθέτει λειτουργικές κάθετες συνδέσεις με το κέντρο της πόλης.

Το ελάχιστο αστικό πράσινο αποτελεί και την κύρια αδυναμία σε επίπεδο περιβαλλοντικών παραμέτρων (βλέπε Χάρτη 6). Σύμφωνα με έρευνα του JRC ο δείκτης αστικού πρασίνου ανά κάτοικο σύμφωνα με τα στοιχεία του Urban Atlas που βασίζεται στην τηλεσκοπική ανάλυση των δεδομένων χρήσεων γης (CORINE) στη Θεσσαλονίκη είναι 3,05 m²/ κάτοικο, έναντι 16,64 m²/ κάτοικο που αποτελεί τον μ.ο. των 300 μεγαλύτερων πόλεων της ΕΕ. Η επίδοση αυτή κατατάσσει τη Θεσσαλονίκη στην 290 θέση. Η έλλειψη πρασίνου είναι σχεδόν καθολική και αφορά τόσο το κέντρο, όσο και τις περιοχές πρόσφατων επεκτάσεων (περιόδου 1990-2000) που λόγω μιας πολιτικής αποφυγής "συγκρούσεων" με τους ιδιοκτήτες γης η ανάπτυξη ελεύθερου χώρου - πρασίνου περιορίστηκε στο ελάχιστο επιτρεπτό. Εξίσου περιοριστικά, ως προς την ύπαρξη πράσινων και μπλε επιφανειών, έχει επιδράσει και η επίστρωση των περισσότερων ελεύθερων χώρων (πλατείες, προκουμιά, πεζόδρομοι, ρέματα).

Καθώς η Θεσσαλονίκη αναπτύσσεται περιμετρικά του όρμου του Θερμαϊκού, ζήτημα ζωτικής σημασίας για την οικολογική σημασία της πόλης αποτελεί η διαχείριση του Παράκτιου Μετώπου. Η ρύπανση του Θερμαϊκού περιορίζει τη σχέση της πόλης με τη Θάλασσα και αποτελεί μια πηγή υγειονομικών κινδύνων. Παρά το γεγονός ότι η λειτουργία της ΕΕΛ Γαλλικού και η σταδιακή ανάπτυξη του δικτύου αποχέτευσης έχουν βελτιώσει τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των νερών του κόλπου, αυτός χαρακτηρίζεται (σύμφωνα με την ΟΠΥ 60/2000/ΕΚ) ως «κακής οικολογικής κατάστασης». Η περαιτέρω βελτίωση των συνθηκών (πέρα από άλλες ενέργειες) απαιτεί τον έλεγχο και τον τερματισμό των παράνομων συνδέσεων αποχέτευσης οικιακών και επαγγελματικών χρήσεων στο δίκτυο ομβρίων. Τέτοιες εντοπίζονται κυρίως στο δίκτυο παροχέτευσης του Δενδροποτάμου. Κύρια περιοχή οικολογικού ενδιαφέροντος στην παράκτια ζώνη αποτελεί η περιοχή του Καλοχωρίου τόσο λόγω της οικολογικής της αξίας όσο και λόγω της υποβάθμισης που έχει ιστορικά δεχθεί (ρύπανση εδαφών λόγω ανεξέλικτης ταφής απορριμμάτων, έντονη αγροτική εκμετάλλευση, καθίζηση λόγω εξάντλησης των υπόγειων υδάτων που την κάνουν περισσότερο ευάλωτη στην άνοδο της στάθμης της Θάλασσας).

Ο σχηματισμός των brownfields συνδέεται με τον μετασχηματισμό του παραγωγικού συστήματος της περιοχής. Ιστορικά η αναγκαστική απόσυρση ή το τέλος του κύκλου ιδιαίτερα οχλουσών δραστηριοτήτων όπως τα βυρσοδεψία στην περιοχή του λιμανιού δεν συνδυάστηκε με οργανωμένες δράσεις περιβαλλοντικής εξυγίανσης. Σε άλλες περιπτώσεις (βλέπε Διάνα) οι εγκαταλειμμένοι χώροι χρησιμοποιήθηκαν ως χώροι απόθεσης τοξικών αποβλήτων, ενώ η εικόνα σε περιοχές όπως οι εκβολές Δενδροποτάμου δείχνει ότι οι περιοχές αυτές αποτελούν συνήθη τόπο παράνομης απόθεσης αποβλήτων. Κύρια περιοχή οικολογικού ενδιαφέροντος στην παράκτια ζώνη αποτελεί η περιοχή του Καλοχωρίου τόσο λόγω της οικολογικής της αξίας όσο και λόγω της υποβάθμισης που έχει ιστορικά δεχθεί (ρύπανση εδαφών λόγω ανεξέλικτης ταφής απορριμμάτων, έντονη αγροτική εκμετάλλευση, καθίζηση λόγω εξάντλησης των υπόγειων υδάτων που την κάνουν περισσότερο ευάλωτη στην άνοδο της στάθμης της Θάλασσας). Επιπλέον ο σχηματισμός brownfields (βλ. "Θ. Πολεοδομική Οργάνωση") στα οποία περιλαμβάνονται και τα στρατόπεδα που βρίσκονταν εντός του αστικού ιστού και τα οποία αν και κατέστησαν ανενεργά δεν αξιοποιήθηκαν κυρίως λόγω και των χρονοβόρων διαδικασιών που απαιτούνταν για την αποδέσμευση και απόδοσή τους.

Οι περιοχές αυτές έχουν τον ρόλο στρατηγικού αποθέματος τόσο για την πολιτική βελτίωσης του περιβάλλοντος της πόλης, όσο και για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη τους. Σε πρώτη προτεραιότητα θα πρέπει να τεθούν χώροι όπου έχει καταγραφεί ιστορικά η απόθεση επικίνδυνων αποβλήτων, οι "ύποπτοι" για διαρροές PCB's χώροι των υποσταθμών ρεύματος Μέσης ή Υψηλής Τάσης (Εύοσμος, Αγ. Δημητρίου κ.α.) καθώς και οι διαπιστωμένες ρυπασμένες περιοχές των εκβολών του Δενδροποτάμου (περιοχή βυρσοδεψιών) και το παράλιο μέτωπο του Καλοχωρίου.

Στην αντίθετη πλευρά από τη Θάλασσα βρίσκεται το περιαστικό δάσος του Σέιχ-Σου. Κύριο ζήτημα αποτελεί η πυροπροστασία του (κυρίως σε περιοχές διεπαφής με τον αστικό ιστό), καθώς και η αντιμετώπιση των πιέσεων που δέχεται λόγω της καταπάτησης εκτάσεων. Σημαντικό ρόλο στην οικολογική ισορροπία του αστικού χώρου έχουν και οι πράσινοι διάδρομοι. Αυτοί αναπτύσσονταν κατά κύριο λόγο μέσω των ρεμάτων της περιοχής. Κατά την περίοδο 1960 -1990, λόγω κυρίως της ρύπανσης που προκαλούσε η απουσία αποχετευτικού δικτύου και η χρήση των αστικών ρεμάτων ως αγωγών αποχέτευσης προς τη θάλασσα επικράτησε η λογική εγκιβωτισμού και σφράγισης τους με τη μετατροπή τους σε οδικές αρτηρίες (βλέπε Δενδροπόταμος, ρέμα Τούμπας κ.ο.κ.). Υπό το καθεστώς εξάλειψης των περισσοτέρων ρεμάτων είναι επιτακτική η ανάγκη για διατήρηση των εναπομεινάντων ελευθέρων ρεμάτων (συμπεριλαμβανομένης και της ανατολικής περιφερειακής τάφρου που παροχετεύει τα όμβρια του Κέδρινου Λόφου), αλλά και η δημιουργία νέων τεχνιτών πράσινων διαδρόμων με τη μετατροπή αξόνων που συνδέουν κεντρικές περιοχές των Δήμων του ΠΣΘ με περιοχές περιαστικού πρασίνου / ύπαιθρου (παράλληλα με την διατήρηση της κυκλοφοριακής τους σημασίας).

Κλιματική αλλαγή

Η ανυπαρξία επιφανειών πρασίνου σχετίζεται με την αύξηση του αριθμού των ημερών καύσωνα (μέγιστη ημερήσια $>35^{\circ}\text{C}$) και των τροπικών νυκτών (ελάχιστη νυκτερινή $>20^{\circ}\text{C}$). Τα δεδομένα των Σταθμών του δικτύου METAR που συμπεριλαμβάνει σταθμούς του Αστεροσκοπείου Αθηνών άλλα και ιδιωτικούς σταθμούς δείχνουν σημαντικές ενδείξεις για την ανάπτυξη του φαινομένου της αστικής νήσου θερμότητας. Συνολικά, για τον θερμότερο μήνα (Ιούλιο) προκύπτει ότι ο Σταθμός του Κέντρου Θεσσαλονίκης (οδός Παύλου Μελά) δείχνει μέση ελάχιστη θερμοκρασία $24,3^{\circ}\text{C}$ έναντι $22,9^{\circ}\text{C}$ του (παράκτιου σταθμού Καλαμαριάς) και $22,7^{\circ}\text{C}$ του Σταθμού που είναι εγκατεστημένος στην Κάτω Τούμπα. Προκειμένου να είναι δυνατές οι συγκρίσεις περιμετρικά του ΠΣΘ η αντίστοιχη μέση ελάχιστη θερμοκρασία σε σταθμό της Σίνδου είναι $21,2^{\circ}\text{C}$ και στον παράκτιο οικισμό της Ν. Μηχανιώνας είναι $22,6^{\circ}\text{C}$. Ο αριθμός ημερών με θερμοκρασία $>32^{\circ}\text{C}$ στο σταθμό του κέντρου (σε απόσταση περίπου 350 μέτρων από τη Θάλασσα και υψόμετρο 25 μέτρα - ταράτσα) είναι σχετικά μικρός (27), έναντι των 69 αντίστοιχων ημερών που καταγράφονται στην περιοχή της Σίνδου (πεδιάδα σε απόσταση $> 10\text{ km}$ από θάλασσα, επίγειος), αλλά αρκετά ποιά μεγάλος έναντι των 18 που καταγράφονται στην παραθαλάσσια Ν. Μηχανιώνα. Τα παραπάνω στοιχεία συνθέτουν μια εικόνα του φαινομένου της αστικής νήσου που ενδέχεται να ξεπερνάει και τους 5°C σε πυκνοκατοικημένες, χαμηλού υψομέτρου και απομακρυσμένες από τη Θάλασσα περιοχές, όπως το Κορδελιό, οι Αμπελόκηποι, ο Εύοσμος, η Σταυρούπολη, η περιοχή Κηφισιάς - Βότση και το πεδινό τμήμα του "ανατολικού τόξου" του Δήμου Θεσσαλονίκης (Χαριλάου, Κάτω Τούμπα, περιοχής μεταξύ της Εγνατίας και της Ολύμπου, Διοικητηρίου, 12 Αποστόλων - Παναγίας Φανερωμένης). Κύρια προοπτική άμβλυνσης (προσαρμογής) στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στον τομέα αυτό έχει η εκμετάλλευση των αδόμητων χώρων των στρατοπέδων και της εγκαταλελειμμένης πρώην βιομηχανικής γης με κύριο σκοπό την αύξηση του υψηλού πρασίνου, αλλά και την αύξηση των πράσινων επιφανειών σε περιοχές υψηλής δόμησης με την ανάπτυξη πράσινων δωματίων και την βελτίωση της δενδροφύτευσης.

Βάσει της μελέτης για την αντιμετώπιση του πλημμυρικού κινδύνου (ΥΠΕΚΑ 2017) το παράκτιο μέτωπο δυτικά του Λιμανιού και ο Οικισμός του Καλοχωρίου θεωρούνται ευάλωτα στην ανύψωση της στάθμης της Θάλασσας, ενώ σημαντικές εκτάσεις της περιοχής χαρακτηρίζονται ως υψηλού δυνητικού κινδύνου πλημμύρας από ραγδαίες βροχοπτώσεις.

η. Πολιτιστικό περιβάλλον

Η πόλη της Θεσσαλονίκης διαθέτει ένα διεθνούς ενδιαφέροντος πολιτιστικό κεφάλαιο ως περιφερειακό διοικητικό, πολιτιστικό κέντρο και εμπορικό λιμάνι της ρωμαϊκής και βυζαντινής αυτοκρατορίας και θεωρείται ως μία από τις πρώτες βάσεις για τη διάδοση του Χριστιανισμού. Μνημεία της Ρωμαϊκής περιόδου στο κέντρο της Θεσσαλονίκης αποτελούν η Ροτόντα, το ανάκτορο και η αψίδα του Γαλερίου, η αγορά και οι κατακόμβες, οι εκκλησίες του Αγίου Δημητρίου, του Οσίου Δαβίδ, της Αχειροποίητου, της Αγίας Σοφίας κ.α, ο Λευκός Πύργος (οθωμανικό μνημείο). Τα Παλαιοχριστιανικά και βυζαντινά μνημεία της Θεσσαλονίκης ανήκουν από το 1988 στο πρόγραμμα «Παγκόσμιας κληρονομιάς» της UNESCO. Στην περιοχή υπάρχουν περισσότεροι από 27 χώροι μουσείων - εκθέσεων τέχνης με σημαντικότερους (από άποψη διεθνούς ενδιαφέροντος) τους χώρους του Αρχαιολογικού και του Βυζαντινού Μουσείου, του Λευκού Πύργου, της κρύπτης του Αγ. Δημητρίου, του Εβραϊκού Μουσείου, του Μακεδονικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης και του Τελόγειου. Διαθέτει επίσης ένα μεγάλο απόθεμα διατηρητέων κτηρίων που περιλαμβάνουν οθωμανικά ή νεώτερα μνημεία (Τζαμιά, λουτρά, "Βίλλες Εξοχών", πρωτοβιομηχανικές μονάδες ΦΙΞ, Αλλατίνη κ.α., στρατιωτικές εγκαταστάσεις), η πλειοψηφία των οποίων ανήκει σε δημόσιους φορείς και παραμένει (ανεξάρτητα ιδιοκτησίας) ανεκμετάλλευτη και η οποία θα μπορούσε να αποτελέσει ένα σημαντικό παράγοντα για την ανάπτυξη του τουρισμού πόλης (MICE). Μνημεία και εκδηλώσεις αποτελούν σημαντικούς πυλώνες της τουριστικής ανάπτυξης της πόλης. Συνολικά το 2015 ο αριθμός εισιτηρίων στα 3 αρχαιολογικά μουσεία της πόλης ανήλθε στις 470.502 από 84.961 το 2010.

Σημαντικό πολεοδομικό – πολιτιστικό απόθεμα αποτελεί και ο “παραδοσιακός οικισμός” της Άνω Πόλης, που περιλαμβάνει την περιοχή των κάστρων και του Επταπυργίου. Η περιοχή αυτή αποτελεί έναν αστικό πυρήνα που υπό συνθήκες θα μπορούσε να αναδειχθεί σε κύριο πολιτιστικό - τουριστικό πόρο. Τουριστικό πόρο μπορεί επίσης να αποτελέσει και η Ιστορία της πόλης. Ιστορικά γεγονότα όπως ο ρόλος της πόλης κατά την Βυζαντινή εποχή, η εγκατάσταση των Σφαρδιτών Εβραίων, η γέννηση στην πόλη του Κεμάλ Ατατούρκ προκαλούν έλξη σε σημαντικές τουριστικές αγορές όπως η Ρωσία, το Ισραήλ και η Τουρκία. Ενδεικτικό είναι ότι το σπίτι-μουσείο του Κεμάλ Ατατούρκ στη Θεσσαλονίκη το 2014 το επισκέφτηκαν πάνω από 100.000 Τούρκοι, όταν το 2010 έφταναν τους 17.000 και το 2015 ξεπέρασαν τους 130.000.

Παράλληλα, στον τομέα του πολιτισμού εντάσσεται και η λειτουργία διεθνών θεσμών όπως το Φεστιβάλ Κινηματογράφου, το Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ (το οποίο αναγνωρίζεται στα κορυφαία του είδους παγκοσμίως), τα Δημήτρια, άλλα και η ΔΕΘ (ως πολιτιστικό και οικονομικό γεγονός). Η οργάνωση των πολιτιστικών υποδομών (που πέρα των προηγούμενων περιλαμβάνει πολυάριθμα θέατρα, αίθουσες τέχνης, κινηματογράφους, βιβλιοθήκες κ.α.) αναπτύχθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος έργων της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας 1997.

Η επένδυση στον τομέα του πολιτισμού παραμένει συνεχής. Την περίοδο 2007-2013 οι επενδύσεις στο τομέα του πολιτισμού εντός της περιοχής ΒΑΑ ξεπέρασαν τα 27.000.000 €. Τα 11.000.000 € περίπου αφορούσαν την υποστήριξη θεσμών και εκδηλώσεων. Η περίοδος υψηλής πληρότητας των ξενοδοχείων ταυτίζεται με τις περιόδους διοργάνωσης εκδηλώσεων όπως η ΔΕΘ και το Φεστιβάλ Κινηματογράφου. Η σύνδεση τουρισμού – πολιτισμού συνεπώς είναι άμεση. Μειονέκτημα στην ανάδειξη του πολιτιστικού χαρακτήρα της Θεσσαλονίκης είναι ο χαμηλός βαθμός χωρικής συνοχής και οργάνωσης των μνημείων της, καθώς πολλά από αυτά χάνονται μέσα στην “σύγχρονη πόλη”, ενώ απουσιάζει η διασύνδεση τους, υπό την μορφή περιπάτων ή θεματικών δικτύων.

Χωρικά στον τομέα του πολιτισμού μπορούν να αναγνωριστούν οι εξής θύλακες:

- Η πολιτιστική γειτονία που σχηματίζουν το Αρχαιολογικό και Βυζαντινό Μουσείο, το Βασιλικό Θέατρο, Ο Λευκός Πύργος, το Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, η ΧΑΝΘ και η οποία συνδέεται με τους αρχαιολογικούς χώρους των Ανακτόρων του Γαλερίου και της Ροτόντας.

- Η περιοχή της Πλατείας Αριστοτέλους (Ολύμπιων, Λουτρά, Ρωμαϊκή Αγορά, Αγίας Σοφίας, Αχειροποίητος, Μπεζεστένι, Αλκαζάρ).

- Η πρώτη προβλήτα, η Μονή Λαζαριστών, τα αρχοντικά επί της Β. Όλγας και ο διατηρητέος οικισμός της Άνω Πόλης.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι οι επενδύσεις στον τομέα του πολιτισμού τα τελευταία 20 χρόνια ίσως και να ξεπερνούν το 1.000.000.000 €, κύρια στόχευση στο πλαίσιο του ΒΑΑ είναι η ενίσχυση της διασύνδεσης των μνημείων και των ήδη υπεχόντων πόλων με την κοινωνική και οικονομική λειτουργία της πόλης και τις τουριστικές δραστηριότητες. Καθώς ο πολιτιστικός τουρισμός εξελίσσεται σε μία βιομηχανία εμπειριών, δημιουργείται η ευκαιρία περαιτέρω διεύθυνσης στην τουριστική αγορά και αύξησης των επισκεπτών και των εσόδων. Στο πλαίσιο αυτό στόχος είναι οι πολιτιστικές διαδρομές να αποτελέσουν βασικό μέσο / εργαλείο για την ανάπτυξη του πολιτιστικού τουρισμού.

θ. Πολεοδομική οργάνωση, χρήσεις γης

Η πολεοδομική οργάνωση της Θεσσαλονίκης, παραμένει σε μεγάλο βαθμό πιστή στη δομή σχεδιασμού της από το ΡΣΘ. Όπως έχει ήδη αναφερθεί αποτελείται από ένα δίκτυο περιοχών που διαθέτουν τοπικά κέντρα (Κοινοτικά Διαμερίσματα, Δ και Ε Δ.Δ. Δήμου Θεσσαλονίκης) που αναπτύσσονται περιμετρικά του κεντρικού δήμου, ο οποίος αποτελεί τη βασική περιοχή κέντρου της πόλης. Τα κυριότερα προβλήματα πολεοδομικής οργάνωσης (ανεπάρκεια πρασίνου, υψηλή κατά τόπους δόμηση / πυκνότητα κατοίκων, αστική διάχυση κ.α.) και οι ελλείψεις σε υποδομές έχουν αναφερθεί παραπάνω καθώς επηρεάζουν ειδικότερες πτυχές του αναπτυξιακού συστήματος της πόλης.

Στον πίνακα του Παραρτήματος 10 παρουσιάζονται οι πολεοδομικές ενότητες ανά Δήμο, η έκταση και η πληθυσμιακή πυκνότητα των ενοτήτων. Επισημαίνεται ότι από τον πίνακα έχουν εξαιρεθεί οι ζώνες ΕΜΟ (Μη οχλούσα βιομηχανία –βιοτεχνία), όπως στη ΔΕ Ελευθερίου – Κορδελιού (6 ενότητα), στη ΔΕ Καλαμαριάς (19 ενότητα), στη Δ.Ε. Πολίχνης (ενότητες 13, 2 17 18 20) στη ΔΕ Πυλαίας (ενότητες 11, 12).

Συμπληρωματικά (κυρίως ως προς τις περιβαλλοντικές συνθήκες) θα πρέπει να αναφερθεί το ζήτημα των brownfields που εντοπίζονται κύρια σε περιοχές παλαιότερης βιομηχανικής χρήσης, οι οποίες έχουν εγκαταλειφθεί είτε λόγω παύσης των δραστηριοτήτων, είτε λόγω μετακίνησης εκτός του αστικού ιστού, ο οποίος κατά τις φάσεις επέκτασης του (κυρίως στα δυτικά) τις ενσωμάτωσε. Σε αυτές περιλαμβάνονται και δημόσιες γαίες που αφορούν εγκαταλειμμένα αστικά στρατόπεδα, τον χώρο του Παλαιού Σταθμού και της υποδομής του ΟΣΕ. Σήμερα, κύριο παράγοντα σχηματισμού brownfields αποτελεί η ίδια η κρίση, λόγω της μείωσης των επιχειρήσεων. Δημιουργούνται νέες περιοχές με αναξιοποίητα κτήρια εμπορικού - βιοτεχνικού χαρακτήρα που με τον χρόνο ενδέχεται να αποτελέσουν και τα ίδια (λόγω εγκατάλειψης) πηγές υγειονομικού κινδύνου ή ατυχημάτων, ενώ η ύπαρξη τους επιβαρύνει έτσι και αλλιώς τις αστικές λειτουργίες.

2.2. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

α. Σκοπιμότητα ως προς τις Οικονομικές προκλήσεις

Η κυριότερη πρόκληση που πρέπει να αντιμετωπισθεί συνολικά στη Θεσσαλονίκη είναι αυτή της οικονομικής κρίσης, καθώς αυτή αφενός οξύνει τις κοινωνικές και δημογραφικές προκλήσεις και αφετέρου περιορίζει τη δυνατότητα να υλοποιηθούν παρεμβάσεις αντιμετώπισης των περιβαλλοντικών και κλιματικών προκλήσεων. Δεν υφίστανται ομογενοποιημένα και επικαιροποιημένα στοιχεία για το σύνολο της Περιοχής Εφαρμογής¹⁷ ωστόσο υπάρχουν δεδομένα για την ευρύτερη περιοχή (Περιφερειακή Ενότητα ή Πολεοδομικό Συγκρότημα, κατά περίπτωση). Στη Θεσσαλονίκη η οικονομική συρρίκνωση είχε ξεκινήσει ήδη από τη δεκαετία του '90 (το 1994 το κατά κεφαλήν ΑΕΠ στην περιοχή ήταν στο 93% της Αθήνας και το 2008 είχε ήδη πέσει στο 80%, η βιομηχανία της έχασε 42,5% των μονάδων της μεταξύ 1994 και 2006, οι εξαγωγές της έμειναν στάσιμες στην τετραετία 2007-11, η εμπορική κίνηση στο λιμάνι μειώθηκε σε όγκο κατά 14% και το ποσοστό της ανεργίας είχε ανέβει το 2007 στο 128% του μέσου όρου της χώρας). Η περιοχή αντιμετώπιζε έντονη αποπαραγωγικοποίηση και η ελκυστικότητα της για επενδύσεις μειωνόταν.

Η κρίση επιδείνωσε την κατάσταση: στην ευρύτερη περιοχή μεταξύ 2008 και 2010, η μεταποίηση σημείωσε πτώση 20% στον αριθμό επιχειρήσεων και 30% στον κύκλο εργασιών, με όλους τους κλάδους να εμφανίζουν πρόβλημα (πλην ποτών, καπνικών, χημικών). Οι κατά τεκμήριο εντός αστικού ιστού δραστηριότητες (τριτογενείς) υπέστησαν σοβαρό πλήγμα, με πτώση (σε δύο χρόνια) κατά 22% στον κύκλο εργασιών. Από την άλλη πλευρά, χερσαίες μεταφορές, δραστηριότητες περί την πληροφορική, χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστικές υπηρεσίες, καταλύματα, έδειξαν μεν αντοχή στην πρώτη περίοδο της κρίσης αλλά αυτή δεν αντανakλάται σε αύξηση κύκλου εργασιών ενώ άλλες δραστηριότητες σημείωσαν έντονη πτώση και δραστηριότητας και αριθμού επιχειρήσεων όπως, χαρακτηριστικά οι δραστηριότητες έρευνας και τεχνολογίας.¹⁸ Ως συνολικό αποτέλεσμα, το μέσο φορολογούμενο εισόδημα μειώθηκε την περίοδο 2009-12 με ρυθμό διπλάσιο από ό,τι σε όλη την Περιφέρεια.

Η υποβάθμιση της βιομηχανίας και η απομάκρυνση της από την περιοχή εφαρμογής στερεί τις δυνατότητες διασύνδεσης επιχειρηματικότητας και πανεπιστημίων. Ως συμπληρωματική δυνατότητα προκύπτει η παρουσία των ερευνητικών κέντρων, με απαραίτητη προϋπόθεση τον «απογαλακτισμό» τους από τα πανεπιστήμια, την αποσύνδεση τους από αρχικούς συχνά φιλόδοξους οραματισμούς και την προώθηση της συνεργατικής λογικής (clustering). Όρο για την αξιοποίηση των ανθρώπινων πόρων αποτελεί η δημιουργία δομών και δικτύων που θα προωθούν την αλληλοσύνδεση ζήτησης και προσφοράς.

Ο από το 1989 «στρατηγικός στόχος» για ενίσχυση του διεθνούς ρόλου της Θεσσαλονίκης παραμένει ανεκπλήρωτος ωστόσο ως δυνατότητες της εξακολουθούν να υφίστανται:

- αρκετά στοιχεία που μπορούν να συγκροτήσουν μείγμα δραστηριοτήτων, δικτύων και υποδομών

¹⁷ Π.χ., τα δημογραφικά δεδομένα αναφέρονται στο 2011, στοιχεία ανεργίας τηρούνται κατά Κέντρο Προώθησης της Απασχόλησης ή διερευνώνται σε κλίμακα Δήμου / Δημοτικής Ενότητας και όχι μικρότερη, το Μητρώο Επιχειρήσεων της ΕΛΣΤΑΤ τηρείται στην κλίμακα της Π.Ε., βιομηχανικές απογραφές δεν γίνονται από τη δεκαετία του 1980, τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για τις επιχειρήσεις δεν είναι πρόσφατα, έρευνες για την επιχειρηματική δραστηριότητα στον αστικό ιστό γίνονται μόνον αποσπασματικά και από τους παραγωγικούς φορείς, η έρευνα εξαγωγικών επιδόσεων γίνεται σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας, το σύστημα TAXIS δεν δημοσιεύει από το 2012 επεξεργασμένα στοιχεία εισοδήματος ανά ταχυδρομικό κωδικό, τα στοιχεία των ΓΠΣ είναι ανεπίκαιρα, όχι χρονικά συγκρίσιμα μεταξύ Δήμων και δεν αναφέρονται στην κατώτερη κλίμακα της Πολεοδομικής Ενότητας, κ.ο.κ.

¹⁸ Βλ. Πίνακα «ΕΞΕΛΙΞΗ ΑΡΙΘΜΟΥ ΚΑΙ ΚΥΚΛΟΥ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ, 2008-2010» στο Παράρτημα 9.

τουρισμού υψηλής ποιότητας ζήτησης σε σύνδεση με τον πολιτισμό και τους περιβαλλοντικούς πόρους για προώθηση του τουρισμού πόλης και του city break,

- η λειτουργία της πόλης ως εμπορικού κέντρου στο βαθμό που προσελκύει ζήτηση από ευρύτερη, ει δυνατόν βαλκανικής εμβέλειας, περιοχή με την εμπορική αναζωογόνηση του κέντρου της πόλης ως απαραίτητο όρο.

Κατά συνέπεια, η σκοπιμότητα της Στρατηγικής Αστικής Ανάπτυξης ως προς τις οικονομικές προκλήσεις έγκειται (α) στην επινόηση και δημιουργία μηχανισμών προώθησης της επιχειρηματικότητας αλλά και σύζευξης ζήτησης και προσφοράς εργασίας, (β) στις χωρικές ρυθμίσεις, διευκολύνσεις και αναπλάσεις (ολοκλήρωση των υποδομών) που θα επιτρέψουν την οικονομική αναζωογόνηση των κεντρικών περιοχών, (γ) στην κατά προτεραιότητα υποστήριξη των «αστικών» επιχειρηματικών δραστηριοτήτων (έρευνα και ανάπτυξη, τουρισμός πόλης, λιανικό εμπόριο) μέσω διευκόλυνσης των συνεργασιών και του clustering.

Στο πλαίσιο αυτό, είναι σκόπιμη η προώθηση παρεμβάσεων όπως πχ.: Δομές στήριξης της επιχειρηματικότητας και καινοτομίας, Υποστήριξη Συστάδων επιχειρήσεων σε τομείς αστικής αριστείας, Υποστήριξη της επιχειρηματικότητας σε περιοχές ανάπτυξης κεντρικών λειτουργιών, Υποστήριξη της επιχειρηματικότητας, προσέλκυση επενδύσεων και προώθηση της καινοτομίας σύμφωνα με τις επιλεξιμότητες του ΕΚΤ, Αναβάθμιση και πιστοποίηση δεξιοτήτων και προσόντων του αστικού ανθρώπινου δυναμικού (σε τομείς ειδικού ενδιαφέροντος), Αναβάθμιση και προβολή τουριστικών και πολιτιστικών πόρων, Ενισχύσεις για την προσαρμογή των τουριστικών επιχειρήσεων στο προφίλ και τις απαιτήσεις της τουριστικής ανάπτυξης της πόλης, Αναβάθμιση δεξιοτήτων και προσόντων του ανθρώπινου δυναμικού σχετικών με τον τουρισμό κλάδων, Υποστήριξη της αυτοαπασχόλησης και της επιχειρηματικής δημιουργίας σε τομείς της δημιουργικής βιομηχανίας και του τουρισμού πόλης, κ.α.

β. Σκοπιμότητα ως προς τις Κοινωνικές προκλήσεις

Η υποβάθμιση του υλικού περιβάλλοντος της πόλης σταδιακά συνοδεύεται (με την αρνητική συμβολή της κρίσης) από επεκτεινόμενη εισοδηματική και κοινωνική διαφοροποίηση σε κλίμακα γειτονιάς, πληθυσμιακή αποδυνάμωση και γήρανση, ανάδειξη διαλυτικών ατομικών και συλλογικών συμπεριφορών και πρακτικών, κατά περιοχές διάρρηξη του κοινωνικού ιστού ή ανάδυση ανομίας. Αν αυτές οι τάσεις συνεχιστούν, η διακυβέρνηση της πόλης μπορεί προοπτικά να γίνει (σε ορισμένους τομείς ή περιοχές) εξαιρετικά δύσκολη, υπό συνθήκες γενικευμένης ύφεσης και παραδοσιακών οικονομικών δραστηριοτήτων που σταδιακά εκλείπουν, αδυναμίας άντλησης πόρων από δημότες με συρρικνωμένο εισόδημα, αναιμικών δημόσιων επενδύσεων, απομάκρυνσης ιδιωτικών επενδύσεων λόγω ανταγωνισμού από άλλες πόλεις ή χώρες.¹⁹

Οι βασικές κοινωνικές προκλήσεις που εντοπίζονται στην περιοχή αφορούν:

- την αύξηση του πληθυσμού των ευπαθών κοινωνικών ομάδων καθώς λόγω και της επιδείνωσης των οικονομικών συνθηκών ολοένα και περισσότερα άτομα εντάσσονται σε αυτές
- την αδυναμία υποστήριξης των ολοένα αυξανόμενων κοινωνικών αναγκών από το υφιστάμενο δίκτυο δομών και υποδομών

¹⁹ Ειδικότερα στοιχεία για τα κοινωνικά χαρακτηριστικά, τον κίνδυνο κοινωνικού αποκλεισμού και την απασχόληση αναλύθηκαν στο κεφ. 2.1.3.

- τις αναδυόμενες τάσεις κοινωνικού διαχωρισμού κυρίως σε ότι αφορά μειονότητες και περιθωριοποιημένες κοινότητες
- την ελλιπή λειτουργία κοινωνικών δομών λόγω προβλημάτων υποστελέχωσης και χρηματοδότησης

Κατά συνέπεια, η σκοπιμότητα της Στρατηγικής Αστικής Ανάπτυξης ως προς τις κοινωνικές προκλήσεις έγκειται στη(ν):

- Υποστήριξη και ένταξη των ευπαθών κοινωνικών ομάδων
- Αναβάθμιση / ενίσχυση κοινωνικών δομών και διασφάλιση υψηλού επιπέδου ποιοτικών προνοιακών υπηρεσιών
- Διασφάλιση ισότιμης πρόσβασης / διευκόλυνση πρόσβασης ευπαθών ομάδων σε κοινωνικές και προνοιακές υπηρεσίες
- Τη στήριξη της κοινωνικής οικονομίας
- Την προώθηση του εθελονισμού

Ειδικά για τα φαινόμενα αποκλεισμού και έντονης φτώχειας, η Στρατηγική είναι σκόπιμο να επικεντρωθεί σε τυχόν συνέργιες που μπορεί να προκύψουν με τη συνολική σχετική στρατηγική της Περιφέρειας στο πλαίσιο του ΠΕΠ αλλά και με την «τομεακή» στρατηγική του ΕΠΑΝΑΔΒΜ.

γ. Σκοπιμότητα ως προς τις Δημογραφικές προκλήσεις

Ο πληθυσμός του Πολεοδομικού Συγκροτήματος δεν διαθέτει δυναμισμό καθώς παραμένει σταθερά στο 7,5% της χώρας, με τον κεντρικό Δήμο να έχει χάσει το ¼ του πληθυσμού του μεταξύ 1991 - 2011 ενώ οι περιμετρικοί Δήμοι δείχνουν να τον έχουν αυξήσει (35%). Σημαντικό πρόβλημα επομένως συνιστά η σταδιακή υποβάθμιση των παλαιών κεντρικών περιοχών, ως συνέπεια της μετακίνησης εμπορικών και άλλων κεντρικών δραστηριοτήτων στην περίμετρο της πόλης με αξιοποίηση της εκτός σχεδίου δόμησης και με υπερβολική επέκταση του πολεοδομημένου ιστού. Σε αυτή τη «διάχυση» συνέβαλαν έργα υποδομών που προσέλκυαν χρήσεις και κατέστησαν προσπελάσιμες νέες ζώνες στην περίμετρο, αλλά και η επιλογή να μην αντιμετωπίζονται οι συγκρούσεις χρήσεων και οι περιβαλλοντικές εντάσεις με «έξυπνες» λύσεις αλλά να επιλύονται δια της απομάκρυνσης των οχλουσών δραστηριοτήτων στην περίμετρο.

Η εγκατάλειψη των κεντρικών περιοχών από οικονομική δραστηριότητα και η δυνατότητα μετακίνησης εύπορων ομάδων στις περιμετρικές ζώνες έχει σαν συνέπεια να αφεθούν οι κεντρικές περιοχές μικτής χρήσης στις λιγότερο εύπορες ομάδες και, ακολούθως, στις μειονεκτικές. Η διαδικασία υποβάθμισης έχει γίνει αυτοτροφοδοτούμενη και απαιτούνται πλέον σημαντικές επενδύσεις για την αναστροφή του φαύλου κύκλου: διάχυση της ανάπτυξης, διάχυση των υπηρεσιών, επέκταση των υποδομών, ανάλωση των περιβαλλοντικών πόρων, νέα διάχυση του αστικού ιστού, νέα υποβάθμιση του «κέντρου» και νέες ανάγκες για υποδομές. Στο πλαίσιο αυτό, αυτές που πλήττονται περισσότερο είναι (α) οι δημογραφικές ομάδες των υψηλότερων ηλικιών που δυσκολεύονται να λειτουργήσουν και να διαβιώσουν ιδίως στις υποβαθμισμένες κεντρικές περιοχές, (β) οι δημογραφικές ομάδες του νεαρότερου πληθυσμού για τις οποίες, στις ίδιες περιοχές, λείπουν οι αναγκαίες κοινωνικές υποδομές. Αντιστρόφως, η έλλειψη παραγωγικών δημογραφικών κλάσεων στερεί από αυτές τις

περιοχές το «κίνητρο» ανάπτυξης επιχειρηματικής δραστηριότητας.²⁰

Και πάλι, βρισκόμαστε μπροστά σε συνδυασμό προκλήσεων (δημογραφικές, κοινωνικές, οικονομικές και – δομημένου- περιβάλλοντος). Κατά συνέπεια, προκύπτει η σκοπιμότητα για τη Στρατηγική Αστικής Ανάπτυξης να επιδιώξει:

- την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής σε συγκεκριμένες περιοχές με διατήρηση της οικονομικής και κοινωνικής ισορροπίας,
 - την ενίσχυση των υποδομών και των υπηρεσιών (κοινωνικές, εκπαιδευτικές κλπ) με στόχο την κάλυψη των ειδικών απαιτήσεων του πληθυσμού
 - τη στοχευμένη στήριξη παιδιού, οικογένειας και τρίτης ηλικίας,
- με στόχο τη συγκράτηση και αναζωογόνηση του πληθυσμού.

δ. Σκοπιμότητα ως προς τις Περιβαλλοντικές προκλήσεις

Οι κατά καιρούς σχεδιασμοί για την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προκλήσεων (σε συνδυασμό με τις οικονομικές και κοινωνικές) στην πόλη δεν τελεσφόρησαν. Το Ρυθμιστικό Σχέδιο του 1986 και το Περιφερειακό Χωροταξικό Σχέδιο του 1999 δεν εφαρμόστηκαν, το σχέδιο «Θεσσαλονίκη 2012» εφαρμόστηκε μόνο εκεί όπου ενσωμάτωνε το τεχνικό πρόγραμμα των Δήμων, η ψήφιση του νέου Ρυθμιστικού αποτράπηκε, η αναθεώρηση των Γενικών Πολεοδομικών Σχεδίων δεν πρόλαβε να ολοκληρωθεί σε όλους τους Δήμους πριν τη νέα τροποποίηση της πολεοδομικής νομοθεσίας, τα προηγούμενα ΠΕΠ δεν διέθεταν μια σχετική συνεκτική και συνολική στρατηγική για την πόλη. Εξάλλου, παρέμενε πάντα ισχυρή η αντίληψη «άλλο χωρικός σχεδιασμός και άλλο αναπτυξιακή πολιτική», η πολιτική δημοσίων επενδύσεων επέμενε στις κλασσικές προτεραιότητες ($\frac{2}{3}$ του ΠΔΕ στην ευρύτερη περιοχή προϋπολογίστηκαν στις συγκοινωνίες, λιγότερο από $\frac{1}{10}$ στην εκπαίδευση – κατάρτιση ή στο περιβάλλον, λιγότερο από 2% στη βιομηχανία - έρευνα – τεχνολογία)²¹ και οι Δήμοι υλοποιούσαν έργα ΕΣΠΑ κατανεμημένα κατά το $\frac{1}{3}$ στη διαχείριση απορριμμάτων (αντιμετωπίζοντας το πρόβλημα αναγκαστικά εκ των υστέρων) και κατά τα $\frac{2}{5}$ στις αναπλάσεις (ως απόπειρα λύσης στο πρόβλημα των συγκρούσεων χρήσεων).

Η ήδη περιορισμένη χωρητικότητα των κυκλοφοριακών δικτύων, σε συνδυασμό με την αύξηση του πληθυσμού, την επέκταση του αστικού ιστού και τη διόγκωση του στόλου των ΙΧ μέσων, είχε ως συνέπειες αφενός την αύξηση της ρύπανσης αφετέρου την εστίαση της επενδυτικής προσπάθειας είτε σε «ριζικές μεγάλες» παρεμβάσεις (διάνοιξη αξόνων, μετρό, εκτεταμένες πεζοδρομήσεις) που οδηγούν σε κατακερματισμό του αστικού ιστού, είτε σε μικρότερες «εξωραϊστικές», που οδήγησαν σε υποκατάσταση κατοικίας και επαγγελματικών χρήσεων από χρήσεις αναψυχής ή κατοικία υψηλών εισοδημάτων, ανατρέποντας την ισορροπία χρήσεων και κοινωνικών και δημογραφικών ομάδων. Το συνδυαστικό αποτέλεσμα στο υλικό

²⁰ Και πάλι, επικαιροποιημένα και ομογενοποιημένα στοιχεία δεν υφίστανται σε κλίμακα χαμηλότερη του Δήμου ή της Δημοτικής Ενότητας, γεγονός που δυσκολεύει και τον εντοπισμό των Θυλάκων Επικέντρωσης στην Περιοχή Εφαρμογής, όπως καταδείχθηκε στο κεφ. 2.5 (πρόκειται βεβαίως για πρόβλημα κοινό σε όλες τις αστικές περιοχές της χώρας). Κατά συνέπεια, στο πλαίσιο του Σχεδίου Δράσης είναι σκόπιμο να ενταχθούν και επιμέρους δράσεις που θα συμπληρώσουν / εξειδικεύσουν τη διαθέσιμη ποσοτικοποιημένη τεκμηρίωση και θα αξιοποιηθούν κατά το στάδιο αξιολόγησης των παρεμβάσεων και έργων που θα προταθούν για ένταξη στη Στρατηγική και στο ΠΕΠ.

²¹ Βλ. Παράρτημα «Παρεμβάσεις (ως προς τις προκλήσεις) στην περιοχή κατά την περίοδο 2007-2013», στο Παραδοτέο 1 της Εμπειρογνωμοσύνης ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΤΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΤΟ Ε.Π. Κ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ 2014-2020. ΠΕΡΙΟΧΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ.

περιβάλλον είναι ότι σήμερα, ιδίως στην «κεντρική περιοχή», υπάρχει κτιριακό απόθεμα γερασμένο και συχνά ανίκανο να παράσχει αξιοπρεπή διαβίωση ή να υποστηρίξει οικονομικές χρήσεις, ένα δίκτυο πρασίνου απογοητευτικό για ευρωπαϊκή πόλη που συν τοις άλλοις δεν μπορεί να αποτρέψει το φαινόμενο της «θερμικής νησίδας», ένα κυκλοφοριακό πρόβλημα τριτοκοσμικών ενίοτε διαστάσεων με μια «ανοιχτή πληγή» (μετρό) που παρεμποδίζει τις προσπάθειες εναλλακτικής επίλυσης του, μια πυκνότητα δόμησης που καθιστά εξαιρετικά δύσκολη την επέκταση του πρασίνου, την προστασία έναντι της κλιματικής αλλαγής ή τη βιώσιμη κινητικότητα, ένα σύστημα διαχείρισης αποβλήτων εκσυγχρονιζόμενο μεν αλλά ήδη στα όρια του, διάσπαρτες παρεμβάσεις ανάπλασης χωρίς συσχέτιση με τα οικονομικά και κυκλοφοριακά χαρακτηριστικά των περιοχών, αναξιοποίητες δημόσιες εκτάσεις σε αναμονή projects, ένα αναξιοποίητο απόθεμα κτιρίων και γηπέδων δημόσιας ή δημοτικής ιδιοκτησίας, νησίδες «σύγχρονης» αρχιτεκτονικής δίπλα σε περιοχές με χαρακτηριστικά ghettos ή σε άδειες εμπορικές γειτονιές ή σε «απωθητικά» οικοδομικά τετράγωνα. Πέρα από τις καθημερινές συγκρούσεις και δυσχέρειες στη μετακίνηση, εργασία, διαβίωση, αναψυχή, αυτό το περιβάλλον δεν μπορεί να προσελκύσει σύγχρονες νέες δραστηριότητες, ανθρώπους, επενδύσεις, θέσεις εργασίας και ενισχύει συνεχώς τη συρρίκνωση της πόλης.

Η διαθεσιμότητα αναξιοποίητων ακινήτων και εκτάσεων μπορεί, κατά αντίστροφη πορεία, να λειτουργήσει ως δυνατότητα, παρέχοντας «φθινό» χώρο για εγκατάσταση ιδιωτικής επιχειρηματικής δραστηριότητας, δίνοντας τη δυνατότητα στο δημόσιο ή σε Δήμους να τον χρησιμοποιήσουν ως συμμετοχή σε σύνθετα επενδυτικά σχέδια, επιτρέποντας στις μικρές νεοφυείς (start-ups) επιχειρήσεις να λύσουν το πρόβλημα πρώτης εγκατάστασης, παρέχοντας χώρο για ανάπτυξη δραστηριοτήτων κοινωνικής ή συνεργατικής επιχειρηματικότητας, «ωθώντας» σε δημιουργία clusters, περιορίζοντας τα προβλήματα προσπελασιμότητας και κινητικότητας που αντιμετωπίζουν οι διάσπαρτες εγκαταστάσεις και επιτρέποντας σχεδιασμένη και εντοπισμένη αντιμετώπιση των προβλημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης. Παράλληλα, η διαθεσιμότητα εκτάσεων επιτρέπει δημιουργία χώρων συνδυασμού πρασίνου και προωθητικών projects (εκθεσιακές και ερευνητικές υποδομές) ενώ η διαθεσιμότητα ακινήτων επιτρέπει την επίλυση του προβλήματος εγκατάστασης κοινωνικών δομών και υποδομών.²²

Συνολικά επομένως ως προς τις περιβαλλοντικές συνθήκες, η σκοπιμότητα της Στρατηγικής έγκειται:

- στην αντιμετώπιση του ζητήματος των brownfields που εντοπίζονται κύρια σε περιοχές παλαιότερης βιομηχανικής χρήσης που έχουν εγκαταλειφθεί είτε λόγω παύσης των δραστηριοτήτων, είτε λόγω μετακίνησης εκτός του αστικού ιστού,
- στη ρύθμιση και αξιοποίηση των δημόσιων γαιών (π.χ. εγκαταλειμμένα αστικά στρατόπεδα, χώρος Παλαιού Σταθμού, υποδομές ΟΣΕ), για να παίξουν ρόλο στρατηγικού αποθέματος για τη βελτίωση του περιβάλλοντος της πόλης. Σε πρώτη προτεραιότητα πρέπει να τεθούν χώροι όπου έχει καταγραφεί ιστορικά η απόθεση επικίνδυνων αποβλήτων, οι "ύποπτοι" για διαρροές PCB's χώροι των υποσταθμών ρεύματος Μέσης ή Υψηλής Τάσης (Εύοσμος, Αγ. Δημητρίου κ.α.), την αξιοποίηση των αδόμητων χώρων (συμπεριλαμβανομένων των στρατοπέδων και πρώην βιομηχανικών γαιών) για αύξηση του υψηλού πρασίνου
- στη δημιουργία - αναβάθμιση πυρήνων πρασίνου και πράσινων διαδρόμων σε επίπεδο πολεοδομικής ενότητας και τοπικού χαρακτήρα
- στην αύξηση των οριζόντιων και κάθετων πράσινων επιφανειών σε περιοχές υψηλής δόμησης με ταυτόχρονη βελτίωση της δενδροφύτευσης,

²² Η ένταση των περιβαλλοντικών προκλήσεων κατά πηγή όχλησης αναλύεται εξειδικευμένα στο κεφ. 2.1.3.

ε. Σκοπιμότητα ως προς τις Προκλήσεις της κλιματικής αλλαγής

Οι περιβαλλοντικές προκλήσεις και αυτές της κλιματικής αλλαγής είναι σημαντικότερες και αλληλοσυνδεόμενες με τις οικονομικές και κοινωνικές, καθώς οι αδυναμίες σε αυτό το πρώτο πεδίο επιβαρύνουν την κατάσταση στο οικονομικό και κοινωνικό πεδίο και οι αδυναμίες σ' αυτό το δεύτερο πεδίο δυσκολεύουν την αντιμετώπιση των προκλήσεων στο πρώτο. Οι περιβαλλοντικές προκλήσεις και η κλιματική αλλαγή έχουν, από τη φύση τους, πολύ συγκεκριμένη χωρική διάσταση, η οποία προς το παρόν είναι ελλιπώς προσδιορισμένη και καταγεγραμμένη. Ως χωρικά προσδιορισμένες, μπορούν να αντιμετωπιστούν εντός της περιοχής εφαρμογής της BAA και να συνδεθούν, σε επόμενο στάδιο ή παράλληλα, με τη συνολική αναπτυξιακή στρατηγική για την πόλη και την ευρύτερη περιοχή²³.

Κατά συνέπεια, προκύπτει σκοπιμότητα για τη Στρατηγική Αστικής Ανάπτυξης σε ό,τι αφορά:

- τη διατήρηση των ελευθέρων ρεμάτων (συμπεριλαμβανομένης και της ανατολικής περιφερειακής τάφρου)
- το παράκτιο μέτωπο που αντιμετωπίζει ζητήματα καθίζησης και διάβρωσης καθώς και διαπιστωμένες ρυπασμένες περιοχές (εκβολές Δενδροποτάμου, περιοχή βυρσοδεψιών κλπ).
- συστήματα για την πρόληψη και αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών.

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ

Το σύνολο των προκλήσεων είναι εξαιρετικά μεγάλο και προφανώς δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί μόνο στο πλαίσιο της Σ.Α.Α., είτε διότι οι ανάγκες ξεπερνούν τους διαθέσιμους πόρους είτε διότι πολλά προβλήματα συνδέονται με τη δυνατότητα να γίνουν παρεμβάσεις σε πεδία παρέμβασης για τα οποία δεν υπάρχουν πόροι στο ΠΕΠ είτε, τέλος, διότι η ριζική απάλειψη των παραγόντων που προκαλούν ορισμένες από τις προκλήσεις επιβάλλει ευρύτερες (και συχνά, εθνικής ή περιφερειακής κλίμακας) πολιτικές και έργα.

- Το Ρυθμιστικό Σχέδιο Θεσσαλονίκης έχει ξεπεράσει το κατά νόμο χρονικό όριο ισχύος του και το νέο Ρ.Σ.Θ. δεν θα νομοθετηθεί,
- μια σύνθεση των Επιχειρησιακών Σχεδίων των Δήμων δεν επαρκεί διότι αυτά (λόγω της τυποποιημένης δομής τους) είχαν άλλη στόχευση και επικέντρωση χωρίς πρόνοια συνεργιών μεταξύ Δήμων,
- τα Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια δεν προσφέρονται (α) διότι επικεντρώνονται σε λίγες μόνο προκλήσεις (περιβαλλοντικές, κλιματικής αλλαγής, ενδεχομένως και σε περιορισμένη έκταση στις οικονομικές ή δημογραφικές), (β) διαφέρουν από Δήμο σε Δήμο ως προς το χρόνο κατάρτισης και καταγραφής προβλημάτων και ορισμένα έχουν καταστεί ανεπίκαιρα.

Βεβαίως, τα πορίσματα από τα υφιστάμενα σχέδια νέου ΠΠΧΣΑΑ και νέου ΡΣΘ, νέα Ε.Σ. Δήμων και άλλα (π.χ. εγκεκριμένα επίκαιρα ή υπό θεσμοθέτηση Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια, προτάσεις για Στρατηγικό Σχέδιο Μεταφορών, Σχέδια Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας, κ.λπ.) επιβάλλεται να συμβάλουν στη διαμόρφωση της Ολοκληρωμένης Στρατηγικής της ΟΧΕ / BAA.

Συνοψίζοντας, οι βασικότερες προκλήσεις που αντιμετωπίζει η πόλη είναι οι οικονομικές και κοινωνικές, λόγω της κρίσης και των συνεπειών της που προστίθενται στην επιβίωση των μόνιμων αδυναμιών της και στην ελλιπή

²³ Παρομοίως στο κεφ. 2.1.3.

αξιοποίηση των δυνατοτήτων και των διαφαινόμενων τότε προοπτικών:

- έντονη οικονομική συρρίκνωση και αποπαραγωγικοποίηση ήδη από τη δεκαετία του '90
- μείωση εισοδήματος στην πόλη με ρυθμό διπλάσιο από ό,τι σε όλη την Περιφέρεια
- σχετική στασιμότητα του συνολικού αστικού πληθυσμού
- απογύμνωση κεντρικών περιοχών από οικονομική δραστηριότητα
- μη επίτευξη του στρατηγικού στόχου «ενίσχυση του διεθνούς ρόλου της πόλης» και επομένως κίνδυνος περιθωριοποίησης της σε μια περίοδο οξύτατου ανταγωνισμού μεταξύ μητροπόλεων.

Οι περιβαλλοντικές προκλήσεις και αυτές της κλιματικής αλλαγής είναι σημαντικότερες και αλληλοσυνδεόμενες με τις οικονομικές και κοινωνικές:

- δίκτυο πρασίνου απογοητευτικό που δεν μπορεί να αποτρέψει το φαινόμενο της «θερμικής νησίδας»
- πυκνότητα δόμησης που καθιστά εξαιρετικά δύσκολη την προστασία έναντι της κλιματικής αλλαγής και τη βιώσιμη κινητικότητα
- κυκλοφοριακό πρόβλημα γιγαντιαίων διαστάσεων
- πρόσφατες διάσπαρτες αναπλάσεις που δεν εμφανίζουν λειτουργική συσχέτιση με τα οικονομικά και κυκλοφοριακά χαρακτηριστικά των περιοχών
- αναξιοποίητο απόθεμα κτιρίων και γηπέδων δημόσιας ή δημοτικής ιδιοκτησίας
- κτιριακό απόθεμα γερασμένο και συχνά ανίκανο να παράσχει αξιοπρεπή διαβίωση ή να υποστηρίξει τις οικονομικές χρήσεις

Τελικώς, η υποβάθμιση του υλικού περιβάλλοντος συνοδεύεται από επεκτεινόμενη εισοδηματική και κοινωνική διαφοροποίηση γειτονιών, πληθυσμιακή αποδυνάμωση και γήρανση και, κατά περιοχές, ακόμη και διάρρηξη του κοινωνικού ιστού.

Κατά συνέπεια, η συγκρότηση της Στρατηγικής Αστικής Ανάπτυξης είναι εξαιρετικά σκόπιμη, για να αντιμετωπισθούν,

έστω στο περιορισμένο της πλαίσιο αλλά με συνέργιες με άλλους ευρύτερους στρατηγικούς σχεδιασμούς,

- (α) η οικονομική αποδυνάμωση της πόλης και ειδικά των περιοχών της με «κεντρικά» χαρακτηριστικά
- (β) η κοινωνική σταδιακή αποδιάρθρωση δια της επεκτεινόμενης ανεργίας και της εξάπλωσης των κοινωνικών ομάδων υπό κίνδυνο φτώχειας ή αποκλεισμού
- (γ) η συσσώρευση προβλημάτων στον τομέα τόσο του φυσικού όσο και του δομημένου περιβάλλοντος λόγω της πολύ μικρής αναλογίας πρασίνου ανά κάτοικο
- (δ) η αξιοποίηση των 'διαθέσιμων' δημόσιων γαιών έτσι ώστε διαδραματίσουν στρατηγικό ρόλο στη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος
- (ε) οι κίνδυνοι από την κλιματική αλλαγή με τη διατήρηση των ελευθέρων ρεμάτων και την προστασία του παράκτιου μετώπου
- (στ) η μη διαδεδομένη χρήση ηλεκτρονικών υπηρεσιών

(ζ) η απουσία κοινών συστημάτων συλλογής και παροχής δεδομένων με αποτέλεσμα την δύσκολη επίτευξη συνεργασιών των υπηρεσιών, που οδηγεί είτε σε καθυστέρηση των διαδικασιών είτε σε δαπάνη περισσότερων πόρων

Με βάση το παραπάνω ΣΥΝΟΛΙΚΟ πλαίσιο, στο κεφ. 3.1 αναλύονται, μέσα στην Περιοχή Εφαρμογής, οι συγκεκριμένες ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ, ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ, ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ, στο κεφ. 3.2 γίνεται με βάση αυτήν την ανάλυση ο ΕΝΤΟΠΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΠΟΙΗΣΗ ΑΝΑΓΚΩΝ ανά κατηγορία προκλήσεων πάντοτε, και ακολουθεί στο κεφ. 3.3 η ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ και ο ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΞΟΝΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ και, τέλος, στο κεφ. 3.3.2 η ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΩΝ ΑΞΟΝΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΣΕ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ.

2.3. ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΕΣ

Περιφερειακό Πλαίσιο Χωρικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης

Οι Κατευθύνσεις του ΠΠΧΣΑ Κεντρικής Μακεδονίας (Σχέδιο ΥΑ) τεκμηριώνουν τις ανάγκες παρεμβάσεις της Στρατηγικής ΒΑΑ. Συγκεκριμένα οι κατευθύνσεις για την Μητροπολιτική Περιοχή Θεσσαλονίκης προβλέπουν:

- Τον ενιαίο φυσικό σχεδιασμό και ανασύνταξη των ελεύθερων χώρων και των χώρων πρασίνου εντός της Λειτουργικής ΜΠΘ και σύνδεσή τους με τους χώρους προστασίας φυσικού περιβάλλοντος στις όμορες ζώνες. Στο πλαίσιο αυτό, προωθούνται επιμέρους παρεμβάσεις προς την κατεύθυνση α) της θεσμοθέτησης, προστασίας και διαχείρισης του περιαστικού δάσους (Σέιχ-Σου), β) της τοπικής, περιβαλλοντικής εξυγίανσης και της διευθέτησης όλων των ρεμάτων, ως στοιχείου διατήρησης της αστικής οικολογίας, γ) του σχεδιασμού – υλοποίησης Μητροπολιτικού Πάρκου πρασίνου και πολιτισμού στο χώρο της ΔΕΘ, σε συνδυασμό με τη διατήρηση και τον αναπροσανατολισμό της εκθεσιακής δραστηριότητας.
- Την εφαρμογή πολιτικής πρασίνου ως πολιτική πρώτης προτεραιότητας για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και του φαινομένου της αστικής νησίδας θερμότητας, από το τοπικό, έως το αστικό / μητροπολιτικό / περιφερειακό επίπεδο.
- Την κατά προτεραιότητα ανάδειξη και ένταξη στο αστικό – περιαστικό περιβάλλον των ιστορικών και πολιτιστικών στοιχείων και μνημείων, κατά προτίμηση σε συνδυασμό με το σχεδιασμό των ελεύθερων χώρων και των χώρων πρασίνου. Στο ιστορικό κέντρο της πόλης, επιδίωξη πρέπει να είναι η εκ νέου οριοθέτηση και ανάδειξη της φυσιογνωμίας του.

Το ΠΠΧΣΑΑ προσδιορίζει κατευθύνσεις για την Ολοκληρωμένη Διαχείριση της Παράκτιας Ζώνης και κυρίως της παράκτιας ζώνης του Θερμαϊκού. Σχετικούς με την ΒΑΑ στόχους του αποτελούν: η αποσυμφόρηση και μείωση των σημαντικών πιέσεων, η αντιμετώπιση των ζητημάτων της υφαλμύρυνσης, της διάβρωσης και της ρύπανσης και προστασία του παράκτιου χώρου από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.

Ως προς την οικονομική ανάπτυξη, το ΠΠΧΣΑΑ αναγνωρίζει τη Θεσσαλονίκη ως πόλο ανάπτυξης του Τουρισμού πόλης και προτάσσει τον σχεδιασμό και την ανάληψη δράσεων ενίσχυσης του τουρισμού πόλης (city brakes) στη Θεσσαλονίκη, με παρεμβάσεις ενίσχυσης της αγοράς (λιανικού εμπορίου), των πολιτιστικών και θρησκευτικών υποδομών (σε σύνδεση και με το Άγιο Όρος), των στοιχείων ειδικών μορφών τουρισμού (για συνέδρια, εκθεσιακές δραστηριότητες κ.α). Κύριο ζήτημα είναι η υποστήριξη του πλέγματος δραστηριοτήτων Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης στο μητροπολιτικό κέντρο Θεσσαλονίκης. Κατά συνέπεια, προκρίνεται η διευκόλυνση της λειτουργίας και επέκτασής τους στις περιοχές εγκατάστασής τους και η διευκόλυνση της υλοποίησης των ενδεχομένων αναγκαίων υποδομών διασύνδεσής τους. Ως προς τις δημογραφικές και κοινωνικές προκλήσεις το ΠΠΧΣΑΑ προτείνει άσκηση ειδικής δημογραφικής πολιτικής για τη στήριξη του Δήμου Θεσσαλονίκης. Απέναντι στο ιδιαίτερο και οξύ πρόβλημα των αστικών μεταφορών προκρίνονται κυρίως:

- η εκπόνηση – υλοποίηση γενικής μελέτης κυκλοφοριακής και συγκοινωνιακής αναδιοργάνωσης στο σύνολο της Λειτουργικής ΜΠΘ,
- η ενίσχυση του ρόλου ήπιων μέσων μεταφοράς και των βιώσιμων εναλλακτικών τρόπων μετακίνησης (με πύκνωση, βελτίωση και δημιουργία αποκλειστικών διαδρόμων των σχετικών δικτύων εναλλακτικών μέσων) και ο περιορισμός της χρήσης των Ι.Χ.,
- η εξέταση της σκοπιμότητας δημιουργίας νέων μέσων: (δημιουργία τραμ, θαλάσσια συγκοινωνία, σύστημα

λεωφορειοδρόμων (BRT, «bus rapid transit»),

- ο σχεδιασμός και εφαρμογή πολιτικής στάθμευσης και η ενθάρρυνση της κατασκευής χώρων στάθμευσης στους κόμβους των δικτύων των εναλλακτικών μέσων
- η κατάστρωση και προώθηση ειδικού σχεδίου για τη βιώσιμη αστική κινητικότητα
- η οργάνωση της διανομής και τροφοδοσίας εμπορευμάτων,
- η κάλυψη των σημαντικών ελλείψεων σε έργα υποδομής:
- και η εφαρμογή νέων τεχνολογιών για την πληροφόρηση των χρηστών του μεταφορικού συστήματος και ενίσχυση των δυνατοτήτων παρέμβασης μηχανισμών και κέντρων ελέγχου για τη διαχείριση της καθημερινής κυκλοφορίας και των έκτακτων γεγονότων.

Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια Δήμων

Η πλειοψηφία των Δήμων / Δημοτικών Ενοτήτων της περιοχής εφαρμογής έχει εκπονήσει ΓΠΣ στο πλαίσιο εφαρμογής του Ν.2508/99. Τα περισσότερα από αυτά έχουν εγκριθεί, ενώ υπάρχουν και αρκετά τα οποία λόγω της μεταρρύθμισης του σχετικού πλαισίου το 2014, ενώ έχουν ολοκληρωθεί και παραληφθεί ως σχέδια δεν έχουν ακόμα εγκριθεί. Συνολικά στην περιοχή εφαρμογής χωρίς εγκεκριμένο, ή υπό εκπόνηση ΓΠΣ είναι οι Δημοτικές Ενότητες Αμπελοκήπων και Σταυρούπολης, ενώ στις Δ.Ε. Συκεών, Νεάπολης και Πεύκων έχει εκπονηθεί μέχρι στιγμής το Α Στάδιο των Μελετών..

Βάσει των ΓΠΣ και εξαιρουμένων των δύο παραπάνω Δ.Ε. ορίζονται:

- 137 Πολεοδομικές Ενότητες, με προγραμματικό πληθυσμό περίπου 815.000 κατοίκους
- 50 από τις 137 Π.Ε. εντοπίζεται έλλειμμα ελεύθερων χώρων πρασίνου, σύμφωνα με τα ελάχιστα όρια που ορίζουν οι πολεοδομικές διατάξεις (βλέπε Χάρτη 10.2 «Περιοχές με Έλλειψη Πρασίνου» στο Παράρτημα 1).
- 94 Π.Ε. διαθέτουν μέση πληθυσμιακή πυκνότητα που υπερβαίνει τους 120 κατοίκους ανά ha, 51 πάνω από 240 και 23 πάνω από 300 (βλέπε Πίνακα Παραρτήματος 10 και Χάρτη 10.1 «Περιοχές Υψηλής Πληθυσμιακής Πυκνότητας» στο Παράρτημα 1).

Υπακούοντας στο σχετικό πλαίσιο και τις διατάξεις του Ρυθμιστικού Σχεδίου Θεσσαλονίκης (βάσει του οποίου τα ΓΠΣ καταρτίστηκαν) τα ΓΠΣ στο σύνολο τους προωθούν την ανάπτυξη της συμπαγούς πόλης εστιάζοντας (εκ των προδιαγραφών τους) στην οριοθέτηση ζωνών χρήσεων, παρά στην ανάλυση των λειτουργιών του χώρου.

Στον τομέα της αστικής αναζωογόνησης - αστικής ανάπτυξης, τα ΓΠΣ των Δ.Ε. του ΠΣΘ περιέχουν προτάσεις, οι οποίες ωστόσο συνήθως περιορίζονται στη διατύπωση πολεοδομικών μεγεθών και θεμάτων σχεδιασμού του χώρου χωρίς να διατυπώνουν ευρύτερες στρατηγικές οικονομικού και κοινωνικού χαρακτήρα. Πολύ περισσότερο οι προτάσεις των ΓΠΣ στερούνται σε μεγάλο πολλές φορές βαθμό πέραν της ολοκληρωμένης αναπτυξιακής θεώρησης, και της απαραίτητης επιχειρησιακής εξειδίκευσης που αφορά τον προγραμματισμό του τρόπου υλοποίησης των αστικών αναπλάσεων. Η έλλειψη αυτή αφορά κυρίως την χρηματοδότηση των έργων.

Σύμφωνα με τα εγκεκριμένα ΓΠΣ ή τις δημοσιευμένες προτάσεις (Στάδιο Β1) όσον δεν πρόλαβαν να εγκριθούν, ενδιαφέρον παρουσιάζουν:

- Το Προτεινόμενο σχέδιο του ΓΠΣ Θεσσαλονίκης προτείνει την εφαρμογή δύο Σχεδίων Ολοκληρωμένων Αστικών Παρεμβάσεων (ΣΟΑΠ). Το πρώτο αφορά το τμήμα του Ιστορικού Κέντρου μέχρι την περιοχή του

Σ.Σ. Σταθμού και τη Δυτική Είσοδο (όριο σχεδίου πόλης). Στόχοι του προγράμματος αναφέρονται (ως γενικοί και ενδεικτικοί): η βελτίωση των υποδομών, η αντιμετώπιση της ανεργίας, η αξιοποίηση νέων τεχνολογιών, η προσέγγιση επενδυτών κ.ο.κ. Το δεύτερο αφορά την Άνω Πόλη και έχει καθαρά πολεοδομικό χαρακτήρα. Αναπλάσεις προτείνονται στις περιοχές: Πλατεία χρηματιστηρίου - Αγ. Μηνάς, Δυτικά τείχη (12 Απόστολοι), Αρμενάκια, ενώ παράλληλα προτείνεται και ένα δίκτυο ανάπτυξης πεζοδρόμων στην περιοχή του Ιστορικού Κέντρου. Τέλος η πρόταση του ΓΠΣ Θεσσαλονίκης εστιάζει στην οργάνωση τριών περιοχών στις οποίες αναπτύσσονται σημαντικές υποδομές. Το πάρκο της ΔΕΘ, το Λιμάνι και την περιοχή του ΟΣΕ στους Λαχανόκηπους. Στις περιοχές αυτές απαιτούνται ειδικές μελέτες.

- Τα ΓΠΣ του Δήμου Καλαμαριάς και της Δ.Ε. Πυλαίας προτείνουν τον ορισμό περιοχής Ειδικής Χωροταξικής και Πολεοδομικής Μελέτης για το Παράκτιο Μέτωπο. Το ίδιο ισχύει και για το ΓΠΣ Μενεμένης που προτείνει την εφαρμογή ΠΕΧΠ στην περιοχή των εκβολών του Δενδροποτάμου.

Επιχειρησιακά Σχέδια Δήμων

Από τη μελέτη των Επιχειρησιακών Σχεδίων των Δήμων της Περιοχής Εφαρμογής της Στρατηγικής ΒΑΑ, γίνονται εύκολα αντιληπτές οι προτεραιότητες και οι ανάγκες που καταγράφονται (αναφορές στις αναλύσεις swot και στη στρατηγική), κυρίως εκείνες οι προτεραιότητες που δίνουν έμφαση αρχικά στην επιχειρηματικότητα και τις μεταφορές και στη συνέχεια στην κοινωνική πολιτική και τη διοικητική ικανότητα. Στον αντίποδα ελάχιστη πρόβλεψη υπάρχει για δράσεις που θα συμβάλουν στην έρευνα και καινοτομία και στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, συνεπώς και μικρότερη συνάφεια με τις αντίστοιχες προκλήσεις. Επιπλέον, γίνεται σχετικά περιορισμένη αναφορά στον Τουρισμό παρότι αποτελεί για το σύνολο της Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης, στρατηγικό κλάδο ανάπτυξης και ένα εργαλείο το οποίο απαιτεί τη συνδρομή όλων.

Πιο συγκεκριμένα, ο Επιχειρησιακός Σχεδιασμός που υλοποιείται στο επίπεδο των Δήμων, σχεδόν συνολικά διαμορφώνει τέσσερις Άξονες στους οποίους γίνεται η συσχέτιση με τις προκλήσεις:

- Στον πρώτο Άξονα, καταγράφονται οι ανάγκες και οι προτεραιότητες των Δήμων σχετικά με την αναβάθμιση του περιβάλλοντος και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής. Οι ανάγκες και οι προτεραιότητες αυτές ανταποκρίνονται στις περιβαλλοντικές προκλήσεις και τις προκλήσεις σχετικά με την κλιματική αλλαγή. Επιδιώκεται η βιώσιμη ανάπτυξη, η προστασία του περιβάλλοντος (φυσικού – ανθρωπογενούς), η αναβάθμιση του αστικού περιβάλλοντος, δικτύων και υποδομών.
- Στον δεύτερο Άξονα, περιλαμβάνονται οι ανάγκες και οι προτεραιότητες που θέτουν οι Δήμοι για την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής, τη βελτίωση της υγείας, της παιδείας και την προώθηση πολιτισμού και αθλητισμού. Υπάρχει εμφανής συσχέτιση με τις δημογραφικές και τις κοινωνικές προκλήσεις.
- Αναφορικά με τον τρίτο Άξονα, προωθείται η τόνωση της τοπικής οικονομίας και η υποστήριξη της απασχόλησης του πληθυσμού, για την αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης και την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, προκλήσεις που αφορούν σαφώς το οικονομικό περιβάλλον.
- Αξίζει να σημειωθεί ότι συνολικά όλοι οι Δήμοι στον Επιχειρησιακό Σχεδιασμό τους περιλαμβάνουν δράσεις για τη βελτιστοποίηση της διοικητικής τους ικανότητας, σύμφωνα με τις ανάγκες και τις προτεραιότητες που έχουν διαμορφωθεί, οι οποίες ωστόσο δεν ανταποκρίνονται σε κάποια από τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η Περιοχή Εφαρμογής.

Στο Δήμο Θεσσαλονίκης, οι προκλήσεις που προσεγγίζονται μέσα από την εκτενή αναφορά στο Επιχειρησιακό του Σχέδιο για την τρέχουσα Προγραμματική Περίοδο, είναι αυτές που σχετίζονται με την επιχειρηματικότητα και την ανταγωνιστικότητα και την κοινωνική πολιτική (αντιμετώπιση φτώχειας, απασχόληση).

Στον Επιχειρησιακό Σχεδιασμό του Δήμου Καλαμαριάς γίνεται αναφορά στις περισσότερες από τις προκλήσεις ωστόσο δεν υπάρχει εστίαση σε εκείνες που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή και το φαινόμενο της «γκετοποίησης». Αναφορικά με τις υπόλοιπες προκλήσεις, υπάρχει εκτενής αναφορά στους Θεματικούς Στόχους της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και τεκμηριωμένη παράθεση.

Στον Επιχειρησιακό Σχεδιασμό του Δήμου Αμπελοκήπων – Μενεμένης, προσεγγίζεται το σύνολο των προκλήσεων, ωστόσο η σχετική ανάλυση είναι περιορισμένη.

Στον Δήμο Δέλτα, ο Επιχειρησιακός Σχεδιασμός παρουσιάζει συνάφεια με όλες τις προκλήσεις, κυρίως με όσες δίνουν έμφαση στην επιχειρηματικότητα.

Επιπλέον, στον Δήμο Κορδελιού – Ευόσμου οι κατευθύνσεις του Επιχειρησιακού Σχεδίου, δίνουν ιδιαίτερη έμφαση στην επιχειρηματικότητα, το περιβάλλον, την κοινωνική πολιτική και την απασχόληση, για την ολοκληρωμένη αναπτυξιακή πορεία του.

Στο Δήμο Νεάπολης Συκεών απουσιάζουν οι αναφορές σχετικά με την έρευνα και καινοτομία, την ενσωμάτωση ΤΠΕ και κλιματική αλλαγή.

Στον Δήμο Παύλου Μελά απουσιάζουν οι αναφορές στην έρευνα και καινοτομία αλλά προσεγγίζονται αναλυτικά τα ζητήματα των προκλήσεων που σχετίζονται επιχειρηματικότητα, περιβάλλον, μεταφορές και κοινωνική πολιτική. Ο Δήμος Πυλαίας – Χορτιάτη εστιάζει στην επιχειρηματικότητα και την κοινωνική πολιτική λείπουν όμως οι αναφορές στις προκλήσεις της κλιματικής αλλαγής.

Μελέτες / κείμενα πολιτικής

Σχέδια Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας

Τα Σχέδια Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας, που εκπονούν ορισμένοι από τους Δήμους της Περιοχής Εφαρμογής, που επιδιώκουν τη διαμόρφωση πολιτικών σύμφωνα με τις αρχές της βιώσιμης κινητικότητας, αντικατοπτρίζουν σε μεγάλο βαθμό τις προκλήσεις που δέχεται η Περιοχή Εφαρμογής.

Πιο συγκεκριμένα, το Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας που εκπονήθηκε από τον ΣΑΣΘ το 2014 για τη Μητροπολιτική περιοχή της Θεσσαλονίκης, θέτει ορισμένες προτεραιότητες οι οποίες εκφράζουν και σε μεγάλο βαθμό τις προκλήσεις που δέχεται η Περιοχή Εφαρμογής. Ειδικότερα, προωθείται η ανάπτυξη των μέσων μαζικής μεταφοράς και όλων των μη ρυπογόνων μέσων (βάδισμα, ποδηλασία), η μείωση της κυκλοφορίας των αυτοκινήτων, η διασύνδεση των συγκοινωνιών και η ενίσχυση της διατροφικότητας για όλα τα μέσα μεταφοράς. Οι προτεραιότητες αυτές αποτυπώνονται και στα Μέτρα που έχουν καταρτιστεί στο πλαίσιο του Σχεδίου (Μέτρο 3: Ενημέρωση / ευαισθητοποίηση πολιτών για αποθάρρυνση της αλόγιστης χρήσης ΙΧ, Μέτρο 5: Διασύνδεση Μετρό/Τραμ/λεωφορείων με δημιουργία χώρων μετεπιβίβασης και αναδιάρθρωση των στάσεων, Μέτρο 9: Πεζοδρομήσεις και αναπλάσεις του δημόσιου χώρου, Μέτρο 10: Δίκτυο Ποδηλατοδρόμων) και υποδηλώνουν μια συνάφεια με τις προκλήσεις που δέχεται η Περιοχή Εφαρμογής, κυρίως με αυτές που σχετίζονται με την ενίσχυση των τριτογενών δραστηριοτήτων, τις αναμενόμενες επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, καθώς και την ανάπτυξη του φαινομένου της αστικής νήσου θερμότητας.

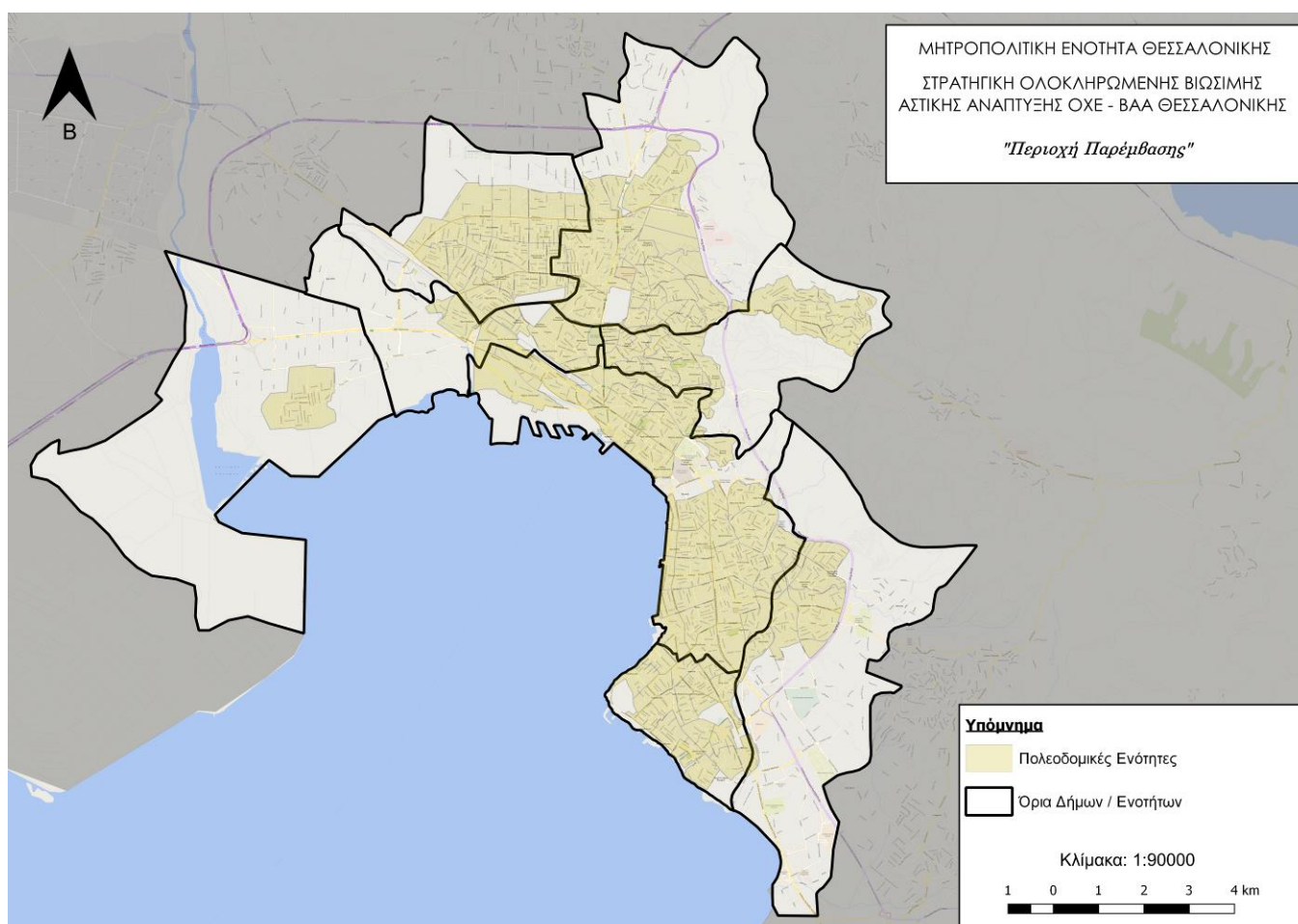
Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας εκπονείται και στο Δήμο Πυλαίας – Χορτιάτη. Οι βασικοί Άξονες Στρατηγικής του Σχεδίου παρουσιάζουν κοινές συνιστώσες με το αντίστοιχο Σχέδιο της Θεσσαλονίκης και αφορούν την Ανάδειξη του ποδηλάτου και της πεζής μετακίνησης ως πρωτεύουσες μορφές κινητικότητας, την Προώθηση της ηλεκτροκίνησης, τη Βελτίωση της Ποιότητας Εξυπηρέτησης των Δημοσίων Συγκοινωνιών, την Οργάνωση της Μηχανοκίνητης Κυκλοφορίας και την Αναβάθμιση της εικόνας της πόλης και του τρόπου ζωής των πολιτών της. Οι Άξονες που διαμορφώνονται, μετά και από την προτεραιοποίηση αναγκών, εμφανίζουν συνάφεια με πλήθος προκλήσεων που αντιμετωπίζει η Περιοχή Εφαρμογής, κυρίως αναφορικά με την ποιότητα ζωής και του περιβάλλοντος.

Σχέδια Δράσης για την αντιμετώπιση του φαινομένου της φτώχειας και την κοινωνική ενσωμάτωση

Συνάφεια με τις προκλήσεις που δέχεται η Περιοχή Εφαρμογής, παρουσιάζεται και στα Σχέδια Δράσης για την αντιμετώπιση του φαινομένου της φτώχειας και την κοινωνική ενσωμάτωση που έχουν εκπονηθεί για Δήμους της Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης και συγκεκριμένα στους Δήμους Δέλτα, Πυλαίας – Χορτιάτη, Κορδελιού Ευόσμου. Στην πλειοψηφία των Σχεδίων, διαμορφώνονται τέσσερις Άξονες Προτεραιότητας σχετικά με την Αντιμετώπιση της ακραίας φτώχειας και του Κοινωνικού Αποκλεισμού – Ενεργό Κοινωνική Ενσωμάτωση των Ευπαθών Ομάδων, τη Βιώσιμη λειτουργία και αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων κοινωνικών υπηρεσιών από το Τοπικό Δίκτυο Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης – Βελτίωση πρόσβασης σε υπηρεσίες Πρόνοιας και Υγείας, την Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της κοινωνικής οικονομίας και τέλος την Ενίσχυση της επιχειρησιακής ικανότητας του Δήμου για το σχεδιασμό, υλοποίηση και συντονισμό Δράσεων/Έργων και των Τοπικών Κοινοτήτων. Οι Άξονες περιλαμβάνουν δράσεις που διαχειρίζονται θέματα άμβλυνσης των κοινωνικών επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης (μείωση του εισοδήματος στην πόλη με ρυθμό διπλάσιο από ότι σε όλη την Περιφέρεια, η οικονομική κρίση οξύνει τις κοινωνικές και δημογραφικές προκλήσεις και περιορίζει τη δυνατότητα να υλοποιηθούν παρεμβάσεις αντιμετώπισης και των περιβαλλοντικών και κλιματικών προκλήσεων) καθώς και ανάγκες κοινωνικής φύσεως όπως την ενσωμάτωση των ομάδων υπό κίνδυνο στη λειτουργία της πόλης χωρίς κίνδυνο γκετοποίησης, τις μεταναστευτικές και προσφυγικές πιέσεις.

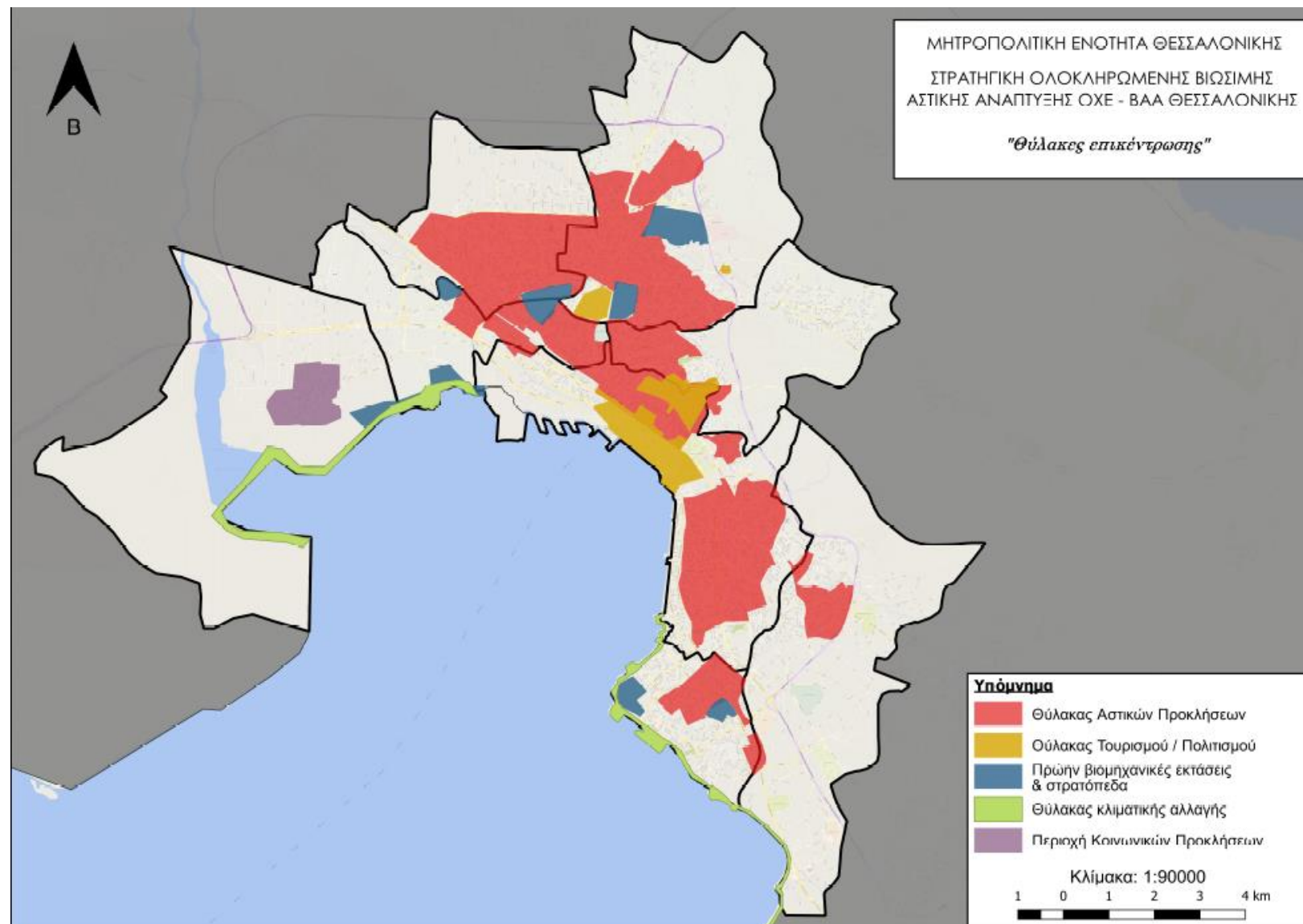
2.4. ΧΑΡΤΕΣ²⁴

α. Συνολικός Χάρτης της Περιοχής Εφαρμογής

²⁴ Παρατίθεται ως εικόνα η πληροφορία των χαρτών και οι χάρτες περιλαμβάνονται στην κλίμακά τους, σε εκτύπωση A3, στο σχετικό Παράρτημα 1.

β. Χάρτης Θυλάκων Επικέντρωσης

2.5. ΘΥΛΑΚΕΣ ΕΠΙΚΕΝΤΡΩΣΗΣ²⁵

Ο προσδιορισμός των θυλάκων γίνεται με τη χρήση Μεθόδων Πολυκριτηριακής Λήψης Αποφάσεων (ΜΠΛΑ - MCDM) και ένα ευρύ φάσμα άλλων αναλυτικών σχετικών μεθόδων ενσωματώνεται σε ένα γεωχωρικό σύστημα προκειμένου να λύσει με την χρήση της σύνθεσης της πληροφορίας στον χώρο και την βοήθεια των εργαλείων GIS πολύπλοκα ζητήματα του "πραγματικού κόσμου". Τα Πολυκριτηριακά Συστήματα Υποστήριξης Χωρικών Αποφάσεων αποτελούν μέρος ενός ευρύτερου τομέα συστημάτων που αποκαλείτε SDSS (Spatial Decision Support Systems). Τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται είναι ποσοτικά και εμπειρικά και η χωρική τους αποτύπωση μπορεί να περιλαμβάνει ορισμένες υποθέσεις (που έχουν αναφερθεί σε επίπεδο ανάλυσης) και οι οποίες είναι απαραίτητες προκειμένου να καλύψουν τα κενά πληροφορίας που υπάρχουν (Αναλυτικότερα για τη μεθοδολογία εντοπισμού των θυλάκων και τα στοιχεία που λήφθηκαν / κριτήρια που εφαρμόστηκαν υπόψη βλέπε Παράρτημα 10).

Θύλακας Επικέντρωσης 1: Περιοχές Έντασης Προκλήσεων (θύλακας αστικών προκλήσεων)

Ακριβή όρια και ενότητες που περιλαμβάνονται

Ειδικότερα εντός του **θύλακα αστικών προκλήσεων** εντάσσονται:

- Στο Δήμο Αμπελοκήπων Μενεμένης:
 - **οι Πολεοδομικές ενότητες 1, 2, 3** (περιοχή που περικλείεται από τις οδούς Ελ. Βενιζέλου – Κυρίμη Γ. – Κίμωνος – Περικλέους – Ναυάρχου Κουντουριώτου – Κονηρών – Αλεξίου Έλλης – Δενδροποτάμου - Ελ. Βενιζέλου) **η Π.Ε. 4** (μόνο η περιοχή που περικλείεται από το όριο των σιδηροδρομικών γραμμών νότια της οδού Αλεξίου Έλλης – τις οδούς Βάρναλη – Μοναστηρίου-Κουμαρά Γ. – Γιαννιτών – Λεωφ. Δενδροποτάμου με εξαίρεση την περιοχή των ΚΤΕΛ Μακεδονία) και **Π.Ε. 5** (περιοχή που περικλείεται από τις οδούς Μ. Αλεξάνδρου – 28^{ης} Οκτωβρίου – Αναγνωστάκη Μ. – κοίτη Δενδροποτάμου – Νικηταρά – Κύπρου – Σόλωνος – Βενιζέλου – Μ. Αλεξάνδρου) της Δ.Ε. Μενεμένης
 - **το σύνολο της Δ.Ε. Αμπελοκήπων** (περιοχή που περικλείεται από τις οδούς Λεωφ. 28^{ης} Οκτωβρίου – Ακριτών – Ελευθερίας – Αδριανουπόλεως – Λαχανά - Λεωφ. 28^{ης} Οκτωβρίου – Κουτήφαρη – Κατσάνου – Αγ. Πάντων – Χαλκοκονδύλη – Λεωφ. Καλλιθέας – Γεννηματά Γ. – Αρκαδίου – Κυρίμη Γ. – Βενιζέλου Ελ. – Δαβάκη Κ. με παρόδους - Λεωφ. 28^{ης} Οκτωβρίου).
- Στο Δήμο Θεσσαλονίκης:
 - **οι πολεοδομικές ενότητες 3, 4, 5, 7, 8** (περιοχή που περικλείεται από τις οδούς Μαργαροπούλου – Καλού Μιχαήλ – Μοναστηρίου – Εγνατία – Εθνικής Αμύνης – Αγίου Δημητρίου – Ζωγράφου Ελένης – Καστρών – Λεωφ. ΟΧΙ - Ακροπόλεως – Βενιζέλου Ελ. – Επταπυργίου – Ναούμ – Αγράφων – Τειχών – Σαπουντζόγλου Ιορδάνη – Παπαδόπουλου Γ. – Έβρου – Παπαδοπούλου Αλεξ. – Μετεώρων – Μακεδονομάχων – Αμαλιάδος – Καυκάσου – Καρπενησιώτη – Δεμερτζή Κ. – Λαγκαδά – Κουτήφαρη – Κατσάνου – Αγ. Πάντων – Χαλκοκονδύλη – Λεωφ. Καλλιθέας - Μαργαροπούλου).
 - **η πολεοδομική ενότητα 6** (η περιοχή που περικλείεται από τις οδούς Βιζυηνού – οικοδομικά τετράγωνα οδών παρόδου Κωνσταντινουπόλεως, Χατζηγιαννάκη και Παπαχριστοδούλου – οδός Αμπατζόγλου – οικοδομικά τετράγωνα οδών Σκοπέλου και Πέτρας – οδός Αγαθουπόλεως – Εύξεινου Πόντου – Ελευθερών – Βιζυηνού – Μεσολογγίτη Β. – Νοτάρα με τα οικοδομικά τετράγωνα εκατέρωθεν αυτής – Μάτση Κυριάκου – Κυριακίδη Στίλπωνος – Τέλογλου Νέστορα – Αγωνιστών Πανεπιστημίου ΑΠΘ / Καθηγητού Βυζουκίδου- Βιζυηνού).

²⁵ Παρατίθεται ως εικόνα η πληροφορία των χαρτών των θυλάκων και οι χάρτες περιλαμβάνονται στην κλίμακά τους, σε εκτύπωση Α3, στο σχετικό Παράρτημα 1.

- **οι πολεοδομικές ενότητες 19, 20, 21, 22, 24** (η περιοχή που περικλείεται από τις οδούς Λεωφόρος Κ. Καραμανλή – Βούλγαρη – Παπαναστασίου - Αγγέλου Γιάννη - Αναξιμάνδρου - Απόλλωνος - Αμφιπόλεως - Δορυλαίου - Μπρατισλάβας - Πραξαγόρα - Πολυγνώτου με όλα τα οικοδομικά τετράγωνα εκατέρωθεν αυτής - Ολύνθου - Διαγόρα με όλες τις παρόδους - οικοδομικά τετράγωνα εκατέρωθεν οδών Παπαρήγα, Σημίτη, Κισσάβου, Αγ. Μαρίνας - Μπελογιάννη Ν. - Γεναδίου - Ελευθεριάδου Κούλας - Κατσιμήδη - Αγ. Δημητρίου - Πλήθωνος Γεμιστού Γ. - Τζοβαροπούλου - Καυτατζόγλου – Λεωφ. Κ. Καραμανλή).
- **οι πολεοδομικές ενότητες 11, 12, 13, 14, 15** (μόνο η περιοχή που ορίζεται από τις οδούς Καυτατζόγλου – Εγνατία – Λεωφόρος Κ. Καραμανλή – Βούλγαρη - Μοσχονησίων- Βασιλίσσης Όλγας – Βασιλέως Γεωργίου Α).
- Στο Δήμο Καλαμαριάς:
 - **οι Πολεοδομικές ενότητες 4, 10, 11, 12, 14, 15** της Καλαμαριάς (η περιοχή που περικλείεται από τις οδούς Κηφισίας – Μητρ. Καραβαγγέλη Γερμανού – Κολλάρου Γρηγορίου – Ήρας – Ερυθρού Σταυρού – τις οδούς Ομήρου και Σουλίου με τα εκατέρωθεν αυτών οικοδομικά τετράγωνα – την Περιφερειακή οδό – την Εθνικής Αντιστάσεως – Ελ. Βενιζέλου – Αίαντος – Δροσίνη – Κεραμοπούλου – Δαβάκη – Φιλίππου – Αγ. Βασιλείου – Μητροπολίτου Ιωσήφ – Τσινγκιρίδου – Κ. Καραμανλή – Χαλδίας – Αγ. Ζαχαρίου – Πόντου – Κολοτούρου – Μικρουλέα Ηλία – Μουρουζίδων – Χιλής – Μεταμορφώσεως – Αιγαίου - Κηφισίας).
 - **η πολεοδομική ενότητα 16** (η περιοχή που περικλείεται από την οδό Γ. Μαύρου – τη γραμμή οριοθέτησης του ρέματος νότια της οδού Ποσειδώνος - την οδό Δημοκρίτου – την οδό Κ. Καραμανλή – την οδό Ηλέκτρας – τη Λεωφ. Εθνικής Αντιστάσεως – την οδό Γ. Μαύρου)
- Στο Δήμο Κορδελιού – Ευόσμου:
 - **οι Πολεοδομικές ενότητες 1, 2, 3, 4 και 5** της Δ.Ε. Ελευθερίου – Κορδελιού (η περιοχή που περικλείεται από τις οδούς Επτανήσου – Βερμίου – Φιλίππου – Πολυγύρου – Περικλέους – Μουσών – Φιλίππου Φλώρου - Ανδρόνικου Μ. – Τερψιχόρης – Σπύρου Λούη – δυτικά από το όριο τον ΕΛΠΕ – την οδό Μοναστηρίου – την οδό Επτανήσου).
 - **οι Πολεοδομικές ενότητες 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15** της Δ.Ε. Ευόσμου (η περιοχή που περικλείεται από τις οδούς Επτανήσου – Βερμίου – Φιλίππου – Πολυγύρου – Περικλέους – Μουσών – Φιλίππου Φλώρου - Ανδρόνικου Μ. – Τερψιχόρης – Σπύρου Λούη – τη ζώνη απαλλοτρίωσης της Περιφερειακής οδού – την οδό Ιθάκης – την οδό 17^{ης} Νοέμβρη – την οδό Νίκης – την οδό Παγκρατίου – την οδό Ακρίτα - την Καραολή και Δημητρίου – τη Λεωφ. Δενδροποτάμου – τη Μοναστηρίου– την Επτανήσου).
- Στο Δήμο Νεάπολης – Συκεών:
 - **οι πολεοδομικές ενότητες 1, 2, 3, 4, 5, 9, 10** της Δ.Ε. Συκεών (η περιοχή που περικλείεται από τις οδούς Σαπουντζόγλου Ιορδάνη – Παπαδόπουλου Γ. – Έβρου – Παπαδοπούλου Αλεξ. – Μετεώρων – Μακεδονομάχων – Αμαλιάδος – Καυκάσου – Ρήγα Φεραίου – Κρήτης – Ρήγα Φεραίου – Κορυτσάς – Λεωφ Ανδρέα Παπανδρέου – Επταπυργίου – Καστοριάς – Καρόλου Κουν – Γουναρίδη Ζ. – Λουντέμη – Λαμπράκη – Μελίνας Μερκούρη – Μεσολογγίου – Κουντουρά – Γάυδου – Ανάφης - Σαπουντζόγλου)
 - **οι πολεοδομικές ενότητες 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8** της Δ.Ε. Νεαπόλεως (η περιοχή που περικλείεται από τις οδούς Λαγκαδά – Δαβάκη – Αγνώστου Στρατιώτου – Αμάσειας – Διγενή (έως Αγ. Σάββα) - Οδ. Ελύτη – Διγενή - Νικηταρά - Μαυροκορδάτου – Λεωφ Ανδρέα Παπανδρέου - Κορυτσάς - Ρήγα Φεραίου - Κρήτης - Ρήγα Φεραίου - Καρπενησιώτη Αθ. - Δεμερτζή Κ. - Λαγκαδά)
 - **οι πολεοδομικές ενότητες 1, 2** της ΔΕ Αγίου Παύλου (η περιοχή που περικλείεται από τις οδούς Βενιζέλου Ελ. – Επταπυργίου – Ανθέων – Καβάλας – Κολοκοτρώνη – Ηπείρου – Φιλιτών – Κονίτσης – Ικάρου – Μακεδονομάχων – Λεωφ. ΟΧΙ – Ακροπόλεως – Βενιζέλου Ελ.).

- Στο Δήμο Παύλου Μελά:
 - ο οι πολεοδομικές ενότητες 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 της Δ.Ε. Πολίχνης (η περιοχή που περικλείεται από τις οδούς Νικοπόλεως – Ισαύρων – Λαγκαδά – Δημοκρίτου – Κύπρου – Φλέμινγκ Αλ. – Σταυρουπόλεως – Κορίνθου – Εθνικής Αντίστασης - Αγ. Παντελεήμονος – Παύλου Μελά – Αγίας Μαρίας - Αγνώστου Στρατιώτου – Αμάσειας – Διγενή (έως Αγ. Σάββα) - Οδ. Ελύτη – Διγενή - Νικηταρά - Μαυροκορδάτου – Λεωφ. Ανδρέα Παπανδρέου – Καρπενησίου – Ειρήνης – Ιφιγένειας – Αγ. Ευγενίου Τραπεζούντος – Ερευνητού Παπανικολάου – 25^{ης} Μαρτίου – Γονατά Αντ. – Μυτιλήνης – Αλκιβιάδου – Λεωφ. Στρατού – Περιφερειακή Οδός – Πάροδος Β Ανθοκήπων – Λαγκαδά – Πάροδος 11 Αγ. Πέτρου – Θερμαϊκού – Αιγαίου – Νικοπόλεως.)
 - ο η πολεοδομική ενότητα 1 της Δ.Ε. Ευκαρπίας (η περιοχή που περικλείεται από τις οδούς Παπαδιαμάντη Αλέξανδρου (Ταντάλου) – Αγίου Δημητρίου - Φιλύρου – Κολοκοτρώνη – Μποτσκάρη Γεωργίου – Προφήτη Ηλία – Ρίτσου – Χαλκιδικής – Παπαναστασίου – Ηφαίστου – Οδ. Ελύτη – Αφροδίτης – 25^{ης} Μαρτίου – Περιφερειακή Οδός – Ανθοκήπων – Λαγκαδά – Ποσειδώνος – Παπαδιαμάντη Αλέξανδρου (Ταντάλου)).
 - ο η Δ.Ε. Σταυρούπολης με εξαίρεση την περιοχή που περικλείεται από τις οδούς Δενδροποτάμου – Καραολή και Δημητρίου – Λαγκαδά – Ακρίτων – 26^{ης} Οκτωβρίου (επιλέξιμη η περιοχή που περικλείεται από τις οδούς Νικοπόλεως – Ισαύρων – Λαγκαδά – Δημοκρίτου – Κύπρου – Φλέμινγκ Αλ. – Ιεραποστόλου Κοσμά – Κύπρου – Θηβών - Κρυστάλλη Κ. – Θηβών – Σταυρουπόλεως – Λεβαντή Πέτρου – Λαγκαδά - Καραολή και Δημητρίου – Ακρίτα - Παγκρατίου – Νίκης - 17^{ης} Νοέμβρη – Ιθάκης – Περιφερειακή Οδός – Γεννηματά – Ιασονίδου – Βελουχιώτη – Αιγαίου - Νικοπόλεως)
- Στη ΔΕ Πυλαίας:
 - ο οι πολεοδομικές ενότητες 2, 3 (η περιοχή που περικλείεται βόρεια από τη γραμμή οριοθέτησης του Ελαιορέματος – δυτικά από το όριο της ζώνης απαλλοτριώσεως της Περιφερειακής οδού - την οδό Χαλκιδικής - την Εγνατίας έως τη συμβολή της με τη γραμμή οριοθέτησης του Ελαιορέματος)
 - ο οι πολεοδομικές ενότητες 7, 8 (η περιοχή που περικλείεται από τις οδούς Περραιβού Χ. - Γρ. Λαμπράκη - Σταγειρίτη Αθ. - Τσέλιου Δ. - Περραιβού Χ.)

Σκοπιμότητα

Στη συγκεκριμένη τυπολογία του **θύλακα αστικών προκλήσεων** εντάσσονται περιοχές με τα παρακάτω χαρακτηριστικά:

- Πυκνοδομημένες / πυκνοκατοικημένες Πολεοδομικές Ενότητες
- Ελλείμματος (προγραμματικού ή πραγματικού) πρασίνου.
- Χαμηλού εισοδήματος, ή μεγάλης μείωσης εισοδήματος (2012-2009).
- Ένταση κοινωνικών φαινομένων

Συμπληρωματικά συνεκτιμώνται

- Η υψηλή κυκλοφοριακή φόρτιση και οχλήσεις ηχορύπανσης.
- Η παλαιότητα οικιστικού αποθέματος / χαμηλή αξία γης (συγκριτικά με γειτονικές περιοχές).
- Οι μεικτές επαγγελματικές χρήσεις που παρουσιάζουν εγκατάλειψη / περιοχές ορισμένες ως κεντρικών

λειτουργιών.

- Η υψηλή γήρανση (δευτερογενής εκτίμηση)
- Η υψηλή ανεργία (εμπειρική εκτίμηση).

Για τον ορισμό της συγκεκριμένης κατηγορίας θυλάκων σε πρώτο επίπεδο ορίζεται η κύρια χωρική μονάδα αναφοράς, η οποία είναι η Πολεοδομική Ενότητα (Π.Ε.). Η επιλογή αυτή γίνεται καθώς δια του συστήματος πολεοδομικού σχεδιασμού οι Π.Ε. αποτελούν ομοειδής χωρικές μονάδες οι οποίες χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των βασικών (αστικών) μεγεθών.

Για τον ορισμό των περιοχών θυλάκων τα ακόλουθα βασικά μεγέθη που περιλαμβάνονται στις μελέτες των ΓΠΣ λαμβάνονται υπόψη:

- Η θεωρητική πυκνότητα (brutto), όσο μεγαλύτερη, τόσο μεγαλύτερη πιθανότητα υποβάθμισης
- Η μίξη χρήσεων γης, λαμβάνονται υπόψη καταρχάς περιοχές που χαρακτηρίζονται ως κεντρικών λειτουργιών (λαμβάνουν επιβάρυνση, αποτελούν κατά κύριο λόγο περιοχές που απαιτούν αναζωογόνηση) αλλά και περιοχές στις οποίες υπάρχει έντονη μίξη χρήσεων που ενδέχεται να δημιουργούνται συγκρούσεις (π.χ. κατοικία- χονδρεμπόριο ή μεταποίηση).
- Το αν υπάρχει προγραμματικό έλλειμμα σε ελεύθερους χώρους
- Το αν καταγράφεται έλλειμμα σε χώρους (όχι σε κτήρια) για εκπαιδευτικές και πολιτιστικές υποδομές.
- Η παλαιότητα του οικιστικού αποθέματος (δεν καταγράφεται σε όλες τις περιπτώσεις από τα ΓΠΣ, ωστόσο συμπληρώνεται από άλλα εμπειρικά δεδομένα).

Τα αποτελέσματα συσχετίζονται με τα στοιχεία του μέσου φορολογητέου εισοδήματος του οικονομικού έτους 2012 ανά Τ.Κ., τις τιμές των ακινήτων για κάθε περιοχή (όπως προέκυψαν από εκτεταμένη έρευνα ανά περιοχή - Π.Ε.), την εκτίμηση του πραγματικού (και όχι χαρακτηρισμένου) πράσινου χώρου όπως προκύπτει από το CORINE 2010, αλλά και από αποτύπωση δορυφορικών εικόνων. Με την βοήθεια της εφαρμογής Traffic του google maps προσδιορίστηκαν οι ζώνες υψηλής κυκλοφοριακής συμφόρησης. Ενώ για την επιλογή του εύρους των θυλάκων συνυπολογίστηκε και το ποσοστό Γήρανσης ανά Δημοτική Ενότητα.

Στο μοντέλο επίσης συνεκτιμήθηκαν και στοιχεία που προσκομίστηκαν από τους δήμους, τόσο κατά τη φάση σχεδιασμού του Οδηγού Εφαρμογής, όσο και κατά τις συναντήσεις της Αστικής Αρχής με τους εκπροσώπους των Δήμων καθώς και ευρήματα ερευνών και μελετών άλλων φορέων όπως π.χ. το ΤΕΕ ("Αρχιτεκτονικοί και πολεοδομικοί μετασχηματισμοί στη Θεσσαλονίκη λόγω της μετανάστευσης", ΤΕΕ/ΤΚΜ, 2010). Οι περιοχές επιλέγονται με βάση την κάλυψη τουλάχιστον 2 κριτηρίων από τα 4 βασικά (και την προϋπόθεση του κριτηρίου της αστικότητας). Για να μπορέσει να συνεκτιμηθεί και η επίδραση επιπλέον παραγόντων που δημιουργούν αρνητικές ή ευνοϊκές συνθήκες πέραν των αρχικών περιοχών που εντοπίζονται επισημαίνονται και ορισμένες εξαιρέσεις.

Στη συνέχεια παρουσιάζονται συνοπτικά τα κριτήρια. Αναλυτικότερα για τη μεθοδολογία εντοπισμού των θυλάκων, τα στοιχεία που λήφθηκαν / κριτήρια που εφαρμόστηκαν και τους σχετικούς χάρτες βλέπε Παράρτημα 10.

α. Πληθυσμιακή πυκνότητα:

Το πρώτο κριτήριο που αναλύεται, είναι η πληθυσμιακή πυκνότητα σε επίπεδο Πολεοδομικής Ενότητας, όπως αυτή προσδιορίζεται από τις μελέτες ΓΠΣ. Η πληθυσμιακή πυκνότητα μιας περιοχής αποτελεί δείκτη ποιότητας κατοικίας,

καθώς η πυκνοκατοίκηση συνδέεται στη γενική περίπτωση²⁶ με περιβαλλοντική υποβάθμιση (κακός αερισμός - φωτισμός, κυκλοφοριακή όχληση - ατμοσφαιρική ρύπανση, θόρυβος) και χαμηλό εισόδημα (μικρή κατά κεφαλήν επιφάνεια κατοικίας, περιορισμένος χώρος).

Ως τιμή για την εφαρμογή του κριτηρίου διαχωρισμού επιλέχθηκε η πυκνότητα των 150 ατόμων ανά εκτάριο (η τιμή των 100 ατ./ha θεωρείται ως ανώτατο όριο του χαρακτηρισμού μιας περιοχής ως ήπιας οικιστικής ανάπτυξης σύμφωνα με το ΦΕΚ 285 Δ /2004, η μέση τιμή σε επίπεδο ΠΣΘ βάσει του πληθυσμού της απογραφής του 2011 και του συνόλου της εντός σχεδίου περιοχής - συμπαγούς πόλης υπολογίζεται περίπου στα 148 ατ./Ha²⁷). Με βάση τα στοιχεία αυτά η τιμή των 150 κατ./Ha ορίζεται ως το όριο που διαχωρίζει τις περισσότερες πυκνοκατοικημένες από τις λιγότερες πυκνοκατοικημένες ζώνες της πόλης. Επισημαίνεται ότι η μέτρηση των πυκνοτήτων από τα ΓΠΣ σε πλήρως δομημένες περιοχές είναι υποτιμημένη, σε σχέση με τη πραγματική, καθώς ο υπολογισμός τις στις μελέτες ΓΠΣ γίνεται βάση του Συντελεστή Δόμησης, ο οποίος δεν λαμβάνει υπόψη τις υπερβάσεις που προκύπτουν α) από τη χρήση των διατάξεων μεταφοράς συντελεστή, ή β) από την υπερβαίνουσα παράνομη δόμηση (π.χ. ημι-υπαίθριοι).

Ως τιμή για την εφαρμογή του κριτηρίου διαχωρισμού επιλέχθηκε η πυκνότητα των 150 ατόμων ανά εκτάριο (η τιμή των 100 ατ./ha θεωρείται ως ανώτατο όριο του χαρακτηρισμού μιας περιοχής ως ήπιας οικιστικής ανάπτυξης σύμφωνα με το ΦΕΚ 285 Δ /2004, η μέση τιμή σε επίπεδο ΠΣΘ βάσει του πληθυσμού της απογραφής του 2011 και του συνόλου της εντός σχεδίου περιοχής - συμπαγούς πόλης υπολογίζεται περίπου στα 148 ατ./Ha²). Με βάση τα στοιχεία αυτά η τιμή των 150 κατ./Ha ορίζεται ως το όριο που διαχωρίζει τις περισσότερες πυκνοκατοικημένες από τις λιγότερες πυκνοκατοικημένες ζώνες της πόλης. Επισημαίνεται ότι η μέτρηση των πυκνοτήτων από τα ΓΠΣ σε πλήρως δομημένες περιοχές είναι υποτιμημένη, σε σχέση με τη πραγματική, καθώς ο υπολογισμός τις στις μελέτες ΓΠΣ γίνεται βάση του Συντελεστή Δόμησης, ο οποίος δεν λαμβάνει υπόψη τις υπερβάσεις που προκύπτουν α) από τη χρήση των διατάξεων μεταφοράς συντελεστή, ή β) από την υπερβαίνουσα παράνομη δόμηση (π.χ. ημι-υπαίθριοι).

β. Περιοχές με έλλειμμα πρασίνου.

Το μετρούμενο μέγεθος από τα ΓΠΣ είναι προγραμματικό, δηλαδή προκύπτει με βάση τον προγραμματικό πληθυσμό και όχι τον πραγματικό πληθυσμό κάθε Πολεοδομικής Ενότητας. Αυτό σημαίνει ότι για μεν κορεσμένες Π.Ε. εκφράζει μια υλοποιημένη κατάσταση, για μεν μη κορεσμένες (δηλαδή σε μεγάλο βαθμό αδόμητες) εκφράζει την εικόνα που θα έχει ο χώρος αν εφαρμοστεί το σχέδιο του ΓΠΣ. Στη δεύτερη κατηγορία ανήκουν κατά κύριο λόγο περιφερειακές Πολεοδομικές ενότητες (Εύοσμο, Πεύκα, Πυλαία, Καλαμαριά) νέων οικιστικών επεκτάσεων.

Για την εφαρμογή του κριτηρίου διαχωρίζονται οι περιοχές στις οποίες υπάρχει έλλειμμα και αυτές που έχουν πλεόνασμα βάσει των πολεοδομικών σταθεροτήτων που ισχύουν και βάσει των οποίων έχουν υπολογιστεί από τα ΓΠΣ. Διευκρινίζεται ότι οι χαρακτηριζόμενες από τα ΓΠΣ περιοχές ως "Ελεύθεροι χώροι - πράσινο" δεν περιέχουν

²⁶ Αυτό δεν ισχύει ωστόσο σε όλες τις περιπτώσεις, όπως για παράδειγμα στην Παραλιακή ζώνη Θεσσαλονίκης, όπου η διεπαφή με την θάλασσα υποβαθμίζει την σημασία της πυκνότητας ως προς την αξιολόγηση της ποιότητας κατοικίας. Η εξαιρέση αυτή, όπως και άλλες ανάλογες εξαιρέσεις που προσδιορίζονται στα υπόλοιπα κριτήρια θα εξεταστούν στο τέλος εφαρμογής της μεθόδου συνολικά.

²⁷ Ο υπολογισμός γίνεται λαμβάνοντας την έκταση του ενιαίου χώρου που δημιουργούν τα όρια σχεδίου πόλης των ΓΠΣ του ΠΣΘ, αφαιρώντας τις εκτάσεις Πολεοδομικών ενότητων οι οποίες δεν έχουν οικιστικές χρήσεις όπως είναι το Λιμάνι, η Ζώνη διέλευσης του ΟΣΕ, τα Πανεπιστήμια και η ΔΕΘ, το αμαξοστάσιο του ΟΑΣΥ στην Καλαμαριά. Υπενθυμίζεται ότι η μέση πυκνότητα (brutto) των ΓΠΣ υπολογίζεται σε ενιαίες επιφάνειες, ανεξάρτητα μίξης χρήσεων και δεν αφαιρεί τους δρόμους, οι οποίοι θεωρείται ότι καταλαμβάνουν 20% με 30% της πυκνοδομημένης έκτασης.

πληροφορία για την ποιότητα του, καθώς είτε πρόκειται για ένα αστικό άλσος, είτε για μια πλατεία από τσιμέντο θεωρούνται το ένα και το αυτό. Για την κάλυψη της απούσας πληροφορίας στο πλαίσιο της διερεύνησης τα στοιχεία διασταυρώθηκαν με δορυφορικές εικόνες (από τα αποτελέσματα της αντιπαράθεσης προέκυψαν εξαιρέσεις που θα αναφερθούν στο τέλος).

Ως μέγεθος - δείκτης, η επάρκεια πρασίνου αξιολογεί επίσης την ποιότητα κατοικίας, άλλα και την επάρκεια των χρήσεων γης. Όπως είναι λογικό περιοχές με υψηλή πυκνότητα αναμένεται να έχουν ανεπαρκή έκταση πρασίνου, οι περιοχές αυτές είναι προφανώς πιο υποβαθμισμένες, ωστόσο λίγο - πολύ αυτή η πληροφορία είναι γνωστή από το προηγούμενο κριτήριο. Ενδιαφέρον προκύπτει από τον έλεγχο περιοχών στις οποίες ενώ δεν εμφανίζονται μεγάλες πυκνότητες, δεν υπάρχουν ελεύθεροι χώροι. Οι περιοχές αυτές ενδέχεται να είναι πολεοδομικά προβληματικές λόγω πιθανής ύπαρξης χρήσεων μη συμβατών με τον οικιστικό χαρακτήρα (π.χ. νεκροταφεία, ΕΜΟ), ή της κατάληψης τους από αστικές υποδομές (π.χ. Νοσοκομεία, Αμαξοστάσια, συγκοινωνιακοί κόμβοι κλπ).

γ. Χαμηλό εισόδημα:

Τα στοιχεία οικογενειακού εισοδήματος Φυσικών Προσώπων (Φορολογικού Έτους 2012) είναι διαθέσιμα στη γεωγραφική κατανομή του Ταχυδρομικού Κώδικα η οποία δεν ταυτίζεται ούτε με τα διοικητικά, ούτε με τα πολεοδομικά όρια, η διαφορετική αυτή διάσταση είναι ενδιαφέρουσα καθώς προσδιορίζει περιοχές αλληλοεπικάλυψης ή μη με τα κριτήρια που υπάρχουν σε άλλες χωρικές κατανομές. Με τον τρόπο αυτό μπορούν να ανιχνευθούν «περιοχές τομές» μεταξύ των κριτηρίων, δηλαδή περιοχές που είναι "ύποπτες" για ύπαρξη περιβαλλοντικής υποβάθμισης και που έχουν χαμηλό εισόδημα. Κοιτώντας αυτές τις τομές προκύπτει ο χάρτης που ακολουθεί, όπου από την κατανομή του εισοδήματος εξαιρείται ο μη αστικός χώρος και περιοχές μη κατοικίας. Το κριτήριο του εισοδήματος εφαρμόζεται σε δύο κατηγορίες τα 14.000€ και τα 18.000 €. Το εισόδημα το 2012 στην περιοχή εφαρμογής κυμάνθηκε από 10.400 € (Ευκαρπία) ως 31.500 € (Κέντρο Θεσσαλονίκης περιοχή Τ.Κ. 55 623). Το πρώτο όριο 14.000 € (στρογγυλοποιημένο) εκφράζει το σχετικό όριο φτώχειας για την περιοχή εφαρμογής (20% αριθμού φυσικών προσώπων με χαμηλότερο δηλωμένο εισόδημα), ενώ το 18.000 € είναι περίπου το μέσο εισόδημα που προκύπτει για την περιοχή.

δ. Κοινωνικά Κριτήρια

Η εφαρμογή του κριτηρίου των κοινωνικών συνθηκών που παρουσιάζεται είναι ενδεικτική, καθώς τα διαθέσιμα δεδομένα είναι σε επίπεδο Δήμων και δεν μπορούν να αναπαραχθούν με ακρίβεια σε μικρότερη κλίμακα. Η παράθεση τους ωστόσο είναι σημαντική γιατί, ακόμα και με τη μειωμένη ακρίβεια και αξιοπιστία ως προς τη χωρικής τους κατανομή δεν φαίνεται να διαφοροποιούν την εικόνα που έχει ήδη προκύψει. Παρουσιάζονται οι περιοχές με υψηλά ποσοστά ειδικών κοινωνικών ομάδων (άνω του Μ.Ο. της Περιφέρειας, ο οποίος βάσει της σχετικής Περιφερειακής Στρατηγικής Κοινωνικής Ενσωμάτωσης υπολογίζεται σε 13,29%).

Εξαιρέσεις:

Η εικόνα που δίνουν τα γεωχωρικά δεδομένα είναι ενδεικτική της κατάστασης για το σύνολο των προκλήσεων. Η ακρίβεια της ωστόσο εξαρτάται από την κλίμακα μέτρησης των δεδομένων, η οποία δεν είναι ούτε κοινή (η νομοθεσία των ΓΠΣ ορίζει το μέγεθος μιας Π.Ε. από 2.000 ως 30.000 κατοίκους) ούτε πάντοτε η επιθυμητή. Μια πρώτη παράμετρος που λαμβάνεται υπόψη στις διορθώσεις είναι το μέγεθος της Πολεοδομικής Ενότητας. Π.Ε.

(Δήμος Θεσσαλονίκης και Ευόσμου) είναι περισσότερο πιθανό να εμφανίζουν ανισοκατανομή εσωτερικά τους σε σχέση με περιοχές που έχουν μικρότερες Π.Ε. (Συκιές - Νεάπολη), οι οποίες όπως φαίνεται και στους χάρτες εμφανίζουν μεγαλύτερη διαφοροποίηση. Η αδυναμία αυτή απαιτεί να γίνουν διορθώσεις, να προκύψουν δηλαδή εξαιρέσεις βάσει εμπειρικών στοιχείων και παρατηρήσεων, άλλα και λογικών παραδοχών, οι οποίες θα βελτιώσουν την ακρίβεια της εικόνας και θα αναφερθούν εμπεριστατωμένα παρακάτω.

- Δήμος Θεσσαλονίκης:

Στις περιοχές του Ε' Δημοτικού Διαμερίσματος Θεσσαλονίκης ο ορισμός μεγάλων πολεοδομικών ενότητων (της τάξεως των 20.000+ κατοίκων) κάθετα της ακτογραμμής δημιουργεί μια στρέβλωση της εικόνας σε σχέση με την οικοδόμηση, τους χώρους πρασίνου και το εισόδημα. Ειδικότερα, το πράσινο των Π.Ε. αυτών ανακατανέμεται μεταξύ Νέας Παραλίας και "ενδοχώρας", όπου παρατηρούνται ιδιαίτερα υψηλές πυκνότητες δόμησης (περιοχή Δελφών). Αντίστοιχη διαφοροποίηση υπάρχει και στο εισόδημα όπως τεκμηριώνεται από τις διαφορές των τιμών της αγοράς - ενοικίασης κατοικίας μεταξύ της παράκτιας και της εσωτερικής περιοχής. Με βάση τα προηγούμενα οι θύλακες στις Π.Ε. 11 έως 14 μειώνονται με όριο την οδό Βασιλίσσης Όλγας, με την επιλέξιμη ως θύλακα περιοχή τους να βρίσκεται ανατολικά αυτής.

Η Π.Ε. 2 (Ανατολικός Τομέα Κέντρου Θεσσαλονίκης, μεταξύ οδών Αγγελάκη, Νίκης, Αριστοτέλους, Εγνατία) από τη μία εμφανίζει υψηλή πληθυσμιακή πυκνότητα και έλλειμμα πρασίνου ενώ από την άλλη εμφανίζει το υψηλότερο μέσο εισόδημα στην περιοχή εφαρμογής (27.900 €). Η αντιμετώπιση του ζητήματος του Πρασίνου που για την περιοχή αυτή έχει προφανώς μητροπολιτικό χαρακτήρα συνδέεται με της αξιοποίηση των περιοχών ανατολικά αυτής, δεδομένου ότι εντός της Πολεοδομικής ενότητας δεν υπάρχουν ικανές αδόμητες επιφάνειες που θα μπορούσαν να ικανοποιήσουν μια αξιοσημείωτη αλλαγή, ενώ παράλληλα οι όποιες προτάσεις για αύξηση του ανοικτού χώρου με την πεζοδρόμηση οδών, θα πρέπει να αποδείξουν τη θετική επίδραση που θα έχουν στο περιβάλλον της περιοχής, χωρίς να μετακυλούν τις επιπτώσεις σε άλλες γειτονικές (δια της εκτροπής κυκλοφορίας σε ήδη κορεσμένα δίκτυα) ή απομακρυσμένες περιοχές (δια της αύξησης της κατανάλωσης ενέργειας για την χρήση μηχανικών τεχνικών κλιματισμού). Ειδικά στο τοπικό επίπεδο επισημαίνεται ότι η απουσία μιας σύγχρονης, έγκυρης και πλήρους κυκλοφοριακής μελέτης, η οποία θα συν-αξιολογεί και τις (θετικά αναμενόμενες) επιπτώσεις της λειτουργίας του Μετρό περιορίζει την αξιολόγηση της σκοπιμότητας και των επιπτώσεων παρεμβάσεων επί κεντρικών αξόνων της πόλης. Συνολικά για το ιστορικό κέντρο (νότια της Οδού Εγνατίας) η στρατηγική επικεντρώνει στην ανάπτυξη του τουρισμού - πολιτισμού σε αντίθεση με τις όμορες Πολεοδομικές ενότητες άνω της Εγνατίας Οδού όπου αποτελούν κυρίως περιοχές κατοικίας (κατά τόπους ιδιαίτερα υποβαθμισμένες) οι οποίες έχουν ισχυρές περιβαλλοντικές και κοινωνικές προκλήσεις. Εξάλλου εφαρμόζοντας τα κριτήρια χαμηλού εισοδήματος και έντασης κοινωνικών ομάδων η περιοχή εξαιρείται των περιοχών αστικών προκλήσεων.

Η περιοχή των Λαχανόκηπων (Θεσσαλονίκη ΠΕ 9 και 10, Μενεμένη ΠΕ 4) χαρακτηρίζεται από χαμηλή πληθυσμιακή πυκνότητα, δόμηση και διαθέτει επάρκεια πρασίνου. Πρόκειται ωστόσο για μια ιδιαίτερα υποβαθμισμένη περιοχή. Ο χαρακτήρας της είναι περισσότερο ζώνης εγκατάστασης δραστηριοτήτων, παρά κατοικίας. Κατακερματίζεται από τους οδικούς και σιδηροδρομικούς άξονες και αποκόπτεται από το θαλάσσιο μέτωπο από το Λιμάνι. Δεδομένης της μεταβατικής κατάστασης των υποδομών αυτών (παραχώρηση Λιμανιού, ΟΣΕ), την ενδεχόμενη απελευθέρωση χώρων και την ύπαρξη μεγάλης επιφάνειας (και ιδιοκτησίας) ελεύθερων ή εγκαταλειμμένων ακινήτων, της χαμηλής έντασης (και διάσπαρτης) κατοικίας κρίνεται ότι η παρέμβαση στην περιοχή θα πρέπει να είναι μεγάλης κλίμακας, να συγχρονιστεί - περιμένει τις εξελίξεις (ο σχεδιασμός να περιμένει την οριστικοποίηση παραχωρήσεων και master plan Λιμανιού, ΓΠΣ Θεσσαλονίκης) και να υλοποιηθεί μελλοντικά υπό έναν ενιαίο και μακροχρόνιο σχεδιασμό.

- Δημοτική Κοινότητα Καλοχωρίου:

Παρά το γεγονός ότι ο οικισμός του Καλοχωρίου καλύπτει τα κοινωνικά και οικονομικά κριτήρια, ωστόσο ως περιοχή (κυρίως λόγω του "εγκλωβισμού" του περιαστικού του χώρου από βιοτεχνικές και εμπορικές χρήσεις) δεν καλύπτει το στοιχείο της ασκότητας όντας διακριτός από τον χώρο του Πολεοδομικού Συγκροτήματος Θεσσαλονίκης. Η διάσταση αυτή δεν ακυρώνει την επιλεξιμότητα του ως προς έργα περιβαλλοντικής αναβάθμισης του οικισμού, ωστόσο αποτρέπει τον χαρακτηρισμό του ως αστικού θύλακα και ως εκ τούτου δεν περιλαμβάνεται στις περιοχές θυλάκων αστικών προκλήσεων.

- Δήμος Πυλαίας:

Οι Πολεοδομικές Ενότητες που εφάπτονται "το όριο απαλλοτρίωσης" της Περιφερειακής Οδού και έχουν οικιστικό χαρακτήρα, αντιμετωπίζουν ένα ιδιαίτερα οξύμενο (για τα δεδομένα της πυκνότητας τους) πρόβλημα ηχορύπανσης και θορύβου, λόγω της επαφής των κατοικιών με τον αστικό αυτοκινητόδρομο υψηλής κυκλοφορίας και του ανάγλυφου που από την μία δημιουργεί ανηφορική κίνηση για τα οχήματα που κατευθύνονται προς δυτικά και από την άλλη βρίσκετε υπερυψωμένος σε σχέση με τις ζώνες κατοικίας, κάτι που επιτρέπει την διάθλαση του θορύβου. Η ιδιαιτερότητα αυτή (η οποία εντοπίζεται και σε άλλες περιοχές, οι οποίες ωστόσο περιλαμβάνονται έτσι και αλλιώς στους θύλακες) κάνει σκόπιμη την ένταξη συνολικά των δύο αυτών πολεοδομικών ενοτήτων στους θύλακες αστικών προκλήσεων παρ' ότι τα κριτήρια καλύπτονται για μέρος των ενοτήτων αυτών και όχι συνολικά.

- Δήμος Καλαμαριάς:

Αντίστοιχα με τις παράκτιες περιοχές του Δήμου Θεσσαλονίκης, οι παράκτιες Πολεοδομικές Ενότητες του Δήμου Καλαμαριάς "δείχνουν" να διαθέτουν έλλειμμα πρασίνου και υψηλές πληθυσμιακές πυκνότητες και πυκνή δόμηση. Ωστόσο η εικόνα αυτή είναι πλασματική καθώς στο σύνολο του το ΓΠΣ Καλαμαριάς διαιρεί το παράκτιο μέτωπο από τις Πολεοδομικές του Ενότητες, με όριο τις Οδούς Σοφούλη και Πλαστήρα και συνεπώς οι εκτάσεις αυτές δεν υπολογίζονται ως αστικό πράσινο των όμορων οικιστικών Πολεοδομικών ενοτήτων. Έτσι για παράδειγμα στην Π.Ε.5 Καλαμαριάς (Αρετσού) με όριο την Πλαστήρα δεν προσμετράται ως ελεύθερος χώρος - χώρος πρασίνου η πλαζ της Αρετσούς. Επίσης λόγω της επίδρασης του θαλάσσιου μετώπου στις περιοχές αυτές η υψηλή τους δόμηση δεν θεωρείται ότι έχει τόσο οξυμένες επιπτώσεις όσο στις "εσωτερικές" Πολεοδομικές ενότητες (κέντρο Καλαμαριάς, Κηφισιά). Το ίδιο ισχύει και με την κατανομή του εισοδήματος το οποίο (λόγω μεγάλης επιφάνειας κάλυψης Τ.Κ) καλύπτει μια ευρύτερη περιοχή από την Πολεοδομική ενότητα του Φοίνικα ως την παράκτια ζώνη της Αρετσούς. Συνολικά οι Π.Ε. 3,5,6,7 και 8, παρά το γεγονός ότι έχουν υψηλή πυκνότητα, εμφανίζουν έλλειμμα σε πράσινο εξαιρούνται των θυλάκων επικέντρωσης προκλήσεων βάσει των όσων αναλύθηκαν ανωτέρω αλλά και λόγω της εφαρμογής των κοινωνικών κριτηρίων και του κριτηρίου χαμηλού εισοδήματος.

- Δήμοι Παύλου Μελά και Κορδελιού – Ευόσμου:

Από τις εντός σχεδίου περιοχές της Δ.Ε. Ευόσμου, εξαιρούνται οι περιοχές βορείως της εσωτερικής περιφερειακής οδού (Νέα Πολιτεία) καθώς οι περιοχές αυτές είναι σε μεγάλο βαθμό αδιαμόρφωτες, δεν έχουν αστικό χαρακτήρα και συνεπώς παρόλο που θεωρείται ότι αντιμετωπίζουν κοινωνικές και εισοδηματικές προκλήσεις, δεν είναι σκόπιμες για τη χωροθέτηση έργων ΒΑΑ (χωρίς αυτό να σημαίνει ότι ο πληθυσμός τους δεν είναι επιλέξιμος για άυλες δράσεις που εξυπηρετούν τις προκλήσεις αυτές).

Ο Χάρτης περιοχών Αστικών Προκλήσεων που ακολουθεί συνυπολογίζει τα αποτελέσματα της εφαρμογής των παραπάνω κριτηρίων. Στον Χάρτη αυτό παρουσιάζονται και οι περιοχές των Στρατοπέδων εντός του ΠΣΘ, προκειμένου να επισημανθεί η κεντροβαρής θέση τους σε σχέση με τον χωρικό προσδιορισμό των προκλήσεων.

Επικέντρωση στις προκλήσεις

α. Επικέντρωση κυρίως στις Οικονομικές προκλήσεις

Έρευνες,²⁸ δείχνουν ότι επιχειρήσεις (καταστήματα) σε πυκνοδομημένες γειτονιές περιμετρικά του κέντρου έχουν πληγεί περισσότερο από την κρίση, καθώς λόγω της τοπικής τους εμβέλειας και του περιορισμού της κατανάλωσης στις περιοχές χαμηλών εισοδημάτων δεν είναι πλέον βιώσιμες. Η εικόνα αυτή επιτείνει την υποβάθμιση των περιοχών, επιδρώντας στην αύξηση της τοπικής ανεργίας και την περαιτέρω μείωση του εισοδήματος. Παράλληλα η "διατάραξη" της τοπικής αγοράς μπορεί να οδηγήσει στην απομάκρυνση υπηρεσιών προς τους πολίτες από την τοπική κλίμακα (π.χ. γιατροί) εντείνοντας την μονοκεντρικότητα της Θεσσαλονίκης και κατά συνέπεια την ανάγκη επέκτασης των μεταφορών για κάλυψη των αναγκών του πληθυσμού.

Η στήριξη της επιχειρηματικότητας στις γειτονιές της πόλης, θα ενισχύσει το εισόδημα και την ποιότητα ζωής των κατοίκων στις περιοχές των Θυλάκων. Κύριο ζητούμενο είναι η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας των τοπικών κέντρων των Δήμων και της απασχόλησης σε αυτά προκειμένου να αυξηθεί η αυτάρκεια και να βελτιωθεί η ποιότητα παροχής υπηρεσιών σε τοπικό επίπεδο κατά τρόπο τέτοιο ώστε να ευνοηθεί το μοντέλο πολυ-λειτουργικής ανάπτυξης της πόλης, να περιοριστεί η κινητικότητα προς το κέντρο για την κάλυψη καθημερινών αναγκών και να αξιοποιηθεί το αργούν (λόγω της κρίσης) απόθεμα επαγγελματικών χώρων στις περιοχές αυτές. Σκόπιμη ως προς αυτό είναι η υποστήριξη των «αστικών» επιχειρηματικών δραστηριοτήτων μέσω διευκόλυνσης των συνεργασιών σε τοπικό επίπεδο.

Η υποστήριξη της επιχειρηματικότητας πέρα από άμεσες μορφές θα ενισχυθεί έμμεσα και με την επένδυση στην ποιοτική αναβάθμιση του δημόσιου χώρου - πρασίνου. Η βελτίωση της ελκυστικότητας και της λειτουργικότητας των χώρων αυτών θα αυξήσει την επισκεψιμότητα τους και κατά συνέπεια την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων (καταστημάτων, γραφείων) που βρίσκονται στις ευρύτερες περιοχές τους.

β. Επικέντρωση κυρίως στις Κοινωνικές προκλήσεις

Επικεντρώνεται στην ανάπτυξη υπηρεσιών κοινωνικού χαρακτήρα που θα εξυπηρετούν τις περιοχές που έχουν διαγνωστεί με υψηλές συγκεντρώσεις ατόμων που χαρακτηρίζονται στις ευπαθείς και ευάλωτες κοινωνικές ομάδες. Οι Θύλακες Αστικών Προκλήσεων είναι κατ' αρχήν περιοχές υψηλών συγκεντρώσεων. Δεδομένου ότι κοινωνικά φαινόμενα όπως η ανεργία είναι ιδιαίτερα υψηλά στο σύνολο της περιοχής ζητούμενο δεν είναι η χωροθέτηση δομών ή δράσεων εντός θυλάκων, αλλά η κατά το δυνατόν καλύτερη εξυπηρέτηση / κάλυψη των θυλάκων από τις στρατηγικές των δράσεων. Επικέντρωση θα πρέπει να γίνει ως προς την ανάπτυξη στρατηγικών ενεργοποίησης στις περιοχές με νεαρότερο πληθυσμό που πλήττονται από την κρίση, με αυξημένη ανεργία λόγω περιορισμού των θέσεων εργασίας στους τομείς παροχής υπηρεσιών με εφαρμογή δράσεων ενίσχυσης της αυταπασχόλησης και καταπολέμησης της ανεργίας και στην ενίσχυση συνεργιών που μπορεί να προκύψουν με τη συνολική σχετική στρατηγική της Περιφέρειας στο πλαίσιο του ΠΕΠ αλλά και με την «τομεακή» στρατηγική του ΕΠΑΝΑΔΒΜ.

γ. Επικέντρωση κυρίως στις Δημογραφικές προκλήσεις

Παρόλο που δεν υπάρχουν ολοκληρωμένες καταγραφές, οι πυκνοδομημένες περιοχές της οικιστικής ανάπτυξης

²⁸ κυρίως στην Αθήνα: ΕΚΔΑΑ, Διερεύνηση των επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης στις ελληνικές πόλεις - Η περίπτωση της Αθήνας, 2014 Γλένη Β, Μπαλαμπανίδης Δ, Μπελαβίλας Ν, κ.ά. (2013) Επιπτώσεις της κρίσης στην εμπορική δραστηριότητα κεντρικών περιοχών Αθήνας και Πειραιά. Αντιστάσεις και δυναμικές. Στο: Μεταβολές και ανασχεδιασμοί του χώρου στην Ελλάδα της κρίσης, Βόλος: Πανεπιστημιακές εκδόσεις Θεσσαλίας, σσ 102–109.
ΕΣΕΕ-INEMY (2012) Απογραφή του εμπορικού κέντρου της Αθήνας και καταγραφή των λουκέτων στα πλαίσια της ΓΕΩΒΑΣΗΣ. Αθήνα. Available from: http://www.inemy.gr/Portals/0/Gewvasi/Louketa/1.ereuna_louketa_athina_septevrios_2012_.pdf.

των δεκαετιών 1960 -1980 αποτελούν μέρος υψηλότερης συγκέντρωσης γήρανσης, όπως μπορεί να εξαχθεί ως συμπέρασμα από την σύγκριση μεταξύ των στοιχείων πληθυσμιακής αύξησης - γήρανσης και της μετακίνησης του πληθυσμού στους Δήμους του ΠΣΘ και της ΕΠΘ κατά τις δύο τελευταίες απογραφές , (μετακίνηση προς περιοχές "επεκτάσεων" που έχουν χαμηλότερους μέσους όρους ηλικιών). Η συγκέντρωση γερασμένου πληθυσμού σε πολλές από τις περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως Αστικών Προκλήσεων επιτάσσει την λήψη δράσεων που αφενός θα υποστηρίξουν την ποιότητα ζωής των ατόμων αυτών και αφετέρου θα ενισχύσουν την ελκυστικότητα τους ως χώρους εγκατάστασης νέων οικογενειών. Συνολικά στις περιοχές Αστικών Προκλήσεων η σκοπιμότητα εστιάζει σε δράσεις για (α) την αναζωογόνηση του πληθυσμού συγκεκριμένων περιοχών για να διατηρηθεί η οικονομική και κοινωνική τους ισορροπία, (β) την ενίσχυση της ικανότητας των υποδομών και των υπηρεσιών να προσαρμοστούν στις λειτουργίες και να καλύψουν τις ειδικές απαιτήσεις που θα εξασφαλίσουν υψηλό επίπεδο διαβίωσης και εξυπηρέτησης για τις υπό κίνδυνο δημογραφικές ομάδες. Καθώς η γήρανση εντοπίζεται κύρια σε πυκνοδομημένες και κεντρικές περιοχές, υπάρχει υψηλή σκοπιμότητα σε δράσεις που εστιάζουν και (γ) στην ικανότητα - ποιότητα της υποδομής να εξυπηρετήσει της ανάγκες κινητικότητας και την απρόσκοπτη προσβασιμότητα, στην παροχή ειδικά προσαρμοσμένων υπηρεσιών υγείας και φροντίδας, στην ποιότητα του ελεύθερου χώρου κ.ο.κ.

δ. Επικέντρωση κυρίως στις Περιβαλλοντικές προκλήσεις

Η υψηλή πληθυσμιακή πυκνότητα, ο περιορισμένος ελεύθερος και ο ακόμα περισσότερο περιορισμένος πράσινος χώρος των περιοχών που εντάσσονται στην κατηγορία των θυλάκων Αστικών Προκλήσεων επιδρά σημαντικά στην ποιότητα κατοικίας και ζωής των κατοίκων.

Παρά το γεγονός ότι η κατάσταση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης έχει βελτιωθεί τα τελευταία χρόνια, οι πυκνοκατοικημένες - πυκνοδομημένες περιοχές διαθέτουν κακό αερισμό που οδηγεί σε χαμηλή ικανότητα ανανέωσης του αέρα των περιοχών αυτών και άρα μεγαλύτερη παραμονή ρύπων. Παράλληλα, η απουσία πρασίνου μειώνει την ικανότητα του αστικού περιβάλλοντος να απορροφήσει ρύπους ή θόρυβο με αποτέλεσμα η έκθεση να είναι άμεση.

Η αύξηση των επιφανειών πραγματικού πρασίνου στις πυκνοκατοικημένες (και μακριά από την ευεργετική επίδραση του θαλάσσιου μετώπου) περιοχές είναι κύρια προτεραιότητα.

ε. Επικέντρωση κυρίως στις προκλήσεις της Κλιματικής αλλαγής

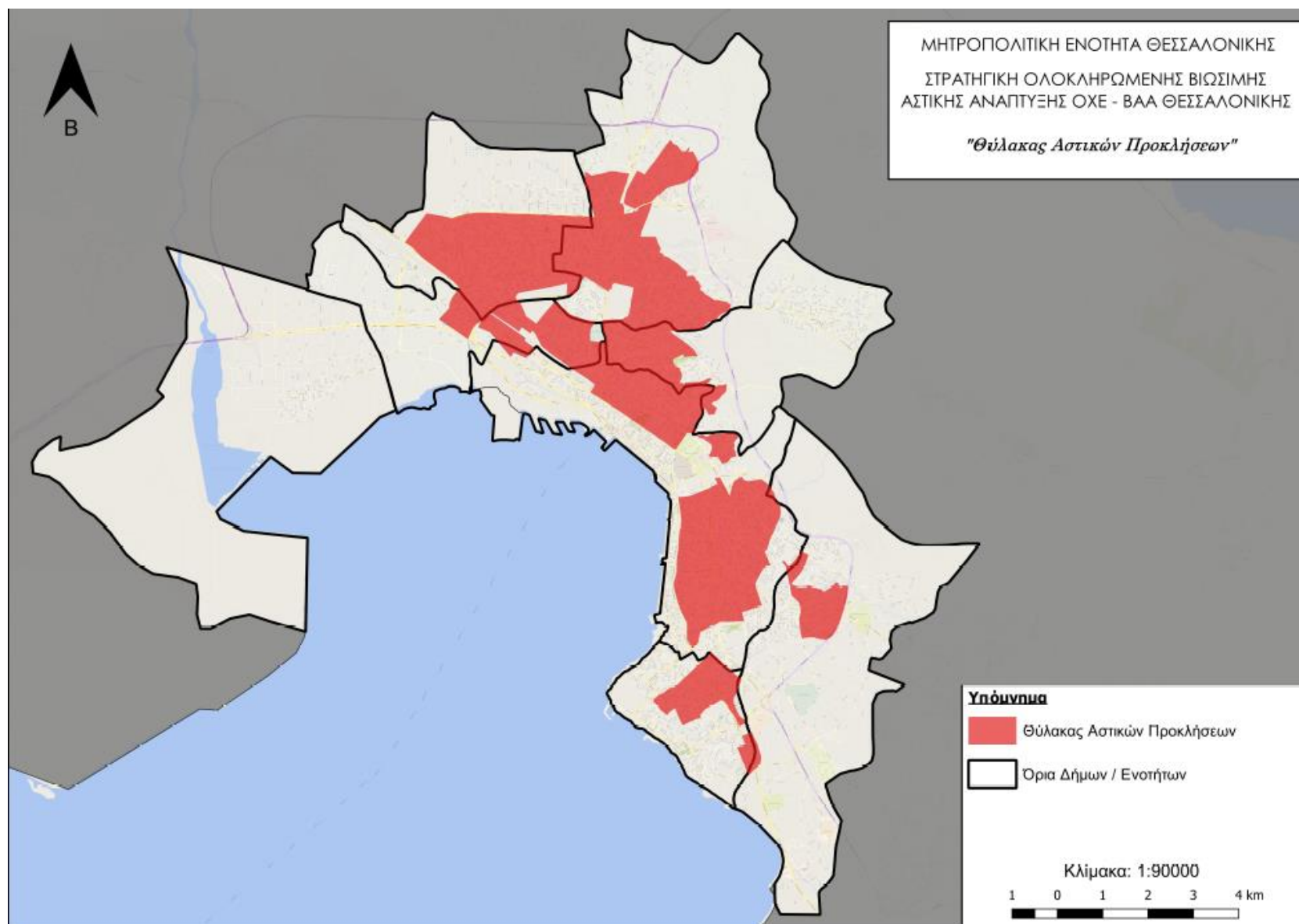
Η έλλειψη πράσινων επιφανειών πέραν των άλλων περιβαλλοντικών προβλημάτων εντείνει το φαινόμενο της αστικής νήσου θερμότητας, το οποίο σε συνδυασμό με την αναμενόμενη, εξαιτίας της κλιματικής αλλαγής, αύξηση των ημερών καύσωνα θα αυξήσει την τρωτότητα ευπαθών ομάδων του πληθυσμού σε συνθήκες θερμοπληξίας. Η αύξηση των πράσινων επιφανειών θα βελτιώσει το τοπικό μικροκλίμα και την υγεία των κατοίκων.

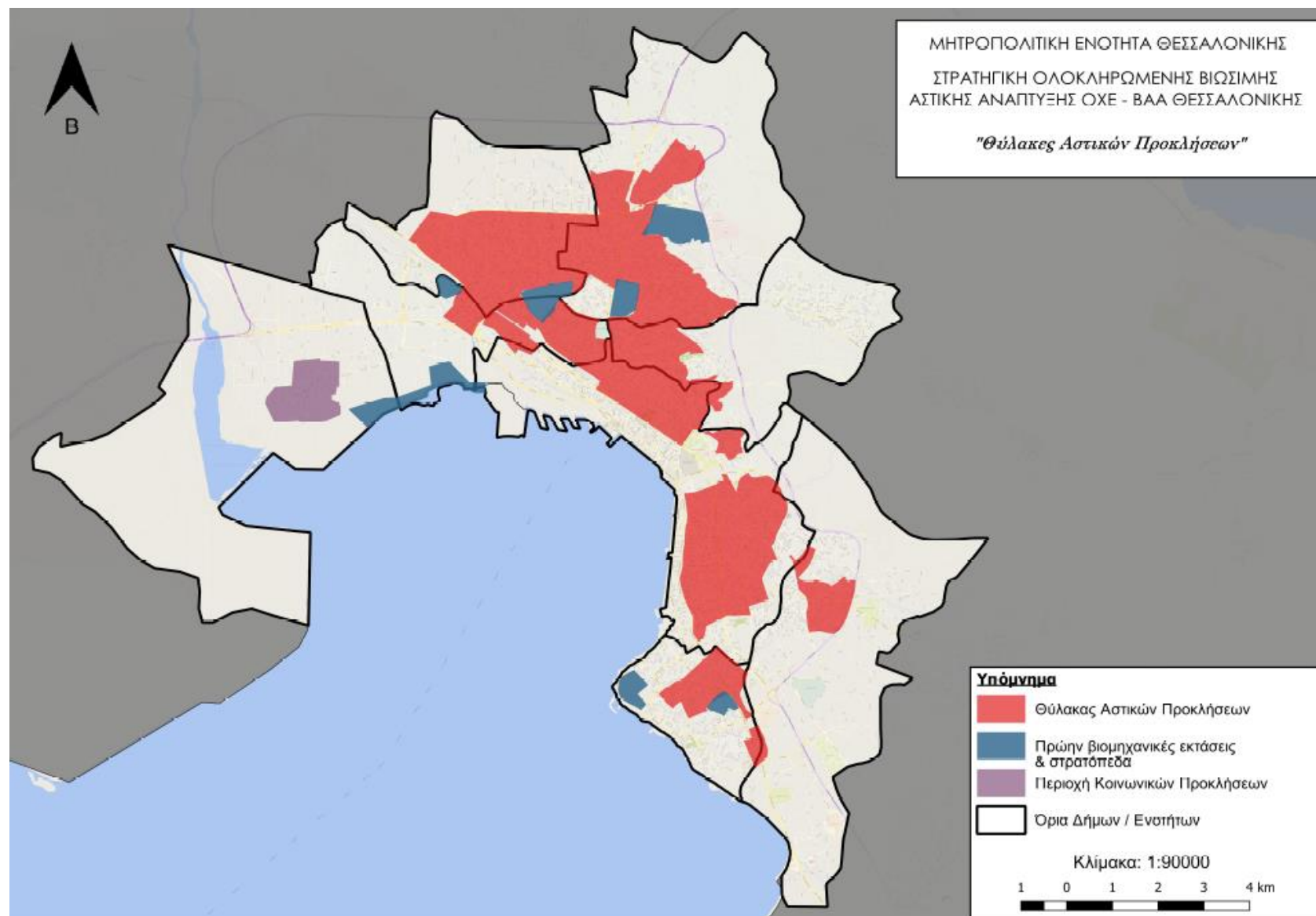
Τεκμηρίωση με βάση τις προβλέψεις του ισχύοντος ή υπό έγκριση Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου/ων, του Επιχειρησιακού Σχεδίου/ων του αρμόδιου Δήμου/ων ή άλλα Προγράμματα και μελέτες

Η ανάδειξη της έλλειψης πρασίνου στις εντός σχεδίου πόλης περιοχές των Δήμων του ΠΣΘ αποτελεί μια κοινή διαπίστωση του συνόλου των σχεδίων - πλαισίων χωρικού σχεδιασμού (ΠΠΧΣΑΑ, νέο ΡΣΘ, ΓΠΣ Δήμων/ Δημοτικών Ενοτήτων).

Τα ΓΠΣ περιλαμβάνουν - θεσμοθετούν - τους χώρους αστικού πρασίνου κάθε Δημοτικής ενότητας και θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την αξιολόγηση των έργων.

Θύλακας αστικών προκλήσεων

ΘΥΛΑΚΑΣ ΕΠΙΚΕΝΤΡΩΣΗΣ 2: Περιοχές που αντιμετωπίζουν προκλήσεις κλιματικής αλλαγής

Εξειδικεύεται θύλακας υπό την τυπολογία «Περιοχές που αντιμετωπίζουν προκλήσεις κλιματικής αλλαγής», ο οποίος συμπεριλαμβάνει και το Δυτικό παράκτιο μέτωπο.

Ακριβή όρια και ενότητες που περιλαμβάνονται

ΔΚ. Καλοχωρίου, Δ.Ε. Μενεμένης, Δήμος Θεσσαλονίκης, Δήμος Καλαμαριάς, Δήμος Πυλαίας

Στη συγκεκριμένη τυπολογία θυλάκων εντάσσονται οι παράκτιες περιοχές του δυτικού (Δημοτική Κοινότητα Καλοχωρίου – Δήμος Αμπελοκήπων Μενεμένης – όρια Δήμου Θεσσαλονίκης) και του ανατολικού μετώπου (περιλαμβάνεται το σύνολο της ακτογραμμής του Δήμου Καλαμαριάς, και της ακτογραμμής της ΔΕ Πυλαίας) καθώς και οι περιοχές των ρεμάτων. Περιοχές εκτεθειμένες σε πλημμύρες ορίζονται οι ευρύτερες περιοχές των ρεμάτων σύμφωνα με Σχέδιο Αντιμετώπισης πλημμυρικού Κινδύνου Υ.Δ. GR 10 (αναμένεται να επικυρωθεί από ΥΠΕΝ).

Σκοπιμότητα

Η ολοκληρωμένη διαχείριση του Παράκτιου Μετώπου είναι ουσιαστικής σημασίας για την Βιώσιμη ανάπτυξη της Θεσσαλονίκης. Η ρύπανση του Θερμαϊκού και της παράκτιας ζώνης είναι ένα από τα κυριότερα περιβαλλοντικά προβλήματα που αντιμετωπίζει η πόλη. Από τις πλέον υποβαθμισμένες περιοχές του παράκτιου μετώπου είναι η ζώνη που εκτείνεται μεταξύ λιμένα και εκβολής Γαλλικού ποταμού. Πρόκειται για μια περιοχή με έντονα περιβαλλοντικά προβλήματα υποβάθμισης του εδάφους και των υδατικών πόρων, παρά το γεγονός ότι μέσω αυτής ανήκει στο Ε.Π. Αξιού - Λουδία - Αλιάκμονα. Εκτεταμένη ρύπανση λόγω της χρόνιας απόθεσης αποβλήτων, καθώς πέρα όλων των άλλων φιλοξενούσε τη δεκαετία του 1980 τον ΧΑΔΑ της Θεσσαλονίκης, άλλα και ορισμένες από τις πλέον ρυπογόνες μεταποιητικές μονάδες που λειτούργησαν στην περιοχή (βυρσοδεψία). Περιοχή που συνεχίζει να δέχεται ρύπανση από παράνομες αποθέσεις και απορρίψεις υλικών (συμπεριλαμβανομένων απορρίψεων μέσω παράνομων συνδέσεων στο σύστημα παροχέτευσης ομβρίων του Δενδροποτάμου), παρά το γεγονός ότι γεινιάζει με το ανατολικό όριο του ΕΠ Αξιού-Λουδία-Αλιάκμονα. Ευάλωτη στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής (πλημμύρα, βύθιση), λόγω της καθίζησης του εδάφους που έχει προκληθεί από την εξάντληση του υδροφορέα από τον οποίο υδρευόταν ως και πριν δεκαπέντε χρόνια η Θεσσαλονίκη. Στην περιοχή δραστηριοποιείται ένας σημαντικός αριθμός επιχειρήσεων κυρίως στους τομείς των μεταφορών, της αποθήκευσης καθώς και ορισμένες βιοτεχνικές μονάδες, χαμηλής κυρίως ανταγωνιστικότητας που αδυνατούν να εξελιχθούν λόγω της απουσίας οργάνωσης και υποδομών.

Κατά την περίοδο 2007-2013 στο πλαίσιο του ΠΔΣ Ελλάδα - πΓΔΜ 2007-2013 υλοποιήθηκε έργο (TERRA-MED) με στόχο τον σχεδιασμό ενός προτύπου σχεδίου βιώσιμης λειτουργίας του τμήματος αυτού της παράκτιας περιοχής και κεντρικές επιδιώξεις την διατήρηση του χαρακτήρα της περιοχής και τη δημιουργία προϋποθέσεων για την ενίσχυση της Οικονομικής δραστηριότητας και τη διατήρηση, ανάδειξη και προστασία του φυσικού περιβάλλοντος.

Αντίστοιχα στο Ανατολικό τμήμα, το θαλάσσιο μέτωπο παραμένει υποβαθμισμένο ακόμα και σε περιοχές όπου συγκεντρώνει κατοικία (Καλαμαριά). Εξίσου ευάλωτο στην κλιματική αλλαγή σε σημεία όπως το Καραμπουρνάκι, η Νέα Κρήνη και η Πυλαία.

Η υδραυλική ικανότητα παροχέτευσης των όμβριων σε περιπτώσεις έντονης βροχόπτωσης εξαρτάται από την ορθή λειτουργία των ρεμάτων. Η ενίσχυση της λειτουργίας αυτής αποτελεί απαραίτητη ρύθμιση για την προσαρμογή στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, μια εκ των οποίων αναμένεται να είναι η αύξηση της έντασης των βροχοπτώσεων. Η δράση είναι σύμφωνη με τις κατευθύνσεις του Σχεδίου Αντιμετώπισης πλημμυρικού Κινδύνου

Υ.Δ. GR 10 (αναμένεται να επικυρωθεί από το ΥΠΕΝ). Παράλληλα, όπως έχει επισημανθεί η διατήρηση και ανάδειξη των ρεμάτων και των λοιπών αντιπλημμυρικών υποδομών (τάφροι) πέρα από την προστασία της ζωής και της περιουσίας από τις πλημμύρες, συνεισφέρουν στην βελτίωση της ποιότητας του αστικού περιβάλλοντος, όταν ενσωματώνουν την οικοσυστημική προσέγγιση. Στόχος είναι οι βελτίωση της λειτουργίας τους ως πράσινων διαδρόμων που θα συνδέουν το περιαστικό και αστικό πράσινο με το κέντρο του αστικού χώρου.

Επικέντρωση στις προκλήσεις

α. Επικέντρωση κυρίως στις Οικονομικές προκλήσεις

Η βελτίωση της ποιότητας του παράκτιου μετώπου θα συμβάλει στη βελτίωση της επιχειρηματικότητας, δημιουργώντας νέες ευκαιρίες για την ανάπτυξη δραστηριοτήτων ήπιων δραστηριοτήτων αναψυχής, αθλητισμού - ναυταθλητισμού. Η θωράκιση ζωνών έναντι της εισροής θαλάσσιων υδάτων / αποτροπής πλημμυρών θα προφυλάξει ευρύτερες αστικές και περιαστικές περιοχές όπου αναπτύσσονται οικονομικές δραστηριότητες από καταστροφές της περιουσίας τους.

β. Επικέντρωση κυρίως στις Κοινωνικές προκλήσεις

Θα υποστηριχθεί η ανάπτυξη εθελοντικών δράσεων και ενεργών ομάδων πολιτών (όπως «οι φίλοι της νέας παραλίας»), ενώ παράλληλα θα δημιουργηθούν νέοι χώροι συναθροίσεων και κοινωνικής συναναστροφής.

γ. Επικέντρωση κυρίως στις Δημογραφικές προκλήσεις

Ανάπτυξη λειτουργιών του χώρου για την εξυπηρέτηση αναγκών ήπιας αναψυχής και την πρόσβαση των κατοίκων του ΠΣΘ σε ασφαλή και ποιοτικό ελεύθερο παράκτιο χώρο. Η αξιοποίηση των αστικών ρεμάτων προς όφελος της ευεξίας του πληθυσμού. Η αποφυγή πλημμυρών θα έχει ισχυρό κοινωνικό αντίκτυπο καθώς θα μειώσει τους κινδύνους κατά της ζωής και της περιουσίας των κατοίκων.

δ. Επικέντρωση κυρίως στις Περιβαλλοντικές προκλήσεις

Κύριο ζητούμενο η ρύθμιση των λειτουργιών μεταξύ των οικονομικών δραστηριοτήτων και των φυσικών λειτουργιών της περιοχής. Η ρύθμιση αυτή προϋποθέτει τη βελτίωση των περιβαλλοντικών συνθηκών, δηλαδή παρεμβάσεις που θα στοχεύουν στην εξάλειψη των πηγών υποβάθμισης και στην αποκατάσταση στοιχείων του περιβάλλοντος που είναι ιδιαίτερα υποβαθμισμένα. Ως προς την πρώτη παράμετρο το ενδιαφέρον επικεντρώνεται στη λήψη μέτρων για την πρόληψη και τον περιορισμό της ρύπανσης του Δενδροποτάμου, τον έλεγχο των μακροφυκών ενώ ως προς τη δεύτερη επικεντρώνεται στην εξυγίανση των εδαφών στα οποία ανιχνεύεται εκτεταμένη ρύπανση με Χαλκό, Χρώμιο, Κάδμιο, Μόλυβδο και Λίπη - Έλαια και την αποκατάσταση των υδροτοπικών λειτουργιών.

ε. Επικέντρωση κυρίως στις προκλήσεις της Κλιματικής αλλαγής

Κύρια σκοπιμότητα είναι τα έργα να περιορίσουν την επικινδυνότητα των αναμενόμενων επιπτώσεων και να αυξήσουν τον βαθμό προσαρμογής της πόλης στις προκλήσεις της κλιματικής αλλαγής. Στους θύλακες αυτούς επικεντρώνονται οι δράσεις που αποσκοπούν στην ικανοποίηση της σκοπιμότητας των δύο παρακάτω προκλήσεων της στρατηγικής:

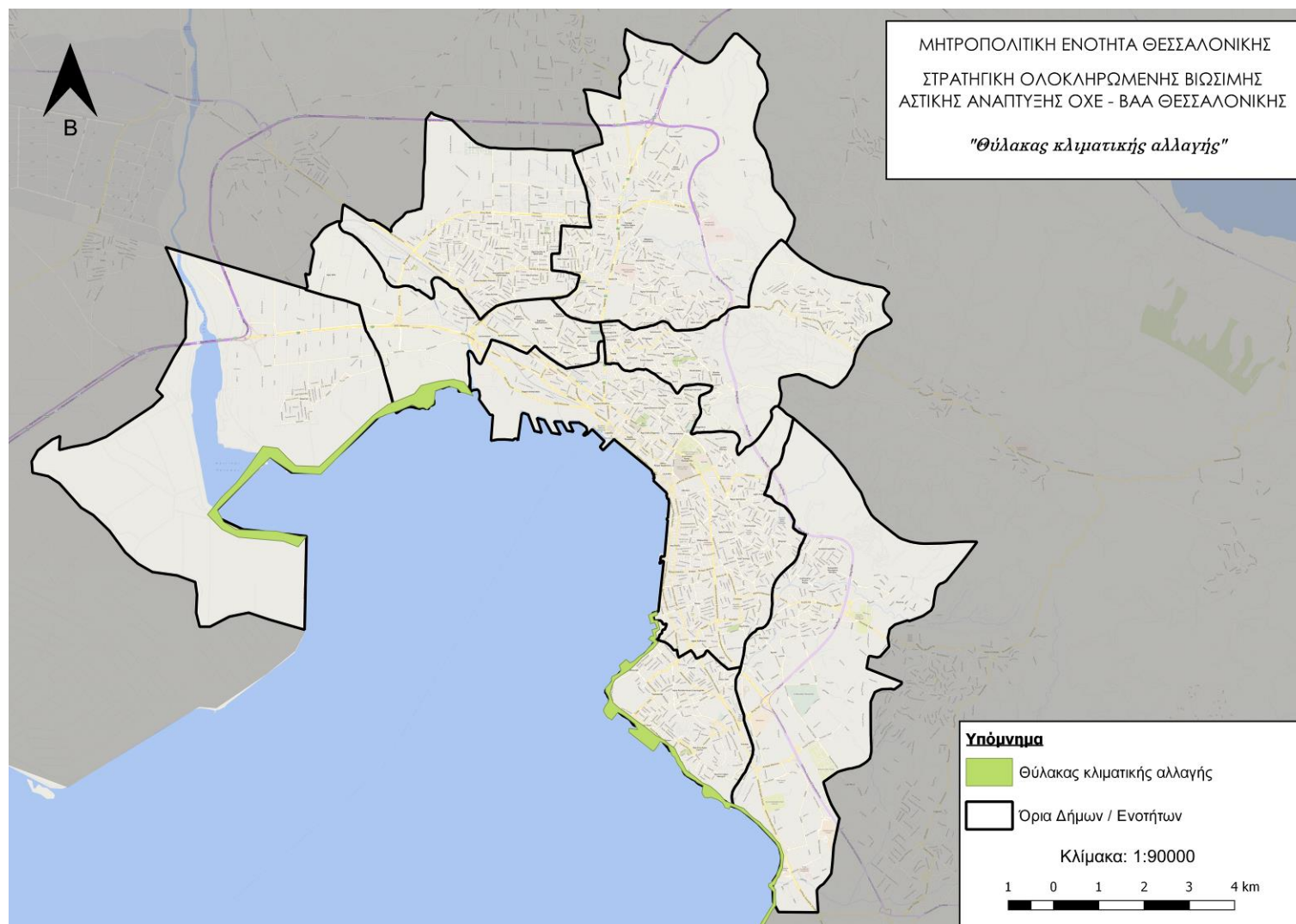
- την προστασία του παράκτιου μετώπου ως πολύτιμου περιβαλλοντικού και αναπτυξιακού πόρου που απειλείται από την ανύψωση του επιπέδου της Θάλασσας και από τις πλημμύρες,
- τη διατήρηση των ελευθέρων ρεμάτων (συμπεριλαμβανομένης και της ανατολικής περιφερειακής τάφρου).

Τεκμηρίωση με βάση τις προβλέψεις του ισχύοντος ή υπό έγκριση Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου/ων, του Επιχειρησιακού Σχεδίου/ων του αρμόδιου Δήμου/ων ή άλλα Προγράμματα και μελέτες

Βάσει του σχεδίου ΥΑ του ΠΠΧΣΑΑ Κεντρικής Μακεδονίας συνιστάται η οργάνωση σε Επιχειρηματικά Πάρκα Εξυγίανσης (ΕΠΕ) όλων των θεσμοθετημένων και ήδη κορεσμένων περιοχών συγκέντρωσης της μεταποίησης, όπως π.χ. στην περιοχή Καλοχωρίου. Παράλληλα ορίζονται οι εξής κατευθύνσεις για την Ολοκληρωμένη Διαχείριση της Παράκτιας Ζώνης:

- Προστασία και αειφορική διαχείριση των υγροτοπικών, παράκτιων και θαλάσσιων οικοσυστημάτων προκειμένου να ανακάμψουν σε μια καλή οικολογική κατάσταση
- Η αποσυμφόρηση και μείωση των σημαντικών πιέσεων που δέχονται τα παράκτια, μεταβατικά και θαλάσσια ύδατα καθώς και οι περιοχές της παράκτιας ζώνης και η αντιμετώπιση των ζητημάτων της υφαλμύρυνσης, της διάβρωσης και της ρύπανσης.
- Η προστασία του παράκτιου χώρου από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής

Θύλακας κλιματικής αλλαγής

ΘΥΛΑΚΑΣ ΕΠΙΚΕΝΤΡΩΣΗΣ 3: Περιοχές Τουριστικού – Πολιτιστικού Ενδιαφέροντος

Εντάσσονται περιοχές αυξημένου τουριστικού – πολιτιστικού ενδιαφέροντος με σημαντικούς αντίστοιχους πόρους (τουριστικοί - πολιτιστικοί). Κύρια περιοχή είναι το Κέντρο Θεσσαλονίκης, όπως ορίζεται από τις Οδούς 3ης Σεπτεμβρίου, Εγνατία, 26ης Οκτωβρίου, καθώς και ο άξονας της Οδού Μοναστηρίου από την Πλατεία Βαρδάρη ως τον Ν.Σ.Σ. Θεσσαλονίκης. Περιλαμβάνεται επίσης η περιοχή του ιστορικού κέντρου και της Άνω Πόλης του Δήμου Θεσσαλονίκης, η περιοχή της Άνω Πόλης του Δήμου Θεσσαλονίκης και η περιοχή του Επταπυργίου του Δήμου Νεάπολης Συκεών καθώς και η περιοχή Λαζαριστών και η περιοχή των βυζαντινών νερόμυλων Πολίχνης του Δήμου Παύλου Μελά.

Ακριβή όρια και ενότητες που περιλαμβάνονται

Εντάσσονται περιοχές αυξημένου τουριστικού – πολιτιστικού ενδιαφέροντος με σημαντικούς αντίστοιχους πόρους (τουριστικοί - πολιτιστικοί).

Περιλαμβάνεται:

- **η περιοχή του ιστορικού κέντρου του Δήμου Θεσσαλονίκης** (περιοχή που περικλείεται από τις οδούς (3ης Σεπτεμβρίου – Εγνατία – Εθνικής Αμύνης – Αρμενοπούλου – Αγίου Γεωργίου – Πατριάρχου Ιωακείμ – Αγίου Παντελεήμονος – Αρριανού – Ιασονίδου – Στρατηγού Μακρυγιάννη – Παλαιοδόχου – Κων. Εγνατία – Σωκράτους – Στρατηγού Μακρυγιάννη – Πατριάρχου Διονυσίου Ε – Πλάτωνος – Ιουστινιανού – Μητροπολίτου Γενναδίου – Φιλίππου – Αγνώστου Στρατιώτου – Ολύμπου – Ίωνος Δραγούμη – Πτολεμαίων – Σβορώνου – Καραολή και Δημητρίου – Πηνειού – Καλλινίκου – Παπαρηγόπουλου – Μαβίλη – Λαγκαδά – Αφροδίτης – Μιχαήλ Καλού – Μοναστηρίου – Οδυσσέως – 26ης Οκτωβρίου – Ναυάρχου Κουντουριώτη – Λεωφ. Νίκης – 3ης Σεπτεμβρίου, συμπεριλαμβανομένου του παραλιακού μετώπου από Ίωνος Δραγούμη έως περιοχή αγάλματος Μ. Αλεξάνδρου).
- **η περιοχή της Άνω Πόλης του Δήμου Θεσσαλονίκης και η περιοχή του Επταπυργίου του Δήμου Νεάπολης Συκεών** (περιοχή που περικλείεται από τις οδούς (Ολυμπιάδος – Μετεώρων – Ελπίδος – Ελ. Βενιζέλου – Μεσολογίου – Περγάμου – Αγράφων – Στρατηγού Βοσνάκη – Επταπυργίου – Βενιζέλου Ελ. – Διάκου – Καραϊσκάκη – Λεωφ. ΟΧΙ – Ζωγράφου Ελ. – Ολυμπιάδος – Αγίας Σοφίας – Κασσάνδρου – Σοφοκλέους – Ολυμπιάδος)
- **η περιοχή Λαζαριστών** (περιοχή που περικλείεται από τις οδούς Ακρίτων – Λαγκαδά – Καραολή και Δημητρίου – Ιατρού Γωγούση – Ακρίτων) και **η περιοχή των βυζαντινών νερόμυλων Πολίχνης του Δήμου Παύλου Μελά.**

Σκοπιμότητα

Πέρα από την αντιμετώπιση των προκλήσεων στις γειτονίες και τις οικιστικές περιοχές της πόλης, η ανάπτυξη της Θεσσαλονίκης εξαρτάται από την ανάδειξη του διεθνούς της πολιτιστικού / τουριστικού ρόλου, ο οποίος διαμορφώνεται κύρια από την περιοχή του Κέντρου της.

Ο ορισμός του θύλακα τουρισμού - πολιτισμού εξυπηρετεί την υποστήριξη του ρόλου αυτού προκειμένου να αξιοποιηθεί το πλούσιο πολιτιστικό απόθεμα και να αξιοποιηθεί η ελκυστικότητα της Θεσσαλονίκης ως ενός διεθνούς φήμης αστικού τουριστικού πόλου. Η επιδίωξη αυτή συνδέεται με την επίλυση (κυρίως) των οικονομικών, περιβαλλοντικών και δημογραφικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει η περιοχή του "κέντρου" και τα οποία είτε για λόγους κλίμακας, είτε για λόγους χαρακτήρα απαιτούν διακριτή αντιμετώπιση σε σχέση με αυτά που αντιμετωπίζουν οι γειτονίες της πόλης. Από αυτή την άποψη κύρια σκοπιμότητα της δημιουργίας του θύλακα είναι η

εξειδίκευση δράσεων για την οικονομία, το περιβάλλον και την ανάδειξη του πολιτιστικού αποθέματος που θα είναι προσαρμοσμένες στα χαρακτηριστικά των προκλήσεων που παρουσιάζει η ανάπτυξη του τουριστικού χαρακτήρα της πόλης.

Πέραν της περιοχής του Κέντρου της Θεσσαλονίκης, στην παρούσα κατηγορία θύλακα, προστίθενται οι περιοχές της Άνω Πόλης (ως χαρακτηρισμένου παραδοσιακού οικισμού) και της Τερψιθέας ως δευτερεύων χώρος συγκέντρωσης πολιτιστικών υποδομών μητροπολιτικής κλίμακας, ο οποίος λειτουργικά θα πρέπει να συνδεθεί με μια ενδεχόμενη ανάπτυξη του χώρου του πρώην Στρατοπέδου Παύλου Μελά.

α. Επικέντρωση κυρίως στις Οικονομικές προκλήσεις

Κύρια επικέντρωση είναι η ενίσχυση των δυνατοτήτων συγκρότησης του μίγματος δραστηριοτήτων, δικτύων και υποδομών τουρισμού υψηλής ποιότητας ζήτησης σε σύνδεση με τον πολιτισμό και τους περιβαλλοντικούς πόρους για προώθηση του τουρισμού πόλης, του city break και της λειτουργίας της πόλης ως εμπορικού στο βαθμό που προσελκύει ζήτηση από ευρύτερη, ει δυνατόν βαλκανικής εμβέλειας, περιοχή με την εμπορική αναζωογόνηση του κέντρου της πόλης ως απαραίτητο όρο..

β. Επικέντρωση κυρίως στις Κοινωνικές προκλήσεις

Στο πλαίσιο ανάπτυξης κάθε τουριστικού πόλου, ιδιαίτερη πρόκληση αποτελεί η ρύθμιση των σχέσεων μεταξύ κατοικίας - τουρισμού προκειμένου η ανάπτυξη της τουριστικής δραστηριότητας να μην επιβαρύνει την ποιότητα ζωής των πολιτών. Αυτό αφορά τόσο τη χρήση κοινών υποδομών και δικτύων, όσο και τον ανταγωνισμό των χρήσεων γης, δηλαδή την διαθεσιμότητα χώρου για την ανάπτυξη της απαραίτητης κοινωνικής υποδομής (π.χ. παιδικοί σταθμοί).

γ. Επικέντρωση κυρίως στις Δημογραφικές προκλήσεις

Δημογραφικά η περιοχή του Θύλακα του Κέντρου αντιμετωπίζει σημαντικά προβλήματα γήρανσης. Παρά το γεγονός ότι λόγω της κεντρικότητας υπάρχει επάρκεια υποδομών (καταστήματα, παροχή υπηρεσιών υγείας, συγκοινωνίες), ενώ παράλληλα η πληθυσμιακή πυκνότητα είναι σε μεγάλο τμήμα της χαμηλή (λόγω ύπαρξης άλλων χρήσεων). Μέσω της Στρατηγικής έμμεσα προωθούνται στο συγκεκριμένο θύλακα η υιοθέτηση δράσεων που θα ενισχύσουν την ελκυστικότητα της περιοχής, προκειμένου να διατηρηθεί ο κοινωνικός ιστός του κέντρου πόλης.

δ. Επικέντρωση κυρίως στις Περιβαλλοντικές προκλήσεις

Το κέντρο της Θεσσαλονίκης (αν προσμετρηθεί και η περιοχή του πάρκου της ΧΑΝΘ, η πλατεία της ΔΕΘ και η περιοχή του Βασιλικού Θεάτρου / Αρχαιολογικού Μουσείου στην όμορη της Π.Ε. 2) διαθέτει επαρκείς εκτάσεις ελεύθερων χώρων, οι οποίοι ωστόσο θα πρέπει να αξιοποιηθούν καλύτερα και προς όφελος του συνόλου των κατοίκων και επισκεπτών της πόλης της Θεσσαλονίκης. Στο πλαίσιο αυτό θα πρέπει να προωθηθεί η ανάδειξη τους, άλλα και η βελτίωση της ποιότητάς τους.

ε. Επικέντρωση κυρίως στις προκλήσεις της Κλιματικής αλλαγής

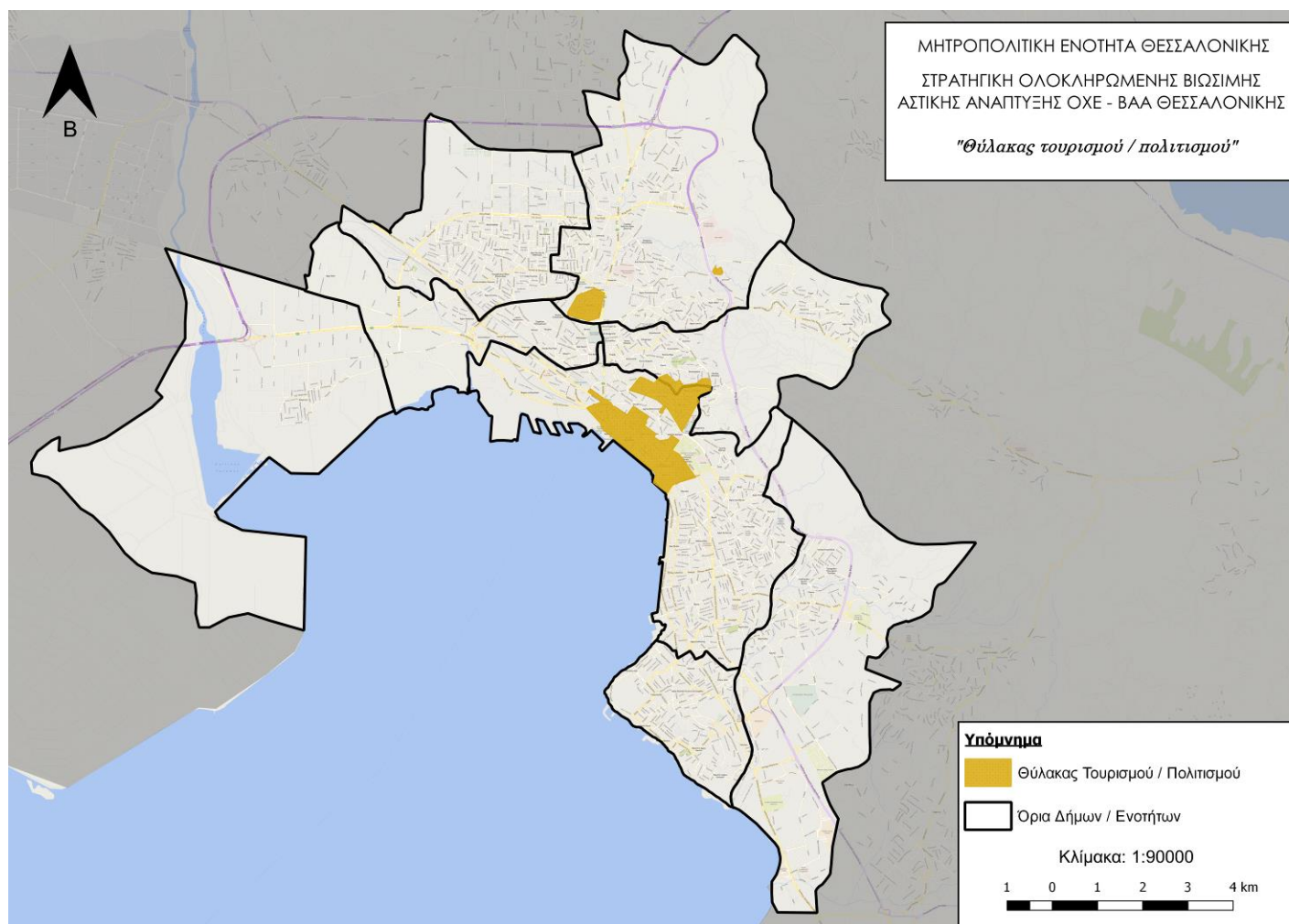
-

Τεκμηρίωση με βάση τις προβλέψεις του ισχύοντος ή υπό έγκριση Γενικού Πολεοδομικού

Σχεδίου/ων, του Επιχειρησιακού Σχεδίου/ων του αρμόδιου Δήμου/ων ή άλλα Προγράμματα και μελέτες

Η ανάπτυξη της Θεσσαλονίκης ως διεθνή τουριστικού προορισμού αποτελεί έναν από τους βασικούς στόχους των υπό αναθεώρηση ΠΠΧΣΑΑ Κεντρικής Μακεδονίας και του ΓΠΣ Θεσσαλονίκης. Συγκεκριμένα ένας από τους κεντρικούς στόχους είναι: Η προώθηση της ελκυστικότητας της Θεσσαλονίκης ως τουριστικού προορισμού μέσω των δικτύων του εναλλακτικού τουρισμού, όπως ο θρησκευτικός, ο πολιτιστικός, ο συνεδριακός, ο αστικός κ.α. που προσφέρονται στη πόλη της Θεσσαλονίκης.

Θύλακες τουρισμού - πολιτισμού

3. ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

3.1. ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ, ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ, ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Για κάθε κατηγορία Προκλήσεων, με βάση τα πορίσματα του υποκεφαλαίου 2.2., αναλύονται οι δυνατότητες, αδυναμίες και προοπτικές στην Περιοχή Εφαρμογής.

Η ανάλυση γίνεται περιεκτικά, σε συνολικό μέγεθος Πίνακα που να μη ξεπερνά τις 3 σελίδες και με προσοχή ώστε οι αναφορές να συνάδουν με τα πορίσματα των υποκεφαλαίων 2.1, 2.2 και 2.3.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΡΟΚΛΗΣΕΩΝ, ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΩΝ, ΑΔΥΝΑΜΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΩΝ

ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ	ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ
Οικονομικές			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Το λιμάνι, ως μοναδική (ακόμη) συμφέρουσα «πύλη» εισαγωγών-εξαγωγών για τα δυτικά Βαλκάνια και για το αποκλεισμένο μέρος των ανατολικών Βαλκανίων και της Κεντρικής Ευρώπης, 2. Οι χερσαίες μεταφορές, οι δραστηριότητες περί την πληροφορική, οι χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστικές υπηρεσίες, τα καταλύματα, που έδειξαν αντοχή στην πρώτη περίοδο της κρίσης 3. Η ύπαρξη επεκτάσιμων και αξιοποιήσιμων μηχανισμών προώθησης της σύνδεσης επιχειρηματικότητας και έρευνας 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Η έντονη οικονομική συρρίκνωση και από-παραγωγικοποίηση 2. Η απογύμνωση κεντρικών περιοχών από οικονομική δραστηριότητα 3. Η μείωση των εξαγωγών στους περισσότερους κλάδους 4. Οι δραστηριότητες που σημείωσαν έντονη πτώση και δραστηριότητας και αριθμού επιχειρήσεων κατά την κρίση (χαρακτηριστικότερα, έρευνας και τεχνολογίας) 5. Η πόλη δεν διαθέτει άλλη «ενδοχώρα» εκτός από την Κεντρική Μακεδονία ή την ΠΓΔΜ 6. Η σοβαρότατη κρίση της βιοτεχνίας 7. Η Θεσσαλονίκη δύσκολα μπορεί να ανταγωνιστεί την Αθήνα σε μια σειρά «προωθητικών» κλάδων και υπηρεσιών 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Η υποστήριξη των «αστικών» επιχειρηματικών δραστηριοτήτων (έρευνα και ανάπτυξη, τουρισμός πόλης, εμπόριο) μέσω διευκόλυνσης των συνεργασιών και του clustering 2. Η λειτουργία της πόλης ως καταναλωτικού κέντρου που να προσελκύει ζήτηση από ευρύτερη περιοχή με την αναζωογόνηση του κέντρου της πόλης ως απαραίτητο όρο 3. Στοιχεία που μπορούν να συγκροτήσουν μίγμα δραστηριοτήτων, δικτύων και υποδομών τουρισμού υψηλής ποιότητας σε σύνδεση με τον πολιτισμό και τους περιβαλλοντικούς πόρους για προώθηση του τουρισμού πόλης 4. Οι χωρικές ρυθμίσεις και διευκολύνσεις και η ολοκλήρωση των επιχειρηματικών υποδομών που θα επιτρέψουν την αναζωογόνηση των κεντρικών περιοχών 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Η οικονομική κρίση που οξύνει τις κοινωνικές και δημογραφικές προκλήσεις και περιορίζει τη δυνατότητα να υλοποιηθούν παρεμβάσεις αντιμετώπισης και των περιβαλλοντικών και κλιματικών προκλήσεων. 2. Οι εντός αστικού ιστού δραστηριότητες (τριτογενείς) έχουν υποστεί σοβαρό πλήγμα 3. Η μη επίτευξη του έως σήμερα στρατηγικού στόχου «ενίσχυση του διεθνούς ρόλου της πόλης» 4. Ο κίνδυνος της περιθωριοποίησης σε μια περίοδο οξύτατου ανταγωνισμού μεταξύ μητροπόλεων. 5. Η ελκυστικότητα της πόλης για επενδύσεις μειώνεται σταθερά

ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ	ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ
Κοινωνικές			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Η ύπαρξη περιοχών με σχετική ανθεκτικότητα στην κρίση 2. Η ύπαρξη ανθρώπινων πόρων με σχετικώς υψηλή εξειδίκευση 3. Εμπειρία από την έως σήμερα λειτουργία δομών υποστήριξης 4. Η μικρή εξάρτηση από αλλοδαπούς ανθρώπινους πόρους και η έως σήμερα αφομοίωση των μεταναστών / παλιννοστούντων 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ποσοστό ανεργίας σε επίπεδα πολύ υψηλότερα του μέσου όρου της χώρας 2. Η διαμόρφωση περιοχών συνδυασμένων χαμηλής απασχόλησης και υψηλής ανεργίας 3. Η διαμόρφωση περιοχών με νεαρότερο πληθυσμό αλλά περιορισμό των θέσεων εργασίας στην παροχή υπηρεσιών 4. Η διαμόρφωση περιοχών με συγκέντρωση ακραίας φτώχειας 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Η αξιοποίηση των σχετικώς ικανοποιητικών εκπαιδευτικών υποδομών 2. Η αξιοποίηση / εξειδίκευση των εργαλείων ενσωμάτωσης των μειονεκτουσών ομάδων 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Η μείωση του εισοδήματος στην πόλη με ρυθμό διπλάσιο από ό,τι σε όλη την Περιφέρεια 2. Η ενσωμάτωση των ομάδων υπό κίνδυνο στη λειτουργία της πόλης χωρίς κίνδυνο γκεττοποίησης
Δημογραφικές			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Η έως σήμερα σχετικώς ομαλή χωρικά ενσωμάτωση των προηγούμενων εισροών νέων πληθυσμιακών μονάδων 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Η ύπαρξη περιοχών υψηλής συγκέντρωσης γηρασμένου πληθυσμού 2. Το μη φιλικό προς ορισμένες δημογραφικές ομάδες δομημένο περιβάλλον 3. Το γηρασμένο και συχνά ανίκανο να παράσχει αξιοπρεπή διαβίωση κτιριακό απόθεμα 4. Η ανυπαρξία δικτύων και υποδομών βιώσιμης κινητικότητας 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Η αξιοποίηση / εξειδίκευση των εργαλείων ενσωμάτωσης των μειονεκτουσών ομάδων με επέκταση τους στις δημογραφικά αδύναμες περιοχές 	<ol style="list-style-type: none"> 2. Η ουσιαστική στασιμότητα του συνολικού αστικού πληθυσμού 3. Η διαφοροποιημένη δημογραφική εξέλιξη των κεντρικών περιοχών ως προς τις «περιφερειακές» 4. Η πιθανή επανεμφάνιση ισχυρής αστυφιλίας σε περίπτωση όξυνσης της κρίσης σε μη αστικές περιοχές 5. Οι μεταναστευτικές και προσφυγικές πιέσεις

ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ	ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ
Περιβαλλοντικές / Κλιματικής Αλλαγής			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Αισθητή βελτίωση της ποιότητας των υδάτων του όρμου 2. Σύστημα διαχείρισης αποβλήτων εκσυγχρονιζόμενο (αλλά στα όρια του) 3. Αναπλάσεις (αλλά διάσπαρτες, ωρίς εμφανή συσχέτιση με τα οικονομικά και κυκλοφοριακά χαρακτηριστικά των περιοχών) 4. Αισθητή μείωση της φωτοχημικής ρύπανσης στην πρόσφατη περίοδο 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Κτιριακό απόθεμα γηρασμένο και συχνά ανίκανο να παράσχει αξιοπρεπή διαβίωση ή να υποστηρίξει τις οικονομικές χρήσεις 2. Κατά περιοχές υψηλότατη πυκνότητα δόμησης 3. Κυκλοφοριακό πρόβλημα γιγαντιαίων διαστάσεων 4. Ανυπαρξία συνεκτικού συστήματος ποδηλατοκίνησης 5. Γιγαντιαίο και εκτεταμένο πρόβλημα στάθμευσης ΙΧ 6. Ανυπαρξία ολοκληρωμένου συστήματος MMM 7. Υψηλή κατανάλωση ενέργειας σε δημόσιας χρήσης κτίρια και στις μεταφορές 8. Δίκτυο πρασίνου απογοητευτικό που δεν μπορεί να αποτρέψει το φαινόμενο της «θερμικής νησίδας» 9. Πυκνότητα δόμησης που καθιστά εξαιρετικά δύσκολη την προστασία έναντι της κλιματικής αλλαγής και τη βιώσιμη κινητικότητα 10. Υπαρξη περιοχών brownfields 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ολοκλήρωση του Μετρό 2. Αξιοποίηση / διατήρηση εναπομεινάντων ρεμάτων για καταπολέμηση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής 3. Δυνατότητα αξιοποίησης των περιοχών brownfields προς νέες χρήσεις ή αύξηση πρασίνου 4. Δυνατότητα δημιουργίας πράσινων διαδρομών 5. Υπαρξη αξιοποιήσιμου αποθέματος δημοσίων και δημοτικών γαιών και ακινήτων 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Αναμενόμενη σημαντική επιπτώση της κλιματικής αλλαγής 2. Ανάπτυξη του φαινομένου της αστικής νήσου θερμότητας 3. Δυσχέρεια στη διαχείριση του παράκτιου μετώπου 4. Υποβάθμιση παράκτιας ζώνης Καλοχωρίου 5. Διαφύλαξη του περιαστικού δάσους Σείχ Σου

3.2. ΕΝΤΟΠΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΠΟΙΗΣΗ ΑΝΑΓΚΩΝ

3.2.1. Ανάγκες ως προς τις Οικονομικές προκλήσεις

Οι κυριότερες ανάγκες προκύπτουν να είναι

- Η βελτίωση του βιοτικού επιπέδου μέσω ενίσχυσης των υποδομών και των υπηρεσιών
- Η αναζωογόνηση και βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος
- Η δημιουργία υποστηρικτικών δομών για την επιχειρησιακή ανάπτυξη
- Η διευκόλυνση της επιχειρηματικής δικτύωσης και των συνεργασιών (clustering)
- Η βελτίωση ανταγωνιστικότητας της τοπικής οικονομίας
- Η υποστήριξη της δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας
- Η σύνδεση προσφοράς και ζήτησης εργασίας
- Η διάχυση πληροφορίας και γνώση
- Η εφαρμογή προγραμμάτων ανάπτυξης ολοκληρωμένων συστημάτων έξυπνων πόλεων (smart cities).
- Η αξιοποίηση του πολιτιστικού αποθέματος με ανάπτυξη και προβολή τουριστικών υπηρεσιών
- Η τόνωση του αστικού τουρισμού
- Η βελτίωση των προοπτικών τουριστικής ανάπτυξης με αναβάθμιση των υποδομών και του τρόπου λειτουργίας και οργάνωσης
- Η διασφάλιση της απρόσκοπτης προσβασιμότητας επισκεπτών
- Η ενίσχυση δεξιοτήτων και ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού

Ποσοτικά στοιχεία που τεκμηριώνουν τον εντοπισμό:

Δείκτες	Τιμές (πρόσφατες)
Ανεργία	(καταγεγραμμένη 2014) 20,48% ΟΑΕΔ (πραγματική 2016) 30% ΙΝΕ ΓΣΕΕ - εργατούπαλληλικό Κέντρο Θεσσαλονίκης)
Άνεργοι (και ποσοστό επί του πληθυσμού)	71.063 (8,95%) 2014 ΟΑΕΔ (Υψηλά ποσοστά σε Δήμους Αμπελοκήπων Μενεμένης, Παύλου Μελά, Κορδελιού – Ευόσμου, Νεάπολης - Συκεών)
Μακροχρόνια άνεργοι	45.619 2014 ΟΑΕΔ (Υψηλά ποσοστά σε Δήμους Αμπελοκήπων Μενεμένης, Παύλου Μελά, Κορδελιού – Ευόσμου, Νεάπολης - Συκεών)
Ποσοστό αποφοίτων τριτοβάθμιας (στο σύνολο του ενεργού πληθυσμού)	30,74% (2011 – ΕΣΥΕ) (Υψηλ ποσοστό σε Δήμους Καλαμαριάς, ΔΕ Πυλαίας, Δήμο Θεσσαλονίκης, Χαμηλό ποσοστό σε ΔΚ Καλοχωρίου, Δήμους Κορδελιού – Ευόσμου, Παύλου Μελά, Αμπελοκήπων - Μενεμένης).
Μέσο Ετήσιο Δηλωθέν Οικογενειακό Εισόδημα	19.652,24€ 2011 ΓΓΠΣ (20.202,35€ Εθνικός Μ.Ο.)
Διαγραφές / Εγγραφές Επιχειρήσεων	4.399 / 3.112 (στοιχεία 2016 ΕΕΘ, ΒΕΘ, ΕΒΕΘ)
Διανυκτερεύσεις	2,2 εκ.(2015) (Ένωση Ξενοδόχων Θεσσαλονίκης)

Οι ανάγκες προτεραιοποιούνται ως εξής:

Ανάγκη	Αιτιολόγηση	Χωρικός εντοπισμός
βελτίωση του βιοτικού επιπέδου μέσω ενίσχυσης των υποδομών και των υπηρεσιών (Ανάγκη Α' προτεραιότητας)	Στην περιοχή καταγράφεται επιδείνωση των συνθηκών διαβίωσης ενώ διαρκώς αυξάνονται τα άτομα που βρίσκονται σε κίνδυνο φτώχειας ή/και διαβιούν σε συνθήκες φτώχειας. Παράλληλα καταγράφεται επιδείνωση των δεικτών απασχόλησης και ανεργίας.	Σύνολο περιοχής
βελτίωση ανταγωνιστικότητας της τοπικής οικονομίας (Ανάγκη Α' προτεραιότητας)	Καταγράφεται επιδείνωση των δεικτών επιχειρηματικότητας. Αυξάνεται δυσανάλογα ο αριθμός των επιχειρήσεων που κλείνουν ενώ περιορίζονται τα κίνητρα και οι πόροι για επιχειρηματική ανάπτυξη. Η πλειοψηφία των επιχειρήσεων χαρακτηρίζονται από μικρό μέγεθος και χαμηλό βαθμό ανταγωνιστικότητας.	Σύνολο περιοχής (εστίαση σε εμπορικά κέντρα Δήμων και θύλακες επιχειρηματικής ανάπτυξης)
υποστήριξη της δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας (Ανάγκη Α' προτεραιότητας)	Καταγράφεται επιδείνωση των δεικτών απασχόλησης και ανεργίας ενώ αυξάνεται δυσανάλογα ο αριθμός των επιχειρήσεων που κλείνουν.	Σύνολο περιοχής
διάχυση πληροφορίας και γνώσης (Ανάγκη Α' προτεραιότητας)	Ο χαμηλός βαθμός ανταγωνιστικότητας και δικτύωσης των επιχειρήσεων αναμένεται να βελτιωθεί μέσω της προώθησης συστημάτων ανοικτών δεδομένων και της πρόσβασης σε γνώση και πληροφορίες. Παράλληλα στην περιοχή καταγράφονται υψηλά ποσοστά ανέργων με χαμηλά προσόντα αλλά και υψηλά ποσοστά ατόμων (υψηλά ποσοστά ευάλωτων κοινωνικών ομάδων) που αντιμετωπίζουν δυσκολίες πρόσβασης στη γνώση και την αγορά εργασίας.	Σύνολο περιοχής
δημιουργία υποστηρικτικών δομών για την επιχειρησιακή ανάπτυξη (Ανάγκη Β' προτεραιότητας)	Καταγράφεται επιδείνωση των δεικτών επιχειρηματικότητας. Περιορίζονται τα κίνητρα και οι πόροι για επιχειρηματική ανάπτυξη. Η πλειοψηφία των επιχειρήσεων χαρακτηρίζονται από μικρό μέγεθος και χαμηλό βαθμό	Σύνολο περιοχής (εστίαση σε εμπορικά κέντρα Δήμων και θύλακες επιχειρηματικής ανάπτυξης)

	ανταγωνιστικότητα.	
αναζωογόνηση και βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος (Ανάγκη Β' προτεραιότητας)	Οι οικονομικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει η περιοχή επιτείνουν την υποβάθμιση και του αστικού περιβάλλοντος. Παράλληλα η ποιότητα του αστικού περιβάλλοντος επηρεάζει και το επιχειρηματικό περιβάλλον.	Σύνολο περιοχής (εστίαση σε εμπορικά κέντρα Δήμων και θύλακες επιχειρηματικής ανάπτυξης)
διευκόλυνση της επιχειρηματικής δικτύωσης και των συνεργασιών (clustering) (Ανάγκη Β' προτεραιότητας)	Η πλειοψηφία των επιχειρήσεων χαρακτηρίζονται από μικρό μέγεθος και χαμηλό βαθμό ανταγωνιστικότητας. Περιορισμένος είναι και ο βαθμός συνεργατικότητας των επιχειρήσεων.	Σύνολο περιοχής (εστίαση σε εμπορικά κέντρα Δήμων και θύλακες επιχειρηματικής ανάπτυξης)
σύνδεση προσφοράς και ζήτησης εργασίας (Ανάγκη Β' προτεραιότητας)	Τα επίπεδα ζήτησης και προσφοράς διαρκώς αποκλίνουν με την προσφορά να μειώνεται και τη ζήτηση να αυξάνεται. Καταγράφεται επιδείνωση των δεικτών απασχόλησης και ανεργίας ενώ αυξάνεται ο αριθμός των επιχειρήσεων που κλείνουν.	Σύνολο περιοχής
εφαρμογή προγραμμάτων ανάπτυξης ολοκληρωμένων συστημάτων έξυπνων πόλεων (smart cities) (Ανάγκη Β' προτεραιότητας)	Απαιτείται τόνωση της επισκεψιμότητας και της επιχειρηματικότητας της περιοχής. Η ανταγωνιστικότητα τόσο της ίδιας της περιοχής αλλά των επιχειρήσεων αναμένεται να ενισχυθεί από την εφαρμογή προγραμμάτων ανάπτυξης ολοκληρωμένων συστημάτων έξυπνων πόλεων που θα παρέχουν υπηρεσίες προς πολίτες και επιχειρήσεις.	Σύνολο περιοχής
αξιοποίηση του πολιτιστικού αποθέματος με ανάπτυξη και προβολή τουριστικών υπηρεσιών (Ανάγκη Β' προτεραιότητας)	Η περιοχή διαθέτει αρκετά σημαντικό πολιτιστικό απόθεμα το οποίο όμως δεν έχει αξιοποιηθεί στο έπακρο.	Σύνολο περιοχής (έμφαση σε κεντρικές περιοχές Δήμου Θεσσαλονίκης αλλά και γενικότερα περιοχές που διαθέτουν ικανό πολιτιστικό απόθεμα)
βελτίωση των προοπτικών τουριστικής ανάπτυξης με αναβάθμιση των υποδομών και του τρόπου λειτουργίας και οργάνωσης (Ανάγκη Β' προτεραιότητας)	Τα ποσοστά επισκεπτών αν και αυξάνονται τα τελευταία χρόνια ωστόσο παραμένουν αρκετά χαμηλά σε σχέση με άλλες ευρωπαϊκές πόλεις αντίστοιχου μεγέθους. Παράλληλα η υφιστάμενη υποδομή	Σύνολο περιοχής (έμφαση σε κεντρικές περιοχές Δήμου Θεσσαλονίκης αλλά και γενικότερα περιοχές που διαθέτουν ικανό τουριστικό απόθεμα)

τόνωση του αστικού τουρισμού (Ανάγκη Β' προτεραιότητας)	<p>χρήζει αναβάθμισης και εμπλουτισμού ενώ απαιτείται αναπροσαρμογή της τοπικής τουριστικής πολιτικής.</p> <p>Η ανάπτυξη του αστικού τουρισμού περιορίζεται στο ιστορικό κέντρο του Δήμου Θεσσαλονίκης και τις περιμετρικές περιοχές ενώ είναι ιδιαίτερα περιορισμένη ή και ανύπαρκτη στις περιοχές των υπόλοιπων Δήμων.</p>	Σύνολο περιοχής (έμφαση σε κεντρικές περιοχές Δήμου Θεσσαλονίκης αλλά και γενικότερα περιοχές που διαθέτουν ικανό τουριστικό απόθεμα)
διασφάλιση της απρόσκοπτης προσβασιμότητας επισκεπτών (Ανάγκη Β' προτεραιότητας)	<p>Τα ποσοστά επισκεπτών αν και αυξάνονται τα τελευταία χρόνια ωστόσο παραμένουν αρκετά χαμηλά σε σχέση με άλλες ευρωπαϊκές πόλεις αντίστοιχου μεγέθους.</p> <p>Παράλληλα το επίπεδο προσβασιμότητας αρκετών χώρων τουριστικού ενδιαφέροντος εμφανίζεται ως μέτριο.</p>	Σύνολο περιοχής (έμφαση σε κεντρικές περιοχές Δήμου Θεσσαλονίκης αλλά και γενικότερα περιοχές που διαθέτουν ικανό τουριστικό απόθεμα)
ενίσχυση δεξιοτήτων και ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού (Ανάγκη Β' προτεραιότητας)	<p>Το ανθρώπινο δυναμικό της περιοχής χαρακτηρίζεται από σχετικά υψηλά ποσοστά ατόμων με χαμηλά προσόντα και περιορισμένα κυρίως στις δυτικές περιοχές ποσοστά αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.</p> <p>Επιπλέον και σε ότι αφορά ειδικότερα και στον τουριστικό κλάδο απαιτείται περαιτέρω εξειδίκευση του ανθρώπινου δυναμικού.</p>	Σύνολο περιοχής

3.2.2. Ανάγκες ως προς τις Κοινωνικές προκλήσεις

Οι κυριότερες ανάγκες προκύπτουν να είναι

- Η βελτίωση του βιοτικού επιπέδου μέσω ενίσχυσης των υποδομών και των υπηρεσιών
- Η εξυπηρέτηση των αναγκών κινητικότητας του πληθυσμού.
- Η βελτίωση του επιπέδου αστικής κινητικότητας με έμφαση στην προσβασιμότητα ευπαθών ομάδων.
- Η παροχή ειδικά προσαρμοσμένων κοινωνικών και προνοιακών υπηρεσιών.
- Η εφαρμογή προγραμμάτων ανάπτυξης ολοκληρωμένων συστημάτων έξυπνων πόλεων (smart cities).
- Η άμβλυνση των κοινωνικών ανισοτήτων και πολώσεων.
- Η καταπολέμηση των διακρίσεων και προώθηση των ίσων ευκαιριών.
- Η αντιμετώπιση των ιδιαίτερων προβλημάτων που βιώνουν οι ειδικές ομάδες πληθυσμού στους τομείς της

απασχόλησης, πρόνοιας, υγείας, κοινωνικής ένταξης.

- Η δημιουργία ευκαιριών σε όλο τον πληθυσμό για μόρφωση, συστηματική και διαρκή επιμόρφωση.
- Η ψυχοκοινωνική στήριξη νέων ανέργων, ευπαθών ομάδων, περιθωριοποιημένων ατόμων κλπ.
- Η αναβάθμιση και επέκταση κοινωνικών δομών και υποδομών.

Ποσοτικά στοιχεία που τεκμηριώνουν τον εντοπισμό:

Δείκτες	Τιμές (πρόσφατες)
Πλήθος ατόμων ευάλωτων κοινωνικών ομάδων (και ποσοστό επί του πληθυσμού)	11.379 (1,43%) 2014 – Περιφ Στρατηγική Κοιν Ένταξης
Πλήθος ατόμων ειδικών κοινωνικών ομάδων (και ποσοστό επί του πληθυσμού)	131.254 (16,53%) 2014 – Περιφ Στρατηγική Κοιν Ένταξης
Πλήθος ατόμων λοιπών κοινωνικών ομάδων (και ποσοστό επί του πληθυσμού)	73.460 (10,58%) 2014 – Περιφ Στρατηγική Κοιν Ένταξης
Αριθμός Δομών Κοινωνικής Ένταξης – Αντιμετώπισης της φτώχειας	250 (2014 – Περιφ Στρατηγική Κοιν Ένταξης)
Αριθμός κλοπών	10.454 (2015 - έκθεση της ΓΑΔΘ)
Αριθμός Μεταναστών (ποσοστό επί του πληθυσμού)	50.722 (6,4%) 2014 – Περιφ Στρατηγική Κοιν Ένταξης (Υψηλά ποσοστά σε Δήμους Αμπελοκήπων Μενεμένης, Θεσσαλονίκης, Νεάπολης – Συκεών, Καλοχώρι και Δήμοι Κορδελιού – Ευόσμου και Π. Μελά)
Αριθμός ατόμων με αναπηρίες	(10.152, 1,28% του πληθυσμού) 2014 – Περιφ Στρατηγική Κοιν Ένταξης
Ανεργία	(καταγεγραμμένη 2014) 20,48% ΟΑΕΔ (πραγματική 2016) 30% ΙΝΕ ΓΣΕΕ - εργατοϋπαλληλικό Κέντρο Θεσσαλονίκης)
Άνεργοι (και ποσοστό επί του πληθυσμού)	71.063 (8,95%) 2014 ΟΑΕΔ (Υψηλά ποσοστά σε Δήμους Αμπελοκήπων Μενεμένης, Παύλου Μελά, Κορδελιού – Ευόσμου, Νεάπολης - Συκεών)
Μακροχρόνια άνεργοι	45.619 2014 ΟΑΕΔ (Υψηλά ποσοστά σε Δήμους Αμπελοκήπων Μενεμένης, Παύλου Μελά, Κορδελιού – Ευόσμου, Νεάπολης - Συκεών)

Οι ανάγκες προτεραιοποιούνται ως εξής:

Ανάγκη	Αιτιολόγηση	Χωρικός εντοπισμός
βελτίωση του βιοτικού επιπέδου μέσω ενίσχυσης των υποδομών και των υπηρεσιών (Ανάγκη Α΄ προτεραιότητας)	Στην περιοχή καταγράφεται αυξανόμενος αριθμός ευπαθών κοινωνικών ομάδων. Διαρκώς αυξάνονται τα άτομα που βρίσκονται σε κίνδυνο φτώχειας ή/και διαβιούν σε συνθήκες φτώχειας	Σύνολο περιοχής
άμβλυνση των κοινωνικών ανισοτήτων και πολώσεων.	Στην περιοχή καταγράφεται αυξανόμενος αριθμός ευπαθών	Σύνολο περιοχής

(Ανάγκη Α΄ προτεραιότητας)	κοινωνικών ομάδων. Διαρκώς αυξάνονται τα άτομα που βρίσκονται σε κίνδυνο φτώχειας ή/και διαβιούν σε συνθήκες φτώχειας και εντείνονται οι τάσεις εισοδηματικής και κοινωνικής διαφοροποίησης γειτονιών.	
παροχή ειδικά προσαρμοσμένων κοινωνικών και προνοιακών υπηρεσιών (στους τομείς της απασχόλησης, πρόνοιας, υγείας, κοινωνικής ένταξης) για την αντιμετώπιση των ιδιαίτερων προβλημάτων που βιώνουν οι ειδικές ομάδες πληθυσμού (Ανάγκη Α΄ προτεραιότητας)	Στην περιοχή καταγράφεται αυξανόμενος αριθμός ευπαθών κοινωνικών ομάδων ενώ διαρκώς αυξάνονται τα άτομα που βρίσκονται σε κίνδυνο φτώχειας ή/και διαβιούν σε συνθήκες φτώχειας. Παράλληλα είναι περιορισμένη η ανάπτυξη και παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών εστιασμένων στα ιδιαίτερα προβλήματα των κοινωνικών αυτών ομάδων.	Σύνολο περιοχής (ένταση σε Δήμους Αμπελοκήπων – Μενεμένης, Κορδελιού – Ευόσμου, Παύλου Μελά, Νεάπολης – Συκεών, Θεσσαλονίκης και γενικότερα περιοχές θυλάκων φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού).
αναβάθμιση και επέκταση κοινωνικών δομών και υποδομών (Ανάγκη Α΄ προτεραιότητας)	Στην περιοχή καταγράφεται αυξανόμενος αριθμός ευπαθών κοινωνικών ομάδων ενώ διαρκώς αυξάνονται τα άτομα που βρίσκονται σε κίνδυνο φτώχειας ή/και διαβιούν σε συνθήκες φτώχειας. Η υφιστάμενη υποδομή εμφανίζεται υποστελεχωμένη και ανεπαρκής στην κάλυψη της αυξανόμενης ζήτησης κοινωνικών και προνοιακών υπηρεσιών. Παράλληλα παρατηρείται δυσκολία στη χρηματοδότηση και διατήρηση πολλών κοινωνικών δομών.	Σύνολο περιοχής
καταπολέμηση των διακρίσεων και προώθηση των ίσων ευκαιριών (Ανάγκη Α΄ προτεραιότητας)	Στην περιοχή καταγράφεται αυξανόμενος αριθμός ευπαθών κοινωνικών ομάδων ενώ διαρκώς αυξάνονται τα άτομα που βρίσκονται σε κίνδυνο φτώχειας ή/και διαβιούν σε συνθήκες φτώχειας. Τα άτομα των κοινωνικών αυτών ομάδων αντιμετωπίζουν δυσκολίες σε ότι αφορά τόσο την ισότιμη πρόσβαση σε υπηρεσίες αλλά και στην αγορά εργασίας.	Σύνολο περιοχής (ένταση σε Δήμους Αμπελοκήπων – Μενεμένης, Κορδελιού – Ευόσμου, Παύλου Μελά, Νεάπολης – Συκεών, Θεσσαλονίκης και γενικότερα σε περιοχές θυλάκων φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού και περιοχές εντοπισμού περιθωριακών ομάδων - κοινοτήτων).
εξυπηρέτηση των αναγκών κινητικότητας του πληθυσμού (Ανάγκη Α΄ προτεραιότητας)	Καταγράφεται αυξημένος αριθμός ατόμων με αναπηρίες ενώ η υφιστάμενη αστική υποδομή κρίνεται ανεπαρκής ως προς την κάλυψη των αναγκών κινητικότητάς τους.	Σύνολο περιοχής (ένταση σε Δήμους Θεσσαλονίκης, Αμπελοκήπων – Μενεμένης, Παύλου Μελά, Νεάπολης – Συκεών, Κορδελιού – Ευόσμου)
βελτίωση του επιπέδου αστικής κινητικότητας με έμφαση στην		

προσβασιμότητα ευπαθών ομάδων (Ανάγκη Α' προτεραιότητας)		
ψυχοκοινωνική στήριξη νέων ανέργων, ευπαθών ομάδων, περιθωριοποιημένων ατόμων κλπ (Ανάγκη Α' προτεραιότητας)	Στην περιοχή καταγράφεται αυξανόμενος αριθμός ευπαθών κοινωνικών ομάδων ενώ διαρκώς αυξάνονται τα άτομα που βρίσκονται σε κίνδυνο φτώχειας. Αυξανόμενα βαίνουν και τα ποσοστά ανεργίας ενώ καταγράφεται μεγάλος αριθμός μακροχρόνια ανέργων	Σύνολο περιοχής (ένταση σε Δήμους Αμπελοκήπων – Μενεμένης, Κορδελιού – Ευόσμου, Παύλου Μελά, Νεάπολης – Συκεών, Θεσσαλονίκης και γενικότερα σε περιοχές θυλάκων φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού και περιοχές εντοπισμού περιθωριακών ομάδων - κοινοτήτων).
υποστήριξη της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας (Ανάγκη Β' προτεραιότητας)	Στην περιοχή καταγράφεται αυξανόμενος αριθμός κοινωνικών ομάδων που αντιμετωπίζουν δυσκολίες σε ότι αφορά την πρόσβαση στην αγορά εργασίας. Παράλληλα υψηλά είναι τα ποσοστά ανέργων και μακροχρόνια ανέργων.	Σύνολο περιοχής
δημιουργία ευκαιριών σε όλο τον πληθυσμό για μόρφωση, συστηματική και διαρκή επιμόρφωση (Ανάγκη Β' προτεραιότητας)	Στην περιοχή καταγράφεται αυξανόμενος αριθμός κοινωνικών ομάδων που αντιμετωπίζουν δυσκολίες σε ότι αφορά την πρόσβαση στη μόρφωση και στην αγορά εργασίας. Παράλληλα σημαντικά είναι τα ποσοστά του ενεργού πληθυσμού που διαθέτει χαμηλά προσόντα.	Σύνολο περιοχής
εφαρμογή προγραμμάτων ανάπτυξης ολοκληρωμένων συστημάτων έξυπνων πόλεων (smart cities) (Ανάγκη Β' προτεραιότητας)	Απουσιάζει η εφαρμογή ολοκληρωμένων συστημάτων έξυπνων πόλεων για παροχή κοινωνικών – προνοιακών υπηρεσιών προς τους πολίτες.	Σύνολο περιοχής

3.2.3. Ανάγκες ως προς τις Δημογραφικές προκλήσεις

Οι κυριότερες ανάγκες προκύπτουν να είναι

- Η συγκράτηση του πληθυσμού στις περιοχές που εμφανίζουν πληθυσμιακή μείωση
- Η κάλυψη των αναγκών του νέου πληθυσμού στις περιοχές με έντονη πληθυσμιακή αύξηση
- Η αντιμετώπιση της σχετικής δημογραφικής γήρανσης (στις περιοχές όπου εντοπίζεται)

Ποσοτικά στοιχεία που τεκμηριώνουν τον εντοπισμό:

Δείκτες	Τιμές (πρόσφατες)
Μέση ηλικία	40,67 (2011 ΕΣΥΕ) (Υψηλή μέση ηλικία σε Δήμο Θεσσαλονίκης 43, Καλαμαριάς 41,5, Αμπελοκήπων – Μενεμένης 41,4, Χαμηλή ηλικία σε Δήμο Κορδελιού – Ευόσμου 35,9)
Μεταβολή Πληθυσμού (2001 – 2011)	+ 1,49% (2011 ΕΣΥΕ) (Μείωση σε Θεσσαλονίκη -13,4%, Αμπελόκηπους – Μενεμένη – 6,7%, Σημαντική αύξηση ΔΕ Πυλαίας 52,24%, Δήμος Κορδελιού – Ευόσμου 37,03%, ΔΚ Καλοχωρίου 18,28%, Δήμος Π. Μελά 17,59%)
Μέλη / νοικοκυριό	2,45 (2011 ΕΣΥΕ) (Πολυμελή νοικοκυριά σε Καλοχώρι 2,94, Πυλαία 2,84, Π. Μελά 2,76, Κορδελίλο – Εύοσμο 2,74. Ολιγομελή νοικοκυριά σε Δήμο Θεσσαλονίκης 2,15)
Δείκτες γήρανσης	Γηρασμένος πληθυσμός σε Δήμο Θεσσαλονίκης 2,06, Τριανδρία (1,76), Νεάπολη (1,52), Αγιο Παύλο (1,50), Αμπελόκηπους (1,28), Καλαμαριά (1,28) Νεανικός πληθυσμός σε Πεύκα (0,33), Ευκαρπία (0,40) και Εύοσμο (0,48).

Οι ανάγκες προτεραιοποιούνται ως εξής:

Ανάγκη	Αιτιολόγηση	Χωρικός εντοπισμός
κάλυψη των αναγκών του νέου πληθυσμού στις περιοχές με έντονη πληθυσμιακή αύξηση (Ανάγκη Α' προτεραιότητας)	Εντός της επιλέξιμης περιοχής καταγράφονται περιοχές με έντονη πληθυσμιακή αύξηση (άνω του 40%) και περιοχές με αύξηση της τάξης του 20%. Η εγκατάσταση φαίνεται να γίνεται κυρίως σε περιοχές επεκτάσεων. Παράλληλα στις περιοχές αυτές καταγράφονται πολυμελή νοικοκυριά και νεανικός πληθυσμός.	Έμφαση σε Δήμους Κορδελιού – Ευόσμου, Παύλου Μελά, ΔΕ Πυλαίας, ΔΚ Καλοχωρίου
συγκράτηση του πληθυσμού στις περιοχές που εμφανίζουν πληθυσμιακή μείωση (Ανάγκη Β' προτεραιότητας)	Καταγράφεται πληθυσμιακή μείωση σε συγκεκριμένες περιοχές, η οποία φαίνεται να ακολουθείται από μια σταδιακή τάση εγκατάλειψης κεντρικών περιοχών. Παράλληλα στις περιοχές αυτές καταγράφονται υψηλότερη δείκτες γήρανσης.	Έμφαση σε Δήμο Θεσσαλονίκης, Δήμο Αμπελοκήπων – Μενεμένης
αντιμετώπιση σχετικής δημογραφικής γήρανσης (Ανάγκη Β' προτεραιότητας)	Καταγράφεται σχετική γήρανση του πληθυσμού μεγαλύτερη του εθνικού μέσου όρου σε κεντρικές περιοχές και περιμετρικά αυτών.	Έμφαση σε Δήμους Θεσσαλονίκης, Αμπελοκήπων – Μενεμένης, Καλαμαριάς

3.2.4. Ανάγκες ως προς τις Περιβαλλοντικές προκλήσεις

Οι κυριότερες ανάγκες προκύπτουν να είναι

- Ο έλεγχος ατμοσφαιρικής ρύπανσης - ανάπτυξη οργανωμένου δικτύου παρακολούθησης.
- Η μείωση των κυκλοφοριακών ρύπων.
- Η βελτίωση του μικροκλίματος σε περιοχές υψηλής δόμησης και περιοχές με έντονες περιβαλλοντικές πιέσεις.
- Η αναζωογόνηση αστικών περιοχών – αναβάθμιση εμπλουτισμός αστικού πρασίνου.
- Η δημιουργία «πράσινων διαδρόμων και διαδρομών».
- Η προώθηση καθαρών αστικών μεταφορών και ανάπτυξη υποδομών εναλλακτικών τρόπων μετακίνησης
- Η εφαρμογή προγραμμάτων ανάπτυξης ολοκληρωμένων συστημάτων έξυπνων πόλεων (smart cities).
- Η βελτίωση των συνθηκών Αστικής Κινητικότητας.
- Η ανάπτυξη βιώσιμων συγκοινωνιών.
- Η αποκατάσταση και απόδοση στην πόλη – επανάχρηση εγκαταλελειμμένων εκτάσεων (πρώην βιομηχανικοί χώροι, πρώην στρατόπεδα κλπ) .
- Η ευαισθητοποίηση πολιτών, ενίσχυση και περαιτέρω οργάνωση της εθελοντικής πρωτοβουλίας προς την κατεύθυνση της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος (περιορισμένη ανταπόκριση πολιτών σε περιβαλλοντικά θέματα).

Ποσοτικά στοιχεία που τεκμηριώνουν τον εντοπισμό:

Δείκτες	Τιμές (πρόσφατες)
Αριθμός ημερών (ανά έτος) με υπέρβαση ορίων αιωρούμενων σωματιδίων	43 ημέρες (2013 ΠΚΜ)
Μέση ετήσια τιμή αιωρούμενων σωματιδίων PM10	43 µg/m3 Κορδελιό, 22 µg/m3 Αγ. Σοφία, 30 µg/m3 Καλαμαριά (2013 ΠΚΜ)
Μέση ετήσια τιμή Διοξειδίου του Αζώτου	25 µg/m3 Κορδελιό, 24 µg/m3 ΑΠΘ, 21 µg/m3 Αγ. Σοφία, (2013 ΠΚΜ)
Μέση ετήσια τιμή Όζοντος	47 µg/m3 Κορδελιό, 60 µg/m3 ΑΠΘ, 46 µg/m3 Αγ. Σοφία, (2013 ΠΚΜ)
Τετραγωνικά πρασίνου ανά κάτοικο	5,04m ² / κάτοικο (Δήμοι ΠΣ Θεσ/νίκης, Παρατηρητήριο Αειφορίας και Περιβάλλοντος Θεσσαλονίκης, 2005) 3,05 m ² / κάτοικο (Green European Settlement Map 2016)
Μήκος δικτύου ποδηλατοδρόμων	14,27 χλμ (Θεσσαλονίκη, Κορδελιό – Εύοσμος, Καλαμαριά)
Κατανάλωση ενέργειας στις μεταφορές στο ΠΣ Θεσσαλονίκης	851.029 Τόνοι Ισοδύναμου Πετρελαίου ΤΙΠ – 40% της συνολικά καταναλισκόμενης ενέργειας (Παρατηρητήριο Αειφορίας και Περιβάλλοντος Θεσσαλονίκης 2005)
Πληρότητα οχημάτων ΙΧ στο ΠΣ Θεσσαλονίκης	1,44 άτομα/όχημα (2013 - Journal of Traffic and Logistics Engineering, Vol, 1, No. 2 December 2013, Urban Mobility Indicators for Thessaloniki – Mitsakis et al)

Οι ανάγκες προτεραιοποιούνται ως εξής:

Ανάγκη	Αιτιολόγηση	Χωρικός εντοπισμός
έλεγχος ατμοσφαιρικής ρύπανσης - ανάπτυξη οργανωμένου δικτύου παρακολούθησης (Ανάγκη Α΄ προτεραιότητας)	Καταγράφονται αυξημένες τιμές δεικτών ατμοσφαιρικής ρύπανσης για την περιοχή με ένταση στις περιοχές που γειτνιάζουν με βιομηχανικές ζώνες (οικισμός Καλοχωρίου, περιοχή Ελευθερίου – Κορδελιού)	Σύνολο περιοχής (έμφαση σε περιοχές πλησίον βιομηχανικών ζωνών ή/και περιοχές με υψηλούς δείκτες ρύπανσης – Ελευθέριο – Κορδελιό, Καλοχώρι)
βελτίωση του μικροκλίματος σε περιοχές υψηλής δόμησης και περιοχές με έντονες περιβαλλοντικές πιέσεις (Ανάγκη Α΄ προτεραιότητας)	Καταγράφονται αυξημένες τιμές δεικτών ατμοσφαιρικής ρύπανσης (παρά τη σχετική βελτίωση των τελευταίων ετών). Αυξανόμενοι κυκλοφοριακοί ρύποι λόγω αυξημένων κυκλοφοριακών φόρτων και διόγκωσης του στόλου των ΙΧ οχημάτων	Σύνολο περιοχής (έμφαση σε πυκνοκατοικημένες περιοχές, περιοχές με έντονες περιβαλλοντικές πιέσεις, περιοχές πλησίον βιομηχανικών ζωνών κλπ)
δημιουργία «πράσινων διαδρόμων και διαδρομών». (Ανάγκη Α΄ προτεραιότητας)	Η περιοχή καταγράφει έναν ιδιαίτερα χαμηλό δείκτη αναλογίας τετραγωνικών πρασίνου ανά κάτοικο ενώ παρατηρείται υψηλή πυκνότητα δόμησης που καθιστά εξαιρετικά δύσκολη την επέκταση του πρασίνου.	Σύνολο περιοχής (έμφαση σε πυκνοκατοικημένες περιοχές, περιοχές με έντονες περιβαλλοντικές πιέσεις, περιοχές πλησίον βιομηχανικών ζωνών κλπ)
αναζωογόνηση αστικών περιοχών – αναβάθμιση εμπλουτισμός αστικού πρασίνου. (Ανάγκη Α΄ προτεραιότητας)		Σύνολο περιοχής (έμφαση σε πυκνοκατοικημένες περιοχές, περιοχές με έντονες περιβαλλοντικές πιέσεις, περιοχές πλησίον βιομηχανικών ζωνών κλπ)
προώθηση καθαρών αστικών μεταφορών και ανάπτυξη υποδομών εναλλακτικών τρόπων μετακίνησης (Ανάγκη Α΄ προτεραιότητας)	Είναι ιδιαίτερα περιορισμένη η υποδομή εναλλακτικών τρόπων μετακίνησης και συστημάτων καθαρών μεταφορών. Το υφιστάμενο δίκτυο ποδηλατοδρόμων είναι περιορισμένο ενώ παρατηρείται απουσία ενός συνεκτικού συστήματος ποδηλατοκίνησης.	Σύνολο περιοχής (έμφαση σε πυκνοκατοικημένες περιοχές και εμπορικά – τοπικά αστικά κέντρα Δήμων)
μείωση των κυκλοφοριακών ρύπων (Ανάγκη Β΄ προτεραιότητας)	Καταγράφονται αυξημένοι κυκλοφοριακοί ρύποι ως απόρροια των υψηλών κυκλοφοριακών φόρτων και της διόγκωσης του στόλου ΙΧ οχημάτων.	Σύνολο περιοχής (έμφαση σε πυκνοκατοικημένες περιοχές και εμπορικά – τοπικά αστικά κέντρα Δήμων)
βελτίωση των συνθηκών Αστικής Κινητικότητας (Ανάγκη Β΄ προτεραιότητας)	Υπάρχουν δυσκολίες στην προσαρμογή του μεταφορικού συστήματος σε βιώσιμες μορφές κινητικότητας ενώ είναι περιορισμένη	Σύνολο περιοχής (έμφαση σε πυκνοκατοικημένες περιοχές και εμπορικά – τοπικά αστικά κέντρα Δήμων)

ανάπτυξη βιώσιμων συγκοινωνιών (Ανάγκη Β΄ προτεραιότητας)	και η χωρητικότητα των κυκλοφοριακών δικτύων, Το πρόβλημα των αυξημένων κυκλοφοριακών φόρτων εντείνεται από τα έργα του Μετρό και την αύξηση του αριθμού των ΙΧ. Παράλληλα παρατηρείται απουσία ολοκληρωμένου συστήματος ΜΜΜ και ελλιπής διασύνδεση γειτονικών Δήμων ή/και περιοχών εντός του ίδιου Δήμου.	Σύνολο περιοχής
εφαρμογή προγραμμάτων ανάπτυξης ολοκληρωμένων συστημάτων έξυπνων πόλεων (smart cities). (Ανάγκη Β΄ προτεραιότητας)	Απουσιάζει η εφαρμογή ολοκληρωμένων συστημάτων έξυπνων πόλεων ενώ περιορισμένη είναι και η παροχή αντίστοιχων υπηρεσιών προς τους πολίτες. Ελλιπής είναι η παρακολούθηση των περιβαλλοντικών συνθηκών και των συνθηκών κινητικότητας μέσω αντίστοιχων συστημάτων	Σύνολο περιοχής
αποκατάσταση και απόδοση στην πόλη – επανάχρηση εγκαταλελειμμένων εκτάσεων (πρώην βιομηχανικοί χώροι, πρώην στρατόπεδα κλπ) (Ανάγκη Β΄ προτεραιότητας)	Η περιοχή εμφανίζει χαμηλές τιμές τετραγωνικών πρασίνου ανά κάτοικο. Κύρια προοπτική για την αύξηση του αστικού πρασίνου αποτελεί η εκμετάλλευση των αδόμητων χώρων (πρώην βιομηχανικές εκτάσεις, εγκαταλελειμμένα στρατόπεδα), λόγω και της έντονης πυκνότητας δόμησης. Σε ορισμένες περιπτώσεις η παρουσία των εκτάσεων αυτών εντείνει τα περιβαλλοντικά προβλήματα καθώς περιλαμβάνουν μολυσμένες εκτάσεις.	Σύνολο περιοχής (εστίαση σε περιοχές που υφίστανται αξιοποιήσιμες αδόμητες εκτάσεις και εγκαταλελειμμένοι χώροι - εγκαταλελειμμένα στρατόπεδα, πρώην βιομηχανικές εκτάσεις κλπ)
ευαισθητοποίηση πολιτών, ενίσχυση και περαιτέρω οργάνωση της εθελοντικής πρωτοβουλίας προς την κατεύθυνση της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος (Ανάγκη Γ΄ προτεραιότητας)	Παρατηρείται περιορισμένη κινητοποίηση πολιτών σε περιβαλλοντικά θέματα.	Σύνολο περιοχής

3.2.5. Ανάγκες ως προς τις προκλήσεις της Κλιματικής αλλαγής

Οι κυριότερες ανάγκες προκύπτουν να είναι

- Η υιοθέτηση σύγχρονων μεθόδων και συστημάτων συλλογής δεδομένων που θα υποστηρίξουν τη λήψη έγκυρων και έγκαιρων αποφάσεων.
- Η ενίσχυση της υποδομής και του εξοπλισμού αντιμετώπισης έκτακτων καταστάσεων και φαινομένων που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή
- Η ενίσχυση του αστικού πρασίνου
- Η αύξηση των πράσινων και αδόμητων επιφανειών.
- Η αξιοποίηση εγκαταλελειμμένων εκτάσεων και αδόμητων χώρων.
- Η εφαρμογή προγραμμάτων ανάπτυξης ολοκληρωμένων συστημάτων έξυπνων πόλεων (smart cities).
- Η διατήρηση των εναπομεινάντων ελευθέρων ρεμάτων και η εξάλειψη του κινδύνου πλημμυρών.
- Η προστασία και διατήρηση της ακτογραμμής.

Ποσοτικά στοιχεία που τεκμηριώνουν τον εντοπισμό:

Δείκτες	Τιμές (πρόσφατες)
Μήκος ακτής με πρόβλημα διάβρωσης	Περίπου 6,3 χλμ (Καλοχώρι – Καλαμαριά)
Μήκος ακτής υπό καθίζηση	3,5 χλμ (Καλοχώρι)
Έκταση περιοχών που εντάσσονται σε Ζώνες Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμυρών	100,8 τετραγωνικά χιλιόμετρα (Κοινότητα Καλοχωρίου, χαμηλή ζώνη ΠΣ Θεσσαλονίκης) (2012 - Δνση Υδάτων ΥΠΕΚΑ)
Αριθμός ημερών καύσωνα (μέγιστη ημερήσια >35°C)	27 (Κέντρο Θεσσαλονίκης), 69 (περιοχή Δήμου Δέλτα)
Μέση ετήσια θερμοκρασία	22,7°C - 24,3 °C (ελάχιστο – μέγιστο)

Οι ανάγκες προτεραιοποιούνται ως εξής:

Ανάγκη	Αιτιολόγηση	Χωρικός εντοπισμός
διατήρηση των εναπομεινάντων ελευθέρων ρεμάτων και η εξάλειψη του κινδύνου πλημμυρών. (Ανάγκη Α' προτεραιότητας)	Αρκετές περιοχές της επιλέξιμης περιοχής εφαρμογής της Στρατηγικής εντάσσονται στις Ζώνες Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμυρών. Αποτελεί πρώτη προτεραιότητα καθώς σχετίζεται με ζητήματα πολιτικής προστασίας των πολιτών.	ΔΚ Δέλτα, περιοχές Δήμων Κορδελίου – Ευόσμου και Αμπελοκήπων Μενεμένης, παραλιακή ζώνη, περιοχές πλησίον ανατολικής – δυτικής τάφρου, περιοχές χειμάρρων ρεμάτων (Πολίχνης, Ευόσμου, Ευκαρπίας, Πυλαίας, Θεσσαλονίκης, Καλαμαριάς κλπ)
ενίσχυση της υποδομής και του εξοπλισμού αντιμετώπισης έκτακτων καταστάσεων και φαινομένων που σχετίζονται με	Η περιοχή είναι εκτεθειμένη σε φαινόμενα που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή και αντιμετωπίζει προκλήσεις που σχετίζονται με τη	Έκθεση σε πλημμύρες (ΔΚ Δέλτα, περιοχές Δήμων Κορδελίου – Ευόσμου και Αμπελοκήπων Μενεμένης, παραλιακή ζώνη,

την κλιματική αλλαγή (Ανάγκη Α' προτεραιότητας)	διάβρωση – καθίζηση ακτών και τις πλημμύρες.	περιοχές πλησίον ανατολικής – δυτικής τάφρου, περιοχές χειμάρρων ρεμάτων, Έκθεση σε διάβρωση (Παραλιακό μέτωπο Καλοχωρίου, Καλαμαριάς)
προστασία και διατήρηση της ακτογραμμής (Ανάγκη Α' προτεραιότητας)	Σημαντικό κομμάτι της ακτογραμμής της επιλέξιμης περιοχής αντιμετωπίζει προβλήματα καθίζησης και διάβρωσης.	Παραλιακό μέτωπο (κυρίως Καλοχώρι, Καλαμαριά)
υιοθέτηση σύγχρονων μεθόδων και συστημάτων συλλογής δεδομένων που θα υποστηρίξουν τη λήψη έγκυρων και έγκαιρων αποφάσεων. (Ανάγκη Α' προτεραιότητας)	Απουσιάζουν ολοκληρωμένα συστήματα για την πρόληψη και παρακολούθηση φαινομένων που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή ενώ πολλές φορές είναι ελλιπή τα δεδομένα στα οποία βασίζονται οι αποφάσεις για την ανάπτυξη σχετικής υποδομής αντιμετώπισης.	Σύνολο περιοχής
αξιοποίηση εγκαταλελειμμένων εκτάσεων και αδόμητων χώρων (Ανάγκη Β' προτεραιότητας)	Η περιοχή εμφανίζει χαμηλές τιμές τετραγωνικών πρασίνου ανά κάτοικο και κατά περιοχές έντονη πυκνότητα δόμησης. Η εκμετάλλευση των αδόμητων χώρων (πρώην βιομηχανικές εκτάσεις, εγκαταλελειμμένα στρατόπεδα), αναμένεται να συμβάλει και στην αύξηση του αστικού πρασίνου.	Σύνολο περιοχής (εστίαση σε περιοχές που υφίστανται αξιοποιήσιμες αδόμητες εκτάσεις και εγκαταλελειμμένοι χώροι - εγκαταλελειμμένα στρατόπεδα, πρώην βιομηχανικές εκτάσεις κλπ)
ενίσχυση του αστικού πρασίνου (Ανάγκη Β' προτεραιότητας)	Η περιοχή εμφανίζει ιδιαίτερα χαμηλές τιμές σε ότι αφορά τον δείκτη τετραγωνικών πρασίνου που αντιστοιχούν ανά κάτοικο αλλά και γενικότερα χαμηλά ποσοστά ελεύθερων χώρων εντός του αστικού ιστού. Επιπλέον σε συγκεκριμένες περιοχές του Κέντρου και των Δήμων της Δυτικής Θεσσαλονίκης παρατηρούνται υψηλές πληθυσμιακές πυκνότητες.	Σύνολο περιοχής (ένταση σε πυκνοκατοικημένες περιοχές εντός και περιμετρικά του Κέντρου, Εύοσμο, Σταυρούπολη, Νεάπολη)
αύξηση των πράσινων και αδόμητων επιφανειών (Ανάγκη Β' προτεραιότητας)	Η περιοχή εμφανίζει χαμηλά ποσοστά ελεύθερων και αδόμητων χώρων εντός του αστικού ιστού. Επιπλέον σε συγκεκριμένες περιοχές παρατηρείται έντονα το φαινόμενο της αστικής νήσου.	Ένταση σε πυκνοκατοικημένες περιοχές εντός και περιμετρικά του Κέντρου, Εύοσμο, Σταυρούπολη, Νεάπολη και περιοχές πλησίον βιομηχανικών ζωνών (Καλοχώρι, Κορδελιό)

3.3. ΑΞΟΝΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ, ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΕΝΤΑΞΗ ΣΤΟ Ε.Π. ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ 2014-2020

Με βάση την Ανάλυση Προκλήσεων, Δυνατοτήτων, Αδυναμιών και Προοπτικών του υποκεφαλαίου 3.1 και τον εντοπισμό των αναγκών του υποκεφαλαίου 3.2 διαμορφώνονται οι Στρατηγικοί Στόχοι της Στρατηγικής, διατυπώνονται οι Άξονες Στρατηγικής και εξειδικεύονται σε Ειδικούς Στόχους..

Επειδή η Στρατηγική πρέπει να είναι Ολοκληρωμένη, κάθε Ειδικός Στόχος πρέπει να τεκμηριώνει τις συνέργειες με άλλους Ειδικούς Στόχους.

Επειδή η Στρατηγική εντάσσεται στο Ε.Π. Κεντρικής Μακεδονίας, κάθε Ειδικός Στόχος πρέπει να τεκμηριώνει την ένταξη του στις Επενδυτικές Προτεραιότητες του ΠΕΠ.

3.3.1. Αιτιολόγηση των Στρατηγικών Στόχων

Κείμενο έκτασης έως 500 λέξεων.

Αιτιολόγηση των Στρατηγικών Στόχων

Με βάση την ανάλυση ΠΡΟΚΛΗΣΕΩΝ, ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΩΝ, ΑΔΥΝΑΜΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΩΝ, στο τέλος της περιόδου εφαρμογής της ΟΧΕ/ΒΑΑ, η Θεσσαλονίκη είναι αναγκαίο να σημειώσει πρόοδο:

1. στην αντιμετώπιση της πρόκλησης της οικονομικής κρίσης και στην αποκατάσταση του οικονομικού ιστού της πόλης μέσω ενός πυρήνα ανταγωνιστικών, καινοτόμων και ανθεκτικών επιχειρήσεων
2. στην παροχή ενός καλύτερου, βιώσιμου περιβάλλοντος ζωής και εργασίας στους κατοίκους της, ιδίως στις πιο υποβαθμισμένες περιοχές και στις πιο ευάλωτες κοινωνικές και δημογραφικές ομάδες
3. στην ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής μέσα και από τη βελτίωση και εμπλουτισμό των δομών και παρεχόμενων υπηρεσιών
4. στην καλύτερη διακυβέρνηση, ενσωματώνοντας πρωτοβουλίες κατοίκων και φορέων, κινητοποιώντας ιδιωτικούς πόρους και αξιοποιώντας τους δημόσιους με αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα, για να υλοποιήσει τους προηγούμενους τρεις στρατηγικούς στόχους.

Κατά συνέπεια, κατ' αντιστοιχία προς τους τέσσερις στρατηγικούς στόχους, η Στρατηγική δομείται στους ακόλουθους Άξονες.

Άξονες Στρατηγικής

1. Θεσσαλονίκη ανταγωνιστική και καινοτόμα

Για να μπορέσει να υποστηρίξει την επιχειρηματικότητα συνολικά και να προσελκύσει νέες επιχειρήσεις, να συνδέσει τη ζήτηση με την προσφορά εργασίας, να προωθήσει την εκπαίδευση και απόκτηση δεξιοτήτων των ανθρώπινων πόρων της, να προσελκύσει Έρευνα, Καινοτομία και δημιουργική δραστηριότητα και να αναδείξει την πόλη σε τουριστικό προορισμό με βάση τον πολιτισμό.

2. Θεσσαλονίκη συνεκτική

Για να αντιμετωπιστούν οι άμεσες συνέπειες της κρίσης και να ενσωματωθούν οι μειονεκτούσες ομάδες, να ενισχυθεί η κοινωνική οικονομία και να επιτευχθεί η δημογραφική αναζωογόνησή της.

3. Θεσσαλονίκη πράσινη και ανθεκτική

Με βελτίωση του αστικού μικροκλίματος, βελτίωση του φυσικού περιβάλλοντος, ενίσχυση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας και αντιμετώπισης των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής.

4. Θεσσαλονίκη αποτελεσματική

Με εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας της διοίκησης και εκσυγχρονισμό της οργάνωσης των τοπικών λειτουργιών, κινητοποίηση ιδιωτικών πόρων, προώθηση της ολοκληρωμένης αστικής διακυβέρνησης και των μητροπολιτικών συνεργιών.

3.3.2. Συγκρότηση των Αξόνων Στρατηγικής σε Ειδικούς Στόχους

Πίνακας με **συνοπτική** αιτιολόγηση της αντιστοίχισης Στρατηγικών Στόχων σε Ειδικούς και των συνεργιών με άλλους Ειδικούς Στόχους.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: ΑΞΟΝΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ, ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ, ΣΥΝΕΡΓΙΕΣ

ΑΞΟΝΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ (ως προς προκλήσεις)	ΣΥΝΕΡΓΙΕΣ με Ε.Σ. ...
1. Θεσσαλονίκη ανταγωνιστική και καινοτόμα	1.1. Υποστήριξη της επιχειρηματικότητας, προσέλκυση επενδύσεων και προώθηση της καινοτομίας	Βασικός όρος για την αντιμετώπιση της οικονομικής συρρίκνωσης, την απορρόφηση της ανεργίας και τη δημιουργία πόρων που θα επιτρέψουν την πραγματοποίηση παρεμβάσεων ως προς άλλες προκλήσεις	1.2,1.3
	1.2. Ανάπτυξη και Πιστοποίηση δεξιοτήτων	Βασικός όρος για την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και την απορρόφηση της ανεργίας	1.1, 1.3
	1.3. Ανάδειξη της πόλης ως τουριστικού προορισμού με βάση τον πολιτισμό	«Κεντρικός» τομέας ανάπτυξης της επιχειρηματικότητας και της προσέλκυσης επιχειρήσεων	1.1, 1.2
2. Θεσσαλονίκη συνεκτική	2.1. Προώθηση στην απασχόληση και ενσωμάτωση των μειονεκτουσών ομάδων	Βασικός όρος για την καταπολέμηση της ανεργίας	2.2.
	2.2. Ενίσχυση της κοινωνικής οικονομίας και παροχή υψηλής ποιότητας κοινωνικών υπηρεσιών	Βασικός όρος για τη μακροπρόθεσμη αντιμετώπιση των φαινομένων φτώχειας, κοινωνικού αποκλεισμού και περιθωριοποίησης, αλλά και την οικονομική αναζωογόνηση της πόλης	2.1
	2.3. Ισότιμη πρόσβαση στο σχολείο	Βασικός όρος για την διασφάλιση ισότιμης πρόσβασης.	2.1

3. Θεσσαλονίκη πράσινη και ανθεκτική	3.1. Βελτίωση της προσαρμοστικότητας στις επιπτώσεις της Κλιματικής Αλλαγής	Βασικός όρος για την πολύπλευρη βιώσιμη διαβίωση στην πόλη, την ανάπτυξη της πόλης αλλά και την απάλειψη των αιτιών αυξημένου κόστους διαχείρισης – αντιμετώπισης των προβλημάτων από την κλιματική αλλαγή	3.2, 3.3 αλλά και: 1.1, 1.3
	3.2. Βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος και μικροκλίματος	Βασικός όρος για την πολύπλευρη βιώσιμη διαβίωση στην πόλη και την ανάπτυξη της πόλης αλλά και την προσέλκυση επιχειρηματικής δραστηριότητας, με απάλειψη όλων των σημείων συμφόρησης που συνεπάγονται και αυξημένο κόστος διαχείρισης και παρεμβάσεων / έργων καταπολέμησης τους.	3.1 αλλά και: 1.3
	3.3. Ενίσχυση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας	Βασικός όρος για την πολύπλευρη βιώσιμη διαβίωση στην πόλη και ανάπτυξη της πόλης αλλά την προσέλκυση επιχειρηματικής δραστηριότητας	3.1
4. Θεσσαλονίκη αποτελεσματική	4.1. Εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας της διοίκησης και εκσυγχρονισμός της οργάνωσης των τοπικών λειτουργιών	Βασικός όρος για την επιτυχή υλοποίηση όλων των παρεμβάσεων και την επίτευξη όλων των στόχων	ΟΛΟΙ
	4.2. Ενδυνάμωση της Δημόσιας Διοίκησης και των Δημόσιων Υπηρεσιών	Βασικός όρος για την επιτυχία της Στρατηγικής, με συμμετοχή και συνυπευθυνότητα όλων των φορέων και ιδίως όλων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης	ΟΛΟΙ

3.3.3. Ένταξη Αξόνων Στρατηγικής και Ειδικών Στόχων στο Ε.Π. Κεντρικής Μακεδονίας

Οι Ειδικοί Στόχοι των Αξόνων της Στρατηγικής συσχετίζονται με τους Ειδικούς Στόχους, Επενδυτικές Προτεραιότητες και Άξονες του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3: ΕΝΤΑΞΗ Σ.Α.Α. ΣΤΟ ΠΕΠ

ΑΞΟΝΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ Σ.Α.Α.	ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΕΠ	ΕΠΕΝΔΥΤ. ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΠΕΠ	ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ (Θ.Σ.) ΠΕΠ
1. Θεσσαλονίκη ανταγωνιστική και καινοτόμα	1.1. Υποστήριξη της επιχειρηματικότητας, προσέλκυση επενδύσεων και προώθηση της καινοτομίας	<p>3α1: Αύξηση των νέων εταιρειών έντασης τεχνολογίας και καινοτομίας σε κλάδους διεθνώς εμπορευσίμων προϊόντων και υπηρεσιών</p> <p>3c1 - Αύξηση του ρυθμού εισαγωγής νέων / βελτιωμένων προϊόντων και υπηρεσιών των ΜΜΕ</p> <p>3d1 - Αύξηση της παραγωγικότητας και του εξωστρεφούς προσανατολισμού των ΜΜΕ</p>	<p>3α - Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων</p> <p>3c - Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών</p> <p>3d - Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας</p>	03 - Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και του γεωργικού τομέα (για το ΕΓΤΑΑ) και του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (για το ΕΤΘΑ)
	1.2. Ανάπτυξη και Πιστοποίηση δεξιοτήτων	<p>2c1 - Διεύρυνση της προσφοράς υπηρεσιών ΤΠΕ από Δημόσιους Φορείς Περιφερειακής κλίμακας</p> <p>8iii1 Αύξηση νέων, ΠΜ, και ΜΜ καινο-τόμων επιχειρήσεων</p> <p>8v1 - Ανάπτυξη νέων γνώσεων εξειδίκευσης και δεξιοτήτων σε τομείς υψηλού περιφερειακού ενδιαφέροντος</p>	<p>2c - Ενίσχυση των εφαρμογών ΤΠΕ στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, της ηλεκτρονικής μάθησης, της ηλεκτρονικής ένταξης, του ηλεκτρονικού</p> <p>8iii) Αυτο-απασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία επιχειρήσεων</p> <p>8v - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές</p>	<p>02 - Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών</p> <p>08 - Προώθηση της διατηρήσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και στήριξη της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού</p>

	1.3. Ανάδειξη της πόλης ως τουριστικού προορισμού με βάση τον πολιτισμό	<p>3c1 - Αύξηση του ρυθμού εισαγωγής νέων / βελτιωμένων προϊόντων και υπηρεσιών των ΜΜΕ</p> <p>6c1 - Προστασία και ανάδειξη του οικοπολιτιστικού αποθέματος</p> <p>8iii1 Αύξηση νέων, ΠΜ, και ΜΜ καινο-τόμων επιχειρήσεων</p> <p>8v1 - Ανάπτυξη νέων γνώσεων εξειδίκευσης και δεξιοτήτων σε τομείς υψηλού περιφερειακού ενδιαφέροντος</p>	<p>3c - Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών</p> <p>6c - Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς</p> <p>8iii) Αυτο-απασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία επιχειρήσεων</p> <p>8v - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές</p>	<p>03 - Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και του γεωργικού τομέα (για το ΕΓΤΑΑ) και του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (για το ΕΤΘΑ)</p> <p>06 - Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων</p> <p>08 - Προώθηση της διατηρήσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και στήριξη της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού</p>
2. Θεσσαλονίκη συνεκτική	2.1. Προώθηση στην απασχόληση και ενσωμάτωση των μειονεκτουσών ομάδων	<p>9i1 - Ενίσχυση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας για ευάλωτες και ευπαθείς ομάδες πληθυσμού που απειλούνται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό</p> <p>9iii1 - Περιορισμός των διακρίσεων που υφίστανται οι ευάλωτες ομάδες πληθυσμού στην εκπαιδευτική διαδικασία και στην καθημερινή τους διαβίωση</p>	<p>9i - Ενεργητική ένταξη, μεταξύ άλλων και με σκοπό την προώθηση των ίσων ευκαιριών και της δραστήριας συμμετοχής και τη βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης</p> <p>9iii - Καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και προώθηση των ίσων ευκαιριών</p>	09 - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης
	2.2. Ενίσχυση της κοινωνικής οικονομίας και παροχή υψηλής ποιότητας κοινωνικών υπηρεσιών	<p>9γ1 - Προώθηση επενδύσεων επιχειρήσεων κοινωνικής οικονομίας</p> <p>9iv1 - Προαγωγή της πρόσβασης μειονεκτούντων ατόμων σε υπηρεσίες υγείας / πρόνοιας / κοινωνικής</p>	<p>9c - Παροχή στήριξης για κοινωνικές επιχειρήσεις</p> <p>9iv - Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας</p>	09 - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης

		φροντίδας 9ν1 - Αξιοποίηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας για την ένταξη στην αγορά εργασίας ευαίσθητων ομάδων του πληθυσμού	9ν - Προώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ενσωμάτωσης σε κοινωνικές επιχειρήσεις και την κοινωνική και αλληλέγγυο οικονομία ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση	
	2.3. Ισότιμη πρόσβαση στο σχολείο	6ε1 - Ανάπλαση και αναζωογόνηση υποβαθμισμένων αστικών περιοχών και βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος 10α1 - Ανάπτυξη σύγχρονων υποδομών εκπαίδευσης	6ε - Ανάληψη δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, την ανάπτυξη των πόλεων, την αναζωογόνηση και την απολύμανση των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου 10α - Επενδύσεις στην εκπαίδευση την κατάρτιση, και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση με την ανάπτυξη υποδομών κατάρτισης και εκπαίδευσης	06 - Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων 10 - Επένδυση στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση
3. Θεσσαλονίκη πράσινη και ανθεκτική	3.1. Βελτίωση της προσαρμοστικότητας στις επιπτώσεις της Κλιματικής Αλλαγής	ΕΣ 5α1: Ενίσχυση της πρόληψης και των δυνατοτήτων αντιμετώπισης φυσικών καταστροφών σε ζώνες υψηλού κινδύνου	5α) Στήριξη επενδύσεων για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, συμπεριλαμβανομένων των βασιζόμενων στο οικοσύστημα προσεγγίσεων	05 - Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων
	3.2. Βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος και μικροκλίματος	6ε1 - Ανάπλαση και αναζωογόνηση υποβαθμισμένων αστικών περιοχών και βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος	6ε - Ανάληψη δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, την ανάπτυξη των πόλεων, την αναζωογόνηση και την απολύμανση των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου	06 - Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων
	3.3. Ενίσχυση της βιώσιμης αστικής	4ε1 - Προώθηση της Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας στην	4ε - Προώθηση στρατηγικών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα για όλα τα είδη	04 - Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών

	κινητικότητα	Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας	περιοχών, ιδιαίτερα για τις αστικές περιοχές, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της αειφόρου πολυτροπικής αστικής κινητικότητας και των μέτρων προσαρμογής σχετικά με τον περιορισμό των επιπτώσεων	εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς
4. Θεσσαλονίκη αποτελεσματική	4.1. Εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας της διοίκησης και εκσυγχρονισμός της οργάνωσης των τοπικών λειτουργιών	2c1 - Διεύρυνση της προσφοράς υπηρεσιών ΤΠΕ από Δημόσιους Φορείς Περιφερειακής κλίμακας	2c - Ενίσχυση των εφαρμογών ΤΠΕ στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, της ηλεκτρονικής μάθησης, της ηλεκτρονικής ένταξης, του ηλεκτρονικού πολιτισμού και της ηλεκτρονικής υγείας	02 - Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών
	4.2. Ενδυνάμωση της Δημόσιας Διοίκησης και των Δημόσιων Υπηρεσιών	6e1 - Ανάπλαση και αναζωογόνηση υποβαθμισμένων αστικών περιοχών και βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος	6e - Ανάληψη δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, την ανάπτυξη των πόλεων, την αναζωογόνηση και την απολύμανση των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου	06 - Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων

3.4. ΣΥΝΕΡΓΙΕΣ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ, ΑΛΛΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

Ε.Π. «ΥΠΟΔΟΜΕΣ – ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ»

Οι στρατηγικοί στόχοι του Ε.Π. ΥΜΕΠΕΡΑΑ είναι ιδιαίτερα συσχετισμένοι με τη Λευκή Βίβλο για τις Μεταφορές και συμβάλλουν καθοριστικά στο στόχο για ένα ανταγωνιστικό και ενεργειακά αποδοτικό σύστημα μεταφορών. Παράλληλα α) εξυπηρετεί το στόχο για ανάπτυξη ανταγωνιστικών, υψηλής ποιότητας υπηρεσιών εμπορευματικών μεταφορών, β) προωθεί τη βιώσιμη αστική κινητικότητα και την ανάπτυξη του εθνικού συστήματος μεταφορών με προώθηση και της συνδυασμένης μεταφοράς, γ) προωθεί την ανάπτυξη περιβαλλοντικά φιλικών και ενεργειακά αποδοτικών μεταφορικών συστημάτων χαμηλών εκπομπών. Οι στόχοι του προγράμματος εξυπηρετούν τον στόχο για μια Θεσσαλονίκη πράσινη και ανθεκτική. Ειδικότερα για τον ειδικό στόχο που αφορά τη βελτίωση του αστικού μικροκλίματος άμεση συσχέτιση υπάρχει μέσω του Άξονα 08 – Καθαρές Αστικές Μεταφορές και την Προώθηση καθαρών αστικών και προαστιακών μεταφορών στα κύρια αστικά κέντρα της χώρας. Οι δράσεις που προτάσσονται να βελτιώσουν την κατάσταση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας είναι: Η Κατασκευή μετρό σε αστικές περιοχές με το μετρό Θεσσαλονίκης και την επέκταση προς Καλαμαριά. Η ανακαίνιση / επαναχρησιμοποίηση υφιστάμενου τμήματος μη ενεργού σιδηροδρομικού δικτύου ΟΣΕ για προαστιακή σύνδεση Δυτικής Θεσσαλονίκης (Σίνδος, Κορδελιό, Εύοσμος, Σταυρούπολη, Αμπελόκηποι, Μενεμένη) με το λιμάνι.

Επιπλέον με τον Άξονα 10 – Εφαρμογή Στρατηγικών Επίτευξης Χαμηλών Εκπομπών Διοξειδίου του Άνθρακα με Έμφαση στις Αστικές Περιοχές ενισχύεται η βελτίωση του αστικού μικροκλίματος μέσω: Προώθησης βιώσιμης αστικής ανάπτυξης και αναζωογόνησης αλλά και μέσω (δράσεων που δεν σχετίζονται άμεσα με τη Στρατηγική ΟΧΕ ΒΑΑ) της εξοικονόμησης ενέργειας στο Δημόσιο και ευρύτερο Δημόσιο τομέα και της εφαρμογής επενδύσεων επεξεργασίας (κομποστοποίησης) βιοαποβλήτων.

Ο Άξονας 11 – Εφαρμογή Στρατηγικών Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή, της Πρόληψης και Διαχείρισης Κινδύνων μπορεί να στηρίξει το σχεδιασμό της Μητροπολιτικής και στο άξονα Θεσσαλονίκη αποτελεσματική μέσω της στήριξης της διοικητικής ικανότητας στην αντιμετώπιση των κλιματικών αλλαγών ως προς τους κινδύνους πλημμυρικών φαινομένων αλλά και η πρόληψη, διαχείριση και αποκατάσταση καταστροφών από φυσικές ή απρόβλεπτες αιτίες (π.χ. δασικές πυρκαγιές, πλημμύρες, διάβρωση εδάφους/ακτών, σεισμών κλπ) Σημαντικό όφελος μπορεί να έχει η Μητροπολιτική περιοχή της Θεσσαλονίκης, που αξίζει να σημειωθεί, από τον Άξονα 01 – Διευρωπαϊκό Σιδηροδρομικό Δίκτυο & Συνδέσεις μέσω της Προώθησης της ολοκλήρωσης του βασικού σιδηροδρομικού ΔΕΔ-Μ της χώρας. Συγκεκριμένα υπάρχει εξειδίκευση για την Αναβάθμιση μονής γραμμής Θεσσαλονίκης – Προμαχώνα και ηλεκτροκίνηση αλλά και την Αναβάθμιση σύνδεσης δού προβλήτα λιμένα Θεσσαλονίκης με ΠΑΘΕ. Επιπλέον ο Άξονας 03 – Διευρωπαϊκό Οδικό Δίκτυο και Οδική Ασφάλεια έχει εξειδικεύσει την Ανάπτυξη συνδέσεων βασικού ΔΟΔ και συνδέσεων βασικού ΔΕΔ-Μ (Ακτιο – Δυτικός Άξονας Βορρά – Νότου, δος προβλήτας Θεσσαλονίκης). Οι δύο τελευταίοι άξονες δεν συνδέονται άμεσα με τους άξονες και στόχους της Στρατηγικής ωστόσο έμμεσα μέσω της ολοκλήρωσης των ανωτέρω υποδομών προωθείται η βελτίωση του αστικού και επιχειρηματικού περιβάλλοντος.

Ε.Π. «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ»

Στρατηγικός στόχος του ΕΠΑνΕΚ είναι «η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων, της μετάβασης στην ποιοτική επιχειρηματικότητα με αιχμή την καινοτομία και την αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας».

Ειδικότερα, σηματοδοτεί την κύρια στροφή στο νέο αναπτυξιακό υπόδειγμα, που αναδεικνύει σε κεντρικό ρόλο παραγωγικούς, ανταγωνιστικούς και εξωστρεφείς τομείς της οικονομίας. Μέσω του ΕΠΑνΕΚ, υλοποιείται η στρατηγική της Έξυπνης Εξειδίκευσης με στόχο τη σύνδεση της έρευνας και της καινοτομίας με την επιχειρηματικότητα και την ενίσχυση των υφιστάμενων πλεονεκτημάτων της Ελλάδας και των περιφερειών της.

Ο Στόχος της Στρατηγικής ΟΧΕ ΒΑΑ είναι να αναπτυχθεί η Θεσσαλονίκη ως ανταγωνιστική και καινοτόμα. Ειδικότερα με την προσέλκυση Έρευνας, Καινοτομίας και δημιουργικής δραστηριότητας. Ο Άξονας 01 – Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες του ΕΠ θα συμβάλει με την αύξηση επιχειρηματικών πρωτοβουλιών και συνεργασιών για την ανάπτυξη καινοτόμου επιχειρηματικότητας σύμφωνα με την εθνική στρατηγική έρευνας και καινοτομίας για έξυπνη εξειδίκευση (στρατηγική RIS3). Η Θεσσαλονίκη στοχεύει στην υποστήριξη της επιχειρηματικότητας και προσέλκυση επιχειρήσεων το ΕΠ με τον Άξονας 03 - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας θα συμβάλει με την Αναβάθμιση ή/και ανάπτυξη υποδομών έρευνας και καινοτομίας για τη βελτίωση της καινοτομικής ικανότητας της χώρας για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας. Επιπλέον στοχεύει στη σύνδεση ζήτησης και προσφοράς εργασίας. Ο Άξονας 02 - Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις θα συμβάλει με την Αύξηση απασχόλησης μέσω ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας και της αυτοαπασχόλησης ειδικότερα με την Ανάπτυξη της γυναικείας επιχειρηματικότητας, την Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας νέων και τις επιχειρηματικές δραστηριότητες που δημιουργούν νέες βιώσιμες θέσεις απασχόλησης. Λόγος στη Στρατηγική γίνεται και για τη Θεσσαλονίκη αποτελεσματική όπου σημαντικής σημασίας είναι η κινητοποίηση ιδιωτικών πόρων για την αναπτυξιακή πορεία της πόλης και όχι μόνο. Το πρόγραμμα με Άξονας 01 – Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες στοχεύει στην αποτελεσματικότερη αξιοποίηση νέων ιδεών και ανάπτυξη επιχειρηματικότητας, με εστίαση σε διεθνώς εμπορεύσιμα - εξαγώγιμα αγαθά και υπηρεσίες, κατά προτεραιότητα στους στρατηγικούς τομείς της χώρας.

Ε.Π. «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ – ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ»

Στόχος του Ε.Π. είναι η αντιμετώπιση της ανεργίας, με εστίαση στη δημιουργία ποιοτικών δυνατοτήτων εκπαίδευσης, αναβάθμισης δεξιοτήτων και βιώσιμης απασχόλησης για όλους και γνώμονα την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής. Το Ε.Π. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση» εντάσσεται στον αναπτυξιακό σχεδιασμό του ΕΣΠΑ 2014-2020, καθώς περιλαμβάνει τις παρεμβάσεις που εντάσσονται στη δεύτερη χρηματοδοτική προτεραιότητα αναφορικά με την «ανάπτυξη και την αξιοποίηση ικανοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού-ενεργό κοινωνική ενσωμάτωση» και καλείται να αντιμετωπίσει τις πλέον αρνητικές επιπτώσεις της κρίσης και της ύφεσης, την ανεργία και τη φτώχεια. Η Θεσσαλονίκη συνεκτική στοχεύει σημαντικά και στην ενίσχυση της κοινωνικής οικονομίας. Μέσω του Άξονας 1 – Συστημικές παρεμβάσεις των θεσμών της αγοράς εργασίας και της πρόνοιας έμφαση θα δοθεί στην Κοινωνική Οικονομία και Κοινωνική Επιχειρηματικότητα (σύσταση Ταμείου Κοινωνικής Οικονομίας, Παρατηρητηρίου, θέσπιση πλαισίου Δημοσίων Συμβάσεων Κοινωνικής Αναφοράς, σύσταση φορέα Μικροπιστώσεων και Εθνικού Θεματικού Δικτύου Κοινωνικών Επιχειρήσεων, λειτουργία εθνικού δικτύου-forum, προώθηση Συμφώνων Συνεργασίας Κοινωνικών Επιχειρήσεων)

Ε.Π. «ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ»

Το ΕΠ «Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα 2014-2020» θα συμβάλλει στην αποτελεσματική εφαρμογή διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων με στόχο την εφαρμογή των πολιτικών και την ενδυνάμωση του Δημόσιου τομέα στη διαδικασία προώθησης της βιώσιμης ανάπτυξης σε όλους τους τομείς της οικονομίας και την αειφόρο ανάπτυξη. Θεματικές προτεραιότητες πολιτικής αποτελούν οι τομείς της: δημοσιονομικής- φορολογικής διαχείρισης, δικαιοσύνης, υγείας, κοινωνικής ασφάλισης και εφαρμογής της μεταρρύθμισης «Πρόγραμμα Καλλικράτης». Η Θεσσαλονίκη στοχεύει να είναι αποτελεσματική και να προωθήσει της ολοκληρωμένης αστικής διακυβέρνησης και τις μητροπολιτικές

συνεργιών. Με τον Άξονα 4 - Ενίσχυση της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης προβλέπονται Δράσεις αναβάθμισης, ανάπτυξης και λειτουργίας συστημάτων ΤΠΕ για την υποστήριξη της καλύτερης οργάνωσης και λειτουργίας του Δημοσίου Τομέα. Δράσεις διασφάλισης του ορθού σχεδιασμού, της ανοιχτής διάθεσης, της ορθής διαχείρισης, της ασφάλειας και της διαλειτουργικότητας δεδομένων και συστημάτων ΤΠΕ στο Δημόσιο Τομέα. Δράσεις αναβάθμισης, ανάπτυξης και λειτουργίας εργαλείων ΤΠΕ για την παροχή ηλεκτρονικών υπηρεσιών στους πολίτες

Επίσης σημαντικός στόχος είναι η εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας της διοίκησης και εκσυγχρονισμός της οργάνωσης των τοπικών λειτουργιών μέσω του Άξονα 1 - Διοικητική και οργανωτική μεταρρύθμιση για την αύξηση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας του Δημοσίου Τομέα. Για την επίτευξη των στόχων έχουν εξειδικευτεί δράσεις ενίσχυσης της στρατηγικής ικανότητας και των επιτελικών λειτουργιών των φορέων του Δημόσιου τομέα καθώς και του συντονισμού του κυβερνητικού έργου και των δημοσίων φορέων για την ανάπτυξη και την παρακολούθηση της εφαρμογής των δημόσιων πολιτικών. Δράσεις μείωσης διοικητικών βαρών, απλούστευσης και προτυποποίησης υπηρεσιών προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις. Δράσεις ανάπτυξης και εφαρμογής συστημάτων στοχοθεσίας των δημόσιων φορέων. Δράσεις ενίσχυσης του εσωτερικού ελέγχου στους φορείς του δημόσιου τομέα, της διαφάνειας και της καταπολέμησης της διαφθοράς. Δράσεις βελτίωσης των σχέσεων της δημόσιας διοίκησης με την κοινωνία και ενίσχυσης της αμφίδρομης επικοινωνίας και της συμμετοχής των πολιτών, μέσω και της ενίσχυσης της διαβούλευσης και της λογοδοσίας.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

Περιφερειακή Στρατηγική RIS3:

Η στρατηγική της Μητροπολιτικής στον Άξονα Θεσσαλονίκη ανταγωνιστική και καινοτόμα έρχεται να αξιοποιήσει πλήρως τους στοχους της Περιφερειακής Στρατηγικής Έρευνας και Τεχνολογίας για την Έξυπνη Εξειδίκευση (Research and Innovation Strategies for Smart Specialisation - RIS3). Η Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης της Κεντρικής Μακεδονίας είναι μια ολοκληρωμένη ατζέντα οικονομικού μετασχηματισμού, προσαρμοσμένη στις ιδιαιτερότητες κάθε περιοχής. Η Κμ έχοντας 4 κάθετους κλάδους πρωταθλητές αλλά και 4 οριζόντιες θεματικές ανάπτυξης δίνει στη Θεσσαλονίκη το αναγκαίο πεδίο αναπτυξιακής εστίασης.

Διαδικασία–κλειδί για τον προσδιορισμό προτεραιοτήτων μιας στρατηγικής έρευνας και καινοτομίας για την έξυπνη εξειδίκευση και επομένως ουσιώδες στοιχείο για τον επιτυχή σχεδιασμό της, είναι η διαδικασία επιχειρηματικής ανακάλυψης (entrepreneurial discovery process). Η διαδικασία επιχειρηματικής ανακάλυψης χρησιμοποιεί την επιχειρηματική γνώση που υπάρχει στη χώρα/περιφέρεια υιοθετώντας μια επιχειρηματική προσέγγιση με την έννοια της έμφασης στις ευκαιρίες της αγοράς, της διαφοροποίησης από άλλες χώρες/περιφέρειες, της ανάληψης (και διαχείρισης) ρίσκου και της αναζήτησης συμμαχιών για τη βελτιστοποίηση της πρόσβασης σε πόρους και της χρήσης αυτών (φυσικοί πόροι, χρηματοοικονομικοί, πνευματικοί πόροι, γνώση της αγοράς κλπ.). Η Στρατηγικής της Θεσσαλονίκης ενσωματώνει δράσεις οι οποίες θα συμβάλουν στην καλύτερη και αποδοτικότερη εφαρμογή των κανόνων της RIS3.

Περιφερειακή Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης

Η «Στρατηγική προώθησης της κοινωνικής ένταξης, καταπολέμησης της φτώχειας και κάθε μορφής διακρίσεων» (εν συντομία «ΠΕΣΚΕ») στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας είναι το κύριο στρατηγικό κείμενο της Περιφέρειας για τον τομέα της κοινωνικής ένταξης και προτείνει μέτρα πολιτικής για την αντιμετώπιση των οξυμένων κοινωνικών αναγκών.

Ο Άξονας Θεσσαλονίκη Συνεκτική έρχεται να αξιοποιήσει την προτεραιότητα που έχει δώσει η ΠΚΜ με την κατάρτιση της στρατηγικής. Ωφελούμενοι αυτής της Στρατηγικής είναι οι ευπαθείς ομάδες πληθυσμού και κυρίως οι πλέον ευάλωτοι στη φτώχεια, στις διακρίσεις και στον κοινωνικό αποκλεισμό. Η ΠΕΣΚΕ διαρθρώνεται σε τέσσερα (4) Πυλώνες και εικοσιένα (21) Μέτρα Πολιτικής, με τις προτεινόμενες παρεμβάσεις να καλύπτουν προτεραιότητες πολιτικής όπως είναι η πρόσβαση σε βασικά αγαθά, η πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας και φροντίδας, η πρόσβαση στην κατάρτιση και στην απασχόληση.

Το βασικό χρηματοδοτικό εργαλείο για την υλοποίηση της ΠΕΣΚΕ είναι το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020 αλλά δεν είναι το μοναδικό, καθώς υπάρχουν και άλλα δυνητικά χρηματοδοτικά μέσα όπως, ενδεικτικά, το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (AMIF), το Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας για τους Απόρους (FEAD), το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας, το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα για την Απασχόληση και την Κοινωνική Καινοτομία (EaSI) και η αξιοποίηση εθνικών πόρων (τακτικός προϋπολογισμός και εθνικό πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων).

Σχέδιο Δράσης για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά

Στο ίδιο πλαίσιο για τη Θεσσαλονίκη συνεκτική και για την αντιμετώπιση των καταστάσεων που επηρεάζουν άμεσα τον αστικό ιστό της πόλης έχει εκπονηθεί από την ΠΚΜ το «Επιχειρησιακό Σχέδιο Δράσης για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας» (εν συντομία «Σχέδιο Δράσης») το οποίο είναι ένα στρατηγικό και επιχειρησιακό εργαλείο στην προσπάθεια ένταξης των πληθυσμών Ρομά στον κοινωνικό ιστό και αντιμετώπισης των δυσκολιών που αντιμετωπίζει αυτή η περιθωριοποιημένη ομάδα με τα ιδιαίτερα πολιτισμικά χαρακτηριστικά.

Συγχρόνως, στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020, η εκπόνηση του Σχεδίου Δράσης αποτελεί εκ των προτέρων αιρεσιμότητα (ex-ante conditionality) για τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα, ώστε να μπορέσουν να λάβουν χρηματοδοτική στήριξη από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ) για υλοποίηση παρεμβάσεων με ωφελομένους τους Ρομά.

Όπως έχει ήδη αναφερθεί η Στρατηγική της ΒΑΑ θα επικεντρωθεί σε τυχόν συνέργιες που μπορεί να προκύψουν με την Περιφερειακή Πολιτική Κοινωνικής Ένταξης των Ρομά αυτή και όχι σε συγκεκριμένα μέτρα.

Μελέτη διάγνωσης των αναγκών της αγοράς εργασίας στην ΠΚΜ

Ο στόχος της Θεσσαλονίκη ανταγωνιστική και καινοτόμα και ειδικότερα η ανάγκη για σύνδεση της ζήτησης και προσφοράς εργασίας κάνουν ιδιαίτερα χρήσιμη τη «Μελέτη διάγνωσης των αναγκών της αγοράς εργασίας στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας» που εκπονήθηκε το 2015 και στόχος της είναι να εντοπίσει και να καταγράψει με τρόπο συστηματικό τις ανάγκες της περιφερειακής αγοράς εργασίας σε δεξιότητες και επαγγέλματα. Μέσω της πρόβλεψης των αναγκών των φορέων και των επιχειρήσεων, σκοπός είναι η σύζευξη προσφοράς και ζήτησης για την καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας στην αγορά εργασίας. Οι συνεχείς αλλαγές στον εργασιακό χώρο καθιστούν απαραίτητη την έγκαιρη και αξιόπιστη ενημέρωση σχετικά με την εξέλιξη των κλάδων απασχόλησης και των δεξιοτήτων στην αγορά εργασίας. Σε εθνικό επίπεδο, σχεδιάζεται κεντρικό Σύστημα Διάγνωσης των Αναγκών της Αγοράς Εργασίας το οποίο, στην πλήρη εφαρμογή του, θα αποτελέσει τη βάση παρακολούθησης των μεταβολών της αγοράς εργασίας και της επιρροής που αυτές έχουν σε δεξιότητες και επαγγέλματα.

Περιφερειακό Πλαίσιο Χωρικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης:

Ο Ν. 2742/99 για το χωροταξικό σχεδιασμό και την αειφόρο ανάπτυξη προβλέπει ως εργαλείο εφαρμογής του τα Περιφερειακά Πλαίσια Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης. Σ' αυτό το πλαίσιο εκπονήθηκε και

εγκρίθηκε το Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας. Ως προς τη θέση της Περιφέρειας στον Ελληνικό χώρο, βασικό χαρακτηριστικό είναι κεντροβαρική της θέση σε όλους τους υφιστάμενους και υπό δημιουργία βασικούς αναπτυξιακούς άξονες, καθώς και η ανάπτυξη του δεύτερου μητροπολιτικού κέντρου της χώρας.

Οι στόχοι του που σχετίζονται με τη στρατηγική για τη Θεσσαλονίκη είναι μεταξύ άλλων:

- η προώθηση της αειφόρου, ισόρροπης και διαρκούς ανάπτυξης.
- η ενσωμάτωση των κατευθύνσεων όλων των αναπτυξιακών προγραμμάτων που επηρεάζουν την Περιφέρεια.
- η εξασφάλιση κατευθύνσεων για το Μητροπολιτικό χαρακτήρα της πόλης.
- η εξειδίκευση και συμπλήρωση των βασικών προτεραιοτήτων ως επιλογών των χωρικών κατευθύνσεων αναφορικά με τις περιοχές στις οποίες ενεργοποιούνται τα εργαλεία και οι μηχανισμοί του Ν. 2742/99.

4. ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ

4.1. ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΤΩΝ ΑΞΟΝΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΣΕ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ

Στην παρούσα ενότητα εξειδικεύονται οι Άξονες Στρατηγικής σε Κατηγορίες Παρεμβάσεων που αντιστοιχούν σε Ειδικούς Στόχους. Για τις προκύπτουσες Παρεμβάσεις καταγράφονται συνοπτικά τα βασικά στοιχεία.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4: ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΑΞΟΝΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ 1. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΑ									
ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ / ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ (συνοπτικό φυσικό αντικείμενο)	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ, ΟΜΑΔΕΣ - ΣΤΟΧΟΙ	ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΕ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΕΠ κωδικός δείκτη αποτελέσματος – τιμή στόχος	ΕΝΤΑΞΗ στο ΕΠ		ΕΚΠΡΟΣ (δείκτης – τιμή στόχος)	ΣΥΝΕΡΓΙΑ με Παρέμβαση	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ		ΩΡΙΜΟΤΗΤ Α Α= ώριμη - Β = σε διαδικασία ωρίμανσης - Γ = ανώριμη)
			Επ. Πρ.	Π. Π.			Πηγή	Εκτίμηση (χιλ. €)	
Ε.Σ. 1.1: Υποστήριξη της επιχειρηματικότητας, προσέλκυση επενδύσεων και προώθηση της καινοτομίας ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ 1.1.1: Δομές στήριξης της επιχειρηματικότητας και καινοτομίας	Νέοι, απόφοιτοι ΑΕΙ/ΤΕΙ, Ερευνητές, Υφιστάμενες ΜΜΕ, Νέοι επιχειρηματίες που θα δραστηριοποιηθούν στο χώρο των outlet store που, δυνητικά, μπορεί να προέρχονται από οποιαδήποτε κοινωνική ομάδα, ευπαθή ή μη.	· T1311 Αναλογία start-ups / νέων εταιρειών στους ενισχυόμενους κλάδους προς σύνολο νέων επιχειρήσεων Τιμή Στόχος: 5,50%	3α	67	· CO01 Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων υπό στήριξη Τιμή Στόχος: 965,00 · T1385 Αριθμός δομών στήριξης επιχειρηματικότητας Τιμή Στόχος: 4 · CO02 Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων με επιχορηγήσεις Τιμή Στόχος: 965,00 · CO05 Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός νέων επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη Τιμή Στόχος: 90,00 · CO08 Παραγωγικές επενδύσεις: Αύξηση της απασχόλησης στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση Τιμή Στόχος: 1320,00	1.1.2, 1.1.3, 2.2.1, 1.2.1, 1.2.2, 1.3.3, 1.3.4	ΠΕΠ ΚΜ 2014- 2020	4.500.000	B
Ε.Σ. 1.1: Υποστήριξη της επιχειρηματικότητας, προσέλκυση επενδύσεων και προώθηση της καινοτομίας ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ 1.1.2:	Άνεργοι, πρώην ελεύθεροι επαγγελματίες και ιδιοκτήτες ΜΜΕ, απόφοιτοι ΑΕΙ/ΤΕΙ και άλλων σχολών και οι επιχειρηματίες της περιοχής · Υπάρχουσες και υπό σύσταση επιχειρήσεις των κλάδων των «τομέων πρωταθλητών» όπως προέκυψαν από τη	T1308 Εξαγωγές Τιμή Στόχος: 5.340 Μ€	3δ	63	· CO01 Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων υπό στήριξη Τιμή Στόχος: 965,00 · CO02 Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων με επιχορηγήσεις	1.1.1, 1.1.3, 2.2.1, 1.2.1, 1.2.2, 1.3.3,	ΠΕΠ ΚΜ 2014- 2020	2.250.000	B

Υποστήριξη Συστάδων επιχειρήσεων σε τομείς αστικής αριστείας	<p>διαδικασία RIS3 που σχηματίζουν οριζόντια ή/και κάθετα clusters,</p> <ul style="list-style-type: none"> Υπάρχουσες και υπό σύσταση επιχειρήσεις άλλων κλάδων οι οποίοι συνδέονται άμεσα και συνεισφέρουν στην αλυσίδα αξίας στην οποία κυριαρχούν οι επιχειρήσεις των κλάδων των «τομέων πρωταθλητών», Υπάρχουσες και υπό σύσταση επιχειρήσεις των κλάδων που συμμετέχουν στη διαμόρφωση του τουριστικού προϊόντος της ΠΚΜ με την προϋπόθεση να οργανώσουν άτυπες συνενώσεις με στόχο το σχεδιασμό και προώθηση ολοκληρωμένων τουριστικών υπηρεσιών 				<p>Τιμή Στόχος: 965,00</p> <ul style="list-style-type: none"> CO05 Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός νέων επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη Τιμή Στόχος: 90,00 CO08 Παραγωγικές επενδύσεις: Αύξηση της απασχόλησης στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση Τιμή Στόχος: 1320,00 	1.3.4			
<p>Ε.Σ. 1.1: Υποστήριξη της επιχειρηματικότητας, προσέλκυση επενδύσεων και προώθηση της καινοτομίας</p> <p>ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ 1.1.3: Υποστήριξη της επιχειρηματικότητας σε περιοχές ανάπτυξης κεντρικών λειτουργιών</p>	<p>Υφιστάμενες επιχειρήσεις των κλάδων που ανήκουν στους «τομείς πρωταθλητές» όπως προέκυψε από τη διαδικασία RIS3, οι οποίες στοχεύουν στη βελτίωση/δημιουργία προϊόντων και υπηρεσιών τα οποία θα βασίζονται σε εισαγωγή τεχνολογικών και μη καινοτομιών,</p> <p>Υφιστάμενες επιχειρήσεις άλλων κλάδων οι οποίες στοχεύουν στη βελτίωση προϊόντων και υπηρεσιών, αλλά και άλλων συντελεστών λειτουργίας τους, η οποία θα βασίζεται σε εισαγωγή μη τεχνολογικών καινοτομιών.</p>	<p>T1306 Περιφερειακή Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία</p> <p>Τιμή Στόχος: 15.433 Μ€</p>	3γ	67	<ul style="list-style-type: none"> CO01 Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων υπό στήριξη Τιμή Στόχος: 200,00 CO02 Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων με επιχορηγήσεις Τιμή Στόχος: 965,00 CO05 Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός νέων επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη Τιμή Στόχος: 90,00 CO08 Παραγωγικές επενδύσεις: Αύξηση της απασχόλησης στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση Τιμή Στόχος: 1320,00 	1.1.1, 1.1.2, 2.2.1, 1.3.2, 1.2.1, 1.2.2, 1.3.3, 1.3.4	ΠΕΠ ΚΜ 2014- 2020	1.600.000	B
<p>Ε.Σ. 1.2: Ανάπτυξη και Πιστοποίηση δεξιοτήτων</p> <p>ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ 1.2.1: Υποστήριξη της επιχειρηματικότητας,</p>	<p>Άνεργοι, πρώην ελεύθεροι επαγγελματίες και ιδιοκτήτες ΜΜΕ, απόφοιτοι ΑΕΙ/ΤΕΙ και άλλων σχολών, επιχειρήσεις και οι εμπλεκόμενοι στην παραγωγή και διάθεση ηλεκτρονικών υπηρεσιών όπως</p>	<p>T1383 Αριθμός ΠΜ και ΜΜΕ επιχειρήσεων των οποίων εργαζόμενοι καταρτίζονται/ εξειδικεύονται σε τομείς</p>	8iii, 2γ	104, 80	<p>T1260 Αριθμός εγκεκριμένων σχεδίων για δημιουργία επιχειρήσεων Τιμή Στόχος: 150</p>	1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, 2.2.1, 1.2.2,	ΠΕΠ ΚΜ 2014- 2020	2.550.000	B

προσέλευση επενδύσεων και προώθηση της καινοτομίας – ΕΚΤ	οι επιχειρήσεις ΤΠΕ, ιατρικοί φορείς, εκπαιδευτικοί φορείς κ.α.	υψηλού ενδιαφέροντος Τιμή Στόχος: 2.265				1.3.3, 1.3.4			
Ε.Σ. 1.2: Ανάπτυξη και Πιστοποίηση δεξιοτήτων ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ 1.2.2: Αναβάθμιση και πιστοποίηση δεξιοτήτων και προσόντων του αστικού ανθρώπινου δυναμικού (σε τομείς ενδιαφέροντος).	Εργαζόμενοι, επιχειρηματίες, υποψήφιοι επιχειρηματίες	T1383 Αριθμός ΠΜ και ΜΜΕ επιχειρήσεων των οποίων εργαζόμενοι καταρτίζονται/ εξειδικεύονται σε τομείς υψηλού ενδιαφέροντος Τιμή Στόχος: 2.265	8ν, 2γ	106, 80	CO23 Αριθμός υποστηριζόμενων ΠΜ και ΜΜΕ (συμπεριλαμβανομένων συνεταιριστικών και επιχειρήσεων Κοινωνικής Οικονομίας) Τιμή Στόχος: 225	1.2.1, 1.3.3, 1.3.4	ΠΕΠ ΚΜ 2014- 2020	2.150.000	Β
Ε.Σ. 1.3: Ανάδειξη της πόλης ως τουριστικού προορισμού με βάση τον πολιτισμό ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ 1.3.1: Αναβάθμιση και προβολή τουριστικών και πολιτιστικών πόρων	Πολιτιστικοί φορείς, μουσεία, τουριστικές επιχειρήσεις, επισκέπτες της περιοχής και τα άτομα με αναπηρία	T1325 Αριθμός διανυκτερεύσεων σε καταλύματα ξενοδοχειακού τύπου και camping στην ΠΚΜ Τιμή Στόχος: 7.837.000	6γ	93	· CO09 Αειφόρος τουρισμός: Αύξηση του αναμενόμενου αριθμού επισκέψεων σε ενισχυόμενες τοποθεσίες πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς και πόλους έλξης επισκεπτών Τιμή Στόχος Επισκέψεις κατ έτος: 5.000 · Δείκτης: Αριθμός έργων ανάδειξης – προβολής Τιμή Στόχος: 1	1.3.2, 1.3.3, 1.3.4, 4.1.2	ΠΕΠ ΚΜ 2014- 2020	1.000.000	Β
Ε.Σ. 1.3: Ανάδειξη της πόλης ως τουριστικού προορισμού με βάση τον πολιτισμό ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ 1.3.2: Ενισχύσεις για την προσαρμογή των τουριστικών επιχειρήσεων στο προφίλ και τις απαιτήσεις της τουριστικής ανάπτυξης της πόλης	Υφιστάμενες επιχειρήσεις του τουριστικού κλάδου	T1325 Αριθμός διανυκτερεύσεων σε καταλύματα ξενοδοχειακού τύπου και camping στην ΠΚΜ Τιμή Στόχος: 7.837.000	3γ	67	· CO09 Αειφόρος τουρισμός: Αύξηση του αναμενόμενου αριθμού επισκέψεων σε ενισχυόμενες τοποθεσίες πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς και πόλους έλξης επισκεπτών Τιμή Στόχος Επισκέψεις κατ έτος: 1.500 · Δείκτης: Αριθμός έργων ανάδειξης – προβολής Τιμή Στόχος: 1	1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, 2.2.1, 1.2.1, 1.2.2, 1.3.3, 1.3.4	ΠΕΠ ΚΜ 2014- 2020	900.000	Β

Ε.Σ. 1.3: Ανάδειξη της πόλης ως τουριστικού προορισμού με βάση τον πολιτισμό ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ 1.3.3: Αναβάθμιση δεξιοτήτων και προσόντων του ανθρώπινου δυναμικού σχετικών με τον τουρισμό κλάδων	Εργαζόμενοι, επιχειρηματίες, υποψήφιοι επιχειρηματίες	T1383 Αριθμός ΠΜ και ΜΜΕ επιχειρήσεων των οποίων εργαζόμενοι καταρτίζονται/ εξειδικεύονται σε τομείς υψηλού ενδιαφέροντος Τιμή Στόχος: 2.265	8v	106	CO23 Αριθμός υποστηριζόμενων ΠΜ και ΜΜΕ (συμπεριλαμβανομένων συνεταιριστικών και επιχειρήσεων Κοινωνικής Οικονομίας) Τιμή Στόχος: 225	1.2.1, 1.2.2, 1.3.4	ΠΕΠ ΚΜ 2014- 2020	468.857	B
Ε.Σ. 1.3: Ανάδειξη της πόλης ως τουριστικού προορισμού με βάση τον πολιτισμό ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ 1.3.4: Υποστήριξη της αυτοαπασχόλησης και της επιχειρηματικής δημιουργίας σε τομείς της δημιουργικής βιομηχανίας και του τουρισμού πόλης	Άνεργοι πολίτες με καλλιτεχνικές δυνατότητες, νέοι επιχειρηματίες στον τομέα πολιτισμού και τουρισμού, άνεργοι, πρώην ελεύθεροι επαγγελματίες και ιδιοκτήτες ΜΜΕ, απόφοιτοι ΑΕΙ/ΤΕΙ και άλλων σχολών	T1383 Αριθμός ΠΜ και ΜΜΕ επιχειρήσεων των οποίων εργαζόμενοι καταρτίζονται/ εξειδικεύονται σε τομείς υψηλού ενδιαφέροντος Τιμή Στόχος: 2.265	8iii	104	T1260 Αριθμός εγκεκριμένων σχεδίων για δημιουργία επιχειρήσεων Τιμή Στόχος: 30	1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, 1.2.1, 2.2.1, 1.2.2, 1.3.3	ΠΕΠ ΚΜ 2014- 2020	338.082	B
ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	2. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΣΥΝΕΚΤΙΚΗ								
ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ / ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ (συνοπτικό φυσικό αντικείμενο)	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ, ΟΜΑΔΕΣ - ΣΤΟΧΟΙ	ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΕ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΕΠ κωδικός δείκτη αποτελέσματος – τιμή στόχος	ΕΝΤΑΞΗ στο ΕΠ		ΕΚΡΟΕΣ (δείκτης – τιμή στόχος)	ΣΥΝΕΡΓΙΑ με Παρέμβαση	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ		ΩΡΙΜΟΤΗΤ Α Α= ώριμη - Β = σε διαδικασία ωρίμανσης - Γ = ανώριμη)
			Επ. Πρ.	Π. Π.			Πηγή	Εκτίμηση (χιλ. €)	
Ε.Σ. 2.1: Προώθηση στην απασχόληση και ενσωμάτωση των μειονεκτούσων ομάδων ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ 2.1.1:	Ευπαθείς ομάδες που βιώνουν τον κοινωνικό αποκλεισμό και διαχωρισμό, όπως μακροχρόνια και νέοι άνεργοι, ΑΜΕΑ, πρώην εξαρτημένα άτομα, αποφυλακισμένοι, άτομα που πλήττονται από τη φτώχεια, παιδιά, δικαιούχοι	T1384 Μειονεκτούντα άτομα που συμμετέχουν σε εκπαίδευση / κατάρτιση, που αποκτούν εξειδίκευση, που κατέχουν θέση απασχόλησης,	9i	109	T1268 Δικαιούχοι / Άτομα ευπαθών κοινωνικών ομάδων (όπως ορίζονται από την ισχύουσα Νομοθεσία) και άτομα που πλήττονται από τη φτώχεια Τιμή Στόχος: 12.500	1.2.1, 1.2.2, 2.1.2, 2.2.1	ΠΕΠ ΚΜ 2014- 2020	3.552.632	B

Κατάρτιση και Επαγγελματική ένταξη για ευπαθείς ομάδες	Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης (πρώην Ελάχιστο Κοινωνικό Εισόδημα) κλπ	συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης Τιμή Στόχος: 8.750							
Ε.Σ. 2.1: Προώθηση στην απασχόληση και ενσωμάτωση των μειονεκτουσών ομάδων ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ 2.1.2: Δράσεις και δομές στήριξης ομάδων στόχων	ΑΜΕΑ, πρώην φυλακισμένοι, άτομα με εξάρτηση, παιδιά, έφηβοι, γυναίκες, δικαιούχοι Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης (πρώην Ελάχιστο Κοινωνικό Εισόδημα)	T1387 Ποσοστό κάλυψης του πληθυσμού των ατόμων με αναπηρία (ΑΜΕΑ) που λαμβάνει υπηρεσίες υποστήριξης για βελτίωση της καθημερινής διαβίωσης και της διαδικασίας εκπαίδευσης Τιμή Στόχος: 9,7	9iii	111	CO16 Συμμετέχοντες με αναπηρία Τιμή Στόχος: 1.000	2.1.1, 2.2.2	ΠΕΠ ΚΜ 2014- 2020	1.421.053	B
Ε.Σ. 2.2: Ενίσχυση της κοινωνικής οικονομίας και παροχή υψηλής ποιότητας κοινωνικών υπηρεσιών ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ 2.2.1: Στήριξη της Κοινωνικής Οικονομίας και της ενεργού ένταξης	Άτομα ευπαθών κοινωνικών ομάδων όπως ενδεικτικά άνεργοι, πολύτεκνοι, άτομα με αναπηρία, μονογονεϊκές οικογένειες, άποροι, άνεργοι χωρίς ασφάλιση, άστεγοι, ψυχικά ασθενείς, μετανάστες, δικαιούχοι Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης (πρώην Ελάχιστο Κοινωνικό Εισόδημα)	<ul style="list-style-type: none"> T1370 Άτομα που βρίσκουν απασχόληση σε νέες επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας Τιμή Στόχος: 595 T1388 Κοινωνικές Επιχειρήσεις που η λειτουργία τους συνεχίζεται ένα έτος μετά τη λήξη της παρέμβασης Τιμή Στόχος: 114 	9γ, 9iv	73, 112	<ul style="list-style-type: none"> CO01 Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων σε στήριξη Τιμή Στόχος: 11 CO05 Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός νέων επιχειρήσεων σε στήριξη Τιμή Στόχος: 6 CO08 Παραγωγικές επενδύσεις: Αύξηση της απασχόλησης στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση (ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης) Τιμή Στόχος: 40 CO23 Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός υποστηριζόμενων ΠΜ, ΜΜΕ (συμπεριλαμβανομένων συνεταιριστικών και επιχειρήσεων κοινωνικής οικονομίας) Τιμή Στόχος: 225 	2.1.1	ΠΕΠ ΚΜ 2014- 2020	957.632	B

Ε.Σ. 2.2: Ενίσχυση της κοινωνικής οικονομίας και παροχή υψηλής ποιότητας κοινωνικών υπηρεσιών ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ 2.2.2: Βελτίωση πρόσβασης σε υψηλής ποιότητας υπηρεσίες (υγειονομικής περίθαλψης και κοινωνικές υπηρεσίες)	Άποροι, άνεργοι χωρίς ασφάλιση, άστεγοι, ψυχικά ασθενείς, μετανάστες, δικαιούχοι Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης (πρώην Ελάχιστο Κοινωνικό Εισόδημα)	T1365 Ποσοστό κάλυψης μέσω δράσεων Υγείας και Πρόνοιας του πληθυσμού που διαβιών κάτω από το όριο της φτώχειας Τιμή Στόχος: 15	9iv	112	T1269 Μειονεκτούντα άτομα που επωφελούνται των δράσεων Υγείας και Κοινωνικής Πρόνοιας Τιμή Στόχος: 65.000	2.1.2	ΠΕΠ ΚΜ 2014-2020	4.973.684	B
Ε.Σ. 2.3: Ισότιμη πρόσβαση στο σχολείο ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ 2.3.1: Δράσεις περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης μαθητών	Οι κάτοικοι της περιοχής, επιχειρήσεις και οργανισμοί	T1327 Μέγιστος αριθμός ημερών με μέση ημερήσια τιμή ΑΣ10 μεγαλύτερη από 50 µg/m3 που καταγράφεται στο σταθμό με τη δυσμενέστερη επίδοση κατ' έτος Τιμή Στόχος: 35,00	6ε	83	· Δείκτης: Καμπάνιες ευαισθητοποίησης / ενημέρωσης Τιμή Στόχος: 8 · CO37 Αστική ανάπτυξη: Πληθυσμός που ζει σε περιοχές με ολοκληρωμένες στρατηγικές αστικής ανάπτυξης Τιμή Στόχος: 200.000	3.2.1, 3.2.2, 3.2.3, 3.2.4	ΠΕΠ ΚΜ 2014-2020	650.000	B
Ε.Σ. 2.3: Ισότιμη πρόσβαση στο σχολείο ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ 2.3.2: Βελτιώσεις μικρής κλίμακας σε σχολεία α' και β' βάθμιας εκπαίδευσης που στοχεύουν και σε βελτίωση προσβασιμότητας ΑμΕΑ	Ενήλικοι, γονείς, άτομα με κοινωνικές και πολιτισμικές ιδιαιτερότητες, ευπαθείς ομάδες	T1380 Ποσοστό κάλυψης του πληθυσμού από υποδομές εκπαίδευσης Τιμή Στόχος: 100%	10α	51	Δείκτης: Αριθμός σχολικών υποδομών προσβάσιμων σε ΑμΕΑ Τιμή Στόχος: 8		ΠΕΠ ΚΜ 2014-2020	1.250.000	B
ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	3. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΠΡΑΣΙΝΗ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΗ								
ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ / ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ (συνοπτικό)	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ, ΟΜΑΔΕΣ - ΣΤΟΧΟΙ	ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΕ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΕΠ	ΕΝΤΑΞΗ στο ΕΠ	ΕΚΠΡΟΣ (δείκτης – τιμή στόχος)	ΣΥΝΕΡΓΙ Α με	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	ΩΡΙΜΟΤΗ ΤΑ Α=		

φυσικό αντικείμενο)		κωδικός δείκτη αποτελέσματος – τιμή στόχος	Επ. Πρ.	Π. Π.		Παρέμβασ η	Πηγή	Εκτίμηση (χιλ. €)	ώριμη - Β = σε διαδικασία ωρίμανσης - Γ = ανώριμη)
Ε.Σ. 3.1:Βελτίωση της προσαρμοστικότητας στις επιπτώσεις της Κλιματικής Αλλαγής (με την χρήση της οικοσυστημικής προσέγγισης) ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ 3.1.1: Αντιπλημμυρική προστασία	Κάτοικοι της (κατάντη των έργων) λεκάνης απορροής που εξυπηρετείται / των Πολεοδομικών Ενοτήτων από τις οποίες διέρχεται το υδρογραφικό στοιχείο	T1323 Σύνολο πληθυσμού οικισμών που καλύπτονται από σύγχρονα συστήματα αντιπλημμυρικής προστασίας Τιμή Στόχος: 356.000	5α	87	<ul style="list-style-type: none"> • CO20 Πρόληψη και διαχείριση κινδύνων: Πληθυσμός που ωφελείται από αντιπλημμυρικά μέτρα Τιμή Στόχος: 80.000 άτομα • Δείκτης: Αστική έκταση (εντός σχεδίου) που ενισχύεται η αντιπλημμυρική προστασία της Τιμή Στόχος: 3 στρέμματα • Δείκτης: Αριθμός συστημάτων πρόληψης και αντιμετώπισης φυσικών καταστροφών Τιμή Στόχος: 2 	3.1.2, 3.1.3	ΠΕΠ ΚΜ 2014- 2020	3.000.000	B
Ε.Σ. 3.1:Βελτίωση της προσαρμοστικότητας στις επιπτώσεις της Κλιματικής Αλλαγής (με την χρήση της οικοσυστημικής προσέγγισης) ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ 3.1.2: Προστασία, διαχείριση και αξιοποίηση παράκτιου μετώπου	Φορείς διαχείρισης υδάτινων πόρων, κάτοικοι της (κατάντη των έργων) λεκάνης απορροής που εξυπηρετείται / των Πολεοδομικών Ενοτήτων από τις οποίες διέρχεται το υδρογραφικό στοιχείο.	T1323 Σύνολο πληθυσμού οικισμών που καλύπτονται από σύγχρονα συστήματα αντιπλημμυρικής προστασίας Τιμή Στόχος: 356.000	5α	87	<ul style="list-style-type: none"> • CO20 Πρόληψη και διαχείριση κινδύνων: Πληθυσμός που ωφελείται από αντιπλημμυρικά μέτρα Τιμή Στόχος: 80.000 άτομα • Δείκτης: Μήκος ακτής που προστατεύεται - αναδεικνύεται Τιμή Στόχος: 1 km • Δείκτης: Αριθμός έργων προστασίας, ανάδειξης, διαχείρισης ακτής Τιμή Στόχος: 1 	3.1.1, 3.1.3	ΠΕΠ ΚΜ 2014- 2020	3.000.000	B
Ε.Σ. 3.1: Βελτίωση της προσαρμοστικότητας στις επιπτώσεις της Κλιματικής Αλλαγής (με την χρήση της οικοσυστημικής	Φορείς διαχείρισης υδάτινων πόρων, φορείς πολιτικής προστασίας, κάτοικοι της περιοχής και άτομα με αναπηρία	T1323 Σύνολο πληθυσμού οικισμών που καλύπτονται από σύγχρονα συστήματα αντιπλημμυρικής προστασίας	5α	87	<ul style="list-style-type: none"> • CO20 Πρόληψη και διαχείριση κινδύνων: Πληθυσμός που ωφελείται από αντιπλημμυρικά μέτρα Τιμή Στόχος: 80.000 άτομα • Δείκτης: Αριθμός συστημάτων 	3.1.1, 3.1.2	ΠΕΠ ΚΜ 2014- 2020	1.000.000	B

προσέγγισης) ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ 3.1.3: Συστήματα για την πρόληψη και αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών		Τιμή Στόχος: 356.000			πρόληψης και αντιμετώπισης φυσικών καταστροφών Τιμή Στόχος: 2				
Ε.Σ. 3.2:Βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος και μικροκλίματος ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ 3.2.1: Αποκατάσταση - αξιοποίηση αποδεδειγμένων (από οχλούσες χρήσεις) χώρων, για ενίσχυση αστικού πρασίνου και προώθηση δημιουργίας ελεύθερων χώρων	Σύνολο κατοίκων και επισκεπτών Περιοχής Παρέμβασης	T1327 Μέγιστος αριθμός ημερών με μέση ημερήσια τιμή ΑΣ10 μεγαλύτερη από 50 µg/m3 που καταγράφεται στο σταθμό με τη δυσμενέστερη επίδοση κατ' έτος Τιμή Στόχος: 35,00	6ε	83	<ul style="list-style-type: none"> CO37 Αστική ανάπτυξη: Πληθυσμός που ζει σε περιοχές με ολοκληρωμένες στρατηγικές αστικής ανάπτυξης Τιμή Στόχος: 200.000 Δείκτης: Αριθμός έργων αξιοποίησης εγκαταλελειμμένων αστικών εκτάσεων Τιμή Στόχος: 1 	3.2.2, 3.2.3, 3.2.4, 3.2.5	ΠΕΠ ΚΜ 2014- 2020	12.300.000	B
Ε.Σ. 3.2:Βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος και μικροκλίματος ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ 3.2.2: Δημιουργία - αναβάθμιση πυρήνων πρασίνου επιπέδου Πολεοδομικής ενότητας ή/ και Πράσινων διαδρόμων	Κάτοικοι Πολεοδομικής Ενότητας που χωροθετείται το έργο	T1327 Μέγιστος αριθμός ημερών με μέση ημερήσια τιμή ΑΣ10 μεγαλύτερη από 50 µg/m3 που καταγράφεται στο σταθμό με τη δυσμενέστερη επίδοση κατ' έτος Τιμή Στόχος: 35,00	6ε	83	<ul style="list-style-type: none"> CO37 Αστική ανάπτυξη: Πληθυσμός που ζει σε περιοχές με ολοκληρωμένες στρατηγικές αστικής ανάπτυξης Τιμή Στόχος: 200.000 Δείκτης: Αριθμός έργων πρασίνου που πραγματοποιήθηκαν Τιμή Στόχος: 8 έργα 	3.2.1, 3.2.3, 3.2.4, 3.2.5	ΠΕΠ ΚΜ 2014- 2020	16.000.000	B
Ε.Σ. 3.2:Βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος και μικροκλίματος ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ 3.2.3: Αναβάθμιση πυρήνων τοπικού αστικού πρασίνου	Κάτοικοι Πολεοδομικής Ενότητας που χωροθετείται το έργο	T1327 Μέγιστος αριθμός ημερών με μέση ημερήσια τιμή ΑΣ10 μεγαλύτερη από 50 µg/m3 που καταγράφεται στο σταθμό με τη δυσμενέστερη επίδοση κατ' έτος	6ε	83	<ul style="list-style-type: none"> CO37 Αστική ανάπτυξη: Πληθυσμός που ζει σε περιοχές με ολοκληρωμένες στρατηγικές αστικής ανάπτυξης Τιμή Στόχος: 200.000 Δείκτης: Αριθμός έργων πρασίνου που πραγματοποιήθηκαν Τιμή Στόχος: 12 έργα 	3.2.1, 3.2.2, 3.2.4, 3.2.5	ΠΕΠ ΚΜ 2014- 2020	4.000.000	B

		Τιμή Στόχος: 35,00							
Ε.Σ. 3.2: Βελτίωση της προσαρμοστικότητας στις επιπτώσεις της Κλιματικής Αλλαγής (με την χρήση της οικοσυστημικής προσέγγισης) ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ 3.2.4: Έργα για Πράσινα Δώματα και Κάθετους Κήπους	Εργαζόμενοι / επισκέπτες κτιρίου επιλογής, εκπαιδευτική κοινότητα περιοχής κτιρίου επιλογής, κάτοικοι της περιοχής όπου βρίσκεται το κτίριο	T1327 Μέγιστος αριθμός ημερών με μέση ημερήσια τιμή ΑΣ10 μεγαλύτερη από 50 µg/m3 που καταγράφεται στο σταθμό με τη δυσμενέστερη επίδοση κατ' έτος Τιμή Στόχος: 35,00	6ε	83	<ul style="list-style-type: none"> · CO37 Αστική ανάπτυξη: Πληθυσμός που ζει σε περιοχές με ολοκληρωμένες στρατηγικές αστικής ανάπτυξης Τιμή Στόχος: 200.000 · Δείκτης: Τετραγωνικά μέτρα φυτεμένου πράσινου (σε δώματα και κήπους) Τιμή Στόχος: 20.000 	3.2.1, 3.2.2, 3.2.3 3.2.5	ΠΕΠ ΚΜ 2014- 2020	4.000.000	B
Ε.Σ. 3.2: Βελτίωση της προσαρμοστικότητας στις επιπτώσεις της Κλιματικής Αλλαγής (με την χρήση της οικοσυστημικής προσέγγισης) ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ 3.2.5 Ενίσχυση οικολογικής συνείδησης κατοίκων και προώθηση περιβαλλοντικού εθελοντισμού	κάτοικοι της περιοχής	T1327 Μέγιστος αριθμός ημερών με μέση ημερήσια τιμή ΑΣ10 μεγαλύτερη από 50 µg/m3 που καταγράφεται στο σταθμό με τη δυσμενέστερη επίδοση κατ' έτος Τιμή Στόχος: 35,00	6ε	83	Αριθμός δράσεων περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης Τιμή Στόχος: 8	3.2.1, 3.2.2, 3.2.3 3.2.4	ΠΕΠ ΚΜ 2014- 2020	500.000	B
Ε.Σ. 3.3: Ενίσχυση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ 3.3.1: Δράσεις για πολυτροπικές αστικές μεταφορές και προώθησή τους	Αρμόδιες τοπικές αρχές, οργανισμοί και επιχειρήσεις που κατέχουν και διαχειρίζονται τα μέσα μαζικής μεταφοράς, ενώ έμμεσα οι εταιρείες παραγωγής και εμπορίας ΜΜΜ, οι εταιρείες ανάπτυξης και διάθεσης ευφυών συστημάτων διαχείρισης της κυκλοφορίας, επιχειρήσεις ΤΠΕ και φυσικά οι κάτοικοι των περιοχών εφαρμογής των δράσεων και τα άτομα με αναπηρία	T1322 Κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας στις μεταφορές Τιμή Στόχος: 1.177,30	4ε	43	<ul style="list-style-type: none"> · CO034 Μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου: Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου Τιμή Στόχος: 24.000 · Δείκτης: Πλήθος δρομολογημένων ηλεκτροκίνητων λεωφορείων η λεωφορείων με εναλλακτικά καύσιμα σε στόλους δημοτικών συγκοινωνιών Τιμή Στόχος: 4 · Συστήματα ενοικίασης κοινόχρηστων ποδηλάτων 	3.3.2, 3.3.3	ΠΕΠ ΚΜ 2014- 2020	2.565.000	B

					Τιμή Στόχος: 4 · Δείκτης: Διαμορφωμένοι χώροι στάθμευσης park and ride Τιμή Στόχος: 3				
Ε.Σ. 3.3: Ενίσχυση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ 3.3.2: Ανάπτυξη συστήματος ποδηλατοδρόμων	Αρμόδιες τοπικές αρχές, οργανισμοί και επιχειρήσεις που κατέχουν και διαχειρίζονται τα μέσα μαζικής μεταφοράς, ενώ έμμεσα οι εταιρείες παραγωγής και εμπορίας ΜΜΜ, οι εταιρείες ανάπτυξης και διάθεσης ευφυών συστημάτων διαχείρισης της κυκλοφορίας, επιχειρήσεις ΤΠΕ και φυσικά οι κάτοικοι των περιοχών εφαρμογής των δράσεων και τα άτομα με αναπηρία	T1322 Κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας στις μεταφορές Τιμή Στόχος: 1.177,30	4ε	90	· CO034 Μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου: Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου Τιμή Στόχος: 24.000 · Δείκτης: Μήκος δικτύων ποδηλατοδρόμων Τιμή: 20 km	3.3.1, 3.3.3	ΠΕΠ ΚΜ 2014-2020	1.000.000	B
Ε.Σ. 3.3: Ενίσχυση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ 3.3.3: Ανάπτυξη έξυπνων συστημάτων διαχείρισης κινητικότητας	Αρμόδιες τοπικές αρχές, οργανισμοί και επιχειρήσεις που κατέχουν και διαχειρίζονται τα μέσα μαζικής μεταφοράς, ενώ έμμεσα οι εταιρείες παραγωγής και εμπορίας ΜΜΜ, οι εταιρείες ανάπτυξης και διάθεσης ευφυών συστημάτων διαχείρισης της κυκλοφορίας, επιχειρήσεις ΤΠΕ και φυσικά οι κάτοικοι των περιοχών εφαρμογής των δράσεων και τα άτομα με αναπηρία	T1322 Κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας στις μεταφορές Τιμή Στόχος: 1.177,30	4ε	44	· CO034 Μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου: Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου Τιμή Στόχος: 24.000 · Δείκτης: Αριθμός έξυπνων συστημάτων διαχείρισης κινητικότητας Τιμή: 3	3.3.1, 3.3.2	ΠΕΠ ΚΜ 2014-2020	2.850.000	B
ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ 4. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ									
ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ / ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ (συνοπτικό φυσικό αντικείμενο)	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ, ΟΜΑΔΕΣ - ΣΤΟΧΟΙ	ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΕ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΕΠ κωδικός δείκτη αποτελέσματος – τιμή στόχος	ΕΝΤΑΞΗ στο ΕΠ		ΕΚΠΟΕΣ (δείκτης – τιμή στόχος)	ΣΥΝΕΡΓΙΑ με Παρέμβασή	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ		ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ Α Α= ώριμη - Β = σε διαδικασία ωρίμανσης - Γ = ανώριμη
			Επ. Πρ.	Π. Π.			Πηγή	Εκτίμηση (χιλ. €)	

Ε.Σ. 4.1: Εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας της διοίκησης και εκσυγχρονισμός της οργάνωσης των τοπικών λειτουργιών ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ 4.1.1: Διαλειτουργικότητα Πληροφοριακών Συστημάτων Δήμων και Χωρικά Ενεργοποιημένοι μηχανισμοί εύρεσης / διάθεσης δεδομένων	Οργανισμοί της αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, ΝΠΔΔ, πολιτιστικοί και εκπαιδευτικοί οργανισμοί, φορείς δημόσιας υγείας. Άλλες ομάδες Στόχος με έμμεση ωφέλεια είναι οι πολίτες, οι επιχειρήσεις και οι εμπλεκόμενοι στην παραγωγή και διάθεση ηλεκτρονικών υπηρεσιών όπως οι επιχειρήσεις ΤΠΕ, ιατρικοί φορείς, εκπαιδευτικοί φορείς κ.α.	T1305 Αριθμός ιδιωτών που αλληλεπιδρούν επιγραμματικά με δημόσιες αρχές κατά τους τελευταίους 12 μήνες Τιμή Στόχος: 55,00%	2γ	78	<ul style="list-style-type: none"> · T1201 Αριθμός δημόσιων ψηφιακών υπηρεσιών που αναβαθμίστηκαν Τιμή Στόχος: 7,00 · Δείκτης: Αριθμός νέων δημόσιων ψηφιακών υπηρεσιών Τιμή Στόχος: 5,00 	4.1.2, 4.2.1	ΠΕΠ ΚΜ 2014-2020	800.000	B
Ε.Σ. 4.1: Εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας της διοίκησης και εκσυγχρονισμός της οργάνωσης των τοπικών λειτουργιών ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ 4.1.2: Ψηφιοποίηση - ανάδειξη ιστορικού, πολιτισμικού και τουριστικού αποτυπώματος	Οργανισμοί της αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, ΝΠΔΔ, πολιτιστικοί και εκπαιδευτικοί οργανισμοί, φορείς δημόσιας υγείας. Άλλες ομάδες Στόχου με έμμεση ωφέλεια είναι οι πολίτες, οι επιχειρήσεις και οι εμπλεκόμενοι στην παραγωγή και διάθεση ηλεκτρονικών υπηρεσιών όπως οι επιχειρήσεις ΤΠΕ, ιατρικοί φορείς, εκπαιδευτικοί φορείς κ.α.	T1305 Αριθμός ιδιωτών που αλληλεπιδρούν επιγραμματικά με δημόσιες αρχές κατά τους τελευταίους 12 μήνες Τιμή Στόχος: 25,00/55,00%	2γ	79	<ul style="list-style-type: none"> · T1201 Αριθμός δημόσιων ψηφιακών υπηρεσιών που αναβαθμίστηκαν Τιμή Στόχος: 7,00 · Δείκτης: Ανάπτυξη νέων εφαρμογών τουριστικού - πολιτιστικού περιεχομένου Τιμή Στόχος: 5,00 	1.3.1	ΠΕΠ ΚΜ 2014-2020	750.000	B
Ε.Σ. 4.2: Ενδυνάμωση της Δημόσιας Διοίκησης και των Δημόσιων Υπηρεσιών ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ 4.2.1 Ενίσχυση θεσμικής ικανότητας δημόσιας διοίκησης	ΟΤΑ, δημοτικές επιχειρήσεις και οργανισμοί, δημόσιο, ΝΠΔΔ, ερευνητικά ινστιτούτα, οι κάτοικοι των μεγάλων πόλεων της ΠΚΜ και τα άτομα με αναπηρία	T1305 Μέγιστος αριθμός ημερών με μέση ημερήσια τιμή ΑΣ10 μεγαλύτερη από 50 μg/m3 που καταγράφεται στο σταθμό με τη δυσμενέστερη επίδοση κατ' έτος Τιμή Στόχος: 35,00	6ε	96	T1201 Αριθμός δημόσιων ψηφιακών υπηρεσιών που αναβαθμίστηκαν Τιμή Στόχος: 7,00	4.2.2	ΠΕΠ ΚΜ 2014-2020	3.500.000	B

Ε.Σ. 4.2: Ενδυνάμωση της Δημόσιας Διοίκησης και των Δημόσιων Υπηρεσιών ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ 4.2.2: Ενίσχυση δικτύων παρακολούθησης και παρατηρητηρίων αστικών προκλήσεων	ΟΤΑ, δημοτικές επιχειρήσεις και οργανισμοί, δημόσιο, ΝΠΔΔ, ερευνητικά ινστιτούτα, οι κάτοικοι των μεγάλων πόλεων της ΠΚΜ και τα άτομα με αναπηρία	T1327 Μέγιστος αριθμός ημερών με μέση ημερήσια τιμή ΑΣ10 μεγαλύτερη από 50 µg/m ³ που καταγράφεται στο σταθμό με τη δυσμενέστερη επίδοση κατ' έτος Τιμή Στόχος: 35,00	6ε	96	Δείκτης: Αριθμός έργων δημιουργίας Παρατηρητηρίου για την Περιφερειακή διοίκηση και την Τοπική Αυτοδιοίκηση (ΕΠΜεδ) Τιμή Στόχος: 1	4.2.1	ΠΕΠ ΚΜ 2014-2020	1.000.000	Β
--	---	--	----	----	---	-------	------------------	-----------	---

4.2. ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

Εξειδικεύεται η σκοπιμότητα και ετοιμότητα των Παρεμβάσεων και παρουσιάζεται συνολικός χρονοπρογραμματισμός για όλη τη Σ.Α.Α.

Οι παρεμβάσεις της Στρατηγικής ΒΑΑ θεωρείται ότι υποστηρίζουν εξίσου την επίτευξη των Ειδικών Στόχων και συνεπώς δεν αποδίδεται σε αυτές ξεχωριστή βαρύτητα. Ωστόσο γίνεται προσπάθεια προτεραιοποίησής τους με κριτήριο τις απαιτήσεις ωρίμανσης και το επίπεδο ωριμότητας των Δήμων για υλοποίηση έργων σε κάθε κατηγορία παρέμβασης (όπως αυτό διαγνώστηκε από τη μέχρι τώρα διαδικασία υποβολής προτεινόμενων παρεμβάσεων). Επιπρόσθετα για την προτεραιοποίηση λαμβάνεται υπόψη το εκτιμώμενο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης για τα έργα κάθε κατηγορίας καθώς και το ύψος του προϋπολογισμού. Βάσει αυτής της λογικής προτεραιότητα δίνεται αρχικά σε παρεμβάσεις με μικρότερες απαιτήσεις ωρίμανσης, συνυπολογίζοντας και τη συνάφεια μεταξύ των παρεμβάσεων. Στόχος είναι η προτεραιοποίηση των παρεμβάσεων να δώσει μια πρώτη κατεύθυνση ως προς το χρονοπρογραμματισμό των σχετικών προσκλήσεων ώστε να υποστηριχθεί η αποτελεσματική απορρόφηση του προϋπολογισμού της Στρατηγικής και να διασφαλιστεί μια ομαλή ροή στη χρηματοδότηση.

Για την προτεραιοποίηση και προγραμματισμό των δράσεων γίνεται η υπόθεση ότι η έναρξη υλοποίησης θα ξεκινήσει από το Α εξάμηνο του 2018.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5: ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ (συνοπτικότατο φυσικό αντικείμενο)	Άξονας Στρατηγικής	Ειδ. Στόχος της Στρατηγικής	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	Ε = έναρξη, Π = περάτωση									
				2017		2018		2019		2020		2021	
				A	B	A	B	A	B	A	B	A	B
1.1.1: Δομές στήριξης της επιχειρηματικότητας και καινοτομίας	1	1.1	Λόγω της μη οριστικοποίησης της διαδικασίας ορισμού ΕΦΔ για τις επιχειρηματικές δράσεις και δράσεις άμεσων ενισχύσεων του ΠΕΠ η συγκεκριμένη κατηγορία παρεμβάσεων εκτιμάται ότι θα καθυστερήσει χρονικά και δίδεται δευτερεύουσα προτεραιότητα.										
1.1.2: Υποστήριξη Συστάδων επιχειρήσεων σε τομείς αστικής αριστείας	1	1.1	Λόγω της μη οριστικοποίησης της διαδικασίας ορισμού ΕΦΔ για τις επιχειρηματικές δράσεις και δράσεις άμεσων ενισχύσεων του ΠΕΠ η συγκεκριμένη κατηγορία παρεμβάσεων εκτιμάται ότι θα καθυστερήσει χρονικά και δίδεται δευτερεύουσα προτεραιότητα.										
1.1.3: Υποστήριξη της	1	1.1	Λόγω της μη οριστικοποίησης										

επιχειρηματικότητα σε περιοχές ανάπτυξης κεντρικών λειτουργιών			της διαδικασίας ορισμού ΕΦΔ για τις επιχειρηματικές δράσεις και δράσεις άμεσων ενισχύσεων του ΠΕΠ η συγκεκριμένη κατηγορία παρεμβάσεων εκτιμάται ότι θα καθυστερήσει χρονικά και δίδεται δευτερεύουσα προτεραιότητα.																	
1.2.1: Υποστήριξη της επιχειρηματικότητας, προσέλκυση επενδύσεων και προώθηση της καινοτομίας – ΕΚΤ	1	1.2	Λόγω της συνάφειας των παρεμβάσεων με της παρεμβάσεις υποστήριξης της επιχειρηματικότητας (1.1.1, 1.1.2, 1.1.3) δίδεται ίδιος βαθμός προτεραιότητας και ακολουθείται το αντίστοιχο χρονοδιάγραμμα.																	
1.2.2: Αναβάθμιση και πιστοποίηση δεξιοτήτων και προσόντων του αστικού ανθρώπινου δυναμικού (σε τομείς ενδιαφέροντος).	1	1.2	Λόγω της συνάφειας των παρεμβάσεων με της παρεμβάσεις υποστήριξης της επιχειρηματικότητας (1.1.1, 1.1.2, 1.1.3) δίδεται ίδιος βαθμός προτεραιότητας και ακολουθείται το αντίστοιχο χρονοδιάγραμμα.																	
1.3.1: Αναβάθμιση και προβολή τουριστικών και πολιτιστικών πόρων	1	1.3	Περιλαμβάνει τόσο άυλες παρεμβάσεις που δύναται να υλοποιηθούν σχετικά πιο άμεσα αλλά και παρεμβάσεις που απαιτείται να ωριμάσουν. Λόγω της συνάφειας με της λοιπές δράσεις στήριξης του τοπικού τουριστικού κλάδου δίδεται αντίστοιχος βαθμός προτεραιότητας και ακολουθείται το αντίστοιχο χρονοδιάγραμμα																	
1.3.2: Ενισχύσεις για την προσαρμογή των τουριστικών επιχειρήσεων στο προφίλ και τις απαιτήσεις της τουριστικής ανάπτυξης της πόλης	1	1.3	Λόγω της συνάφειας των παρεμβάσεων με της παρεμβάσεις υποστήριξης της επιχειρηματικότητας (1.1.1, 1.1.2, 1.1.3) δίδεται ίδιος βαθμός προτεραιότητας και ακολουθείται το αντίστοιχο χρονοδιάγραμμα.																	
1.3.2: Αναβάθμιση δεξιοτήτων και προσόντων του ανθρώπινου δυναμικού σχετικών με τον τουρισμό κλάδων	1	1.3	Λόγω της συνάφειας των παρεμβάσεων με της παρεμβάσεις υποστήριξης της επιχειρηματικότητας (1.1.1, 1.1.2, 1.1.3) δίδεται ίδιος βαθμός προτεραιότητας και ακολουθείται το αντίστοιχο χρονοδιάγραμμα.																	

1.3.2: Υποστήριξη της αυτοαπασχόλησης και της επιχειρηματικής δημιουργίας σε τομείς της δημιουργικής βιομηχανίας και του τουρισμού πόλης	1	1.3	Λόγω της συνάφειας των παρεμβάσεων με της παρεμβάσεις υποστήριξης της επιχειρηματικότητας (1.1.1, 1.1.2, 1.1.3) δίδεται ίδιος βαθμός προτεραιότητας και ακολουθείται το αντίστοιχο χρονοδιάγραμμα.																	
2.1.1: Κατάρτιση και Επαγγελματική ένταξη για ευπαθείς ομάδες	2	2.1	Περιλαμβάνει άυλες παρεμβάσεις που δύναται να υλοποιηθούν σχετικά πιο άμεσα με δυνατότητα απορρόφησης σημαντικού προϋπολογισμού. Ως εκ τούτου δίνεται άμεση προτεραιότητα για υλοποίηση εντός μικρότερου συγκριτικά χρονοδιαγράμματος.																	
2.1.2: Δράσεις και δομές στήριξης ομάδων στόχων	2	2.1	Περιλαμβάνει παρεμβάσεις που δύναται να υλοποιηθούν σχετικά πιο άμεσα. Ως εκ τούτου δίνεται άμεση προτεραιότητα για υλοποίηση εντός μεγαλύτερου συγκριτικά χρονοδιαγράμματος.																	
2.2.1: Στήριξη της Κοινωνικής Οικονομίας και της ενεργού ένταξης	2	2.2	Περιλαμβάνει παρεμβάσεις ΕΚΤ που δύναται να υλοποιηθούν σχετικά πιο άμεσα αλλά και παρεμβάσεις ΕΤΠΑ που είναι συναφείς προς τις παρεμβάσεις υποστήριξης της επιχειρηματικότητας (1.1.1, 1.1.2, 1.1.3). Ως εκ τούτου δίδεται χαμηλότερος βαθμός προτεραιότητας και ακολουθείται το αντίστοιχο χρονοδιάγραμμα.																	
2.2.2: Βελτίωση πρόσβασης σε υψηλής ποιότητας υπηρεσίες (υγειονομικής περίθαλψης και κοινωνικές υπηρεσίες)	2	2.2	Περιλαμβάνει παρεμβάσεις που δύναται να υλοποιηθούν σχετικά πιο άμεσα με δυνατότητα απορρόφησης σημαντικού προϋπολογισμού. Ως εκ τούτου δίνεται άμεση προτεραιότητα για υλοποίηση εντός μικρότερου συγκριτικά χρονοδιαγράμματος.																	
2.3.1 Δράσεις περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης μαθητών	2	2.3	Περιλαμβάνει παρεμβάσεις που δύναται να υλοποιηθούν άμεσα ωστόσο υποστηρίζουν και τη διάδοση των αποτελεσμάτων άλλων παρεμβάσεων. Ως εκ τούτου δίνεται άμεση προτεραιότητα με μεγαλύτερη																	

[illegible]

3.2.3: Αναβάθμιση πυρήνων τοπικού αστικού πρασίνου	3	3.2	Περιλαμβάνει παρεμβάσεις με συγκριτικά χαμηλότερες απαιτήσεις ωρίμανσης με δυνατότητα απορρόφησης σημαντικού προϋπολογισμού. Ως εκ τούτου δίνεται άμεση προτεραιότητα για υλοποίηση εντός μικρότερου συγκριτικά χρονοδιαγράμματος.																	
3.2.4: Έργα για Πράσινα Δώματα και Κάθετους Κήπους	3	3.2	Περιλαμβάνει παρεμβάσεις με συγκριτικά χαμηλότερες απαιτήσεις ωρίμανσης με δυνατότητα απορρόφησης σημαντικού προϋπολογισμού. Ως εκ τούτου δίνεται άμεση προτεραιότητα για υλοποίηση εντός μικρότερου συγκριτικά χρονοδιαγράμματος																	
3.2.5: Ενίσχυση οικολογικής συνείδησης κατοίκων και προώθηση περιβαλλοντικού εθελοντισμού	3	3.2	Περιλαμβάνει παρεμβάσεις χωρίς απαιτήσεις ωρίμανσης με δυνατότητα απορρόφησης μικρού προϋπολογισμού. Ως εκ τούτου δίνεται δευτερεύουσα προτεραιότητα																	
3.3.1: Δράσεις για πολυτροπικές αστικές μεταφορές και προώθησή τους	3	3.3	Περιλαμβάνει παρεμβάσεις με συγκριτικά χαμηλότερες απαιτήσεις ωρίμανσης. Ως εκ τούτου δίνεται άμεση προτεραιότητα για υλοποίηση εντός μικρότερου συγκριτικά χρονοδιαγράμματος																	
3.3.2: Ανάπτυξη συστήματος ποδηλατοδρόμων	3	3.3	Περιλαμβάνει παρεμβάσεις με συγκριτικά χαμηλότερες απαιτήσεις ωρίμανσης. Ως εκ τούτου δίνεται άμεση προτεραιότητα για υλοποίηση εντός μικρότερου συγκριτικά χρονοδιαγράμματος																	
3.3.3: Ανάπτυξη έξυπνων συστημάτων διαχείρισης κινητικότητας	3	3.3	Περιλαμβάνει άυλες παρεμβάσεις που δύναται να υλοποιηθούν άμεσα. Ως εκ τούτου δίνεται άμεση προτεραιότητα για υλοποίηση εντός μικρότερου συγκριτικά χρονοδιαγράμματος																	
4.1.1: Διαλειτουργικότητα Πληροφοριακών Συστημάτων Δήμων και Χωρικά Ενεργοποιημένοι μηχανισμοί εύρεσης / διάθεσης δεδομένων	4	4.1	Περιλαμβάνει άυλες παρεμβάσεις που δύναται να υλοποιηθούν άμεσα. Ως εκ τούτου δίνεται άμεση προτεραιότητα για υλοποίηση εντός μικρότερου συγκριτικά χρονοδιαγράμματος																	

4.1.2: Ψηφιοποίηση - ανάδειξη ιστορικού, πολιτισμικού και τουριστικού αποτυπώματος	4	4.2	Περιλαμβάνει άυλες παρεμβάσεις που δύναται να υλοποιηθούν άμεσα. Ως εκ τούτου δίνεται άμεση προτεραιότητα για υλοποίηση εντός μικρότερου συγκριτικά χρονοδιαγράμματος																
4.2.1: Ενίσχυση θεσμικής ικανότητας δημόσιας διοίκησης	4	4.2	Περιλαμβάνει άυλες παρεμβάσεις που δύναται να υλοποιηθούν άμεσα με δυνατότητα απορρόφησης σημαντικού προϋπολογισμού. Ως εκ τούτου δίνεται άμεση προτεραιότητα για υλοποίηση.																
4.2.2: Ενίσχυση δικτύων παρακολούθησης και παρατηρητηρίων αστικών προκλήσεων	4	4.2	Περιλαμβάνει άυλες παρεμβάσεις που δύναται να υλοποιηθούν άμεσα. Ως εκ τούτου δίνεται άμεση προτεραιότητα για υλοποίηση																

4.3. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ

Σχέδιο Ολοκληρωμένα Σχέδια Αστικής Ανάπτυξης (ΟΣΑΑ) 2007-2013:

Οι Ενδιάμεσες Διαχειριστικές Αρχές των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων κλήθηκαν για το σχεδιασμό και την εφαρμογή βασικών κατευθύνσεων των προτεραιοτήτων του ΕΣΠΑ 2007-2013 για τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη, όπως αυτές εξειδικεύονταν στα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα, με Κωδικό Θεματικής Προτεραιότητας 61 «Ολοκληρωμένα σχέδια για αστική και αγροτική αναγέννηση» (ΕΤΠΑ). Οι επιλέξιμες περιοχές παρέμβασης εμφανίζουν συνάφεια με τις περιοχές εφαρμογής της Στρατηγικής Αστικής Ανάπτυξης καθώς περιλάμβαναν:

- Περιοχές κοινωνικού αποκλεισμού και φτώχειας
- Περιοχές απότομης αλλαγής χρήσεων γης και δημιουργίας νέου αστικού χώρου
- Περιοχές αυθαίρετης δόμησης
- Περιοχές αστικής απαξίωσης
- Ιστορικά κέντρα πόλεων
- Σύνολο του αστικού κέντρου

Σημαντικός παράγοντας για την επίτευξη θετικών αποτελεσμάτων της στρατηγικής θεωρείται ο συνδυασμός από κάθετες / τομεακές πολιτικές με «οριζόντιες» πολιτικές, μεταξύ δηλαδή των διαφόρων πεδίων αστικής ανάπτυξης. Η στρατηγική όπως και στη τρέχουσα προγραμματική περίοδο είναι αναγκαίο να συμφωνεί και να συγκλίνει προς τους στόχους της ευρωπαϊκής πολιτικής για την αστική εδαφική ανάπτυξη. Κατ' αντιστοιχία, οι πόροι που διοχετεύονται προς τις αστικές περιοχές πρέπει να εξυπηρετούν ταυτόχρονα και τους ευρύτερους στόχους του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης και αυτού του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου.

Σημαντικοί παράγοντες επιτυχίας θεωρούνται:

- Η συγκεκριμένα ορισμένη Περιοχή για την εφαρμογή της Στρατηγικής
- Η Ολοκληρωμένη Στρατηγική
- Το μείγμα παρεμβάσεων κατάλληλο για την αντιμετώπιση συγκεκριμένων προκλήσεων
- Το διακριτό σύστημα διακυβέρνησης.

Σχέδιο Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις αστικής ανάπτυξης σε τοπικές ζώνες μικρής κλίμακας 2000 - 2006:

Στο πλαίσιο των ΠΕΠ 2000-2006 εφαρμόστηκαν δράσεις για «Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις αστικής ανάπτυξης σε τοπικές ζώνες μικρής κλίμακας» χρηματοδοτούμενες από το Ε.Τ.Π.Α. και το Ε.Κ.Τ. (διακριτές δράσεις και χρηματοδοτήσεις), σύμφωνα με το πλαίσιο δράσης «Αειφόρος αστική ανάπτυξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση» (COM (98) 605) και με τις ακόλουθες βασικές κατευθύνσεις:

- ενδυνάμωση της οικονομικής ευημερίας και της απασχόλησης
- προώθηση της ισότητας και της κοινωνικής συνοχής και αναζωογόνησης
- προστασία και βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος προς την κατεύθυνση της τοπικής και συνολικής βιώσιμης ανάπτυξης
- συμβολή στην καλή διακυβέρνηση των αστικών περιοχών και στην τοπική ισχυροποίηση.

Οι ανωτέρω κατευθύνσεις ενσωματώνονται και στους ειδικούς στόχους της παρούσας Στρατηγικής Αστικής Ανάπτυξης στο πλαίσιο των ΟΧΕ.

Η στρατηγική ανάπτυξης των αστικών κέντρων της περιόδου 2000-2006 αναπτύχθηκε ως συνδυασμός των παρακάτω στοιχείων.

- πολυκεντρικότητα
- ενίσχυση των τάσεων δικτύωσης μεταξύ αστικών κέντρων
- βελτίωση και ανάπτυξη των υποδομών και περιορισμός της αστικής διάχυσης
- αειφορική ανάπτυξη των πόλεων (αύξηση πρασίνου και κοινοχρήστων χώρων, ολοκληρωμένες υποδομές αστικών εξυπηρετήσεων, αστικές αναπλάσεις, δίκτυα πεζοδρόμων και ποδηλατοδρόμων, μείωση των οικιακών αποβλήτων)
- αντιμετώπιση των κοινωνικών προβλημάτων στα αστικά κέντρα

- βελτίωση της πληροφόρησης σχετικά με τις εξελίξεις στα αστικά κέντρα.

Παρά το ότι ο αρχικός σχεδιασμός των επιχειρησιακών σχεδίων καθώς και η επιλογή των περιοχών παρέμβασης κρίθηκαν ικανοποιητικά, εν τούτοις αντιμετωπίστηκαν ορισμένα προβλήματα κατά την εφαρμογή των ολοκληρωμένων παρεμβάσεων όπως:

- Αδυναμία ορισμένων ΟΤΑ ή/ και άλλων Δικαιούχων να ανταποκριθούν με επάρκεια στη διοίκηση και υλοποίηση του σχεδίου.
- Αναγκαιότητα αναμόρφωσης του επιχειρησιακού σχεδίου κυρίως λόγω ανωριμότητας ορισμένων των έργων.
- Η χρονική αλληλουχία των δράσεων αναδείχτηκε σε σημαντική παράμετρο για την επίτευξη των στόχων που είχαν τεθεί για τις συγκεκριμένες περιοχές, γεγονός που σε πολλές περιπτώσεις οδήγησε στην καθυστέρηση όλου του σχεδίου.
- Η επιλογή μεγάλου αριθμού περιοχών καθώς και έργων και δράσεων εσωτερικά στα σχέδια, είχε σαν αποτέλεσμα την ανεπάρκεια πόρων για σημαντικής ορατότητας και αποτελεσματικότητας παρεμβάσεις.

Σχέδιο URBAN 1994 - 1999:

Η κοινοτική πρωτοβουλία URBAN ξεκίνησε το 1994 με στόχο να ενθαρρύνει αστικές ζώνες ή συνοικίες σε κρίση να αναπτύξουν καινοτομικούς και ολοκληρωμένους τρόπους δράσης για αστική ανάπτυξη. Είχε τη μορφή καινοτομικού ολοκληρωμένου αναπτυξιακού προγράμματος με πολυτομεακό χαρακτήρα που συνδύαζε την αναμόρφωση των υποδομών, με οικονομικές και παραγωγικές δράσεις. Αυτά συμπληρώνονταν από μέτρα για την εξάλειψη του κοινωνικού αποκλεισμού, που ενυπάρχει στις υποβαθμισμένες περιοχές.

Όλα τα έργα των προγραμμάτων συγχρηματοδοτήθηκαν από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ).

Τα προγράμματα στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας URBAN:

- σχεδιάστηκαν και υλοποιήθηκαν από τις τοπικές αρχές στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης με τις περιφερειακές και εθνικές αρχές,
- είχαν μορφή καινοτομικών ολοκληρωμένων αναπτυξιακών προγραμμάτων που απαντούν ισοδύναμα σε οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά προβλήματα μιας γεωγραφικά προσδιορισμένης περιοχής,
- είχαν πολυτομεακό χαρακτήρα, προβλέποντας την ένταξη δράσεων και ενεργειών σε διάφορους τομείς της κοινωνικοοικονομικής δραστηριότητας,
- προέβλεπαν ολοκληρωμένες παρεμβάσεις σε συγκεκριμένες γεωγραφικά αστικές περιοχές,
- είχαν κοινή δομή ως προς τους άξονες προτεραιότητας

Η εμπειρία από την υλοποίηση προγραμμάτων στο πλαίσιο της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας URBAN στην Ελλάδα υπήρξε θετική, παρά το γεγονός ότι παρουσιάστηκαν προβλήματα με την ανωριμότητα ορισμένων προτεινόμενων έργων με αποτέλεσμα την ύπαρξη καθυστερήσεων στην υλοποίηση.

Στη Θεσσαλονίκη τα έργα που υλοποιήθηκαν κατά την πρώτη περίοδο εστίασαν στη ΔΥΤΙΚΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ (ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ) και αφορούσαν

- Έκταση περιοχής παρέμβασης 1447 Ha
- Πληθυσμός 14.700 κάτοικοι

Οι δράσεις που υλοποιήθηκαν ήταν

- Έργα ανάπλασης κοινόχρηστων χώρων
- Ανάπλαση χώρου πρώην στρατοπέδου Παπακυριαζή
- Κτίριο Δήμου Πολίχνης
- Θεραπευτική Κοινότητα «Ιθάκη»

Το πρόγραμμα θεωρήθηκε συνολικά επιτυχημένο και θεσπίστηκε νέος γύρος (URBAN II) στο πλαίσιο ανάληψης πρωτοβουλίας της Ε.Ε. για την κοινωνική και οικονομική αναζωογόνηση πόλεων και οικισμών σε κρίση ώστε να προωθηθεί η αειφόρος αστική ανάπτυξη. Στο πλαίσιο του Προγράμματος URBAN II της περιόδου του Γ΄ ΚΠΣ προωθήθηκαν και ενισχύσεις επενδυτικών σχεδίων Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων, εντός των επιλεγμένων ανά πρόγραμμα περιοχών, στις θεματικές ενότητες Μεταποίηση, Εμπόριο - Παροχή Υπηρεσιών και κατά περίπτωση στον Τουρισμό. Ο προϋπολογισμός του Προγράμματος ενισχύθηκε και ανήλθε από τα 900 εκ. € στα 1.600 εκ. €

(έναντι 900 εκ €) ενώ παράλληλα υποστηρίχθηκε και από το πρόγραμμα URBACT που παρείχε στήριξη για ανταλλαγή τεχνογνωσίας και την προώθηση καλών πρακτικών. Οι κυριότερες βελτιώσεις και τα σημεία επιτυχίας του URBAN II αφορούσαν κυρίως την απλούστευση των διοικητικών διαδικασιών, την ισχυρή έμφαση στην τοπική εταιρική σχέση και το δίκτυο για την ανταλλαγή εμπειριών. Στην περιοχή εφαρμογής της Στρατηγικής αλλά και γενικότερα στη Θεσσαλονίκη δεν υλοποιήθηκαν παρεμβάσεις στο πλαίσιο του URBAN II, ωστόσο προωθήθηκε η συμμετοχή δήμων της περιοχής σε δίκτυα του προγράμματος URBACT, η οποία συνεχίστηκε και κατά την επόμενη περίοδο του προγράμματος.

	Δίκτυο	Περιγραφή
1	ACTIVE AGE	Γήρανση πληθυσμού: α. απασχόληση β. επίδραση στο σύστημα υγείας γ. γήρανση και ανασφάλεια
2	Arrival Cities	Διαχείριση διαφορετικότητας – κοινωνική ένταξη μεταναστών
3	Impact on ESL	Αντιμετώπισης της πρόωρης σχολικής εγκατάλειψης
4	REPAIR	Ανταλλαγή καλών πρακτικών για την αξιοποίηση εγκαταλελειμένων στρατιωτικών εγκαταστάσεων
5	Resilient Europe	Ενίσχυση της συνεκτικότητας και βιωσιμότητα των πόλεων

5. ΣΧΕΔΙΟ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

5.1. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ 6: ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ

Αξονας	Ειδικός Στόχος	ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ	Π/Υ (€) Δ.Δ.	ΕΔΕΤ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ		
					Ε.Π.	Επ. Πρ.	Π.Π.
1.	1.1.	1.1.1 Δομές στήριξης της επιχειρηματικότητας και καινοτομίας	8.350.000	ΕΤΠΑ	ΠΚΜ 2014 - 2020	3α	67
		1.1.2 Υποστήριξη Συστάδων επιχειρήσεων σε τομείς αστικής αριστείας				3δ	63
		1.1.3 Υποστήριξη της επιχειρηματικότητας σε περιοχές ανάπτυξης λειτουργιών κεντρικών περιοχών				3γ	67
	1.2.	1.2.1 Υποστήριξη της επιχειρηματικότητας , προσέλκυση επενδύσεων και προώθηση της καινοτομίας – ΕΚΤ	4.700.000	ΕΚΤ - ΕΤΠΑ	ΠΚΜ 2014 - 2020	8iii-2γ	104-80
		1.2.2. Αναβάθμιση και πιστοποίηση δεξιοτήτων και προσόντων του αστικού ανθρώπινου δυναμικού (σε τομείς ενδιαφέροντος)				8v-2γ	106-80
	1.3.	1.3.1 Αναβάθμιση και προβολή τουριστικών και πολιτιστικών πόρων	2.706.939	ΕΚΤ - ΕΤΠΑ	ΠΚΜ 2014 - 2020	6γ	93
		1.3.2 Ενισχύσεις για την προσαρμογή των τουριστικών επιχειρήσεων στο προφίλ και τις απαιτήσεις της τουριστικής ανάπτυξης της πόλης				3γ	67
		1.3.3 Αναβάθμιση δεξιοτήτων και προσόντων του ανθρώπινου δυναμικού σχετικών με τον τουρισμό κλάδων				8v	106
		1.3.4 Υποστήριξη της απασχόλησης και της επιχειρηματικής δημιουργίας σε τομείς της δημιουργικής βιομηχανίας και του τουρισμού πόλης				8iii	104
			15.756.939 €				
2.	2.1.	2.1.1 Κατάρτιση και Επαγγελματική ένταξη για ευπαθείς ομάδες	4.973.685	ΕΚΤ	ΠΚΜ 2014 - 2020	9i	109
		2.1.2 Δράσεις και δομές στήριξης ομάδων στόχων				9iii	111
	2.2	2.2.1 Στήριξη της Κοινωνικής Οικονομίας και της ενεργού ένταξης	5.931.316	ΕΚΤ - ΕΤΠΑ	ΠΚΜ 2014 -	9γ	73
						9v	113

		2.2.2 Βελτίωση πρόσβασης σε υψηλής ποιότητας υπηρεσίες (υγειονομικές περίθαλψης και κοινωνικές υπηρεσίες)			2020	9iv	112	
	2.3	2.3.1 Δράσεις περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης μαθητών	1.400.000	ΕΚΤ	ΠΚΜ 2014 - 2020	6ε	83	
		2.3.2 Βελτιώσεις μικρής κλίμακας σε σχολεία α' και β' βάθμιας εκπαίδευσης που στοχεύουν και σε βελτίωση προσβασιμότητας ΑμΕΑ				10α	51	
				12.305.001 €				
3.	3.1.	3.1.1 Αντιπλημμυρική προστασία	7.000.000	ΕΤΠΑ	ΠΚΜ 2014 - 2020	5α	87	
		3.1.2 Προστασία, διαχείριση και αξιοποίηση παράκτιου μετώπου				5α	87	
		3.1.3 Συστήματα για την πρόληψη και αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών				5α	87	
	3.2	3.2.1 Αποκατάσταση - αξιοποίηση αποδεδουλευμένων από οχλούσες χρήσεις ελεύθερων χώρων για ενίσχυση αστικού πρασίνου και προώθηση δημιουργίας χώρων μητροπολιτικού πρασίνου	36.800.000	ΕΤΠΑ	ΠΚΜ 2014 - 2020	6ε	89	
		3.2.2 Δημιουργία - αναβάθμιση πυρηνών πρασίνου επιπέδου Πολεοδομικής ενότητας ή/ και Πράσινων διαδρόμων				6ε	83	
		3.2.3 Αναβάθμιση πυρηνών τοπικού αστικού πρασίνου				6ε	83	
		3.2.4 Έργα για Πράσινα Δώματα και Κάθετους Κήπους				6ε	83	
		3.2.5 Ενίσχυση οικολογικής συνειδήσης κατοίκων και προώθηση περιβαλλοντικού εθελοντισμού				6ε	83	
	3.3	3.3.1 Δράσεις για πολυτροπικές αστικές μεταφορές και προώθησή τους	6.415.000	ΕΤΠΑ	ΠΚΜ 2014 - 2020	4ε	43	
		3.3.2 Ανάπτυξη συστήματος ποδηλατοδρόμων				4ε	90	
		3.3.3 Ανάπτυξη έξυπνων συστημάτων διαχείρισης κινητικότητας				4ε	44	
				50.215.000 €				
	4.	4.1	4.1.1 Διαλειτουργικότητα Πληροφοριακών Συστημάτων Δήμων και Χωρικά Ενεργοποιημένοι μηχανισμοί εύρεσης / διάθεσης δεδομένων	1.550.000	ΕΤΠΑ	ΠΚΜ 2014 - 2020	2γ	78
			4.1.2 Ψηφιοποίηση - ανάδειξη ιστορικού, πολιτισμικού και τουριστικού αποτυπώματος				2γ	79
4.2		4.2.1 Ενίσχυση θεσμικής ικανότητας δημόσιας διοίκησης	4.500.000	ΕΤΠΑ	ΠΚΜ 2014 -	6ε	96	

	4.2.2 Ενίσχυση δικτύων παρακολούθησης και παρατηρητηρίων αστικών προκλήσεων		2020	6ε	96
		6.050.000 €			
	ΣΥΝΟΛΟ Σ.Α.Α.	84.326.940 €			
	Σύνολο ΕΤΠΑ	68.320.000 €			
	Σύνολο ΕΚΤ	16.006.939 €			
Ανάλυση ανά Επενδυτική Προτεραιότητα		1.850.000		2γ	
		4.500.000		3α	
		2.500.000		3γ	
		2.250.000		3δ	
		6.415.000		4ε	
		7.000.000		5α	
		1.000.000		6γ	
		41.450.000		6ε	
		2.738.082		8iii	
		2.468.857		8v	
		105.000		9γ	
		3.552.632		9i	
		1.421.053		9iii	
		4.973.684		9iv	
		852.632		9v	
		1.250.000		10	

5.2. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

Στην παρούσα φάση και με δεδομένο ότι δεν έχουν ακόμη εξειδικευθεί και αποφασιστεί οι άξονες και τα ποσά τα οποία δύναται να εκχωρηθούν μέσω των τομεακών προγραμμάτων προς την Περιφέρεια δεν εκτιμάται συμπληρωματική χρηματοδότηση της Στρατηγικής.

Κατά τη διαδικασία παρακολούθησης και αξιολόγησης της Στρατηγικής θα πρέπει να επανεξεταστεί το θέμα της πρόσθετης χρηματοδότησης με άντληση πόρων από τα τομεακά προγράμματα.

Ωστόσο ορισμένες από τις κατηγορίες παρεμβάσεων περιλαμβάνουν άμεσες ενισχύσεις μέσω ΕΦΔ. Οι παρεμβάσεις αυτές περιλαμβάνουν και ιδιωτική συμμετοχή η οποία εκτιμάται σε 45% του συνολικού προϋπολογισμού (συνολικός προϋπολογισμός = άμεσες ενισχύσεις + ιδιωτική συμμετοχή). Ως βάση λαμβάνεται το ποσοστό ενισχύσεων μικρών επιχειρήσεων στη Θεσσαλονίκη το οποίο ανέρχεται σε 55% βάσει του χάρτη Περιφερειακών ενισχύσεων για την περίοδο 1/1/17 – 31/12/20).

Για τις κατηγορίες παρεμβάσεων 1.2.1 και 1.2.2 εκτιμάται ότι 1.761.918€ και 931.143,00€ αντίστοιχα θα διατεθεί για άμεσες ενισχύσεις συνεπώς επί των ποσών αυτών εκτιμάται η ιδιωτική συμμετοχή

Στον παρακάτω πίνακα εκτιμάται η απαιτούμενη ιδιωτική συμμετοχή ανά κατηγορία παρέμβασης και συνολικά για τη Στρατηγική.

Άξονας	Ειδικός Στόχος	ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ	Π/Υ Παρέμβασης	Ιδιωτική συμμετοχή	Τελικό Σύνολο
1.	1.1.	1.1.1 Δομές στήριξης της επιχειρηματικότητας και καινοτομίας	4.500.000,00 €	3.681.818,18 €	8.181.818,18 €
		1.1.2 Υποστήριξη Συστάδων επιχειρήσεων σε τομείς αστικής αριστείας	2.250.000,00 €	1.840.909,09 €	4.090.909,09 €
		1.1.3 Υποστήριξη της επιχειρηματικότητας σε περιοχές ανάπτυξης λειτουργιών κεντρικών περιοχών	1.600.000,00 €	1.309.090,91 €	2.909.090,91 €
	1.2.	1.2.1 Υποστήριξη της επιχειρηματικότητας, προσέλκυση επενδύσεων και προώθηση της καινοτομίας – ΕΚΤ	2.550.000,00 €	1.441.569,27 € ²⁹	3.991.569,27 €
		1.2.2. Αναβάθμιση και πιστοποίηση δεξιοτήτων και προσόντων του αστικού ανθρώπινου δυναμικού (σε τομείς ενδιαφέροντος)	2.150.000,00 €	761.844,27 € ³⁰	2.911.844,27 €
	1.3.	1.3.1 Αναβάθμιση και προβολή τουριστικών και πολιτιστικών πόρων	1.000.000,00 €	0,00 €	1.000.000,00 €
		1.3.2 Ενισχύσεις για την προσαρμογή των τουριστικών επιχειρήσεων στο προφίλ και τις απαιτήσεις της τουριστικής ανάπτυξης της πόλης	900.000,00 €	736.363,64 €	1.636.363,64 €
		1.3.3 Αναβάθμιση δεξιοτήτων και προσόντων του ανθρώπινου δυναμικού σχετικών με τον τουρισμό κλάδων	468.857,00 €	383.610,27 €	852.467,27 €
		1.3.4 Υποστήριξη της αυταπασχόλησης και της επιχειρηματικής δημιουργίας σε τομείς της δημιουργικής βιομηχανίας και του τουρισμού πόλης	338.082,00 €	276.612,55 €	614.694,55 €
			15.756.939,00 €	10.431.818,18 €	26.188.757,18 €
2.	2.1.	2.1.1 Κατάρτιση και Επαγγελματική ένταξη για ευπαθείς ομάδες	3.552.632,00 €	0,00 €	3.552.632,00 €
		2.1.2 Δράσεις και δομές στήριξης ομάδων στόχων	1.421.053,00 €	0,00 €	1.421.053,00 €
	2.2.	2.2.1 Στήριξη της Κοινωνικής Οικονομίας και της ενεργού ένταξης	105.000,00 €	85.909,09 €	190.909,09 €
			852.632,00 €	697.608,00 €	1.550.240,00 €
		2.2.2 Βελτίωση πρόσβασης σε υψηλής ποιότητας υπηρεσίες (υγειονομικές περιθαλψης και κοινωνικές υπηρεσίες)	4.973.684,00 €	0,00 €	4.973.684,00 €

²⁹ Η κατηγορία παρέμβασης 1.2.1 περιλαμβάνει και άλλου είδους δράσεις πλέον των άμεσων ενισχύσεων. Εκτιμάται ότι 1.761.918€ θα αφορά σε άμεσες ενισχύσεις και συνεπώς η εκτίμηση της ιδιωτικής συμμετοχής γίνεται επί αυτού του ποσού και όχι επί του συνολικού προϋπολογισμού της παρέμβασης.

³⁰ Η κατηγορία παρέμβασης 1.2.2 περιλαμβάνει και άλλου είδους δράσεις πλέον των άμεσων ενισχύσεων. Εκτιμάται ότι 931.143€ θα αφορά σε άμεσες ενισχύσεις και συνεπώς η εκτίμηση της ιδιωτικής συμμετοχής γίνεται επί αυτού του ποσού και όχι επί του συνολικού προϋπολογισμού της παρέμβασης.

2.3	2.3.1 Δράσεις περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης μαθητών	150.000,00 €	0,00 €	150.000,00 €
	2.3.2 Βελτιώσεις μικρής κλίμακας σε σχολεία α' και β' βάθμιας εκπαίδευσης που στοχεύουν και σε βελτίωση προσβασιμότητας ΑμΕΑ	1.250.000,00 €	0,00 €	1.250.000,00 €
		12.305.001,00 €	783.517,09 €	13.088.518,09 €
3.	3.1.1 Αντιπλημμυρική προστασία	3.000.000,00 €	0,00 €	3.000.000,00 €
	3.1.2 Προστασία, διαχείριση και αξιοποίηση παράκτιου μετώπου	3.000.000,00 €	0,00 €	3.000.000,00 €
	3.1.3 Συστήματα για την πρόληψη και αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών	1.000.000,00 €	0,00 €	1.000.000,00 €
	3.2.1 Αποκατάσταση - αξιοποίηση αποδεδειγμένων από οχλούσες χρήσεις ελεύθερων χώρων για ενίσχυση αστικού πρασίνου και προώθηση δημιουργίας χώρων μητροπολιτικού πρασίνου	12.300.000,00 €	0,00 €	12.300.000,00 €
	3.2.2 Δημιουργία - αναβάθμιση πυρήνων πρασίνου επιπέδου Πολεοδομικής ενότητας ή/ και Πράσινων διαδρόμων	16.000.000,00 €	0,00 €	16.000.000,00 €
	3.2.3 Αναβάθμιση πυρήνων τοπικού αστικού πρασίνου	4.000.000,00 €	0,00 €	4.000.000,00 €
	3.2.4 Έργα για Πράσινα Δώματα και Κάθετους Κήπους	4.000.000,00 €	0,00 €	4.000.000,00 €
	3.2.5 Ενίσχυση οικολογικής συνείδησης κατοίκων και προώθηση περιβαλλοντικού εθελοντισμού	500.000,00€	0,00 €	500.000,00€
	3.3.1 Δράσεις για πολυτροπικές αστικές μεταφορές και προώθησή τους	2.565.000,00 €	0,00 €	2.565.000,00 €
	3.3.2 Ανάπτυξη συστήματος ποδηλατοδρόμων	1.000.000,00 €	0,00 €	1.000.000,00 €
	3.3.3 Ανάπτυξη έξυπνων συστημάτων διαχείρισης κινητικότητας	2.850.000,00 €	0,00 €	2.850.000,00 €
			50.215.000,00 €	0,00 €
			50.215.000,00 €	50.215.000,00 €
4.	4.1.1 Διαλειτουργικότητα Πληροφοριακών Συστημάτων Δήμων και Χωρικά Ενεργοποιημένοι μηχανισμοί εύρεσης / διάθεσης δεδομένων	800.000,00 €	0,00 €	800.000,00 €
	4.1.2 Ψηφιοποίηση - ανάδειξη ιστορικού, πολιτισμικού και τουριστικού αποτυπώματος	750.000,00 €	0,00 €	750.000,00 €
	4.2.1 Ενίσχυση θεσμικής ικανότητας δημόσιας διοίκησης	3.500.000,00 €	0,00 €	3.500.000,00 €
	4.2.2 Ενίσχυση δικτύων παρακολούθησης και παρατηρητηρίων αστικών προκλήσεων	1.000.000,00 €	0,00 €	1.000.000,00 €
			6.050.000,00 €	0,00 €
ΣΥΝΟΛΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ		84.326.940,00 €	11.215.335,27 €	95.542.275,27 €

6. ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

6. ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

6.1. ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ / ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΥ ΦΟΡΕΑ

6.1.1. Περιγραφή Αστικής Αρχής / Ενδιάμεσου Φορέα

Σύμφωνα με την **Εγκύκλιο 81168/ΕΥΣΣΑ 1796/30.7.2015** του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και τις Οδηγίες της ΕΥΘΥ, αλλά και με βάση τις σχετικές κατευθύνσεις του Οδηγού της Πρόσκλησης της ΕΥΔ ΠΕΠ ΠΚΜ αναφορικά με τα καθήκοντα των Αστικών Αρχών και την εν γένει διακυβέρνηση της στρατηγικής αστικής ανάπτυξης/ΟΧΕ – ΒΑΑ Θεσσαλονίκης, ως Αστική Αρχή και Ενδιάμεσος Φορέας ορίζεται η Μητροπολιτική Ενότητα Θεσσαλονίκης.

α. Αρμοδιότητες και Περιοχή ευθύνης:

Η Μητροπολιτική Ενότητα Θεσσαλονίκης της περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας ασκεί πλέον των αρμοδιοτήτων του άρθρου 186 του Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87Α/07-06-2010) και αρμοδιότητες μητροπολιτικού χαρακτήρα, σύμφωνα με το άρθρο 210, στο πλαίσιο του επιχειρησιακού προγράμματος και του προϋπολογισμού που καταρτίζονται από το περιφερειακό συμβούλιο. Οι αρμοδιότητες της Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης αφορούν τους τομείς: Προγραμματισμού και Υποδομών, Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Εσωτερικής Οργάνωσης και Λειτουργίας, Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας, Μεταφορών και Επικοινωνιών και Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής. Οι λειτουργίες μητροπολιτικού χαρακτήρα αφορούν τους τομείς περιβάλλοντος και ποιότητας ζωής, χωρικού σχεδιασμού και αστικών αναπλάσεων, μεταφορών και συγκοινωνιών, πολιτικής προστασίας και ασφάλειας, που υπερβαίνουν τα διοικητικά όρια δήμου. Περιοχή ευθύνης της Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης αποτελεί η Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης.

β. Διοίκηση:

Η διοίκηση της Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης ασκείται από τον αρμόδιο Αντιπεριφερειάρχη Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης. Επιπλέον, συγκροτείται μητροπολιτική επιτροπή από δεκαπέντε εκλεγμένα μέλη μεταξύ των περιφερειακών συμβούλων που έχουν εκλεγεί στη Μητροπολιτική Ενότητα Θεσσαλονίκης. Η μητροπολιτική επιτροπή ασκεί τις αρμοδιότητες του άρθρου 210 ΦΕΚ 87Α/07-06-2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης» και έχει τις αρμοδιότητες του περιφερειακού συμβουλίου. Ο Αντιπεριφερειάρχης Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης έχει τις αρμοδιότητες που ορίζονται από την παράγραφο 3 του άρθρου 160 στο ΦΕΚ 87Α/07-06-2010, στο ΦΕΚ 1040Β/27-05-2011 καθώς και την ευθύνη συντονισμού του έργου της μητροπολιτικής επιτροπής.

γ. Διάρθρωση, αντικείμενο και στελέχωση των υπηρεσιών:

Η διάρθρωση των υπηρεσιών όπως ισχύουν με το νέο "Όργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας" της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, όπως δημοσιεύτηκε και ισχύει από τις 30/12/2016 στο ΦΕΚ 4302, περιγράφεται συνοπτικά στο παρακάτω διάγραμμα:

- Γραφείο Περιφερειάρχη
- Γραφεία Αντιπεριφερειάρχων
- Γραφείο Εκτελεστικού Γραμματέα
- Νομική Υπηρεσία

- ✚ Αυτοτελής Διεύθυνση Υποστήριξης Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας
 - α) Τμήμα Υποστήριξης Επιχειρηματικότητας και Κινήτρων
 - β) Τμήμα Υποστήριξης Καινοτομίας
 - γ) Τμήμα Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων και Συνεργασιών
- ✚ Αυτοτελής Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας
 - Αυτοτελές Τμήμα Συλλογικών Οργάνων (ΠΚΜ)
 - Αυτοτελές Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου
 - Αυτοτελές Τμήμα ΠΑΜ – ΠΣΕΑ
 - Αυτοτελές Γραφείο Περιφερειακού Συμπαραστάτη του Πολίτη και της Επιχείρησης
 - Αυτοτελές Γραφείο Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων
- ✚ Συλλογικά Όργανα Περιφέρειας
- ✚ Εντεταλμένοι Σύμβουλοι

- ✚ Γενική Διεύθυνση Εσωτερικής Οργάνωσης και Λειτουργίας
 - α) Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού και Διαχείρισης Ποιότητας ΠΚΜ, με έδρα τη Θεσσαλονίκη
 - α) Τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού (ΠΚΜ)
 - β) Τμήμα Διοικητικής Υποστήριξης & Μέριμνας (ΠΚΜ)
 - γ) Τμήμα Διαχείρισης Ποιότητας & Προτυποποίησης (ΠΚΜ)
 - β) Διεύθυνση Οικονομικού ΠΚΜ, με έδρα τη Θεσσαλονίκη.
 - γ) Διεύθυνση Διαφάνειας και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης ΠΚΜ, με έδρα τη Θεσσαλονίκη.
 - δ) Γραφείο Γενικής Διεύθυνσης Εσωτερικής Οργάνωσης και Λειτουργίας.

- ✚ Γενική Διεύθυνση Προγραμματισμού και Υποδομών
 - α) Διεύθυνση Στρατηγικού Σχεδιασμού & Προγραμματισμού ΠΚΜ με έδρα τη Θεσσαλονίκη
 - α) Τμήμα Στρατηγικού Σχεδιασμού (ΠΚΜ)
 - β) Τμήμα Παρακολούθησης Στρατηγικού Σχεδίου (ΠΚΜ).
 - β) Διεύθυνση Τεχνικών Έργων ΠΚΜ με έδρα τη Θεσσαλονίκη
 - α) Υποδιεύθυνση Συγκοινωνιακών Έργων (ΠΚΜ), με έδρα τη Θεσσαλονίκη
 - α) Τμήμα Κατασκευών Συγκοινωνιακών Έργων (ΠΚΜ)
 - β) Τμήμα Συντηρήσεων Συγκοινωνιακών Έργων (ΠΚΜ)
 - β) Υποδιεύθυνση Δομών και Περιβάλλοντος (ΠΚΜ), με έδρα τη Θεσσαλονίκη
 - α) Τμήμα Κατασκευών Έργων Δομών Περιβάλλοντος (ΠΚΜ)
 - β) Τμήμα Συντηρήσεων Έργων Δομών Περιβάλλοντος (ΠΚΜ)
 - γ) Τμήμα Σχεδιασμού - Προγραμματισμού (ΠΚΜ).
 - δ) Τμήμα Εργαστηρίων (ΠΚΜ).
 - γ) Διεύθυνση Τεχνικών Έργων Περιφερειακών Ενοτήτων, με έδρα τη Θεσσαλονίκη
 - α) ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Τεχνικών Έργων Περιφερειακής Ενότητας ΜΕΘ
 - α) Τμήμα Συγκοινωνιακών Έργων
 - β) Τμήμα Έργων Δομών Περιβάλλοντος
 - γ) Τμήμα Εργοταξίων
 - β) Τμήμα Σχεδιασμού - Προγραμματισμού (ΠΚΜ)
 - δ) Τμήμα Χωρικού Σχεδιασμού ΠΚΜ, με έδρα τη Θεσσαλονίκη
 - ε) Τμήμα Εργαστηρίου Ελέγχων και Έρευνας ΠΚΜ, με έδρα τη Θεσσαλονίκη
 - στ) Γραφείο Γενικής Διεύθυνσης Προγραμματισμού & Υποδομών

- ✚ Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής
 - α) Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Αλιείας (ΠΚΜ), με έδρα τη Θεσσαλονίκη
 - α) Τμήμα Αγροτικής Οικονομίας

- β) Τμήμα Αλιείας
 - γ) Τμήμα Προβολής Αγροτικών Προϊόντων
 - β) Διεύθυνση Κτηνιατρικής (ΠΚΜ), με έδρα τη Θεσσαλονίκη
 - α) Τμήμα Υγείας Ζώων & Κτηνιατρικής Αντίληψης Φαρμάκων (ΚΑΦΕ).
 - β) Τμήμα Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας.
 - γ) Διεύθυνση Πολιτικής Γης (ΠΚΜ), με έδρα τη Θεσσαλονίκη
 - α) Τμήμα Εποικισμού και Αναδασμού (ΠΚΜ)
 - β) Τμήμα Τοπογραφίας (ΠΚΜ)
 - δ) Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Αλιείας Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης, με έδρα τη Θεσσαλονίκη.
 - α) Τμήμα Φυτικής και Ζωικής Παραγωγής
 - β) Τμήμα Ποιοτικού και Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου
 - γ) Τμήμα Αλιείας
 - ε) Διεύθυνση Κτηνιατρικής Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης, με έδρα τη Θεσσαλονίκη
 - α) Τμήμα Υγείας Ζώων & Κτηνιατρικής Αντίληψης Φαρμάκων (ΚΑΦΕ).
 - β) Τμήμα Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας.
 - στ) Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής ΠΕ
 - ζ) Γραφείο Γενικής Διεύθυνσης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής
- ✚ Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος
- α) Διεύθυνση Περιβάλλοντος, Βιομηχανίας, Ενέργειας και Φυσικών Πόρων (ΠΚΜ), με έδρα τη Θεσσαλονίκη.
 - α) Τμήμα Βιομηχανίας, Ενέργειας και Φυσικών Πόρων (ΠΚΜ)
 - β) Τμήμα Επαγγελματών (ΠΚΜ)
 - γ) Τμήμα Περιβάλλοντος & Υδροοικονομίας (ΠΚΜ)
 - β) Διεύθυνση Εμπορίου Απασχόλησης (ΠΚΜ), με έδρα τη Θεσσαλονίκη.
 - α) Τμήμα Εμπορίου και Ανωνύμων Εταιρειών (ΠΚΜ)
 - β) Τμήμα Απασχόλησης και Υποστήριξης της Εκπαίδευσης (ΠΚΜ)
 - γ) Διεύθυνση Τουρισμού (ΠΚΜ), με έδρα τη Θεσσαλονίκη.
 - α) Τμήμα Τουριστικής Προβολής και Προώθησης (ΠΚΜ).
 - β) Τμήμα Τουριστικού Σχεδιασμού και Συντονισμού (ΠΚΜ).
 - δ) Διεύθυνση Λαϊκών Αγορών, με έδρα τη Θεσσαλονίκη.
 - α) Τμήμα Οργάνωσης και Λειτουργίας Λαϊκών Αγορών
 - β) Τμήμα Εποπτείας Λαϊκών Αγορών
 - ε) Διεύθυνση Ανάπτυξης & Περιβάλλοντος Μ.Ε. Θεσσαλονίκης, με έδρα τη Θεσσαλονίκη
 - α) Τμήμα Χορήγησης Αδειών Βιομηχανίας, Ενέργειας, Φυσικών Πόρων και Επαγγελματών
 - β) Τμήμα Εμπορίου
 - γ) Τμήμα Ανωνύμων Εταιρειών
 - δ) Τμήμα Απασχόλησης, και Υποστήριξης της Εκπαίδευσης
 - ε) Τμήμα Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας
 - στ) Γραφείο Γενικής Διεύθυνσης Ανάπτυξης & Περιβάλλοντος.
- ✚ Γενική Διεύθυνση Μεταφορών και Επικοινωνιών
- α) Διεύθυνση Μεταφορών και Επικοινωνιών Ανατολικής Θεσσαλονίκης.
 - α) Τμήμα Αδειών Κυκλοφορίας
 - β) Τμήμα Αδειών Οδήγησης.
 - γ) Τεχνικό Τμήμα
 - δ) Τμήμα ΚΤΕΟ
 - ε) Τμήμα Διαχείρισης Αρχείου και Υποστήριξης.
 - β) Διεύθυνση Μεταφορών και Επικοινωνιών Δυτικής Θεσσαλονίκης.
 - α) Τμήμα Αδειών Κυκλοφορίας

- β) Τμήμα Αδειών Οδήγησης.
- γ) Τεχνικό Τμήμα
- δ) Τμήμα ΚΤΕΟ
- ε) Τμήμα Διαχείρισης Αρχείου και Υποστήριξης.
- γ) Γραφείο Γενικής Διεύθυνσης Μεταφορών και Επικοινωνιών.

☐ Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας

- α) Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας (ΠΚΜ), με έδρα τη Θεσσαλονίκη
 - α) Τμήμα Δημόσιας Υγείας (ΠΚΜ)
 - β) Τμήμα Κοινωνικής Μέριμνας (ΠΚΜ)
 - γ) Τμήμα Περιβαλλοντικής Υγιεινής και Υγειονομικού Ελέγχου (ΠΚΜ)
- β) Γραφείο Γενικής Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας

Αναλυτικά το αντικείμενο των υπηρεσιών περιγράφονται στον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας.

Στο Παράρτημα 12 περιλαμβάνεται πίνακας με τα ενεργά στελέχη ανά διεύθυνση.

6.1.2. Αυτοαξιολόγηση Αστικής Αρχής / Ενδιάμεσου Φορέα

α. Αρμοδιότητα στα αντικείμενα της Β.Α.Α. στην περιοχή εφαρμογής:

Οι θεματικοί στόχοι του ΠΕΠ στους οποίους εντάσσεται η Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη είναι οι:

- (Θ.Σ. 2) βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών
- (Θ.Σ. 3) βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων
- (Θ.Σ. 4) Υποστήριξη μετάβασης προς οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς
- (Θ.Σ. 5) Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, πρόληψη και διαχείριση κινδύνων
- (Θ.Σ. 6) προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων
- (Θ.Σ. 8) προώθηση της απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας της εργασίας
- (Θ.Σ. 9) προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας
- (Θ.Σ. 10) Επένδυση στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση.

Οι λειτουργίες μητροπολιτικού χαρακτήρα που ασκεί η Μητροπολιτική Ενότητα Θεσσαλονίκης και οι τομείς που τις αφορούν σύμφωνα με το άρθρο 210 ΦΕΚ 87Α/07-06-2010 είναι οι εξής:

Α. Τομέας περιβάλλοντος και ποιότητας ζωής, στους οποίους περιλαμβάνονται:

1. Η εξειδίκευση των κατευθυντήριων γραμμών περιβαλλοντικής πολιτικής σε επίπεδο μητροπολιτικής περιφέρειας.
2. Η εκπόνηση στρατηγικών σχεδίων, προγραμμάτων και μελετών για την αντιμετώπιση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και του θορύβου.

3. Η διαχείριση των μητροπολιτικού χαρακτήρα πάρκων και των υπερτοπικών χώρων πρασίνου, όπως οριοθετούνται από την κείμενη νομοθεσία.

4. Η έγκριση περιβαλλοντικών όρων για: α) έργα και δραστηριότητες μητροπολιτικής και διαδημοτικής εμβέλειας και β) έργα που πραγματοποιούνται από τις υπηρεσίες της μητροπολιτικής αυτοδιοίκησης.

5. Ο συντονισμός των ενεργειών για την παρακολούθηση και προστασία του περιβάλλοντος, ιδιαίτερα στις περιπτώσεις όπου ο φυσικός αποδέκτης, οι προστατευόμενοι φυσικοί πόροι, οι ρυπογόνες δραστηριότητες ή οι προτεινόμενες παρεμβάσεις παρουσιάζουν διαδημοτικό χαρακτήρα.

Β. Τομέας χωρικού σχεδιασμού και αστικών αναπλάσεων, στους οποίους περιλαμβάνονται:

1. Η εξειδίκευση των στρατηγικών κατευθύνσεων για το χωροταξικό σχεδιασμό σε επίπεδο μητροπολιτικής περιφέρειας.

2. Η προώθηση προγραμμάτων, έργων και αναπλάσεων μητροπολιτικής σημασίας.

Γ. Τομέας μεταφορών και συγκοινωνιών, στους οποίους περιλαμβάνονται:

1. Η εκπόνηση μελετών, προγραμμάτων και σχεδίων συγκοινωνιακών έργων.

2. Η κατασκευή συγκοινωνιακών έργων και οι εργασίες συντήρησης συγκοινωνιακών έργων μητροπολιτικού επιπέδου.

3. Η επί τόπου εφαρμογή των μελετών, η συμπλήρωση και προσαρμογή μελετών συγκοινωνιακών έργων, καθώς και η κατάρτιση συμπληρωματικών μελετών συγκοινωνιακών έργων.

4. Η εκπόνηση ή ανάθεση εκπόνησης κυκλοφοριακών μελετών, καθώς και ο έλεγχος, από κυκλοφοριακής απόψεως, των μελετών αυτών.

5. Ο συντονισμός και η εποπτεία συγκοινωνιακών έργων που εκτελούνται στα όρια της μητροπολιτικής αυτοδιοίκησης.

6. Η μελέτη των εργασιών σήμανσης, σηματοδότησης και ηλεκτροφωτισμού του επαρχιακού οδικού δικτύου.

7. Η συγκέντρωση και η εισήγηση για την κατάρτιση προσχεδίων προγραμμάτων εκτέλεσης έργων του άρθρου 6 παρ. 3α του ν. 2503/1997.

8. Οι αρμοδιότητες για τα έργα του άρθρου 15 του ΠΔ. 69/1988.

Δ. Τομέας πολιτικής προστασίας και ασφάλειας, στους οποίους περιλαμβάνονται:

1. Η διαχείριση και εφαρμογή προγραμμάτων πολιτικής προστασίας.

2. Ο σχεδιασμός των αναδασώσεων και της αντιπλημμυρικής προστασίας και η μέριμνα για την κατάρτιση πολυετών προγραμμάτων περιφερειακού επιπέδου.

3. Η εκπόνηση σχεδίων έκτακτης ανάγκης

β. Τεχνογνωσία για το σχεδιασμό της Στρατηγικής και την παρακολούθηση και αξιολόγηση της υλοποίησης των Πράξεων:

Η Μητροπολιτική Ενότητα Θεσσαλονίκης ως Αστική Αρχή έχει συγκροτήσει στο ενδιάμεσο επίπεδο μεταξύ της τεχνικής αξιολόγησης των πράξεων και της τελικής έγκρισής τους από τη Μητροπολιτική Επιτροπή, ειδική

Επιτροπή Παρακολούθησης ΣΑΑ για την εξασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας κατά την επιλογή των πράξεων και της συναίνεσης εκ μέρους όλων των θεσμών αυτοδιοίκησης (πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας). Στην ΕΠ/ΣΑΑ συμμετέχουν η Αντιπεριφερειάρχης της Μητροπολιτικής Ενότητας ως πρόεδρος / εισηγητής στη Μητροπολιτική Επιτροπή, οι δήμαρχοι των Δήμων της περιοχής εφαρμογής και τρεις επιπλέον εκπρόσωποι της Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης.

Επιπλέον, για το έργο της τεχνικής αξιολόγησης των πράξεων, συγκροτήθηκε από την Αστική Αρχή ειδική **Ομάδα Σχεδιασμού και Αξιολόγησης ΣΑΑ**.

γ. Τεχνογνωσία για αξιολόγηση και επιλογή Πράξεων κατά τις απαιτήσεις του ΠΕΠ και του ΕΣΠΑ :

Η Μητροπολιτική Ενότητα Θεσσαλονίκης και οι υπηρεσίες της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας ευρύτερα διαθέτουν μεγάλη εμπειρία στο σχεδιασμό και την υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων έργων καθώς διαθέτουν εξειδικευμένο προσωπικό με μεγάλη εμπειρία.

Η Αστική Αρχή ως ενδιάμεσος φορέας (κατά το άρθρο 13 του Ν. 4314 και τα άρθρα 36 και 123 (6) (7) του Γενικού Κανονισμού και 7 (4) (5) του κανονισμού ΕΤΠΑ) ζητά να αναλάβει συγκεκριμένα καθήκοντα διαχείρισης της ΟΧΕ τα οποία σύμφωνα με την εγκύκλιο 40134/ΕΥΘΥ/373 της 12/4/2016, θα αφορούν μόνο στην αξιολόγηση και επιλογή των πράξεων, υπό την ευθύνη της ΔΑ πάντοτε σύμφωνα με το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου του ΕΣΠΑ.

Η Αστική Αρχή συμμετέχει στην αξιολόγηση των πράξεων ως προς την ποιότητά τους και τη συνάφειά τους με την στρατηγική και το επιχειρησιακό πρόγραμμα και συνεργάζεται με την Διαχειριστική Αρχή για την ολοκλήρωση της αξιολόγησης των πράξεων.

Ο Ενδιάμεσος Φορέας θα συνεργάζεται με τη Διαχειριστική Αρχή για τα εξής:

- την περαιτέρω εξειδίκευση της στρατηγικής (εάν απαιτηθεί) και τον προγραμματισμό των προσκλήσεων που θα εκδοθούν για την υλοποίησης της στρατηγικής.
- τον προσδιορισμό του περιεχομένου των προσκλήσεων, όπως καθορισμός του αντικειμένου της κάθε πρόσκλησης, όροι και προϋποθέσεις επιλεξιμότητας των πράξεων, του ύψους του προϋπολογισμού που κρίνεται αναγκαίος για κάθε πρόσκληση αλλά και για κάθε πράξη.
- τη διαμόρφωση της μεθοδολογίας και τα κριτήρια επιλογής των πράξεων στο σύνολό τους, τα κριτήρια επιλογής των πράξεων αφορούν τόσο αυτά με τα οποία θα αξιολογήσει τις πράξεις ο ΕΦ όσο και αυτά με τα οποία η Διαχειριστική Αρχή θα ολοκληρώσει την αξιολόγηση των πράξεων.

Σε οποιαδήποτε περίπτωση η Αστική Αρχή (βάσει του άρθρου 7, παρ. 4 του Καν. 1301/2013) εμπλέκεται στην αξιολόγηση και επιλογή των πράξεων.

δ. Διαθεσιμότητα διευθύνσεων / τμημάτων / οργανικών μονάδων για αξιολόγηση και επιλογή πράξεων, Ικανότητα προσωπικού, Διάκριση μονάδων Ή προσωπικού αξιολόγησης και επιλογής πράξεων / υλοποίησης πράξεων:

Η Αστική Αρχή συγκρότησε ειδική **Επιτροπή Παρακολούθησης ΣΑΑ** που συμμετέχουν η Αντιπεριφερειάρχης της Μητροπολιτικής Ενότητας ως πρόεδρος / εισηγητής στη Μητροπολιτική Επιτροπή, οι Δήμαρχοι των Δήμων της περιοχής εφαρμογής και τρεις επιπλέον εκπρόσωποι της Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης. Επιπλέον η Αστική Αρχή για το έργο της τεχνικής αξιολόγησης των πράξεων, συγκρότησε ειδική **Ομάδα**

Σχεδιασμού και Αξιολόγησης ΣΑΑ.

Η **Ομάδα Σχεδιασμού και Αξιολόγησης ΣΑΑ** συγκροτήθηκε με απόφαση του Αντιπεριφερειάρχη της Μητροπολιτικής Ενότητας. Τα άτομα που την στελεχώνουν έχουν μεγάλη εμπειρία στην Διαχείριση Έργων με αποτέλεσμα να μπορέσουν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις των αρμοδιοτήτων που αναλαμβάνουν.

Οι αρμοδιότητες της Ομάδας Σχεδιασμού και Αξιολόγησης ΣΑΑ ορίζονται από τον "ΟΔΗΓΟ ΓΙΑ ΤΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ".

Αναλυτικά οι αρμοδιότητες της Ομάδας Σχεδιασμού και Αξιολόγησης ΣΑΑ έχουν ως εξής:

- ✓ Είναι αρμόδια για την κατάρτιση του σχεδίου της Στρατηγικής και Σχεδίου Δράσης που στη συνέχεια το εισηγείται στην Επιτροπή Παρακολούθησης προς έγκριση.
- ✓ Αξιολογεί τις προτάσεις ως προς την ποιότητα και τη συνάφειά τους με την αστική στρατηγική και το Ε.Π. Κεντρικής Μακεδονίας.
- ✓ Οργανώνει την παρακολούθηση των έργων και την επίτευξη των στόχων και των δεικτών παρακολούθησης και αποτελέσματος.
- ✓ Προχωρά στη διαδικασία ελέγχου των αναγκαίων αλλαγών που πιθανό να απαιτηθούν κατά την υλοποίηση των έργων και εισηγείται σχετικά στην Επιτροπή Παρακολούθησης.
- ✓ Παρακολουθεί με βάση τα δεδομένα της Δ.Α. την πορεία υλοποίησης της Στρατηγικής ως προς στόχους και συνέργιες με άλλες πολιτικές και προγράμματα και εισηγείται, αν χρειαστεί αλλαγές στη Στρατηγική ή επανασχεδιασμό του Σχεδίου Δράσης.

Η αξιολόγηση των προτάσεων θα πραγματοποιηθεί βάσει των εξής κριτηρίων:

- Συμβατότητα της Πράξης με το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα από το οποίο θα χρηματοδοτηθεί:
 - Συμβατότητα της πράξης με τις επενδυτικές προτεραιότητες και τους ειδικούς στόχους του Επιχειρησιακού Προγράμματος που προσδιορίζονται από την πρόσκληση.
 - Συμβολή της Πράξης στην επίτευξη των ειδικών στόχων του ΕΠ, όπως αυτοί αποτυπώνονται στους δείκτες εκροών και δείκτες αποτελέσματος στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης.
- Συνάφεια της Πράξης με τη στρατηγική του επιχειρησιακού σχεδίου:
 - Σκοπιμότητα υλοποίησης της Πράξης, με βάση τη συμβολή της στην κάλυψη ανάγκης ή αντιμετώπισης προβλήματος που εντοπίζεται στη στρατηγική του επιχειρησιακού σχεδίου.
 - Συμβολή της Πράξης στην επίτευξη στόχου/ων της στρατηγικής του επιχειρησιακού σχεδίου.
- Ποιότητα πράξης:
 - Πληρότητα της περιγραφής του φυσικού αντικείμενου της πράξης, ως προς τα βασικά τεχνικά, λειτουργικά ή άλλα χαρακτηριστικά της και σαφήνεια της αποτύπωσης του αποτελέσματος και των παραδοτέων της πράξης.
 - Βιωσιμότητα / λειτουργικότητα της Πράξης μετά την ολοκλήρωσή της.
 - Συνέργεια και συμπληρωματικότητα της Πράξης με άλλες πράξεις της στρατηγικής.
- Δραστηριότητες Επικοινωνίας:
 - Πληρότητα των δράσεων δημοσιότητας και επικοινωνίας σχετικά με τον σκοπό, τους στόχους της Πράξης και τη χρηματοδότησή της από το Ταμείο (εφόσον απαιτείται από τη φύση της Πράξης).

Συμπληρώνονται από τη ΜΕΘ τα στοιχεία της ομάδας έργου και παρατίθενται τα βιογραφικά στο σχετικό Παράρτημα. Αναφέρονται επίσης οι σχετικές αποφάσεις ορισμού της Ομάδας Σχεδιασμού και Αξιολόγησης και της Επιτροπής Παρακολούθησης και παρατίθεται στο σχετικό παράρτημα το σώμα των αποφάσεων.

ε. Εμπειρία διαχείρισης, επάρκεια διαδικασιών διαχείρισης:

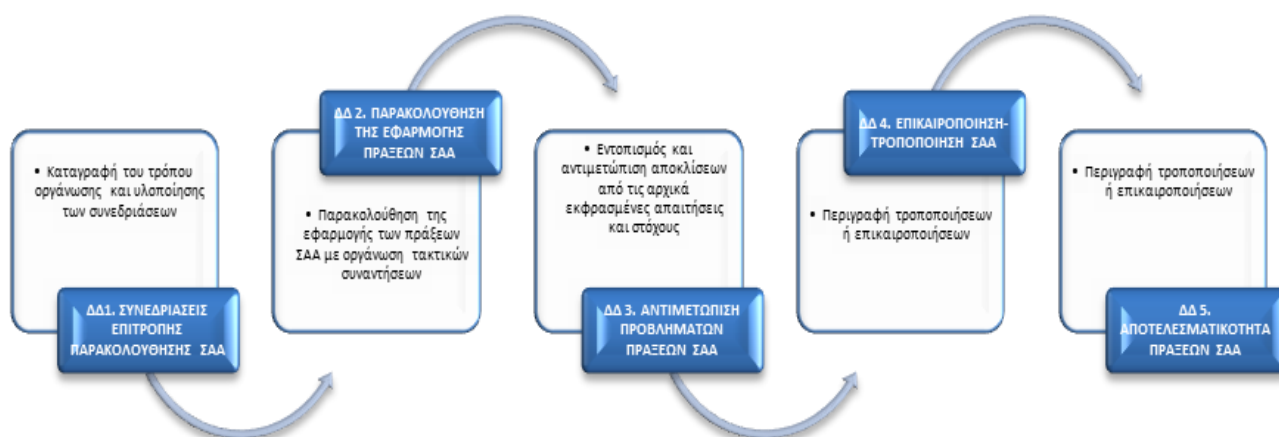
Η Μητροπολιτική Ενότητα Θεσσαλονίκης διαθέτει σημαντική εμπειρία στη διαχείριση έργων γενικά αλλά και ειδικότερη εμπειρία στην διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων από την Ευρωπαϊκή Ένωση έργων και ενταγμένων στο ΕΣΠΑ πράξεων.

Οι υπηρεσίες της Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης με χωρική αρμοδιότητα την Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης συνεπικουρούμενες από τις υπηρεσίες της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας που έχουν αρμοδιότητα να υποστηρίξουν οριζόντια τις υπηρεσίες της ΜΕ Θεσσαλονίκης αλλά και τις άλλες Περιφερειακές Ενότητες της ΠΚΜ, όπως είναι η αυτοτελής Διεύθυνση Υποστήριξης Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας, η Διεύθυνση Στρατηγικού Σχεδιασμού και Προγραμματισμού, η Διεύθυνση Τεχνικών Έργων ΠΚΜ διαθέτουν σημαντική εμπειρία στην αξιολόγηση, προετοιμασία και υποβολή προτάσεων για ένταξη σε ανταγωνιστικά προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία και άλλα συγχρηματοδοτούμενα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή). Επίσης διαθέτουν εμπειρία στην υποβολή προτάσεων για ένταξη πράξεων στο ΕΣΠΑ με δικαιούχο την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας. Οι υπηρεσίες διαθέτουν σημαντική εμπειρία και στην υλοποίηση δράσεων και έργων που εντάχθηκαν στις ανωτέρω πρωτοβουλίες καθώς τα τελευταία χρόνια 3 έτη έχουν υλοποιήσει περισσότερα από 20 ευρωπαϊκά έργα (μερικά παραδείγματα: Terra Med - Αξιολόγηση της υποβάθμισης του εδάφους και στρατηγικές αποκατάστασης για τον αειφόρο σχεδιασμό χρήσεων γης, ENERGEIA - Προώθηση της χρήσης χαμηλών γεωθερμικών πεδίων μέσω της ανάπτυξης οδηγών επιχειρησιακής εκμετάλλευσης και λύσεων πράσινης ενέργειας πάνω στην επιχειρηματικότητα, SAFE-WET - Ανάπτυξη Κοινών Δομών Υποστήριξης και Έλεγχου Εφαρμογής Περιβαλλοντικών Μέτρων για την Προστασία του Περιβάλλοντος και της Δημόσιας Υγείας, Tourism Paths – Τουριστικά Μονοπάτια στην Περιοχή της Μαύρης Θάλασσας, Zones and Roads - Βιομηχανικές Ζώνες και Εμπορικοί Δρόμοι στη διασυνοριακή περιοχή, COMPASS4D - Πιλοτική εφαρμογή συστημάτων συνεργατικής κινητικότητας για ασφαλείς και βιώσιμες υπηρεσίες, EMPOWER+ - Ευρωπαϊκό Δίκτυο για την προώθηση της Απασχολησιμότητας: Εργαζόμενοι Ώριμης Ηλικίας ως Μέντορες, Σύμβουλοι και Ηγέτες Ομάδων, ENERGYWASTE – Ενεργειακή Αξιοποίηση κλάσματος μη ανακυκλώσιμων αστικών αποβλήτων για ηλεκτροπαραγωγή, WIDE - Ανάπτυξη Μικρών και Μεσαίων Επιχειρήσεων: Προώθηση της Οργανωσιακής Καινοτομίας στην περιοχή MED) αλλά και έργα που έχουν ενταχθεί στο ΕΣΠΑ 2007-2013. Ως εκ τούτου, η Μητροπολιτική Ενότητα Θεσσαλονίκης διαθέτει ικανή επάρκεια στην διαχείριση προγραμμάτων.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Επιτροπή Παρακολούθησης ΣΑΑ

Η Επιτροπή Παρακολούθησης της Στρατηγικής Αστικής Ανάπτυξης (ΕΠ/ΣΑΑ) της Θεσσαλονίκης συγκροτήθηκε με την υπ. αριθ. 1953/21-10-2016 απόφαση της Αντιπεριφερειάρχη Θεσσαλονίκης, στην οποία καθορίζεται η αποστολή και εξειδικεύονται οι αρμοδιότητές της (σύμφωνα με την υπ. αρ. 5699/31-8-2016 πρόσκληση για την υποβολή προτάσεων της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας).

Σύμφωνα με τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας της Επιτροπής Παρακολούθησης της ΣΑΑ, ο οποίος εγκρίθηκε στην πρώτη συνεδρίαση της 03^η2 Φεβρουαρίου 2017, περιγράφονται οι διαδικασίες συνεδριάσεων της και παρακάτω περιγράφονται οι διαδικασίες που απαιτούνται για την ορθή παρακολούθηση της πορείας της ΣΑΑ.

ΔΔ 1. ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΙΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΣΑΑ

Σκοπός της διαδικασίας είναι η καταγραφή του τρόπου οργάνωσης και υλοποίησης των συνεδριάσεων της Επιτροπής Παρακολούθησης ΣΑΑ για να διασφαλιστεί η τήρηση της διαδικασίας των συνεδριάσεων, όπως αυτή περιγράφεται στον Εσωτερικό Κανονισμό.

Δύο φορές τουλάχιστον ετησίως ή τακτικότερα αν κριθεί απαραίτητο προκειμένου να γίνεται έλεγχος της πορείας της Στρατηγικής από την Αστική Αρχή και ανάλογα με την πορεία υλοποίησης της φροντίζει για τις συνεδριάσεις της επιτροπής για τη λήψη διορθωτικών μέτρων.

ΔΔ 2. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ ΣΑΑ

Σκοπός της διαδικασίας είναι η παρακολούθηση της εφαρμογής των πράξεων ΣΑΑ με οργάνωση τακτικών συναντήσεων μεταξύ των φορέων που είναι τελικοί δικαιούχοι πράξεων και των υπευθύνων των έργων τους, προκειμένου να ελέγχεται ο προγραμματισμός των ενεργειών στις οποίες πρέπει να προχωρήσει ο καθένας.

ΔΔ 3. ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΗ ΑΛΛΑΓΩΝ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΣΑΑ

Σκοπός της διαδικασίας είναι να διασφαλιστεί ότι εντοπίζονται επαρκώς και αντιμετωπίζονται ενδεχόμενες αποκλίσεις από τις αρχικά εκφρασμένες απαιτήσεις και στόχους του έργου, σε όλα τα ενδιαμέσως βήματα μέχρι και την παραλαβή του έργου.

ΔΔ 4. ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ-ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΣΑΑ

Σκοπός της διαδικασίας είναι η περιγραφή τυχόν τροποποιήσεων ή επικαιροποιήσεων απαιτηθούν κατά την υλοποίηση της Στρατηγικής ΣΑΑ.

Η Αστική Αρχή που είναι υπεύθυνη για την υλοποίηση των έργων και για την τροποποίηση/επικαιροποίηση της Στρατηγικής ΣΑΑ.

ΔΔ 5. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ ΣΑΑ

Σκοπός της διαδικασίας είναι η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των πράξεων της Στρατηγικής ΣΑΑ.

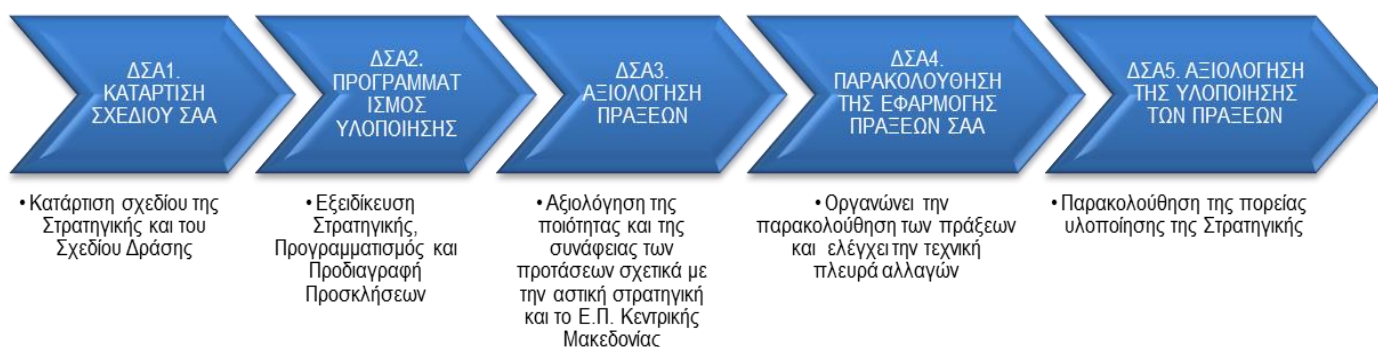
Η συλλογή των στοιχείων αφορά στην επίτευξη των στόχων των πράξεων, την εκπλήρωση των στόχων εκρών και αποτελέσματος και τη συμβολή στη Στρατηγική ΣΑΑ όπως αυτή είχε προδιαγραφεί αρχικά ή είναι σύμφωνη με τις τροποποιήσεις που έγιναν κατά την υλοποίηση.

Κατά την εφαρμογή των διαδικασιών τηρούνται και όλα τα απαραίτητα έντυπα που συνοδεύουν τις ενέργειες που περιγράφονται.

Ομάδα Σχεδιασμού και Αξιολόγησης ΣΑΑ

Η Ομάδα Σχεδιασμού και Αξιολόγησης στελεχώνεται από το προσωπικό των εμπλεκόμενων υπηρεσιών της Αστικής Αρχής.

Οι αρμοδιότητες της Ομάδας Σχεδιασμού και Αξιολόγησης αφορούν στην κατάρτιση του σχεδίου Στρατηγικής και Σχεδίου Δράσης που το εισηγείται στην Επιτροπή Παρακολούθησης για έγκριση. Προχωρά στην αξιολόγηση της ποιότητας και της συνάφειας με την αστική στρατηγική και το Ε.Π. Κεντρικής Μακεδονίας και εισηγείται στην Επιτροπή Παρακολούθησης την αξιολόγηση που ετοίμασε καθώς οργανώνει και την παρακολούθηση της υλοποίησης των πράξεων. Ελέγχει την δυνατότητα πιθανών αλλαγών που προέκυψαν κατά την υλοποίηση και εισηγείται στην Επιτροπή Παρακολούθησης. Τέλος, παρακολουθεί την πορεία υλοποίησης της Στρατηγικής σε σχέση με τους στόχους, τις συνέργειες και εισηγείται τυχόν αλλαγές που προκύπτουν.

Περιγράφονται οι διαδικασίες που απαιτούνται για την τεχνική αξιολόγηση των πράξεων της ΣΑΑ, οι οποίες καθορίζονται από το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου του ΕΣΠΑ .

ΔΣΑ1. ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΣΑΑ

Η Ομάδα Σχεδιασμού και Αξιολόγησης κατάρτιζε το σχέδιο της Στρατηγικής και του Σχεδίου Δράσης. Το Σχέδιο υποβάλλεται προς έγκριση στην Επιτροπή Παρακολούθησης. Εγκρίνεται από την Επιτροπή Παρακολούθησης, τη ΜΕΘ και υποβάλλεται στη Δ.Α. Η Δ.Α. βάσει της διαδικασίας διατυπώνει παρατηρήσεις. Ενσωματώνονται οι παρατηρήσεις της Δ.Α. και επανυποβάλλεται διορθωμένο.

ΔΣΑ 2. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Η Δ.Α. σε συνεργασία με τον Ενδιάμεσο Φορέα (αστική αρχή/φορέα) προβαίνει στην περαιτέρω εξειδίκευση της στρατηγικής, εφόσον απαιτείται, στον προγραμματισμό των προσκλήσεων που θα εκδοθούν για την υλοποίηση της στρατηγικής και στο σχεδιασμό του περιεχομένου τους. Η Δ.Α. εισηγείται στον οικείο Περιφερειάρχη τη μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των πράξεων, προκειμένου να εγκριθούν από την οικεία Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. Οι δυνητικοί δικαιούχοι υποβάλλουν τις αιτήσεις χρηματοδότησης (προτάσεις) με όλα τα απαραίτητα συνημμένα έγγραφα μέσω του ΟΠΣ. Για το αποτέλεσμα της συνεργασίας η Ομάδα Σχεδιασμού και Αξιολόγησης ενημερώνει την Επιτροπή Παρακολούθησης. Η Αντιπεριφερειάρχης ενημερώνει τη ΜΕΘ και σε ευθύνη της Ομάδας Σχεδιασμού και αξιολόγησης τα αποτελέσματα της ενημέρωσης αποστέλλονται στη Δ.Α.

ΔΣΑ 3. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ

Η Ομάδα Σχεδιασμού και Αξιολόγησης αξιολογεί την ποιότητα και τη σαφήνεια των υποψήφιων Πράξεων με την αστική στρατηγική και το Ε.Π. Κεντρικής Μακεδονίας. Εισηγείται σχετικά στην Επιτροπή Παρακολούθησης η οποία εγκρίνει ή τροποποιεί. Η Αντιπεριφερειάρχης ως εκπρόσωπος της Επιτροπής συνεπικουρούμενη από την Ομάδα Σχεδιασμού και Αξιολόγησης εισηγείται στη ΜΕΘ. Η ΜΕΘ εγκρίνει και αποστέλλει το αποτέλεσμα στη Διαχειριστική.

ΔΣΑ 4. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ ΣΑΑ

Η Ομάδα Σχεδιασμού και Αξιολόγησης οργανώνει την παρακολούθηση των πράξεων και ελέγχει την τεχνική πλευρά πιθανών αναγκαίων αλλαγών. Εισηγείται σχετικά στην Επιτροπή Παρακολούθησης

ΔΣΑ 5. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ

Παρακολουθεί με βάση τα δεδομένα της Δ.Α. την πορεία υλοποίησης της Στρατηγικής ως προς στόχους και συνέργιες με άλλες πολιτικές και προγράμματα και εισηγείται, αν χρειαστεί αλλαγές στη Στρατηγική ή επανασχεδιασμό του Σχεδίου Δράσης

6.2. ΑΝΑΛΥΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

6.2.1. Επιλογή Στρατηγικής και Σχεδίου Δράσης

Η επιλογή της Στρατηγικής και του Σχεδίου Δράσης έγινε σύμφωνα με τις κατευθύνσεις που ορίζει ο Οδηγός ΣΑΑ Θεσσαλονίκης και αφορούν:

- στην επάρκεια της για την αντιμετώπιση των περισσότερων από τις εντοπιζόμενες προκλήσεις
- στα προβλήματα που καταγράφονται και αξιολογούνται από την Αστική Αρχή.
- στον ολοκληρωμένο χαρακτήρα της στρατηγικής, δηλαδή τη συνολική αντιμετώπιση των προκλήσεων που καλείται να αντιμετωπίσει με αξιολόγηση των αποτελεσμάτων στην παρεμβάσεων και ο συσχετισμός με τις προκλήσεις που αντιμετωπίζονται
- στην ικανότητα των προτεινόμενων δράσεων να συμβάλλουν στην ολοκληρωμένη προώθηση της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης.
- στην επιλογή της αρχιτεκτονικής της υλοποίησης της Στρατηγικής που ανταποκρίνεται στο συνολικό στόχο με στρατηγικούς, και ειδικούς στόχους.

Η διοίκηση της Στρατηγικής Αστικής Ανάπτυξης γίνεται από την Αστική Αρχή, δηλαδή τη Μητροπολιτική Ενότητα Θεσσαλονίκης. Ως δικαιούχος συντονίζει τις ενέργειες των υπηρεσιών της στα παρακάτω:

- Τήρηση προθεσμιών υποβολής πράξεων προς χρηματοδότηση
- Τήρηση χρονοδιαγραμμάτων υλοποίησης των πράξεων
- Εξασφάλιση των απαραίτητων πόρων (υλικών και ανθρωπίνων) για την υλοποίηση των πράξεων
- Συλλογή στοιχείων μέτρησης και παρακολούθησης των δεικτών αποτελέσματος και εκρών
- Δημοσιότητα και πληροφόρηση του ευρύτερου κοινού για την πορεία υλοποίησης των πράξεων και τα αποτελέσματα που παράγονται από αυτές

Για τη σύνταξη της Σ.Α.Α. η Μητροπολιτική Ενότητα Θεσσαλονίκης αξιοποίησε στη διαβούλευση τους τοπικούς φορείς και το τοπικό αναπτυξιακό δυναμικό της πόλης. Συγκροτήθηκε στο ενδιαμέσο επίπεδο μεταξύ της τεχνικής αξιολόγησης των πράξεων και της τελικής έγκρισης τους από τη Μητροπολιτική Επιτροπή της Μητροπολιτικής Ενότητας, ειδική Επιτροπή Παρακολούθησης Σ.Α.Α. Η Μητροπολιτική ενότητα ως Αστική Αρχή έχει τη συνεχή επίβλεψη των απαιτούμενων εργασιών στην εκπλήρωση των υποχρεώσεων που έχει αναλάβει

Στην Επιτροπή Παρακολούθησης Σ.Α.Α. συμμετέχουν οι Δήμαρχοι των Δήμων της περιοχής εφαρμογή και τρεις επιπλέον εκπρόσωποι της Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης. Συνεδριάζει σε τακτά χρονικά διαστήματα και τυχόν έκτακτα για την για την επιλογή Στρατηγικής και Σχεδίου Δράσης, την αξιολόγηση και επιλογή των Πράξεων, την παρακολούθηση εφαρμογής και χρηματοδότησης των Πράξεων και την αξιολόγηση της υλοποίησης της Σ.Α.Α. Ως επικεφαλής της επιτροπής έχει τεθεί η Αντιπεριφερειάρχης της Μητροπολιτικής

Ενότητας, ως υπεύθυνος φορέας υποβολής της Σ.Α.Α. Η Επιτροπή Παρακολούθησης και Αξιολόγησης σε καμία περίπτωση δεν υποκαθιστά οποιοδήποτε άλλο συλλογικό όργανο των φορέων του εταιρικού σχήματος, το οποίο κατά την κείμενη νομοθεσία τυχόν είναι απαραίτητο να γνωμοδοτήσει.

Για το έργο της κατάρτισης του σχεδίου της Στρατηγικής και του Σχεδίου Δράσης, καθώς και για την τεχνική αξιολόγηση των πράξεων, έχει συγκροτηθεί η ειδική Ομάδα Σχεδιασμού και Αξιολόγησης ΣΑΑ. Τα μέλη που απαρτίζουν την Ομάδα έχουν οριστεί με απόφαση Αντιπεριφερειάρχη .

Κατά το στάδιο της επιλογής Στρατηγικής και Σχεδίου Δράσης, η Αντιπεριφερειάρχης της Μητροπολιτικής Ενότητας παραλαμβάνει τις οδηγίες, ενημερώνει για το περιεχόμενο τους την Επιτροπή Παρακολούθησης και δίνει τις σχετικές εντολές στην Ομάδα Σχεδιασμού και Αξιολόγησης. Η Ομάδα Σχεδιασμού και Αξιολόγησης, καταρτίζει το Σχέδιο Στρατηγικής και Σχεδίου Δράσης και το εισηγείται στην επιτροπή Παρακολούθησης. Η Επιτροπή Παρακολούθησης με τη σειρά της, συζητεί το Σχέδιο Στρατηγικής και Σχεδίου Δράσης. Εάν κριθούν αναγκαίες προσαρμογές, η Επιτροπή ζητάει από την Ομάδα Σχεδιασμού και Αξιολόγησης να τις υλοποιήσει και το σχέδιο επιστρέφεται. Εάν όχι, η Επιτροπή το εγκρίνει και το υποβάλλει στην Αντιπεριφερειάρχη της Μητροπολιτικής Ενότητας. Η Αντιπεριφερειάρχης, εισηγείται στη Μητροπολιτική Επιτροπή της Μητροπολιτικής Ενότητας για την έγκριση του Σχεδίου Στρατηγικής και Σχεδίου Δράσης. Εάν δεν εγκριθεί, η διαδικασία επαναλαμβάνεται. Εάν εγκριθεί, το υποβάλλει στη Διαχειριστική Αρχή.

Πιο συγκεκριμένα, στο στάδιο της επιλογής Στρατηγικής και Σχεδίου Δράσης, η Μητροπολιτική Ενότητα ως Αστική Αρχή παραλαμβάνει τις οδηγίες για το πλαίσιο και τη δομή της Στρατηγικής από τη Διαχειριστική Αρχή και είναι εκείνη αρμόδια για την ενημέρωση της Επιτροπής Παρακολούθησης. Αφού ολοκληρωθεί η κατάρτιση του Σχεδίου Στρατηγικής και Σχεδίου Δράσης, η Μητροπολιτική Ενότητα μέσω της επικεφαλής της αρμόδιας Αντιπεριφερειάρχης, υποβάλλει στη Διαχειριστική Αρχή το εγκεκριμένο σχέδιο Στρατηγικής και Σχέδιο Δράσης.

Κατά την αξιολόγηση της υλοποίησης της Σ.Α.Α. η Μητροπολιτική Ενότητα Θεσσαλονίκης ενημερώνεται από τη Διαχειριστική Αρχή και δίνει τις σχετικές εντολές στην Ομάδα Σχεδιασμού και Αξιολόγησης, εγκρίνει τις αλλαγές και ενημερώνει τη διαχειριστική Αρχή.

Περιοχή ευθύνης της Αστικής Αρχής ορίζεται η περιοχή εφαρμογής της Σ.Α.Α.

Η παρακολούθηση της εφαρμογής της Στρατηγικής καθώς και η παρακολούθηση των πράξεων που υλοποιούνται στο πλαίσιο αυτής, διενεργείται σύμφωνα με τον "Οδηγό για το σχεδιασμό και την υποβολή της Στρατηγικής Αστικής Ανάπτυξης - Περιοχή Θεσσαλονίκης" και το άρθρο 13 του Ν. 4314/2014 και τα άρθρα 36 και 123 του Κανονισμού 1303/2013 και 1301/2013, η Αστική Αρχή είναι υποχρεωμένη να συμμετέχει στην αξιολόγηση και επιλογή των πράξεων για τη Στρατηγική ΒΑΑ. Οι αρμοδιότητες της Ομάδας Σχεδιασμού και Αξιολόγησης αφορούν στην αξιολόγηση των προτάσεων ως προς την ποιότητα και τη συνάφειά τους με την αστική στρατηγική και το Ε.Π. Κεντρικής Μακεδονίας. Η Αστική Αρχή θα είναι σε συνεχή συνεργασία με την ΕΔΑ ΠΚΜ μέσω της Ομάδας Σχεδιασμού και αξιολόγησης Πράξεων που έχει συστήσει για τη γενική εποπτεία και παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου. Η Αστική Αρχή θα έχει τη συνεχή επίβλεψη των απαιτούμενων εργασιών στην εκπλήρωση των υποχρεώσεων που έχει αναλάβει ως Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης για την αξιολόγηση των πράξεων.

Η Αστική Αρχή (Μητροπολιτική Ενότητα Θεσσαλονίκης) βρίσκεται σε συνεχή συνεργασία και επικοινωνία με τη Διαχειριστική Αρχή, σε όλα τα στάδια σχεδιασμού, υλοποίησης και εφαρμογής της Στρατηγικής. Η Διαχειριστική Αρχή έρχεται σε επικοινωνία μόνο με την Αστική Αρχή για να την ενημερώσει σχετικά με το Κανονιστικό και Προγραμματικό Πλαίσιο, τη δομή και τη στοχοθεσία της Στρατηγικής, την έκδοση των Προσκλήσεων, τις αλλαγές που απαιτούνται λόγω πιθανής προβληματικής υλοποίησης κάποιων Πράξεων και την πορεία

υλοποίησής τους. Η Αστική Αρχή συνεργάζεται με τη Διαχειριστική Αρχή προκειμένου να την ενημερώσει για τις εγκεκριμένες προτεραιότητες, το εγκεκριμένο Σχέδιο Στρατηγικής και Σχέδιο Δράσης και τυχόν αλλαγές που μπορεί να προκύψουν.

6.2.2 Προγραμματισμός Υλοποίησης

Η Δ.Α. σε συνεργασία με τον Ενδιάμεσο Φορέα (αστική αρχή/φορέα) προβαίνει στην περαιτέρω εξειδίκευση της στρατηγικής, εφόσον απαιτείται, και στον προγραμματισμό των προσκλήσεων που θα εκδοθούν για την υλοποίηση της στρατηγικής. Η Δ.Α. ενσωματώνει στην εξειδίκευση και στον προγραμματισμό των προσκλήσεων του ΕΠ, την εξειδίκευση της στρατηγικής και τον προγραμματισμό των προσκλήσεων αυτής, προκειμένου να εγκριθούν από την Επ. Παρακολούθησης. Προσδιορίζει επίσης το περιεχόμενο των προσκλήσεων, όπως ο καθορισμός του αντικείμενου της κάθε πρόσκλησης, ενδεχόμενοι όροι και προϋποθέσεις επιλεξιμότητας των πράξεων, ύψος προϋπολογισμού που κρίνεται αναγκαίος για κάθε πρόσκληση αλλά ενδεχόμενα και για κάθε πράξη.

Σημειώνεται ότι, εφόσον κατά την εξειδίκευση της στρατηγικής και τον προγραμματισμό των προσκλήσεων, έχουν προσδιοριστεί οι δράσεις που θα προκηρυχτούν και ο προϋπολογισμός που θα διατεθεί για αυτές, η Δ.Α. δύναται να προσδιορίσει το περιεχόμενο των προσκλήσεων χωρίς τη συνεργασία με τον ενδιάμεσο φορέα. Η Δ.Α. διαμορφώνει τη μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των πράξεων στο σύνολό τους. Δηλαδή στην περίπτωση που ο ΕΦ εμπλέκεται σε περιορισμένο εύρος στην αξιολόγηση των πράξεων, τα κριτήρια της επιλογής των πράξεων αφορούν τόσο αυτά με τα οποία θα αξιολογήσει τις πράξεις ο ΕΦ όσο και αυτά με τα οποία η Δ.Α. θα ολοκληρώσει την αξιολόγηση των πράξεων.

Η Δ.Α. εισηγείται στον οικείο Περιφερειάρχη τη μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των πράξεων, προκειμένου να εγκριθούν από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. Η Δ.Α. προβαίνει στην κατάρτιση, έκδοση και δημοσίευση της πρόσκλησης, σύμφωνα με τη διαδικασία ΔΙ_1: «Έκδοση πρόσκλησης για την υποβολή αιτήσεων χρηματοδότησης». Οι δυνητικοί δικαιούχοι υποβάλλουν τις αιτήσεις χρηματοδότησης (προτάσεις) με όλα τα απαραίτητα συνημμένα έγγραφα μέσω του ΟΠΣ. Για το αποτέλεσμα της συνεργασίας η Ομάδα Σχεδιασμού και Αξιολόγησης ενημερώνει την Επιτροπή Παρακολούθησης. Η Αντιπεριφερειάρχης ενημερώνει τη ΜΕΘ και με ευθύνη της Ομάδας Σχεδιασμού και αξιολόγησης τα αποτελέσματα της ενημέρωσης αποστέλλονται στη Δ.Α.

6.2.3. Αξιολόγηση και επιλογή Πράξεων

Η Διαχειριστική Αρχή διαμορφώνει τη μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των πράξεων στο σύνολό τους και εισηγείται στον Περιφερειάρχη τη μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των πράξεων προκειμένου να εγκριθούν από την Επιτροπή Παρακολούθησης. Στη συνέχεια, η Διαχειριστική Αρχή προβαίνει στην κατάρτιση, έκδοση και δημοσίευση της πρόσκλησης και οι δυνητικοί δικαιούχοι υποβάλλουν τις αιτήσεις χρηματοδότησης μέσω του ΟΠΣ με την προβλεπόμενη διαδικασία.

Αναλυτικά, στο στάδιο της αξιολόγησης και επιλογής Πράξεων, ο Αντιπεριφερειάρχης ενημερώνεται για την Πρόσκληση που έχει εκδοθεί από τη Διαχειριστική Αρχή και δίνει τις σχετικές εντολές στην Ομάδα Σχεδιασμού και Αξιολόγησης.

Η αξιολόγηση των πράξεων σε σχέση με την ποιότητα των πράξεων και τη συνάφειά τους με τη Στρατηγική και

το Ε.Π. γίνεται με τα ακόλουθα βήματα:

- Η Δ.Α., εντός του ΟΠΣ προβαίνει στον έλεγχο της πληρότητας των προτάσεων (Α΄ Στάδιο Αξιολόγησης)
- Ο Ε.Φ., εκτός του ΟΠΣ, επί των φακέλων των προτάσεων προβαίνει στην αξιολόγηση των προτάσεων ως προς την ποιότητας και τη συνάφειά τους με την Στρατηγική ΟΧΕ και με το ΕΠ (μέρος αξιολόγησης του Β΄ Σταδίου) και αποστέλλει τα αποτελέσματα της αξιολόγησης εγγράφως στη Δ.Α.

Επομένως, σε συνέχεια της κοινοποίησης από τη Διαχειριστική Αρχή, η Ομάδα Σχεδιασμού και Αξιολόγησης με τη σειρά της, εισηγείται στην Επιτροπή Παρακολούθησης η οποία εγκρίνει ή τροποποιεί. Η Αντιπεριφερειάρχης ως εκπρόσωπος της Επιτροπής συνεπικουρούμενη από την Ομάδα Σχεδιασμού και Αξιολόγησης, εισηγείται στη ΜΕΘ. Η ΜΕΘ από την πλευρά της εγκρίνει και αποστέλλει τα αποτελέσματα στη Διαχειριστική Αρχή.

- Η Δ.Α., εντός του ΟΠΣ, προβαίνει στην αξιολόγηση των προτάσεων ανά κριτήριο/ομάδα κριτηρίων πέραν όσων αξιολόγησε ο ΕΦ (μέρος αξιολόγησης του Β΄ Σταδίου) και καταχωρεί στο ΟΠΣ τα αποτελέσματα του συνόλου της αξιολόγησης.
- Η Μητροπολιτική Ενότητα ενημερώνεται από την Δ.Α. για τις εντάξεις ή τις απορρίψεις των πράξεων και με τη σειρά τους ενημερώνει την Επιτροπή Παρακολούθησης.
- Η Δ.Α. εισηγείται στον Περιφερειάρχη την έκδοση των Αποφάσεων Ένταξης και Απόρριψης Πράξεων και ενημερώνει σχετικά τους δικαιούχους.
- Η Δ.Α. εξετάζει τις υποβαλλόμενες ενστάσεις, και αν απαιτηθεί σε συνεργασία με τον Ε.Φ.

Η ένταξη των έργων στο ΠΔΕ γίνεται από τη Διαχειριστική Αρχή για τα έργα που επιλέγονται για συγχρηματοδότηση σύμφωνα με το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου του ΕΣΠΑ και παρακολουθεί την κάλυψη του προϋπολογισμού που έχει δεσμευτεί στο ΠΕΠ σύμφωνα με τους βασικούς δείκτες (αποτελέσματος και εκροών) που αναφέρονται στο Σχέδιο Δράσης της ΟΧΕ και πρέπει να συνάδουν κατ' ελάχιστον με τους αντίστοιχους δείκτες του ΠΕΠ.

6.2.3. Υλοποίηση και Χρηματοδότηση Πράξεων

Η παρακολούθηση της εφαρμογής της Στρατηγικής ΟΧΕ καθώς και η παρακολούθηση των πράξεων που υλοποιούνται διενεργείται σύμφωνα με τις διαδικασίες του ΣΔΕ 2014-2020 από τη Δ.Α., που οφείλει να ενημερώνει σε τακτά χρονικά διαστήματα για την πρόοδο των επί μέρους πράξεων και την επίτευξη των στόχων.

Με βάση την πορεία υλοποίησης της Στρατηγικής ως προς την επίτευξη των στόχων και σε περιπτώσεις εμφάνισης προβλημάτων κατά την υλοποίηση των Πράξεων η ΔΑ ενημερώνει τη Μητροπολιτική Ενότητα για την ανάγκη αλλαγών στη Στρατηγική ή επανασχεδιασμού του Σχεδίου Δράσης. Η Ομάδα Σχεδιασμού και Αξιολόγησης ελέγχει την τεχνική πλευρά των πιθανών αναγκαίων αλλαγών και εισηγείται σχετικά στην Επιτροπή Παρακολούθησης. Η Επιτροπή με τη σειρά της κρίνει (εγκρίνει ή τροποποιεί) τις απαιτούμενες αλλαγές και η Αντιπεριφερειάρχης ως εκπρόσωπος της Επιτροπής υποβάλλει σχετική πρόταση στη Μητροπολιτική Ενότητα. Η Μητροπολιτική Ενότητα, εγκρίνει τις αλλαγές ως Αστική Αρχή και ενημερώνει τη Διαχειριστική Αρχή.

6.2.4. Αξιολόγηση της υλοποίησης της Στρατηγικής

Το κύριο Όργανο Παρακολούθησης της εφαρμογής της Στρατηγικής είναι η Επιτροπή Παρακολούθησης. Η Επιτροπή Παρακολούθησης αποτελείται από εκπρόσωπους της ΜΕΘ και τους Δημάρχους των Δήμων της επιλέξιμης περιοχής για την εφαρμογή της Στρατηγικής.

Η Επιτροπή Παρακολούθησης θα συνεδριάζει σε τακτά χρονικά διαστήματα για την παρακολούθηση εφαρμογής της στρατηγικής και για λήψη αποφάσεων. Η Επιτροπή Παρακολούθησης σε καμία περίπτωση δεν υποκαθιστά οποιοδήποτε άλλο συλλογικό όργανο των φορέων το οποίο κατά την κείμενη νομοθεσία τυχόν είναι απαραίτητο να γνωμοδοτήσει.

Οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Παρακολούθησης και Αξιολόγησης:

1. Έχει τη γενική ευθύνη εφαρμογής και παρακολούθησης των προτεραιοτήτων της Στρατηγικής BAA, εποπτεύει την τήρηση του χρονοδιαγράμματος και των όρων του προγράμματος και επιλύει κάθε διαφωνία σχετική με την ερμηνεία ή τον τρόπο εφαρμογής του Πρωτοκόλλου που τυχόν θα προκύψει μεταξύ των συμβαλλομένων.
2. Αποφασίζει για κάθε τι που κρίνει σκόπιμο για την καλύτερη εκπλήρωση του σκοπού της Στρατηγικής.
3. Παρακολουθεί τις εξελίξεις των πράξεων της Στρατηγικής BAA που υλοποιεί κάθε δικαιούχος.
4. Εντοπίζει και επισημαίνει τα προβλήματα κατά την υλοποίηση της Στρατηγικής BAA .
5. Προτείνει και υποστηρίζει την επιλογή των καταλληλότερων λύσεων από τους Δικαιούχους των πράξεων της Στρατηγικής BAA.
6. Αποδελτιώνει τις απόψεις που κατατίθενται, ώστε να επιτυγχάνεται η καλύτερη δυνατή αξιοποίηση και διάχυση της τεχνογνωσίας από κάθε εταίρο.
7. Προωθεί λύσεις στα προβλήματα που προκύπτουν και τα οποία έχουν ήδη αντιμετωπιστεί επιτυχώς από κάποιους εταίρους.
8. Γνωμοδοτεί για την επικαιροποίηση και τις τυχόν τροποποιήσεις της Στρατηγικής BAA

Η Επιτροπή Παρακολούθησης **συνεδριάζει σε τακτά χρονικά διαστήματα (ανά εξάμηνο) για την παρακολούθηση εφαρμογής και για λήψη αποφάσεων.** Η Επιτροπή Παρακολούθησης και Αξιολόγησης συγκαλείται σε συνεδρίαση μετά από πρόσκληση της ΜΕΘ. Η θεματολογία των συνεδριάσεων γνωστοποιείται στα μέλη του, προ της συνεδρίασης, με πρόσκληση, με την προτεινόμενη ημερομηνία και ώρα της συνεδρίασης.

6.3. ΑΝΑΓΚΕΣ ΣΕ ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ

Στο παρόν κεφάλαιο θα προταθούν ζητήματα αναγκών Τεχνικής Βοήθειας και θα προσδιοριστεί το είδος της Τεχνικής Βοήθειας.

Εκτιμάται ότι θα απαιτηθεί τεχνική βοήθεια για την υποστήριξη της Αστικής Αρχής στον (από κοινού με τη Διαχειριστική Αρχή) σχεδιασμό των προσκλήσεων, στην αξιολόγηση της εφικτότητας των παρεμβάσεων, στην οργάνωση και παρακολούθηση της υλοποίησης της Στρατηγικής.

ΠΙΝΑΚΑΣ 8: ΑΝΑΓΚΕΣ ΣΕ ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΝΑΓΚΗΣ	ΕΙΔΟΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ, ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ
ΤΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ	<p>Λόγω της χρηματοδοτικής βαρύτητας της ΣΑΑ αλλά και της φύσης και του αντικειμένου των παρεμβάσεων κρίνεται ότι απαιτείται περαιτέρω υποστήριξη σε επιστημονικό και τεχνικό επίπεδο:</p> <ul style="list-style-type: none">- Κατά τη φάση πριν την εφαρμογή της ΣΑΑ για την εξειδίκευση των προσκλήσεων μέσω των οποίων θα χρηματοδοτηθούν τα έργα της ΣΑΑ.- Σε όλη την περίοδο υλοποίησης για την παρακολούθηση της εφαρμογής της ΣΑΑ και της υλοποίησης των έργων.- Κατά τη φάση της ενδιάμεσης αξιολόγησης της ΣΑΑ για τον επανασχεδιασμό και επικαιροποίησή της	<p>Σύμβουλος για την παροχή τεχνικής και επιστημονικής υποστήριξης στην αξιολόγηση και παρακολούθηση της υλοποίησης της Στρατηγικής:</p> <ul style="list-style-type: none">- Υποστήριξη στο σχεδιασμό, προγραμματισμό και εξειδίκευση των σχετικών προσκλήσεων και διαμόρφωση προτεραιοτήτων για τους οδηγούς εφαρμογής- Υποστήριξη στην οργάνωση της υλοποίησης της ΣΑΑ- Υποστήριξη στην παρακολούθηση της ΣΑΑ.- Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών επί ειδικών θεμάτων, όπως επισήμανση προβλημάτων που μπορούν να θέσουν σε κίνδυνο την απρόσκοπτη υλοποίηση κάθε έργου- Ενέργειες δημοσιότητας- Υποστήριξη στην επικαιροποίηση της ΣΑΑ στο πλαίσιο της ενδιάμεσης αξιολόγησης

		- Υποστήριξη στην προετοιμασία υποψηφίων Πράξεων Διάρκεια: για όλη την περίοδο εφαρμογής της ΣΑΑ
--	--	---

Οι απαιτήσεις τεχνικής υποστήριξης αναμένεται να είναι ιδιαίτερα αυξημένες κατά τα πρώτα έτη υλοποίησης της Στρατηγικής, ενώ σημαντική υποστήριξη θα απαιτηθεί τόσο κατά την περίοδο της ενδιάμεσης αξιολόγησης για την επικαιροποίηση της Στρατηγικής όσο και στο τέλος της περιόδου για το κλείσιμο των έργων και την ολοκλήρωση της Στρατηγικής.

Ειδικότερα:

- Για το 2017 οι απαιτήσεις θα είναι αυξημένες λόγω έναρξης της Στρατηγικής ωστόσο η υπηρεσία θα παρασχεθεί κατά το τελευταίο τετράμηνο του έτους. Θα απαιτηθούν υπηρεσίες για την εξειδίκευση των σχετικών προσκλήσεων και διαμόρφωση προτεραιοτήτων για τους οδηγούς εφαρμογής, υποστήριξη της προετοιμασίας υποψηφίων πράξεων (τεύχη δημοπράτησης κλπ) και ενέργειες δημοσιότητας (διοργάνωση εκδηλώσεων, προετοιμασία έντυπου υλικού κλπ).
- Για το 2018 θα απαιτηθούν υπηρεσίες για την εξειδίκευση των επόμενων προσκλήσεων και διαμόρφωση προτεραιοτήτων για τους οδηγούς εφαρμογής, υποστήριξη της προετοιμασίας υποψηφίων πράξεων (τεύχη δημοπράτησης κλπ), υπηρεσίες για την παρακολούθηση των ήδη ενταγμένων έργων και σημαντική υποστήριξη για την αναθεώρηση και επικαιροποίηση της Στρατηγικής στο τέλος του έτους, στο πλαίσιο της ενδιάμεσης αξιολόγησης. Σε μικρότερο βαθμό θα απαιτηθούν ενέργειες δημοσιότητας (διοργάνωση εκδηλώσεων, προετοιμασία έντυπου υλικού κλπ).
- Για το 2019 θα απαιτηθεί υποστήριξη για την έκδοση των τελικών προσκλήσεων και την προετοιμασία υποψηφίων πράξεων ενώ θα απαιτηθούν και υπηρεσίες για την παρακολούθηση των ήδη ενταγμένων έργων αλλά και το κλείσιμο ορισμένων πρώιμων έργων της στρατηγικής. Θα απαιτηθούν επίσης ενέργειες δημοσιότητας (διοργάνωση εκδηλώσεων, προετοιμασία έντυπου υλικού κλπ) στο πλαίσιο και της αναθεώρησης της Στρατηγικής.
- Για το 2020 οι απαιτήσεις τεχνικής υποστήριξης αναμένεται να μειωθούν σε σχέση με τα προηγούμενα έτη. Η υποστήριξη θα αφορά κυρίως παρακολούθηση των ενταγμένων έργων και κλείσιμο έργων ενώ ανάλογα και με την μέχρι τότε απορροφητικότητα εκτιμάται ότι ίσως απαιτηθεί και υποστήριξη στην έκδοση συμπληρωματικών προσκλήσεων. Σε μικρότερο βαθμό θα απαιτηθούν ενέργειες δημοσιότητας (διοργάνωση εκδηλώσεων, προετοιμασία έντυπου υλικού κλπ).
- Για το 2021 οι απαιτήσεις τεχνικής υποστήριξης θα αφορούν παρακολούθηση των ενταγμένων έργων και κλείσιμο έργων. Σε μικρότερο βαθμό θα απαιτηθούν ενέργειες δημοσιότητας (διοργάνωση εκδηλώσεων, προετοιμασία έντυπου υλικού κλπ).
- Για το 2022 οι απαιτήσεις τεχνικής υποστήριξης θα αφορούν παρακολούθηση των ενταγμένων έργων και υποστήριξη για το κλείσιμο των μεγάλων τεχνικών έργων. Παράλληλα θα ξεκινήσει η διαδικασία τελικής αξιολόγησης της Στρατηγικής και ολοκλήρωσής της κατά την οποία θα απαιτηθεί σημαντική υποστήριξη. Σε μικρότερο βαθμό θα απαιτηθούν ενέργειες δημοσιότητας (διοργάνωση εκδηλώσεων, προετοιμασία έντυπου υλικού κλπ).

- Για το 2023 θα απαιτηθεί υποστήριξη σε τελικών αναφορών για το επίσημο κλείσιμο της Στρατηγικής (η οποία σε επίπεδο υλοποίησης αναμένεται να έχει ήδη ολοκληρωθεί εντός του 2022) ενώ θα απαιτηθούν και ενέργειες δημοσιότητας ώστε να επικοινωνηθούν τα τελικά αποτελέσματα (διοργάνωση εκδηλώσεων, προετοιμασία έντυπου υλικού κλπ).

Βάσει της ανωτέρω ανάλυσης των υπηρεσιών που απαιτείται να παρασχεθούν και λαμβάνοντας υπόψη το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της Στρατηγικής γίνεται εκτίμηση των ανθρωπομηνών (Α/Μ) που θα απαιτηθούν για την Τεχνική Υποστήριξη της Αστικής Αρχής

Το κόστος Α/Μ (εκτιμάται σε 2.000€) αναφέρεται ως μέσο κόστος δεδομένου ότι η ομάδα τεχνικής υποστήριξης θα απασχολήσει στελέχη διαφορετικών βαθμίδων.

	Έτη Υλοποίησης Στρατηγικής							Σύνολο Α/Μ	Μέσο Κόστος Α/Μ	Συνολικό Κόστος Τεχνικής Υποστήριξης
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023			
Εκτίμηση Α/Μ	15,00	42,00	33,00	30,00	20,00	20,00	15,00	175,00	2.000,00 €	350.000,00 €

Ενδεικτικά η υπηρεσία του Τεχνικού Συμβούλου θα μπορούσε να περιλαμβάνει τα εξής παραδοτέα:

- Εισηγήσεις αναφορικά με:
 - ο την εξειδίκευση των προσκλήσεων
 - ο την αξιολόγηση της εφικτότητας των παρεμβάσεων
 - ο την επισήμανση προβλημάτων και διαμόρφωση προτεινόμενων διορθωτικών ενεργειών
- Πρακτικά τεχνικών συσκέψεων με την Αστική Αρχή ή/και τους δυνητικούς Δικαιούχους
- Πρακτικά συναντήσεων Επιτροπής Παρακολούθησης
- Τριμηνιαία δελτία – Αναφορές παρακολούθησης έργων - φυσικού και οικονομικού αντικειμένου ΣΒΑΑ και ανάλυση υπηρεσιών που παρασχέθηκαν
- Συγκεντρωτικοί ετήσιοι απολογισμοί (καταστάσεις δαπανών και έκθεση υλοποίησης)
- Εισηγήσεις αναφορικά με την επικαιροποίηση της ΣΒΑΑ
- Επικαιροποιημένο τεύχος της ΣΑΑ για τη Θεσσαλονίκη βάσει των αποτελεσμάτων της ενδιάμεσης αξιολόγησης
- Τεύχη Δημοπράτησης
- Επικοινωνιακή Στρατηγική και υλικό δημοσιότητας (ενημερωτικές ημερίδες, έντυπα κλπ)

6.4. ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ

Η διαδικασία διαβούλευσης με τους φορείς διεξήχθη σε οργανωμένες συναντήσεις για τη διερεύνηση των αναγκών και των προβλημάτων προκειμένου να διαμορφωθεί η Στρατηγική και το Σχέδιο Δράσης της περιοχής παρέμβασης καθώς και οι στόχοι του προγράμματος.

Η διαβούλευση συνεχίστηκε και μέσω του site της ΜΕΘ και της ΠΚΜ η οποία ήταν ανοιχτή σε όλους τους φορείς της περιοχής παρέμβασης προκειμένου να υποβάλλουν προτάσεις σχετικά με έργα και δράσεις τοπικού ενδιαφέροντος στα πλαίσια πάντα των προτεραιοτήτων που δίνονται από τον σχετικό Οδηγό ΣΑΑ.

Στη διαδικασία της διαβούλευσης μπορούν να αναγνωριστούν πέντε στάδια, τα οποία συνοπτικά έχουν ως εξής:

1. Αρχικές προπαρασκευαστικές ενέργειες

Καθορισμός της θεματολογίας των συναντήσεων, το αντικείμενο και τους στόχους της συγκεκριμένης διαβούλευσης, από την υπεύθυνη ομάδα εργασίας (Ομάδα Παρακολούθησης και Αξιολόγησης) που συγκαλεί τις συναντήσεις αλλά συντονίζει και τις συζητήσεις /συναντήσεις /εκδηλώσεις.

2. Σχεδίαση και διεξαγωγή πρώτης διαβούλευσης με τους εκπροσώπους της τοπικής κοινωνίας - ενημερωτική

Πρόσκληση των εκπροσώπων των Δήμων της περιοχής εφαρμογής της Στρατηγικής. Διοργάνωση αρχικών συναντήσεων συγκέντρωσης και οργάνωση ηλεκτρονικής διαβούλευσης για το σύνολο των τοπικών φορέων μέσω της ιστοσελίδας της ΜΕΘ.

3. Εξαγωγή γενικών συμπερασμάτων από τη 1η συνάντηση

Συλλογή και επεξεργασία προτάσεων που κατατίθενται και εξαγωγή βασικών συμπερασμάτων.

4. Επιμέρους συναντήσεις

Διοργάνωση ειδικής ενότητας στο πλαίσιο συνεδρίασης της ΜΕΘ (με παρουσία και της Διαχειριστικής Αρχής) για την ενδιάμεση παρουσίαση της Στρατηγικής στους Δήμους και τους τοπικούς φορείς.

5. Ολοκλήρωση εργασιών διαβούλευσης - τελική συνάντηση

Συγκέντρωση προτάσεων, ολοκλήρωση αξιολόγησης των αποτελεσμάτων, λήψη αποφάσεων, κοινοποίηση στους εμπλεκόμενους φορείς στο πλαίσιο συνεδρίασης της ΜΕΘ.

Διοργάνωση τελικής συνάντησης.

Επικαιροποίηση Σχεδίου Στρατηγικής στο site.

α. Διαβούλευση για το ζήτημα:

Διάγνωση και εντοπισμός αναγκών

Ημερήσια διάταξη: Πραγματοποιήθηκαν κατ' ιδίαν συναντήσεις της Ομάδας Σχεδιασμού και Αξιολόγησης της ΜΕΘ με εκπροσώπους των 8 Δήμων της περιοχής εφαρμογής της ΣΑΑ και εκπροσώπους τοπικών φορέων για

να καταγραφούν οι ανάγκες και να εντοπιστούν δυνητικά έργα.

Συμμετέχοντες: Ομάδα Σχεδιασμού και Αξιολόγησης ΣΑΑ, Εκπρόσωποι Δήμων και Τοπικών Φορέων.

Αποτελέσματα: Καταγραφή αναγκών και αρχικός εντοπισμός δυνητικών έργων.

β. Διαβούλευση για το ζήτημα:

Καταγραφή Προτάσεων Έργων

Ημερήσια διάταξη: Πραγματοποιήθηκε μέσω του site της ΜΕΘ ανοικτή δημόσια διαβούλευση για την υποβολή προτάσεων έργων από όλους τους τοπικούς φορείς της περιοχής εφαρμογής της ΣΑΑ. Παράλληλα οι 8 Δήμοι προσκλήθηκαν να υποβάλλουν προτάσεις έργων.

Συμμετέχοντες: Δήμοι και τοπικοί φορείς

Αποτελέσματα: Συλλογή και καταγραφή των στοιχείων (αντικείμενο, σκοπιμότητα, προϋπολογισμός, χρονοδιάγραμμα, ωριμότητα κλπ) των προτεινόμενων έργων και σύνδεση με τους χρηματοδοτικούς άξονες και τα πεδία παρέμβασης.

γ. Διαβούλευση για το ζήτημα:

Παρουσίαση της Στρατηγικής

Ημερήσια διάταξη: Ανοικτή συνάντηση (με συμμετοχή εκπροσώπων των 8 Δήμων και τοπικών φορέων) στο πλαίσιο συνεδρίασης του Συμβουλίου της ΜΕΘ για την παρουσίαση της Στρατηγικής.

Συμμετέχοντες: Πρόεδρος και μέλη συμβουλίου ΜΕΘ, Ομάδα Σχεδιασμού και Αξιολόγησης ΣΑΑ, Επιτροπή Παρακολούθησης ΣΑΑ, Δήμοι και τοπικοί φορείς, Σύμβουλος ΜΕΘ

Αποτελέσματα: Διαβούλευση επί των συμπερασμάτων, στόχων και αξόνων της Στρατηγικής.

δ. Διαβούλευση για το ζήτημα:

Σχολιασμός – επικαιροποίηση Στρατηγικής

Ημερήσια διάταξη: Διαβούλευση (10 ημερών) σε συνέχεια της συνάντησης παρουσίασης της Στρατηγικής) με τοποθέτηση των Δήμων και τοπικών φορέων επί της Στρατηγικής (μέσω υποβολής σχολίων και παρατηρήσεων προς την Ομάδα Σχεδιασμού και Αξιολόγησης της ΜΕΘ.

Συμμετέχοντες: Δήμοι και τοπικοί φορείς

Αποτελέσματα: Συλλογή και καταγραφή σχολίων και παρατηρήσεων και ενσωμάτωσή τους στη Στρατηγική.

δ. Διαβούλευση για το ζήτημα:

Ψήφιση Στρατηγικής και Παρουσίαση Σχεδίου Δράσης

Ημερήσια διάταξη: Συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης για την ψήφιση της Στρατηγικής και του Εσωτερικού Κανονισμού και παρουσίαση της εξειδίκευσης του Σχεδίου Δράσης της Στρατηγικής.

Συμμετέχοντες: Επιτροπή Παρακολούθησης ΣΑΑ, Ομάδα Σχεδιασμού και Αξιολόγησης ΣΑΑ, Σύμβουλος ΜΕΘ

Αποτελέσματα: Έγκριση – ψήφιση Στρατηγικής και Εσωτερικού Κανονισμού και διαβούλευση επί της εξειδίκευσης του Σχεδίου Δράσης.

ε. Διαβούλευση για το ζήτημα:

Επικαιροποίηση Σχεδίου Δράσης

Ημερήσια διάταξη: Διαβούλευση (5 ημερών) σε συνέχεια της συνάντησης παρουσίασης του Σχεδίου Δράσης με τοποθέτηση των Δήμων (μέσω υποβολής σχολίων και παρατηρήσεων προς την Ομάδα Σχεδιασμού και Αξιολόγησης της ΜΕΘ).

Συμμετέχοντες: Δήμοι

Αποτελέσματα: Συλλογή και καταγραφή σχολίων και παρατηρήσεων και ενσωμάτωσή τους στο Σχέδιο Δράσης

στ. Διαβούλευση για το ζήτημα:

Επικαιροποίηση και Ψήφιση Σχεδίου Δράσης

Ημερήσια διάταξη: Συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης για την επικαιροποίηση του Σχεδίου Δράσης και την ψήφισή του.

Συμμετέχοντες: Επιτροπή Παρακολούθησης ΣΑΑ, Ομάδα Σχεδιασμού και Αξιολόγησης ΣΑΑ, Σύμβουλος ΜΕΘ

Αποτελέσματα: Τελική μορφή Σχεδίου Δράσης (ενσωμάτωση παρατηρήσεων) και έγκρισή/ ψήφισή του.

7. ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

7.1. ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΠΙΘΑΝΩΣ ΝΑ ΑΠΕΙΛΗΣΟΥΝ ΤΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΚΑΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ 9: ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ:	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΒΑΘΜΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (Χαμηλός, Μεσαίος, Υψηλός)	ΠΙΘΑΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ
ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΩΝ – ΕΝΑΡΞΗΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	1. Θεσμικός Κίνδυνος: Καθυστέρηση στην έναρξη υλοποίησης της ΣΒΑΑ	Υ	Μεταβολή των προβλημάτων, αλλαγή των πραγματικών αναγκών και απαξίωση των ειδικών στόχων που θα οδηγήσει σε υλοποίηση δράσεων χωρίς πρακτικά αποτελέσματα
	2. Δυσκολίες στην ωρίμανση των μεγάλων παρεμβάσεων	Υ	Χαμηλή απορρόφηση προϋπολογισμού ΣΑΑ
ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	3. Θεσμικός Κίνδυνος: Καθυστέρηση στη χρηματοδότηση – διάθεση των πόρων του ΠΕΠ	Χ	Καθυστερήσεις στη χρηματοδότηση των πράξεων θα οδηγήσουν σε αδυναμία εκτέλεσής τους, ειδικά σε ότι αφορά στους επαγγελματικούς και κοινωνικούς φορείς
	4. Οικονομικός Κίνδυνος: Συρρίκνωση της οικονομικής δραστηριότητας με κλείσιμο επιχειρήσεων	Μ	Αδυναμία υλοποίησης πράξεων και επίτευξης στόχων των δράσεων που αφορούν στην επιχειρηματικότητα, την απασχόληση και την καταπολέμηση της ανεργίας
	5. Θεσμικός Κίνδυνος: Απόρριψη δαπανών από ελεγκτικούς μηχανισμούς	Μ	Καθυστερήσεις πληρωμών και προβλήματα στην απορρόφηση του προϋπολογισμού της ΣΑΑ
	6. Τεχνικά προβλήματα στην υλοποίηση έργων υποδομής και μεγάλων παρεμβάσεων	Μ	Καθυστέρηση στην υλοποίηση των έργων και στην απορρόφηση του προϋπολογισμού της ΣΑΑ
ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	7. Επιχειρησιακός Κίνδυνος: Αδυναμία παρακολούθησης έργων της ΣΑΑ από την Αστική Αρχή	Μ	Αδυναμία οργάνωσης επιμέρους δράσεων, έλλειψη συντονισμού δικαιούχων, καθυστερήσεις υλοποίησης έργων, δυσκολία τήρησης χρονοδιαγραμμάτων και επίτευξης στόχων
	8. Επιχειρησιακός Κίνδυνος: Ελλιπής	Χ	Καθυστερήσεις στην συλλογή στοιχείων για τα

	επικοινωνία Αστικής Αρχής - δικαιούχων		υλοποιούμενα έργα και δυσκολίες στην παρακολούθηση των έργων
--	---	--	--

Τρόποι αντιμετώπισης των κινδύνων:

1. Ενεργοποίηση των εργαλείων που αφορούν τους μηχανισμούς ενίσχυσης των ιδιωτικών επενδύσεων. Τροποποίηση των περιφερειακών ενισχύσεων που χορηγούνται από τα κράτη-μέλη της ΕΕ κατά παρέκκλιση του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) 149 της Συνθήκης «για την προώθηση της οικονομικής αναπτύξεως περιοχών, στις οποίες το βιοτικό επίπεδο είναι ασυνήθιστα χαμηλό ή στις οποίες επικρατεί σοβαρή υποαπασχόληση.
2. Συνεχής επικοινωνία με δικαιούχους και ενημέρωση κατά το στάδιο πριν και μετά την έναρξη των προσκλήσεων. Προσαρμογή του χρονικού προγραμματισμού των σχετικών προσκλήσεων μέσω των οποίων θα χρηματοδοτηθούν μεγάλες παρεμβάσεις, ώστε να δοθεί μεγαλύτερος χρόνος για την ωρίμανσή τους. Αναπροσαρμογή της Στρατηγικής κατά τη διαδικασία ενδιάμεσης αξιολόγησης.
3. Έγκαιρη προώθηση και συντονισμός κανονιστικών-εξουσιοδοτικών πράξεων, από την Κεντρική Διοίκηση & ΕΥΔ, που αφορούν στο ΠΕΠ, στη σύσταση των ΕΦΔ και στην έκδοση των σχετικών Προσκλήσεων
4. Καθορισμός αυστηρού χρονοδιαγράμματος για την αποδέσμευση των πόρων και κατά το δυνατόν άμεση προώθηση πιστώσεων στην Αστική Αρχή και τους δικαιούχους για την υλοποίηση των δράσεων
5. Προώθηση και αποσαφήνιση θεσμικών θεμάτων για την οργάνωση και λειτουργία των ΟΤΑ και των σχέσεων με την Αποκεντρωμένη Διοίκηση, τη Περιφέρεια και τις Ελεγκτικές Δομές
6. Αυστηρή τήρηση της νομοθεσίας επίβλεψης, των χρονοδιαγραμμάτων και διαρκής έλεγχος της τήρησης των υποχρεώσεων των αναδόχων από τους Υπεύθυνους έργων των δικαιούχων.
7. Συνεργασία Αστικής Αρχής με δικαιούχους και Υπεύθυνους έργων για την ενημέρωση σε σχέση με την πορεία του έργου, διαρκής παρακολούθηση δεικτών, συνεχής ενημέρωση της Ομάδας Αξιολόγησης για την πορεία υλοποίησης του ΕΠ και για τυχόν προβλήματα, στον προγραμματισμό και υλοποίηση έργων, υποστήριξη Αστικής Αρχής από σύμβουλο.
8. Τυποποίηση επικοινωνίας της Αστικής Αρχής με τους δικαιούχους και τους υπεύθυνους έργων.

Στη συνέχεια παρατίθενται οι αναλυτικοί πίνακες αναγνώρισης και εκτίμησης των κινδύνων.

**Αρχική εκτίμηση
κινδύνων**

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΚΙΝΔΥΝΟΣ	ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΑΡΜΟΔΙΟΣ ΓΙΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΗΜ/ΝΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ (πραγματική/ εκτιμώμενη)	ΕΠΙΠΤΩΣΗ ΜΙΚΤΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΠΙΘΑΝΟΤΗΤΑ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΜΙΚΤΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΕΠΙΠΕΔΟ ΜΙΚΤΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΑΠΟΔΕΚΤΟ (ΝΑΙ/ ΌΧΙ)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
Προσκλήσεων – Έναρξης της Στρατηγικής	1	Θεσμικός Κίνδυνος: Καθυστέρηση στην έναρξη υλοποίησης της ΣΒΑΑ	Εξωτερικός	Μεταβολή των προβλημάτων, αλλαγή των πραγματικών αναγκών και απαξίωση των ειδικών στόχων που θα οδηγήσει σε υλοποίηση δράσεων χωρίς πρακτικά αποτελέσματα	Ομάδα Σχεδιασμού & Αξιολόγησης ΣΒΑΑ ΜΕΘ	1/6/2018	Σημαντική	Κάποιες φορές	Υψηλό	ΟΧΙ
	2	Δυσκολίες στην ωρίμανση των μεγάλων παρεμβάσεων	Εσωτερικός	Χαμηλή απορρόφηση προϋπολογισμού ΣΑΑ	Ομάδα Σχεδιασμού & Αξιολόγησης ΣΒΑΑ ΜΕΘ	1/6/2018	Σημαντική	Σπάνια	Υψηλό	ΟΧΙ
Υλοποίησης πράξεων	3	Θεσμικός Κίνδυνος: Καθυστέρηση στη χρηματοδότηση – διάθεση των πόρων του ΠΕΠ	Εσωτερικός	Καθυστερήσεις στη χρηματοδότηση των πράξεων θα οδηγήσουν σε αδυναμία εκτέλεσής τους, ειδικά σε ότι αφορά στους επαγγελματικούς και κοινωνικούς φορείς	Ομάδα Σχεδιασμού & Αξιολόγησης ΣΒΑΑ ΜΕΘ	1/6/2018	Μικρή	Σχεδόν ποτέ	Χαμηλό	ΝΑΙ
	4	Οικονομικός Κίνδυνος: Συρρίκνωση της οικονομικής δραστηριότητας με κλείσιμο επιχειρήσεων	Εξωτερικός	Αδυναμία υλοποίησης πράξεων και επίτευξης στόχων των δράσεων που αφορούν στην επιχειρηματικότητα, την απασχόληση και την καταπολέμηση της ανεργίας	Ομάδα Σχεδιασμού & Αξιολόγησης ΣΒΑΑ ΜΕΘ	1/6/2018	Μικρή	Κάποιες φορές	Μέτριο	ΟΧΙ
	5	Θεσμικός Κίνδυνος: Απόρριψη δαπανών από ελεγκτικούς μηχανισμούς	Εξωτερικός	Καθυστερήσεις πληρωμών και προβλήματα στην απορρόφηση του προϋπολογισμού της ΣΑΑ	Ομάδα Σχεδιασμού & Αξιολόγησης ΣΒΑΑ ΜΕΘ	1/6/2018	Μικρή	Κάποιες φορές	Μέτριο	ΟΧΙ

	6	Τεχνικά προβλήματα στην υλοποίηση έργων υποδομής και μεγάλων παρεμβάσεων	Εσωτερικός	Καθυστερήση στην υλοποίηση των έργων και στην απορρόφηση του προϋπολογισμού της ΣΑΑ	Ομάδα Σχεδιασμού & Αξιολόγησης ΣΒΑΑ ΜΕΘ	1/6/2018	Μικρή	Κάποιες φορές	Μέτριο	ΟΧΙ
Παρακολούθησης πράξεων	7	Επιχειρησιακός Κίνδυνος: Αδυναμία παρακολούθησης έργων της ΣΑΑ από την Αστική Αρχή	Εσωτερικός	Αδυναμία οργάνωσης επιμέρους δράσεων, έλλειψη συντονισμού δικαιούχων, καθυστερήσεις υλοποίησης έργων, δυσκολία τήρησης χρονοδιαγραμμάτων και επίτευξης στόχων	Ομάδα Σχεδιασμού & Αξιολόγησης ΣΒΑΑ ΜΕΘ	1/6/2018	Σημαντική	Σχεδόν ποτέ	Μέτριο	ΟΧΙ
	8	Επιχειρησιακός Κίνδυνος: Ελλιπής επικοινωνία Αστικής Αρχής - δικαιούχων	Εσωτερικός	Καθυστερήσεις στην συλλογή στοιχείων για τα υλοποιούμενα έργα και δυσκολίες στην παρακολούθηση των έργων	Ομάδα Σχεδιασμού & Αξιολόγησης ΣΒΑΑ ΜΕΘ	1/6/2018	Μικρή	Σχεδόν ποτέ	Χαμηλό	ΝΑΙ

Εκτίμηση κινδύνων μετά την εφαρμογή υφιστάμενων μέτρων ελέγχου

ΚΩΔΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΚΙΝΔΥΝΟΣ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟ ΜΕΤΡΟ ΕΛΕΓΧΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΥΦΙΣΤ. ΜΕΤΡΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΥΦΙΣΤ. ΜΕΤΡΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΜΕΤΡΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	ΗΜ/ΝΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ (πραγματική/εκτιμώμενη)	ΕΠΙΠΤΩΣΗ "ΚΑΘΑΡΟΥ" ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΠΙΘΑΝΟΤΗΤΑ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ "ΚΑΘΑΡΟΥ" ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΕΠΙΠΕΔΟ "ΚΑΘΑΡΟΥ" ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΑΠΟΔΕΚΤΟ (ΝΑΙ/ ΟΧΙ)
(1)	(2)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)
1	Θεσμικός Κίνδυνος: Καθυστέρηση στην έναρξη υλοποίησης της ΣΒΑΑ	Ενεργοποίηση των εργαλείων ενίσχυσης των ιδιωτικών επενδύσεων	Ενεργοποίηση των εργαλείων που αφορούν τους μηχανισμούς ενίσχυσης των ιδιωτικών επενδύσεων. Τροποποίηση των περιφερειακών ενισχύσεων που χορηγούνται από τα κράτη-μέλη της ΕΕ κατά παρέκκλιση του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) 149 της Συνθήκης « για την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης περιοχών , στις οποίες το βιοτικό επίπεδο είναι ασυνήθως χαμηλό ή στις οποίες επικρατεί σοβαρή υποαπασχόληση.	Με επιφυλάξεις	Ομάδα Σχεδιασμού & Αξιολόγησης ΣΒΑΑ ΜΕΘ	01/12/2018	Σημαντική	Σπάνια	Υψηλό	ΟΧΙ
2	Δυσκολίες στην ωρίμανση των μεγάλων παρεμβάσεων	Συνεχής επικοινωνία κατά το στάδιο πριν και μετά την έναρξη των προσκλήσεων.	Επικοινωνία της ΔΑ με τους αρμόδιους φορείς από τους οποίους εξαρτάται η ωρίμανση των μελετών, μέσω τεχνικών συναντήσεων και γραπτής επικοινωνίας (επιστολές, e-mails κλπ) για την ενημέρωση της ΔΑ. Προσαρμογή του χρονικού προγραμματισμού των σχετικών προσκλήσεων μέσω των οποίων θα χρηματοδοτηθούν μεγάλες παρεμβάσεις, ώστε να δοθεί μεγαλύτερος χρόνος για την ωρίμανσή τους.	Με επιφυλάξεις	Ομάδα Σχεδιασμού & Αξιολόγησης ΣΒΑΑ ΜΕΘ	01/12/2018	Μικρή	Σπάνια	Μέτριο	ΟΧΙ
3	Θεσμικός Κίνδυνος: Καθυστέρηση στη χρηματοδότηση – διάθεση των πόρων του ΠΕΠ	Έγκαιρη προώθηση και συντονισμός κανονιστικών-εξουσιοδοτικών πράξεων	Έγκαιρη προώθηση και συντονισμός κανονιστικών-εξουσιοδοτικών πράξεων, από την Κεντρική Διοίκηση & ΕΥΔ, που αφορούν στο ΠΕΠ, στη σύσταση των ΕΦΔ και στην έκδοση των σχετικών Προσκλήσεων.	Με επιφυλάξεις	Ομάδα Σχεδιασμού & Αξιολόγησης ΣΒΑΑ ΜΕΘ	01/12/2018	Σημαντική	Σπάνια	Υψηλό	ΟΧΙ
4	Οικονομικός Κίνδυνος: Συρρίκνωση της οικονομικής δραστηριότητας με κλείσιμο επιχειρήσεων	Καθορισμός αυστηρού χρονοδιαγράμματος για την αποδέσμευση των πόρων	Καθορισμός αυστηρού χρονοδιαγράμματος για την αποδέσμευση των πόρων και κατά το δυνατόν άμεση προώθηση πιστώσεων στην Αστική Αρχή και τους δικαιούχους για την υλοποίηση των δράσεων. Επικοινωνία της ΔΑ με τα αρμόδια Υπουργεία, μέσω τεχνικών συναντήσεων και γραπτής επικοινωνίας	Με επιφυλάξεις	Ομάδα Σχεδιασμού & Αξιολόγησης ΣΒΑΑ ΜΕΘ	01/12/2018	Σημαντική	Σχεδόν ποτέ	Μέτριο	ΟΧΙ

			(επιστολές, e-mails κλπ) για την επίστευση των διαδικασιών.							
5	Θεσμικός Κίνδυνος: Απώριψη δαπανών από ελεγκτικούς μηχανισμούς	Αποσαφήνιση θεσμικών θεμάτων	Πρώθηση και αποσαφήνιση θεσμικών θεμάτων για την οργάνωση και λειτουργία των ΟΤΑ και των σχέσεων με την Αποκεντρωμένη Διοίκηση, την Περιφέρεια και τις Ελεγκτικές Δομές.	Ικανοποιητική	Ομάδα Σχεδιασμού & Αξιολόγησης ΣΒΑΑ ΜΕΘ	01/12/2018	Περιορισμένη/ Ασήμαντη	Σχεδόν ποτέ	Χαμηλό	ΝΑΙ
6	Τεχνικά προβλήματα στην υλοποίηση έργων υποδομής και μεγάλων παρεμβάσεων	Τήρηση χρονοδιαγραμμάτων και παρακολούθηση προόδου υλοποίησης	Αυστηρή τήρηση της νομοθεσίας επίβλεψης, των χρονοδιαγραμμάτων και διαρκής έλεγχος της τήρησης των υποχρεώσεων των αναδόχων από τους Υπεύθυνους έργων των δικαιούχων. Μέσα από την παρακολούθηση η ΔΑ επιδιώκει να αποκτήσει, μέσω της επεξεργασίας στοιχείων της πράξης, γνώση των προβλημάτων που ανακύπτουν κατά την υλοποίησή της, προκειμένου έγκαιρα να αναληφθούν τα κατάλληλα διορθωτικά μέτρα που θα επιτρέψουν την ορθή διαχείρισή της. Κατά τη διαδικασία της παρακολούθησης υλοποίησης της πράξης λαμβάνονται υπόψη, μεταξύ άλλων, και τα αποτελέσματα των διοικητικών επαληθεύσεων των δαπανών, καθώς και των επιτόπιων επαληθεύσεων.	Με επιφυλάξεις	Ομάδα Σχεδιασμού & Αξιολόγησης ΣΒΑΑ ΜΕΘ	01/12/2018	Σημαντική	Κάποιες φορές	Υψηλό	ΟΧΙ
7	Επιχειρησιακός Κίνδυνος: Αδυναμία παρακολούθησης έργων της ΣΑΑ από την Αστική Αρχή	Συνεχής ενημέρωση Αστικής Αρχής για την πορεία του έργου, προσδιορισμός βασικών αρμοδιοτήτων, καθορισμός καθηκόντων, εκπαίδευση προσωπικού	Έκδοση της ΥΑ σχετική με την αναδιάρθρωση της ΕΥΔ, στην οποία προσδιορίζονται οι βασικές αρμοδιότητες και ο αριθμός του προσωπικού. Έκδοση των Περιγραμμάτων Θέσεων Εργασίας (ΠΘΕ), τα οποία περιγράφουν τα καθήκοντα του προσωπικού ανά τυπική θέση εργασίας και ανά μονάδα της ΕΥΔ. Εκπαίδευση του προσωπικού. Συνεργασία Αστικής Αρχής με δικαιούχους και Υπεύθυνους έργων για την ενημέρωση σε σχέση με την πορεία του έργου, διαρκής παρακολούθηση των δεικτών, συνεχής ενημέρωση της Ομάδας Αξιολόγησης για την πορεία υλοποίησης του ΕΠ και για τυχόν προβλήματα, στον προγραμματισμό και	Ικανοποιητική	Ομάδα Σχεδιασμού & Αξιολόγησης ΣΒΑΑ ΜΕΘ	01/12/2018	Μικρή	Σχεδόν ποτέ	Χαμηλό	ΝΑΙ

			υλοποίηση έργων, υποστήριξη της Αστικής Αρχής από σύμβουλο.							
8	Επιχειρησιακός Κίνδυνος: Ελλιπής επικοινωνία Αστικής Αρχής - δικαιούχων	Τυποποίηση επικοινωνίας	Τυποποίηση επικοινωνίας της Αστικής Αρχής με τους δικαιούχους και τους υπεύθυνους έργων με τη διενέργεια τεχνικών συναντήσεων και γραπτής επικοινωνίας (επιστολές, e-mails κλπ).	Ικανοποιητική	Ομάδα Σχεδιασμού & Αξιολόγησης ΣΒΑΑ ΜΕΘ	01/12/2018	Σπάνια	Περιορισμένη/ Ασήμαντη	Χαμηλό	ΝΑΙ

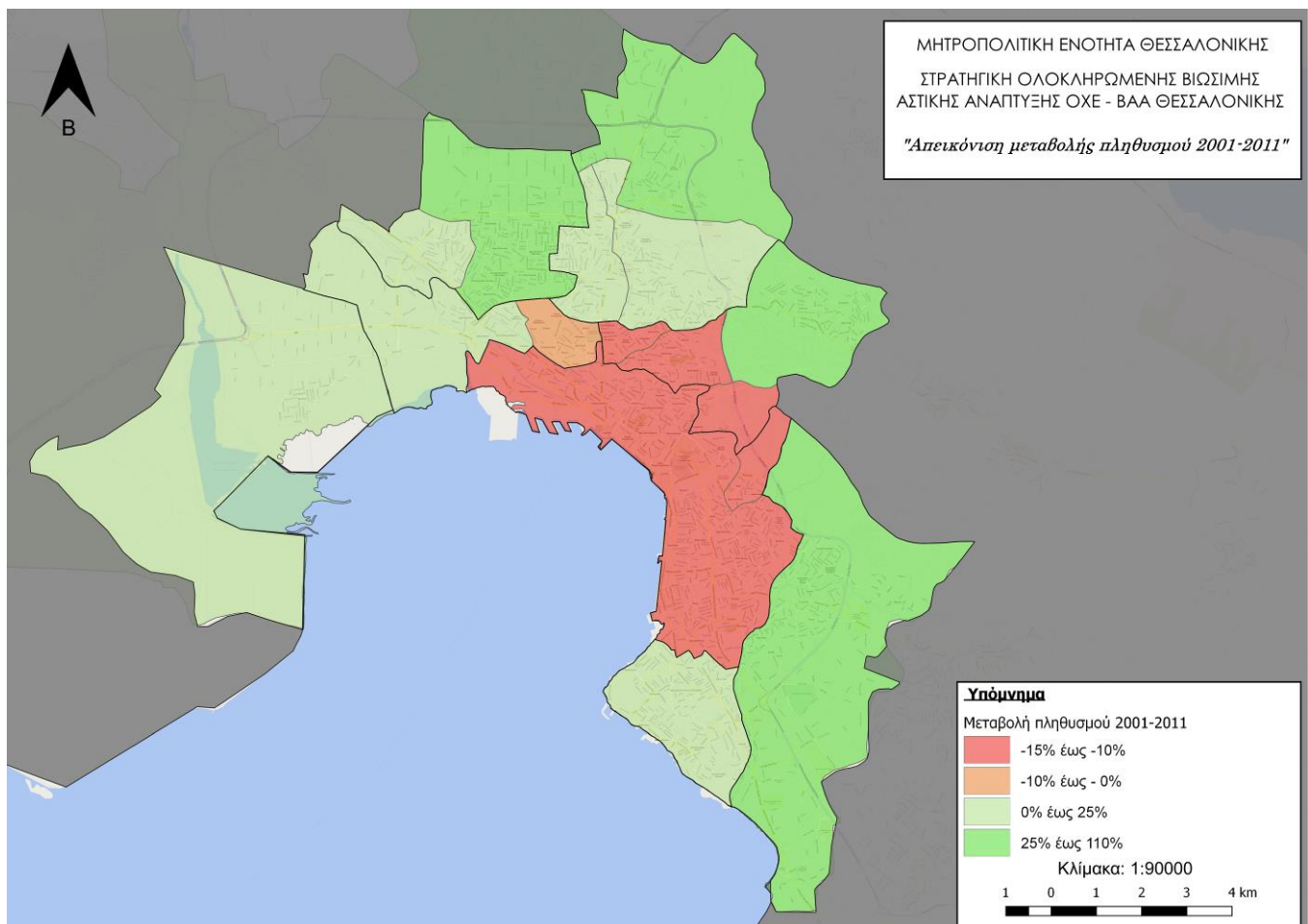
Τελική εκτίμηση κινδύνων μετά την εφαρμογή νέων μέτρων ελέγχου

ΚΩΔΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΚΙΝΔΥΝΟΣ	ΣΧΕΔΙΑΖΟΜΕΝΟ ΝΕΟ ΜΕΤΡΟ ΕΛΕΓΧΟΥ	ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΝΕΟΥ ΜΕΤΡΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	ΗΜ/ΝΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ ΝΕΟΥ ΜΕΤΡΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	ΕΠΙΠΤΩΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΠΙΘΑΝΟΤΗΤΑ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΕΠΙΠΕΔΟ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΑΠΟΔΕΚΤΟ (ΝΑΙ/ ΟΧΙ)
(1)	(2)	(21)	(22)	(23)	(24)	(25)	(26)	(27)
1	Θεσμικός Κίνδυνος: Καθυστέρηση στην έναρξη υλοποίησης της ΣΒΑΑ	Αδυναμία άμεσης αντιμετώπισης του συγκεκριμένου κινδύνου με οποιοδήποτε μέτρο της ΔΑ. Διαρκείς επαφές και επικοινωνίες με λοιπούς φορείς που εμπλέκονται ή επηρεάζουν άμεσα ή έμμεσα τη διαδικασία έναρξης της υλοποίησης της ΣΒΑΑ. Επαφές και με τους Δικαιούχους. Αναπροσαρμογή της Στρατηγικής κατά τη διαδικασία ενδιάμεσης αξιολόγηση για να αντισταθμιστούν τυχόν καθυστερήσεις.	Ομάδα Σχεδιασμού & Αξιολόγησης ΣΒΑΑ ΜΕΘ	10/01/2019	Μικρή	Σχεδόν ποτέ	Χαμηλό	ΝΑΙ
2	Δυσκολίες στην ωρίμανση των μεγάλων παρεμβάσεων	Αναπροσαρμογή της Στρατηγικής κατά τη διαδικασία ενδιάμεσης αξιολόγησης. Πρόβλεψη τεχνικής υποστήριξης δικαιούχων	Ομάδα Σχεδιασμού & Αξιολόγησης ΣΒΑΑ ΜΕΘ	10/01/2019	Περιορισμένη / Ασήμαντη	Σπάνια	Χαμηλό	ΝΑΙ
3	Θεσμικός Κίνδυνος: Καθυστέρηση στη χρηματοδότηση – διάθεση των πόρων του ΠΕΠ	Διαρκείς επαφές και επικοινωνίες με λοιπούς φορείς που εμπλέκονται ή επηρεάζουν άμεσα ή έμμεσα τη διαδικασία χρηματοδότησης. Αναπροσαρμογή της Στρατηγικής κατά τη διαδικασία ενδιάμεσης αξιολόγησης για να αντισταθμιστούν τυχόν καθυστερήσεις.	Ομάδα Σχεδιασμού & Αξιολόγησης ΣΒΑΑ ΜΕΘ	10/01/2019	Μικρή	Σχεδόν ποτέ	Χαμηλό	ΝΑΙ
4	Οικονομικός Κίνδυνος: Συρρίκνωση της οικονομικής δραστηριότητας με κλείσιμο επιχειρήσεων	Αδυναμία άμεσης αντιμετώπισης του συγκεκριμένου κινδύνου με οποιοδήποτε μέτρο της ΔΑ. Διαρκείς επαφές και επικοινωνίες με Δικαιούχους. Αναπροσαρμογή της Στρατηγικής κατά τη διαδικασία ενδιάμεσης αξιολόγησης - εξειδίκευση στοχευμένων προσκλήσεων.	Ομάδα Σχεδιασμού & Αξιολόγησης ΣΒΑΑ ΜΕΘ	10/01/2019	Μικρή	Σχεδόν ποτέ	Χαμηλό	ΝΑΙ
5	Θεσμικός Κίνδυνος: Απόρριψη δαπανών από ελεγκτικούς μηχανισμούς	-	Ομάδα Σχεδιασμού & Αξιολόγησης ΣΒΑΑ ΜΕΘ	10/01/2019	-	-	-	-
6	Τεχνικά προβλήματα στην υλοποίηση έργων υποδομής και μεγάλων παρεμβάσεων	Εάν η ΔΑ διαπιστώνει αποκλίσεις από τους όρους της απόφασης ένταξης ή μη αιτιολογημένες καθυστερήσεις στην υλοποίηση, δύναται να θέσει την πράξη σε καθεστώς επιτήρησης ή να προβεί στην ανάκληση της απόφασης ένταξης.	Ομάδα Σχεδιασμού & Αξιολόγησης ΣΒΑΑ ΜΕΘ	10/01/2019	Μικρή	Σχεδόν ποτέ	Χαμηλό	ΝΑΙ
7	Επιχειρησιακός Κίνδυνος: Αδυναμία παρακολούθησης έργων της ΣΑΑ από την Αστική Αρχή	-	Ομάδα Σχεδιασμού & Αξιολόγησης ΣΒΑΑ ΜΕΘ	10/01/2019	-	-	-	-
8	Επιχειρησιακός Κίνδυνος: Ελλιπής επικοινωνία Αστικής Αρχής - δικαιούχων	-	Ομάδα Σχεδιασμού & Αξιολόγησης ΣΒΑΑ ΜΕΘ	10/01/2019	-	-	-	-

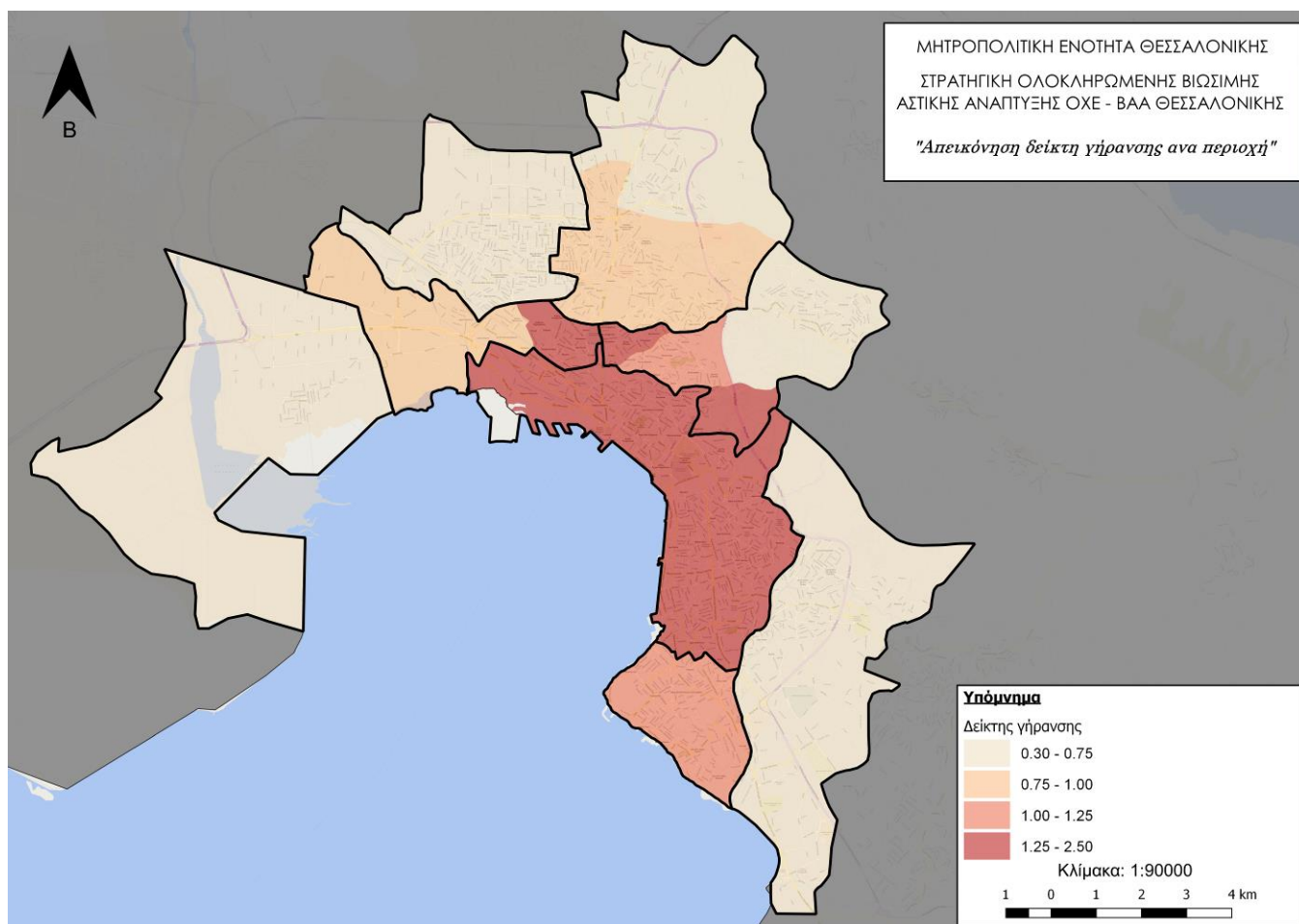
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1 – ΧΑΡΤΕΣ

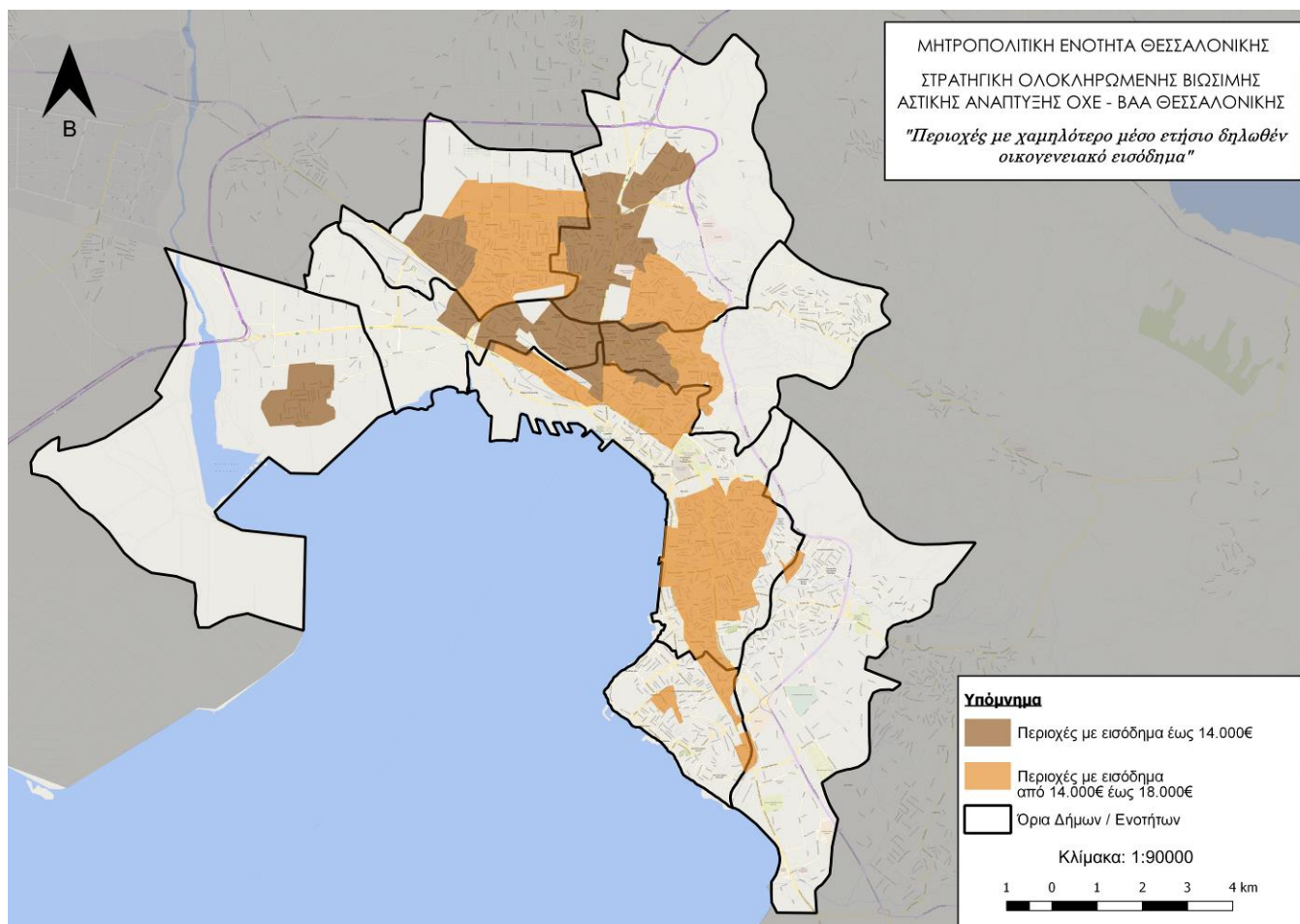
Χάρτης 1: Μεταβολή Πληθυσμού

Χάρτης 2: Δείκτης γήρανσης

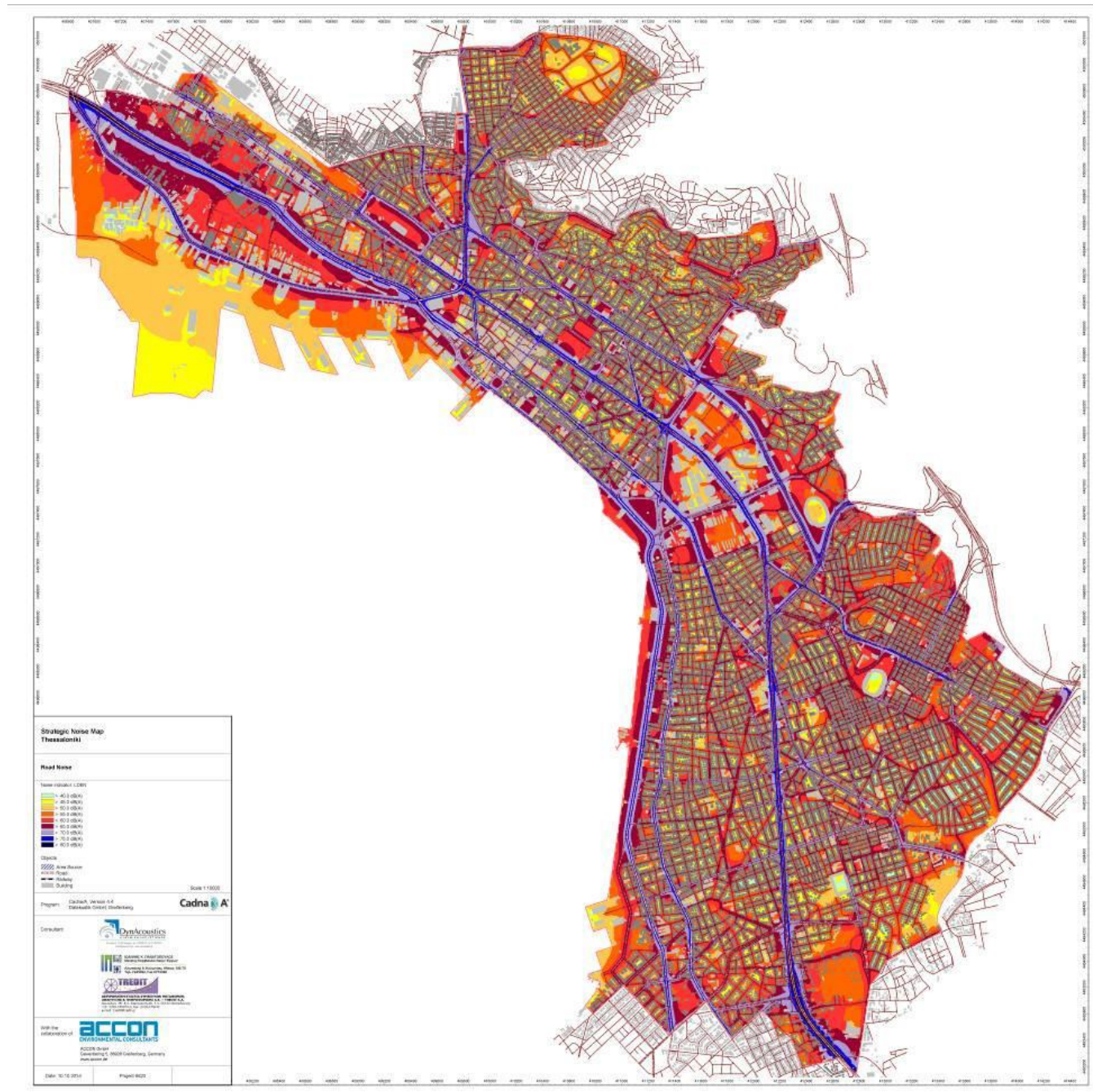

Χάρτης 3: Περιοχές Χαμηλών Εισοδημάτων

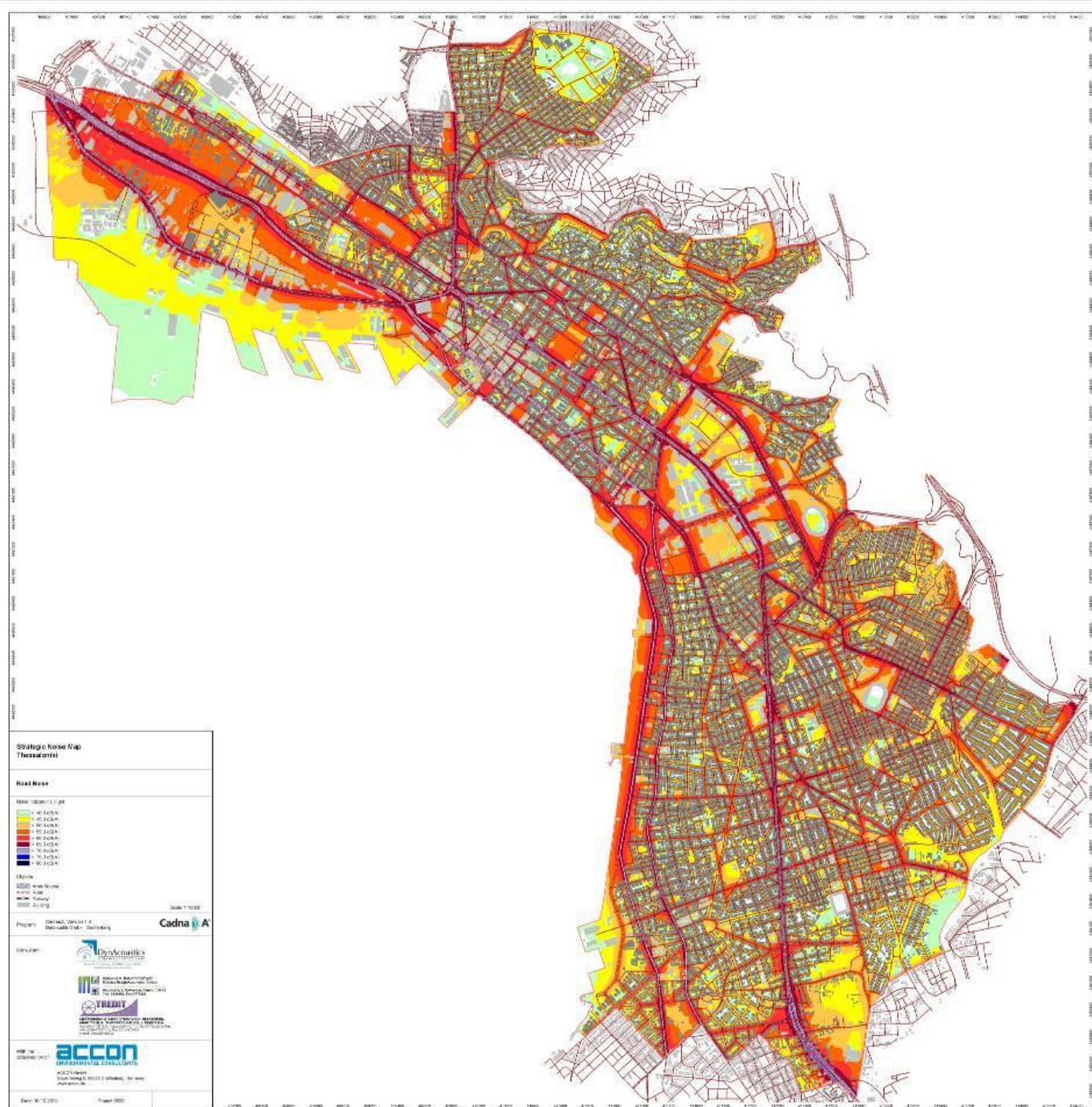

Χάρτης 4: Αστικό δίκτυο μεταφορών (χάρτες κίνησης και θορύβου)

Χάρτης 4.1 24ωρος δείκτης θορύβου L_{den} (ανώτατο όριο 70 dB) Θεσσαλονίκη & Νεάπολη

Χάρτης 4.2 8ωρος νυκτερινός δείκτης L_{night} (ανώτατο όριο 60 dB) Θεσσαλονίκη & Νεάπολη

ΥΠΟΜΟΝΗΜΑ

Όριο Απορρόφησης
Κοιμητικό Μονάδα Π.Ε. Καλαμαριάς

Δείκτης Lden (dB)

35
40
45
50
55
60
65
70
75
80

Δείκτης Lden (dB)

35 - 40
40 - 45
45 - 50
50 - 55
55 - 60
60 - 65
65 - 70
70 - 75
75 - 80
> 80

Πηγή εικόνας υποβάθρου: Google
Στοιχεία συντεταγμένων: ΕΓΙΑ 87

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΥΡΥΒΟΥ, ΔΟΧΕΙΩΝ & ΑΚΤΙΝΟΒΕΛΩΝ

Αρμόδιος Περιφερειακός Θεσμός
στο πλαίσιο εφαρμογής της Οδηγίας
2002/90/ΕΚ για τη Πρωτογενή
Συμμετοχή Αξιολόγησης, Παρακολούθησης
& Έκτασης

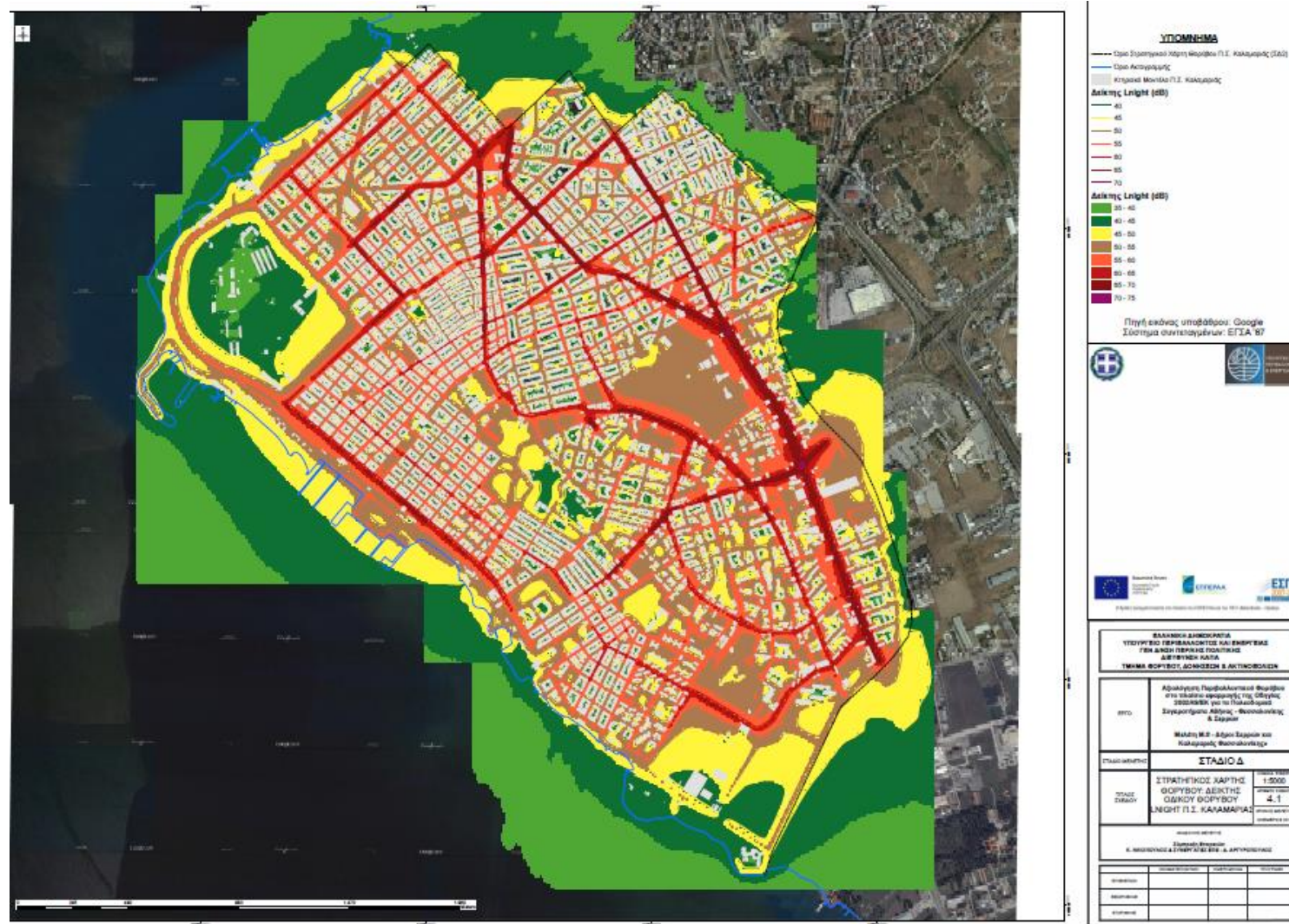
Μελέτη Μ.Ε. - Δήμος Σαλαμίνας και
Κοινοπραξία Θεσσαλονίκης

ΣΤΑΔΙΟ Δ

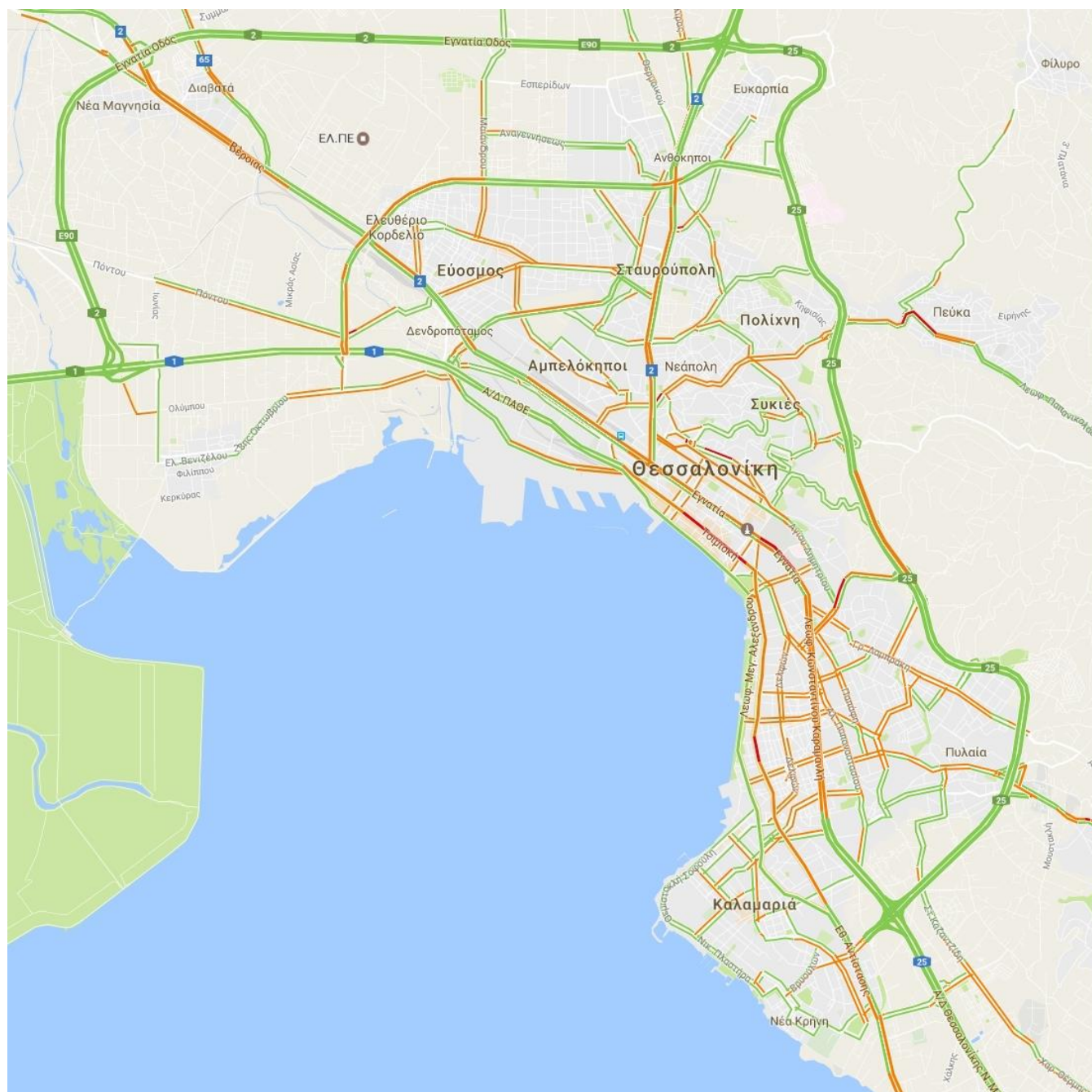
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΧΑΡΤΗΣ
ΘΥΡΥΒΟΥ 2018 ΔΕΙΚΤΗΣ
ΟΔΙΚΟΥ ΘΥΡΥΒΟΥ
Lden Π.Ε. ΚΑΛΑΜΑΡΙΑΣ

ΚΑΛΩΣΒΕΛΤΗΣ
Α. ΜΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΕΠΕ. & ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΑ

Χάρτης 4.4 8ωρος νυκτερινός δείκτης L_{night} (ανώτατο όριο 60 dB) Καλαμαριά

Χάρτης 4.5 Δεδομένα Κίνησης στο βασικό οδικό δίκτυο σε ώρες αιχμής (εφαρμογές google maps, mobithess)

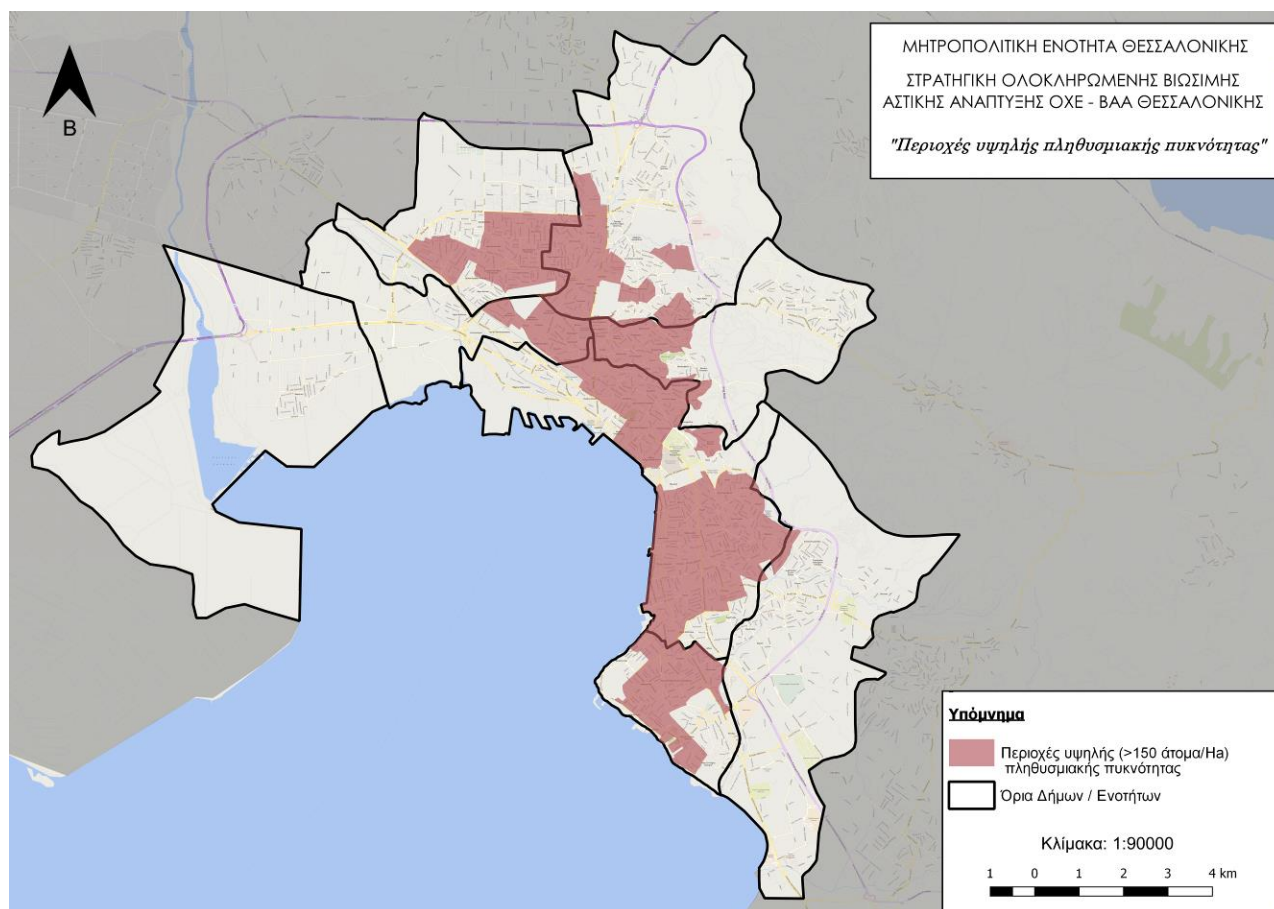

χαμηλοί κυκλοφοριακοί φόρτοι ■ ■ ■ ■ υψηλοί κυκλοφοριακοί φόρτοι (συμφόρηση)

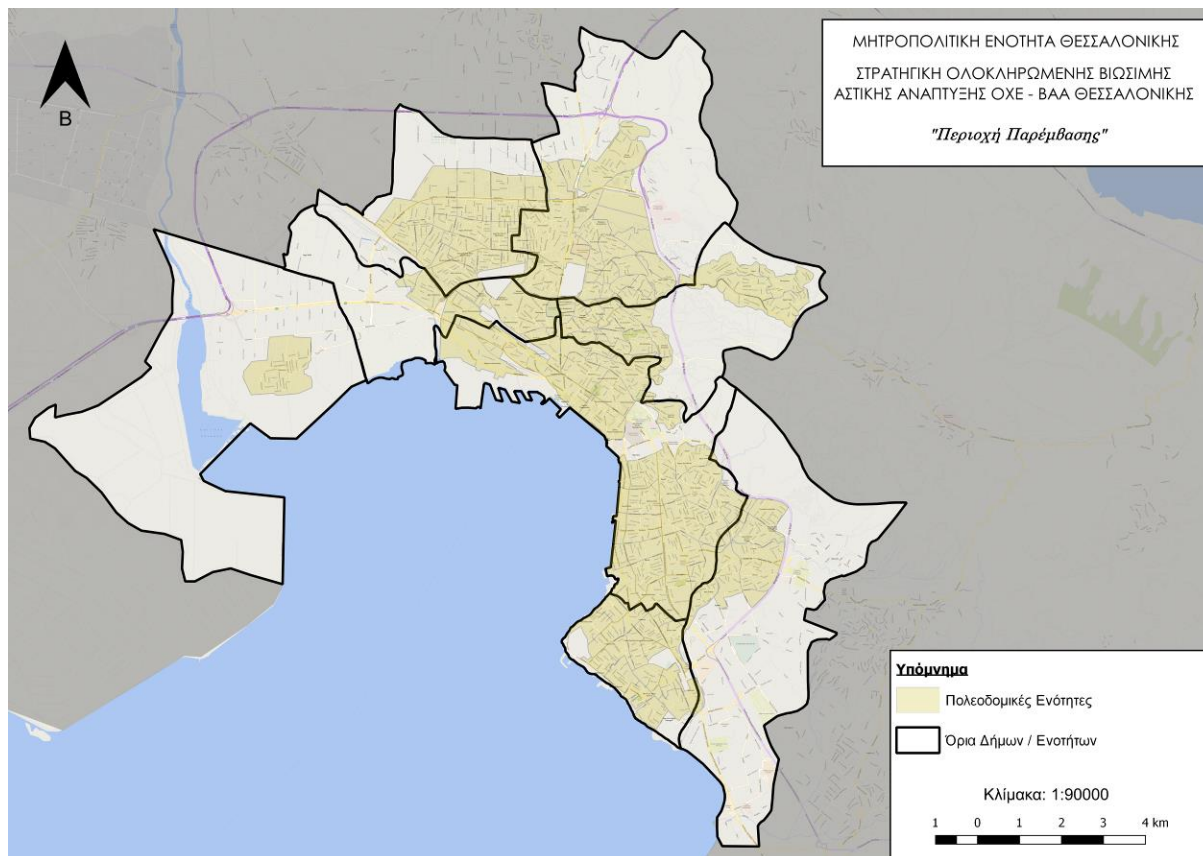
Χάρτης 5: Δίκτυο σταθμών ατμοσφαιρικής ρύπανσης

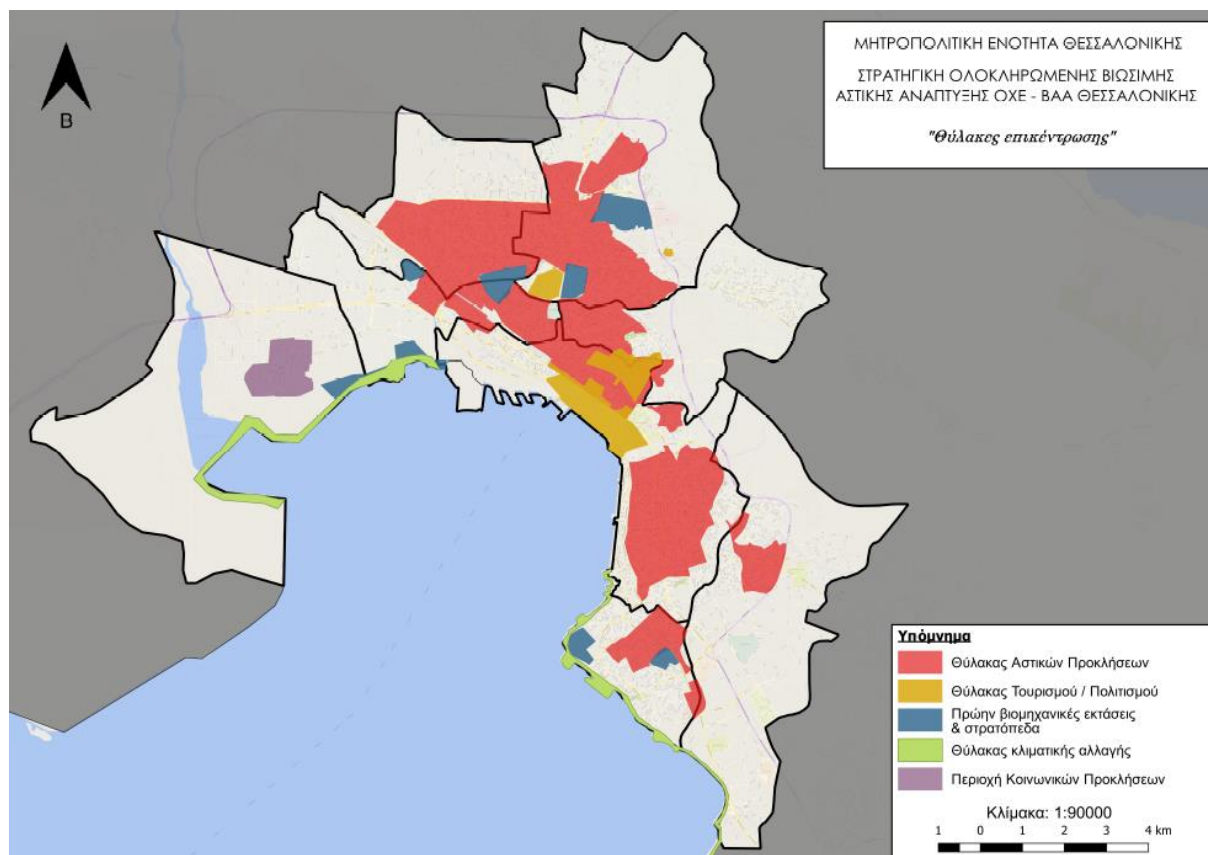
Χάρτης 6: Πληθυσμιακή πυκνότητα

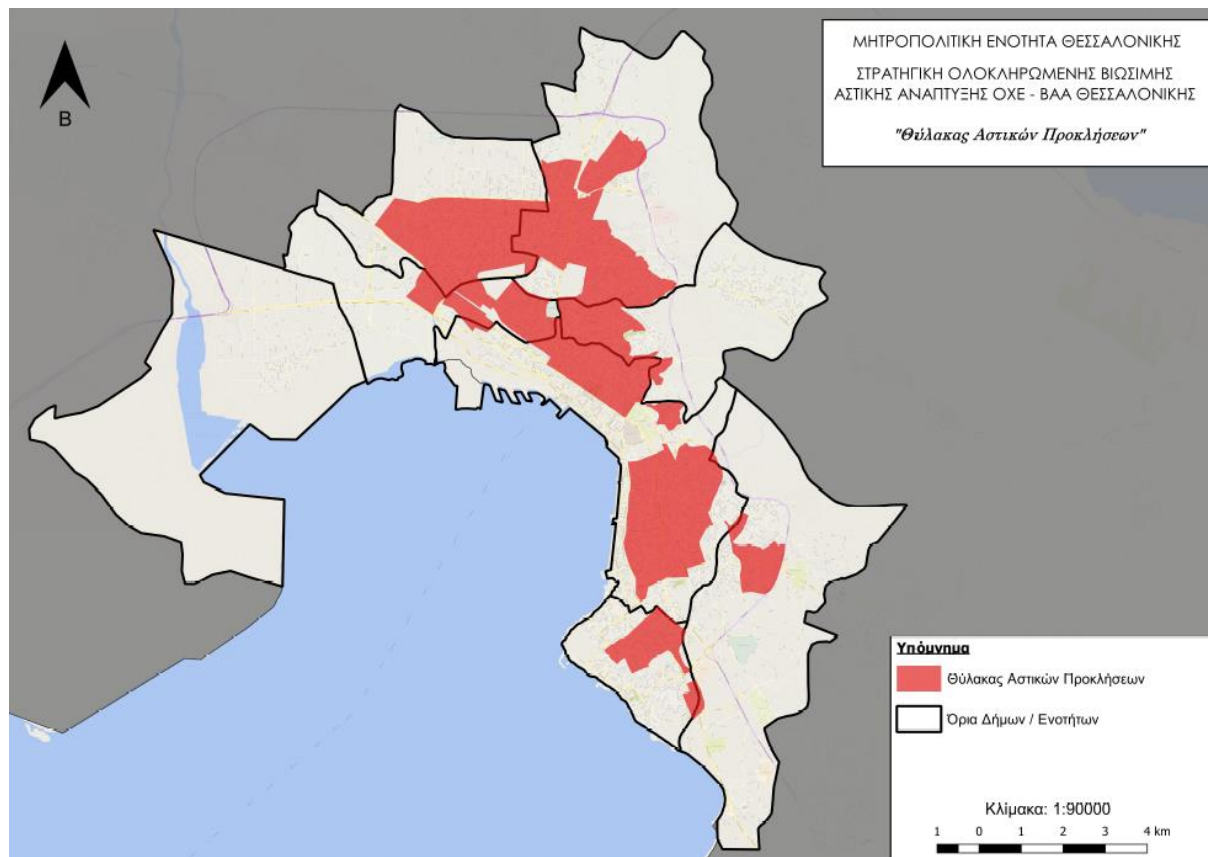
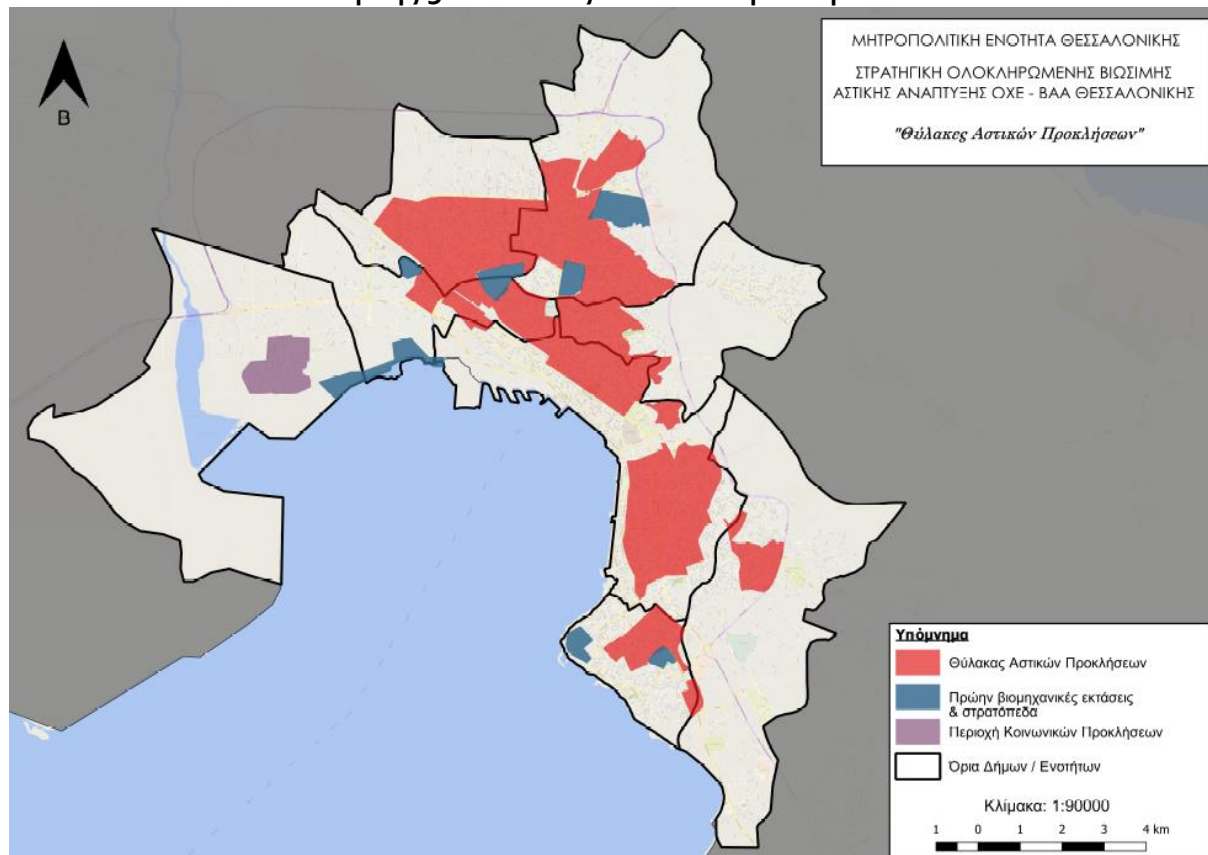
Χάρτης 7: Περιοχή Παρέμβασης

Χάρτης 8 : Θύλακες Επικέντρωσης

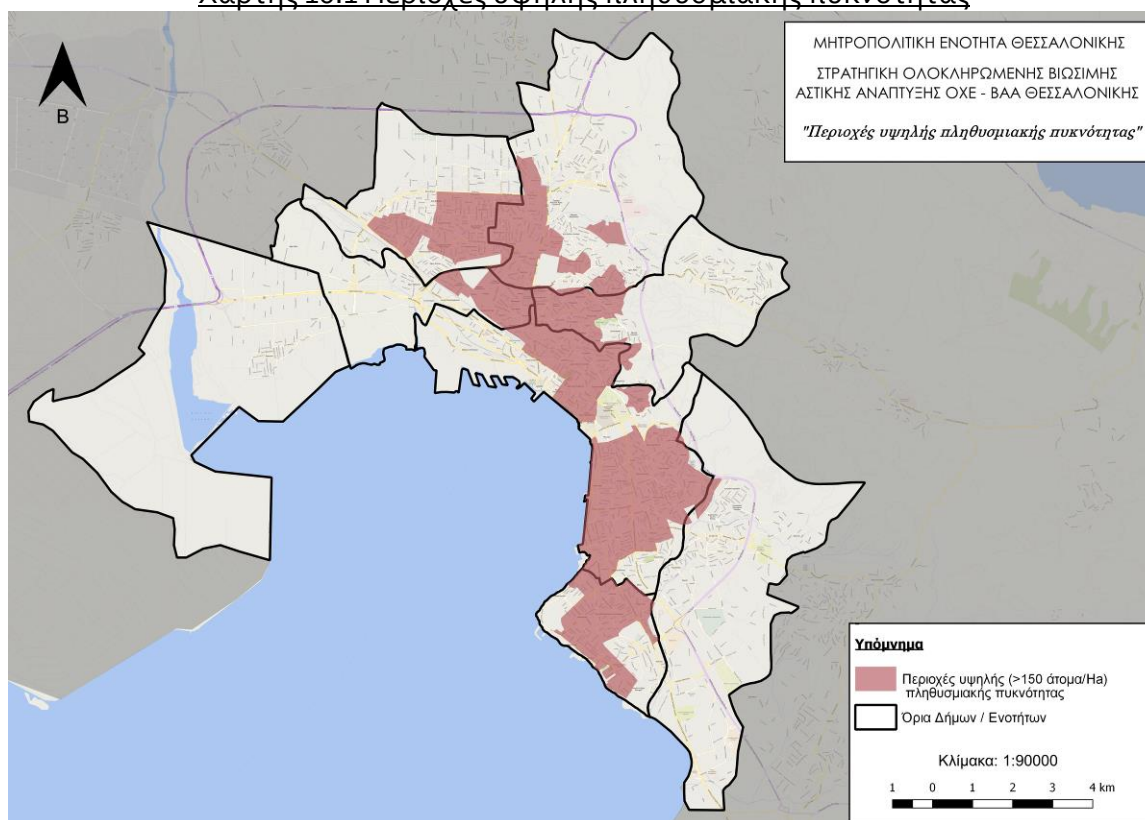

Χάρτης 9 : Θύλακας Αστικών Προκλήσεων

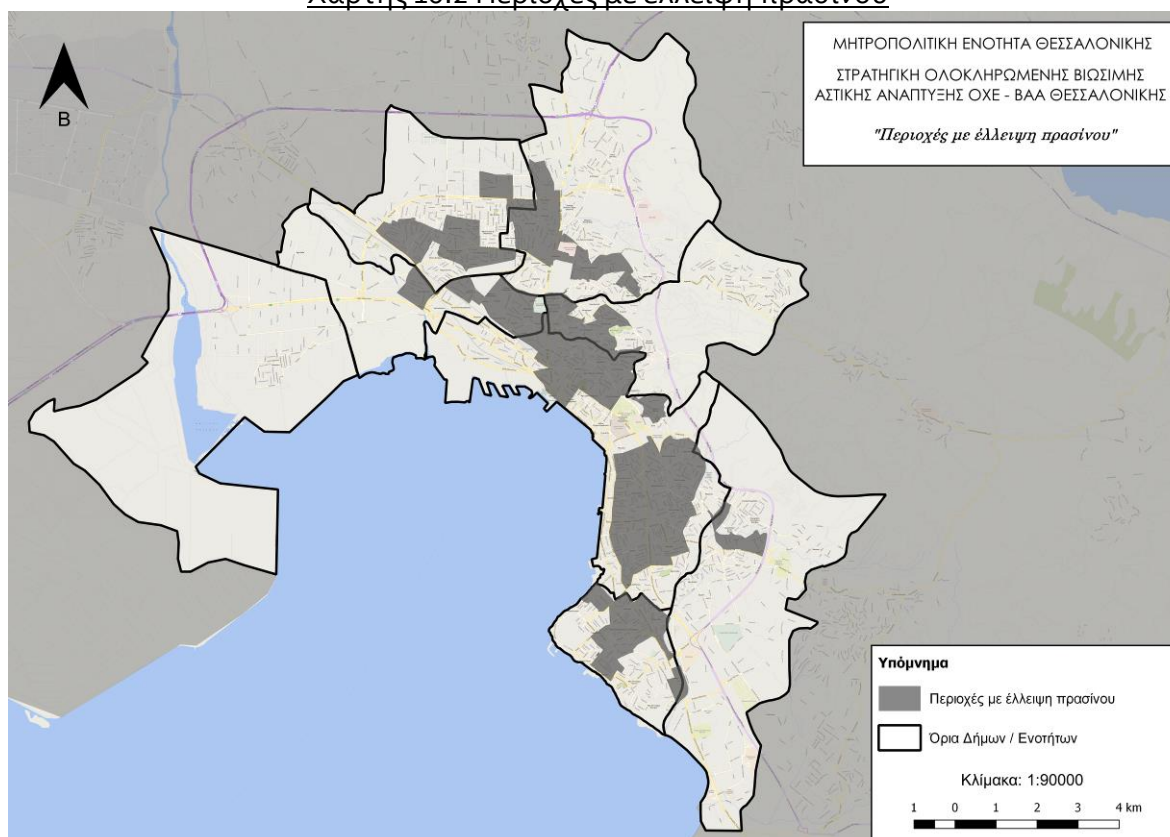

Χάρτης 10 : Εφαρμογή Κριτηρίων για εξειδίκευση Θύλακα Αστικών Προκλήσεων

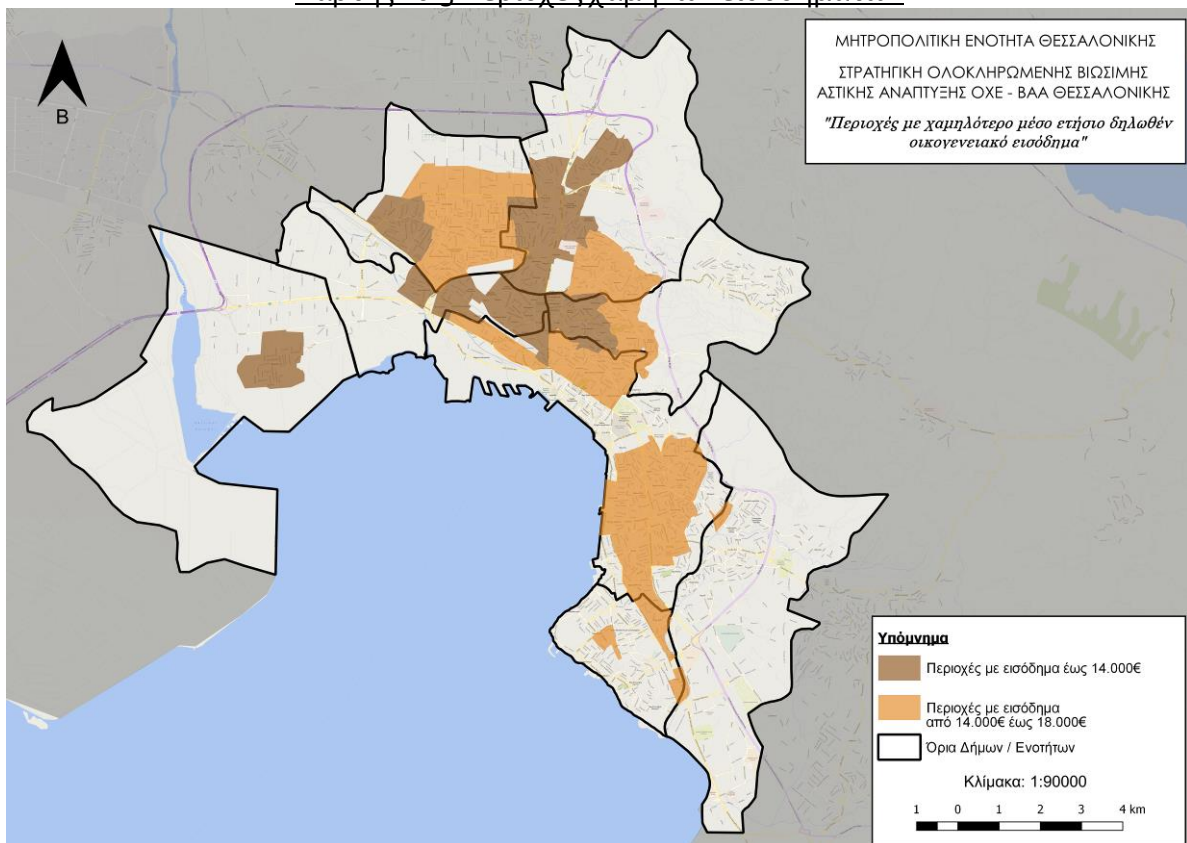
Χάρτης 10.1 Περιοχές υψηλής πληθυσμιακής πυκνότητας

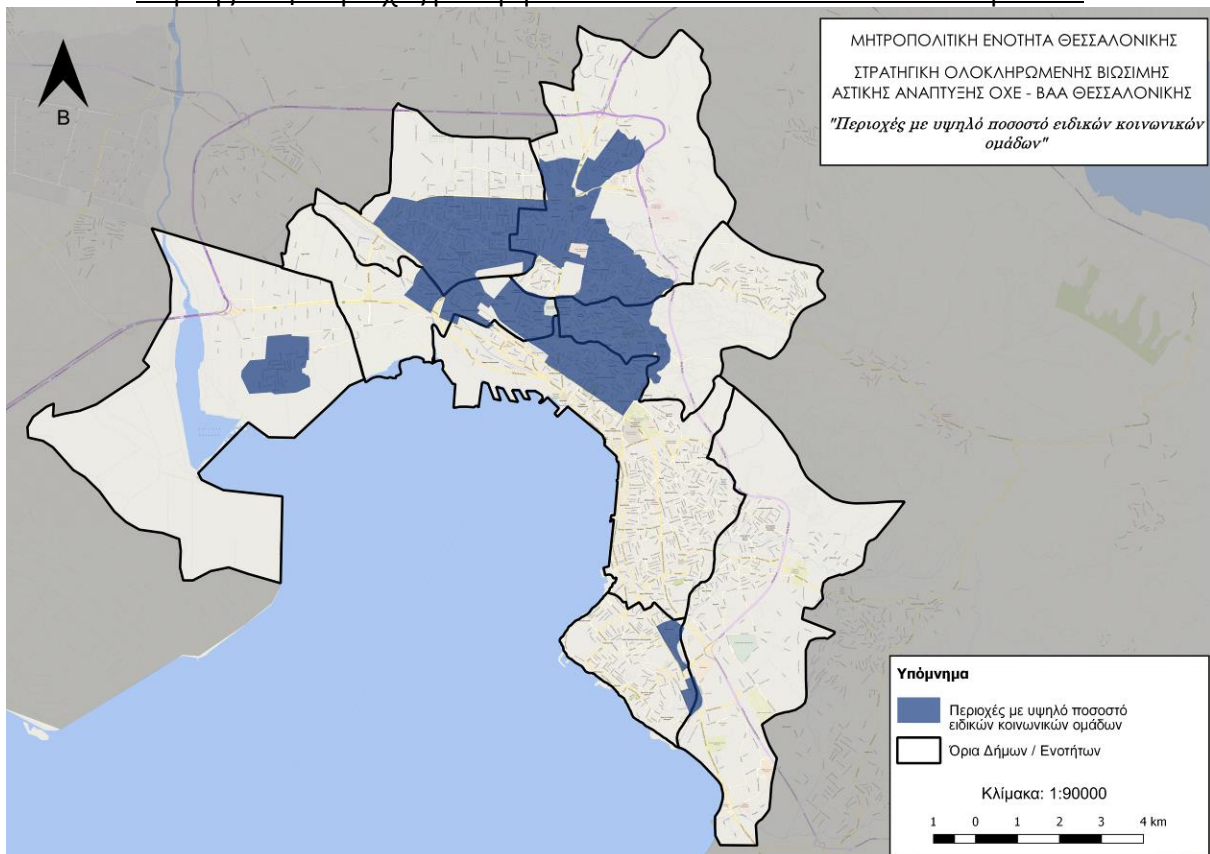
Χάρτης 10.2 Περιοχές με έλλειψη πρασίνου

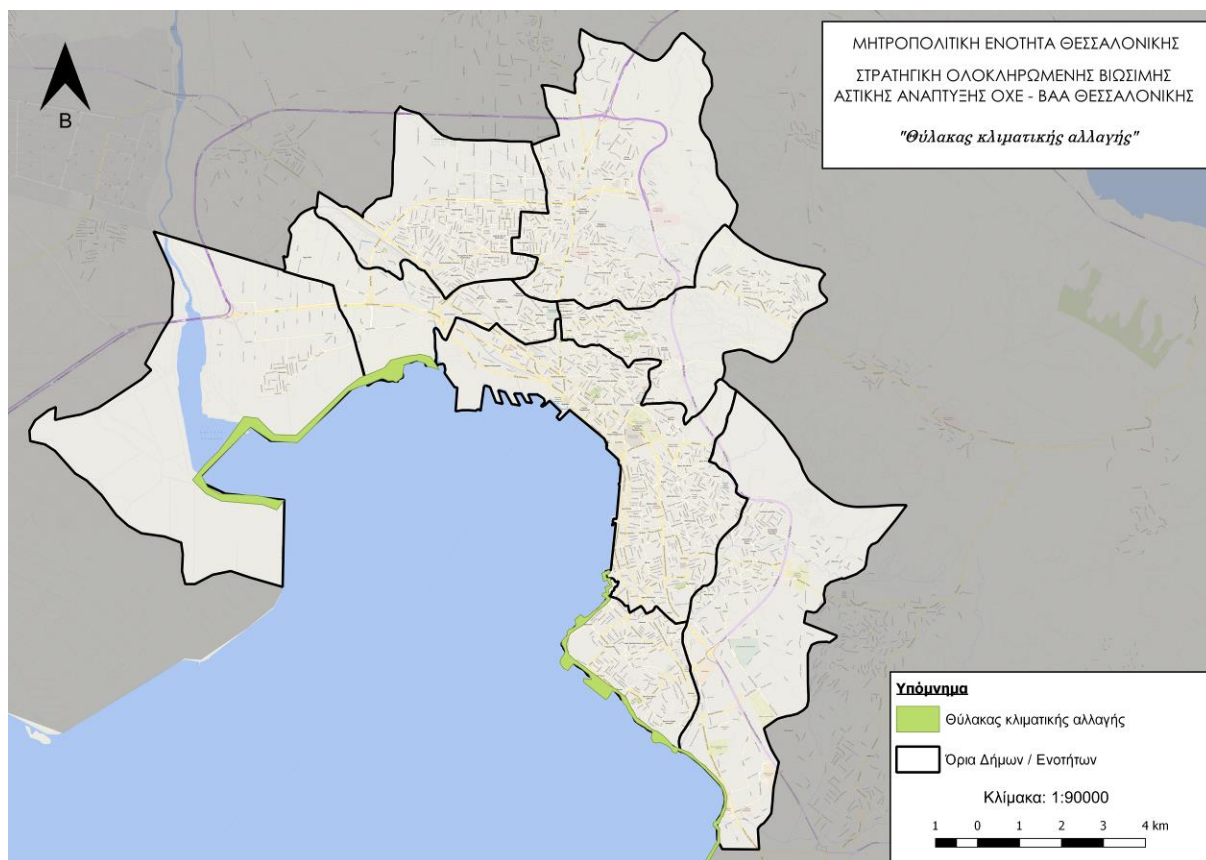
Χάρτης 10.3 Περιοχές χαμηλών εισοδημάτων

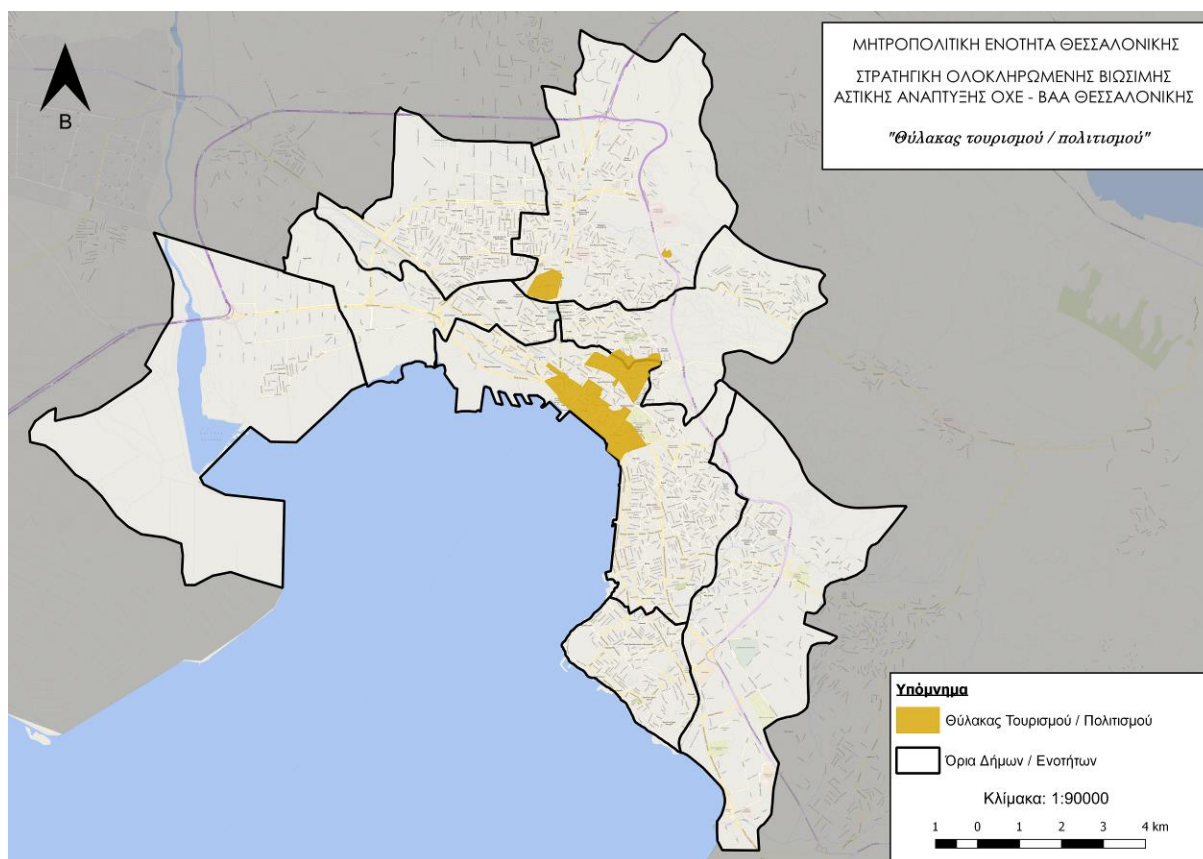
Χάρτης 10.4 Περιοχές με υψηλό ποσοστό ειδικών κοινωνικών ομάδων

Χάρτης 11 : Θύλακας Κλιματικής Αλλαγής

Χάρτης 12 : Θύλακας Τουρισμού - Πολιτισμού

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 – ΕΝΤΥΠΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3 - ΦΕΚ ΝΕΟΥ ΟΕΥ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4 - ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5 – ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΟΜΑΔΑΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6 - ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ / ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΩΝ

Πρακτικά
Παρουσίαση της «Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Βιώσιμης
Αστικής Ανάπτυξης Θεσσαλονίκης»
19^η Ιανουαρίου 2017

1 Εισαγωγή

Η έκθεση αυτή συνοψίζει τα Πρακτικά και τις Δραστηριότητες της παρουσίασης της «Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης Θεσσαλονίκης» που πραγματοποιήθηκε στο στην αίθουσα συνεδριάσεων του περιφερειακού Συμβουλίου Κεντρικής Μακεδονίας την Πέμπτη 19 Ιανουαρίου 2017, στο πλαίσιο της 1^{ης} Συνεδρίασης της Μητροπολιτικής Επιτροπής.

Ο πρόεδρος της Μητροπολιτικής Επιτροπής ξεκίνησε την συνεδρίαση στη 13:00 παρουσιάζοντας συνοπτικά τα πέντε (5) θέματα της Ημερήσιας Διάταξης. Στη 13:40 ολοκληρώθηκε η συζήτηση των τεσσάρων (4) πρώτων θεμάτων που δεν αφορούσαν στην παρουσίαση της «Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης Θεσσαλονίκης». Στη συνέχεια ξεκίνησε η συνεδρίαση που αφορούσε στη Στρατηγική, με εισήγηση της αντιπεριφερειάρχης, κ. Π Πατουλίδου.

1.1 Συμμετέχοντες

(βλ. επισυναπτόμενη Λίστα Συμμετεχόντων)

1.2 Περίληψη βασικών σημείων παρουσίασης

1	Οι 8 Δήμοι που συμμετέχουν κατέθεσαν υπερβολικό αριθμό προτάσεων με υπερτριπλάσιο προϋπολογισμό.
2	Το σύνολο των προτάσεων που υποβλήθηκαν από 25 φορείς (17 φορείς και οχτώ δήμοι) είναι 175, με έναν κατ' εκτίμηση συνολικό προϋπολογισμό 302 εκ. ευρώ, δηλαδή σχεδόν 3,5 φορές τον προϋπολογισμό της ΟΧΕ. Επίσης, 23 έργα προτάθηκαν χωρίς προϋπολογισμό.
3	Οι Δήμοι έχουν υποβάλει σχεδόν 130 προτάσεις με κατ' εκτίμηση προϋπολογισμό 279,5 εκ. ευρώ. Ορισμένοι Δήμοι πρότείνουν στοχευμένες παρεμβάσεις, ενώ άλλοι πρότείνουν ουσιαστικά όλο ή το μεγαλύτερο μέρος από τα Επιχειρησιακά τους Προγράμματα.
4	Σε 59 προτάσεις δεν υπάρχει αναλυτική περιγραφή, ώστε να μπορέσουν να αξιολογηθούν.
5	Άλλοι φορείς εκτός των δήμων (συνολικά 17) υπέβαλαν προτάσεις συνολικού προϋπολογισμού περίπου 22,4 εκ. ευρώ.
6	Σε σύγκριση με την κατανομή των πόρων για την ΟΧΕ στο ΠΕΠ, σε άλλα Πεδία Παρέμβασης μένουν πόροι χωρίς προτάσεις και Πεδία όπου οι προτάσεις ξεπερνούν έως και δέκα φορές τους διαθέσιμους πόρους.
7	Οι πέντε βασικές προκλήσεις των αστικών περιοχών λόγω της κρίσης, που θα αντιμετωπίσει η Στρατηγική είναι: οικονομικές, κοινωνικές, δημογραφικές, περιβαλλοντικές και κλιματικής αλλαγής.
8	Με την ολοκλήρωση της Στρατηγικής οι φιλόδοξοι στόχοι της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας είναι: <ul style="list-style-type: none">• Μια Θεσσαλονίκη, ανταγωνιστική και καινοτόμα• Μια Θεσσαλονίκη, που θα έχει επανακαθορίσει της ταυτότητας της• Μια Θεσσαλονίκη, αεικίνητη και βιώσιμη• Μια Θεσσαλονίκη, πράσινη• Μια Θεσσαλονίκη, συμμετοχική• Μια Θεσσαλονίκη, λειτουργική αποτελεσματική

2 Πρακτικά

2.1 Ημερήσια Διάταξη

1. Προσέλευση - Χαιρετισμοί
2. ΘΕΜΑ 1ο: «Ορισμός εκπροσώπου και αντικαταστάτη του για τη συγκρότηση γνωμοδοτικής επιτροπής για θέματα 'ανέλκυσης – απομάκρυνσης ή εξουδετέρωσης ναυαγίων – επικίνδυνων/επιβλαβών πλοίων εκτός λιμένος του Κεντρικού Λιμεναρχείου Θεσσαλονίκης για το έτος 2017», Εισηγήτρια: κ. Π. Πατουλίδου, Αντιπεριφερειάρχης Μ.Ε.Θ.

3. ΘΕΜΑ 2ο: «Ορισμός εκπροσώπου και αντικαταστάτη του για τη συγκρότηση γνωμοδοτικής επιτροπής για θέματα "ανέλευσης – απομάκρυνσης ή εξουδετέρωσης ναυαγίων ή επικίνδυνων/επιβλαβών πλοίων περιοχής δικαιοδοσίας του Κεντρικού Λιμεναρχείου Θεσσαλονίκης για το έτος 2017», Εισηγήτρια: κ. Π. Πατουλίδου, Αντιπεριφερειάρχης Μ.Ε.Θ.
4. ΘΕΜΑ 3ο: «Ορισμός εκπροσώπου και αντικαταστάτη του για τη συγκρότηση Επιτροπής χαρακτηρισμού των παραλιακών χώρων ως πολυσύχναστων σύμφωνα με το Προεδρικό διάταγμα 23/2000 "Καθορισμός υποχρεωτικής προσλήψεως ναυαγοσώστη σε οργανωμένες ή μη παραλίες, για την προστασία των λουομένων στο θαλάσσιο χώρο" (ΦΕΚ 18Α/2000) για το έτος 2017 – Κεντρικό Λιμεναρχείο Θεσσαλονίκης», Εισηγήτρια: κ. Π. Πατουλίδου, Αντιπεριφερειάρχης Μ.Ε.Θ.
5. ΘΕΜΑ 4ο: «Γνωμοδότηση για την περιβαλλοντική αδειοδότηση της δραστηριότητας «Μονάδα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από βιορευστά, ισχύος 100 KW» της εταιρίας με την επωνυμία "ΝΕΕΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ Μ.Ε.Π.Ε." και διακριτικό τίτλο "FACTORY GROUP Μ.Ε.Π.Ε.", σε αγροτεμάχιο στην εκτός σχεδίου περιοχή της Περιστεράς, της Δημοτικής Ενότητας Βασιλικών του Δήμου Θέρμης, Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης, Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας» (Από αναβολή), Εισηγήτρια: κ. Π. Πατουλίδου, Αντιπεριφερειάρχης Μ.Ε.Θ.
6. ΘΕΜΑ 5ο: «Παρουσίαση της "Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης Θεσσαλονίκης"», Εισηγήτρια: κ. Π. Πατουλίδου, Αντιπεριφερειάρχης Μ.Ε.Θ.
7. Συζήτηση

2.2 Προσέλευση - Χαιρετισμοί

Τη συνάντηση άνοιξε με χαιρετισμό η Αντιπεριφερειάρχης Μ.Ε.Θ, κ. Π. Πατουλίδου, η οποία στη συνέχεια έδωσε το λόγο στον Πρόεδρο της Μητροπολιτικής Επιτροπής, κ Β. Κανάκα, ο οποίος παρουσίασε το πρόγραμμα της ημερήσιας διάταξης και στη συνέχεια συντόνισε την συζήτηση σχετικά με τη Στρατηγική Ολοκληρωμένης Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης Θεσσαλονίκης.

2.3 Παρουσίαση της Στρατηγική Ολοκληρωμένης Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης Θεσσαλονίκης

Ο κ. Παύλος Κράβαρης, παρουσίασε για λογαριασμό της εταιρείας LEVER A.E. (που έχει αναλάβει το έργο Συμβούλου της ΜΕΘ για την κατάρτιση της ΣΑΑ) τη Στρατηγική Ολοκληρωμένης Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης Θεσσαλονίκης. Η παρουσίαση διακρίθηκε σε δύο (2) φάσεις: Η πρώτη φάση αφορούσε στην παρουσίαση της Στρατηγικής και συγκεκριμένα στην παρουσίαση της υφιστάμενης κατάστασης, των προκλήσεων και των αναγκών των Δήμων που συμμετέχουν και τέλος στους Άξονες Προτεραιότητας και στους Ειδικούς Στόχους που έχουν τεθεί με τη Στρατηγική. Η δεύτερη φάση αφορούσε στην παρουσίαση των έργων που υποβλήθηκαν.

Συγκεκριμένα το πλαίσιο της **Α' Φάσης**:

Α) Έγινε παρουσίαση της περιοχής παρέμβασης: 8 Δήμοι της Μητροπολιτικής περιοχής (Θεσσαλονίκης, Καλαμαριάς, Αμπελοκήπων – Μενεμένης, Νεάπολης – Συκεών, Πυλαίας – Χορτιάτη, Δέλτα, Παύλου Μελά και Κορδελιού – Ευόσμου).

Β) Παρουσιάστηκαν οι προκλήσεις και τα προβλήματα που καλείται να αντιμετωπίσει η Στρατηγική:

Προκλήσεις:

- Οικονομικές: με την κατάρρευση και το κλείσιμο επιχειρήσεων.
- Κοινωνικές: με την ανεργία, τη μείωση εισοδήματος, τον αποκλεισμό κοινωνικών ομάδων.
- Δημογραφικές: με τη γήρανση του πληθυσμού.
- Περιβαλλοντικές: με την άναρχη οικοδόμηση, τη μείωση των χώρων πρασίνου και το κυκλοφοριακό πρόβλημα).
- Κλιματικής αλλαγής: με τη σπατάλη ενέργειας και τον υψηλό κίνδυνο φυσικών καταστροφών.

Προβλήματα:

- Έντονη οικονομική συρρίκνωση και απο-παραγωγικοποίηση ήδη από τη δεκαετία του 1990.

- Μείωση του εισοδήματος στην πόλη με ρυθμό διπλάσιο από ό,τι σε όλη την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας.
- Σχετική στασιμότητα του συνολικού αστικού πληθυσμού.
- Απογύμνωση των κεντρικών περιοχών από οικονομική δραστηριότητα.
- Μη επίτευξη του από το 1989 στρατηγικού μας στόχου για «ενίσχυση του διεθνούς ρόλου της πόλης»
- Υψηλός κίνδυνος περιθωριοποίησης της πόλης σε μια περίοδο οξύτατου ανταγωνισμού μεταξύ μητροπόλεων.
- Κτιριακό απόθεμα γερασμένο και συχνά ανίκανο να παράσχει αξιοπρεπή διαβίωση στον πληθυσμό ή να υποστηρίξει τις οικονομικές δραστηριότητες.
- Πυκνότητα δόμησης που καθιστά εξαιρετικά δύσκολη την προστασία έναντι της κλιματικής αλλαγής και φυσικά τη βιώσιμη κινητικότητα.
- Δίκτυο πρασίνου απογοητευτικό, που δεν μπορεί να αποτρέψει το φαινόμενο της αστικής «θερμικής νησίδας».
- Κυκλοφοριακό πρόβλημα γιγαντιαίων διαστάσεων.
- Διάσπαρτες αναπλάσεις, που συχνότατα δε συνδέονται με τα οικονομικά και τα κυκλοφοριακά χαρακτηριστικά των περιοχών.
- Αναξιοποίητο απόθεμα κτιρίων και γηπέδων δημόσιας ή δημοτικής ιδιοκτησίας.

Γ) Οι φιλόδοξοι στόχοι που αναμένεται να επιτευχθούν με την ολοκλήρωση της στρατηγικής είναι:

- Μια Θεσσαλονίκη, ανταγωνιστική και καινοτόμα: Να υποστηρίξει την επιχειρηματικότητα και να προσελκύσει νέες επιχειρήσεις, να συνδέει τη ζήτηση με την προσφορά εργασίας, να προωθεί την εκπαίδευση και απόκτηση δεξιοτήτων των ανθρώπινων πόρων της, να προσελκύει έρευνα, καινοτομία και δημιουργική δραστηριότητα κινητοποιώντας ιδιωτικούς πόρους.
- Μια Θεσσαλονίκη, που θα έχει επανακαθορίσει της ταυτότητας της: Να αναδείξει την πόλη σε τουριστικό προορισμό με βάση τον πολιτισμό.
- Μια Θεσσαλονίκη, αεικίνητη και βιώσιμη: Να προσφέρει καλύτερο, βιώσιμο περιβάλλον ζωής και εργασίας στους κατοίκους της, ιδίως στις πιο υποβαθμισμένες περιοχές και στις πιο ευάλωτες κοινωνικές και δημογραφικές ομάδες.
- Μια Θεσσαλονίκη, πράσινη: Με βελτίωση του αστικού μικροκλίματος, βελτίωση του φυσικού περιβάλλοντος και της βιώσιμης αστικής κινητικότητας.
- Μια Θεσσαλονίκη, συμμετοχική: Για να αντιμετωπίσει τις άμεσες συνέπειες της κρίσης και να ενσωματώσει τις μειονεκτούσες ομάδες, να ενισχύσει την κοινωνική οικονομία και να επιτύχει τη δημογραφική αναζωογόνηση της.
- Μια Θεσσαλονίκη, λειτουργική αποτελεσματική: Με εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας της διοίκησης και εκσυγχρονισμό της οργάνωσης των τοπικών λειτουργιών, κινητοποίηση ιδιωτικών πόρων, προώθηση της ολοκληρωμένης αστικής διακυβέρνησης και των μητροπολιτικών συνεργιών.

Δ) Οι Άξονες Προτεραιότητας και οι Ειδικόί Στόχοι που προτάθηκαν είναι οι εξής:

1. Θεσσαλονίκη ανταγωνιστική και καινοτόμα

- 1.1. Υποστήριξη της επιχειρηματικότητας και προσέλκυση επιχειρήσεων
- 1.2. Σύνδεση ζήτησης και προσφοράς εργασίας
- 1.3. Εκπαίδευση και απόκτηση δεξιοτήτων
- 1.4. Προσέλκυση Έρευνας, Καινοτομίας και δημιουργικής δραστηριότητας
- 1.5. Ανάδειξη της πόλης ως τουριστικού προορισμού με βάση τον πολιτισμό

2. Θεσσαλονίκη συνεκτική

- 2.1. Ανακούφιση άμεσων συνεπειών της κρίσης και ενσωμάτωση μειονεκτουσών ομάδων
- 2.2. Ενίσχυση της κοινωνικής οικονομίας
- 2.3. Δημογραφική αναζωογόνηση

3. Θεσσαλονίκη πράσινη και ανθεκτική

- 3.1. Βελτίωση του φυσικού περιβάλλοντος
- 3.2. Βελτίωση του αστικού μικροκλίματος
- 3.3. Ενίσχυση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας

4. Θεσσαλονίκη αποτελεσματική

- 4.1. Εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας της διοίκησης και εκσυγχρονισμός της οργάνωσης των τοπικών λειτουργιών
- 4.2. Κινητοποίηση ιδιωτικών πόρων
- 4.3. Προώθηση της ολοκληρωμένης αστικής διακυβέρνησης και των μητροπολιτικών συνεργιών

Ε) Επιπλέον παρουσιάστηκε η συνάφεια της Στρατηγικής με Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα και Περιφερειακές Στρατηγικές.

Στο πλαίσιο της **Β' Φάσης** της παρουσίασης έγινε η παρουσίαση των έργων που υποβλήθηκαν. Τα συμπεράσματα ήταν τα εξής:

Μεγάλο αριθμό προτάσεων με υπερτριπλάσιο προϋπολογισμό κατέθεσαν οι 8 Δήμοι που συμμετέχουν και οι τοπικοί φορείς. Με την πλειοψηφία των προτάσεων να αφορά έργα των Δήμων.

Ενδεικτικό προφανώς από τη μια των μεγάλων αναγκών που υπάρχουν και της γενικότερης υποβάθμισης του πολεοδομικού συγκροτήματος, με τα μεγάλα του προβλήματα, αλλά από την άλλη και της προσπάθειας των δήμων που υπερέβαλαν προκειμένου να αντλήσουν εξαιρετικά μεγάλα ποσά.

Είναι χαρακτηριστική η παρατήρηση των μελετητών του σχεδίου ότι οι προτάσεις που υπέβαλαν οι δήμοι και φορείς έχουν χαμηλό βαθμό ωριμότητας, δεν περιλαμβάνουν όλους τους θύλακες επικέντρωσης ανά περιοχή, πολλά έργα αφορούν σε μη επιλέξιμα πεδία, υπάρχει έλλειψη διαδημοτικού χαρακτήρα, ενώ 73 προτάσεις έχουν ελλείψεις σε βασικά στοιχεία (από την περιγραφή μέχρι τον προϋπολογισμό και την ωριμότητα).

Το σύνολο των προτάσεων που υποβλήθηκαν από 25 φορείς (17 φορείς και οχτώ δήμοι) είναι 175, με έναν κατ' εκτίμηση συνολικό προϋπολογισμό 302 εκ. ευρώ, δηλαδή σχεδόν 3,5 φορές τον προϋπολογισμό της ΟΧΕ. Επίσης, 23 έργα προτάθηκαν χωρίς προϋπολογισμό.

Μόνο οι Δήμοι έχουν κάνει σχεδόν 130 προτάσεις με κατ' εκτίμηση προϋπολογισμό 279,5 εκ. ευρώ. Ορισμένοι Δήμοι πρότειναν στοχευμένες παρεμβάσεις, ενώ άλλοι πρότειναν ουσιαστικά όλο ή το μεγαλύτερο μέρος από τα Επιχειρησιακά τους Προγράμματα. Έτσι, υπάρχουν Δήμοι με μεγάλο πληθυσμό και οξυμένα προβλήματα που περιορίστηκαν σε 4 έως 13 έργα κόστους 9 έως 18 εκ. ευρώ και άλλοι Δήμοι που πρότειναν 13 έως 47 έργα κόστους 37 έως 106 εκ. ευρώ.

Σε 59 προτάσεις δεν υπάρχει αναλυτική περιγραφή τους, ώστε να μπορέσουν να αξιολογηθούν. Οι άλλοι φορείς εκτός των δήμων (συνολικά 17) υπέβαλαν προτάσεις συνολικού προϋπολογισμού περίπου 22,4 εκ. ευρώ. Οι φορείς που υπέβαλαν προτάσεις είναι: Αθλητικός Όμιλος «Αρίων», Αμερικανική Γεωργική Σχολή, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (Τμήμα Φυσικής Αγωγής και Εργαστήριο Μετάδοσης Θερμότητας και Περιβαλλοντικής Μηχανικής), Σύλλογος Συμπάρστασης σε Άτομα με Προβλήματα Εθισμού «ΑΡΩΓΗ 12+», ΑΤΕΙ Θεσσαλονίκης, ΔΕΘ – HELEXPO, Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία, Μουσείο (ΟΣΕ), Ιερά Μητρόπολη Νεαπόλεως και Σταυρουπόλεως, Ιστιοπλοϊκός Όμιλος Θεσσαλονίκης, Ναυτικός Όμιλος Θεσσαλονίκης, Οργανισμός Κατά των Ναρκωτικών (ΟΚΑΝΑ), Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, Σύνδεσμος Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος (ΣΒΒΕ), Κέντρο Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Οικονομικού Δικαίου (ΚΔΕΟΔ), ΤΕΕ/ΤΚΜ, Τεχνόπολη Θεσσαλονίκης Α.Ε.

Σε σύγκριση με την κατανομή των πόρων για την ΟΧΕ στο ΠΕΠ, σε άλλα Πεδία Παρέμβασης μένουν πόροι χωρίς προτάσεις και Πεδία όπου οι προτάσεις ξεπερνούν έως και δέκα φορές τους διαθέσιμους πόρους.

Τα έργα που προτάθηκαν κατηγοριοποιήθηκαν σε οχτώ τομείς:

1. Αστικής αναβάθμισης.
2. Βιώσιμης κινητικότητας.
3. Εκσυγχρονισμού δημόσιου τομέα.
4. Καινοτομίας και επιχειρηματικότητας.
5. Πράσινης ανάπτυξης.
6. Προστασίας από κινδύνους.
7. Προώθησης πολιτισμού και τουρισμού.
8. Κοινωνικού χαρακτήρα – Πρόνοιας.

Ανά δήμο οι προτάσεις για έργα που υποβλήθηκαν είναι:

-Δήμος Αμπελοκήπων – Μενεμένης: Πρότεινε 5 έργα, με προϋπολογισμό 17,3 εκ. ευρώ. Πρόκειται για 2 έργα αστικής αναβάθμισης και 3 βιώσιμης κινητικότητας.

-Δήμος Θεσσαλονίκης: Πρότεινε 47 έργα, με προϋπολογισμό 61,8 εκ. ευρώ. Πρόκειται για 8 έργα αστικής αναβάθμισης, 5 βιώσιμης κινητικότητας, 6 εκσυγχρονισμού δημόσιου τομέα, 6 καινοτομίας και

επιχειρηματικότητας, 4 πρόληψης κινδύνων, 4 κοινωνικά – πρόνοιας, 2 πολιτισμού – τουρισμού και 12 πράσινης ανάπτυξης.

-Δήμος Καλαμαριάς: Πρότεινε 9 έργα, με προϋπολογισμό 13,8 εκ. ευρώ. Πρόκειται για 1 έργο αστικής αναβάθμισης, 1 βιώσιμης κινητικότητας, 1 εκσυγχρονισμού δημόσιου τομέα, 3 καινοτομίας και επιχειρηματικότητας, 1 πρόληψης κινδύνων, 1 πολιτισμού – τουρισμού και 1 πράσινης ανάπτυξης.

-Δήμος Κορδελιού – Ευόσμου: Πρότεινε 13 έργα, με προϋπολογισμό 37,2 εκ. ευρώ. Πρόκειται για 9 έργα αστικής αναβάθμισης, 1 βιώσιμης κινητικότητας, 1 εκσυγχρονισμού δημόσιου τομέα, 1 καινοτομίας και επιχειρηματικότητας και 1 πρόληψης κινδύνων.

-Δήμος Νεάπολης – Συκεών: Πρότεινε 33 έργα, με προϋπολογισμό 107,2 εκ. ευρώ. Πρόκειται για 10 έργα αστικής αναβάθμισης, 3 βιώσιμης κινητικότητας, 1 εκσυγχρονισμού δημόσιου τομέα, 2 καινοτομίας και επιχειρηματικότητας, 2 πρόληψης κινδύνων, 10 κοινωνικά – πρόνοιας, 2 πολιτισμού – τουρισμού και 3 πράσινης ανάπτυξης.

-Δήμος Παύλου Μελά: Πρότεινε 6 έργα, με προϋπολογισμό 18 εκ. ευρώ. Πρόκειται για 1 έργο αστικής αναβάθμισης, 1 εκσυγχρονισμού δημόσιου τομέα, 1 καινοτομίας και επιχειρηματικότητας, 2 κοινωνικά – πρόνοιας και 1 πολιτισμού – τουρισμού.

-Δήμος Πυλαίας – Χορτιάτη (δημοτική ενότητα Πυλαίας): Πρότεινε 13 έργα, με προϋπολογισμό 14,7 εκ. ευρώ. Πρόκειται για 2 έργα αστικής αναβάθμισης, 2 βιώσιμης κινητικότητας, 1 εκσυγχρονισμού δημόσιου τομέα, 3 καινοτομίας και επιχειρηματικότητας, 2 πρόληψης κινδύνων, 1 κοινωνικό – πρόνοιας και 2 πολιτισμού – τουρισμού.

-Δήμος Δέλτα (δημοτική κοινότητα Καλοχωρίου): Πρότεινε 4 έργα, με προϋπολογισμό 9,5 εκ. ευρώ. Πρόκειται για 1 έργο αστικής αναβάθμισης, 1 βιώσιμης κινητικότητας και 2 πρόληψης κινδύνων.

Μεταξύ αυτών είναι έργα όπως η αναβάθμιση του δυτικού παρακτίου μετώπου από το λιμάνι μέχρι το Καλοχώρι, του ανατολικού παρακτίου μετώπου στη ζώνη από Καλαμαριά μέχρι και την παραλία της Πυλαίας, η ανάπτυξη του Δενδροποτάμου, η αναβάθμιση όλου του δικτύου ατμοσφαιρικής ρύπανσης στο δήμο Κορδελιού – Ευόσμου, η ανάπτυξη του εμπορικού κέντρου του ίδιου δήμου, η ενοποίηση της μεγάλης περιοχής που καταλαμβάνουν σήμερα η Τεχνόπολη, η Ζώνη Καινοτομίας, το Cedefor κτλ.

2.4 Συζήτηση

Στη συνεδρίαση συμμετείχαν εκπρόσωποι όλων των δήμων και φορέων που κατέθεσαν προτάσεις.

Αρχικά τοποθετήθηκε η κ. Στέλλα Αικατερινιάδου, Προϊσταμένη της Μονάδας Αξιολόγησης Πράξεων της Διαχειριστικής Αρχής. Η κ. Αικατερινιάδου ανέφερε ότι ο ρόλος της Δ.Α. είναι να παρακολουθεί την εξέλιξη του σχεδιασμού της ΟΧΕ-BAA χωρίς να εμπλέκεται άμεσα στο σχεδιασμό. Στη συνέχεια παρουσίασε τα βήματα που θα ακολουθηθούν ώστε να εγκριθεί και να υλοποιηθεί εν τέλει η ΟΧΕ-BAA.

Συνεχίζοντας, το λόγο πήρε ο κ. Πέτρος Σούλας, Δήμαρχος του Δήμου Κορδελιού-Ευόσμου, ο οποίος εξέφρασε την ανησυχία του ότι οι Δήμοι δε θα μπορέσουν να ανταποκριθούν στο να παρουσιάσουν ώριμα έργα προς έγκριση, μιας και δεν έχει διευκρινιστεί το ποιες δράσεις και έργα είναι επιλέξιμα ή όχι, ζητώντας να διασαφηνιστεί το ζήτημα προκειμένου οι Δήμοι να μη σπαταλήσουν πόρους άσκοπα στην ωρίμανση έργων που τελικά δε θα υποστηρίξουν τους στόχους που τίθενται στο κείμενο της ΟΧΕ-BAA.

Η αντιδήμαρχος Αστικής Ανθεκτικότητας και Αναπτυξιακών Προγραμμάτων του Δήμου Θεσσαλονίκης, Λίνα Λιάκου, είπε ότι πρέπει να προωθηθεί η διαδημοτική συνεργασία, ενώ εξήγησε ότι είναι λογικό να μην υπάρχει ωριμότητα των έργων στις προτάσεις που υποβλήθηκαν, ζητώντας από την Περιφέρεια και τη Διαχειριστική Αρχή να βοηθήσουν ώστε να ωριμάσουν ειδικά τα διαδημοτικά έργα.

Η επικεφαλής της περιφερειακής παράταξης «Πολίτες Μπροστά», Νιόβη Παυλίδου, έθεσε σειρά ερωτημάτων σχετικά με τις διαδικασίες που ακολουθήθηκαν προκειμένου να επιλεγεί ο σύμβουλος υποστήριξης της Περιφέρειας που πραγματοποίησε τη μελέτη του σχεδίου, όπως και τους λόγους για τους οποίους συμμετέχουν άλλοι φορείς εκτός των Δήμων και πώς αυτοί επιλέχθηκαν. Απάντηση στα ερωτήματα της κ. Παυλίδου έδωσε η κ. Πατουλίδου, αντιπεριφερειάρχης ΜΕΘ, και ο κ. Απόστολος Γιάνσης, προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Προγραμματισμού και Υποδομών της Περιφέρειας ΚΜ, οι οποίοι επισήμαναν ότι και στις δύο περιπτώσεις ακολουθήθηκαν όλες οι νόμιμες διαδικασίες, οι οποίες συμπεριλάμβαναν συναντήσεις Δημάρχων, συμβούλων αυτών, τοπικών φορέων αλλά και αναρτήσεις στον ιστότοπο της Περιφέρειας.

Στη συνέχεια, η επικεφαλής της περιφερειακής παράταξης «Ριζοσπαστική Αριστερή Ενότητα», Δέσποινα Χαραλαμπίδου, ρώτησε για τα κριτήρια με τα οποία επιλέχτηκε ο σύμβουλος, καθώς επίσης εξέφρασε την απορία για

το ποια έργα είναι επιλέξιμα αλλά και πώς εμπλέκονται και πώς μπορούν να συμβάλλουν οι φορείς, εκτός των Δήμων, στη διαδικασία υποβολής προτάσεων για έργα. Τόνισε ότι είναι σημαντικό να διερευνηθούν τα πραγματικά αποτελέσματα που θα επιφέρει η υλοποίηση της ΟΧΕ-BAA στους Δήμους αλλά και στους φορείς στους οποίους έχει αναφορά το Πρόγραμμα. Η κ. Χαραλαμπίδου ζήτησε να απαντηθεί και πόσες θέσεις εργασίας πρόκειται να δημιουργηθούν. Αλλιώς, είπε, «θα μιλάμε για σχέδιο που δε δημιουργεί θέσεις εργασίας και θα επαναλαμβάνει όσα γνωρίζαμε το προηγούμενο χρονικό διάστημα, με την υλοποίηση ευρωπαϊκών προγραμμάτων, που είχαν ως αποτέλεσμα επιφανειακά έργα και μικρές δράσεις που μεγάλωσαν τις τσέπες κάποιων, οι οποίοι έχουν εντρυφήσει στο αντικείμενο και έχουν δημιουργήσει μια παράδοση σε αυτό». Επισήμανε ακόμη ότι: «Η πόλη έχει τεράστια έλλειψη πρασίνου τεράστια περιβαλλοντικά προβλήματα και η δυτική πλευρά της πόλης είναι πολύ επιβαρυνμένη. Έχουμε 13 στρατόπεδα ανενεργά που καλύπτουν τεράστια έκταση που αν έχουμε ήπιες δράσεις δημόσιου χαρακτήρα μπορούν να βοηθήσουν ή να συμβάλουν να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα της περαιτέρω επιβάρυνσης του περιβάλλοντος. Έπρεπε να υπάρχει μια κεντρική κατεύθυνση πώς σχεδιάζουμε πώς εντάσσουμε στις πραγματικές ανάγκες όλα αυτά τα εργαλεία που μπορεί να είναι χρήσιμα».

Ο περιφερειακός σύμβουλος της «Λαϊκής Συσπείρωσης», Βασίλης Ιγνατιάδης, τόνισε ότι υπάρχει μεν ένα χρηματοδοτικό πλαίσιο του συγκεκριμένου προγράμματος, αλλά τι ύψος κονδυλίων μπορεί να απορροφηθεί δεν το γνωρίζουμε. Επίσης, έθεσε σειρά ζητημάτων ανά άξονα προτεραιότητας και ζήτησε να αναφερθούν παραδείγματα των προτάσεων που κατέθεσαν οι φορείς και οι Δήμοι που αφορούν σε συγκεκριμένα πεδία παρεμβάσεων.

Συνεχίζοντας, η κ. Αικατερινιάδου, απαντώντας στο Δήμαρχο Κορδελιού-Ευόσμου, επισήμανε ότι την προκειμένη στιγμή δε μπορεί να απαντηθεί το ερώτημα σχετικά με το ποια έργα είναι επιλέξιμα ή όχι, μιας και πρώτα πρέπει να οριστικοποιηθεί και να ψηφιστούν η Στρατηγικοί και οι στόχοι αυτής. Αφού ολοκληρωθεί αυτή η διαδικασία, τότε θα οριστούν οι δράσεις και στη συνέχεια τα έργα που θα είναι επιλέξιμα. Ανέφερε επιπλέον ότι οι επενδυτικές προτεραιότητες και τα πεδία παρέμβασης αποτελούν κωδικοποίηση της ευρωπαϊκής επιτροπής και δεν έχουν καθοριστεί από την ΔΑ, επομένως η διατύπωσή τους είναι γενικευμένη.

Ο Πρόεδρος της ΜΕΘ ρώτησε μέχρι πότε μπορεί να γίνεται υποβολή των προτάσεων από τους φορείς και η κ. Νάντια Μπέσα, εκπρόσωπος της Μητροπολιτικής Επιτροπής, απάντησε ότι η υποβολή μπορεί να γίνεται μέχρι τον καθορισμό των έργων, τοποθετώντας το διάστημα αυτό εντός του έτους 2020.

Σε απάντηση στο ερώτημα της κ. Χαραλαμπίδου σχετικά με τα στρατόπεδα και αν υπάρχουν προτάσεις των Δήμων για την αξιοποίησή τους, ο Σύμβουλος ανέφερε ότι ο Δήμος Παύλου Μελά έχει καταθέσει πρόταση για δημιουργία διαδρομών και έργων πρασίνου. Επιπλέον όσον αφορά στα αποτελέσματα που θα επιφέρει η εφαρμογή της ΟΧΕ-BAA, ο Σύμβουλος τόνισε ότι στη φάση αυτή γίνεται εξειδίκευση των Άξόνων προτεραιότητας και σε επόμενη φάση θα γίνει ανάλυση των Άξόνων σε πεδία παρεμβάσεων όπου θα καθοριστούν δείκτες και επομένως θα διαφανούν και τα αποτελέσματα που επιδιώκονται. Τέλος, ο Σύμβουλος, απαντώντας στον κ. Ιγνατιάδη, ανέφερε μερικά παραδείγματα προτάσεων που υποβλήθηκαν από φορείς και Δήμους που αφορούσαν στους Άξονες τους οποίους ανέφερε ο κ. Ιγνατιάδης. Επιπλέον ο Σύμβουλος τόνισε ότι υπάρχει συμβατότητα του προγράμματος με τομεακά προγράμματα αλλά δεν έχει διασαφηνιστεί αν δοθούν πόροι από αυτά για την υλοποίηση προτάσεων που έχουν υποβληθεί στο πλαίσιο του προγράμματος. Τόνισε ακόμη, ότι είναι πολύ σημαντικό οι Δήμοι να βοηθήσουν στον καθορισμό θύλακων επικέντρωσης.

Ο κ. Αθανάσιος Παπαγεωργίου, γενικός γραμματέας του Δήμου Αμπελοκήπων-Μενεμένης, ζήτησε τη συνάντηση της ομάδας έργου και του Συμβούλου με κάθε Δήμο χωριστά για να συζητηθούν τα ζητήματα των Δήμων αναλυτικά. Η αντιδήμαρχος Αστικής Ανθεκτικότητας και Αναπτυξιακών Προγραμμάτων του Δήμου Θεσσαλονίκης, Λίνα Λιάκου, ανέφερε ότι δεν έχει πραγματοποιηθεί ποτέ συνάντηση όλων των Δήμων και φορέων μαζί ώστε να συζητηθούν τα προβλήματα της μητροπολιτικής περιοχής συνολικά, θεωρώντας ότι αυτός είναι ο βασικός σκοπός του προγράμματος.

Πρακτικά
1^{ης} Συνεδρίασης Επιτροπής Παρακολούθησης
«Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις
Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης για τη
Θεσσαλονίκη»
Έγκριση Στρατηγικής και Παρουσίαση Σχεδίου Δράσης
3^η Φεβρουαρίου 2017

Εισαγωγή

Η έκθεση αυτή συνοψίζει τα Πρακτικά της παρουσίασης του «Σχεδίου Δράσης της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης για τη Θεσσαλονίκη, στο πλαίσιο των Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ)» που πραγματοποιήθηκε στο στην αίθουσα συνεδριάσεων του Περιφερειακού Συμβουλίου Κεντρικής Μακεδονίας την Παρασκευή 3 Φεβρουαρίου 2017, στο πλαίσιο της 2^{ης} Συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης.

Η αντιπεριφερειάρχης της Περιφέρειας κεντρικής Μακεδονίας, κ. Β. Πατουλίδου, ξεκίνησε την συνεδρίαση στις 11:20 παρουσιάζοντας συνοπτικά τα τρία (3) θέματα της Ημερήσιας Διάταξης. Στις 12:45 ολοκληρώθηκε η συζήτηση, με τοποθετήσεις των Δημάρχων και των εκπροσώπων των οκτώ Δήμων της μητροπολιτικής περιοχής που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα.

Συμμετέχοντες

Φύλλο 1

Α/Α		ΥΠΟΓΡΑΦΗ
1	ΑΝΤΙΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ ΜΕΘ	
2	ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΩΝ – ΜΕΝΕΜΕΝΗΣ	
3	ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	
4	ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΚΑΛΑΜΑΡΙΑΣ	
5	ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΚΟΡΔΕΛΙΟΥ- ΕΥΟΣΜΟΥ	
6	ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΝΕΑΠΟΛΗΣ – ΣΥΚΕΩΝ	
7	ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΠΑΥΛΟΥ ΜΕΛΑ	
8	ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΠΥΛΑΙΑΣ – ΧΟΡΤΙΑΤΗ	
9	ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΔΕΛΤΑ	
10	ΧΑΤΖΗΒΡΕΤΤΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	
11	ΓΙΟΥΤΙΚΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	
12	ΜΠΑΤΟΣ ΣΩΤΗΡΙΟΣ	
13		
14		
15		
16		
17		
18		
19		
20		

ΜΑΡΤΙΝΟΣ ΑΝΤΙΣΤΡΑΤΗΣ Τ.Υ.

Ασ. 6 οκτ' 2

Σελίδα 1

Περίληψη βασικών σημείων παρουσίασης

1	Οι Άξονες προτεραιότητας και οι ειδικοί στόχοι που έχουν τεθεί έχουν στόχο την ολοκληρωτική αναγέννηση της Μητροπολιτικής περιοχής και όχι μεμονωμένες παρεμβάσεις.
2	Έγινε προσπάθεια περιορισμού των ειδικών στόχων για αποφυγή των ασαφειών στις παρεμβάσεις και για να γίνει η Στρατηγική πιο συνεκτική.
3	Οι Θύλακες που ορίζονται δεν αποτελούν τους αποκλειστικούς χώρους των παρεμβάσεων. Οι δράσεις, κυρίως οι οριζόντιες, αφορούν σε όλη την περιοχή παρέμβασης.
4	Για τον προσδιορισμό των θυλάκων χρησιμοποιήθηκε πολυκριτηριακή μέθοδος.
5	Εξειδικεύτηκαν κατηγορίες παρεμβάσεων για κάθε ειδικό στόχο και έγινε κατανομή του προϋπολογισμού

Ημερήσια Διάταξη

8. ΘΕΜΑ 1ο: Ψήφιση εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας της Επιτροπής Παρακολούθησης
9. ΘΕΜΑ 2ο: Έγκριση της Στρατηγικής
10. ΘΕΜΑ 3ο: Παρουσίαση αρχικού Σχεδίου Δράσεις για τις παρεμβάσεις.

Προσέλευση - Χαιρετισμοί

Τη συνάντηση άνοιξε η Αντιπεριφερειάρχης Μ.Ε.Θ, κ. Β. Πατουλίδου, η οποία στη συνέχεια έδωσε το λόγο στον εκπρόσωπο του συμβούλου (LEVER A.E.) υποστήριξης της Μ.Ε.Θ., ο οποίος παρουσίασε το Επιχειρησιακό Σχέδιο της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης.

1. Ψήφιση εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας

Ακολούθησε σύντομη αναφορά των βασικών σημείων του Κανονισμού λειτουργίας από την Ομάδα Σχεδιασμού και Αξιολόγησης της ΜΕΘ και στη συνέχεια το θέμα τέθηκε σε ψηφοφορία.

Ο κανονισμός λειτουργίας εγκρίθηκε με το σύνολο των συμμετεχόντων να ψηφίζουν θετικά (από την ψηφοφορία απουσίαζαν οι εκπρόσωποι του Δήμου Θεσσαλονίκης οι οποίοι παρέστησαν αφού είχε ξεκινήσει η συζήτηση του 3^{ου} θέματος της ημερησίας διάταξης).

2. Έγκριση Στρατηγικής

Στη συνέχεια έγινε σύντομη ενημέρωση για μικρές αλλαγές που εντάχθηκαν στο κείμενο της Στρατηγικής, στο πλαίσιο της 10 ήμερης διαβούλευσης και τέθηκε προς ψήφιση η Στρατηγική η οποία είχε παρουσιαστεί αναλυτικά στις 19/01/2017.

Η Στρατηγική εγκρίθηκε με όλους τους συμμετέχοντες να ψηφίζουν θετικά (από την ψηφοφορία απουσίαζαν οι εκπρόσωποι του Δήμου Θεσσαλονίκης οι οποίοι παρέστησαν αφού είχε ξεκινήσει η συζήτηση του 3^{ου} θέματος της ημερησίας διάταξης).

3. Παρουσίαση Σχεδίου Δράσης

Ο κ. Παύλος Κράβαρης, (εκπρόσωπος της εταιρείας LEVER A.E.), παρουσίασε το Επιχειρησιακό Σχέδιο της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης Θεσσαλονίκης. Αρχικά παρουσιάστηκαν οι αλλαγές που πραγματοποιήθηκαν όσον αφορά στη διατύπωση αλλά και στο περιεχόμενο των Ειδικών Στόχων και των κατηγοριών παρεμβάσεων που αντιστοιχούν σε αυτούς. Στη συνέχεια αναλύθηκε λεπτομερώς ο προϋπολογισμός του κάθε άξονα, ειδικό στόχο, αλλά και κατηγορία παρέμβασης.

Τα βασικά σημεία της παρουσίασης ήταν τα εξής:

Α) όσον αφορά τις αλλαγές στο περιεχόμενο των ειδικών στόχων και των κατηγοριών παρεμβάσεων:

- Στον Άξονα 1: «Θεσσαλονίκη Ανταγωνιστική και Καινοτόμα» οι Ειδικό Στόχοι (ΕΣ) μειώνονται σε τρεις από τέσσερις. Ο τρίτος ΕΣ ενσωματώνεται στον πρώτο και μετονομάζεται σε «Ε.Σ 1.1 Υποστήριξη της επιχειρηματικότητας, προσέλκυση επενδύσεων και προώθηση της καινοτομίας». Ο δεύτερος ΕΣ μετονομάζεται

σε «Ε.Σ. 1.2 Ανάπτυξη και Πιστοποίηση δεξιοτήτων» και ο τρίτος διατηρείται «Ε.Σ. 1.3 Ανάδειξη της πόλης ως τουριστικού προορισμού με βάση τον πολιτισμό».

- Στον Άξονα 2: «Θεσσαλονίκη Συνεκτική» οι ΕΣ γίνονται τρεις (3) (από τέσσερις). Ο ΕΣ 2.3 ενσωματώνεται στον 2.2 και ο νέος ΕΣ 2.3 αφορά πλέον σε θέματα αστικής παιδείας, ενσωματώνοντας κάποιες θεματικές του παλιού ΕΣ 2.4. Έτσι διαμορφώνονται οι εξής ΕΣ: α) Ε.Σ. 2.1 Ανακούφιση των άμεσων συνεπειών της κρίσης και ενσωμάτωση των μειονεκτουσών ομάδων, β) Ε.Σ. 2.2 Ενίσχυση της κοινωνικής οικονομίας και παροχή υψηλής ποιότητας κοινωνικών υπηρεσιών, και γ) Ε.Σ. 2.3 Προώθηση της Αστικής Παιδείας.
- Στον Άξονα 3: «Θεσσαλονίκη Πράσινη και Ανθεκτική» δεν γίνονται αλλαγές παρά μόνο ελάχιστες στο φραστικό, διατηρώντας τους τρεις ΕΣ.
- Ομοίως συμβαίνει στον Άξονα 4, διατηρώντας τους δύο ΕΣ.
- Όσον αφορά στις κατηγορίες παρεμβάσεων, δεν σημειώθηκαν σημαντικές αλλαγές. Έγιναν κάποιες ανακατατάξεις μεταξύ των ειδικών στόχων και επίσης συγκεκριμενοποιήθηκαν ώστε να αντιστοιχεί η κάθε μια με συγκεκριμένο ειδικό στόχο και πεδίο παρέμβασης του ΠΕΠ.

Β) όσον αφορά στον προϋπολογισμό:

- Ανά Άξονα ο προϋπολογισμός κατανέμεται ως εξής:

Παραπάνω από το 50% του προϋπολογισμού του Άξονα 1 δίνεται στον ΕΣ 1.1 «Υποστήριξη της επιχειρηματικότητας, προσέλκυση επενδύσεων και προώθηση της καινοτομίας». Όσον αφορά στις κατηγορίες παρεμβάσεων του Άξονα 1, το μεγαλύτερο ποσοστό δίνεται στην παρέμβαση 1.1.1 «Δομές στήριξης της επιχειρηματικότητας και καινοτομίας», ενώ το μικρότερο στην παρέμβαση 1.3.4 «Υποστήριξη της αυτοαπασχόλησης και της επιχειρηματικής δημιουργίας σε τομείς της δημιουργικής βιομηχανίας και του τουρισμού πόλης».

Στον Άξονα 2, 46% του προϋπολογισμού αφορά στον ΕΣ 2.2 «Ενίσχυση της κοινωνικής οικονομίας και παροχή υψηλής ποιότητας κοινωνικών υπηρεσιών, με την παρέμβαση 2.2.2 «Βελτίωση πρόσβασης σε υψηλής ποιότητας υπηρεσίες (υγειονομικής περίθαλψης και κοινωνικές υπηρεσίες)» να συγκεντρώνει το 38% του προϋπολογισμού. Μόνο 1% του προϋπολογισμού του Άξονα 2 δίνεται για τη στήριξη της κοινωνικής οικονομίας (2.2.1).

Στον Άξονα 2, το 73% του προϋπολογισμού δίνεται για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος και του μικροκλίματος (ΕΣ 3.2). Όσον αφορά τις κατηγορίες παρεμβάσεων, το μεγαλύτερο ποσοστό συγκεντρώνει η παρέμβαση 3.2.2 «Δημιουργία-αναβάθμιση πυρήνων πρασίνου επιπέδου πολεοδομικής ενότητας ή/και πρασίνων διαδρομών».

Τέλος, όσον αφορά στον Άξονα 4, 75% του προϋπολογισμού θα δοθεί για την ενδυνάμωση της δημόσιας διοίκησης και των δημόσιων υπηρεσιών (ΕΣ 4.2), ενώ το 25% για την εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας της διοίκησης και τον εκσυγχρονισμό της οργάνωσης των τοπικών λειτουργιών (ΕΣ 4.1). Για την παρέμβαση 4.2.1 «Συστήματα ενίσχυσης δημόσιας διακυβέρνησης» θα δοθεί το 58% του συνολικού προϋπολογισμού του Άξονα 4.

- Στο σύνολο του προϋπολογισμού, ο Άξονας που συγκεντρώνει το μεγαλύτερο ποσοστό είναι ο Άξονας 3 (59%) με τον ΕΣ 3.2 «βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος» να συγκεντρώνει το 43% του συνόλου.

Συζήτηση

Η συζήτηση ξεκίνησε με ερώτημα του Αντιδημάρχου Τεχνικών Υπηρεσιών & Πολεοδομίας Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη, κ. Μπουλουμίτη. Ο Αντιδήμαρχος επισήμανε ότι δράσεις υποδομών δε θα χρηματοδοτηθούν και ζήτησε να καθοριστεί το είδος των δράσεων που είναι επιλέξιμες. Τόνισε, ότι την προκειμένη στιγμή ο καθένας μπορεί να ερμηνεύσει διαφορετικά το περιεχόμενο των Αξόνων και των Ειδικών Στόχων και να οδηγηθεί σε λάθος συμπεράσματα σε σχέση με το είδος των δράσεων που μπορούν να χρηματοδοτηθούν. Επιπλέον ρώτησε εάν ο καθορισμός των θυλάκων από τη Στρατηγική και το αν μια περιοχή εμπίπτει σε θύλακα, θα παίξει ρόλο στη βαθμολόγηση των προτάσεων, αποκλείοντας έτσι προτάσεις που αφορούν περιοχές εκτός θυλάκων.

Στα ερωτήματά του ανταποκρίθηκε ο εκπρόσωπος του Συμβούλου αλλά και η εκπρόσωπος της Μητροπολιτικής επιτροπής κ. Ν. Μπέσα, τονίζοντας ότι η σημερινή συνάντηση αφορά στην ψήφιση της Στρατηγικής και των Αξόνων και όχι στην εξειδίκευση των δράσεων που θα οδηγήσουν σε κατηγορίες παρεμβάσεων και στη συνέχεια σε έργα.

Επισήμαναν ότι το Σχέδιο Δράσης είναι αυτό που θα εξειδικεύσει τις δράσεις. Σχετικά με το δεύτερο ερώτημα του Αντιδημάρχου τονίστηκε ότι η τοποθέτηση μιας περιοχής σε θύλακα ή όχι δε θα επηρεάζει θετικά ή αρνητικά αντίστοιχα στη βαθμολόγηση των προτάσεων και ότι ο καθορισμός των θυλάκων έγινε αποκλειστικά με στοιχεία που συλλέχθηκαν ή παρείχαν οι Δήμοι.

Παρόμοια απάντηση έλαβε από τον κ. Ουτιπούδη μέλος της ομάδας Σχεδιασμού και Αξιολόγησης της ΜΕΘ, και ο εκπρόσωπος του Δήμου Δέλτα, ο οποίος ανέφερε ότι ο Δήμος Δέλτα δεν επισημαίνεται στους θύλακες για τον τουρισμό (οικοτουρισμός).

Στη συνέχεια ο κ. Γιουτίκας (Περιφερειακός Σύμβουλος), αναφέροντας ότι το ποσό των 3εκ. περίπου που διατίθεται για το παράκτιο μέτωπο και την προστασία του είναι πολύ μικρό, ρώτησε εάν μπορεί να γίνει μεταφορά πόρων μεταξύ ειδικών στόχων της Στρατηγικής. Επιπλέον επισήμανε ότι στο παράκτιο μέτωπο υπάρχουν ιδιοκτησιακά ζητήματα και ρώτησε πώς σε αυτή την περίπτωση μπορούν να κατατεθούν προτάσεις για έργα.

Στο πρώτο ερώτημα απάντησαν εκπρόσωποι του Συμβούλου τονίζοντας ότι ο προϋπολογισμός είναι όντως μικρός για τέτοιου είδους παρεμβάσεις και ότι σύμφωνα με τον Οδηγό της Στρατηγικής δε μπορούν να υπάρξουν ανακατατάξεις στους πόρους μεταξύ Αξόνων ή επενδυτικών προτεραιοτήτων. Επισημάνθηκε επιπλέον ότι η τελική κατανομή των πόρων δεν έχει γίνει και αυτό θα διαμορφωθεί στη συνέχεια μέσα από τις προτάσεις των έργων. Τονίστηκε επίσης ότι μια πρόταση έργου μπορεί να εμπίπτει σε περισσότερες από μια κατηγορίες παρέμβασης και να αντλήσει προϋπολογισμό από πεδίο που διαθέτει μεγαλύτερο διαθέσιμο budget.

Το δεύτερο ερώτημα απαντήθηκε από την εκπρόσωπο της Μητροπολιτικής Επιτροπής, κ. Μπέσα, η οποία ανέφερε ότι η πρόταση πρέπει να κατατεθεί από τον ιδιοκτήτη της περιοχής, άσχετα με το φορέα υλοποίησης, και ότι ιδανική λύση για το ιδιοκτησιακό είναι να γίνουν προγραμματικές συμβάσεις μεταξύ ιδιοκτήτη και φορέα υλοποίησης.

Ο Αντιδήμαρχος Τεχνικών Υπηρεσιών και Πολεοδομίας του Δήμου Πυλαίας-Χορτιάτη, εξέφρασε στη συνέχεια την ανησυχία του ότι θα υπάρξει πρόβλημα στη διαμόρφωση των προτάσεων μιας και δεν υπάρχουν κατευθύνσεις για το ποια έργα είναι επιλέξιμα και επίσης μπορεί να υπάρχουν ζητήματα με άλλους εμπλεκόμενους φορείς, όπως για παράδειγμα έργα σε ρέματα που μπορεί να εμπλέκεται η ΕΥΑΘ.

Η κ. Μπέσα τόνισε ότι πριν τη διαμόρφωση των τελικών προτάσεων θα υπάρξει συνεργασία με τη Διαχειριστική Αρχή ώστε να επιλυθούν τυχόν ζητήματα και ασάφειες.

Συνεχίζοντας τοποθετήθηκε ο κ. Γ. Μπουτάρης, Δήμαρχος Θεσσαλονίκης λέγοντας ότι οι Δήμοι είναι αρκετά περιορισμένοι σε αρμοδιότητες που αφορούν σε παρεμβάσεις υποστήριξης της επιχειρηματικότητας και καινοτομίας και θα πρέπει να επιλυθούν πριν την εφαρμογή της Στρατηγικής ζητήματα από την κεντρική εξουσία, όπως για παράδειγμα να δοθεί η δυνατότητα στους Δήμους να μπορούν να μειώσουν τη φορολογία ή τα δημοτικά τέλη για την προσέλκυση επενδύσεων. Επισήμανε ότι μέχρι στιγμής οι δράσεις για τόνωση της επιχειρηματικότητας είχαν πολύ μικρή επιτυχία και ότι δεν υπάρχουν κίνητρα για τους επιχειρηματίες.

Η κ. Πατουλίδου σε απάντηση στην τοποθέτηση του κ. Μπουτάρη τόνισε ότι στόχος της Στρατηγικής είναι η υποστήριξη και ενίσχυση των νέων μικρών επιχειρήσεων και οι Δήμοι θα πρέπει να συμβάλλουν προς την κατεύθυνση αυτή.

Ο Δήμαρχος Κορδελιού – Ευόσμου κ. Σούλας συγκεκριμένα ανέφερε ότι πρέπει να ξεκαθαρίσουμε το πλαίσιο των έργων, καθώς οι κατηγορίες παρεμβάσεων είναι γενικές. Θέλουμε συγκεκριμένα παραδείγματα έργων για να ξέρουμε ποιες είναι οι δυνατότητες. Να δοθούν συγκεκριμένες κατευθύνσεις γιατί οι πόροι των Δήμων είναι περιορισμένοι και δεν υπάρχει περιθώριο για άσκοπες ενέργειες».

Ο εκπρόσωπος του Δήμου Δέλτα κ., Αποστολίδης ρώτησε εάν οι προσκλήσεις θα βγουν ενιαίες ή ανά δράση, καθώς και το αν η αξιολόγηση θα είναι άμεση ή συγκριτική. Τόνισε ότι σημαντικό είναι «όλοι (οι Δήμοι και οι φορείς) να πάρουν μερίδιο».

Η κ. Λ. Λιάκου, αντιδήμαρχος Αστικής Ανθεκτικότητας & Αναπτυξιακών Προγραμμάτων του Δήμου Θεσσαλονίκης ανέφερε ότι θεωρεί περιορισμένο το διάστημα της διαβούλευσης ενώ η Στρατηγική όπως έχει μέχρι τώρα παρουσιαστεί είναι αρκετά γενική.

Η κ. Πατουλίδου τόνισε για άλλη μια φορά ότι όντως η Στρατηγική μοιάζει γενικόλογη, αλλά η εξειδίκευση γίνεται στη συνέχεια στο Σχέδιο Δράσης και στα έντυπα παρεμβάσεων που θα περιγραφούν.

Πρακτικά
2^{ης} Συνεδρίασης Επιτροπής Παρακολούθησης
«Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις
Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης για τη
Θεσσαλονίκη»
Έγκριση Σχεδίου Δράσης
10^η Φεβρουαρίου 2017

Εισαγωγή

Η έκθεση αυτή συνοψίζει τα Πρακτικά της έγκρισης του Σχεδίου Δράσης της «Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης για τη Θεσσαλονίκη, στο πλαίσιο των Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ)» που πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα συνεδριάσεων του Περιφερειακού Συμβουλίου Κεντρικής Μακεδονίας την Παρασκευή 10 Φεβρουαρίου 2017, στο πλαίσιο της 2^{ης} Συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης για τη Μητροπολιτική Ενότητα Θεσσαλονίκης.

Η αντιπεριφερειάρχης της Περιφέρειας κεντρικής Μακεδονίας, κ. Β. Πατουλίδου, ξεκίνησε τη συνεδρίαση στις 11:30 με χαιρετισμό προς τους Δημάρχους και τους εκπροσώπους τους. Στις 13:45 ολοκληρώθηκε η συζήτηση, με τοποθετήσεις των συμμετεχόντων και την ψήφιση δύο θεμάτων που έθεσε η αντιδήμαρχος Αστικής Ανθεκτικότητας και Αναπτυξιακών Προγραμμάτων του Δήμου Θεσσαλονίκης καθώς και την ψήφιση του συνόλου του Σχεδίου Δράσης.

Συμμετέχοντες

Βλ. Λίστα Συμμετεχόντων

Περίληψη βασικών σημείων παρουσίασης

1	Παρουσιάστηκε η εξειδίκευση της Στρατηγικής σε Κατηγορίες Παρεμβάσεων και ενδεικτικές δράσεις σε κάθε κατηγορία.
2	Οι Παρεμβάσεις που συζητήθηκαν περισσότερο ήταν οι 3.2.2 και 3.2.3, οι οποίες περιλαμβάνουν δράσεις αναβάθμισης πυρήνων αστικού πρασίνου σε επίπεδο πολεοδομικής ενότητας και τοπικής εμβέλειας αντίστοιχα.
3	Συζητήθηκε το γεγονός ότι ο προϋπολογισμός των περισσοτέρων κατηγοριών παρεμβάσεων είναι περιορισμένος και αυτό μπορεί να οδηγήσει στον αποκλεισμό κάποιων προτάσεων.
4	Εκφράστηκε η ανησυχία κάποιων Δήμων για κατακερματισμό των Δράσεων και για αποτυχία ολοκληρωμένων παρεμβάσεων στο σύνολο της Μητροπολιτικής Περιοχής.
5	Έγινε ψηφοφορία για δύο (2) ζητήματα που τέθηκαν στο πλαίσιο της τοποθέτησης των εκπροσώπων των Δήμων. Το ένα αφορούσε στην άρση του πλαφόν σχετικά με τα όρια του προϋπολογισμού της κάθε πρότασης που θα κατατεθεί στο πλαίσιο της παρέμβασης 3.2.2 και το δεύτερο αφορούσε στην κατάργηση του περιορισμού για υλοποίηση των παρεμβάσεων της κατηγορίας 3.2.2 αποκλειστικά σε περιοχές εντός του θύλακα αστικών προκλήσεων.
6	Διεξήχθη ψηφοφορία για την ψήφιση του Σχεδίου Δράσης της Στρατηγικής, το οποίο εγκρίθηκε κατά πλειοψηφία.

Ημερήσια Διάταξη

1. ΘΕΜΑ: Ψήφιση του Σχεδίου Δράσης της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης για τη Μητροπολιτική Ενότητα Θεσσαλονίκης.

Προσέλευση - Χαιρετισμοί

Τη συνάντηση άνοιξε η Αντιπεριφερειάρχης Μ.Ε.Θ, κ. Β. Πατουλίδου, η οποία στη συνέχεια έδωσε το λόγο στον εκπρόσωπο του συμβούλου (LEVER A.E.) υποστήριξης της Μ.Ε.Θ., ο οποίος παρουσίασε το Σχέδιο Δράσης της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης.

Παρουσίαση του Επιχειρησιακού Σχεδίου

Ο εκπρόσωπος του Συμβούλου ξεκίνησε με την παρουσίαση των κατηγοριών παρεμβάσεων και τις ενδεικτικές δράσεις που περιλαμβάνονται σε αυτές. Στη συνέχεια παρουσιάστηκε ο προϋπολογισμός ανά άξονα και ειδικό στόχο και τέλος το ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα που προέκυψε με βάση το μέγεθος των προτεινόμενων έργων και το χρόνο ωρίμανσής τους.

Αρχικά, παρουσιάζοντας τις ενδεικτικές παρεμβάσεις του Άξονα 1, ο Σύμβουλος επισήμανε ότι δεν έχει διευκρινιστεί από τη Διαχειριστική Αρχή εάν οι Δήμοι, ως φορείς, αποτελούν δικαιούχους στις κατηγορίες παρεμβάσεων του άξονα αυτού. Ανέφερε επίσης ότι οι τιμές στόχου των δεικτών είναι παρόμοιες με αυτές του ΠΕΠ για τη διευκόλυνση της μετέπειτα αξιολόγησης.

Προχωρώντας στην παρουσίαση των κατηγοριών παρεμβάσεων του Άξονα 2 και συγκεκριμένα για την παρέμβαση 2.1.2, ο Σύμβουλος σύστησε οι Δήμοι να εστιάσουν τις προτάσεις τους σε συγκεκριμένες κατηγορίες των ευάλωτων ομάδων και όχι στο σύνολό τους (πχ μόνο για άτομα με αναπηρίες, ή μόνο για άνεργες γυναίκες κλπ). Όσον αφορά στην παρέμβαση 2.2.1 επισήμανε ότι αφαιρέθηκαν οι δράσεις για δομές διότι μπορούν να υποστηριχθούν από άλλες παρεμβάσεις άλλων πεδίων.

Στον Άξονα 3, ο Σύμβουλος υπογράμμισε τις κατηγορίες παρεμβάσεων που περιλαμβάνουν δράσεις οι οποίες υποχρεωτικά πρέπει να αποτελούν τμήμα συνόλου δράσεων και δεν μπορούν να υλοποιηθούν μεμονωμένα (πχ στην παρέμβαση 3.1.1, η δράση «Καθαρισμός και απομάκρυνση υλικών που μειώνουν την παροχετευτική ικανότητα ή προκαλούν ρύπανση» πρέπει υποχρεωτικά να αποτελεί τμήμα ευρύτερων δράσεων της ίδιας παρέμβασης, όπως πχ «Έργα διευθέτησης και αναμόρφωσης κοίτης ρεμάτων»). Παρόμοιες επεξηγήσεις έγιναν και για τις παρεμβάσεις 3.1.2 «Προστασία, διαχείριση και αξιοποίηση παράκτιου μετώπου», 3.3.1 «Δράσεις για πολυτροπικές μεταφορές και προώθησή τους» και 3.3.2 «Ανάπτυξη συστήματος ποδηλατοδρόμων».

Συγκεκριμένα στην 3.1.2 εξαιρούνται έργα φυτοτεχνικής διαμόρφωσης και η τοποθέτηση αστικού εξοπλισμού πρέπει να αποτελεί δράση που υλοποιείται παράλληλα με άλλες δράσεις και όχι μεμονωμένα, στην 3.3.1 το τροχαίο υλικό που αναφέρεται δεν αφορά μόνο σε αστική συγκοινωνία αλλά γενικότερα και τέλος στη 3.3.2 οι δράσεις αφορούν μόνο σε χάραξη ποδηλατοδρόμου και όχι βασική υποδομή.

Όσον αφορά στον 4^ο Άξονα και κυρίως στις παρεμβάσεις 4.2.1 «Συστήματα ενίσχυσης δημόσιας διακυβέρνησης» και 4.2.2 «Ενίσχυση δικτύων παρακολούθησης και παρατηρητηρίων αστικών προκλήσεων», τονίστηκε ότι έχει γίνει εξειδίκευση των δράσεων αλλά αυτές δεν έχουν οριστικοποιηθεί μιας και στο ΠΕΠ και στο ΕΠ Διοικητικής Μεταρρύθμισης δεν έχει γίνει οριστική διαμόρφωσή των αντίστοιχων παρεμβάσεων.

Στη συνέχεια έγινε παρουσίαση των αλλαγών στον προϋπολογισμό και την κατανομή αυτού σε Άξονες, Ειδικούς Στόχους και κατηγορίες Παρεμβάσεων.

Τέλος παρουσιάστηκε το ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα της υλοποίησης των δράσεων ανά ειδικό στόχο.

Συζήτηση

Τέθηκαν προς ψήφιση τα δύο ερωτήματα που έθεσε ο Δήμαρχος Νεάπολης – Συκεών κ. Δανιηλίδης και η αντιδήμαρχος Αστικής Ανθεκτικότητας και Αναπτυξιακών Προγραμμάτων του Δήμου Θεσσαλονίκης κα Λιάκου. Η ψηφοφορία έγινε ονομαστικά και τα αποτελέσματα ήταν τα εξής:

Α) Ψήφιση για την άρση του πλαφόν σχετικά με τα όρια του προϋπολογισμού της κάθε πρότασης που θα κατατεθεί (άνω των 500.000€ – 2.200.000€) στο πλαίσιο της κατηγορίας παρέμβασης 3.2.2

Θετικές ψήφοι: 2, Αρνητικές ψήφοι: 9, Απών/ούσα: 1

Αντιπεριφερειάρχης Θεσσαλονίκης: **αρνητική**

Δήμος Αμπελοκήπων-Μενεμένης, **αρνητική**

Δήμος Θεσσαλονίκης, **θετική**

Δήμος Καλαμαριάς, **αρνητική**

Δήμος Κορδελιού-Ευόσμου, **αρνητική**

Δήμος Νεάπολης-Συκεών, **θετική**

Δήμος Παύλου Μελά, **αρνητική**

Δήμος Πυλαίας-Χορτιάτη, **αρνητική**

Δήμος Δέλτα, **αρνητική**

Χατζηβρέπας Δημήτριος, **αρνητική**

Γιουτίκας Κωνσταντίνος, **αρνητική**

Μπάτος Σωτήριος, **αρνητική**

Κατόπιν του αποτελέσματος της ανοικτής ψηφοφορίας διατηρήθηκε ως είχε εξ αρχής οριστεί το εύρος του προϋπολογισμού για τα έργα της κατηγορίας παρεμβάσεων 3.2.2.

Β) Ψήφιση για την κατάργηση του περιορισμού για υλοποίηση των παρεμβάσεων της κατηγορίας 3.2.2 αποκλειστικά εντός των περιοχών του θύλακα αστικών προκλήσεων.

Θετικές ψήφοι: 2, Αρνητικές ψήφοι: 10

Αντιπεριφερειάρχης Θεσσαλονίκης: **αρνητική**

Δήμος Αμπελοκήπων-Μενεμένης, **αρνητική**

Δήμος Θεσσαλονίκης, **θετική**

Δήμος Καλαμαριάς, **αρνητική**

Δήμος Κορδελιού-Ευόσμου, **αρνητική**

Δήμος Νεάπολης-Συκεών, **θετική**

Δήμος Παύλου Μελά, **αρνητική**

Δήμος Πυλαίας-Χορτιάτη, **αρνητική**

Δήμος Δέλτα, **αρνητική**

Χατζηβρέπας Δημήτριος, **αρνητική**

Γιουτίκας Κωνσταντίνος, **αρνητική**

Μπάτος Σωτήριος, **αρνητική**

Κατόπιν του αποτελέσματος της ανοικτής ψηφοφορίας διατηρήθηκε ως είχε εξ αρχής οριστεί ο περιορισμός για υλοποίηση των παρεμβάσεων της κατηγορίας 3.2.2 αποκλειστικά εντός των περιοχών του θύλακα αστικών προκλήσεων.

Στην ψηφοφορία σχετικά με την ψήφιση του συνόλου του Σχεδίου Δράσης τα αποτελέσματα ήταν τα εξής:

Θετικές ψήφοι: 10, Αρνητικές ψήφοι: 1, Λευκό: 1

Αντιπεριφερειάρχης Θεσσαλονίκης: **Λευκό**

Δήμος Αμπελοκήπων-Μενεμένης, **θετική**

Δήμος Θεσσαλονίκης, **θετική**

Δήμος Καλαμαριάς, **θετική**

Δήμος Κορδελιού-Ευόσμου, **θετική**

Δήμος Νεάπολης-Συκεών, **αρνητικό**

Δήμος Παύλου Μελά, **θετική**

Δήμος Πυλαίας-Χορτιάτη, **θετική**

Δήμος Δέλτα, **θετική**

Χατζηβρέττας Δημήτριος, **θετική**

Γιουτίκας Κωνσταντίνος, **θετική**

Μπάτος Σωτήριος, **θετική**

**Πρακτικά
Συνεδρίαση ΜΕΘ
«Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις
Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης για τη
Θεσσαλονίκη»
Έγκριση Στρατηγικής
16^η Φεβρουαρίου 2017**

1 Εισαγωγή

Η έκθεση αυτή συνοψίζει τα Πρακτικά της διαδικασίας έγκρισης της «Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης Θεσσαλονίκης» από το Περιφερειακό Συμβούλιο της Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης, που πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα συνεδριάσεων του Περιφερειακού Συμβουλίου Κεντρικής Μακεδονίας την Πέμπτη 16 Φεβρουαρίου 2017.

Ο Πρόεδρος της Μητροπολιτικής Επιτροπής της Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης, κ. Μ. Τζόλλας, ξεκίνησε την συνεδρίαση στις 13:15 παρουσιάζοντας συνοπτικά τα έξι (6) θέματα της Ημερήσιας Διάταξης. Στις 16:30 ολοκληρώθηκε η συνεδρίαση, με τοποθετήσεις των Περιφερειακών Συμβούλων της Επιτροπής και την έγκριση της Στρατηγικής με ψηφοφορία.

1.1 Συμμετέχοντες

(βλ. Λίστα συμμετεχόντων)

1.2 Περίληψη βασικών σημείων

- 1 Συνοπτική Παρουσίαση των βασικών σημείων της «Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης Θεσσαλονίκης» από εκπρόσωπο του συμβούλου (LEVER A.E.).
- 2 Ερωτήσεις από τους Περιφερειακούς Συμβούλους της Μητροπολιτικής Επιτροπής.
- 3 Τοποθετήσεις των Περιφερειακών Συμβούλων της Μητροπολιτικής Επιτροπής.
- 4 Ψηφοφορία και έγκριση της «Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης Θεσσαλονίκης» από το Περιφερειακό Συμβούλιο της Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης.

2 Πρακτικά

2.1 Ημερήσια Διάταξη

- ΘΕΜΑ 1ο: «Επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέντων τελών και λοιπών εσόδων της Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης» (Απόφαση αριθμ. 116/31-01-2017 της Οικονομικής Επιτροπής).
- ΘΕΜΑ 2ο: «Επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέντων τελών και λοιπών εσόδων της Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης» (Απόφαση αριθμ. 115/31-01-2017 της Οικονομικής Επιτροπής).
- ΘΕΜΑ 3ο: «Επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέντων τελών και λοιπών εσόδων της Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης» (Απόφαση αριθμ. 161/07-02-2017 της Οικονομικής Επιτροπής).
- ΘΕΜΑ 4ο: «Τροποποίηση της αριθμ. 160/21-12-2016 απόφασης της Μητροπολιτικής Επιτροπής που αφορά στην "Έγκριση πάγιου κατ' αποκοπή χορηγήματος για το έργο της "Καθαριότητας των Κεντρικών

Υπηρεσιών της Π.Κ.Μ., της Μ.Ε. Θεσ/νίκης και των περιφερειακών υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας Ν. Θεσ/νίκης για το έτος 2017» (Απόφαση αριθμ. 119/31-01-2017 της Οικονομικής Επιτροπής).

- ΘΕΜΑ 5ο: «Ορισμός εκπροσώπου και αντικαταστάτη του για τη συγκρότηση γνωμοδοτικής επιτροπής για θέματα ανέλκυσης, απομάκρυνσης ή εξουδετέρωσης ναυαγίων ή πλοίων για το έτος 2017 – Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης Α.Ε.».

- ΘΕΜΑ 6ο: «Έγκριση της "Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης Θεσσαλονίκης" στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος "Κεντρική Μακεδονία" για την προγραμματική περίοδο 2014-2020».

2.2 Προσέλευση - Χαιρετισμοί

Ο Πρόεδρος της Μητροπολιτικής Επιτροπής ανακοίνωσε το 6ο θέμα ημερήσιας Διάταξης

«Έγκριση της "Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης Θεσσαλονίκης"

στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος "Κεντρική Μακεδονία" για την προγραμματική περίοδο 2014-2020» και έθεσε υπόψη της επιτροπής το με αρ. πρωτ. οικ.283/10-02-2017 εισηγητικό έγγραφο του Γραφείου Αντιπεριφερειάρχη Μ.Ε.Θ.. Επί της διαδικασίας, ο Πρόεδρος διαπίστωσε την απουσία των Δημάρχων ή εκπροσώπων τους των οκτώ συμμετεχόντων στο Πρόγραμμα Δήμων, τόνισε ότι έχουν κληθεί στη σημερινή συνεδρίαση και θα έπρεπε να είναι παρόντες. Ο κ. Γάκης Βασίλειος, Αντιπρόεδρος της Μητροπολιτικής Επιτροπής, και οι κ. Θεοδωρόπουλος Γεώργιος και κ. Ιγνατιάδης Θεόδωρος, τακτικά μέλη, εξέφρασαν τη δυσaréσκειά τους για την απουσία των Δημάρχων ή εκπροσώπων αυτών από τη συνεδρίαση, θεωρώντας ότι η παρουσία τους θα αποτελούσε μια ευκαιρία για όλους να απαντηθούν τυχόν ερωτήματα που προέκυψαν στις προηγούμενες συνεδριάσεις, αλλά και να ακουστούν οι προτάσεις και οι αντιρρήσεις που κατατέθηκαν από τους Δήμους.

Η κ. Π. Πατουλίδου, Αντιπεριφερειάρχης Μ.Ε.Θ., σχολιάζοντας τα παραπάνω ανέφερε ότι δεν θεωρεί αναγκαία την παρουσία των Δημάρχων στη σημερινή συνεδρίαση ώστε να επιβεβαιώσουν όσα ειπώθηκαν και ψηφίστηκαν στις συνεδριάσεις της Επιτροπής Παρακολούθησης του έργου. Κατόπιν προχώρησε σε συνοπτική παρουσίαση των πεπραγμένων των προηγούμενων συνεδριάσεων, καταλήγοντας στις πρόσφατες συνεδριάσεις της Επιτροπής Παρακολούθησης που πραγματοποιήθηκαν στις 03/02/2017 και στις 10/02/2017 και στην έγκριση της Στρατηγικής και του Σχεδίου Δράσης με ψηφοφορία των Δημάρχων ή εκπροσώπων τους. Στη συνέχεια προχώρησε σε μία γενική περιγραφή της πρότασης, σε αναφορά στην περιοχή εφαρμογής της και σε συνοπτική ανάλυση του προϋπολογισμού της.

Απαντώντας σε ερώτημα που έθεσε ο κ. Γάκης Βασίλειος, Αντιπρόεδρος της Μητροπολιτικής Επιτροπής σχετικά με το ποιες υπήρξαν οι ενστάσεις του Δήμου Θεσσαλονίκης για τη Στρατηγική, η κ. Πατουλίδου ανέφερε ότι ο Δήμος Θεσσαλονίκης είχε ενστάσεις ως προς το μέγιστο όριο προϋπολογισμού που τέθηκε για τα μεγάλα έργα πρασίνου (ζητήθηκε κατάργηση του πλαφόν των 2 εκ. €), θέμα το οποίο όμως τελικώς τέθηκε σε ψηφοφορία και καταψηφίστηκε από τους υπόλοιπους Δημάρχους πλην του Δήμου Νεάπολης – Συκεών. Η Αντιπεριφερειάρχης τόνισε επιπλέον ότι οι περισσότεροι Δήμοι φάνηκε να κατανοούν ότι εντονότερα προβλήματα αντιμετωπίζουν οι δυτικοί Δήμοι της μητροπολιτικής περιοχής και στόχος της Περιφέρειας είναι η δίκαιη κατανομή των πόρων στις περιοχές που είναι περισσότερο υποβαθμισμένες. Επεσήμανε ότι με την ψηφοφορία της 2ης συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης οι Δήμοι δώσανε τη συγκατάθεσή τους προς την κατεύθυνση αυτή.

Ακολούθως ο Πρόεδρος ζήτησε από τα μέλη της Επιτροπής να καταθέσουν και γραπτά τις τοποθετήσεις τους και έδωσε το λόγο στον εκπρόσωπο του συμβούλου (LEVER A.E.) κ. Π. Κράβαρη.

2.3 Συνοπτική παρουσίαση της Στρατηγικής

Ο κ. Κράβαρης παρουσίασε συνοπτικά τα βασικά σημεία της Στρατηγικής, τα οποία ήταν τα εξής:

- Προκλήσεις που καλείται να αντιμετωπίσει η Στρατηγική:

- ο Οικονομική αποδυνάμωση της πόλης και ειδικά των περιοχών της με «κεντρικά» χαρακτηριστικά.

- ο Κοινωνική σταδιακή αποδιάρθρωση δια της επεκτεινόμενης ανεργίας και της εξαπλώσης των κοινωνικών ομάδων υπό κίνδυνο φτώχειας ή αποκλεισμού.

- ο Έντονη δημογραφική γήρανση, κατά περιοχές, που αντανακλάται και σε οικονομική και κοινωνική υποβάθμιση.

- ο Συσσωρευμένα προβλήματα στον τομέα του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος που δυσκολεύουν την ανάπτυξη της οικονομικής δραστηριότητας και δημιουργία ελκυστικού περιβάλλοντος διαβίωσης.

- ο Κίνδυνοι από την κλιματική αλλαγή.

- Θύλακες επικέντρωσης:

- ο Η δημιουργία θυλάκων επικέντρωσης απαιτούνταν από τον Οδηγό της Στρατηγικής.
- ο Οι περιοχές των θυλάκων καθορίστηκαν με τη χρήση Μεθόδων Πολυκριτηριακής Λήψης Αποφάσεων και ένα ευρύ φάσμα άλλων αναλυτικών σχετικών μεθόδων, το οποίο στη συνέχεια ενσωματώθηκε σε ένα γεωχωρικό σύστημα, οι οποίες στη συνέχεια τέθηκαν σε διαβούλευση για δέκα ημέρες από 19 έως 29 Ιανουαρίου. Η τελική τους διαμόρφωση ύστερα και από παρατηρήσεις που υπέβαλαν οι Δήμοι επικυρώθηκε στην 1η συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης στις 03-02-2017.
- ο Οι παρεμβάσεις δεν περιορίζονται αποκλειστικά εντός των περιοχών των θυλάκων. Παρεμβάσεις με πολλαπλασιαστικά οφέλη, όπως κοινωνικά και επιχειρηματικά έργα που οι προκλήσεις που θα κληθούν να αντιμετωπίσουν εντοπίζονται στο σύνολο της περιοχής, θα υλοποιηθούν σε όλη τη μητροπολιτική περιοχή, ανεξαρτήτως θυλάκων.
- ο Προτεραιότητα σε έργα εντός των θυλάκων επικέντρωσης δίνεται μόνο σε έργα πρασίνου μεγάλης κλίμακας σε πυκνοδομημένες περιοχές με παλαιό οικιστικό απόθεμα, χαμηλά εισοδήματα κλπ., στο παραλιακό μέτωπο που εντοπίζονται προβλήματα λόγω της κλιματικής αλλαγής, όπως π.χ. διαβρώσεις, καθώς και σε πρώην στρατόπεδα και πρώην βιομηχανικές εκτάσεις.
- Οι Άξονες και οι Ειδικοί Στόχοι της Στρατηγικής:
- 1. Θεσσαλονίκη ανταγωνιστική και καινοτόμα**
 - 1.1 Υποστήριξη της επιχειρηματικότητας, προσέλκυση επιχειρήσεων και προώθηση της καινοτομίας
 - 1.2 Ανάπτυξη και Πιστοποίηση δεξιοτήτων
 - 1.3 Ανάδειξη της πόλης ως τουριστικού προορισμού με βάση τον πολιτισμό
 - 2. Θεσσαλονίκη συνεκτική**
 - 2.1 Ανακούφιση των άμεσων συνεπειών της κρίσης και ενσωμάτωση των μειονεκτουσών ομάδων
 - 2.2 Ενίσχυση της κοινωνικής οικονομίας και παροχή υψηλής ποιότητας κοινωνικών υπηρεσιών
 - 2.3 Προώθηση της Αστικής Παιδείας
 - 3. Θεσσαλονίκη πράσινη και ανθεκτική**
 - 3.1. Βελτίωση της Προσαρμοστικότητας στις επιπτώσεις της Κλιματικής Αλλαγής
 - 3.2. Βελτίωση του αστικού μικροκλίματος
 - 3.3. Ενίσχυση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας
 - 4. Θεσσαλονίκη αποτελεσματική**
 - 4.1. Εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας της διοίκησης και εκσυγχρονισμός της οργάνωσης των τοπικών λειτουργιών
 - 4.2. Ενδυνάμωση της Δημόσιας Διοίκησης και των Δημόσιων Υπηρεσιών
- Κατηγορίες Παρεμβάσεων και ενδεικτικές παρεμβάσεις:
- ο Οι παρεμβάσεις ΔΕΝ αποτελούν μεμονωμένα έργα, αλλά κατηγορίες έργων. Η Στρατηγική ΔΕΝ περιλαμβάνει συγκεκριμένα έργα.
- ο Σε αυτές περιλαμβάνονται μόνον ενδεικτικές δράσεις χωρίς να είναι περιοριστικές.
- ο Τα προτεινόμενα έργα που υπέβαλαν οι Δήμοι συνέβαλαν στη δημιουργία της Στρατηγικής χωρίς να σημαίνει ότι όλα τα προτεινόμενα έργα είναι επιλέξιμα.
- ο Οι περιορισμοί που υπάρχουν ακολουθούν τις συστάσεις και τους περιορισμούς που εφαρμόζονται και στο ΠΕΠ.
- Προϋπολογισμός Παρεμβάσεων
- ο Στη συνέχεια, με βάση τις προδιαγραφές του οδηγού των ΟΧΕ και λαμβάνοντας υπόψη τα προτεινόμενα έργα των Δήμων κατανεμήθηκε ο προϋπολογισμός σε Άξονες και Παρεμβάσεις.
- Χρονοδιάγραμμα
- ο Οι πρώτες προσκλήσεις για υλοποίηση δράσεων θα ανακοινωθούν από τη Διαχειριστική Αρχή εντός του έτους 2017.
- ο Λαμβάνοντας το παραπάνω ως δεδομένο, προτεραιότητα δόθηκε στις άυλες δράσεις οι οποίες θα παρουσιάσουν ωριμότητα πιο γρήγορα, π.χ. κοινωνικά έργα ή μικρές παρεμβάσεις πρασίνου.
- ο Βάσει του χρονοπρογραμματισμού τα έργα που αφορούν την επιχειρηματικότητα αναμένεται να καθυστερήσουν λόγω της μη ολοκλήρωσης της διαδικασίας ορισμού του Ενδιάμεσου φορέα Διαχείρισης (ΕΦΔ).
- ο Τα έργα μεγάλης κλίμακας, όπως μεγάλες παρεμβάσεις πρασίνου και αντιπλημμυρικά έργα, προγραμματίζεται να ξεκινήσουν το Β' εξάμηνο του 2018, ώστε να δοθεί περισσότερος χρόνος για την ωρίμανσή τους.

2.4 Συζήτηση

Ακολούθησαν ερωτήσεις των μελών της Μητροπολιτικής Επιτροπής. Η κ. Παυλίδου Φωτεινή – Νιόβη, τακτικό μέλος, αρχικά ζήτησε από τον εκπρόσωπο του Συμβούλου να περιγραφεί ο τρόπος με τον οποίο καθορίστηκε το συγκεκριμένο ποσό της χρηματοδότησης και με ποια λογική κατανεμήθηκε σε κάθε άξονα και κατηγορία παρέμβασης. Ο κ. Κράβαρης, καθώς και η κ. Μπέσσα, από την Ομάδα Σχεδιασμού και Αξιολόγησης της Μ.Ε.Θ., ανέφεραν ότι περίπου το 10% του προϋπολογισμού του ΠΕΠ δόθηκε για την υλοποίηση και εφαρμογή της Στρατηγικής. Επιπλέον, ο Οδηγός της Στρατηγικής καθόριζε επακριβώς τον προϋπολογισμό σε κάθε κατηγορία παρέμβασης του ΠΕΠ και έτσι η ομάδα σχεδιασμού, αντιστοιχίζοντας τις κατηγορίες παρεμβάσεων του ΠΕΠ με τις αντίστοιχες της Στρατηγικής, κατέληξε στο τελικό πλάνο του προϋπολογισμού. Επιπλέον, η κατανομή του προϋπολογισμού σε πεδία παρεμβάσεων καθορίστηκε και από το είδος και τον αριθμό των έργων που κατατέθηκαν από τους Δήμους. Τα έργα αποδελτιώθηκαν, επεξεργάστηκαν και κατηγοριοποιήθηκαν σε πεδία παρεμβάσεων με αντίστοιχους προϋπολογισμούς. Συνεχίζοντας η κ. Παυλίδου ρώτησε εάν τα εσωτερικά κριτήρια επιλεξιμότητας που τέθηκαν για τις παρεμβάσεις, π.χ. το πλαφόν στον προϋπολογισμό στο πεδίο παρέμβασης 3.2.2, είναι δεσμευτικά και κατά πόσον αυτά δημιουργούν προβλήματα στους Δήμους. Ρώτησε επίσης εάν τέθηκε ως κριτήριο επιλεξιμότητας η διαδημοτικότητα των έργων. Αναφερόμενη επίσης στα αντιπλημμυρικά έργα (υποδομές) ρώτησε γιατί αυτά δεν είναι επιλέξιμα. Ακόμη υπογράμμισε ότι δεν υπάρχουν δράσεις για έλεγχο της ποιότητας των υδάτων και για διαχείριση επικίνδυνων απόβλητων, πρόβλημα το οποίο εντοπίζεται για παράδειγμα στην περιοχή των βυρσοδευείων. Όσον αφορά στις δράσεις για ανάπτυξη δεξιοτήτων τόνισε ότι θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί το ευρωπαϊκό πλαίσιο επαγγελματικών προσόντων ως εργαλείο αναφοράς, ώστε οι υλοποιούμενες δράσεις να συμμορφώνονται και με το «Πρόγραμμα Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση».

Ο κ. Θεοδωρόπουλος Γεώργιος, τακτικό μέλος, ρώτησε ποιες είναι οι προϋποθέσεις για να λάβει μια επιχείρηση κουπόνια καινοτομίας και τι ακριβώς είναι αυτά. Γενικά επισήμανε ότι υπάρχουν πολλές ασάφειες και χρησιμοποιείται ορολογία που δεν είναι κατανοητή και οι οποίες μπορούν να οδηγήσουν σε παρερμηνείες. Τέλος υπογράμμισε ότι υπάρχει παλιό κτιριακό απόθεμα για το οποίο προβλέπονται παρεμβάσεις, όπως οι δράσεις πράσινων δωματίων και κήπων, χωρίς να προβλέπεται αρχικά η αντισεισμική θωράκισή τους ή η ενεργειακή αναβάθμισή τους, εκφράζοντας την άποψη ότι οι παρεμβάσεις αυτές εν τέλει δεν θα έχουν ουσιαστικό αποτέλεσμα.

Στην κ. Παυλίδου απάντησε η εκπρόσωπος της ΜΕΘ κ. Μπέσσα. Επισήμανε ότι το πλαφόν και η άρση αυτού τέθηκε προς ψήφιση στη 2η συνεδρίαση της ΜΕΘ και οι Δήμοι στην πλειοψηφία τους ψήφισαν αρνητικά. Όσον αφορά για τα έργα διαχείρισης – ποιότητας υδάτων, ανέφερε ότι η Διαχειριστική Αρχή θα εκδώσει οριζόντια πρόσκληση μέσω του ΠΕΠ, καθώς δεν υπάρχουν σχετικά πεδία παρέμβασης στο πλαίσιο της Στρατηγικής. Η κ. Μπέσσα επεσήμανε επίσης ότι η περιοχή των βυρσοδευείων είναι εντός επιλέξιμης περιοχής παρεμβάσεων που χρηματοδοτείται από το πεδίο παρέμβασης 89.

Απαντώντας στον κ. Θεοδωρόπουλο, η κ. Μπέσσα τόνισε ότι ακόμη δεν είναι γνωστές οι προϋποθέσεις ώστε μια επιχείρηση να λάβει κουπόνια καινοτομίας διότι ακόμη δεν έχουν τεθεί από το ΠΕΠ ώστε να υπάρξει εξειδίκευσή τους και στη Στρατηγική. Συμπληρωματικά, ο κ. Κράβαρης πρόσθεσε ότι τα κουπόνια καινοτομίας αποτελούν το «εισιτήριο» μιας επιχείρησης για την πρόσβαση σε υπηρεσίες, π.χ. στοχευμένης συμβουλευτικής ή συμμετοχής σε δίκτυα και εκδηλώσεις για μεταφορά τεχνογνωσίας. Ο τρόπος με τον οποίο δόθηκαν στο παρελθόν τα κουπόνια αυτά ήταν είτε ως άμεση ενίσχυση είτε μέσω επιχειρηματικών διαγωνισμών.

Επιστρέφοντας στο ερώτημα της κ. Παυλίδου περί διαχείρισης υδάτων και αποβλήτων, ανέφερε ότι δεν αποτελούν επιλέξιμες ενέργειες και βάσει του ΠΕΠ, όπως επίσης και οι δράσεις διαχείρισης απορριμμάτων, ενεργειακής αναβάθμισης, μεταφορικών υποδομών και σχολικής στέγης.

Συνεχίζοντας η κ. Μπέσσα και απαντώντας στα ερωτήματα του κ. Θεοδωρόπουλου επεσήμανε ότι η αντισεισμική θωράκιση δεν είναι επιλέξιμη παρέμβαση. Επιλέξιμη θα μπορούσε να είναι η δημιουργία ενός webGIS το οποίο θα ενημερώνει τους πολίτες για τους χώρους συγκέντρωσης σε περίπτωση σεισμού.

Ο κ. Γάκης Βασίλειος, Αντιπρόεδρος της Μητροπολιτικής Επιτροπής, έθεσε ορισμένα ερωτήματα, όπως ποια είναι η αναλογία των έργων που κατατέθηκαν από τους Δήμους σε σχέση με την ωριμότητά τους, ποιοι Δήμοι κατέθεσαν ώριμες προτάσεις έργων, εάν προβλέπεται η δημοσιοποίηση όλων των ενεργειών της Επιτροπής για την ενημέρωση όχι μόνο των Δήμων αλλά και του ευρύτερου κοινού και των επιχειρηματιών και εάν υπάρχει ή προβλέπεται συνεργασία με επιμελητήρια της πόλης. Τέλος απευθυνόμενος στην κ. Πατουλίδου, ρώτησε αν υπάρχει πρόθεση της διοίκησης να προσθέσει στην επιτροπή παρακολούθησης έναν εκπρόσωπο της μειοψηφίας (περιφερειακοί σύμβουλοι), ερώτημα στο οποίο έλαβε αρνητική απάντηση.

Στις ερωτήσεις του κ. Γάκη απάντησε η κ. Μπέσσα, η οποία ανέφερε ότι στην πρώτη παρουσίαση στις 19 Ιανουαρίου 2017 παρουσιάστηκε αναλυτικά ο πίνακας με τα προτεινόμενα έργα. Πέντε ή και περισσότεροι Δήμοι από τους οκτώ που συμμετέχουν φαίνεται να έχουν καταθέσει ώριμα έργα. Μέχρι στιγμής όλες οι ενέργειες της Μητροπολιτικής Επιτροπής έχουν δημοσιευθεί στις επίσημες ιστοσελίδες της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας και της Διαχειριστικής Αρχής, καθώς επίσης και στον Τύπο. Οι προσκλήσεις και η ενημέρωση του κοινού θα συνεχίσουν να γίνονται μέσω των προαναφερόμενων μέσων. Πρόσθεσε επιπλέον ότι τα επιμελητήρια και σχετικοί φορείς επιχειρηματικότητας κλήθηκαν να καταθέσουν και πολλοί από αυτούς κατέθεσαν προτάσεις έργων.

Η συζήτηση συνεχίστηκε με τις τοποθετήσεις των μελών της Μητροπολιτικής Επιτροπής. Η κ.

Χαραλαμπίδου Δέσποινα, τακτικό μέλος, τοποθετήθηκε ως εξής:

«Συζητάμε σήμερα το προτεινόμενο από την Διοίκηση Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης, χωρίς όμως να προσδιορίσουμε αρχικά πως εννοούμε την Ανάπτυξη :τι θέλουμε να πετύχουμε μέσα από το προτεινόμενο σχέδιο: Ανάπτυξη που να ικανοποιεί τις ανάγκες της μεγάλης πλειοψηφίας των πολιτών ή ανάπτυξη που να εξυπηρετεί τις ανάγκες των επιχειρήσεων αλλά και ανάπτυξη ενταγμένη στη φιλοσοφία και τους σχεδιασμούς των Αιρετών, ενόψει και των επερχόμενων αυτοδιοικητικών εκλογών? με λίγα λόγια έργα ουσίας ή έργα βιτρίνας? Εμείς θα δώσουμε αρνητική ψήφο στο προτεινόμενο σχέδιο ,γιατί έχουμε εντελώς διαφορετική αντίληψη από την Διοίκηση για την λεγόμενη και κρινόμενη σε όλους τους τόνους ανάπτυξη. Έχουμε άλλη αντίληψη για τα προτεινόμενα έργα, έχουμε άλλη αντίληψη για την προστασία του περιβάλλοντος, έχουμε άλλη αντίληψη για την αντιμετώπιση των κοινωνικών, οικονομικών, χωροταξικών και περιβαλλοντολογικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει η Μητροπολιτική Ενότητα Θεσσαλονίκης και το προτεινόμενο σχέδιο είναι στην αντίθετη ακριβώς κατεύθυνση από την δική μας αντίληψη.

Παρόλα αυτά ,θα θέλαμε να πούμε κάποιες σκέψεις για το συγκεκριμένο σχέδιο :

1.Το σχέδιο αρχικά κάνει μια καταγραφή των κοινωνικών, οικονομικών, περιβαλλοντικών, χωροταξικών στοιχείων της περιοχής μελέτης και τεκμηριώνει την καταγραφή αυτή με επιστημονικό τρόπο. Τα αποτελέσματα που αναδεικνύονται από την καταγραφή είναι ακριβή και σωστά. Τι αναδεικνύονται ως πρώτιστα προβλήματα για το σύνολο σχεδόν της Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης? Η μεγάλη αποβιομηχάνιση, η τεράστια ανεργία, σοβαρά περιβαλλοντικά προβλήματα ,έλλειψη πρασίνου, τεράστιες ανισότητες μεταξύ των περιοχών μελέτης ακόμα και στο επίπεδο των μαθησιακών γνώσεων των παιδιών κ.α.

Παρά το γεγονός ότι από την μελέτη ,τα παραπάνω συνάγονται ως αποτελέσματα, οι προτεινόμενες λύσεις ,δεν συμβάλουν για την αντιμετώπισή τους ,αντίθετα διαιωνίζουν τα ήδη οξυμένα προβλήματα των περιοχών μελέτης

2.Υπήρχε προηγούμενο αντίστοιχο πρόγραμμα «Ολοκληρωμένο Σχέδιο Αστικής Ανάπτυξης 2007-2013» για το οποίο δεν είχαμε κάποια ενημέρωση ως προς την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα του. Θα ήταν χρήσιμη η παρουσίαση αλλά και τα αποτελέσματα του Προγράμματος με σκοπό την άντληση χρήσιμων στοιχείων για μελλοντική χρήση. Ένα ερώτημα κρίσιμο που πρέπει να απαντηθεί είναι : από την υλοποίηση του προηγούμενου προγράμματος 2007-2013, πόσες νέες θέσεις εργασίας δημιουργήθηκαν?

3.Για ένα πρόγραμμα που έχει διάρκεια 2014-2020, το 2017 βρίσκεται ακόμα στην έγκριση της 1^{ης} φάσης, δηλαδή στο Σχεδιασμό αξόνων. Άρα ξεκινάει με μικρό χρονοδιάγραμμα υλοποίησης.

4.Το ποσό είναι μικρό για σημαντικές ολοκληρωμένες και λειτουργικές παρεμβάσεις που να στοχεύουν στη βιώσιμη ανάπτυξη της Μητροπολιτικής Ενότητας.

5.Στο Σχέδιο BAA (2014-2020) που συζητάμε, αναφέρεται ότι οι 8 Δήμοι κατέθεσαν προτάσεις για τοπικές παρεμβάσεις με ή χωρίς ενδεικτικό προϋπολογισμό. Δεν έχουμε πρόσβαση σε αυτά τα στοιχεία ώστε να κρίνουμε για την δυνατότητα προσέγγισης ή όχι του σκοπού του Σχεδίου Αστικής ανάπτυξης. Θα ήταν χρήσιμο να είχαμε μια άποψη των Φορέων για το πώς έχουν σκοπό να αντιμετωπίσουν τον 1ο και 2ο άξονα με πιο συγκεκριμένα στοιχεία.

6.Οι προτάσεις που παρουσιάστηκαν στην Επιτροπή Παρακολούθησης του Σχεδίου BAA έπρεπε να διακρίνονται (βασικό κριτήριο εκλεξιμότητας) για το βαθμό ωριμότητας και τα χρονοδιαγράμματα υλοποίησης.

7.Αναφέρονται 4 άξονες παρέμβασης με ειδικούς στόχους. Στον 1ο άξονα θα μπορούσε να προβλεφθεί η δυνατότητα των «στριμωγμένων οικονομικά» μικρομεσαίων επιχειρήσεων, να ωφεληθούν περισσότερο από τις δομές στήριξης, αν δημιουργούνταν μια υπηρεσία, σωστά στελεχωμένη, για την προώθηση και διεκπεραίωση των προτάσεων των ενδιαφερομένων. Αυτό θα βοηθήσει τους ιδιώτες που δεν έχουν δυνατότητα να διακινδυνεύσουν κάποια χρήματα σε «Αναπτυξιακές Εταιρίες» ή «άλλα γραφεία» χωρίς να έχουν το αναμενόμενο αποτέλεσμα.

8. Πέρα από τους άξονες της καινοτομίας και της κοινωνικής πολιτικής όπου οι προτάσεις παρέμβασης μπορούν να έχουν τοπικό και σημειακό χαρακτήρα για την επίτευξη των στόχων, οι άλλοι άξονες (περιβάλλον και αποτελεσματικότητα διοίκησης) πρέπει να έχουν μητροπολιτικό χαρακτήρα και να αποδεικνύουν ότι θα συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων με πολλούς αποδέκτες (όχι έναν Δήμο).

Όμως :

- Πως θα δρομολογηθούν όλα αυτά που προτείνονται , πως θα συζητηθούν οι ουσιαστικές τελικές προτάσεις των Δήμων ,όταν το Ρυθμιστικό Σχέδιο Θεσσαλονίκης είναι άφαντο και χάθηκε στον Καιάδα, ενώ πολλά Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια Δήμων περιμένουν στα συρτάρια.

- Όταν υπάρχει κίνδυνος να μην απορροφηθούν τα χρήματα του προγράμματος και να μην εκτελεστούν οι προτεινόμενες παρεμβάσεις. Σε αυτό το μικρό διάστημα που δίνεται στους Δήμους για τη σύνταξη προτάσεων, υπάρχει πάρα πολλές πιθανότητες να μην προλάβουν να συντάξουν μελέτες, να τις ωριμάσουν και να τις εκτελέσουν. Πολλοί Δήμοι έχουν έλλειψη προσωπικού και υποδομών. Άρα, οι παρεμβάσεις θα περιοριστούν σε τοπικό επίπεδο, όπως κάθε φορά.

- Όταν με τον Σχεδιασμό αυτό, λόγω μικρού χρονοδιαγράμματος, λόγω περιορισμένων πόρων σε σχέση με τους διευρυμένους στόχους, λόγω έλλειψης ώριμων προτάσεων, λόγω έλλειψης υποδομών των εμπλεκόμενων φορέων, λόγω ελλιπούς χωροταξικού σχεδιασμού, ο μόνος στόχος που μπορεί να επιτευχθεί είναι, η εκτέλεση τοπικών έργων βιτρίνας ενόψει αυτοδιοικητικών εκλογών.

Τι πρέπει να γίνει άμεσα:

Δημιουργία Διαδημοτικού Σχεδιασμού Στρατηγικής Ανάπτυξης, ο οποίος να θέτει όρια, προτεραιότητες, κοινό χρονοδιάγραμμα και κοινό όραμα, στα θέματα του αστικού περιβάλλοντος (γιατί η ρύπανση, η προστασία, η αντιμετώπιση του περιβάλλοντος δεν έχει σύνορα). Να μην προωθηθεί η εύκολη λύση των σημειακών παρεμβάσεων των εκάστων Δήμων για πυροσβεστικές λύσεις, όπως γίνεται τόσα χρόνια.

Να γίνει οριοθέτηση όλων των ρεμάτων της Θεσσαλονίκης και μετά, διαμόρφωση και ανάπλάσή τους με σκοπό την αντιπλημμυρική προστασία, τη δημιουργία περιπατητικών διαδρόμων (με ενοποίησή τους ως «διαδρομές μέσω ρεμάτων»).

Να ενισχυθεί η αντισεισμική θωράκιση της πόλης. Να αξιοποιηθεί το κτιριακό απόθεμα και να μην προστεθεί άλλο μπετόν. Να χρησιμοποιηθούν τα δημόσια ανενεργά κτίρια για δημόσιες χρήσεις, απεγκλωβίζοντας τους Δήμους από καταβολή μισθωμάτων.

Να κατασκευαστούν άμεσα τα δίκτυα υδροδότησης περιοχών μελέτης ,όπως των Δήμων Παύλου Μελά και Κορδελιού - Ευόσμου, που υδροδοτούνται ακόμα και σήμερα στον 21ο αιώνα, από ιδιωτική εταιρία, χωρίς άδεια εγκατάστασης και λειτουργίας.

Να δημιουργηθούν νέες, απαραίτητες σήμερα σχολικές μονάδες και να αναβαθμιστούν οι υπάρχουσες σχολικές υποδομές. Να κατασκευαστούν νέοι σύγχρονοι βρεφονηπιακοί σταθμοί που να καλύπτουν τις ανάγκες των νέων ζευγαριών.

Τα πρώην, ανενεργά σήμερα, στρατόπεδα πρέπει να αποδοθούν ως έχουν στις τοπικές κοινωνίες και να χρησιμοποιηθούν μόνον ως χώροι πρασίνου.

Να αντιμετωπιστεί το κυκλοφοριακό πρόβλημα με δραστικές αποφάσεις μέχρι να ολοκληρωθούν οι προγραμματισμένες υποδομές.

Να δημιουργηθεί ένα φιλικό δίκτυο πεζοδρομίων, φιλικής προσπέλασης, για όλους τους πολίτες, με ή χωρίς κινητικά προβλήματα. Να αποκατασταθούν τα πεζοδρόμια με παρεμβάσεις αλλαγής κλίσεων μπροστά στις οικοδομές (μείωση κλίσεων), με κατασκευή ραμπών, με δημιουργία γραμμής τυφλών, με φανάρια ειδικών προδιαγραφών, με ξήλωμα και απαγόρευση ιδιωτικών πινακίδων από τα πεζοδρόμια.

Να αντιμετωπιστεί η πυκνή δόμηση η οποία δεν μπορεί να αλλάξει αλλά μπορεί να βελτιωθεί, μέσω προτάσεων αύξησης του πρασίνου μεταξύ οικοδομών.

Όλα τα παραπάνω δεν μπορούν να υλοποιηθούν, όσο η χώρα μας εξακολουθεί να είναι εγκλωβισμένη στα μνημόνια. Αυτό που είναι απόλυτα αναγκαίο για να είναι υλοποιήσιμα όλα τα απαιτούμενα μέτρα για την ανάπτυξη της χώρας και την περιοχή μας ,είναι ο απεγκλωβισμός της χώρας από τα μνημόνια και η υλοποίηση ενός άλλου προγράμματος διακυβέρνησης ,κεντρικού αλλά και τοπικού χαρακτήρα, που θα έχει στο επίκεντρό του τους εργαζόμενους και τις ανάγκες του λαού μας.».

Η κ. Παυλίδου Φωτεινή – Νιόβη, τακτικό μέλος, στην τοποθέτησή της αναγνώρισε τη σημαντικότητα της εφαρμογής της Στρατηγικής. Παρόλα αυτά επισήμανε ορισμένα ζητήματα:

- Να γίνει μικρή ανακατανομή του προϋπολογισμού στα πεδία παρεμβάσεων, με έμφαση σε ζητήματα που έθεσε στην προηγούμενη τοποθέτησή της.

- Να υπάρξει στην επιτροπή παρακολούθησης εκπρόσωπος από τη μειοψηφία.

- Η ενημέρωση σχετικά με τις διαδικασίες σχεδιασμού της Στρατηγικής, σύστασης των επιτροπών και αποτελέσματα από την εφαρμογή προηγούμενων προγραμμάτων δεν ήταν επαρκής και θα πρέπει από εδώ και στο εξής να γίνονται πιο συχνές διαβουλεύσεις και συναντήσεις.

Ο κ. Ιγνατιάδης Θεόδωρος, τακτικό μέλος, τοποθετήθηκε ως εξής:

«Στο προτεινόμενο, από την Διοίκηση της ΠΚΜ, σχέδιο της “Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης Θεσσαλονίκης”, κλίνεται σε όλες τις πτώσεις η λέξη «ανάπτυξη», χωρίς όμως να ξεκαθαρίζεται «ανάπτυξη από ποιον για ποιόν»; Όλα αυτά τα χρόνια γίναμε μάρτυρες των αποτελεσμάτων, των αρνητικών συνεπειών, του συγκεκριμένου δρόμου ανάπτυξης, που ως πυρήνα του έχει το κέρδος και την εκμετάλλευση, δρόμο που και η Διοίκηση της Π.Κ.Μ. υπηρετεί αποτελεσματικά ως θεσμός του αστικού κράτους διαρθρωμένος αντικειμενικά πιο κοντά στις εργατικές λαϊκές μάζες της περιοχής. Τι έφερε αυτός ο δρόμος, που η αστική τάξη προβάλλει ως θαυματουργική διέξοδος; Πού οδήγησε; Οδήγησε στη βαθύτερη μεταπολεμική κρίση του ελληνικού καπιταλισμού. Το ΑΕΠ το 2014 υποχώρησε κατά 26% σε σχέση με το 2008, ενώ η ύφεση συνεχίστηκε και το 2016. Η μείωση του εισοδήματος των ελληνικών νοικοκυριών ήταν διπλάσια της συρρίκνωσης του ΑΕΠ. Όλες οι «προκλήσεις», που αναφέρονται στο κείμενο της «ΒΑΑ Θεσσαλονίκης» και καταναλώνεται τόσο μελάνι στο πώς θα αντιμετωπιστούν, δεν είναι συνέπειες του συγκεκριμένου μοντέλου ανάπτυξης, του καπιταλιστικού δρόμου ανάπτυξης, όπου το μοναδικό κίνητρο κίνησης της είναι η μεγιστοποίηση του κέρδους και όχι η ικανοποίηση των σύγχρονων λαϊκών αναγκών; Η περιοδική εκδήλωση της καπιταλιστικής κρίσης αποτελεί νομοτέλεια για την κίνηση της καπιταλιστικής οικονομίας. Πρόκειται για κρίση υπερσυσσώρευσης του κεφαλαίου, όπου ένα σημαντικό μέρος του κεφαλαίου δεν μπορεί να επενδυθεί ξανά και να διασφαλίσει ένα ικανοποιητικό ποσοστό κέρδους. Η βαθύτερη αιτία είναι η ίδια η σχέση εκμετάλλευσης της μισθωτής εργασίας από το κεφάλαιο, η βασική αντίθεση κεφαλαίου - εργασίας. Γι’ αυτό δεν υπάρχει καμία γραμμή αστικής διαχείρισης, που να μπορεί να αναιρέσει την αιτία της εκδήλωσης της καπιταλιστικής κρίσης. Είτε εφαρμοστεί περιοριστική πολιτική, είτε εφαρμοστεί επεκτατική πολιτική, η περιοδική εκδήλωση της κρίσης δεν μπορεί να αποτραπεί. Απόδειξη είναι η συγχρονισμένη εκδήλωση της καπιταλιστικής κρίσης σε ΗΠΑ, ΕΕ και Ιαπωνία το 2009. Η «δίκαιη και βιώσιμη ανάπτυξη για όλους» είναι ιδεολόγημα ενσωμάτωσης και υποταγής. Στην περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, όπως και σε όλη τη χώρα, υπάρχουν τάξεις που δεν έχουν ενιαίο συμφέρον στο συγκεκριμένο δρόμο ανάπτυξης, με συνέπεια να μην είναι δυνατή ανάπτυξη που να υπηρετεί εκμεταλλευτές και εκμεταλλευόμενους, ιδιαίτερα μάλιστα σε τοπικό επίπεδο όπως αφήνεται να εννοηθεί μέσα από το κείμενο της «ΒΑΑ Θεσσαλονίκης». Δεν μπορεί να δημιουργείς φτώχεια και παράλληλα να προστατεύεις από τη φτώχεια! Φιλολαϊκή διαχείριση του καπιταλισμού, όπως υπονοείται μέσα από το σχέδιο της «ΒΑΑ Θεσσαλονίκης», δεν μπορεί να υπάρξει. Η «δίκαιη και βιώσιμη ανάπτυξη για όλους», που υπόσχαστε μέσα από την προτεινόμενη

«ΒΑΑ Θεσσαλονίκης», είναι στη γραμμή εξυπηρέτησης των συμφερόντων του μεγάλου κεφαλαίου που διαρκώς αναζητεί χώρους, δράσεις, επενδύσεις για να εξασφαλίσει μεγαλύτερα κέρδη. Πέρα από βασικές υποδομές όπως το λιμάνι, το σιδηρόδρομο, το αεροδρόμιο κλπ που έχουν ήδη παραχωρηθεί ή δρομολογήθηκε η παραχώρησή τους στο κεφάλαιο, χαρακτηριστικά παραδείγματα είναι:

- Η μελέτη και κατασκευή των έργων υποδομής (έργα αναπλάσεων, πρασίνου συγκοινωνιών υδραυλικά κ.α.), που προβλέπονται, θα γίνουν από τους κατασκευαστικούς κ.α. ομίλους.

- Οι άμεσες ή έμμεσες επιδοτήσεις για επενδύσεις στους τομείς προτεραιότητας που προκρίνονται για την οικονομική δραστηριότητα και οι αντίστοιχες δομές στήριξης που προτείνονται για αυτό το σκοπό. Βέβαια τέτοιες ενισχύσεις μέσα στη συγκεκριμένη στρατηγική εμφανίζονται και με το μανδύα ενίσχυσης ακόμα και νέων επιστημόνων και γενικότερα εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού, όμως ελάχιστα θα ωφεληθούν οι ίδιοι. Όπως συμβαίνει συνήθως, θα αναλάβουν το ρίσκο επενδύσεων, που ακόμα και αν πετύχουν, σε ένα σύντομο διάστημα τα κύρια αποτελέσματα τους θα τα καρπωθούν οι μεγάλοι όμιλοι.

- Η παροχή φτηνού ευέλικτου εργατικού δυναμικού για το κεφάλαιο μέσα από τα προγράμματα δια βίου μάθησης, ή και μέσα από τη λεγόμενη «προώθηση στην απασχόληση» με κουπόνια, voucher, πρακτική άσκηση κλπ Τελικά είναι μια πολιτική που δοκιμάζεται στην καθημερινότητα της φτώχειας και της εξαθλίωσης του λαού από τη μια μεριά και από την άλλη της προώθησης επενδύσεων κερδοφόρων για το κεφάλαιο. Αυτό έχουν αποδείξει και αντίστοιχα προγράμματα στο παρελθόν. Είναι πλατιά γνωστό πως το ελληνικό ΕΣΠΑ αποτέλεσε ένα μακροπρόθεσμο σχεδιασμό που ανταποκρινόταν κυρίως στον πρωταρχικό στόχο της ΕΕ να συντονίσει και να εντάξει όλες τις τις πολιτικές στο πλαίσιο της Στρατηγικής «ΕΕ-2020». Οι χρηματοδοτούμενες δράσεις υπακούουν υποχρεωτικά, όπως άλλωστε το αποδέχεται και η Διοίκηση της ΠΚΜ με σχετικό Δελτίο Τύπου (14.2.2017), στις γενικότερες αντιλαϊκές πολιτικές της στρατηγικής της ΕΕ «Ευρώπη 2020», το «Σύμφωνο Σταθερότητας», το «Σύμφωνο για το ευρώ +», το «Ευρωπαϊκό Εξάμηνο» και την «Οικονομική Διακυβέρνηση»

της ΕΕ. Ενώ σχεδόν το 63% των διαθέσιμων κονδυλίων από τα διαρθρωτικά ταμεία χρηματοδοτούν δράσεις που συμβάλλουν άμεσα στη στρατηγική ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας της κερδοφορίας των μονοπωλίων.

Οι ευρωενωσιακοί πόροι κατευθύνονται σε σχέδια, έργα και δράσεις για να επιταχύνουν τις καπιταλιστικές αναδιαρθρώσεις και την ολοκλήρωση της εσωτερικής καπιταλιστικής αγοράς της ΕΕ, την απελευθέρωση των αγορών και τις ιδιωτικοποιήσεις, να εντείνουν την επίθεση στις εργασιακές σχέσεις και τα κοινωνικά και ασφαλιστικά δικαιώματα των εργαζομένων. Χαρακτηριστική, από την άποψη αυτή, είναι η ιδιαίτερη βαρύτητα που δίνετε με την στρατηγική της Β.Α.Α, στην προώθηση της κοινωνικής οικονομίας, ως μοχλό συμπίεσης της τιμής της εργατικής δύναμης με την περαιτέρω ανατροπή των εργασιακών σχέσεων, ως προπομπό για την ιδιωτικοποίηση υπηρεσιών που η παροχή τους είναι υποχρέωση του κράτους όπως η υγεία η πρόνοια κλπ. Ενώ προκλητική, αν μη τι άλλο, είναι και η εκτίμηση σας, ότι: [η «υποτίμηση» του ανθρώπινου δυναμικού, λόγω της οικονομικής κρίσης και το γεγονός ότι η Θεσσαλονίκη γίνεται σιγά-σιγά δεξαμενή «φθηνής εργασίας» πρέπει να αντιμετωπιστεί, ως «ευκαιρία» και ότι πρόκειται για «κρυφή» δυνατότητα που μπορεί να αναπτυχθεί]. Αυτή η πολιτική είχε ως αποτέλεσμα να διευρύνονται οι ανισομετρίες στο εσωτερικό της χώρας, ανάμεσα στις Περιφέρειες. Σύμφωνα με τα στοιχεία του 2011 όλες οι Περιφέρειές της βρίσκονται κάτω από το 75% του μέσου όρου του ΑΕΠ της ΕΕ. Η Κεντρική Μακεδονία, βρίσκεται σε διαρκή φθίνουσα πορεία την τελευταία δεκαπενταετία, (το 2014 κατείχε το 56% του μέσου όρου της ΕΕ) . Επομένως, είναι λογικό και αναμενόμενο να κυριαρχεί το ερώτημα αν υπάρχει διέξοδος προς όφελος του λαού από τη σημερινή ασφυκτική κατάσταση, καθώς συνεχίζεται για ένατη συνεχή χρονιά η βαθύτερη μεταπολεμική κρίση της ελληνικής οικονομίας, καθώς επιδεινώνεται συνεχώς η κατάσταση των λαϊκών οικογενειών. Ο λαός δεν πρέπει να έχει αυταπάτες ότι κάτι θα κερδίσει από την καπιταλιστική ανάπτυξη. Και αυτό επειδή, για εμάς, η έννοια της οικονομικής ανάπτυξης δεν είναι μια ουδέτερη, τεχνοκρατική έννοια, αλλά έχει βαθύτατο οικονομικό – πολιτικό περιεχόμενο. Σχετίζεται άρρηκτα με το ερώτημα «για ποιον;», για τα συμφέροντα ποιας κοινωνικής τάξης σχεδιάζεται και υλοποιείται η αναπτυξιακή πολιτική. Το βασικό ερώτημα είναι το αν, η όποια ανάπτυξη, ο όποιος σχεδιασμός, θα στοχεύει στην συνδυασμένη ικανοποίηση του συνόλου των λαϊκών αναγκών, ή θα υπηρετεί την κερδοφορία των επιχειρηματικών ομίλων, εγχώριων και ξένων; Αλήθεια ποια έργα και δράσεις προβλέπονται μέσα από το προτεινόμενο σχέδιο της «ΒΑΑ Θεσσαλονίκης», για:

- Την αντισεισμική θωράκιση, σε επίπεδο ελέγχου και παρεμβάσεων, στο «γερασμένο κτιριακό απόθεμα της πόλης»

- Να σταματήσει το επί 65 χρόνια αίσχος της υδροδότησης περιοχών των Δήμων Παύλου Μελά και Κορδελιού - Ευόσμου από ιδιωτική εταιρεία ύδρευσης που δεν έχει εφοδιαστεί με άδεια εγκατάστασης ή λειτουργίας από την αρμόδια υπηρεσία της Μητροπολιτικής Επιτροπής Θεσσαλονίκης και δεν διαθέτει άδεια χρήσης νερού ή και αξιοποίησης υδατικών πόρων για τις γεωτρήσεις από τη Δ/ση Υδάτων Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μ-Θ.

- Την πλήρη και ολοκληρωμένη αντιπλημμυρική θωράκιση του ΠΣ Θεσσαλονίκης

- Την κατασκευή νέων, σύγχρονων δημόσιων παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών, που να καλύπτουν επαρκώς τις ανάγκες προσχολικής αγωγής για τις λαϊκές οικογένειες των νέων ζευγαριών.

- Να κατασκευαστούν οι αναγκαίες σχολικές μονάδες στο ΠΣ Θεσσαλονίκης, να αναβαθμιστούν οι υπάρχουσες σχολικές υποδομές, να ελεγχθεί η αντισεισμικότητα των παλαιών σχολικών διδακτηρίων και να γίνουν οι απαραίτητες συντηρήσεις με επαρκή χρηματοδότηση από τον κρατικό προϋπολογισμό.

Τα μέτρα που τώρα παίρνονται, στο όνομα του να ξεπεραστεί η κρίση, θα συνεχιστούν με

το επιχείρημα ότι πρέπει να διατηρηθεί η ανάπτυξη, να εξυγιανθούν παραπέρα τα δημοσιονομικά και να διατηρήσει η οικονομία την ανταγωνιστικότητά της στο πλαίσιο της ΕΕ. Τα ίδια γίνονται σε όλο τον καπιταλιστικό κόσμο, ανεξάρτητα από το αν μια χώρα βρίσκεται σε κρίση ή ανάπτυξη, αν έχει μνημόνια ή όχι, ανεξάρτητα από το μείγμα διαχείρισης που εφαρμόζεται. Το ζήτημα λοιπόν για τους εργαζομένους, τα λαϊκά στρώματα δεν είναι η προσδοκία της καπιταλιστικής ανάκαμψης, της «παραγωγικής ανασυγκρότησης» που προβάλλουν από κοινού όσοι υπηρετούν το σημερινό σύστημα ανεξάρτητα από την κριτική που ασκούν σε πλευρές της διαχείρισής που κάθε φορά ασκείται. Αλλά να διαμορφωθούν οι προϋποθέσεις για ν' ανοίξει ο δρόμος ανάπτυξης υπέρ του λαού, που θα έχει στόχο την ικανοποίηση των εργατικών – λαϊκών αναγκών, ο δρόμος της κοινωνικοποίησης των μονοπωλίων, της αποδέσμευσης από την ΕΕ και της μονομερούς διαγραφής όλου του χρέους, ο δρόμος δηλαδή που προτείνει το ΚΚΕ. Εύλογα λοιπόν εκφράζουμε την αντίθεση μας στο σχέδιο “Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης Θεσσαλονίκης”, ως ακόμα ένα εργαλείο πολιτικής σε βάρος του λαού και προς όφελος του κεφαλαίου στο χώρο του πολεοδομικού συγκροτήματος της Θεσσαλονίκης.».

Ο κ. Γάκης Βασίλειος, Αντιπρόεδρος της Μητροπολιτικής Επιτροπής, στην τοποθέτησή του ανέφερε ότι η Στρατηγική συμπεριλαμβάνει επιμέρους δράσεις ενός μεγαλύτερου συνόλου δράσεων που προβλέπονται από

το ΕΣΠΑ. Κάποιες δράσεις δεν θα μπορέσουν να υλοποιηθούν, όχι λόγω ωριμότητας, αλλά λόγω του ότι η ίδια η κοινωνία δεν είναι έτοιμη να τις αποδεχθεί και να κατανοήσει τη σημαντικότητά τους. Συγκεκριμένα αναφέρθηκε στη δράση για τα πράσινα δώματα και τους κάθετους κήπους, για την υλοποίηση της οποίας είναι διαθέσιμα 4 εκ ευρώ. Σημαντική ιδιαίτερα κρίνεται η ενημέρωση του κοινού και θεωρεί ότι η ενημέρωση από την ιστοσελίδα της Περιφέρειας δεν είναι επαρκής. Δήλωσε την επιθυμία του για την παρουσία των Δήμων ή εκπροσώπων τους στη συνεδρίαση, ώστε να ακουστούν οι προτάσεις τους και οι ενστάσεις τους. Ανέφερε επιπλέον ότι δεν υπήρξε ποτέ ενημέρωση σχετικά με τα αποτελέσματα της εφαρμογής προηγούμενων προγραμμάτων αστικής ανάπτυξης. Η ενημέρωση πρέπει να αφορά στο ευρύτερο κοινό και όχι μόνο στη μειοψηφία. Όλοι οι πολίτες πρέπει να γνωρίζουν τι αποφασίζεται. Αναδεικνύει το ρόλο των επιμελητηρίων ως προς την ενημέρωση του κοινού μέσω προσκλήσεων και ενημερωτικών δελτίων προς τους επιχειρηματίες. Ζητά την παρουσία ενός μέλους της μειοψηφίας στην επιτροπή παρακολούθησης καθώς και λεπτομερέστερη πληροφόρηση των περιφερειακών συμβούλων για τη διαδικασία αξιολόγησης των προτάσεων των έργων, τα κριτήρια κλπ. Θεωρεί ότι πρέπει να απαντηθούν κάποια ερωτήματα πριν από την εφαρμογή της Στρατηγικής:

α) Ποιο είναι το όραμα για τη Μητροπολιτική περιοχή;

β) Ποιες είναι οι προτεινόμενες εναλλακτικές λύσεις;

γ) Ποια λύση θα επιλεγεί;

δ) Πώς θα εφαρμοστεί η λύση;

ε) Ποια θα είναι τα μέτρα αξιολόγησης και ελέγχου, τα κριτήρια επιλεξιμότητας;

Τέλος, τοποθετήθηκε ο κ. Θεοδωρόπουλος Γεώργιος, τακτικό μέλος, ο οποίος αναφέρθηκε σε ορισμένες κατά τον ίδιο ασάφειες στους Άξονες 1 και 2. Επεσήμανε ότι δεν υπάρχει καμία αναφορά στη δυτική Θεσσαλονίκη, η οποία αντιμετωπίζει σοβαρότατα προβλήματα. Επεσήμανε την αποσπασματικότητα των δράσεων που προβλέπονται από τη Στρατηγική και την έλλειψη ολοκληρωμένων παρεμβάσεων.

Ολοκληρώνοντας τη συζήτηση, η Αντιπεριφερειάρχης Μ.Ε.Θ. κ. Π. Πατουλίδου ανέφερε ότι στόχος της Μητροπολιτικής Επιτροπής και της Επιτροπής Παρακολούθησης για τη νέα προγραμματική περίοδο είναι η εφαρμογή της στρατηγικής βιώσιμης αστικής ανάπτυξης να γίνει με διαφάνεια, με συνεχή ενημέρωση των πολιτών για τις δράσεις που λαμβάνουν χώρα στη μητροπολιτική περιοχή, με έμφαση στις περιοχές του πολεοδομικού συγκροτήματος που πλήττονται περισσότερο. Εν συνεχεία, συνοψίζοντας τα πεπραγμένα:

▮ της 17ης Συνεδρίασης της Μητροπολιτικής Επιτροπής της Μ.Ε.Θ. στις 28.09.2016, στην οποία λήφθηκε η αριθμ. 126/2016 απόφαση με θέμα «Έγκριση υποβολής πρότασης στο

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Π.Κ.Μ. 2014-2020 με τίτλο: “Σύμβουλος υποστήριξης της

Π.Κ.Μ. για την υποβολή πρότασης που αφορά Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις (ΟΧΕ) για Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη (ΒΑΑ) της Μ.Ε.Θ.”»,

▮ της 23ης Συνεδρίασης της Μητροπολιτικής Επιτροπής της Μ.Ε.Θ. στις 21.12.2016, στην οποία παρουσιάστηκε η πορεία του προγράμματος «Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις (ΟΧΕ) για Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη (ΒΑΑ) της Μ.Ε.Θ.»,

▮ της 1ης Συνεδρίασης της Μητροπολιτικής Επιτροπής της Μ.Ε.Θ. στις 19.01.2017, στην οποία παρουσιάστηκε η “Στρατηγική Ολοκληρωμένης Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης Θεσσαλονίκης”, στο πλαίσιο του προγράμματος «Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις (ΟΧΕ) για Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη (ΒΑΑ) της Μ.Ε.Θ.» και τα πεπραγμένα των συνεδριάσεων της Επιτροπής Παρακολούθησης πρότεινε στο Σώμα την έγκριση της Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης Θεσσαλονίκης.

Η συνεδρίαση έληξε με την ολοκλήρωση της ψηφοφορίας για την έγκριση της Στρατηγικής από το Περιφερειακό Συμβούλιο της Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης, τα αποτελέσματα της οποίας είναι τα εξής:

Θετική ψήφος: 11, Αρνητική ψήφος: 3, Απών/ούσα: 1

Τζόλλας Μιχάλης - θετική

Γάκης Βασίλειος - θετική

Κούης Κωνσταντίνος - θετική

Κελεσίδου Χριστίνα - θετική

Τερζανίδης Χρήστος - θετική

Χριστόπουλος Μιχαήλ - θετική

Ασπασίδης Γεώργιος - θετική

Φύκα Ελένη - θετική

Ζάχαρης Ηλίας - απών

Παγώνης Ιωάννης - θετική

Χαραλαμπίδου Δέσποινα - αρνητική
Θεοδωρόπουλος Γιώργος - αρνητική
Ιγνατιάδης Θεόδωρος - αρνητική
Παυλίδου Φωτεινή-Νιόβη - θετική
Καζαντζίδης Παντελεήμων - θετική

**3^η ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
16-02-2017**

ΠΡΟΕΔΡΟΣ		ΥΠΟΓΡΑΦΗ
Τζόλλας Μιχάλης		
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ		
Γάκης Βασίλειος		
ΤΑΚΤΙΚΑ ΜΕΛΗ		
Α/Α	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ
1	Καυης Κωνσταντίνος	
2	Κελεσιδου Χριστίνα	
3	Τερζανίδης Χρήστος	
4	Χριστόπουλος Μιχαήλ	
5	Ασπασίδης Γεωργιος	
6	Φυκα Ελένη	
7	Ζαχαρης Ηλίας	
8	Παγωνης Ιωάννης	
9	Χαραλαμπίδου Δέσποινα	
10	Θεοδωρόπουλος Γεωργιος	
11	Ιγνατιάδης Θεόδωρος	
12	Παυλιδου Φωτεινή - Νιόβη	
13	Καζαντζίδης Παντελεήμων	
ΑΝΑΠΑΗΡΩΜΑΤΙΚΑ ΜΕΛΗ		
1	Αβραμιδης Γαβριήλ	
2	Ανατολίτης Βασίλειος	
3	Μήττας Χρήστος	
4	Μπάτος Σωτήριος	
5	Πάλλας Κωνσταντίνος	
6	Τσαλωνης Γεωργιος	
7	Ζιωγας Ιωάννης	
8	Καγιός Γεωργιος	
9	Καλαϊτζή Καλλιόπη	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 7 – ΠΙΝΑΚΕΣ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Πίνακας 1: Πληθυσμιακή μεταβολή ανα οικισμό 2011-2001-1991

Περιγραφή	De Facto Πληθυσμός (2011)	De Facto Πληθυσμός (2001)	De Facto Πληθυσμός (1991)	Μεταβολή 2001- 2011	Μεταβολή 1991- 2001
ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΒΑΑ	790.715	790.162	742.197	0,07	6,46
ΔΗΜΟΣ ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΩΝ - ΜΕΝΕΜΕΝΗΣ (Έδρα: Αμπελόκηποι,οι)	52.013	55.869	53.025	-6,90	5,36
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΩΝ	36.974	40.959	40.093	-9,73	2,16
Δημοτική Κοινότητα Αμπελόκηπων	36.974	40.959	40.093	-9,73	2,16
Αμπελόκηποι,οι	36.974	40.959	40.093	-9,73	2,16
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΕΝΕΜΕΝΗΣ	15.039	14.910	12.932	0,87	15,30
Δημοτική Κοινότητα Μενεμένης	15.039	14.910	12.932	0,87	15,30
Μενεμένη,η	15.039	14.910	12.932	0,87	15,30
ΔΗΜΟΣ ΔΕΛΤΑ	4.652	3.950	3.424	-	-
Τοπική Κοινότητα Βραχιάς	552	645	638	-14,42	1,10
Βραχιά,η	552	645	638	-14,42	1,10
Δημοτική Κοινότητα Καλοχωρίου	4.652	3.950	3.424	17,77	15,36
Καλοχώριον,το	4.652	3.950	3.424	17,77	15,36
ΔΗΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ (Έδρα: Θεσσαλονίκη,η)	324.766	375.276	395.789	-13,46	-5,18
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	314.905	363.987	383.967	-13,48	-5,20
Θεσσαλονίκη,η	314.905	363.987	383.967	-13,48	-5,20
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΤΡΙΑΝΔΡΙΑΣ	9.861	11.289	11.822	-12,65	-4,51
Δημοτική Κοινότητα Τριανδρίας	9.861	11.289	11.822	-12,65	-4,51
Τριανδρία,η	9.861	11.289	11.822	-12,65	-4,51
ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΡΙΑΣ (Έδρα: Καλαμαριά,η)	91.202	87.255	80.698	4,52	8,13
Καλαμαριά,η	91.202	87.255	80.698	4,52	8,13
ΔΗΜΟΣ ΚΟΡΔΕΛΙΟΥ - ΕΥΟΣΜΟΥ (Έδρα: Εύοσμον,το)	100.933	74.254	45.370	35,93	63,66
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ - ΚΟΡΔΕΛΙΟΥ	26.850	21.630	16.549	24,13	30,70
Δημοτική Κοινότητα Ελευθερίου - Κορδελιού	26.850	21.630	16.549	24,13	30,70
Ελευθέριο - Κορδελιό,το	26.850	21.630	16.549	24,13	30,70
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΥΟΣΜΟΥ	74.083	52.624	28.821	40,78	82,59
Δημοτική Κοινότητα Ευόσμου	74.083	52.624	28.821	40,78	82,59
Εύοσμον,το	74.083	52.624	28.821	40,78	82,59
Εξαμίλιον,το	241	217	204	11,06	6,37
ΔΗΜΟΣ ΝΕΑΠΟΛΗΣ - ΣΥΚΕΩΝ (Έδρα: Συκέαι,αι)	83.610	86.417	74.136	-3,25	16,57
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΓΙΟΥ ΠΑΥΛΟΥ	6.767	7.978	7.221	-15,18	10,48
Δημοτική Κοινότητα Αγίου Παύλου	6.767	7.978	7.221	-15,18	10,48
Άγιος Παύλος,ο	6.767	7.978	7.221	-15,18	10,48
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ	26.613	30.279	30.568	-12,11	-0,95
Δημοτική Κοινότητα Νεαπόλεως	26.613	30.279	30.568	-12,11	-0,95
Νεάπολις,η	26.613	30.279	30.568	-12,11	-0,95
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΕΥΚΩΝ	12.922	6.434	2.288	100,84	181,21
Δημοτική Κοινότητα Πεύκων	12.922	6.434	2.288	100,84	181,21
Πεύκα,τα	12.922	6.434	2.288	100,84	181,21
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΥΚΕΩΝ	37.308	41.726	34.059	-10,59	22,51
Δημοτική Κοινότητα Συκεών	37.308	41.726	34.059	-10,59	22,51
Συκέαι,αι	37.308	41.726	34.059	-10,59	22,51
ΔΗΜΟΣ ΠΑΥΛΟΥ ΜΕΛΑ (Έδρα: Σταυρούπολις,η)	98.861	84.397	68.970	17,14	22,37
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΥΚΑΡΠΙΑΣ	13.769	6.598	3.480	108,68	89,60
Δημοτική Κοινότητα Ευκαρπίας	13.769	6.598	3.480	108,68	89,60

Ευκαρπία,η	13.769	6.598	3.480	108,68	89,60
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΟΛΙΧΝΗΣ	39.547	36.146	27.894	9,41	29,58
Δημοτική Κοινότητα Πολίχνης	39.547	36.146	27.894	9,41	29,58
Πολίχνη,η	39.547	36.146	27.894	9,41	29,58
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΤΑΥΡΟΥΠΟΛΕΩΣ	45.545	41.653	37.596	9,34	10,79
Δημοτική Κοινότητα Σταυρουπόλεως	45.545	41.653	37.596	9,34	10,79
Σταυρούπολις,η	45.545	41.653	37.596	9,34	10,79
ΔΗΜΟΣ ΠΥΛΑΙΑΣ - ΧΟΡΤΙΑΤΗ	34.678	22.744	20.785	-	-
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΥΛΑΙΑΣ	34.678	22.744	20.785	52,47	9,43
Δημοτική Κοινότητα Πυλαίας	34.678	22.744	20.785	52,47	9,43
Πυλαία,η	34.678	22.744	20.785	52,47	9,43

Πίνακας 2: Μεταβολή Πληθυσμού (%), Γήρανση - Αντικατάστασης, πηγή: Απογραφές 1991, 2001,2011

	Δείκτης Γύρανσης	Δείκτης Αντικατάστασης	Μεταβολή Πληθυσμού 2001-11	Μεταβολή Πληθυσμού 1991-2001
Δ.Ε. Αγίου Παύλου	1,50	0,75	-15,18	10,48
Δ.Ε. Αμπελοκήπων	1,48	0,75	-9,73	2,16
Δ.Ε. Αξιού	1,23	1,15	-2,91	5,02
Δ.Ε. Βασιλικών	0,99	1,10	6,07	34,55
Δ.Ε. Ελευθερίου- Κορδελιού	0,69	1,35	24,13	30,70
Κ.Ε. Ευκαρπίας	0,40	1,43	108,68	89,60
Δ.Ε. Ευόσμου	0,48	1,83	40,78	82,59
Δ.Ε. Εχεδώρου	0,66	1,36	24,74	36,71
Δ.Ε. Θέρμης	0,56	1,46	52,64	108,31
Δ.Ε. Θεσσαλονίκης	2,06	0,61	-13,48	-5,20
Δ.Ε. Καλαμαριάς	1,21	0,74	4,52	8,13
Δ.Ε. Καλλιθέας	1,09	0,96	0,11	26,63
Δ.Ε. Μενεμένης	0,89	0,98	0,87	15,30
Δ.Ε. Μίκρας	0,64	1,34	74,47	78,12
Δ.Ε. Μυγδονίας	0,76	1,19	44,79	28,53
Δ.Ε. Νεαπόλεως	1,52	0,77	-12,11	-0,95
Δ.Ε. Πανοράματος	0,75	1,12	20,57	41,63
Δ.Ε. Πεύκων	0,33	2,13	100,84	181,21
Δ.Ε. Πολίχνης	0,81	1,33	9,41	29,58
Δ.Ε. Πυλαίας	0,73	0,95	52,47	9,43
Δ.Ε. Σταυρουπόλεως	0,86	1,15	9,34	10,79
Δ.Ε. Συκεών	1,09	0,96	-10,59	22,51
Δ.Ε. Τριανδρίας	1,76	0,61	-12,65	-4,51
Δ.Ε. Χαλάστρας	1,23	0,88	0,15	3,23
Δ.Ε. Χορτιάτη	0,63	1,36	43,24	44,94
Δ.Ε. Ωραιοκάστρου	0,45	1,83	81,58	117,96

Πίνακας 3: Απόσπασμα από Πίνακας Β06. Απογραφή Πληθυσμού 2011. Μόνιμος Πληθυσμός κατά επίπεδο εκπαίδευσης

Τόπος μόνιμης διαμονής	Και των δύο φύλων							
	Σύνολο	Κάτοχοι διδακτορικού ή μεταπτυχιακού τίτλου / Πτυχιούχοι Παν/μίου - Πολυτεχνείου, ΑΤΕΙ, ΑΣΠΑΙΤΕ, ανώτερων επαγγελματικών και ισότιμων σχολών	Πτυχιούχοι μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ΙΕΚ, Κολλέγια κλπ.)	Απόφοιτοι Λυκείου (Γενικού, Εκκλησιαστικού, Επαγγελματικού κλπ.)	Απόφοιτοι τριτάξιου Γυμνασίου και πτυχιούχοι Επαγγελματικών Σχολών	Απόφοιτοι Δημοτικού	Εγκατέλειψαν το Δημοτικό, αλλά γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση / Ολοκλήρωσαν την προσχολική αγωγή / Δε γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση	Μη κατατασσόμενοι (άτομα γεννηθέντα μετά την 1/1/2005)
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	10.816.286	1.809.087	502.079	2.532.396	1.428.490	2.524.345	1.343.534	676.355
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	1.882.108	303.657	84.986	426.845	253.965	451.471	240.061	121.123
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	1.110.551	219.451	58.381	286.268	143.034	215.068	114.935	73.414
ΔΗΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	325.182	81.912	17.804	99.256	34.803	53.802	23.395	14.210
ΔΗΜΟΣ ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΩΝ - ΜΕΝΕΜΕΝΗΣ	52.127	6.750	2.597	12.939	8.351	12.467	6.064	2.959
ΔΗΜΟΣ ΒΟΛΒΗΣ	23.478	1.527	641	4.068	3.379	8.519	4.143	1.201
ΔΗΜΟΣ ΔΕΛΤΑ	45.839	3.906	1.792	9.186	7.643	11.731	7.747	3.834
ΔΗΜΟΣ ΘΕΡΜΑΪΚΟΥ	50.264	8.546	2.850	12.688	6.879	9.681	5.681	3.939
ΔΗΜΟΣ ΘΕΡΜΗΣ	53.201	11.939	3.140	12.011	6.196	9.120	5.807	4.988
ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΡΙΑΣ	91.518	26.637	5.438	23.159	9.475	13.614	7.301	5.894
ΔΗΜΟΣ ΚΟΡΔΕΛΙΟΥ - ΕΥΟΣΜΟΥ	101.753	14.005	5.611	26.709	16.087	18.830	11.386	9.125
ΔΗΜΟΣ ΛΑΓΚΑΔΑ	41.103	3.496	1.339	7.660	6.156	12.809	6.920	2.723
ΔΗΜΟΣ ΝΕΑΠΟΛΗΣ - ΣΥΚΕΩΝ	84.741	14.941	4.730	21.646	11.393	17.738	8.785	5.508
ΔΗΜΟΣ ΠΑΥΛΟΥ ΜΕΛΑ	99.245	13.335	4.842	25.340	15.690	21.369	11.094	7.575
ΔΗΜΟΣ ΠΥΛΛΙΑΣ - ΧΟΡΤΙΑΤΗ	70.110	21.689	4.047	16.365	6.695	9.070	6.427	5.817
ΔΗΜΟΣ ΧΑΛΚΗΔΟΝΟΣ	33.673	3.023	1.500	5.998	5.454	9.761	5.689	2.248
ΔΗΜΟΣ ΩΡΑΙΟΚΑΣΤΡΟΥ	38.317	7.745	2.050	9.243	4.833	6.557	4.496	3.393

Πίνακας 4: Απόσπασμα από Πίνακας Β02. Απογραφή Πληθυσμού 2011. Μόνιμος Πληθυσμός, κατά φύλο και κατάσταση ασχολίας. Περιφερειακές Ενότητες, Δήμοι

Περιγραφή τόπου μόνιμης διαμονής/ φύλο	Σύνολο	Οικονομικά ενεργοί					Οικονομικά μη ενεργοί			
		Σύνολο	Απασχολούμενοι	Άνεργοι			Σύνολο	Μαθητές-σπουδαστές	Συνταξιούχοι	Λοιποί
				Σύνολο	Πρώην απασχολούμενοι	"Νέοι"				
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	1.882.108	771.613	603.133	168.480	119.797	48.683	1.110.495	322.500	424.303	363.692
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	1.110.551	476.191	369.392	106.799	79.112	27.687	634.360	205.999	213.378	214.983
ΔΗΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	325.182	134.572	103.243	31.329	22.694	8.635	190.610	64.752	71.571	54.287
ΔΗΜΟΣ ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΩΝ - ΜΕΝΕΜΕΝΗΣ	52.127	22.258	15.498	6.760	5.144	1.616	29.869	8.391	10.285	11.193
ΔΗΜΟΣ ΔΕΛΤΑ	45.839	18.791	14.263	4.528	2.983	1.545	27.048	7.961	8.143	10.944
ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΡΙΑΣ	91.518	41.998	34.420	7.578	5.634	1.944	49.520	15.232	18.094	16.194
ΔΗΜΟΣ ΚΟΡΔΕΛΙΟΥ - ΕΥΟΣΜΟΥ	101.753	48.078	36.421	11.657	9.054	2.603	53.675	19.245	13.048	21.382
ΔΗΜΟΣ ΝΕΑΠΟΛΗΣ - ΣΥΚΕΩΝ	84.741	37.409	28.301	9.108	7.041	2.067	47.332	15.369	15.095	16.868
ΔΗΜΟΣ ΠΑΥΛΟΥ ΜΕΛΑ	99.245	45.000	32.621	12.379	9.668	2.711	54.245	18.384	16.132	19.729
ΔΗΜΟΣ ΠΥΛΑΙΑΣ - ΧΟΡΤΙΑΤΗ	70.110	31.980	27.334	4.646	3.239	1.407	38.130	13.900	11.062	13.168

Πίνακας 5: Απόσπασμα από Πίνακας Β04. Απογραφή Πληθυσμού 2011. Απασχολούμενοι κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας (μονοψήφιο)

Περιγραφή τόπου μόνιμης διαμονής	Σύνολο	Κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας									
		Α. ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	ΣΤ. ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	Ζ. ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ - ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	Η. ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	Θ. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	Ν. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	Ξ. ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ - ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	Ο. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	Π. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	ΛΟΙΠΟΙ ΚΛΑΔΟΙ
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	3.727.633	372.209	254.081	651.739	192.871	291.589	102.192	359.779	294.359	236.831	971.983
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	603.133	69.563	34.191	116.962	26.075	40.949	14.507	48.880	54.294	39.702	158.010
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	369.392	12.472	20.269	79.705	18.806	22.602	10.565	29.952	36.800	28.135	110.086
ΔΗΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	103.243	877	4.926	20.139	4.282	7.132	3.107	8.207	13.173	9.290	32.110
ΔΗΜΟΣ ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΩΝ - ΜΕΝΕΜΕΝΗΣ	15.498	161	1.045	3.759	1.066	1.256	725	971	957	992	4.566
ΔΗΜΟΣ ΔΕΛΤΑ	14.263	1.830	889	3.073	729	689	430	678	585	525	4.835
ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΡΙΑΣ	34.420	387	1.305	7.267	1.575	1.933	839	3.258	4.572	2.931	10.353
ΔΗΜΟΣ ΚΟΡΔΕΛΙΟΥ - ΕΥΟΣΜΟΥ	36.421	352	2.298	8.951	2.507	2.370	1.202	3.399	2.333	2.415	10.594
ΔΗΜΟΣ ΝΕΑΠΟΛΗΣ - ΣΥΚΕΩΝ	28.301	227	1.642	6.444	1.605	1.800	832	2.183	2.859	2.245	8.464
ΔΗΜΟΣ ΠΑΥΛΟΥ ΜΕΛΑ	32.621	343	2.341	7.623	2.112	2.185	1.232	2.633	2.211	2.480	9.461
ΔΗΜΟΣ ΠΥΛΑΙΑΣ - ΧΟΡΤΙΑΤΗ	27.334	258	1.243	5.744	1.052	1.118	551	2.283	3.735	2.821	8.529

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 8 – ΠΙΝΑΚΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Επισημαίνεται ότι τα στοιχεία που αφορούν την παρουσία των ευπαθών κοινωνικών ομάδων είναι διαθέσιμα σε επίπεδο Δήμου. Για το λόγο αυτό και για να μπορέσουν να εξαχθούν συνολικά νούμερα και συμπεράσματα για την επιλέξιμη περιοχή τα νούμερα για τη ΔΕ Πυλαίας και τη ΔΚ Καλοχωρίου εκτιμώνται επί του πληθυσμού (βάσει απογραφής) των περιοχών αυτών (πληθυσμός ΔΕ Πυλαίας, πληθυσμός ΔΚ Καλοχωρίου) βάσει του ποσοστού που καταλαμβάνει κάθε κοινωνική ομάδα στο σύνολο του αντίστοιχου Δήμου (Δήμος Πυλαίας – Χορτιάτη και Δήμος Δέλτα).

Πίνακας 1. Άτομα με Αναπηρία (ανά Δήμο και συνολικά στην περιοχή παρέμβασης)

	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ	
		πλήθος	% πληθυσμού
ΔΗΜΟΣ ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΩΝ ΜΕΝΕΜΕΝΗΣ	52.127	914	1,75%
ΔΗΜΟΣ ΚΟΡΔΕΛΙΟΥ ΕΥΟΣΜΟΥ	101.753	1.068	1,05%
ΔΗΜΟΣ ΝΕΑΠΟΛΗΣ ΣΥΚΕΩΝ	84.741	940	1,11%
ΔΗΜΟΣ ΠΑΥΛΟΥ ΜΕΛΑ	99.245	1.231	1,24%
ΔΗΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	325.182	5.021	1,54%
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΚΑΛΟΧΩΡΙΟΥ	4.672	45	0,97%
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΥΛΑΙΑΣ	34.625	166	0,48%
ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΡΙΑΣ	91.518	766	0,84%
ΣΥΝΟΛΟ	793.863	10.152	1,28%

Πίνακας 2. Άνεργοι και Μακροχρόνια Άνεργοι (ανά Δήμο και συνολικά στην περιοχή παρέμβασης)

	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	ΟΙΚΟΝ. ΕΝΕΡΓΟΙ	ΑΝΕΡΓΟΙ		ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΑ ΑΝΕΡΓΟΙ	
			πλήθος	% πληθυσμού	πλήθος	% πληθυσμού
ΔΗΜΟΣ ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΩΝ ΜΕΝΕΜΕΝΗΣ	52.127	22.258	6.584	12,63%	4.459	8,55%
ΔΗΜΟΣ ΚΟΡΔΕΛΙΟΥ ΕΥΟΣΜΟΥ	101.753	48.078	11.928	11,72%	5.225	5,13%
ΔΗΜΟΣ ΝΕΑΠΟΛΗΣ ΣΥΚΕΩΝ	84.741	37.409	8.321	9,82%	8.050	9,50%
ΔΗΜΟΣ ΠΑΥΛΟΥ ΜΕΛΑ	99.245	45.000	13.470	13,57%	8.223	8,29%
ΔΗΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	325.182	134.572	25.297	7,78%	16.237	4,99%
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΚΑΛΟΧΩΡΙΟΥ	4.672	1.915	378	8,10%	192	4,11%
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΥΛΑΙΑΣ	34.625	15.794	1.260	3,64%	734	2,12%
ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΡΙΑΣ	91.518	41.998	3.824	4,18%	2.499	2,73%
ΣΥΝΟΛΟ	793.863	347.024	71.063	8,95%	45.619	5,75%

Πίνακας 3. Μετανάστες (ανά Δήμο και συνολικά στην περιοχή παρέμβασης)

	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ	
		πλήθος	% πληθυσμού
ΔΗΜΟΣ ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΩΝ ΜΕΝΕΜΕΝΗΣ	52.127	4.424	8,49%
ΔΗΜΟΣ ΚΟΡΔΕΛΙΟΥ ΕΥΟΣΜΟΥ	101.753	5.511	5,42%
ΔΗΜΟΣ ΝΕΑΠΟΛΗΣ ΣΥΚΕΩΝ	84.741	5.950	7,02%
ΔΗΜΟΣ ΠΑΥΛΟΥ ΜΕΛΑ	99.245	5.321	5,36%
ΔΗΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	325.182	25.308	7,78%
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΚΑΛΟΧΩΡΙΟΥ	4.672	442	9,45%
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΥΛΑΙΑΣ	34.625	1.063	3,07%
ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΡΙΑΣ	91.518	2.704	2,95%
ΣΥΝΟΛΟ	793.863	50.722	6,39%

Πίνακας 4. Ευάλωτες – Ειδικές και Λοιπές Κοινωνικές ομάδες (ανά Δήμο και συνολικά στην περιοχή παρέμβασης)

	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	ΕΥΑΛΩΤΕΣ		ΕΙΔΙΚΕΣ		ΛΟΙΠΕΣ	
		πλήθος	% πληθυσμού	πλήθος	% πληθυσμού	πλήθος	% πληθυσμού
ΔΗΜΟΣ ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΩΝ ΜΕΝΕΜΕΝΗΣ	52.127	1.093	2,10%	12.618	24,21%	4.123	7,91%
ΔΗΜΟΣ ΚΟΡΔΕΛΙΟΥ ΕΥΟΣΜΟΥ	101.753	1.107	1,09%	17.188	16,89%	9.879	9,71%
ΔΗΜΟΣ ΝΕΑΠΟΛΗΣ ΣΥΚΕΩΝ	84.741	953	1,12%	31.413	37,07%	42.535	50,19%
ΔΗΜΟΣ ΠΑΥΛΟΥ ΜΕΛΑ	99.245	1.656	1,67%	16.964	17,09%		0,00%
ΔΗΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	325.182	5.508	1,69%	44.554	13,70%	13.252	4,08%
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΚΑΛΟΧΩΡΙΟΥ	4.672	45	0,97%	704	15,07%	122	2,62%
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΥΛΑΙΑΣ	34.625	170	0,49%	1.929	5,57%	1.430	4,13%
ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΡΙΑΣ	91.518	847	0,93%	5.884	6,43%	2.119	2,32%
ΣΥΝΟΛΟ	793.863	11.379	1,43%	131.254	16,53%	73.460	10,58%

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 9 – ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΛΑΔΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

ΕΞΕΛΙΞΗ ΑΡΙΘΜΟΥ ΚΑΙ ΚΥΚΛΟΥ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ, 2008-2010

ΣΤΑΚΟ Δ 08	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΛΑΔΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	(εκτός αστικού ιστού, συνήθως)		(εντός αστικού ιστού, συνήθως)		μείωση μεγαλύτερη από Μ.Ο. (αύξηση)	
		2010		2008		εξέλιξη 2010 / 2008	
		ΑΡΙΘΜΟΣ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ
00	Άγνωστη Δραστηριότητα	603	4.921.695,37	860	17.968.807,80	-29,88%	-72,61%
01	Φυτική και ζωική παραγωγή, θήρα και συναφείς δραστηριότητες	1.363	134.633.114,75	1.435	177.988.477,50	-5,02%	-24,36%
02	Δασοκομία και υλοτομία	68	5.798.961,10	75	9.216.606,70	-9,33%	-37,08%
03	Αλιεία και υδατοκαλλιέργεια	135	30.725.618,15	141	35.126.425,61	-4,26%	-12,53%
08	Λοιπά ορυχεία και λατομεία	25	1.754.539,73	27	14.743.386,88	-7,41%	-88,10%
09	Υποστηρικτικές δραστηριότητες εξόρυξης	4	13.097,39	4	68.750,00	0,00%	-80,95%
10	Βιομηχανία τροφίμων	1.133	1.348.016.983,79	1.265	1.592.725.364,71	-10,43%	-15,36%
11	Ποτοποιία	36	135.150.698,03	38	122.708.001,79	-5,26%	10,14%
12	Παραγωγή προϊόντων καπνού	4	33.487.397,99	6	28.934.618,05	-33,33%	15,73%
13	Παραγωγή κλωστοϋφαντουργικών υλών	413	218.539.549,96	540	313.608.694,44	-23,52%	-30,31%
14	Κατασκευή ειδών ένδυσης	1.364	487.726.536,06	2.053	809.802.490,42	-33,56%	-39,77%
15	Βιομηχανία δέρματος και δερμάτινων ειδών	213	30.832.624,69	281	59.946.019,71	-24,20%	-48,57%
16	Βιομηχανία ξύλου και κατασκευή προϊόντων από ξύλο και φελλό, εκτός επίπλα....	193	44.108.886,26	265	75.347.568,00	-27,17%	-41,46%
17	Χαρτοποιία και κατασκευή χάρτινων προϊόντων	103	240.746.724,82	125	293.065.529,95	-17,60%	-17,85%
18	Εκτυπώσεις και αναπαραγωγή προεγγεγραμμένων μέσων	459	65.348.238,23	499	96.689.910,79	-8,02%	-32,41%
19	Παραγωγή οπτάνθρακα και προϊόντων διύλισης πετρελαίου	10	14.106.661,30	15	10.365.706,20	-33,33%	36,09%
20	Παραγωγή χημικών ουσιών και προϊόντων	128	242.894.504,12	152	282.453.382,82	-15,79%	-14,01%
22	Κατασκευή προϊόντων από ελαστικό (καουτσούκ) και πλαστικές ύλες	205	157.858.295,77	226	254.366.808,46	-9,29%	-37,94%
23	Παραγωγή άλλων μη μεταλλικών ορυκτών προϊόντων	326	180.286.845,89	409	282.770.927,80	-20,29%	-36,24%
24	Παραγωγή βασικών μετάλλων	91	84.489.504,77	136	155.849.977,06	-33,09%	-45,79%
25	Κατασκευή μεταλλικών προϊόντων, εξαίρεση μηχανήματα και είδη εξοπλισμού	1.114	379.600.594,85	1.349	549.388.984,95	-17,42%	-30,90%
26	Κατασκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών, ηλεκτρονικών και οπτικών προϊόντων	90	19.850.834,08	105	31.367.101,66	-14,29%	-36,71%
27	Κατασκευή ηλεκτρολογικού εξοπλισμού	221	125.346.507,63	269	191.781.910,86	-17,84%	-34,64%
28	Κατασκευή μηχανημάτων και ειδών εξοπλισμού π.δ.κ.α.	443	154.816.691,98	505	264.859.988,39	-12,28%	-41,55%
29	Κατασκευή μηχανοκίνητων οχημάτων, ρυμουλκούμενων και ημιρυμουλκούμενων ...	70	25.228.481,05	83	159.758.728,14	-15,66%	-84,21%
30	Κατασκευή λοιπού εξοπλισμού μεταφορών	28	10.947.619,76	30	12.941.414,51	-6,67%	-15,41%
31	Κατασκευή επίπλων	1.141	161.837.023,60	1.403	354.254.841,79	-18,67%	-54,32%
32	Άλλες μεταποιητικές δραστηριότητες	398	51.108.396,21	513	60.428.289,72	-22,42%	-15,42%
						-20,30%	-29,83%
33	Επισκευή και εγκατάσταση μηχανημάτων και εξοπλισμού	411	78.651.478,38	438	70.171.560,74	-6,16%	12,08%
35	Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού	425	138.101.476,98	208	113.356.667,42	104,33%	21,83%
36	Συλλογή, επεξεργασία και παροχή νερού	47	92.829.769,68	29	102.179.717,26	62,07%	-9,15%

ΣΤΑΚΟΔ 08	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΛΑΔΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	2010		2008		εξέλιξη 2010 / 2008	
		ΑΡΙΘΜΟΣ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ
37	Επεξεργασία λυμάτων	66	3.112.048,56	74	4.388.287,25	-10,81%	-29,08%
38	Συλλογή, επεξεργασία και διάθεση αποβλήτων· ανάκτηση υλικών	66	94.783.949,56	77	121.062.198,82	-14,29%	-21,71%
39	Δραστηριότητες εξυγίανσης και άλλες υπηρεσίες για τη διαχείριση αποβλήτων	10	257.259,97	6	462.586,58	66,67%	-44,39%
41	Κατασκευές κτιρίων	3.089	575.740.023,50	3.423	876.880.730,70	-9,76%	-34,34%
42	Έργα πολιτικού μηχανικού	836	231.537.076,89	867	341.457.429,15	-3,58%	-32,19%
43	Εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστηριότητες	4.703	341.034.215,21	5.133	511.732.033,80	-8,38%	-33,36%
45	Χονδρικό και λιανικό εμπόριο· επισκευή οχημάτων και μοτοσυκλετών	3.394	811.678.381,00	3.815	1.261.413.990,97	-11,04%	-35,65%
46	Χονδρικό εμπόριο, εκτός από το εμπόριο οχημάτων και μοτοσυκλετών	10.344	6.670.282.627,20	11.522	8.526.171.697,38	-10,22%	-21,77%
47	Λιανικό εμπόριο, εκτός από το εμπόριο οχημάτων και μοτοσυκλετών	17.067	4.195.910.293,61	20.033	5.706.154.566,92	-14,81%	-26,47%
49	Χερσαίες μεταφορές και μεταφορές μέσω αγωγών	5.611	592.030.030,05	3.091	669.278.382,38	81,53%	-11,54%
50	Πλωτές μεταφορές	92	30.913.937,09	105	20.225.128,57	-12,38%	52,85%
51	Αεροπορικές μεταφορές	8	17.286.194,23	9	8.224.302,28	-11,11%	110,18%
52	Αποθήκευση και υποστηρικτικές προς τη μεταφορά δραστηριότητες	727	322.283.545,35	910	422.092.279,48	-20,11%	-23,65%
53	Ταχυδρομικές και ταχυμεταφορικές δραστηριότητες	100	11.800.211,90	110	15.370.254,79	-9,09%	-23,23%
55	Καταλύματα	477	175.929.754,59	350	222.776.795,12	36,29%	-21,03%
56	Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης	5.460	614.594.390,25	6.239	657.105.815,72	-12,49%	-6,47%
58	Εκδοτικές δραστηριότητες	214	86.661.569,55	251	111.396.576,46	-14,74%	-22,20%
59	Παραγωγή κινηματογραφικών ταινιών, βίντεο, τηλεοπτικών, ηχογραφήσεις...	161	15.225.506,71	187	17.039.670,93	-13,90%	-10,65%
60	Δραστηριότητες προγραμματισμού και ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών	95	24.616.739,25	111	34.879.014,22	-14,41%	-29,42%
61	Τηλεπικοινωνίες	258	50.983.855,17	329	198.817.033,34	-21,58%	-74,36%
62	Δραστηριότητες προγραμματισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών, συμβουλών ...	865	69.118.915,12	833	101.974.195,45	3,84%	-32,22%
63	Δραστηριότητες υπηρεσιών πληροφορίας	247	10.056.376,55	299	14.384.744,63	-17,39%	-30,09%
64	Δραστηριότητες χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, με εξαίρεση ...	41	1.102.465.890,13	38	1.321.876.661,81	7,89%	-16,60%
65	Ασφαλιστικά, αντασφαλιστικά συνταξιοδοτικά ταμεία, εκτός κοινωνική ασφάλιση	55	56.927.517,28	70	35.092.636,36	-21,43%	62,22%
66	Δραστηριότητες συναφείς προς χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και ασφαλιστικές	456	24.718.211,50	453	22.385.401,77	0,66%	10,42%
68	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	1.169	64.888.416,91	1.253	71.560.322,28	-6,70%	-9,32%
69	Νομικές και λογιστικές δραστηριότητες	8.242	131.115.474,34	2.143	67.853.236,35	284,60%	93,23%
70	Δραστηριότητες κεντρικών γραφείων, παροχής συμβουλών διαχείρισης	1.884	102.368.493,38	1.805	152.468.019,87	4,38%	-32,86%
71	Αρχιτεκτονικές και δραστηριότητες μηχανικών· τεχνικές δοκιμές και αναλύσεις	8.824	317.376.590,28	8.573	366.463.386,62	2,93%	-13,39%
72	Επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη	534	96.366.578,88	623	142.792.069,61	-14,29%	-32,51%
73	Διαφήμιση και έρευνα αγοράς	776	81.830.504,02	849	132.342.958,75	-8,60%	-38,17%
74	Άλλες επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες	883	63.794.103,19	1.098	84.961.999,41	-19,58%	-24,91%
75	Κτηνιατρικές δραστηριότητες	187	6.591.146,69	175	6.547.216,41	6,86%	0,67%
77	Δραστηριότητες ενοικίασης και εκμίσθωσης	435	38.995.793,01	552	108.936.219,86	-21,20%	-64,20%
78	Δραστηριότητες απασχόλησης	29	2.446.103,84	50	1.596.080,09	-42,00%	53,26%

ΣΤΑΚΟΔ 08	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΛΑΔΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	2010		2008		εξέλιξη 2010 / 2008	
		ΑΡΙΘΜΟΣ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ
79	Δραστηριότητες ταξιδιωτικών πρακτορείων, οργανωμένων ταξιδιών και συναφείς	300	181.858.772,07	301	185.554.674,12	-0,33%	-1,99%
80	Δραστηριότητες παροχής προστασίας και έρευνας	108	70.564.918,43	142	63.216.956,05	-23,94%	11,62%
81	Δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών σε κτίρια και εξωτερικούς χώρους	820	44.295.419,54	978	53.809.977,35	-16,16%	-17,68%
82	Διοικητικές δραστηριότητες γραφείου, γραμματειακή υποστήριξη και άλλες	542	108.595.098,54	635	140.932.257,46	-14,65%	-22,95%
84	Δημόσια διοίκηση και άμυνα· υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	75	10.911.558,33	70	11.107.209,09	7,14%	-1,76%
85	Εκπαίδευση	805	46.288.082,20	832	65.025.705,94	-3,25%	-28,82%
86	Δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας	462	112.654.108,41	365	71.554.656,11	26,58%	57,44%
87	Δραστηριότητες βοήθειας κατ' οίκον	36	14.023.037,55	54	19.582.678,96	-33,33%	-28,39%
88	Δραστηριότητες κοινωνικής μέριμνας χωρίς παροχή καταλύματος	88	14.355.179,95	155	8.966.532,15	-43,23%	60,10%
90	Δημιουργικές δραστηριότητες, τέχνες και διασκέδαση	1.327	32.677.439,64	886	48.976.266,88	49,77%	-33,28%
91	Δραστηριότητες βιβλιοθηκών, αρχειοφυλακείων, μουσείων και πολιτιστικές	67	8.709.103,55	120	7.992.216,01	-44,17%	8,97%
92	Τυχερά παιχνίδια και στοιχήματα	55	1.222.914,37	65	1.338.549,42	-15,38%	-8,64%
93	Αθλητικές δραστηριότητες και δραστηριότητες διασκέδασης και ψυχαγωγίας	421	30.726.989,79	400	85.944.898,26	5,25%	-64,25%
94	Δραστηριότητες οργανώσεων	384	28.936.720,96	364	40.938.224,49	5,49%	-29,32%
95	Επισκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών και ειδών ατομικής ή οικιακής χρήσης	859	23.537.884,49	1.001	35.105.255,88	-14,19%	-32,95%
96	Άλλες δραστηριότητες παροχής προσωπικών υπηρεσιών	2.858	87.314.486,74	3.114	104.103.445,17	-8,22%	-16,13%
						3,30%	-22,57%
ΣΥΝΟΛΟ		97.876	22.552.152.791,61	98.422	29.846.550.087,44	-0,55%	-24,44%

Πηγή: Εμπειρογνωμοσύνης ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΤΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΤΟ Ε.Π. Κ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ 2014-2020. ΠΕΡΙΟΧΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 10 – ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ

ΠΕΡΙΟΧΗ	Πολεοδομική ενότητα	Πληθυσμιακή Πυκνότητα	Έκταση (m²)
ΔΗΜΟΣ ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΩΝ - ΜΕΝΕΜΕΝΗΣ	ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΩΝ 1	0	12.396
	ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΩΝ 2	276	1.213.580
	ΜΕΝΕΜΕΝΗΣ ΠΕ01	393	106.102
	ΜΕΝΕΜΕΝΗΣ ΠΕ02	509	83.469
	ΜΕΝΕΜΕΝΗΣ ΠΕ03	178	139.469
	ΜΕΝΕΜΕΝΗΣ ΠΕ04	142	541.362
	ΜΕΝΕΜΕΝΗΣ ΠΕ05	82	524.063
	ΜΕΝΕΜΕΝΗΣ ΠΕ06	98	130.184
ΔΗΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΠΕ01	50	488.805
	ΠΕ02	302	664.838
	ΠΕ03	414	594.558
	ΠΕ04	354	592.876
	ΠΕ05	200	882.084
	ΠΕ06	202	337.806
	ΠΕ07	322	266.405
	ΠΕ08	212	505.031
	ΠΕ09	101	905.439
	ΠΕ10	46	1.229.657
	ΠΕ11	361	640.749
	ΠΕ12	323	646.421
	ΠΕ13	362	738.822
	ΠΕ14	352	613.981
	ΠΕ14	362	738.822
	ΠΕ15	217	990.130
	ΠΕ16	128	428.325
	ΠΕ17	80	510.457
	ΠΕ18	133	452.405
	ΠΕ19	266	773.241
	ΠΕ20	300	839.381
	ΠΕ21	220	584.974
	ΠΕ22	227	814.898
	ΠΕ23	256	762.814
	ΠΕ24	251	469.484
ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΡΙΑΣ	ΠΕ01	188	277.224
	ΠΕ02	150	369.295
	ΠΕ03	210	350.797
	ΠΕ04	240	263.902
	ΠΕ05	287	250.475
	ΠΕ06	196	361.360
	ΠΕ07	247	253.733
	ΠΕ08	215	342.734
	ΠΕ09	113	344.168
	ΠΕ10	273	299.459
	ΠΕ11	196	178.920
	ΠΕ12	303	288.305

	ΠΕ13	194	234.382
	ΠΕ14	324	176.324
	ΠΕ15	163	364.198
	ΠΕ16	123	282.534
	ΠΕ17	123	311.894
	ΠΕ18	113	274.042
ΔΗΜΟΣ ΚΟΡΔΕΛΙΟΥ - ΕΥΟΣΜΟΥ	ΕΥΟΣΜΟΥ ΠΕ01	128	565.170
	ΕΥΟΣΜΟΥ ΠΕ02	164	157.946
	ΕΥΟΣΜΟΥ ΠΕ03	171	308.285
	ΕΥΟΣΜΟΥ ΠΕ04	164	281.041
	ΕΥΟΣΜΟΥ ΠΕ05	152	209.422
	ΕΥΟΣΜΟΥ ΠΕ06	150	138.981
	ΕΥΟΣΜΟΥ ΠΕ07	161	125.493
	ΕΥΟΣΜΟΥ ΠΕ08	159	72.274
	ΕΥΟΣΜΟΥ ΠΕ09	188	424.180
	ΕΥΟΣΜΟΥ ΠΕ10	163	301.689
	ΕΥΟΣΜΟΥ ΠΕ11	163	264.760
	ΕΥΟΣΜΟΥ ΠΕ12	152	349.166
	ΕΥΟΣΜΟΥ ΠΕ13	153	414.176
	ΕΥΟΣΜΟΥ ΠΕ14	138	231.624
	ΕΥΟΣΜΟΥ ΠΕ15	125	180.790
	ΕΥΟΣΜΟΥ ΠΕ16	95	628.423
	ΕΥΟΣΜΟΥ ΠΕ17	93	547.123
	ΕΥΟΣΜΟΥ ΠΕ18	138	307.299
	ΕΥΟΣΜΟΥ ΠΕ19	93	472.920
	ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ -ΚΟΡΔΕΛΙΟΥ ΠΕ01	210	339.796
	ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ -ΚΟΡΔΕΛΙΟΥ ΠΕ02	250	202.351
	ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ -ΚΟΡΔΕΛΙΟΥ ΠΕ03	260	383.566
	ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ -ΚΟΡΔΕΛΙΟΥ ΠΕ04	78	347.816
	ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ -ΚΟΡΔΕΛΙΟΥ ΠΕ05	85	326.258
ΔΗΜΟΣ ΝΕΑΠΟΛΗΣ - ΣΥΚΕΩΝ	ΑΓ. ΠΑΥΛΟΥ ΠΕ1	282	133.312
	ΑΓ. ΠΑΥΛΟΥ ΠΕ2	242	67.902
	ΑΓ. ΠΑΥΛΟΥ ΠΕ3	134	78.113
	ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ ΠΕ Χ	0	79.973
	ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ ΠΕ1	426	119.498
	ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ ΠΕ2	409	90.413
	ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ ΠΕ3	531	73.677
	ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ ΠΕ4	464	73.662
	ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ ΠΕ5	402	126.610
	ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ ΠΕ6	420	108.978
	ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ ΠΕ7	262	180.277
	ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ ΠΕ8	313	212.811
	ΠΕΥΚΩΝ ΠΕ1	60	568.161
	ΠΕΥΚΩΝ ΠΕ2	50	523.236
	ΠΕΥΚΩΝ ΠΕ3	60	489.903
	ΠΕΥΚΩΝ ΠΕ4	60	338.693

	ΠΕΥΚΩΝ ΠΕ5	60	735.741
	ΣΥΚΕΩΝ ΠΕ1	315	130.962
	ΣΥΚΕΩΝ ΠΕ2	340	68.142
	ΣΥΚΕΩΝ ΠΕ3	280	124.339
	ΣΥΚΕΩΝ ΠΕ4	290	94.313
	ΣΥΚΕΩΝ ΠΕ5	280	241.233
	ΣΥΚΕΩΝ ΠΕ6	160	270.524
	ΣΥΚΕΩΝ ΠΕ7	150	265.020
	ΣΥΚΕΩΝ ΠΕ8	125	347.794
	ΣΥΚΕΩΝ ΠΕ9	280	175.525
	ΣΥΚΕΩΝ ΠΕ10	285	203.414
ΔΗΜΟΣ ΠΑΥΛΟΥ ΜΕΛΑ	ΕΥΚΑΡΠΙΑΣ ΠΕ01	77	1.173.953
	ΕΥΚΑΡΠΙΑΣ ΠΕ02	0	200.806
	ΕΥΚΑΡΠΙΑΣ ΠΕ03	65	209.963
	ΠΟΛΙΧΝΗΣ ΠΕ1	150	187.442
	ΠΟΛΙΧΝΗΣ ΠΕ2	137	109.683
	ΠΟΛΙΧΝΗΣ ΠΕ3	187	257.734
	ΠΟΛΙΧΝΗΣ ΠΕ4	196	193.990
	ΠΟΛΙΧΝΗΣ ΠΕ5	95	274.938
	ΠΟΛΙΧΝΗΣ ΠΕ6	0	166.173
	ΠΟΛΙΧΝΗΣ ΠΕ7	152	193.656
	ΠΟΛΙΧΝΗΣ ΠΕ8	98	287.014
	ΠΟΛΙΧΝΗΣ ΠΕ9	203	122.564
	ΠΟΛΙΧΝΗΣ ΠΕ10	140	146.653
	ΠΟΛΙΧΝΗΣ ΠΕ11	90	370.285
	ΠΟΛΙΧΝΗΣ ΠΕ12	88	384.852
	ΠΟΛΙΧΝΗΣ ΠΕ14	91	649.531
	ΠΟΛΙΧΝΗΣ ΠΕ15	73	285.191
	ΠΟΛΙΧΝΗΣ ΠΕ16	167	364.658
	ΠΟΛΙΧΝΗΣ ΠΕ19	0	480.916
	ΠΟΛΙΧΝΗΣ ΠΕ21	0	507.911
	ΣΤΑΥΡΟΥΠΟΛΗΣ 1	210	1.802.756
	ΣΤΑΥΡΟΥΠΟΛΗΣ 2	85	3.038.335
	ΣΤΑΥΡΟΥΠΟΛΗΣ 3	0	679.589
	ΣΤΑΥΡΟΥΠΟΛΗΣ 4	185	440.481
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΥΛΑΙΑΣ	ΠΕ01	128,5	687.278
	ΠΕ02	113,4	743.371
	ΠΕ03	123,9	484.805
	ΠΕ04	92,3	414.539
	ΠΕ05	78,5	374.253
	ΠΕ06	199,3	95.252
	ΠΕ07	354,3	55.475
	ΠΕ08	336	121.307
	ΠΕ09	143,3	111.691
	ΠΕ10	76,3	492.658
	ΠΕ13	77,8	194.924

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΚΑΛΟΧΩΡΙΟΥ	ΠΕ1	26,9	1.730.772
----------------------------------	-----	------	-----------

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 11 – ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΝΤΟΠΙΣΜΟΥ ΘΥΛΑΚΩΝ ΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΚΛΗΣΕΩΝ

Επιλογή περιοχών για τον εντοπισμό θυλάκων.

Ο εντοπισμός των περιοχών - θυλάκων επικέντρωσης της στρατηγικής στοχεύει στην κατεύθυνση των επενδύσεων προς περιοχές όπου οι σχετικές προκλήσεις είναι περισσότερο έντονες.

Όπως έχει προκύψει από τον Οδηγό Εφαρμογής του BAA και τεκμηριώνεται από τα στοιχεία της ανάλυσης της ΣΒΑΑ, η Θεσσαλονίκη φαίνεται σε κλίμακα Δήμων και Δημοτικών Ενοτήτων, όπου είναι διαθέσιμα και τα περισσότερα στατιστικά δεδομένα να αντιμετωπίζει στο σύνολο της ισχυρές προκλήσεις. Τα στοιχεία που έχουν παρουσιαστεί στην ανάλυση των προκλήσεων σε επίπεδο Δήμων / Δ.Ε. δείχνουν μεν ότι υπάρχει μία σαφής διαφοροποίηση μεταξύ Βορειοδυτικών και Νοτιοανατολικών Δήμων της περιοχής εφαρμογής κυρίως όσον αφορά το εισόδημα, ωστόσο οι διαφορές αυτές δεν είναι ικανές να κατατάξουν κάποιους δήμους σε ουσιαστικά διαφορετικές κατηγορίες ως προς τις κοινωνικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Επί της ουσίας με την εξαίρεση των περιφερειακών περιοχών από την περιοχή εφαρμογής του BAA, η οποία προέκυψε κατά τη σύνταξη του Οδηγού Εφαρμογής, η Περιοχή Εφαρμογής της Στρατηγικής του BAA εμφανίζει μια σχετική ομοιομορφία / τυπολογία στην διοικητική κλίμακα των Δήμων και των Δ.Ε. Η ομοιομορφία αυτή προκύπτει ιστορικά, αν κανείς ανατρέξει στο πως οργανώθηκαν και μεγεθύνθηκαν οι οικισμοί του ΠΣΘ μετά το 1922 και πως μετακινήθηκε ο πληθυσμός από τον κεντρικό Δήμο προς τους περιφερειακούς μετά το 1980. Ως αποτέλεσμα του τρόπου ανάπτυξης των αστικών περιοχών των δήμων (άλλα και άλλων γεγονότων και φαινομένων που επηρέασαν την ιστορία της πολεοδομίας της σύγχρονης Θεσσαλονίκης) οι Δήμοι σε γενικές γραμμές διατήρησαν μία κάθετη κοινωνική δομή που χαρακτηρίζεται από ποικιλομορφία. Το φαινόμενο της κοινωνικής / εισοδηματικής διαφοροποίησης, πέρα από ένα τυπικό διαχωρισμό αστικών (Κέντρο πόλης - εργατικών συνοικιών) αρχίζει και εμφανίζεται επί της ουσίας μετά το 1990 και όπως προκύπτει από τα στοιχεία (αξίες γης, εισοδήματα, κατανομή επαγγελματιών / επιπέδου εκπαίδευσης) και την εικόνα της πόλης είναι μάλλον ενδο-δημοτικό. Είναι σαφές λοιπόν ότι οι ίδιοι οι Δήμοι /Δ.Ε. παρουσιάζουν μεγάλες εσωτερικές διαφορές.

Οι διαφορές αυτές αποτυπώνονται³¹ συνδυάζοντας γεωχωρικά δεδομένα που υπάρχουν σε κλίμακα μικρότερη ή διαφορετική της Δημοτικής Ενότητας και ερμηνεύοντας τον τρόπο που αυτά σχετίζονται κύρια με την ποιότητα ζωής και τις προκλήσεις του αστικού περιβάλλοντος. Για να είναι δυνατή αυτή η ερμηνεία χρησιμοποιούνται κριτήρια που διαχωρίζουν τις περιοχές σε σχέση με την ένταση μιας πρόκλησης σε περιοχές με σχετικά "υψηλότερη" ή "χαμηλότερη" ένταση ενός φαινομένου – δείκτη, ο οποίος στη γενική περίπτωση σχετίζεται με μία ή περισσότερες συγκεκριμένες προκλήσεις. Προκειμένου να διαπιστωθεί ότι η γενική περίπτωση ισχύει όντως, τα δεδομένα των δεικτών ερμηνεύτηκαν συνδυαστικά με άλλα δεδομένα όπως, δεδομένα τηλεπισκόπησης (δορυφορικές εικόνες), δεδομένα που παρέθεσαν οι Δήμοι (κυρίως από τα ερωτηματολόγια της φάσης δημιουργίας του Οδηγού Εφαρμογής, άλλα και κατά τις συναντήσεις εργασίας που πραγματοποιήθηκαν).

α. Πληθυσμιακή πυκνότητα:

Το πρώτο κριτήριο που αναλύεται, είναι η πληθυσμιακή πυκνότητα σε επίπεδο Πολεοδομικής Ενότητας, όπως αυτή προσδιορίζεται από τις μελέτες ΓΠΣ. Η πληθυσμιακή πυκνότητα μιας περιοχής αποτελεί δείκτη ποιότητας κατοικίας, καθώς η πυκνοκατοίκηση συνδέεται στη γενική περίπτωση³² με

³¹ Παρατίθενται ως εικόνα η πληροφορία των σχετικών χαρτών που αφορούν την εφαρμογή των κριτηρίων και οι χάρτες περιλαμβάνονται στην κλίμακά τους, σε εκτύπωση Α3, στο σχετικό Παράρτημα 1.

³² Αυτό δεν ισχύει ωστόσο σε όλες τις περιπτώσεις, όπως για παράδειγμα στην Παραλιακή ζώνη Θεσσαλονίκης, όπου η διεπαφή με την θάλασσα υποβαθμίζει την σημασία της πυκνότητας ως προς την αξιολόγηση της ποιότητας κατοικίας. Η εξαίρεση αυτή, όπως και άλλες ανάλογες εξαιρέσεις που προσδιορίζονται στα υπόλοιπα κριτήρια θα εξεταστούν στο τέλος εφαρμογής της μεθόδου συνολικά.

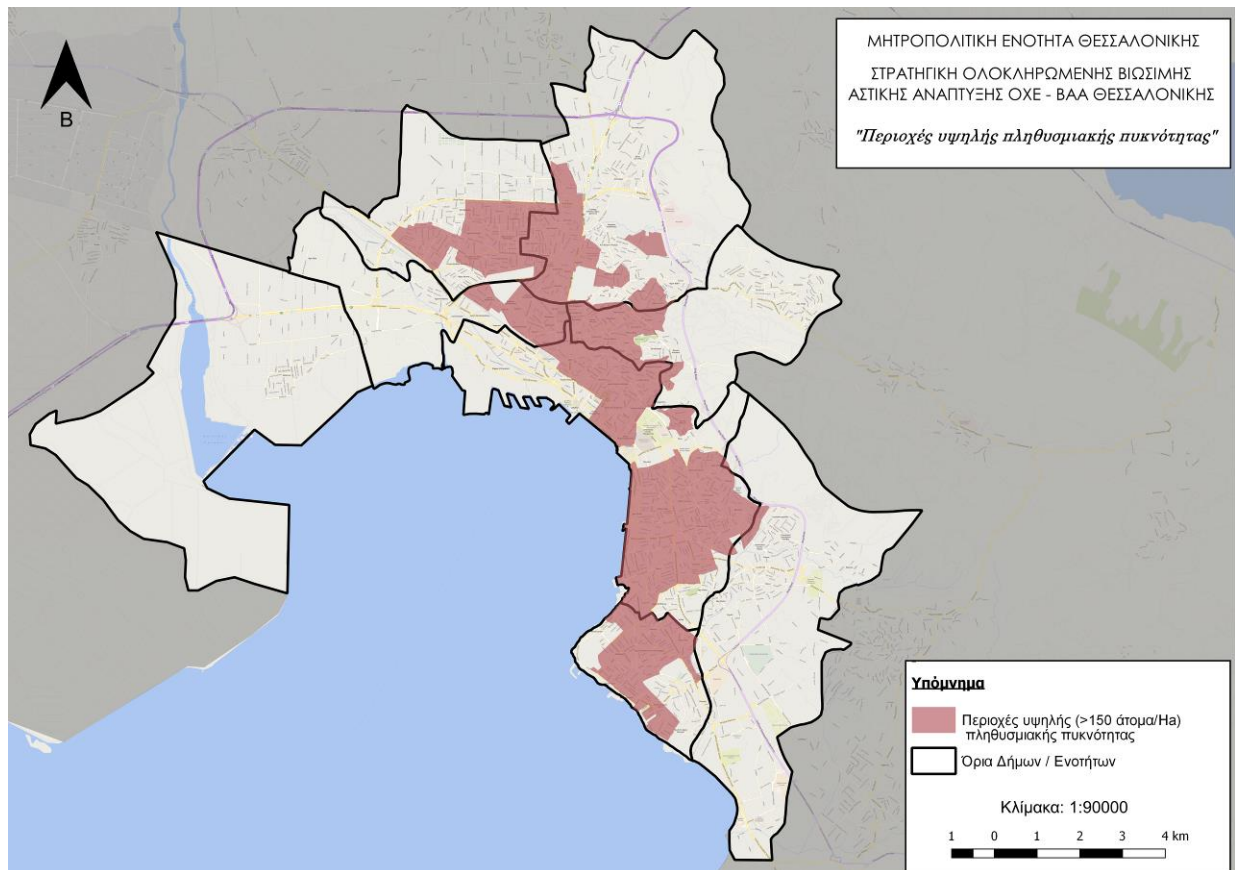
περιβαλλοντική υποβάθμιση (κακός αερισμός - φωτισμός, κυκλοφοριακή όχληση - ατμοσφαιρική ρύπανση, θόρυβος) και χαμηλό εισόδημα (μικρή κατά κεφαλήν επιφάνεια κατοικίας, περιορισμένος χώρος).

Ως τιμή για την εφαρμογή του κριτηρίου διαχωρισμού επιλέχθηκε η πυκνότητα των 150 ατόμων ανά εκτάριο (η τιμή των 100 ατ./ha θεωρείται ως ανώτατο όριο του χαρακτηρισμού μιας περιοχής ως ήπιας οικιστικής ανάπτυξης σύμφωνα με το ΦΕΚ 285 Δ /2004, η μέση τιμή σε επίπεδο ΠΣΘ βάσει του πληθυσμού της απογραφής του 2011 και του συνόλου της εντός σχεδίου περιοχής - συμπαγούς πόλης υπολογίζεται περίπου στα 148 ατ./Ha³³). Με βάση τα στοιχεία αυτά η τιμή των 150 κατ./Ha ορίζεται ως το όριο που διαχωρίζει τις περισσότερο πυκνοκατοικημένες από τις λιγότερο πυκνοκατοικημένες ζώνες της πόλης. Επισημαίνεται ότι η μέτρηση των πυκνοτήτων από τα ΓΠΣ σε πλήρως δομημένες περιοχές είναι υποτιμημένη, σε σχέση με τη πραγματική, καθώς ο υπολογισμός τις στις μελέτες ΓΠΣ γίνεται βάση του Συντελεστή Δόμησης, ο οποίος δεν λαμβάνει υπόψη τις υπερβάσεις που προκύπτουν α) από τη χρήση των διατάξεων μεταφοράς συντελεστή, ή β) από την υπερβαίνουσα παράνομη δόμηση (π.χ. ημι-υπαίθριοι).

Ως τιμή για την εφαρμογή του κριτηρίου διαχωρισμού επιλέχθηκε η πυκνότητα των 150 ατόμων ανά εκτάριο (η τιμή των 100 ατ./ha θεωρείται ως ανώτατο όριο του χαρακτηρισμού μιας περιοχής ως ήπιας οικιστικής ανάπτυξης σύμφωνα με το ΦΕΚ 285 Δ /2004, η μέση τιμή σε επίπεδο ΠΣΘ βάσει του πληθυσμού της απογραφής του 2011 και του συνόλου της εντός σχεδίου περιοχής - συμπαγούς πόλης υπολογίζεται περίπου στα 148 ατ./Ha²). Με βάση τα στοιχεία αυτά η τιμή των 150 κατ./Ha ορίζεται ως το όριο που διαχωρίζει τις περισσότερο πυκνοκατοικημένες από τις λιγότερο πυκνοκατοικημένες ζώνες της πόλης.. Επισημαίνεται ότι η μέτρηση των πυκνοτήτων από τα ΓΠΣ σε πλήρως δομημένες περιοχές είναι υποτιμημένη, σε σχέση με τη πραγματική, καθώς ο υπολογισμός τις στις μελέτες ΓΠΣ γίνεται βάση του Συντελεστή Δόμησης, ο οποίος δεν λαμβάνει υπόψη τις υπερβάσεις που προκύπτουν α) από τη χρήση των διατάξεων μεταφοράς συντελεστή, ή β) από την υπερβαίνουσα παράνομη δόμηση (π.χ. ημι-υπαίθριοι).

Η πληθυσμιακή πυκνότητα στην περιοχή εφαρμογής κυμαίνεται από 46 κατ./ Ha (Λαχανόκηποι), ως 531 κατ./Ha (Π.Ε.3 Νεάπολης). Όπως προκύπτει από την εικόνα που ακολουθεί η υψηλή πληθυσμιακή πυκνότητα αφορά κύρια τα "παλαιά" τμήματα των οικισμών του ΠΣΘ. Οι υψηλότερες τιμές εντοπίζονται στην Νεάπολη (6 Π.Ε. με πυκνότητα > 400 κατ./Ha), την Μενεμένη (Π.Ε. 6) τον Δήμο Θεσσαλονίκης στην Π.Ε.6 - περιοχή Τούρκικου Προξενίου - Κασσάνδρου (415), Π.Ε. 13 - περιοχή μπότσα (362), Π.Ε. 11 Αγίας Τριάδος. Αντίθετα, αν και πυκνοδομημένη (βλέπε 2 κριτήριο παρακάτω) κατά τόπους, χαμηλή πληθυσμιακή πυκνότητα έχει η Π.Ε. 1 του Δήμου Θεσσαλονίκης η οποία αναπτύσσεται μεταξύ Οδών Νίκης - Αριστοτέλους- Εγνατία - 26ης Οκτωβρίου. Η χαμηλή τιμή (50 κατ./ha) προκύπτει τόσο λόγω του εμπορικού χαρακτήρα της περιοχής, όπου η κατοικία αναπτύσσεται σε ορισμένα τμήματα της και σε υψηλούς κυρίως ορόφους, στο ότι διαθέτει ελεύθερους χώρο με χαρακτήρα κέντρου πόλης (Πλατεία Αριστοτέλους, πλατεία Ελευθερίας, περιβάλλον χώρο Δικαστικού Μεγάρου), άλλα και κατά τόπους χαμηλή δόμηση (Λαδάδικα, Καπάνι, Άθωνος).

³³ Ο υπολογισμός γίνεται λαμβάνοντας την έκταση του ενιαίου χώρου που δημιουργούν τα όρια σχεδίου πόλης των ΓΠΣ του ΠΣΘ, αφαιρώντας τις εκτάσεις Πολεοδομικών ενοτήτων οι οποίες δεν έχουν οικιστικές χρήσεις όπως είναι το Λιμάνι, η Ζώνη διέλευσης του ΟΣΕ, τα Πανεπιστήμια και η ΔΕΘ, το αμαξοστάσιο του ΟΑΣΥ στην Καλαμαριά. Υπενθυμίζεται ότι η μέση πυκνότητα (brutto) των ΓΠΣ υπολογίζεται σε ενιαίες επιφάνειες, ανεξάρτητα μίξης χρήσεων και δεν αφαιρεί τους δρόμους, οι οποίοι θεωρείται ότι καταλαμβάνουν 20% με 30% της πυκνοδομημένης έκτασης.

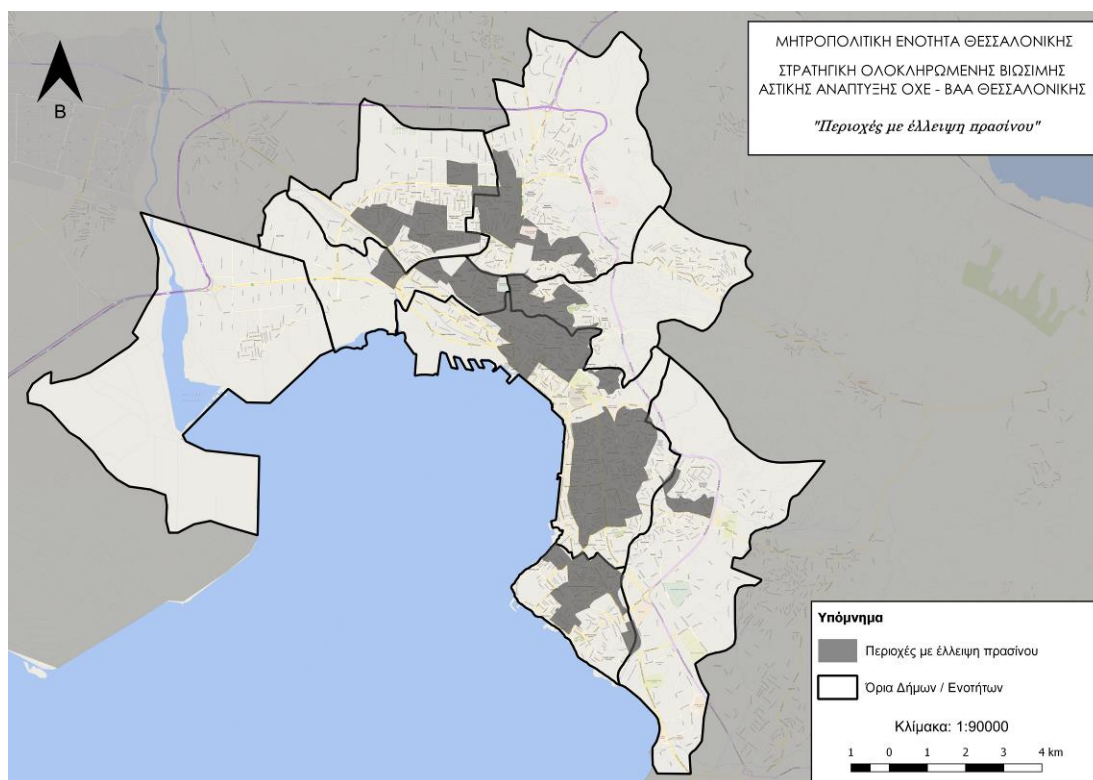
β. Περιοχές με έλλειμμα πρασίνου.

Το μετρούμενο μέγεθος από τα ΓΠΣ είναι προγραμματικό, δηλαδή προκύπτει με βάση τον προγραμματικό πληθυσμό και όχι τον πραγματικό πληθυσμό κάθε Πολεοδομικής Ενότητας. Αυτό σημαίνει ότι για μεν κορεσμένες Π.Ε. εκφράζει μια υλοποιημένη κατάσταση, για μεν μη κορεσμένες (δηλαδή σε μεγάλο βαθμό αδόμητες) εκφράζει την εικόνα που θα έχει ο χώρος αν εφαρμοστεί το σχέδιο του ΓΠΣ. Στη δεύτερη κατηγορία ανήκουν κατά κύριο λόγο περιφερειακές Πολεοδομικές ενότητες (Εύοσμο, Πεύκα, Πυλαία, Καλαμαριά) νέων οικιστικών επεκτάσεων.

Για την εφαρμογή του κριτηρίου διαχωρίζονται οι περιοχές στις οποίες υπάρχει έλλειμμα και αυτές που έχουν πλεόνασμα βάσει των πολεοδομικών σταθεροτήτων που ισχύουν και βάσει των οποίων έχουν υπολογιστεί από τα ΓΠΣ. Διευκρινίζεται ότι οι χαρακτηρισμένες από τα ΓΠΣ περιοχές ως "Ελεύθεροι χώροι - πράσινο" δεν περιέχουν πληροφορία για την ποιότητα του, καθώς είτε πρόκειται για ένα αστικό άλσος, είτε για μια πλατεία από τσιμέντο θεωρούνται το ένα και το αυτό. Για την κάλυψη της απύσας πληροφορίας στο πλαίσιο της διερεύνησης τα στοιχεία διασταυρώθηκαν με δορυφορικές εικόνες (από τα αποτελέσματα της αντιπαράθεσης προέκυψαν εξαιρέσεις που θα αναφερθούν στο τέλος).

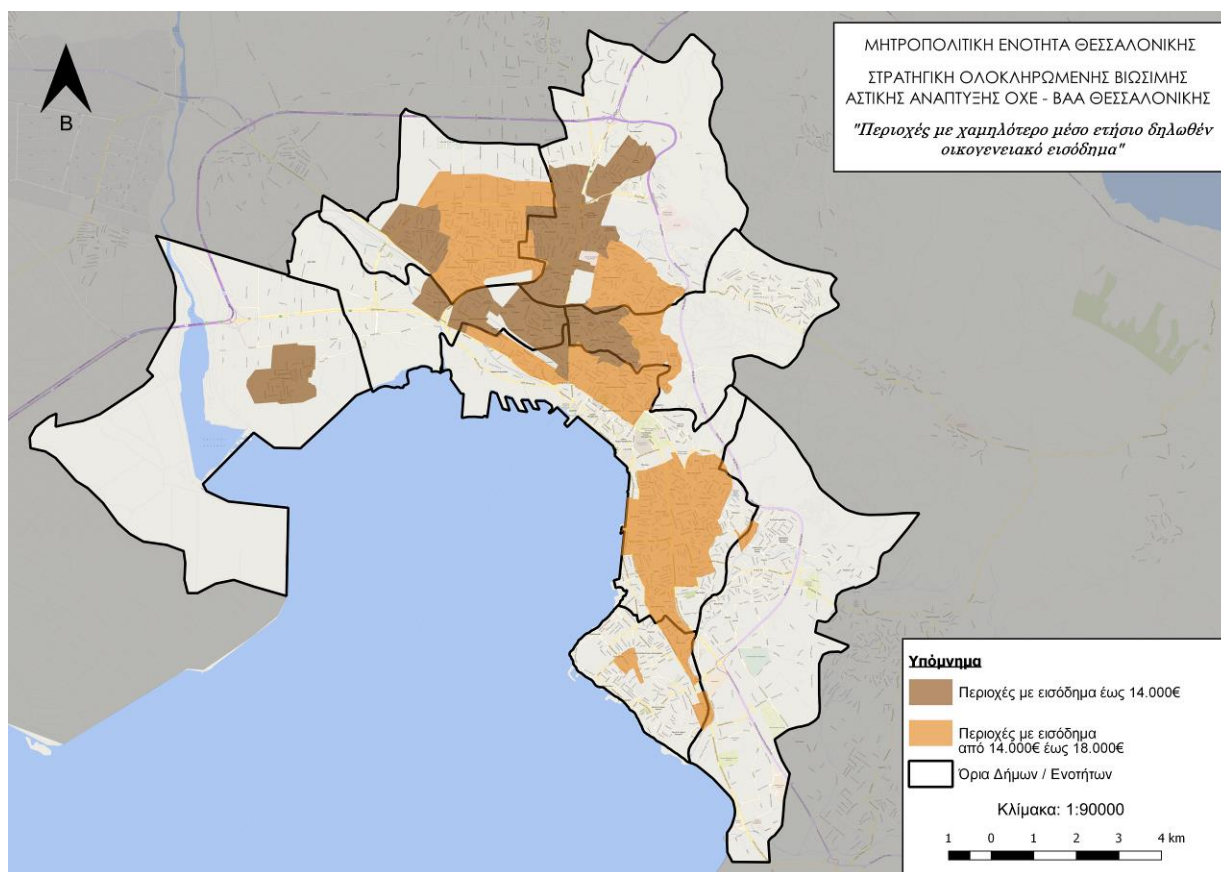
Ως μέγεθος - δείκτης, η επάρκεια πρασίνου αξιολογεί επίσης την ποιότητα κατοικίας, άλλα και την επάρκεια των χρήσεων γης. Όπως είναι λογικό περιοχές με υψηλή πυκνότητα αναμένεται να έχουν ανεπαρκή έκταση πρασίνου, οι περιοχές αυτές είναι προφανώς πιο υποβαθμισμένες, ωστόσο λίγο - πολύ αυτή η πληροφορία είναι γνωστή από το προηγούμενο κριτήριο. Ενδιαφέρον προκύπτει από τον έλεγχο περιοχών στις οποίες ενώ δεν εμφανίζονται μεγάλες πυκνότητες, δεν υπάρχουν ελεύθεροι χώροι. Οι περιοχές αυτές ενδέχεται να είναι πολεοδομικά προβληματικές λόγω πιθανής ύπαρξης χρήσεων μη συμβατών με τον οικιστικό χαρακτήρα (π.χ. νεκροταφεία, ΕΜΟ), ή της κατάληψης τους

από αστικές υποδομές (π.χ. Νοσοκομεία, Αμαξοστάσια, συγκοινωνιακοί κόμβοι κλπ).

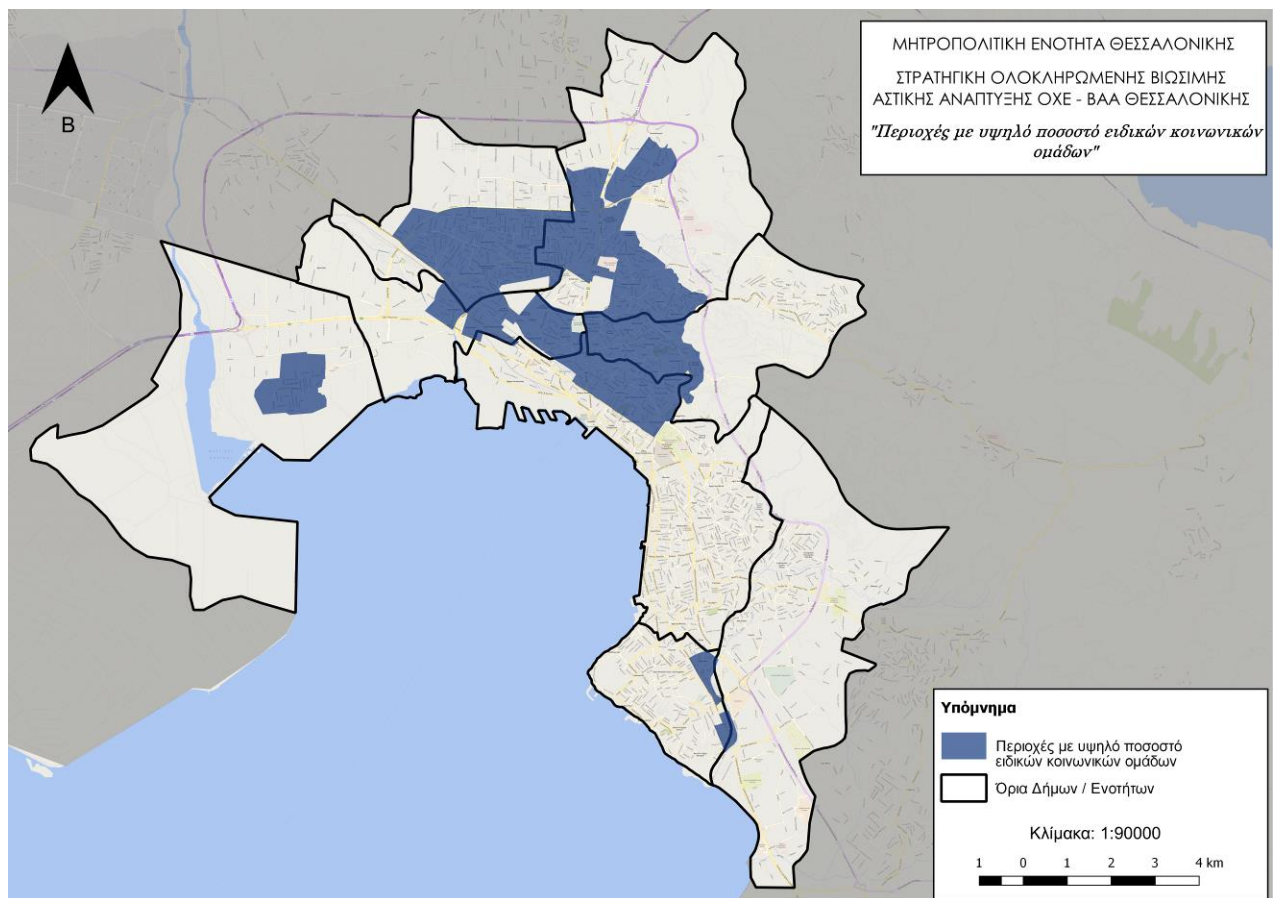
γ. Χαμηλό εισόδημα:

Τα στοιχεία οικογενειακού εισοδήματος Φυσικών Προσώπων (Φορολογικού Έτους 2012) είναι διαθέσιμα στη γεωγραφική κατανομή του Ταχυδρομικού Κώδικα η οποία δεν ταυτίζεται ούτε με τα διοικητικά, ούτε με τα πολεοδομικά όρια, η διαφορετική αυτή διάσταση είναι ενδιαφέρουσα καθώς προσδιορίζει περιοχές αλληλοεπικάλυψης ή μη με τα κριτήρια που υπάρχουν σε άλλες χωρικές κατανομές. Με τον τρόπο αυτό μπορούν να ανιχνευθούν «περιοχές τομές» μεταξύ των κριτηρίων, δηλαδή περιοχές που είναι "ύποπτες" για ύπαρξη περιβαλλοντικής υποβάθμισης και που έχουν χαμηλό εισόδημα. Κοιτώντας αυτές τις τομές προκύπτει ο χάρτης που ακολουθεί, όπου από την κατανομή του εισοδήματος εξαιρείται ο μη αστικός χώρος και περιοχές μη κατοικίας. Το κριτήριο του εισοδήματος εφαρμόζεται σε δύο κατηγορίες τα 14.000€ και τα 18.000 €. Το εισόδημα το 2012 στην περιοχή εφαρμογής κυμάνθηκε από 10.400 € (Ευκαρπία) ως 31.500 € (Κέντρο Θεσσαλονίκης περιοχή Τ.Κ. 55 623). Το πρώτο όριο 14.000 € (στρογγυλοποιημένο) εκφράζει το σχετικό όριο φτώχειας για την περιοχή εφαρμογής (20% αριθμού φυσικών προσώπων με χαμηλότερο δηλωμένο εισόδημα), ενώ το 18.000 € είναι περίπου το μέσο εισόδημα που προκύπτει για την περιοχή.

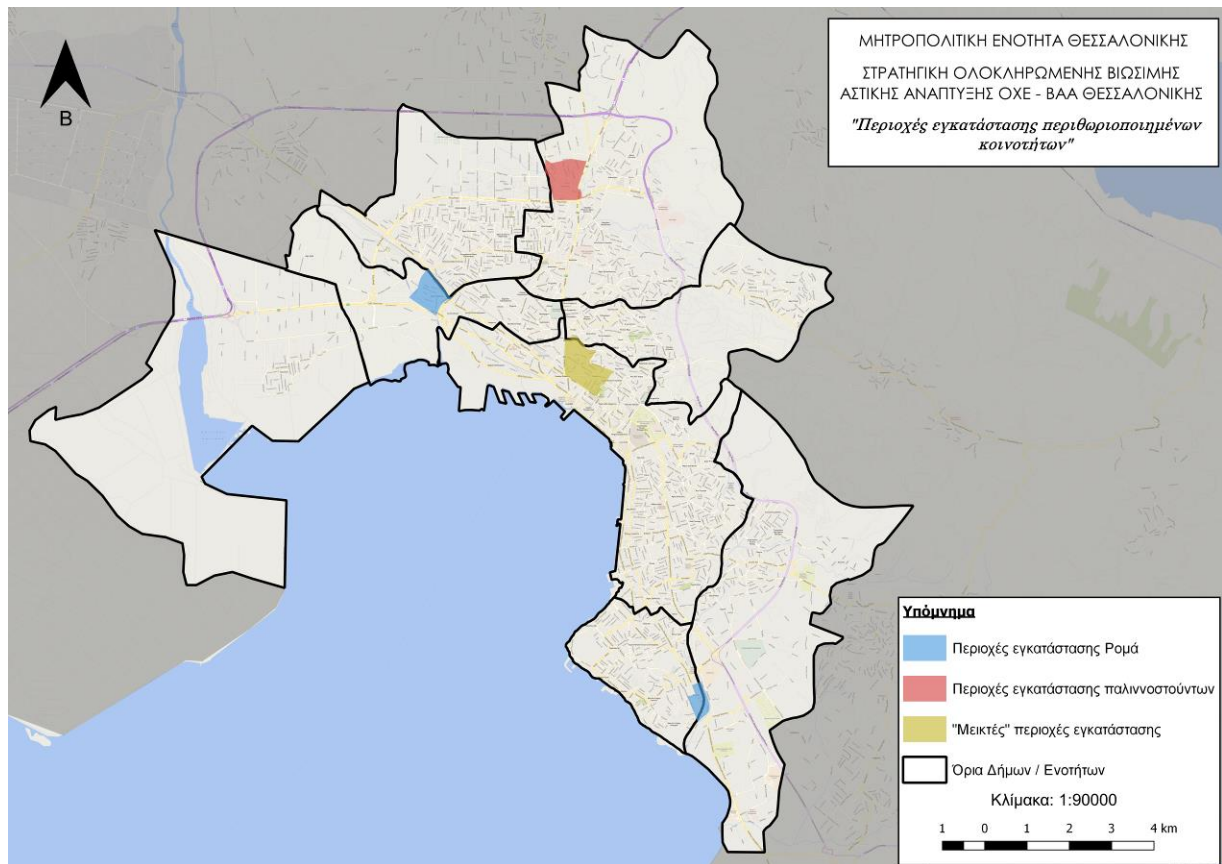

δ. Κοινωνικά Κριτήρια

Η εφαρμογή του κριτηρίου των κοινωνικών συνθηκών που παρουσιάζεται είναι ενδεικτική, καθώς τα διαθέσιμα δεδομένα είναι σε επίπεδο Δήμων και δεν μπορούν να αναπαραχθούν με ακρίβεια σε μικρότερη κλίμακα. Η παράθεση τους ωστόσο είναι σημαντική γιατί, ακόμα και με τη μειωμένη ακρίβεια και αξιοπιστία ως προς τη χωρικής τους κατανομή δεν φαίνεται να διαφοροποιούν την εικόνα που έχει ήδη προκύψει. Παρουσιάζονται οι περιοχές με υψηλά ποσοστά ειδικών κοινωνικών ομάδων (άνω του Μ.Ο. της Περιφέρειας, ο οποίος βάσει της σχετικής Περιφερειακής Στρατηγικής Κοινωνικής Ενσωμάτωσης υπολογίζεται σε 13,29%).

Σύμφωνα με την ανάλυση (Μελέτη ΤΕΕ 2010, Περιφερειακή Στρατηγική ΡΟΜΑ 2014) έχουν εντοπιστεί ορισμένες ζώνες - περιοχές οι οποίες διαχωρίζονται ως προς τη σύνθεση του πληθυσμού τους. Οι περιοχές αυτές παρουσιάζονται στον παρακάτω Χάρτη, ως περιοχές κοινωνικών προκλήσεων.

Εξαιρέσεις:

Η εικόνα που δίνουν τα γεωχωρικά δεδομένα είναι ενδεικτική της κατάστασης για το σύνολο των προκλήσεων. Η ακρίβεια της ωστόσο εξαρτάται από την κλίμακα μέτρησης των δεδομένων, η οποία δεν είναι ούτε κοινή (η νομοθεσία των ΓΠΣ ορίζει το μέγεθος μιας Π.Ε. από 2.000 ως 30.000 κατοίκους) ούτε πάντοτε η επιθυμητή. Μια πρώτη παράμετρος που λαμβάνεται υπόψη στις διορθώσεις είναι το μέγεθος της Πολεοδομικής Ενότητας. Π.Ε. (Δήμος Θεσσαλονίκης και Ευόσμου) είναι περισσότερο πιθανό να εμφανίζουν ανισοκατανομή εσωτερικά τους σε σχέση με περιοχές που έχουν μικρότερες Π.Ε. (Συκιές - Νεάπολη), οι οποίες όπως φαίνεται και στους χάρτες εμφανίζουν μεγαλύτερη διαφοροποίηση. Η αδυναμία αυτή απαιτεί να γίνουν διορθώσεις, να προκύψουν δηλαδή εξαιρέσεις βάσει εμπειρικών στοιχείων και παρατηρήσεων, άλλα και λογικών παραδοχών, οι οποίες θα βελτιώσουν την ακρίβεια της εικόνας και θα αναφερθούν εμπειριστатωμένα παρακάτω.

- Δήμος Θεσσαλονίκης:

Στις περιοχές του Ε' Δημοτικού Διαμερίσματος Θεσσαλονίκης ο ορισμός μεγάλων πολεοδομικών ενότητων (της τάξεως των 20.000+ κατοίκων) κάθετα της ακτογραμμής δημιουργεί μια στρέβλωση της εικόνας σε σχέση με την οικοδόμηση, τους χώρους πρασίνου και το εισόδημα. Ειδικότερα, το πράσινο των Π.Ε. αυτών ανακατανέμεται μεταξύ Νέας Παραλίας και "ενδοχώρας", όπου παρατηρούνται ιδιαίτερα υψηλές πυκνότητες δόμησης (περιοχή Δελφών). Αντίστοιχη διαφοροποίηση υπάρχει και στο εισόδημα όπως τεκμηριώνεται από τις διαφορές των τιμών της αγοράς - ενοικίασης κατοικίας μεταξύ της παράκτιας και της εσωτερικής περιοχής. Με βάση τα προηγούμενα οι θύλακες στις Π.Ε. 11 έως 14 μειώνονται με όριο την οδό Βασιλίσσης Όλγας, με την επιλέξιμη ως θύλακα περιοχή τους να βρίσκεται ανατολικά αυτής.

Η Π.Ε. 2 (Ανατολικός Τομέα Κέντρου Θεσσαλονίκης, μεταξύ οδών Αγγελάκη, Νίκης, Αριστοτέλους, Εγνατία) από τη μία εμφανίζει υψηλή πληθυσμιακή πυκνότητα και έλλειμμα πρασίνου ενώ από την άλλη εμφανίζει το υψηλότερο μέσο εισόδημα στην περιοχή εφαρμογής (27.900 €). Η αντιμετώπιση του ζητήματος του Πρασίνου που για την περιοχή αυτή έχει προφανώς μητροπολιτικό χαρακτήρα συνδέεται με της αξιοποίηση των περιοχών ανατολικά αυτής, δεδομένου ότι εντός της Πολεοδομικής ενότητας δεν υπάρχουν ικανές αδόμητες επιφάνειες που θα μπορούσαν να ικανοποιήσουν μια αξιοσημείωτη αλλαγή, ενώ παράλληλα οι όποιες προτάσεις για αύξηση του ανοικτού χώρου με την πεζοδρόμηση οδών, θα πρέπει να αποδείξουν τη θετική επίδραση που θα έχουν στο περιβάλλον της περιοχής, χωρίς να μετακυλούν τις επιπτώσεις σε άλλες γειτονικές (δια της εκτροπής κυκλοφορίας σε ήδη κορεσμένα δίκτυα) ή απομακρυσμένες περιοχές (δια της αύξησης της κατανάλωσης ενέργειας για την χρήση μηχανικών τεχνικών κλιματισμού). Ειδικά στο τοπικό επίπεδο επισημαίνεται ότι η απουσία μιας σύγχρονης, έγκυρης και πλήρους κυκλοφοριακής μελέτης, η οποία θα συν-αξιολογεί και τις (θετικά αναμενόμενες) επιπτώσεις της λειτουργίας του Μετρό περιορίζει την αξιολόγηση της σκοπιμότητας και των επιπτώσεων παρεμβάσεων επί κεντρικών αξόνων της πόλης. Συνολικά για το ιστορικό κέντρο (νότια της Οδού Εγνατίας) η στρατηγική επικεντρώνει στην ανάπτυξη του τουρισμού - πολιτισμού σε αντίθεση με τις όμορες Πολεοδομικές ενότητες άνω της Εγνατίας Οδού όπου αποτελούν κυρίως περιοχές κατοικίας (κατά τόπους ιδιαίτερα υποβαθμισμένης) οι οποίες έχουν ισχυρές περιβαλλοντικές και κοινωνικές προκλήσεις. Εξάλλου εφαρμόζοντας τα κριτήρια χαμηλού εισοδήματος και έντασης κοινωνικών ομάδων η περιοχή εξαιρείται των περιοχών αστικών προκλήσεων.

Η περιοχή των Λαχανόκηπων (Θεσσαλονίκη ΠΕ 9 και 10, Μενεμένη ΠΕ 4) χαρακτηρίζεται από χαμηλή πληθυσμιακή πυκνότητα, δόμηση και διαθέτει επάρκεια πρασίνου. Πρόκειται ωστόσο για μια ιδιαίτερα υποβαθμισμένη περιοχή. Ο χαρακτήρας της είναι περισσότερο ζώνης εγκατάστασης δραστηριοτήτων, παρά κατοικίας. Κατακερματίζεται από τους οδικούς και σιδηροδρομικούς άξονες και αποκόπτεται από

το θαλάσσιο μέτωπο από το Λιμάνι. Δεδομένης της μεταβατικής κατάστασης των υποδομών αυτών (παραχώρηση Λιμανιού, ΟΣΕ), την ενδεχόμενη απελευθέρωση χώρων και την ύπαρξη μεγάλης επιφάνειας (και ιδιοκτησίας) ελεύθερων ή εγκαταλειμμένων ακινήτων, της χαμηλής έντασης (και διάσπαρτης) κατοικίας κρίνεται ότι η παρέμβαση στην περιοχή θα πρέπει να είναι μεγάλης κλίμακας, να συγχρονιστεί - περιμένει τις εξελίξεις (ο σχεδιασμός να περιμένει την οριστικοποίηση παραχωρήσεων και master plan Λιμανιού, ΓΠΣ Θεσσαλονίκης) και να υλοποιηθεί μελλοντικά υπό έναν ενιαίο και μακροχρόνιο σχεδιασμό.

- Δημοτική Κοινότητα Καλοχωρίου:

Παρά το γεγονός ότι ο οικισμός του Καλοχωρίου καλύπτει τα κοινωνικά και οικονομικά κριτήρια, ωστόσο ως περιοχή (κυρίως λόγω του "εγκλωβισμού" του περιαστικού του χώρου από βιοτεχνικές και εμπορικές χρήσεις) δεν καλύπτει το στοιχείο της αστικότητας, όντας διακριτός από τον χώρο του Πολεοδομικού Συγκροτήματος Θεσσαλονίκης. Η διάσταση αυτή δεν ακυρώνει την επιλεξιμότητα του ως προς έργα περιβαλλοντικής αναβάθμισης του οικισμού, ωστόσο αποτρέπει τον χαρακτηρισμό του ως αστικού θύλακα και ως εκ τούτου δεν περιλαμβάνεται στις περιοχές θυλάκων αστικών προκλήσεων.

- Δήμος Πυλαίας.

Οι Πολεοδομικές Ενότητες που εφάπτονται "το όριο απαλλοτρίωσης" της Περιφερειακής Οδού και έχουν οικιστικό χαρακτήρα, αντιμετωπίζουν ένα ιδιαίτερα οξυμένο (για τα δεδομένα της πυκνότητας τους) πρόβλημα ηχορύπανσης και θορύβου, λόγω της επαφής των κατοικιών με τον αστικό αυτοκινητόδρομο υψηλής κυκλοφορίας και του ανάγλυφου που από την μία δημιουργεί ανηφορική κίνηση για τα οχήματα που κατευθύνονται προς δυτικά και από την άλλη βρίσκετε υπερυψωμένος σε σχέση με τις ζώνες κατοικίας, κάτι που επιτρέπει την διάθλαση του θορύβου. Η ιδιαιτερότητα αυτή (η οποία εντοπίζεται και σε άλλες περιοχές, οι οποίες ωστόσο περιλαμβάνονται έτσι και αλλιώς στους θύλακες) κάνει σκόπιμη την ένταξη συνολικά των δύο αυτών πολεοδομικών ενότητων στους θύλακες αστικών προκλήσεων παρ' ότι τα κριτήρια καλύπτονται για μέρος των ενότητων αυτών και όχι συνολικά.

- Δήμος Καλαμαριάς.

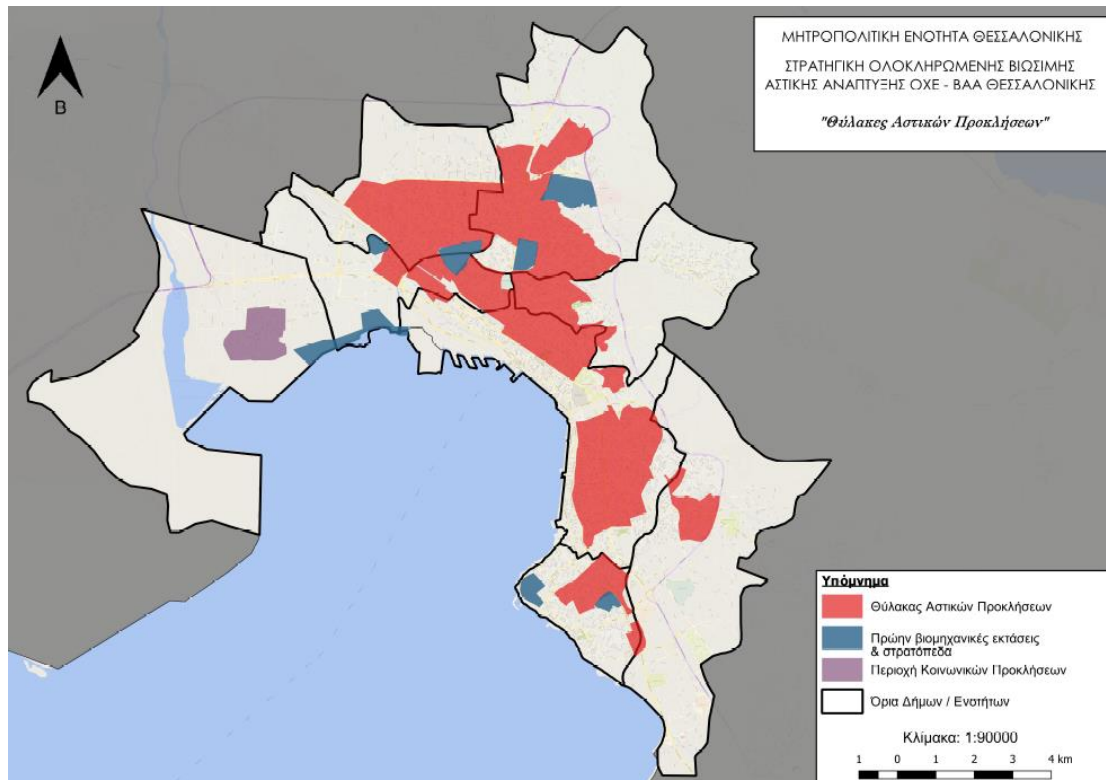
Αντίστοιχα με τις παράκτιες περιοχές του Δήμου Θεσσαλονίκης, οι παράκτιες Πολεοδομικές Ενότητες του Δήμου Καλαμαριάς "δείχνουν" να διαθέτουν έλλειμμα πρασίνου και υψηλές πληθυσμιακές πυκνότητες και πυκνή δόμηση. Ωστόσο η εικόνα αυτή είναι πλασματική καθώς στο σύνολο του το ΓΠΣ Καλαμαριάς διαιρεί το παράκτιο μέτωπο από τις Πολεοδομικές του Ενότητες, με όριο τις Οδούς Σοφούλη και Πλαστήρα και συνεπώς οι εκτάσεις αυτές δεν υπολογίζονται ως αστικό πράσινο των όμορων οικιστικών Πολεοδομικών ενότητων. Έτσι για παράδειγμα στην Π.Ε.5 Καλαμαριάς (Αρετσού) με όριο την Πλαστήρα δεν προσμετράται ως ελεύθερος χώρος - χώρος πρασίνου η πλαζ της Αρετσούς. Επίσης λόγω της επίδρασης του θαλάσσιου μετώπου στις περιοχές αυτές η υψηλή τους δόμηση δεν θεωρείται ότι έχει τόσο οξυμένες επιπτώσεις όσο στις "εσωτερικές" Πολεοδομικές ενότητες (κέντρο Καλαμαριάς, Κηφισιά). Το ίδιο ισχύει και με την κατανομή του εισοδήματος το οποίο (λόγω μεγάλης επιφάνειας κάλυψης Τ.Κ) καλύπτει μια ευρύτερη περιοχή από την Πολεοδομική ενότητα του Φοίνικα ως την παράκτια ζώνη της Αρετσούς. Συνολικά οι Π.Ε. 3,5,6,7 και 8, παρά το γεγονός ότι έχουν υψηλή πυκνότητα, εμφανίζουν έλλειμμα σε πράσινο εξαιρούνται των θυλάκων επικέντρωσης προκλήσεων βάσει των όσων αναλύθηκαν ανωτέρω αλλά και λόγω της εφαρμογής των κοινωνικών κριτηρίων και του κριτηρίου χαμηλού εισοδήματος.

- Δήμοι Παύλου Μελά και Κορδελιού – Ευόσμου:

Από τις εντός σχεδίου περιοχές της Δ.Ε. Ευόσμου, εξαιρούνται οι περιοχές βορείως της εσωτερικής

περιφερειακής οδού (Νέα Πολιτεία) καθώς οι περιοχές αυτές είναι σε μεγάλο βαθμό αδιαμόρφωτες, δεν έχουν αστικό χαρακτήρα και συνεπώς παρόλο που θεωρείται ότι αντιμετωπίζουν κοινωνικές και εισοδηματικές προκλήσεις, δεν είναι σκόπιμες για τη χωροθέτηση έργων ΒΑΑ (χωρίς αυτό να σημαίνει ότι ο πληθυσμός τους δεν είναι επιλέξιμος για άυλες δράσεις που εξυπηρετούν τις προκλήσεις αυτές.

Ο Χάρτης περιοχών Αστικών Προκλήσεων που ακολουθεί συνοψολογίζει τα αποτελέσματα της εφαρμογής των παραπάνω κριτηρίων. Στον Χάρτη αυτό παρουσιάζονται και οι περιοχές των Στρατοπέδων εντός του ΠΣΘ, προκειμένου να επισημανθεί η κεντροβαρής θέση τους σε σχέση με τον χωρικό προσδιορισμό των προκλήσεων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 12 – ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΝΕΡΓΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΕΔΡΑΣ ΚΑΙ ΜΕΘ

ΕΝΕΡΓΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ΕΔΡΑΣ & ΜΕΘ ΣΤΙΣ 9/06/2017

	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΤΜΗΜΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ
1	ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ & ΔΗΜΟΣΙΩΝ-ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ		6
2	ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ		2
3	ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΠΑΜ-ΠΣΕΑ		2
4	ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ		21
5	ΑΥΤΟΤΕΛΗΣ Δ/ΝΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ		7
6	ΑΥΤΟΤΕΛΗΣ Δ/ΝΣΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ & ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΠΚΜ	ΤΜ. ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΩΝ	4
		ΤΜ. ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΚΙΝΗΤΡΩΝ	7
		ΤΜ. ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ	4
7	ΓΡΑΦΕΙΟ ΑΝΤΙΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ		3
8	ΓΡΑΦΕΙΟ ΑΝΤΙΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ		3
9	ΓΡΑΦΕΙΟ ΑΝΤΙΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ & ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ		2
10	ΓΡΑΦΕΙΟ ΑΝΤΙΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗ Μ.Ε. ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ		5
11	ΓΡΑΦΕΙΟ ΑΝΤΙΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗ ΟΙΚΟΝ/ΚΩΝ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ & ΗΛΕΚΤΡ. ΔΙΑΚΥΒ/ΣΗΣ		1
12	ΓΡΑΦΕΙΟ ΑΝΤΙΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ & ΔΙΚΤΥΩΝ		1
13	ΓΡΑΦΕΙΟ ΓΕΝΙΚΗΣ Δ/ΝΣΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ		2
14	ΓΡΑΦΕΙΟ ΓΕΝΙΚΗΣ Δ/ΝΣΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ		5
15	ΓΡΑΦΕΙΟ ΓΕΝΙΚΗΣ Δ/ΝΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ		2
16	ΓΡΑΦΕΙΟ ΓΕΝΙΚΗΣ Δ/ΝΣΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ & ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ		1
17	ΓΡΑΦΕΙΟ ΓΕΝΙΚΗΣ Δ/ΝΣΗΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ		1
18	ΓΡΑΦΕΙΟ ΓΕΝΙΚΗΣ Δ/ΝΣΗΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ		1
19	ΓΡΑΦΕΙΟ ΓΕΝΙΚΗΣ Δ/ΝΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ & ΥΠΟΔΟΜΩΝ		1
20	ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗ		8
21	Δ/ΝΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΠΚΜ	ΤΜ. ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ (ΠΚΜ)	14
		ΤΜ. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ & ΠΡΟΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗΣ (ΠΚΜ)	4
		ΤΜ. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ & ΜΕΡΙΜΝΑΣ (ΠΚΜ)	27
22	Δ/ΝΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΑΛΙΕΙΑΣ Μ.Ε. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΤΜ. ΑΛΙΕΙΑΣ	9
		ΤΜ. ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ & ΦΥΤ/ΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	21
		ΤΜ. ΦΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΖΩΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	56
23	Δ/ΝΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ Μ.Ε. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΤΜ. ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ	11

		ΤΜ. ΑΠΑΣΧ/ΣΗΣ. & ΥΠΟΣΤ. ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	12
		ΤΜ. ΕΜΠΟΡΙΟΥ	21
		ΤΜ. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΥΔΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ Μ.Ε. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	12
		ΤΜ. ΧΟΡΗΓ. ΑΔΕΙΩΝ ΒΙΟΜ/ΝΙΑΣ, ΕΝΕΡΓ., ΦΥΣ. ΠΟΡ. & ΕΠΑΓ/ΤΩΝ	17
24	Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ (ΠΚΜ)	ΤΜ. ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ (ΠΚΜ)	12
		ΤΜ. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ (ΠΚΜ)	10
		ΤΜ. ΠΕΡΙΒΑΛ. ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΟΝ. ΕΛΕΓΧΟΥ (ΠΚΜ)	7
25	Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ Μ.Ε ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΤΜ. ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	22
		ΤΜ. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ	14
		ΤΜ. ΠΕΡΙΒΑΛ. ΥΓΙΕΙΝΗΣ & ΥΓΕΙΟΝ. ΕΛΕΓΧΟΥ	19
26	Δ/ΝΣΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΠΚΜ	ΤΜ. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ (ΠΚΜ)	5
		ΤΜ. ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ (ΠΚΜ)	9
27	Δ/ΝΣΗ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ (ΠΚΜ)	ΤΜ. ΑΠΑΣΧ/ΣΗΣ. & ΥΠΟΣΤ. ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	1
		ΤΜ. ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ	3
28	Δ/ΝΣΗ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ (ΠΚΜ)	ΤΜ. ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	1
		ΤΜ. ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	6
		ΤΜ. ΥΓΕΙΑΣ ΖΩΩΝ & ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ ΑΝΤΙΛΗΨΗΣ ΦΑΡΜΑΚΩΝ (ΚΑΦΕ)	8
29	Δ/ΝΣΗ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ Μ.Ε. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΤΜ. ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	11
		ΤΜ. ΥΓΕΙΑΣ ΖΩΩΝ & ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ ΑΝΤΙΛΗΨΗΣ ΦΑΡΜΑΚΩΝ (ΚΑΦΕ)	53
30	Δ/ΝΣΗ ΛΑΪΚΩΝ ΑΓΟΡΩΝ	ΤΜ. ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΛΑΪΚΩΝ ΑΓΟΡΩΝ	13
		ΤΜ. ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΛΑΪΚΩΝ ΑΓΟΡΩΝ	7
31	Δ/ΝΣΗ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΤΕΧΝΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	6
		ΤΜ. ΑΔΕΙΩΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	10
		ΤΜ. ΑΔΕΙΩΝ ΟΔΗΓΗΣΗΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	16
		ΤΜ. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	6
		ΤΜ. ΚΤΕΟ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	1
32	Δ/ΝΣΗ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΔΥΤΙΚΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΤΕΧΝΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	11
		ΤΜ. ΑΔΕΙΩΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	25
		ΤΜ. ΑΔΕΙΩΝ ΟΔΗΓΗΣΗΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	22

		ΤΜ. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	9
33	Δ/ΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΠΚΜ	ΤΜ. ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ ΔΑΠΑΝΩΝ (ΠΚΜ)	12
		ΤΜ. ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑΣ (ΠΚΜ).	9
		ΤΜ. ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ (ΠΚΜ)	14
		ΤΜ. ΠΡΟΣΟΔΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ (ΠΚΜ)	3
		ΤΜ. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ, ΛΟΓ/ΚΗΣ & ΤΑΜ/ΚΗΣ ΔΙΑΧ/ΣΗΣ (ΠΚΜ)	8
34	Δ/ΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ (ΠΚΜ)	ΤΜ. ΒΙΟΜΗΧ/ΝΙΑΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣ. ΠΟΡΩΝ (ΠΚΜ)	4
		ΤΜ. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ (ΠΚΜ)	3
		ΤΜ. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΥΔΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ (ΠΚΜ)	8
35	Δ/ΝΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΓΗΣ (ΠΚΜ)	ΤΜ. ΕΠΟΙΚΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΔΑΣΜΟΥ (ΠΚΜ)	10
		ΤΜ. ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑΣ (ΠΚΜ)	7
36	Δ/ΝΣΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ ΠΚΜ	ΤΜ. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ (ΠΚΜ)	9
		ΤΜ. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ (ΠΚΜ)	7
37	Δ/ΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ	ΤΜ. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ - ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ (ΠΚΜ)	2
		ΤΜ. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ - ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ	1
38	ΥΠΟΔ/ΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ Μ.Ε. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΤΜ. ΕΡΓΟΤΑΞΙΩΝ	31
		ΤΜ. ΕΡΓΩΝ ΔΟΜΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	27
		ΤΜ. ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	29
39	Δ/ΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΠΚΜ	ΤΜ. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ (ΠΚΜ)	13
		ΤΜ. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ - ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ (ΠΚΜ)	14
40	ΥΠΟΔ/ΝΣΗ ΔΟΜΩΝ & ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ (ΠΚΜ)	ΤΜ. ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΕΡΓΩΝ ΔΟΜΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΠΚΜ	10
		ΤΜ. ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΩΝ ΕΡΓΩΝ ΔΟΜΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΠΚΜ	10
41	ΥΠΟΔ/ΝΣΗ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΠΚΜ	ΤΜ. ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΠΚΜ	8
		ΤΜ. ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΠΚΜ	8
42	Δ/ΝΣΗ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ (ΠΚΜ)	ΤΜ. ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ (ΠΚΜ)	4
		ΤΜ. ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ (ΠΚΜ)	4
43	ΔΙ/ΝΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑΣ (ΠΚΜ)	ΤΜ. ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	4
		ΤΜ. ΑΛΙΕΙΑΣ	6
		ΤΜ. ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	3
44	Νομική Υπηρεσία		2
45	ΤΜ. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ ΕΛΕΓΧΩΝ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑΣ ΠΚΜ		1
46	ΤΜ. ΧΩΡΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΠΚΜ		17

